This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Digitized by Google

HD WIDENER
HW T6IU 3

C9307.64

Harvard College
Library

FROM THE BEQUEST OF

JOHN HARVEY TREAT

OF LAWRENCE, MASS.

CLASS OF 1862

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

✠ Officia Propria Sanctorum Ecclesiae Sancti-Flori

a Sacra Rituum Congregatione approbata et denuo edita jussu Illustrissimi et Reverendissimi Domini

Fr. M. Benjamini BADUEL

Episcopi Sancti-Flori.

Pars Hiemalis.

TORNACI Nerviorum

Typis Societatis S. Joannis Evang.

DESCLÉE, LEFEBVRE ET SOC. EDIT. PONT.

M.DCCC.XCI.

Digitized by Google

C9307.64

✠

APPROBATIO ET LICENTIA ORDINARII.

Franciscus-Maria-Benjaminus Baduel,

Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia,

Episcopus Sancti-Flori :

NISCE litteris libenter licentiam damus Dilectis in Christo Moderatoribus Societatis S. Joannis Evangelistae, in civitate Tornacensi, imprimendi, pro Breviario necnon Diurnali, Kalendarium ac Officia propria Ecclesiae Sancti-Flori, a Summo Pontifice Pio IX speciatim concessa, typis primum excusa probante Joanne Paulo Francisco Maria Lyormet Venerabili Praedecessore nostro, postea de mandato alterius Decessoris nostri Ill. ac Rev. DD. Petri-Antonii Mariae Lamouroux de Pompignac iterum edita, et jussu nostro noviter reformata sed Decreto S. R. C. 23 Julii 1890 a Sanctissimo Domino nostro Leone Papa XIII approbata benigneque concessa.

Tertiam hanc editionem, diligenter recognitam, probavimus et probamus atque evulgari permittimus.

In quorum fidem has praesentes, signo sigilloque nostris munitas, atque a Secretario generali Episcopatus nostri subscriptas, expediri mandavimus.

Sanflori, die 28a 8bris 1890.

✠ **Fr. M. Benjaminus,** Episc. Sti Flori.

De mandato : A. J. TISSIER *Can. s. g.*

IMPRIMATUR.
Tornaci, die 4 Novembris 1890.
G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

HARVARD COLLEGE LIBRARY
TREAT FUND
CHARTRAND COLLECTION
JUNE 8, 1928

Digitized by Google

Kalendarium PERPETUUM A SANCTISSIMO DOMINO LEONE PAPA XIII APPROBATUM AD USUM DIOECESIS SANCTI-FLORI.

— †	indicat	*Officium proprium.*
— † *Dup.*	indicat	*Ritus elevationem.*
(d. f.)	pro	(*Dies fixa.*)

Januarius.

1 Circumcisio Domini, *Duplex secundae classis.*
2 Octava S. Stephani, *Duplex.* Commemoratio Octav. S. Joannis et SS. Innocent.
3 Octava S. Joannis, *Dupl.* Com. Oct. SS. Innoc. et † S. Genovefae Virg.
4 Octava Sanctorum Innocentium Mart. *Duplex.*
5 Vigilia Epiphaniae, *Semiduplex.* Com. S. Telesphori, Papae et Martyris.
6 EPIPHANIA DOMINI, *Dupl. i. class.* cum Octava.
7 De Octava Epiphaniae, *Semid.*
8 De Octava, *Semid.*
9 De Octava, *Semid.*
10 De Octava, *Semid.*
11 De Octava, *Semid.* Com. S. Hygini, Pap. et Mart.
12 De Octava, *Semid.*
13 Octava Epiphaniae, *Dupl.*
14 S. Hilarii, Episcopi, Confessoris et Doctoris, *Dupl.* Com. S. Felicis, Presbyteri et Mart.
15 — † S. Boniti, Episc., Conf., *Dupl.* Com. S. Mauri, Abbatis et Conf.
16 S. Marcelli, Papae et Mart., *Semid.*
17 S. Antonii, Abbatis et Conf., *Dupl.* — † Com. S. Sulpicii, Episc., Conf.
18 Cathedra S. Petri Romæ, *Dupl. majus.* Com. S. Pauli, Apost. et S. Priscae V. et M.
19 S. Canuti, Regis et Mart., *Semid. ad libitum.* Com. SS. Marii et Sociorum ejus, Mart.
20 SS. Fabiani et Sebastiani, Mart., *Dupl.*
21 S. Agnetis, Virg. et Mart., *Dupl.* — † Com. S. Aviti II., Episc., Conf.
22 — † S. Vincentii, Mart., *Dupl. maj.*
23 — † Desponsatio B.M.V. *Dupl. maj.* Com. S. Joseph, C. Sp. ejusd. et S. Emerentianae, Virg. et Mart.
24 S. Timothei, Episc. et Mart., *Dupl.*
25 Conversio S. Pauli, *Dupl. maj.* — † Com. S. Projecti, Episc., Mart., post Com. S. Petri, Apost.

Digitized by Google

26 S. Polycarpi, Episc. et Mart., *Dupl.* — † Com. S. Bathildis, Francorum Reginae, Viduae.
27 S. Joannis Chrysostomi, Ep., Conf. et Doct., *Dupl.*
28 S. Agnetis, *Secundo*, *Simplex.*
29 S. Francisci Salesii, Ep. Conf., et Doct. ac Dioeces. cleri patron. *Dupl. maj.*
30 S. Martinae, Virg. et Mart., *Semidupl.*
31 S. Petri Nolasci, Conf., *Dupl.*

Festa Mobilia.

Dominica II. post Epiphaniam. FESTUM SS. NOMINIS JESU, *Dupl. ii. class.*
Fer. III. post Dom. Septuages. — † ORATIO D. N. J. C. IN MONTE OLIVETI, *Dupl. maj.*
Feria III. post Dom. Sexages. — † COMMEMORATIO PASSIONIS D. N. J. C., *Dupl. maj.*

Februarius.

1 S. Ignatii, Episc. et Mart., *Dupl.*
2 PURIFICATIO B. M. V., *Dupl. ii. class.*
3 S. Blasii, Episc., Mart., *Simpl.*
4 — † B. Joannae Valesiae, Francorum Reginae, Viduae, *Dupl.*
5 S. Agathae, Virg. et Mart., *Dupl.*
6 — † S. ODILONIS, ABBATIS, (d. f. e. 1 Januarii), *Duplex ii. class.* Com. S. Dorotheae, Virg. et Mart.
7 S. Romualdi, Abb. et Conf., *Dupl.*
8 S. Joannis de Matha, Conf., *Dupl.*
9 S. Titi, Episc., Conf. (d. f. e 4 Jan.), *Dupl.* Com. S. Appolloniae Virg. et Mart.
10 Scholasticae, Virg., *Dupl.*
11 — † S. Tillonis, Abb., (d. f. e 7 Jan.), *Dupl.*
12 S. Pauli, primi Eremitae, (d. f. e 15 Jan.), *Dupl.*
13 — † S. Leobardi, Conf. (d. f. e 18 Jan.), *Dupl.*
14 S. Andreae Corsini, Episc. et Conf. (d. f. e 4 hujus), *Dupl.* Com. S. Valentini Presbyteri et Mart.
15 S. Cyrilli Episc. Alexandrini, Conf. et Doct. (d. f. e 9 hujus) *Dupl.* Com. SS. Faustini et Jovitae, Mart.
16 Ss. Septem fundatorum ord. servor. B. M. V. (d. f. ex 11 hujus) *Dupl.*
17 S. Anastasii, Mart. (d. f. ex 22 Jan.) *Semid.*
18 S. Raymundi de Pennafort, Conf. (d. f. ex 23 Jan.) *Semid.* Comm. S. Simeonis, Episc. et Mart.
19
20
21
22 CATHEDRA S. PETRI ANTIOCHIAE, *Dupl. maj.* Com. S. Pauli, Apost.

Digitized by Google

23 S. Petri Damiani, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.* Com. Vigiliae S. Mathiae, *si non venerit in Quadragesima, vel non sit bissextilis.*
24 S. MATHIAE, APOSTOLI, *Dupl. ii. class.*
25 (*Anno bissextili*) S. MATHIAE, Apost., *Dupl. ii. class.*
26
27
28

Festa Mobilia.

Feria VI. post Cineres. — † SS. SPINEAE CORONAE D. N. J. C., *Dupl. maj.*

Martius.

1
2
3
4 S. Casimiri, Conf., *semid.* Com. S. Lucii, Papae et Mart.
5
6
7 S. Thomae Aquinat., Conf. et Doct., *Dupl.* Com. SS. Perpetuae et Felicitatis, Mart.
8 S. Joannis de Deo, Conf., *Dupl.*
9 S. Franciscae, Viduae, *Dupl.*
10 SS. Quadraginta Martyrum, *Semid.*
11
12 S. Gregorii, Papae, Conf. et Doct. *Dupl.*
13
14
15
16
17 S. Patritii, Episc. et Conf., *Dupl.*
18 — † S. GABRIELIS, ARCHANGELI, *Dupl. maj.*
19 S. JOSEPH, SPONSI B. M. V., Conf., *Dupl. i. class.*
20 S. Cyrilli, Episc. Hierosolymit. Conf. et Eccl. Doct. (d. f. ex 18 hujus.) *Dupl.*
21 S. Benedicti, Abb., *Dupl. maj.*
22
23
24
25 ANNUNTIATIO BEATAE MARIAE VIRGINIS, *Dupl. ii. class.*
26
27 S. Joannis *Damasceni*, Conf. et Doct. *Dupl.*
28 S. Joannis *a Capistrano* Conf. *Dupl.*
29
30
31

Digitized by Google

Festa Mobilia.

Fer. VI. post Dom. I. Quadrag. — † SS. Lanceae et Clavorum D. N. J. C., *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. II. Quadrag. — † SS. Sindonis D. N. J. C., *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. III. Quadrag. — † SS. Vulnerum D. N. J. C., *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. IV. Quadrag. — † Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C., *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. Passionis. — Septem Dolorum B. M. V., *Dupl. maj.*

Aprilis.

1
2 S. Francisci de Paula, Conf., *Dupl.*
3
4 S. Isidori, Episc. Conf. et Doct., *Dupl.*
5 S. Vincentii Ferrerii, Conf., *Dupl.*
6
7
8
9
10
11 S. Leonis, Papae, Conf. et Doct., *Dupl.*
12
13 S. Hermenegildi, Mart., *Semid.*
14 — S. Justini, Mart., *Dupl.* Com. SS. Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart.
15
16 — † S. Benedicti Josephi Labre, Conf., *Dupl.*
17 — † S. Roberti, Abbatis, *Dupl. maj.* Com. S. Aniceti, Papae et Mart.
18
19
20
21 S. Anselmi, Episc. Conf. et Doct., *Dupl.*
22 SS. Soteris et Caii, Pont. et Mart., *Semid.*
23 S. Georgii, Mart., *Semid.*
24 S. Fidelis *a Sigmaringa*, Mart., *Dupl.*
25 S. Marci, Evangelistae, *Dupl. ii. class.*
26 SS. Cleti et Marcellini, Pont. et Mart., *Semid.*
27
28 — S. Pauli *a Cruce*, Conf., *Dupl.* Com. S. Vitalis, Mart.
29 — † S. Hugonis, Abb., *Dupl.*
30 — † S. Eutropii, Episc. Mart., *Dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. III. post Pascha. — Festum Patrocinii S. Joseph, Sponsi B. M. V. *Dupl. ii. class.*

Digitized by Google

Maius.

1 SS. PHILIPPI et JACOBI, APOSTOLORUM. *Dupl. ii. class.* — † Com. S. Sigismundi, Mart.
2 S. Athanasii, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.*
3 INVENTIO S. CRUCIS, *Dupl. ii. class.* Com. SS. Alexandri et Sociorum ejus, Mart., ac Juvenalis, Episc. et Conf.
4 S. Monicae, Viduae, *Dupl.*
5 S. Pii V., Papae et Conf., *Dupl.*
6 S. JOANNIS ANTE PORTAM LATINAM, *Dupl. maj.*
7 S. Stanislai, Episc. et Mart., *Dupl.*
8 APPARITIO S. MICHAELIS, ARCHANGELI, *Dupl. maj.*
9 — † BEATAE MARIAE VIRGINIS A MIRACULIS, *Dupl. maj.* — *In civitate Mauriacensi, Dupl. i. classis cum Octava.*
10 S. Antonini, Episc. et Conf. *Dupl.* Com. SS. Gordiani et Epimachi, Mart.
11 S. Petri, Mart. (d. f. e 29 April.), *Dupl.*
12 SS. Nerei, Achillei, Domitillae, Virg., atque Pancratii, Martyrum, *Semid.*
13 S. Catharinae Senensis, Virg. (d. f. e 30 April.), *Dupl.*
14 S. Gregorii Nazianzeni, Episc., Conf. et Doct. (d. f. e 9 huj.), *Dupl.* Com. S. Bonifacii, Mart.
15 — † B. Joannis Bapt. *de la Salle*, Conf. (d. f. e 4 huj.) *Dupl.*
16 — † S. Joannis Nepomuceni, Mart., *Dupl.* — † *Mauriaci vero, Octava B. M. V. A MIRACULIS, Dupl.*
17 S. Paschalis Baylon, Conf., *Dupl.*
18 S. Venantii, Mart. *Dupl.*
19 S. Petri Coelestini, Papae et Conf., *Dupl.* Com. S. Pudentianae, Virg.
20 — † S. Baudelii, Mart., *Dupl.*
21 S. Ubaldi, Episc. et Conf. (d. f. e 16 huj.), *Semid.* — † *Mauriaci vero, S. Joannis Nepomuceni, Mart.* (d. f. e 16 huj.), *Dupl.*
22 S. Bernardini Senensis, Conf. (d. f. e 20 huj.), *Semid.* — *Mauriaci vero, S. Ubaldi, Episc. et Conf.* (d. f. e 16 huj.), *Semid.*
23 — —*Mauriaci, S. Bernardini Senensis, Conf.* (d. f. e 20 huj.), *Semid.*
24 — † BEATAE VIRGINIS MARIAE, SUB TITULO : AUXILIUM CHRISTIANORUM, *Dupl. maj.*
25 S. Gregorii VII. Papae et Conf., *Dupl.* Com. S. Urbani, Papae et Mart.
26 S. Philippi Nerii, Conf., *Dupl.* Com. S. Eleutherii, Papae et Mart.
27 — † S. Gausberti, Abbatis, *Dupl. maj.* Com. S. Joannis, Papae et Mart.
28 — S. Augustini, Episc. Conf., *Dupl.*
29 S. Mariae Magdalenae de Pazzis, Virg. (d. f. e 27 hujus), *Semid.*
30 S. Felicis, Papae et Mart., *Simpl.*
31 S. Angelae Mericiae, Virg. *Dupl.* Com. S. Petronillae, Virg.

Digitized by Google

Festa Mobilia.

Fer. VI. post Oct. Corp. Christi. — † SS. CORDIS JESU, *Dupl. i. class.*

Junius.

1 — † EXCEPTIO S. FLORI, DIOECESIS PROTO-PRAESULIS ET PATRONI, *Dupl. ii. class.*
2 SS. Marcellini, Petri atque Erasmi, Martyrum, *Simpl.*
3 — † S. Clotildis, Francorum Reginae, Viduae, *Dupl.*
4 S. Francisci Caracciolo, Conf., *Dupl.*
5 — † S. Illidii, Episc. et Conf., *Dupl.*
6 — † S. Claudii, Episc. et Conf., *Dupl.*
7 — † S. Bonifacii, Episc. Mart.(d. f. e 5 hujus.), *Dupl.*
8 — † S. MARII, EVANGELII IN DIOECESI PROECONIS, Conf. *Dupl. ii. class.*
9 — S. Norberti Episc. Conf. (d. f. e 6 hujus.), *Dupl.* Com. SS. Primi et Feliciani, Mart.
10 S. Margaritae, Reginae Scot., *Semid.*
11 S. BARNABAE, APOSTOLI, *Dupl. maj.*
12 S. Joannis a Facundo, Conf., *Dupl.* Com. SS. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii, Mart.
13 S. Antonii de Padua, Conf., *Dupl.*
14 S. Basilii Magni, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.*
15 — † S. Germanae *Cousin.*, Virg. *Dupl.* Com. SS. Viti, Modesti et Crescentiae, Mart.
16 — † SS. Quirici et Julittae, Mart., *Dupl.*
17 — † S. Joannis Francisci Regis, Conf. (d. f. e 16 huj.) *Dupl.*
18 SS. Marci et Marcelliani, Mart., *Simpl.*
19 S. Julianae de Falconeriis, Virg., *Dupl.* Com. SS. Gervasii et Protasii, Mart.
20 S. Silverii, Papae et Mart., *Simpl.*
21 S. Aloysii Gonzagae, Conf., *Dupl.*
22 S. Paulini, Episc. et Conf., *Simpl.*
23 Vigilia S. Joannis Baptistae.
24 NATIVITAS S. JOANNIS-BAPTISTAE, *Dupl. i. class.* cum Oct.
25 — † Translatio S. Eligii, Episc. et Conf., *Dupl.* Com. Octav.
26 SS. Joannis et Pauli, Mart., *Dupl.* Com. Octavae.
27 S. Gulielmi, Abb. (d. f. e 25 huj.) *Dupl.* Com. Octav.
28 — † S. Theodechildis, Virg. *Dupl. maj.* Com. Octav. et Vigiliae SS. Petri et Pauli.
29 SS. PETRI ET PAULI, APOSTOLORUM, *Dupl. i. class.* cum Octava. — † Com. Omnium SS. Apostolorum.
30 COMMEMORATIO S. Pauli, Apost., *Dupl. maj.* Com. S. Petri, et Octavae S. Joannis.

Digitized by Google

Julius.

1 Octava S. Joannis-Baptistae, *Dupl.* Com. Octav. SS. Apostolorum Petri et Pauli.
2 VISITATIO BEATAE MARIAE VIRGINIS, *Dupl. ii. class.* Com. SS. Processi et Martiniani, Mart.
3 — † S. Martialis, Episc. et Conf. (d. f. e 30 Junii), *Dupl.* Com. Octav. SS. Apost.
4 — † Translatio S. Martini, Episc., Conf., *Dupl.* Com. Oct. SS. Apost.
5 SS. Cyrilli et Methodii, Episc. Conf. *Dupl.* Com. Octav. SS. Apost.
6 Octav. SS. Apostolorum Petri et Pauli, *Dupl.*
7 S. Irenaei, Episc. Mart. (d. f. e 28 Jun.), *Dupl.*
8 S. Elisabeth, Reginae Portugaliae, *Semid.*
9 S. Leonis II. Papae Conf. (d. f. e 28 Jun.), *Semid.*
10 SS. Septem Fratrum et SS. Rufinae et Secundae, Mart., *Semid.*
11 — † Translatio S. Benedicti, Abb., *Dupl.* Com. S. Pii, Papae et Mart.
12 S. Joannis Gualberti, Abb., *Dupl.* Com. SS. Naboris et Felicis, Mart.
13 S. Anacleti, Papae et Mart., *Semid.*
14 S. Bonaventurae, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.*
15 S. Henrici, Imperatoris, Conf., *Semid.*
16 BEATAE VIRGINIS DE MONTE CARMELO. *Dupl. maj.*
17 S. Alexii, Conf., *Semid.*
18 S. Camilli *de Lellis*, Conf., *Dupl.* Com. S. Symphorosae et Septem Filiorum, Mart.
19 — † S. VINCENTII A PAULO, Conf., *Dupl. maj.*
20 S. Hieronymi Æmiliani, Conf., *Dupl.* Com. S. Margaritae, Virg. et Mart.
21 — † SS. Victoris et Sociorum, Mart., *Dupl.* Com. S. Praxedis, Virg.
22 S. Mariae Magdalenae, *Dupl. maj.*
23 S. Apollinaris, Episc. et Mart., *Dupl.* Com. S. Liborii, Episc. et Conf.
24 — † S. Christinae, Virg. et Mart., *Dupl.* Com. Vigiliae S. Jacobi, Apost.
25 S. JACOBI, APOST., *Duplex ii. classis.* Com. S. Christophori, Mart.
26 S. ANNAE, MATRIS B. M. V., *Dupl. ii. classis.*
27 S. Pantaleonis, Mart., *Simpl.*
28 SS. Nazarii et Celsi, Mart., Victoris, Papae et Mart., ac Innocentii, Papae et Conf., *Semid.*
29 S. Marthae, Virg. *Dupl. maj.* Com. SS. Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis, Mart.
30 — † S. Germani, Episc. Conf. *Dupl.* Com. SS. Abdon et Sennen, Mart.
31 — S. Ignatii, Conf. † *Dupl. maj.*

Digitized by Google

Festa Mobilia.

Dom. I. Julii. — FESTUM PRETIOSISSIMI SANGUINIS D.N.J.C. *Dupl. ii. class.*

Augustus.

1 S. PETRI AD VINCULA, *Dupl. maj.* Com. SS. Machabaeorum, Mart., post com. S. Pauli, Apost.
2 S. Alphonsi Mariae *de Ligorio*, Episc. Conf., et Doct. *Dupl.* Com. S. Stephani, Papae et Mart.
3 Inventio S. Stephani, Protomart., *Semid.*
4 S. Dominici, Conf., *Dupl. maj.*
5 — † DEDICATIO BEATAE VIRGINIS MARIAE AD NIVES — *Dupl. maj.* — *In tota civitate Aurilacensi, Dup. i class. cum Octav.*
6 TRANSFIGURATIO D. N. J. C., *Dupl. maj.* Com. SS. Xysti, Felicissimi et Agapiti, Mart.
7 S. Cajetani Thienaei, Conf., *Dupl.* Com. S. Donati, Episc. et Mart.
8 SS. Cyriaci, Largi et Smaragdi, Mart., *Semid.*
9 Vigilia, S. Laurentii, Com. S. Romani, Mart.
10 S. LAURENTII, Mart., *Dupl. ii. class.* cum Octav.
11 — † S. Philumenae, Virg. Mart. *Dupl.* Com. Oct. et SS. Tiburtii et Susannae, Mart.
12 S. Clarae, Virg., *Dupl.* Com. Octav. S. Laurentii. — † *In civitate Aurilacensi Octava Beatae Mariae ad nives, Dupl. Com. Oct. S. Laurentii.*
13 — † S. Radegundis, Francorum Reginae, Viduae, *Dupl.* Com. Octav. et SS. Hippolyti et Cassiani, Mart.
14 De Octav. S. Laurentii, *Semid.* Com. Vig. Assumpt., ac S. Eusebii, Conf. — *Aurilaci vero S. Clarae, Virg.* (d. f. e 12 huj.), *Dupl. 9 lect. Vigil. Com. Oct. S. Laurentii, Vigil. et S. Eusebii.*
15 ASSUMPTIO BEATAE MARIAE VIRGINIS, *Dupl. i class.* cum Octav.
16 — † S. Rochi, Conf., *Dupl. maj.* Com. Oct. Assumpt. et S. Laurentii, Mart.
17 — † S. MAMMETIS, EVANGELII IN DIOECESI PRAECONIS, Conf., *Dupl. ii. class.* Com. diei Oct. S. Laurentii.
18 S. Hyacinthi, Conf. (d. f. e 16. huj.), *Dupl.* Com. Octav. et S. Agapiti, Mart.
19 — † B. Urbani II Pap. Conf. *Dupl.* Com. Oct. et † SS. Magni et Andreae, Mart.
20 S. Bernardi, Abb. et Doct., *Dupl.* Com. Octav.
21 S. Joannae Franciscae *de Chantal*, Viduae, *Dupl.* — † Com. Oct. et S. Privati, Episc., Mart.
22 Octava Assumptionis B. M. V., *Dupl.* Com. SS. Timothei et Hippolyti, Mart.
23 — † S. Sidonii Apollinaris, Episc., Conf., *Dupl.* Com. Vigil. S. Bartholomaei.

Digitized by Google

24 S. Bartholomaei Apostoli. *Dupl. ii. class.*
25 S. Ludovici, Francorum Regis, Conf. — † *Dupl. maj.* — † Com. S. Aredii, Abb.
26 — † Translatio S. Geraldi, Conf. *Dupl. maj.* Com. S. Zephyrini, Papae et Mart. — † *In civitate Aurilacensi* S. Joachim Conf. patr. B. M. V. *Dupl. ii. class.* (d. f. e Dom. infr. Oct. Ass.)
27 — † S. Caesarii, Episc., Conf., *Dupl.*
28 S. Augustini, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.* Com. S. Hermetis, Mart.
29 Decollatio S. Joannis Baptistae, *Dupl. maj.* Com. S. Sabinae, Mart.
30 S. Rosae, Virg. Limanae, *Dupl.* Com. SS. Felicis et Adaucti, Mart.
31 S. Raymundi Nonnati, Conf., *Dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. infr. Oct. Assumpt. B. M. V. S. Joachim, Conf. patris B. M. V. *Dupl. ii. class.* Com. Dom. tantum. — † *In civitate Aurilacensi.* Translatio S. Geraldi. *Dupl. ii. cl. Com. Dom. tant.*
Dom. post Oct. Assumpt. B. M. V. — † Purissimi Cordis ejusdem Beatae Virginis, *Dupl. ii. class.* Com. Dom.

September.

1 — † S. Lupi, Episc., Conf., *Dupl.* Com. S. Ægidii, Abb., ac SS. duodecim Fratrum, Mart.
2 S. Stephani, Regis Hungarorum, Conf., *Semid.*
3 — † S. Symphoriani, Mart. (d. f. e 22 Augusti), *Dupl.*
4 S. Philippi Benitii, Conf. (d. f e 23 Augusti), *Dupl.*
5 S. Laurentii Justiniani, Episc. et Conf., *Semid.*
6 S. Josephi Calasanctii, Conf. (d. f. e 27 Augusti), *Dupl.*
7 — † S. Juliani, Mart. (d. f. e 28 Augusti), *Dupl.*
8 NATIVITAS BEATAE MARIAE VIRGINIS, *Dupl. ii. class.* cum Octav. Com S. Adriani, Mart.
9 De Octav., *Semid.* com. S. Gorgonii, Mart.
10 S. Nicolai de Tolentino, Conf., *Dupl.* Com. Oct.
11 — † B. Joan. Gabrielis *Perboyre*, Mart. *Dupl.* Com. Oct. et SS. Proti et Hyacinthi, Mart.
12 De Octav., *Semid.*
13 De Octav., *Semid.*
14 Exaltatio S. Crucis, *Dupl. maj.* Com. Oct.
15 Octava Nativitatis B. M. V. *Dupl.* Com. S. Nicomedis, Mart.
16 SS. Cornelii et Cypriani, Pont. et Mart., *Semid.* Com. SS. Euphemiae, Luciae et Geminiani, Mart.
17 Impressio Stigmatum S. Francisci, *Dupl.*
18 — † S. Ferreoli, Mart., *Dupl.*
19 SS. Januarii, Episcopi, et Sociorum ejus Martyrum, *Dupl.*
20 † S. Aviti I, Episc., Conf., *Dupl.* Com. Vig. S. Matthaei.
21 S. Matthaei, Apostoli et Evangelistae *Dupl. ii. class.*
22 S. Thomae *a Villanova*, Episc. et Conf. *Dupl.* Com. SS. Mauritii et Sociorum ejus, Mart.

Digitized by Google

23 S. Lini, Papae et Mart., *Semid.* Com. S. Theclae, Virg. et Mart.
24 BEATAE MARIAE DE MERCEDE, *Dupl. maj.*
25 S. Josephi *a Cupertino*, Conf. (d. f. e 18 huj.), *Dupl.*
26 SS. Eustachii et Sociorum ejus, Mart. (d. f. e 20 huj.), *Dupl.* Com. SS. Cypriani et Justinae, Mart.
27 SS. Cosmae et Damiani, Mart., *Dupl.*
28 S. Wenceslai, Ducis et Mart., *Semid.*
29 DEDICATIO S. MICHAELIS, ARCHANGELI, *Dupl. ii. class.*
30 S. Hieronymi, Presbyteri et Doct., *Dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. I. Septembris. — † FESTUM BEATAE VIRGINIS MARIAE OLIVETANAE, *Dupl. maj.* Com. Dom. — *In ecclesia Muratensi, Dupl. i. class. cum Octav.*
Dom. infra Oct. Nativ. — FESTUM SS. NOMINIS B. V. MARIAE, *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. III. Septembr. — FESTUM SEPTEM DOLORUM B. M. V., *Dupl. maj.* Com. Dom.

October.

1 S. Remigii, Episc. et Conf. — † *Dupl.*
2 SS. ANGELORUM CUSTODUM, *Dupl. maj.*
3 — † S. Leodegarii, Episc., Mart. (d. f. e 2 huj.), *Dupl.*
4 S. Francisci, Conf. *Dupl. maj.*
5 — † S. Florae, Virg., *Dupl.* Com. SS. Placidi et Socior. MM.
6 — † S. Fidis, Virg. et Mart., *Dupl.*
7 S. Brunonis, Conf., (d. f. e 6 huj.), *Dupl.* Com. S. Marci, Papae et Conf. ac SS. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apulei, Mart.
8 S. Birgittae, Viduae, *Dupl.*
9 — † S. Bernardi, Abb. Monsalviensis, Conf., *Dupl. maj.*
10 S. Francisci Borgiae, Conf., *Semid.*
11 — † SS. Dionysii, Episc., Rustici et Eleutherii, Mart., *Dupl. maj.*
12
13 — † S. GERALDI, AURILACI COMITIS ET PATRONI, *Dupl. ii. class.* — *In tota civitate Aurilacensi, Dupl. i. class. cum Oct.*
14 S. Callisti, Papae et Mart., *Dupl.*
15 S. Teresiae, Virg., *Dupl.*
16 S. Eduardi, Conf., (d. f. e 13 huj.), *Semid.*
17 — † B. Margaritae Mariae *Alacoque* Virg. *Dupl.*
18 S. LUCAE, EVANGELISTAE, *Dupl. ii. class.*
19 S. Petri *de Alcantara*, Conf., *Dupl.*
20 S. Joannis Cantii, Conf., *Dupl.* — † *Aurilaci vero Oct. S. Geraldi, Dupl.*
21 — † SS. Ursulae et Sociarum ejus, Virg. et Mart., *Dupl.* Com. S. Hilarionis, Abb.
22 — † S. Viatoris, Conf., *Semid.* (d. f. e 21 huj.)

Digitized by Google

23 — † SS. Redemptoris. *Dupl. maj.*
24 — † S. RAPHAELIS, ARCHANGELI, *Dupl. maj.*
25 S. Hedwigis, vid. (d. f. e 17 hujus.) *Semid.* Com. SS. Chrysanthi et Dariae, Mart. — *Aurilaci*, S. Joannis Cantii, Conf. (d. f. e 20 hujus.) *Dupl.*
26 S. Evaristi, Papae et Mart., *Simpl. Aurilaci.* S. Hedwigis, vid. (d. f. e 17 hujus.) *Semid.* Com. S. Evaristi Pap. Mart.
27 Vigilia SS. Simonis et Judae.
28 SS. SIMONIS ET JUDAE, APOSTOLORUM, *Dupl. ii. class.*
29
30
31 Vigilia Omnium Sanctorum.

Festa Mobilia.

Dom. I. Octobris. — FESTUM SS. ROSARII, B. M. V. *Dupl. ii. class.*
Dom. II. Oct. — † Maternitatis B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. III. Oct. — † Puritatis B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. IV. Oct. — † Patrocinii B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.

November.

1 FESTUM OMNIUM SANCTORUM, *Dupl. i. class.* cum Octav.
2 De Octav. Omn. SS. *Sem.* — *Eadem die COMMEMORATIO Omnium Fidelium Defunct., Dupl.* (*Officium de praecepto.*)
3 De Octav. Omnium SS., *Semid.*
4 — † S. FLORI, DISCIPULI DOMINI, DIOECESIS PROTO-PRAESULIS ET PATRONI, Conf., *Dupl. i. class.* cum Octav. (d. f. e 1 huj.)
5 — † S. AUSTREMONII, CLAROMONTENSIS PROTO-PRAESULIS, Mart. (d. f. e 1 huj.) *Dupl. ii. class.* Com. SS. Vitalis et Agricolae, Mart. (d. f. e 4 huj.)
6 — † SANCTOR. OMNIUM quorum Corpora vel RELIQUIAE in Ecclesiis Dioecesis asservantur., *Dupl. ii. class.*
7 S. Caroli, Episc. et Conf. (d. f. e 4 huj.) *Dupl.*
8 Octav. Omnium Sanctorum, *Dupl.* Com. SS. Quatuor Coronatorum.
9 Dedicatio Basilicae Salvatoris, *Dupl.* Com. S. Theodori, Mart. — † ac S. Ursini, Episc., Conf.
10 S. Andreae *Avellini*, Conf. *Dupl.* Com. SS. Triphonis et Sociorum ejus, Mart., — † ac S. Georgii, Episc., Conf.
11 S. MARTINI, EPISC., Conf., — † *Dupl. ii. class.* Com. diei Oct. S. FLORI.
12 S. Martini, Papae et Mart., *Semid.*
13 — † S. Stanislai *a Kostka*, Conf., *Dupl.*
14 — † S. Adeltrudis, Aurilacensis Comitissae, Viduae, *Dupl.*
15 S. Gertrudis, Virg., *Dupl.*

Digitized by Google

16 — † S. Amantii, Episc., Conf. (d. f. e 4 huj.), *Dupl.*
17 — † S. Gregorii, Episc., Conf. *Dupl.*
18 Dedicatio Basilicarum SS. Petri et Pauli, *Dupl.*
19 S. Elisabeth, Viduae, *Dupl.* Com. S. Pontiani, Papae et Mart.
20 S. Felicis Valesii, Conf., *Dupl.*
21 Praesentatio B. M. V., *Dupl. maj.*
22 S. Caeciliae, Virg. et Mart., *Dupl.*
23 S. Clementis, Papae et Mart., *Dupl.* Com. S. Felicitatis, Mart.
24 S. Joannis a Cruce, Conf., *Dupl.* Com. S. Chrysogoni, Mart.
25 S. Catharinae, Virg. et Mart., *Dupl.*
26 — † S. Mennae, Mart. (d. f. e 11 huj.), *Dupl.* Com. S. Petri Alexandrini, Episc. et Mart.
27 — † S. Odonis, Abb., (d. f. e 18 huj.) *Dupl.*
28 S. Didaci, Conf. (d. f. e 13 huj.), *Semid.*
29 — † S. Saturnini, Episc., Mart. *Dupl.* Com. Vigil., ac alterius S. Saturnini, Mart.
30 S. Andreae, Apostoli, *Dupl. ii. class.*

Festa Mobilia.

Dom. post Octav. Omnium Sanctorum. — † DEDICATIO OMNIUM GALLIAE ECCLESIARUM, *Dupl. i. class.* cum Octav.
Dom. proxime sequent. — † Octav. Dedicationis.

December.

1 S. Gregorii Thaumaturgi, Episc., Conf. (d. f. e 17 Novemb.), *Semid.*
2 S. Bibianae, Virg. et Mart. *Semid.*
3 S. Francisci Xaverii, Conf., *Dupl.*
4 S. Petri Chrysologi, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.* Com. S. Barbarae, Virg. et Mart.
5 S. Josaphat, Episc. Mart. *Dupl.* Com. S. Sabbae, Abb.
6 S. Nicolai, Episc. et Conf., *Dupl.*
7 S. Ambrosii, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.* Com. Vigiliae *in missa tantum.*
8 IMMACULATA CONCEPTIO B. M. V. *Dupl. ii. class.* cum Octav.
9 S. Silvestri Abb. *Dupl.*
10 — † Translatio Almae Domus Lauretanae, *Dupl. maj.* Com. S. Melchiadis, Papae et Mart.
11 S. Damasi, Papae et Conf., *Semid.* Com. Octav.
12 — † S. Gausberti, Episc., Conf. (d. f. e 10 huj.), *Dupl.* Com. Octav.
13 S. Luciae, Virg. et Mart., *Dupl.* Com. Octav.
14 De Octava, *Semid.*
15 Octava Immaculatae Conceptionis, *Dupl.*
16 S. Eusebii, Episc. et Mart. *Semid.*
17

Digitized by Google

18 — † Expectatio Partus B. M. V. *Dupl. maj.*
19
20 Vigilia S. Thomae.
21 S. Thomae, Apostoli, *Dupl. ii. class.*
22
23
24 Vigilia Nativitatis.
25 NATIVITAS D. N. J. C., *Dupl. i. class.* cum Octav.
26 S. Stephani, Proto-Martyris, *Dupl. ii. class.* cum Octav. — † Com. Oct. Nat. et Omnium SS. Martyrum.
27 S. Joannis Apostoli et Evangelistae, *Dupl. ii. class.* cum Octava, Com. Octavarum.
28 SS. Innocentium, *Dupl. ii. class.* cum Octav. Com. Octavarum.
29 S. Thomae, Episc., Mart. — † *Dupl.*
30 De Dom. infr. Oct. Nativitatis, *vel de Oct. Nativ.* Com. Octav.
31 S. Silvestri, Papae et Conf., *Dupl.* Com. Octav.

Laus Deo Beataeque Virgini Mariae.

Digitized by Google

Sancti-Flori.

SANCTISSIMUS Dominus Noster Leo Papa XIII, referente infrascripto Sacrorum Rituum Congregationis secretario, instante Rmo Domino Francisco Maria Benjamino Baduel, Episcopo Sancti-Flori, Kalendarium perpetuum noviter reformatum una cum additionibus et variationibus in Proprio Officiorum ejusdem Dioeceseos perficiendis, prouti in superiori exemplari prostat ab ipsamet Sacra Congregatione antea revisum et emendatum, in usum Cleri totius Dioeceseos Sancti-Flori approbavit et concessit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 23 Julii 1890.

Sic signatum.

† Locus Sigilli.

R. Card. Monaco.
Vinc. Nussi, Secret.

Digitized by Google

Officia Propria Ecclesiae Sancti-Flori.

PARS HIEMALIS.

DIE XXVII. NOVEMB.

S. Odonis

Abbatis. Duplex.

Pro Comm. hujus Off. simplif. in occurrentia cum Dom. I. Adventus.

In i. Vesp. Aña. Similábo. ℣. Amávit.

In Laud. Aña. Euge serve. ℣. Justum.

In ii. Vesp. Aña. Hic vir. ℣. Justum.

Oratio.

DEUS, qui beátum Odónem Abbátem, caritátis tuae igne succénsum, in Ecclésia tua lucére simul et ardére fecísti; ejus intercessióne concéde, eódem nos caritátis spíritu fervéntes coram te semper ut fílios lucis ambuláre. Per Dóminum.

DIE XXVIII. NOV.

S. Didaci

Confessoris.

(Dies fixa e 13. hujus.)

Semiduplex.

Ut in Breviario.

In Hymno. Iste Confessor, *dicatur:* méruit suprémos.

DIE XXIX. NOVEMB.

S. Saturnini

Pont. et Mart. Duplex.

Omnia de Comm. unius Martyris, praeter sequ.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Dómine, súpplices exorámus; ut qui beáto Saturníno, Már-

Digitized by Google

tyri tuo atque Pontífici, tantam pro nómine tuo praestitísti tolerántiam, per ejus intercessiónem tríbuas plebi tuae véniam pro delíctis. Per Dóminum.

Commem. S. Didaci, Añna. Hic vir despíciens. ℣. Justum dedúxit.

Oratio.

OMNIPOTENS, sempitérne Deus, qui dispositióne mirábili infírma mundi éligis, ut fórtia quaeque confúndas : concéde propítius humilitáti nostrae; ut piis beáti Dídaci, Confessóris tui, précibus, ad perénnem in coelis glóriam sublimári mereámur.

Postea Feriae.

Deinde alterius S. Saturnini Mart. Añna. Qui odit. ℣. Justus ut palma.

Oratio.

DEUS qui nos beáti Saturníni, Mártyris tui, concédis natalítio pérfrui : ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MITTIO praedicatiónis Apostolórum, Saturnínus, béati Petri discípulus, ab eo Epíscopus ordinátus est, et Tolósas, ad partes Oceáni próximas, diréctus. In eádem civitáte geminátam corónam, Deo largiénte, proméruit, et de Sacerdótii dignitáte, et de honóre Martyrii. Cum enim supradícto Epíscopo ad eccléstam id témporis párvulam, juxta Capitólium, frequens itus esset et réditus, sancti viri praeséntiam sustinére fallax daemonum turba non pótuit; et ad consuléntium vota coepérunt in siléntio permanére. Sacrílegae superstitiónis antístites consuléntes unde in númina sua venísset inusitáta tacitúrnitas, áudiunt a quodam nostrae religiónis inimíco, novam surrexísse sectam superstitióni gentilitátis inimícam, quae Christiána appellátur; hujus fídei esse Epíscopum Saturnínum, cujus tránsitu deórum suórum ora siluíssent.

℟. Honéstum.

Lectio v.

UM magna fuísset multitúdo congregáta, et, paráto ad víctimam tauro, deos suos litatióne hóstiae, vel redúcere cúperent, vel propitiáre; ecce ipsum Saturnínum, ad offícium solémne veniéntem, unus e turba éminus agnóscit, et dicit : En ipsum adversárium cúltibus nostris; nostram páriter deorúmque nostrórum

Digitized by Google

vindicémus injúriam, quos jam nunc aut sacrificándo placet aut moriéndo laetíficet. Ad tam sacríllegae vocis impúlsum, omnis sanctum virum insaniéntium turba circúmdat, ac, presbytero uno ac duóbus diacónibus per fugam lapsis, ad Capitólium solus attráhitur; et, cum immoláre daemóniis cogerétur, clara voce testátur : Unum et verum Deum novi, huic laudis hóstias immolábo.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

AD hanc sancti Epíscopi vocem, tauro illo qui fúerat víctimae praeparátus fune circumácto et post terga demísso, sancti viri pedes illigant, actúmque stímulis acrióribus taurum de superióri Capitólii parte in plana praecípitant. Nec mora, inter primos descénsus ipsíus gradus cápite collíso, cerebróque excússo, et omni córpore laceráto, dignam Deo ánimam Christus excépit. Exánime corpus tauro furénte perdúctum, fune disrúpto, duae muliérculae in próximo loco condidérunt. Mansit aliquándiu sub vili céspite, donec sanctus Hilárius epíscopus basilículam párvulam vílibus lignis adjécit. Sanctus Sílvius speciósam parábat basílicam cum recéssit e saeculo : quam póstea sanctus Exupérius consummávit, et felíciter dedicávit. Nunc inália sancti Mártyris nómine insigníta asservátur.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* xii.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Amen, amen, dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. cclxxx. *al.* ciii. *de Div. c.* ii.

QUID hoc spectáculo suávius? quid hoc certámine fórtius? quid hac victória gloriósius? tunc cum béstiis sancta objiceréntur córpora, fremébant gentes, et pópuli meditabántur inánia : sed qui hábitat in coelis, irridébat eos, et Dóminus subsannábat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpie saeviébant, mérita Mártyrum piis vócibus laudant. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impiétas. Spectavérunt et illi, sed

Digitized by Google

longe voluntáte dissímili : illi clamándo faciébant ; nos autem et quod fecérunt ímpii miserámur, et quod pii passi sunt venerámur. Illi mórtua laetáti sunt córpora Mártyrum, nos mentes mórtuas dolémus illórum. Illi sine lúmine fídei Mártyres putavérunt exstínctos, nos fidelíssimo intúitu cérnimus coronátos.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii. Cap. iii. *et* iv.

QUAEMIÁ Mártyrum, caríssimi, máxima crédimus et rectíssime crédimus ; sed si certámina diligénter intueámur, nequáquam illa tam magna esse mirábimur. Nam vitae hujus, quamvis laboriósae ac temporális, tamen tanta dulcédo est, ut cum hómines non possint effícere ne moriántur, tamen multis et magnis conátibus agant ne cito moriántur. Pro morte auferénda nihil fíeri potest, et pro ea differénda fit quidquid potest. Quanti ítaque comparánda est in futúra vita nulla mortis illátio, cujus tam pretiósa est in hac vita sola dilátio? Tanta quippe est étiam hujus aerumnósae vitae néscio quae suávitas, tantúsque in natúra utcúmque vivéntium horror mortis, ut nec illi mori velint, qui per mortem ad vitam tránseunt, in qua mori non possint.

℟. Hic est.

Lectio ix.

TANC ígitur vivéndi tantam jucunditátem metúmque moriéndi, caritáte sincéra, spe certa, fide non ficta, Mártyres Christi praecípua virtúte contémnunt. In his promitténtem minantémque mundum post tergum relinquéntes, in anterióra se exténdunt. Haec, várie sibilántis calcántes caput serpéntis, ascéndunt. Omnium quippe victor est cupiditátum, qui tamquam tyránnum súbjugat amórem vitae hujus, cujus satéllites sunt omnes cupiditátes. Nec est omníno quo in hac vita vínculo teneátur, quisquis vitae ipsíus amóre non tenétur. Mártyres Christi pro nómine et justítia Christi utrúmque vicérunt : nec mori, nec dolére timuérunt. Vicit in eis qui vixit in eis ; ut qui non sibi sed illi vixérunt, ne mórtui morereántur. Ipse eis exhibébat spirituáles delícias, ne sentírent corporáles moléstias ; quantum non defectióni, sed exercitatióni sufficeret.

In Laud. Commem. Feriae et alterius S. Saturnini, Aña. Iste sanctus. ℣. Glória et honóre. *Ora-*

Digitized by Google

tio. Deus, qui nos beáti Saturníni, *ut supra.*

De Vigilia S. Andreae nihil fit nisi in Missa.

DIE I. DECEMBRIS.

S. Gregorii Thaumaturgi, *Episc. Conf.*

(*Dies fixa e 17. Novemb.*)

Semiduplex.

Ut in Breviario.

In Hymno. Iste Confessor, *dicatur:* méruit suprémos.

DIE X. DECEMBRIS.

Translationis almae Domus Lauretanae.

Duplex majus.

Ut in supplemento Breviarii.

DIE XII. DECEMBRIS.

S. Gausberti

Episc. Conf.

(*Dies fixa e 10. hujus.*)

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia.

In Hymno. Iste Confessor, *dicatur:* Méruit suprémos.

Oratio.

SANCTI Pontíficis Gausbérti mérita nos, quaesumus, Dómine, pretiósa tueántur: ut cujus festivitátem ánnua devotióne celebrámus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

In i. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GAUSBERTUS, qui saeculo décimo vixit, ómnium voto et congratulatióne epíscopus Cadurcénsis constitútus, vir fuit summae eruditiónis, virtútibus ómnibus mirífice praeditus, et ita in sermóne affábilis, ut sícuti Apóstolus, ómnibus ómnia factus sit. Síngulis in se augéndis virtútibus eódem ardóre incúbuit ac si eárum uni acquiréndae solúmmodo studuísset. Tanto erga Deum aestuábat amóre, ut et ministérii sibi commíssi munus summa fide ac sedulitáte adimplére, et oratióni diu noctúque vacáre non destíterit. Quótídie ita ad mortem se accingébat ac si diébus síngulis esset moritúrus. Forma gregis sui factus ex ánimo, eximiae sanctitátis exémplar ómnibus se exhíbuit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

AUSBERTUS caríssimus erat sancto Geráldo Aurilacénsi in Arvérnia cómiti, cui suásor hortatórque ad omnem virtútem fuísse tráditur. Istíus mónitis ac exémplis, ille ad

Digitized by Google

tam árduam vitae perfectiónem in saeculo pervénit. Prae cómmuni sanctitáte mútuum sibi contubérnium praeparábant. Cum autem Geráldus praesuli Caducénsi exposuísset, coram áliis seléctis viris, praeséntis vitae fastídium sibi inésse, et se religiónis hábitum appétere, Romam proficísci velle et praedia sua beáto Petro, apostolórum Príncipi, jure testamentário delegáre, Gausbértus, altióri consílio causam inspíciens, tandem suásit ut in saeculári hábitu, spécie tenus, pro salúte commúni provinciálium, persísteret, res vero suas, si vellet, beáto Petro dicáret.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

QUAUPERUM jure ac mérito dictus pater, ipsórum necnon pupillórum ac viduárum necessitátibus pervígili cura prospéxit, in eis alendis ecclésiae suae rédditus insúmens, ténui ipse victu conténtus. Gregi suo, tanquam bonus ac sédulus pastor, diligentíssime advigilávit, lupos arcens ab óvibus, eásque ita verbo vitae pascens, ut cuíque cibum pro captu congruéntem tribúeret. Tandem, post multos pastorális sollicitúdinis exantlátos labóres, diérum ac meritórum plenus migrávit ad Dóminum.

℟. Iste est.

In iii. Nocturno, Homilia in Evang. Homo perégre proficíscens, *de Communi i. loco.*

Commem. Feriae.

DIE XVIII. DECEMB.
Exspectatio Partus B. M. V.

Duplex majus.

Ut in supplemento Breviarii.

DIE XXVI. DECEMB.
Commemoratio omnium martyrum.

Haec Commemoratio semper fit prima post Aſam S. Stephani.

IN I. VESPERIS,

Aña. Isti sunt sancti quos elégit Dóminus in caritáte non ficta; dedit illis glóriam sempitérnam.

℣. Justi epuléntur, et exsúltent in conspéctu Dei; ℟. Et delecténtur in laetítia.

Oratio.

DEUS, qui glorificáris in concílio sanctórum Mártyrum tuórum, réspice ad preces humilitátis nostrae; ut quorum solémnia celebrámus, eórum précibus adjuvári mereámur. Per Dóminum.

Digitized by Google

AD LAUDES,

Ańa. Sancti tui, Dómine, semper benedícant te, et glóriam tui regni dicant.

℣. Mirábilis Deus in Sanctis suis. ℟. In Sanctis suis laudáte Deum.

IN II. VESPERIS,

Ańa. Dico autem vobis amícis meis : ne terreámini ab his qui occídunt córpus, ánimam autem non possunt occídere.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

DIE XXIX. DECEMBR.
S. Thomae
Episc. Mart. Duplex.
Omnia ut in Breviario.

DIE III. JANUARII.
Commemoratio
S. Genovefae
Virginis.

In i. Vesp. Ańa. Foris oves patris sui Genovéfa pascébat : intus autem pascebátur a Dómino.

℣. Spécie tua.

Oratio.

EFFUNDE super nos, Dómine, Spíritum agnitiónis et dilectiónis tuae, quo beátam ancíllam tuam Genovéfam implevísti : ut sédula ejus imitatióne tibi sincére obsequéntes, fide tibi et ópere placeámus. Per Dóminum... in unitáte ejúsdem.

Lectio ix.

GENOVEFA, Nemptodúri, in agro Parisiénsi, nata, inaudítae virtútis splendóre a tenéris annis cláruit. Illam sanctus Germánus Autissiodorénsis epíscopus Deo caram et vitae sanctitáte illústrem fore praedíxit : eíque sacrum virginitátis velámen impósuit. Nummum aereum signo crucis insignítum, nec sine Dei nutu, humi conspíciens, collégit, ac Genovéfae dedit, praecepítque ut collo appénsum gestáret, nec ullis deínceps profánis monílibus ornári se paterétur. Miraculórum dono et multitúdine praeclára virgo excélluit : plúrima prophético spíritu edíxit, atque in primis, Attíla Hunnórum rege Gállias invadénte, cives Parisiénses adhortáta est ne relíctis sédibus, fortúnas suas álio transférrent, urbi nihil metuéndum affírmans. Rei veritátem osténdit eventus, idque Genovéfae patrocínio datum. Grassánte deínde fame, urbem magna fruménti cópia sustentávit. Audíta tot miraculórum fama, sanctus Símeon Stylites précibus Genovéfae se vóluit commendátum. Quae in Christi servitúte ad nonagínta annos consénuit.

Digitized by Google

Ad Laud. Aña. Ex quo sanctus antístes dedit mihi coeléstem cálculum, delectáta sum in solo Christo, sicut in ómnibus divítiis.

℣. Diffúsa est grátia.

Oratio. Effúnde super nos. *ut supra.*

DIE XV. JANUARII.
S. Boniti

Episc. Conf. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS, fidélium remunerátor animárum, da nobis intercessióne beáti Bonîti, Confessóris tui atque Pontíficis; ut in módico quod praecípis fidéles, in gáudium tuum intráre mereámur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BONITUS Claromóntii, in inferióre Arvérnia, claris ortus natálibus, a téneris annis humanióribus lítteris perpolítus, ad jurisprudéntiae stúdia deínde convértit ánimum; ac brevi témporis intervállo in sciéntia legum appríme versátus est. Sigebérti, regis Austrásiae, primicérius ac deínde referendárius, póstmodum, agénte Theodoríco rege Burgúndiae, Sigebérti nepóte, Massíliae praefectúram ádiit: in qua ita se gessit, ut non tam judex quam sacérdos esse viderétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

HOSTULANTI Avíto fratri, Arvernórum Epíscopo, morti próximo, succéssor designátus, sacrae lectióni, vigíliis, jejúniis, hospitalitáti aliísque pastorálibus virtútibus totum se dedit. Saepe tríduo, quandóque quatríduo jéjunus, plerásque noctes in templo sancti Michaélis prolíxius orans, ducébat insómnes. Véritus autem ne quid actum esset in sua ordinatióne contra cánones, quod rogánti fratri succéssor designátus fuísset, abdicáto episcopátu, mónachi vitam profétsus est in Magnilocénsi coenóbio; ubi epístolam scripsit advérsus haereses Novàti et Joviniáni, quas apud Arvérnos disseminári audíerat.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

ALIQUANTISPER autem in hoc monastério commorátus, límina Apostolórum pétiit, Lugdunúmque tránsiens, Epíscopum cum Duce Burgúndiae recon-

Digitized by Google

ciliávit. Roma revérsus, Lugdúni podágra conféctus, psallens migrávit ad Dóminum, anno septingentésimo nono, plúrimis ante et post óbitum miráculis clarus. Sacrae autem ejus relíquiae undécimo post mortem anno, in urbem Claromontánam translátae sunt.

℣. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Vigiláte, *ut in Communi ii. loco.*

DIE XVII. JANUARII.

Commemoratio

S. Sulpitii

Episc. et Conf.

Ad i. Vesp. Ant. Sacérdos et Póntifex. ℣. Amávit eum.

Oratio.

QUAESUMUS, Dómine, cleméntiam tuam, ut intercessióne beáti Sulpítii, Confessóris tui atque Pontíficis, des nobis illam ássequi caritátem quam et verbo dócuit et exémplo. Per Dóminum.

Lectio ix.

SULPITIUS, cognoménto Pius, Vastíno Bitúrigum óppido, ex nobilíssima prosápia oriúndus, inter primóres palátii sub Theodoríco rege liberáliter educátus, a primaevae aetátis flore, étiam inter aulae illécebras exímiae pietátis et virtútis spécimen exhíbuit. Quum autem, defúnctis paréntibus, copióso património ampliátus ecclésiis et monastériis construéndis omnimodísque misericórdiae opéribus inténtus esset, atque sanctitátis splendóre mirandísque signis jam refulgéret, ab Apollinári Bituricénsi Archipraesule per assuétos gradus ad levíticum órdinem evéctus atque a beáto Austregisílio, Apollináris successóre, Archidiáconus major ejúsdem ecclésiae subínde constitútus est. Présbyter factus, a Clotário secúndo postulátus est, ut in ejus castris abbátis officio fungerétur; regémque ipsum morbo graviíssimo laborántem septem diérum oratióne et jejúnio sanitáti restítuit. Austregisílio succéssor datus, óptimi Praesulis partes implévit; praesertímque in extirpánda simóniae labe strénuam óperam impéndit. Indícto trídui jejúnio, suis précibus obtínuit a Dagobérto, ut vectígal insólitum quod plebi Bituricénsi imposúerat abrogáret. Sedit in concílio Reménsi sub Sannátio epíscopo. Coadjutórem in senectúte sibi dari curávit Wilfoléndum : tuncque to-

Digitized by Google

tum se dedit levándis et informándis paupéribus. Tandem plenus méritis et diébus quiévit in Dómino, sepultúsque est Biturígibus, in eo monastério quod ejus pia munificéntia excitátum, miráculis póstea ipsíus ope impetrátis nomíneque glorióso enítuit.

Ad Laudes, Añta. Euge, serve bone. ℣. Justum deduxit.

Oratio. Quaesumus, *ut supra.*

DIE XXI. JANUARII.

Commemoratio

S. Aviti Secundi

Episc. Conf.

Ad i. Vesp. Añta. Sacérdos et Póntifex. ℣. Amávit eum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui beátum Avítum Antístitem pópulo tuo praeésse, et quibus praeerat verbo et exémplo prodésse voluísti : eódem intercedénte, pastóres Ecclésiae tuae cum grégibus sibi commíssis dírige in viam salútis aetérnae. Per Dóminum.

Lectio ix.

AVITUS, hujus nóminis secúndus, Arvernénsis Epíscopus, humanióribus litteris, et divínis imprímis erudítus, interémpto sancto Projécto, pontificáli cathédrae substitútus est anno sexcentésimo septuagésimo quarto. Beáti praedecessóris vestígiis insístens, qui memóriis Mártyrum illustrándis sédulo incumbébat, Volovíci ubi sacrum ejus corpus quiescébat una cum corpóribus sanctórum Maríni Abbátis, et Elídii, sociórum ejus Mártyrum, templum aedificávit, et monastérium exstrúxit, cui Godónem, sancti Projécti cognátum, praefécit abbátem ; illúcque, post ruínam monastérii Iciodorénsis, sancti Austremónii relíquias tránstulit. Totum vitae cursum, máxime quíndecim annos quibus Ecclésiae praefuit, bonis opéribus et virtúti excoléndae diligénter insúmpsit. Germáno fratre sancto Boníto, cleri populíque consénsu, in epíscopum designáto, óbiit duodécimo caléndas februárii. Relíquiae ejus in Basílica sancti Venerándi cónditae, póstea in Illidiánam translátae sunt.

DIE XXII. JANUARII.

S. Vincentii

Diaconi et Martyris.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Digitized by Google

IN I. VESPERIS,
Hymnus.

EDESTE, Christi mílites
Invícta poenis péctora,
Solémne nunc Vincéntio
Cantáte carmen Mártyri.
Miles Dei Vincéntius
Torménta quae non pértulit!
Per mille mortes múltiplex
Obláta Christo víctima.
Duris ligátur fúnibus,
Corpus rotis proténditur;
Secant adúnci péctines,
Vivóque dant longum mori.
Compáge rupta córporis,
Divúlsus a se frángitur;
In crate tensus férrea
Lentis cremátur ígnibus.
Ut se sub imis ácrius
Dolor medúllis ínserat,
Et nudus, et corpus lacer,
Testis acútis vólvitur.
Torménta cedunt Mártyri,
Dum nescit illis cédere;
Ipsísque vel torquéntibus
Tortus triúmphat fórtior.
Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Glória et honóre.

Ad Magn. Ant. Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem; mihi enim vívere Christus est, et mori lucrum.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM,
Hymnus.

CHRISTI pugil Vincéntius,
Poenísque magnis débitus,
Libros sibi jam créditos
Custos fidélis dénegat.
Spernit preces, spernit minas;
Quid his tyránnus próficit?
Non sacra tradet, nec semel
Christo datam solvet fidem.
Frustra parántur vérbera;
Hunc vincla, carcer, lámminae,
Ungues et ignis ámplius
Dignúm Deo testem probant.
Haec inter, unum praedicat,
Te, Christe, robur Mártyrum;
Timére nescit fúnera
Quibus triúmphus ádditur.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Par sit tibi laus, Spíritus,
Qui praeliántes róboras
Palmísque donas Mártyres. Amen.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* v.

OPORTET diáconos simíliter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe

Digitized by Google

lucrum sectántes : habéntes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primum : et sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres simíliter pudícas, non detraéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint únius uxóris viri : qui fíliis suis bene praesint, et suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quae est in Christo Jesu.

℟. Iste sanctus.

Lectio ii. *Cap.* vi.

TU autem, o homo Dei, haec fuge : sectáre vero justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. Certa bonum certámen fídei, apprehénde vitam aetérnam, in qua vocátus es, et conféssus bonam confessiónem coram multis téstibus. Praecípio tibi coram Deo, qui vivíficat ómnia, et Christo Jesu, qui testimónium réddidit sub Póntio Piláto, bonam confessiónem : ut serves mandátum sine mácula, irreprehensíbile usque in advéntum Dómini nostri Jesu Christi; quem suis tempóribus osténdet beátus et solus potens, Rex regum, et Dóminus dominántium, qui solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem, quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest : cui honor, et impérium sempitérnum.

Amen.

℟. Justus germinábit.

Lectio iii. *Cap.* ii.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

LABORA sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo ímplicat se negótiis saeculáribus : ut ei pláceat cui se probávit. Nam et qui certat in agóne, non coronátur nisi legítime certáverit. Laborántem agrícolam opórtet primum de frúctibus percípere. Intéllige quae dico : dabit enim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum. Memor esto Dóminum Jesum Christum resurrexísse a mórtuis ex sémine David, secúndum Evangélium meum, in quo labóro usque ad víncula, quasi male óperans; sed verbum Dei non est alligátum. Ideo ómnia sustíneo propter eléctos, ut et ipsi salútem consequántur, quae est in Christo Jesu, cum glória coelésti. Fidélis sermo : nam si commórtui sumus, et convivémus; si sustinébimus, et conregnábimus : si negavérimus, et ille negábit nos : si non crédi-

Digitized by Google

mus, ille fidélis pérmanet, negáre seípsum non potest.

℟. Iste cognóvit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

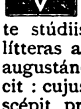

INCENTIUS, Oscae in Hispánia citerióre natus, a prima aetáte stúdiis déditus, sacras lítteras a Valério, Caesaraugustáno epíscopo, dídicit : cujus étiam partes suscépit praedicándi Evangélium, quod epíscopus, propter linguae impedimentum, praedicatiónis offício fungi non póterat. Ea re ad Daciánum, provínciae a Diocletiáno et Maximiáno praepósitum, reláta, Vincéntius Caesaraugústae comprehénditur, et vinctus ad Daciánum, Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus et equúleo tortus, multis praeséntibus, cum nulla aut tormentórum vi, aut acerbitáte vel lenitáte verbórum, a propósito deterréri posset, in cratícula impósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis únguibus excarnificátus, candentibúsque láminis exústus, íterum dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus somno oppréssum a subjéctis étiam testárum acúleis torquerétur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

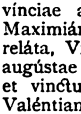

ERUM, illo in tenebricósa inclúso custódia, claríssimus splendor obórtus totum cárcerem illustrávit : quae lux cum summa admiratióne omnes qui áderant affecísset, res a custóde cárceris ad Daciánum defértur. Qui edúctum in molli culcítra cóllocat ; et quem cruciátibus in suam senténtiam tráhere non póterat, delíciis perdúcere conátur. Sed invíctus Vincéntii ánimus, Jesu Christi fide speque munítus, vicit ómnia ; et ignis, ferri, tortórum immanitáte superáta, victor ad coeléstem martyrii corónam evolávit, undécimo Caléndas Februárii. Cujus corpus, cum projéctum esset inhumátum, corvus, et a volúcribus, et a lupo, únguibus, rostro, alis, mirabíliter defréndit. Qua re cógnita, Daciánus illud in altum mare demérgi jubet ; sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. i. *de S. Vincentio.*

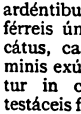

N passióne, quae nobis hódie recitáta est, fratres carissimi, evidénter osténditur judex ferox, tortor cruén-

Digitized by Google

tus, Martyr invíctus, in cujus córpore, poenis váriis exaráto, jam torménta defécerant et adhuc membra durábant. Tot convícta miráculis persistébat impiétas, tot vexáta supplíciis non cedébat infírmitas. Agnoscátur ergo operáta divínitas. Quómodo enim corruptíbilis pulvis contra tam immánia torménta duráret, nisi in eo Christus habitáret? In his enim ómnibus ille agnoscéndus, ille glorificándus, ille laudándus est, qui et in prima vocatióne dedit fidem, et in supréma passióne virtútem.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. *Cap.* x.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Sermo cclxxiv. *in S. Vincentium.*

MAGNUM spectáculum spectávimus óculis fídei, Mártyrem sanctum Vincéntium ubíque vincéntem. Vicit in verbis, vicit in poenis; vicit in confessióne, vicit in tribulatióne; vicit exústus ígnibus, vicit submérsus flúctibus; postrémo vicit tortus, vicit mórtuus. Quando caro ejus, in qua erat trophaeum Christi victóris, de navícula mittebátur in mare, tácite dicébat: Dejícimur, sed non perímus. Quis istam patiéntiam Míliti suo donávit, nisi qui prior pro illo sánguinem fudit? Cui dícitur in psalmo: Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine; Dómine, spes mea a juventúte mea. Magnum certámen magnam compárat glóriam, non humánam nec temporálem, sed divínam et sempitérnam. Fides pugnat; et quando fides pugnat, carnem nullus expúgnat. Quia etsi laniátur, etsi lacerátur, quando perit qui sánguine Christi redémptus est? Potens homo non potest pérdere quod emit auro suo, et Christus perdit quod emit sánguine suo? Sed hoc totum non ad hóminis, sed ad Dei glóriam referátur.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii.

DOMINO vere est patiéntia: vera patiéntia, sancta patiéntia, religiósa patiéntia, recta patiéntia, christiána patiéntia donum Dei est; nam et multi latrónes patientíssime torquéntur, et

Digitized by Google

non cedéntes, et tortórem vincéntes, póstea aetérno igne puniúntur. Causa discérnit Mártyrem a patiéntia, imo a durítia sceleratórum : par est poena, sed dispar est causa. Mártyrum voce cantávimus (díxerat enim ista Vincéntius in oratiónibus suis) : Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta. Discréta est causa ejus, quia pro veritáte, pro justítia, pro Deo, pro Christo, pro fide, pro Ecclésiae unitáte, pro indivídua caritáte certávit.

℟. Hic est.

Lectio ix.

QUIS ei donávit illam patiéntiam? quis? Indicat nobis psalmus; ibi enim légitur, ibi cantátur : Nonne Deo subjécta erit ánima mea, ab illo enim patiéntia mea. Quisquis putat sanctum Vincéntium víribus suis ista potuísse, nimis errat. Quisquis enim víribus suis hoc se posse praesúmpserit, etsi vidétur víncere patiéntia, víncitur a supérbia. Bene víncere, hoc est univérsas diáboli máchinas víncere. Illécebras dum minístrat, víncitur per continéntiam; poenas et torménta inflígit, víncitur per patiéntiam; erróres súggerit, víncitur per sapiéntiam. Ad extrémum, cum ómnia haec victa fúerint, súggerit ánimae : Euge, euge, quantum potuísti, quantum certásti, quis tibi comparátur, quam bene vicísti! Respóndeat illi ánima sancta : Confundántur et revereántur qui dicunt mihi : Euge, euge. Quando ergo vincit, nisi cum dicit : In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mites et jucundéntur. Mites enim sciunt quod dico; quia in illis hábitat Verbum; hábitat in illis exémplum.

Te Deum.

AD LAUDES,

Hymnus.

TYRANNE, quid molli jubes Lecto cubáre Mártyrem?
Ut nempe succédant nova,
Prióra curas vúlnera.
Te fallit insánus furor;
Rupto solúta córpore
Mens, astra dum petit, tuos
Secúra jam ridet dolos.
Undis cadáver flúctuans
Deo regénte, non perit;
Saevis et objéctum feris
Corvus tuétur pérvigil.
Fortem corónans míllitem,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

℣. Justus ut palma.

Digitized by Google

Ad Bened. Ańa. Minister Christi sum ego in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántius, in plagis supra modum.

Oratio.

EA nobis, omnípotens Deus, advérsa mundi invícta mentis constántia toleráre, qui beátum levítam Vincéntium nec minis terréri, nec poenis passus es superári. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS,
Hymnus ut in i. Vesp.
℣. Justus ut palma.
Ad Magnif. Ańa. Dedísti, Pater, in mari viam, et inter fluctus sémitam firmíssimam, osténdens quóniam potens es ex ómnibus salváre.
Oratio ut supra.

DIE XXIII. JANUARII.
Desponsatio B.M.V.
Duplex majus.
Ut in supplemento Breviarii.

DIE XXV. JANUARII.
Commemoratio
S. Projecti
Episc. Mart.

In i. Vesp. Ańa. Iste sanctus. ℣. Glória et honóre.

Oratio.

SANCTI Mártyris tui Projécti nos, Dómine, intervéntio gloriósa comméndet : ut quod nostris áctibus non merémur, ejus précibus consequámur. Per Dóminum nostrum.

Lectio ix.

PROJECTUS, nobílis Arvérnus, adhuc diáconus, Cássii, Victoríni, Anatoliáni et aliórum Acta conscrípsit, qui apud Arvérnos martyrio coronáti fúerant. Candidiénsi coenóbio a sancto Felíce, Arvernórum Episcopo, praepósitus, ac présbyter ordinátus, Carivaldo, qui sancti Felícis aliquándiu locum tenúerat, unánimi ómnium voto successor datus est. In episcopátu factus forma gregis ex ánimo, boni Pastóris partes omnes explévit. Mártyrum córpora summa cura conquisívit, nosocómium exstrúxit, plúraque aedificávit monastéria. Ad regem Childerícum secúndum profectus, ut Ecclésiae suae bona contra Hectórem, Massíliae patrícium, vindicáret, diversátus est in coenóbio Doroangénsi, in Voságo, ubi Marínum abbátem a febre liberávit, qui eum deínde secútus est ad Arvérnos reverténtem. Cum autem Rex in Hectórem animadvertísset, Agrícius quidam primóres civitátis in Projectum excitávit; cumque a sicáriis apud

Digitized by Google

Volovícum quaererétur, ejus loco Marínus ab iis trucidátus est. Ille vero, ne coróna Martyrii fraudarétur, satellítibus se ultro óbtulit; a quibus gráviter in péctore et in cápite percússus, post oratiónem illam prolátam « Dómine, ne státuas illis hoc peccátum, quia nésciunt quid fáciunt », spíritum Deo réddidit, anno sexcentésimo septuagésimo quarto. In eo póstea loco Avítus Epíscopus, ejus succéssor, basílicam et monastérium cóndidit.

In Laud. Aña. Qui odit. ℣. Justus ut palma.

Oratio. Sancti Mártyris, *ut supra.*

DIE XXVI. JANUARII.

Commemoratio

S. Bathildis

Francorum Reg. Vid.

In i. Vesp. Aña. Símile est regnum. ℣. Spécie tua.

Oratio.

DEUS, cujus ope beáta Bathíldis aulae delícias vitae monásticae austeritáte commutávit : da nobis, ejus collucéntibus exémplis et suffragántibus méritis, terréna non sápere, sed amáre coeléstia. Per Dóminum nostrum.

Lectio ix.

BATHILDIS, in Anglia, Saxónum génere orta, a praedónibus Ercumváldo, Majóri domus régiae, véndita, ab eo ad porrigénda sibi pócula adhíbita est, ac demum, mórtua cónjuge, in uxórem expetíta. Quas illa ut vitáret núptias, latébras quaesívit; sed póstmodum, ob exímias córporis et ánimi dotes, ad Clodóvaei secúndi conjúgium insperáto pertráhitur. Tum páuperes et ecclésias Clodóvaeo studióse commendávit : quod ádeo gratum fuit Príncipi, ut Genésium abbátem, póstea Lugdunénsem Epíscopum, Regínae piis opéribus exsequéndis adjutórem déderit. Mórtuo Clodóvaeo, trium filiórum, Clotárii, Childerici et Theodoríci, quorum natu máximus vix quintum annum attígerat, tutélam gessit, regnúmque ac palátium, consíliis Frodobérti, Parisiénsis Epíscopi, et Audoéni Rothomagénsis, sapientíssime moderáta est. Multa praecláre sanxit; simoniácas ordinatiónes abolévit hortátu sacerdótum; prohíbuit ne quis christiános vénderet éxteris, aut álio vendéndos abdúceret; plures étiam a servitúte suis súmptibus redémit. Effécit ut, Pontíficum

Digitized by Google

et Abbátum stúdio, regulá-ris disciplína in monastériis, aut servarétur, aut restituerétur. Corbéiae, ad Sumínam, coenóbium exstrúxit, aliúdque Calae, ad Matrónam, in quo, relícta Clotário jam adúlto regni administratióne, ipsa suscépto religiónis hábitu, sub obediéntia Bertíllae abbatíssae, ómnibus exémplo et admiratióni fuit : ibíque mórtua est, aetátis suae anno quinquagésimo quinto, incarnatiónis autem sexcentésimo octogésimo.

Ad Laudes, Aña. Date ei de fructu. ℣. Diffúsa est.

Oratio. Deus, cujus ope. *ut supra.*

DIE IV. FEBRUARII.

B. Joannae Valesiae

Francorum Reg., Vid.

Duplex.

Ut in supplemento Breviarii.

DIE VI. FEBRUARII.

S. Odilonis

Abbatis.

Duplex ii. classis.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Hymnus.

TE, Deo carum, súperis sodálem,
Et decus splendens mónachis, canéntes
Fílios cernas, Odilo, tuámque
Réspice gentem.
Céteri nummos, simul ac honóres
Térreos vano sítiant hiátu;
Christus est solus tua pars in aula
Cluniacénsi.
Corde te pastor récolit patérno
Májolus; coeli réquiem propínquans,
Fíliis mandat tua subsequántur
Jussa fidéles.
O gregem tanto duce ter beátum!
O gregis custos, Odilo! feráces
Flóridus ramos tuus Ordo late
Pandit ad orbem.
Te suum Patrem, memor usque, pangit
Cívitas Flori; sacra claustra, templum,
Maenium moles, pia Conditóris
Gesta celébrant.
Te, Deus, mundi moderátor alme,
Cóncinant juncti mónachis fidéles;
Voce solémni Tríadi resúltent
Cántica laudis.
Amen.

℣. Ecce elongávi fúgiens; ℟. Et mansi in solitúdine.

Ad Magnif. Aña. Quod

Digitized by Google

relíqueris paréntes tuos, plenam mercédem recípias a Dómino Deo Israel, ad quem venísti et sub cujus confugísti alas.

Oratio. Deus, qui beátum, *ut ad Laudes.*

AD MATUTINUM,

Hymnus ut in primis Vesperis.

In primo Nocturno, Lectiones Beátus vir, *ut in Communi secundo loco.*

℟. *i.* Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et * Veni in terram quam monstrábo tibi. ℣. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. * Veni in terram.

℟. *ii.* Pars mea, Dóminus, dixit ánima mea : * Bonum est viro cum portáverit jugum ab adolescéntia sua. ℣. Sedébit solitárius et tacébit, quia levávit super se. — Bonum est.

℟. *iii.* Habitábit in solitúdine judícium, et erit opus justítiae pax, et cultus justítiae siléntium, * Et secúritas usque in sempitérnam. ℣. Et sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, et in tabernáculis fidúciae. — Et secúritas.... Glória Patri. — Et secúritas.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.
(*Ex opusculis sancti Petri Damiani, et ex actis ecclesiae Sancti-Flori.*)

DILO in Arvérnia oriúndus ex equéstri órdine genus duxit. Apud sanctum mártyrem Juliánum Brivatensem factus est cléricus : deínde beáti Maióli se magistério trádidit, et in Cluniacénsi monastério hábitum sanctae religiónis accépit. Ubi dum quiétus ac simplex humíliter in sancta conversatióne persísteret, vix evolútis quátuor annis, beátus Maiólus obdormívit in Dómino. Sed ántequam humanitátis débitum sólveret, beátum Odilónem sibimet in pastorális offícii cura substítuit, suúmque super Domínici gregis custódiam vicárium derelíquit. In quem prótinus ómnium fratrum vota concúrrunt; omnes se ad obediéntiam ipsi unánimi devotióne substérnunt. In commíssi regíminis sollicitúdine constitútus, plúrimis sanctae religiónis coepit florére virtútibus ; nimírum ut psalmódiae stúdiis vigiláter insísteret, dura corpus inédia maceráret, atque a sacris altáribus non excédens, nímio fervóre omnipoténti Deo sacrifícium laudis offérret : inter

Digitized by Google

quas piae devotiónis excúbias ubéribus plerúmque lacrymárum compunctiónibus affluébat.

℟. Ego sic curro, non quasi in incértum; * Sic pugno non quasi áerem vérberans. ℣. Sed castígo corpus meum et in servitútem rédigo, ne forte, cum áliis praedicáverim, ipse réprobus efficiar. — Sic pugno.

Lectio v.

IN erogándis eleemósynis ita largus erat, ut nonnúlli, dum eum ómnia dispergéntem conspícerent, non dispensatórem sed pródigum judicárent. Praesértim, dum fames válida fines Aquitániae veheménter afflígeret, ac plúrimas Galliárum províncias arctáret, exháustis jam in páuperum usus aeráriis, et hórreis quorumcúmque provéntuum non mediócriter profligátis, mox étiam plúrima sacrárii vasa confrégit, insígnia ecclésiae ornaménta distráxit, corónae quoque, quam sibi imperátor sanctus Henrícus ob sui memóriam destináverat, non pepércit. In promulgándis judíciis, ac modis poeniténtiae praefigéndis tam pius erat, tanta moeréntibus humanitáte compátiens, ut nequáquam districtum patris impérium, sed matérnum pótius exhibéret affectum. Circa Dei Genitrícem tam ardentíssima devotióne flagrábat, ut constitútus in choro psallántium, cum ad illum veniréntur ex modulántium alternatióne versículum : Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, non horruísti Vírginis úterum : in terram se repénte prostérneret; sicque per corpus osténderet quibus desidérii coeléstis in mente fácibus aestuáret.

℟. Passer invénit sibi domum, et turtur nidum sibi ubi ponat pullos suos: altária tua, * Dómine virtútum, Rex meus et Deus meus. ℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine, in saecula saeculórum laudábunt te. — Dómine.....

Lectio vi.

VIR ígitur sanctus, cum in bonis móribus per quotidiána piae conversatiónis incremênta succrésceret, coepit coruscáre miráculis; ut qui clarus erat in probitáte morum, clarésceret étiam in ostensióne signórum, et qui obtútibus omnipoténtis Dei erat lucérna ardens, fieret étiam coram homínibus lucens. Per ómnia monastéria constítuit generále decrétum, ut sicut die primo mensis novémbris, juxta univérsae Ecclésiae régulam, Omnium Sanctórum solémnitas celebrátur, ita,

Digitized by Google

sequénti die, in psalmis, et eleemósynis, et praecípue missárum solémniis, Ómnium in Christo Quiescéntium agerétur memória; quod piíssimum institútum Silvéster Papa secúndus ad universálem Ecclésiam exténdit. Quamquam homo Dei sublímiter se in spirituálibus stúdiis et divína contemplatióne suspénderit, in corpóreae tamen utilitátis indústria non mediócriter laborávit. Monastéria scílicet a fundaméntis nonnúlla construxit, ália vel jam semírута, vel ruínam minántia reparávit. A Románo Pontífice missus ad Arvérniae montes, Amblárdi Brezóncii súmptibus, amplis reddítibus et latifúndis dotátum eréxit coenóbium in loco Sancti-Flori, circa annum millésimum; aedificávitque Ecclésiam quam dedicávit Urbánus Papa secúndus, e concílio Claromontènsi revértens; urbem moenibus circumvallávit, pontémque super Adiam in subúrbiis excitávit. Decrévit autem ut, ántequam débitum conditiónis humánae persólveret, quaeque monastéria sua circúmiens sanctae admonitiónis stúdio visitáret. Expeditióne ígitur sanctae hujus aedificatiónis incépta, Silviniácum devénit; ibíque, ea nocte quae Domínicae Circumcisiónis solémnia praecedébat, salutáris Eucharístiae sacraménta percépit, sicque beátum Deo spíritum réddidit, anno Dómini millésimo quadragésimo octávo, annos natus septem et octogínta : sepultúsque in eódem Silviniacénsi monastério, miráculis plúrimis incláruit.

℟. Diléctus Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne est : * In fide et lenitáte sanctum fecit illum, et elégit eum ex omni carne. ℣. Et dedit illi coram praecépta, et legem vitae et disciplínae, docére Jacob testaméntum suum. — In fide.... Glória Patri. In fide.

In tertio Nocturno,

Homilia S. Hieronymi Presbyteri in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

℟. *vii.* Dómine omnípotens, Deus Israel, ánima in angústiis et spíritus ánxius clamat ad te : * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel et filiórum ipsórum. ℣. Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed meménto manus tuae. * Audi nunc.

℟. *viii.* Praeváluit amplificáre civitátem, adéptus est glóriam in conversatióne gentis, * Et ingréssum domus et átrii amplificávit. ℣. Templi étiam altitúdo

Digitized by Google

ab ipso fundáta est. — Et ingréssum..... Glória Patri. Et ingréssum.

Lectio ix. de S. Dorothea Virgine et Martyre, ut in Breviario (VI. Febr.)

AD LAUDES,

Hymnus.

ILIUS lucis rádians Odílo
In tenebrárum regióne flentes,
Sol ut exsúrgens, récreat benígnus
Lúmine dulci.
Igne dum lugent ánimae fidéles,
Inferas gestit penetráre sedes,
Pátriae portas aperíre multis
Sánguine Christi.
In Deum flagrans pietáte summa
Síngulis sacrum péragit diébus,
Immolans Agnum máculis caréntem
Se simul offert.
Fonte de sacri láteris benígnum
Hausit in fratres ánimum, malísque
Nóluit scindens adhibére ferrum,
Sed medicínam.
Obvius currit míserans egénis,
Membra ne Christi fame torqueántur
Dat cibos largus, sacra vasa templi
Erogat ipsa.
Nútui cedunt Odilónis acres
Mílites secli, gládios remíttunt :
Sat cruor fluxit, Deus ipse profert
Foedera pacis.
Te, Deus, mundi moderátor alme,
Cóncinant juncti mónachis fidéles :
Voce solémni Tríadi resúltent
Cántica laudis.
Amen.

℣. Ille vir misericórdiae, cujus pietátes non defuérunt; ℟. Et nomen ejus vivit in generatióne et generatiónem.

Ad Bened. Ańa. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt óptimam habent repósitam grátiam : sancta ergo et salúbris est cogitátio pro defúnctis exoráre ut a peccátis solvántur.

Oratio.

EUS, qui beátum Odilónem Abbátem, egrégiae pietátis et praeclárae caritátis virtútibus cumulásti : praesta ut ejus méritis et précibus, consuétae misericórdiae tuae efféctus ássequi mereámur. Per Dńum.

IN II. VESPERIS,

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Dómine, diléxi decórem domus tuae; ℟. Et lo-

Digitized by Google

cum habitatiónis glóriae tuae.

Ad Magnif. Añ. In diébus suis aedificávit domum, et exaltávit templum sanctum Dómino, parátum in glóriam sempitérnam.

Oratio. Deus, qui beátum. *ut supra.*

DIE IX. FEBRUARII.
S. Titi

Episc. Conf. Duplex.
(*Dies fixa e 4. Januarii.*)
Ut in Breviario, post Festum SS. Nominis Jesu.

DIE XI. FEBRUARII.
S. Tillonis

Abbatis. Duplex.
(*Dies fixa e 7. Januarii.*)

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In hymno Iste Conféssor *mutatur tertius versus.*

Oratio.

DEUS, qui beátum Tillónem, Confessórem tuum, in solitúdinem duxísti, ut multórum tibi in Christo pater efficerétur filiórum : da nobis in hac terra, viam tuam agnóscere et ad réquiem tuam felíciter pervenire. Per eúmdem Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

ILLO, orígine Saxo, paréntibus simulacrórum cultóribus natus, puer in Verománduis sub hasta vénditus, a sancto Elígio, tum témporis fabrília tractánte, redémptus est et iísdem opéribus in officínis Lemovicénsibus adhíbitus. Remáclo, abbáti coenóbii Solemniacénsis ab Elígio exstrúcti, tráditus est educándus, et lítteris tum divínis, tum humánis imbuéndus. Christiánam fidem, subíndeque monásticam vitam ampléxus, sodálibus suis omni virtútum fulgóre praelúxit. Quamóbrem sacerdótii honóre decorátus, et Elígio ad Noviodunénsem episcopátum sublimáto fidélis astans minister, ab ipso directus est in Flándriam ; et tractus illos divínae religiónis lúmine vitaeque purissimae splendóre irradiávit. Deínde, postquam Remáclus Episcopus Tungrénsis denuntiátus esset, Solemniáci Abbas, quantúmvis rénitens, a beáto Elígio Antístite constitútus est.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

AT vero, Elígio ad sanctórum consessum evocáto, Tillo humilitátis et secéssus

Digitized by Google

amans, abbatiálem honórem excússit; secretóque fúgiens ad Arvérniae solitúdines, Mauriácum prope, in desértum vallis Alzénsis, intra rúpium sinus recéssit. Ibi in céllula própriis mánibus exstrúcta se ábdidit, radícibus, modicóque pane ac fontis prope manántis póculo vitam susténtans, et in coeléstium rerum contemplatióne defíxus. Nec diu tamen latére pótuit lucérna lucens et ardens. Virtútum ejus odóre allécti, permúlti ad Tillónem undecúmque concurrérunt sub ejus disciplína uni Christo vívere cupiéntes. Trecentórum ascetárum factus pater, in eórum grátiam monastérium, Brajécti vocábulo nuncupátum, exstruéndum curávit. Quum ibi servórum Dei statiónem óptime constituísset, Dei mónitu, Solemniácum rédiit, ne detécto quidem, prae humilitáte, Brajecténsibus coenóbitis suo nómine, a quibus Paulus propter apostólicam caritátem appellabátur.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

SOLEMNIACENSIBUS mónachis in religiónis stúdio confirmátis, imminénte jam senectúte, de Gundobérti abbátis licéntia, in cella se reclúsit, quinque stádiis a monastério díssita, juxta quam oratórium sanctíssimo patri Elígio erigéndum curávit. Ibique nonagenárius, sacraméntis refectus, et fratrum coetu circumséssus, vir sanctus obdormívit in Dómino, die séptima Januárii, anno septingentésimo secúndo. Cujus corpus Erméno, Lemovicénsis epíscopus, própriis mánibus depósuit in túmulo, super quem fórnicem auro argentóque distínctam et gemmis ornátam fíeri curávit, ad indícium sanctitátis, et recuperátae prídie, Tillónis moriéntis invocatióne, sanitátis moniméntum. Céterum sancti Confessóris glória non illo duntáxat loco clara refúlsit, ubi, et felícis ejus regíminis memória vigébat, et venerándae quiescébant exúviae; sed et Isegémii in Flándria, vicinísque locis, ut patrónus et apóstolus ab íncolis háctenus celebrátur et cólitur. Coenóbium autem Brajecténse, eréctum versus annum sexcentésimum septuagésimum quintum, póstea vero dirútum, Robértus a Scorálliis restítuit, circa annum centésimum supra millésimum, et in monastérium sacrárum Vírginum órdinis sancti Benedícti commutávit.

℟. Iste homo.

Digitized by Google

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XII. FEBRUARII.

S. Pauli

primi eremitae.

(Dies fixa e 15 Januarii.)

Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XIII. FEBRUARII.

S. Leobardi

Eremitae Conf.

(Dies fixa e 18 Januarii.)

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

QUAERENTIUM te, Dómine, salvátor et custos, qui beáto Leobárdo Confessóri tuo, ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre saeculo et in solitúdinem confúgere tribuísti : ejus intercessióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia et te solum Dóminum pura mente sectári : Qui vivis et regnas.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. Beátus vir, *ut in Communi secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

REGNANTIBUS Charibérto et Chilperíco, sedem episcopálem Arvérniae occupánte sancto Avito, hujus nóminis primo, natus est in inferióre Arvérnia honéstis paréntibus Leobárdus. Qui, eménso Claromóntii studiórum currículo, commendábili puéllae desponsátus, quum paulo post celebráta sponsália, paréntibus vita functis, evasísset liber ab ónere quod ipsórum tantum sublevandórum grátia suscípere consénserat; tunc terrénis ómnibus, et bonis, et gáudiis, ut optáverat, valedícere properávit. Patérnam ígitur déserens domum, ad sancti Martíni Turonénsis sepúlcrum, pio peregrinórum concúrsu percélebre miraculísque corúscans, iter assúmpsit. Inter autem peregrinándum, in superiórem Arvérniam devénit, ibíque in Urzacénsibus jugis, Aurilácum inter et Sancti-Saturníni óppidum, aliquándiu sub húmili opiliónis hábitu látitans, constitísse tráditur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

QUUM vero Turónibus, ad sacras gloriósi Antístitis exúvias, aliquánto témpore de-

Digitized by Google

gísset, Lígerim tránsvadens, in cryptam prope sancti Martíni monastérium secéssit; in oratióne, siléntio, lectióne, officii recitatióne, jejúniis et labóribus, dies noctésque insúmens. Deus autem, qui ponit húmiles in sublíme, latitántem servum suum ita exaltávit, ut ab ómnibus Sancti nómine celebrarétur, aegrotíque ad eum confluérent, sanitátem ipsíus précibus impetratúri; quorum úlcera salíva inúngens curábat, febrésque et caecitátem signo crucis fugábat.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

REMUM, explétis in hac solitúdine vigínti quinque annis, omníque austeritátum génere fractus, praenuntiáto mortis suae próximo témpore, die domínica, januárii décima octáva, ad gáudium coeléste felíci absórptus somno evocátus est. Adventántes autem coenóbii fratres, corpus ejus reverénter deposuérunt in sepúlcro quod ípsemet in céllula effóderat. Quae quidem veneránda pignora, succedéntibus saeculis, in Claromonténsem sancti Pauli ecclésiam transláta sunt. At vero beáti Eremítae pie gesta et mirácula celebrávit ejus coaetáneus sanctus Gregórius Turonénsis in libro sanctórum Patrum.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XIV. FEBRUARII.

S. Andreae Corsini,

Episc. Conf.

(Dies fixa e 4 mensis hujus.)

Duplex.

Omnia ut in Breviario.

Commem. S. Valentini, Presbyteri et Martyris.

DIE XV. FEBRUARII.

S. Cyrilli

Episc. Alexandrini Conf. et Eccles. Doct.

(d. f. e 9 hujus)

Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XVI. FEBRUARII.

SS. septem Fundatorum *ord. servor. B. M. V.*

(d. f. ex 11 hujus)

Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XVII. FEBRUARII.

S. Anastasii

Martyris.

(Dies fixa e 22 Januarii.)

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Digitized by Google

Oratio.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beáti Mártyris tui Anastásii intercessióne liberémur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. Fratres, Debitóres sumus...., *ut in Communi plurim. Martyrum.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

(Ex Proprio sacrosanctae Lateranensis Basilicae.)

ANASTASIUS Persa, insígnis praestigiatóris fílius, ab ineúnte aetáte mágicis ártibus sub iníquo paréntе óperam dedit; sed animadvértens prodígia quae sacrosáncta Christi Crux, in Pérsidem a Chósroa rege transportáta, operabátur, abjécto milítiae cíngulo, et diabólicis prestígiis abjurátis, una cum sócio, quem étiam ad martyrii corónam perdúxit, Hierosólymis, sacro fonte lustrátus, mónachi índuit hábitum, brevíque ádeo in religiósae vitae stúdio profécit, ut ómnibus esset admiratióni et exémplo; ubi incredíbile est quot daemonum tentámina pertúlerit et constantíssime superáverit. ℟. Honéstum.

Lectio v.

DIVINAE caritátis igne succénsus, nihil áliud habébat in votis quam pro Christi fide ánimam pónere, mortémque, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, réddere Salvatóri. Ardens hoc martyrii desidérium mirífice accéndit vísio illa qua, nocte quadam, áureus gemmísque intermíxtus calix, qui procul dúbio Passiónis cálicem designábat, suavíssimo liquóre plenus offérri sibi visus est; quo praegustáto, mira dulcédine et fortitúdine se praeditum sensit. Id vero Coenobiárchae référens et monachórum précibus se comméndans, progressúrus in arénam, Caesáream Palaestinae contendit; ubi, nonnúllis e Persárum gente repértis qui daemonum praestígiis addícti erant, eos ácriter reprehéndit. Ab his autem tanquam explorátor hábitus, in arctíssimam tráhitur custódiam, omni pene victu per tríduum interdícto.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

DEINDE ad Marzabánam, iniquíssimum Persárum ducem, addúctus, ab eóque plúries accersítus et objur-

Digitized by Google

gátus, ad saxa ferénda damnátur; quo in labóre incredíbile est quanta a suis, quanta a Bárbaris patientíssime pertúlerit. Revocátus dénuo ad tribúnal minásque contémnens, dirissime clavae íctibus contúnditur, quo in supplício et tenéri a lictóribus nóluit, et nudári hábitu pétiit, aegrius ferens hábitus monástici laniatiónem quam nudáti córporis discissiónem. Redúctus in cárcerem, angélicis visiónibus confortátus, virgis acérrime caesus, tibiísque lígnea inter instruménta horréndo cruciátu compréssis, iterátis clavae íctibus appetítus, manu suspénsus, ligatóque ad pedem praeingénti saxo, tandem septuagínta sóciis quos verbo et exémplo in fide firmáverat in propínquo flúmine praefocátis, secúri percússus ad optatíssimam martyrii palmam glorióse pervénit. Sacrum ejus corpus inhumátum projéctum, nec a cánibus, nec a feris laesum fuit; sed et lucidíssimum sidus super illud effúlsit. Quod Hierosólymam primo delátum, deínde Romam ad Aquas Sálvias, postrémo ad sacéllum Lateranénsis palátii Sancta Sanctórum nuncupátum, idídem honorífice asservátur.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Si quis vult. *secundo loco.*

DIE XVII. FEBRUAR.

S. Raymundi de Pennafort,

Conf. (e 23 Januarii.)
Semiduplex.

Ut in Breviario.

Commem. S. Simeonis Episc. et Mart.

Festa Mobilia.

FERIA III.
POST DOM. SEPTUAG.

Oratio D. N. Jesu Christi *in Monte Oliveti. Duplex majus.*

Ut in supplemento Breviarii.

FERIA III.
POST DOM. SEXAG.

Commemoratio
Passionis D. N. J. C.
Duplex majus.

Ut in supplemento Breviarii.

FERIA VI.
POST CINERES.

SS. Spinea Corona D. N. Jesu Christi.
Duplex majus.

Ut in supplemento Breviarii, praeter lectionem sequentem.

Digitized by Google

Suscéptio SS. Corónae in Gállia.

Lectio vi.

BALDUINO Constantinópoli imperánte, Graeci obséssi eo penúriae devenérunt ut sacratíssimam Dómini Nostri Jesu Christi Corónam Spíneam Vénetis pro pecúnia oppigneráverint. Quod ut áudívit sanctus Francórum rex Ludovícus, duos ex órdine Fratrum Praedicatórum, quos jam Constantinópolim míserat ejus rei grátia, Venétias remísit, qui sacrum pignus auro multo redémptum in Gállias asportárent. Legatiónis autem múnere felíciter absolúto, revérsi sunt Fratres; et, décima augústi, anno millésimo ducentésimo trigésimo nono, Domínicam Corónam in manus regis deposuérunt, quae postrídie Sénones deláta est. Eam vero, ab ipso civitátis áditu, Ludovícus, sola indútus túnica, nudísque pédibus, Robérto fratre comitánte, clero et pópulo praeeúntibus, húmeris suis in metropolitánam sancti Stéphani basílicam íntulit, et paulo post Parísios delátam repósuit in sacéllo régio sancti Nicolái in Palátio, ubi póstea, pro tanto thesáuro condígne servándo, Sanctam Capéllam arte mira extruéndam et exornándam curávit. Venerándum autem illud Domínicae Passiónis instruméntum, grassántibus saeculi décimi octávi tempestátibus, pia cura eréptum, pace tandem Galliárum Ecclésiis réddita, recognóvit Parisiénsis archiepíscopus, et in crystállina hierothéca cónditum inter sanctos metropolitáni templi thesáuros repósuit.

℟. Arcam de lignis.

Digitized by Google

Suffragia Communibus addenda.

De S. Floro.

In civitate Sanflorana tantum.

Ad Vesp. Ańa. Mórtuum prophetávit corpus ejus; in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est.

℣. Non recédet memória ejus, ℟. Et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis, Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti: fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis muníri. Per Dóminum.

Ad Laudes. Ańa. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adoréntes regem Israel.

℣. Misit Dóminus virum ut erudíret. ℟. Et senes prudéntiam docéret.

De S. Geraldo.

In civitate Aurilacensi tantum.

Ad Vesp. Ańa. O beáte Geráld, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aurilacénsem ecclésiam in tuo nómine congregátam.

℣. Ora pro nobis, beáte Geráld; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, cujus singulári grátia beátus comes Geráldus, Confessor tuus, inter mundi illécebras legis tuae praecépta non est transgréssus: da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem implére valeámus. Per Dóminum nostrum.

Ad Laud. Ańa. Moritúrus, humi jacens in cilício et cínere, Geráldus Deo commendábat spíritum; et Sanctórum opem implórans, exclamábat: Subveníte, Sancti Dei.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Digitized by Google

Suffragia de beato Patre Francisco

(Pro sacerdotibus tertiariis)

Ante Suffragia de Patrono.

Ad Vesp. Ant. Salve, sancte Pater, Pátriae lux, forma Minórum, virtútis spéculum, recti via, régula morum; cárnis ab exsílio duc nos ad regna coelórum.

℣. Ora pro nobis, beáte Pater Francísce. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Laudes, Ant. Sancte Francísce, própera; Veni, Pater, accélera ad pópulum qui prémitur et téritur sub ónere, pálea, luto, látere; et, sepúlto Ægyptio sub sábulo, nos líbera, cárnis exstíncto vítio.

℣. Signásti, Dómine, servum tuum Francíscum; ℟. Signis redemptiónis nostrae.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Patris nostri Francísci méritis foetu novae prolis amplíficas; tríbue nobis, ex ejus imitatióne, terréna despícere et coeléstium donórum semper participatióne gaudére.

Digitized by Google

Typis Societatis S. Joannis Evangel. — Tornaci [Belg.]

Digitized by Google

✠ Officia Propria Sanctorum Ecclesiae Sancti-Flori

a Sacra Rituum Congregatione approbata et denuo edita jussu Illustrissimi et Reverendissimi Domini Fr. M. Benjamini BADUEL Episcopi Sancti-Flori.

Pars Verna.

TORNACI Nerviorum
Typis Societatis S. Joannis Evang.
DESCLÉE, LEFEBVRE ET SOC. EDIT. PONT.
M.DCCC.XCI.

Digitized by Google

APPROBATIO ET LICENTIA ORDINARII.

Franciscus-Maria-Benjaminus Badoel,

Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia,

Episcopus Sancti-Flori :

LICISCE litteris libenter licentiam damus Dilectis in Christo Moderatoribus Societatis S. Joannis Evangelistae, in civitate Tornacensi, imprimendi, pro Breviario necnon Diurnali, Kalendarium ac Officia propria Ecclesiae Sancti-Flori, a Summo Pontifice Pio IX specialiter concessa, typis primum excusa probante Joanne Paulo Francisco Maria Lyormet Venerabili Praedecessore nostro, postea de mandato alterius Decessoris nostri Ill. ac Rev. DD. Petri-Antonii Mariae Lamouroux de Pompignac iterum edita, et jussu nostro noviter reformata sed Decreto S. R. C. 23 Julii 1890 a Sanctissimo Domino nostro Leone Papa XIII approbata benigneque concessa.

Tertiam hanc editionem, diligenter recognitam, probavimus et probamus atque evulgari permittimus.

In quorum fidem has praesentes, signo sigilloque nostris munitas, atque a Secretario generali Episcopatus nostri subscriptas, expediri mandavimus.

Sanflori, die 28a 8bris 1890.

✠ **Fr. M. Benjaminus,** Episc. S^ti Flori.

De mandato : A. J. TISSIER *Can. s. g.*

IMPRIMATUR.

Tornaci, die 4 Novembris 1890.

G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

Digitized by Google

Kalendarium PERPETUUM A SANCTISSIMO DOMINO LEONE PAPA XIII. APPROBATUM AD USUM DIOECESIS SANCTI-FLORI.

PARS VERNA.

— †	indicat	*Officium proprium.*
—† *Dupl.*	indicat	*Ritus elevationem.*
(d. f.)	pro	(*dies fixa.*)

Februarius.

9 S. Titi, Episc., Conf. (d. f. e 4 Jan.) *Dupl.* Com. S. Apolloniae, Virg. et Mart.
10 S. Scholasticae, Virg. *Dupl.*
11 —† S. Tillonis, Abb., (d. f. e 7 Jan.) *Dupl.*
12 S. Pauli, primi Eremitae, (d. f e 15 Jan.) *Dupl.*
13 —† S. Leobardi, Eremitae et Conf. (d. f. e 18 Jan.) *Dupl.*
14 S. Andreae Corsini, Episc. et Conf. (d. f. e 4 hujus) *Dupl.* Com. S. Valentini, Presbyteri Mart.
15 S. Cyrilli, Episc. Alexandrini Conf. et Doct. (d. f. ex 9 hujus.) *Dupl.* Comm. SS. Faustini et Jovitae, Mart.
16 SS. Septem Fundatorum Ord. Servor. B. M. V. (d.f. e 11 hujus.) *Dupl.*
17 S. Anastasii, Mart. (d. f. ex 22 Jan.) *Semid.*
18 S. Raymundi de Pennafort, Conf. (d. f. ex 23 Jan.) *Semid.* Com. S. Simeonis, Episc. et Mart.
19
20
21
22 CATHEDRA S. PETRI, ANTIOCHIAE *Dupl. maj.* Com. S. Pauli, Apost.
23 S. Petri Damiani, Episc., Conf. et Doct., *Dupl.*
24 S. MATHIAE, APOSTOLI, *Dupl. ii. class.*
25 (*Anno bissextili*) S. MATHIAE, Apost. *Dupl. ii. class.*
26
27
28

Festa mobilia.

Feria VI. post Cineres. — † SS. SPINEAE CORONAE D. N. J. C. *Dupl. maj.*

Martius.

1
2
3
4 S. Casimiri, Conf. *Semid.* Com. S. Lucii, Papae Mart.
5

Digitized by Google

6
7 S. Thomae Aquinat. Conf. et Doct. *Dupl.* Com. SS. Perpetuae et Felicitatis, Mart.
8 S. Joannis de Deo, Conf. *Dupl.*
9 S. Franciscae, Viduae. *Dupl.*
10 SS. Quadraginta Martyrum. *Semid.*
11
12 S. Gregorii, Papae, Conf. et Doct. *Dupl.*
13
14
15
16
17 S. Patritii, Episc. et Conf. *Dupl.*
18 — † S. Gabrielis Archangeli, *Dupl. maj.*
19 S. Joseph, Sponsi B. M. V., Conf. *Dupl. i. class.*
20 S. Cyrilli, Episc. Hier. Conf. et Doct. (d. f. e 18 hujus.) *Dupl.*
21 S. Benedicti, Abb. et Conf. *Dupl. maj.*
22
23
24
25 ANNUNTIATIO B. M. V. *Dupl. ii. class.*
26
27
28
29
30
31

Festa mobilia.

Fer. VI. post Dom. I. Quadrag.— † SS. Lanceae et Clavorum D. N. J. C. *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. II. Quadrag. — † SS. Sindonis D. N. J. C. *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. III. Quadrag. — † SS. Vulnerum D. N. J. C. *Dupl. maj.*
Feria VI. post Dom. IV. Quadrag. — † Pretiosissimi Sanguinis D. N. J C. *Dupl. maj.*
Fer. VI. post Dom. Passionis. — Septem Dolorum B. M. V. *Dupl. maj.*

Aprilis.

1
2 S. Francisci de Paula, Conf. *Dupl.*
3
4 S. Isidori, Episc. Conf. et Doct. *Dupl.*
5 S. Vincentii Ferrerii, Conf. *Dupl.*
6
7
8
9
10

Digitized by Google

11 S. Leonis, Papae, Conf. et Doct. *Dupl.*
12
13 S. Hermenegildi, Mart. *Semid.*
14 S. Justini, Mart. *Dupl.* Com. SS. Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart.
15
16 — † S. Benedicti Josephi *Labre* Conf. *Dupl.*
17 — † S. Roberti, Abbatis, Conf. *Dupl. maj.* Com. S. Aniceti Papa et Mart.
18
19
20
21 S. Anselmi, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.*
22 SS. Soteris et Caii, Pont. et Mart. *Semid.*
23 S. Georgii, Mart. *Semid.*
24 S. Fidelis *a Sigmaringa*, Mart. *Dupl.*
25 S. Marci, Evangelistae. *Dupl. ii. class.*
26 SS. Cleti et Marcellini, Pont. et Mart. *Semid.*
27
28 S. Pauli a Cruce, Conf. *Dupl.* Com. S. Vitalis, Mart.
29 — † S. Hugonis, Abb., Conf. *Dupl.*
30 — † S. Eutropii, Episc., Mart. *Dupl.*

Festa mobilia.

Dom. III. post Pascha. — Festum Patrocinii S. Joseph., Sponsi B. M. V. *Dupl. ii. class.*

Maius.

1 SS. Philippi et Jacobi, Apostolorum. *Dupl. ii. class.* — † Com. S. Sigismundi, Mart.
2 S. Athanasii, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.*
3 Inventio S. Crucis, *Dupl. ii. class.* Com. SS. Alexandri et Sociorum ejus, Mart., ac Juvenalis, Ep. et Conf.
4 S. Monicae, Viduae. *Dupl.*
5 S. Pii V., Papae et Conf. *Dupl.*
6 S. Joannis ante portam Latinam. *Dupl. maj.*
7 S. Stanislai, Episc. et Mart. *Dupl.*
8 Apparitio S. Michaelis, Archangeli. *Dupl. maj.*
9 — † Beatae Mariae Virginis a Miraculis. *Dupl. maj.* — *In civitate Mauriacensi. Dupl. i. class. cum Octava.*
10 S. Antonini, Episc. et Conf. *Dupl.* Com. SS. Gordiani et Epimachi, Mart.
11 S. Petri, Mart. (d. f. e 29 April.), *Dupl.*
12 SS. Nerei, Achillei, Domitillae, Virg., atque Pancratii, Martyrum. *Semid.*
13 S. Catharinae Senensis, Virg. (d. f. e 30 April.) *Dupl.*
14 S. Gregorii Nazianzeni, Episc., Conf. et Doct. (d. f. e 9 huj.) *Dupl.* Com. S. Bonifacii, Mart.
15 — † B. Joannis Baptistae *de la Salle*, Conf. *Dupl.*
16 — † S. Joannis Nepomuceni, Mart. *Dupl.* — † *Mauriaci vero, Octava B. M. V. A MIRACULIS. Dupl.*

Digitized by Google

17 S. Paschalis Baylon, Conf. *Dupl.*
18 S. Venantii, Mart., *Dupl.*
19 S. Petri Coelestini, Papae Conf. *Dupl.* Com. S. Pudentianae, Virg.
20 — † S. Baudelii, Mart. *Dupl.*
21 S. Ubaldi, Episc. Conf. (d. f. e 16 huj.) *Semid.* — † *Mauriaci vero, S. Joannis Nepomuceni, Mart.* (d. f. e 16 huj.) *Dupl.*
22 S. Bernardini, Senensis, Conf. (d. f. e 20 huj.). *Semid.* — *Mauriaci vero, S. Ubaldi, Episc. et Conf.* (d. f. e 16 huj.) *Semid.*
23 *Mauriaci, S. Bernardini Senensis, Conf.* (d. f. e 20 huj.) *Semid.*
24 — † Beatae Virginis Mariae, sub Titulo : Auxilium Christianorum *Dupl. maj.*
25 S. Gregorii VII, Pap. Conf. *Dupl.* Com. S. Urbani, Pap. Mart.
26 S. Philippi Nerii, Conf. *Dupl.* Com. S. Eleutherii, Papae Mart.
27 — † S. Gausberti, Abbatis. *Dupl. maj.* Com. S. Joannis, Papae et Mart.
28 S. Augustini Episc. et Conf. *Dupl.*
29 S. Mariae-Magdalenae de Pazzis, Virg. (e 27 hujus.) *Semid.*
30 S. Felicis, Papae Mart. *Simpl.*
31 S. Angelæ Mericiae, Virg. *Dupl.* Com. S. Petronillae, Virg.

Junius.

1 — † Exceptio S. Flori, Dioecesis proto-praesulis et patroni. *Dupl. ii. class.*
2 SS. Marcellini, Petri atque Erasmi, Martyrum. *Simpl.*
3 — † S. Clotildis, Francorum Reginae, Viduae. *Dupl.*
4 S. Francisci Caracciolo, Conf. *Dupl.*
5 — † S. Illidii, Episc. et Conf. *Dupl.*
6 — † S. Claudii, Episc. et Conf. *Dupl.*
7 S. Bonifacii, Episc. et Mart. (e 5 hujus.) *Dupl.*
8 † S. Marii, Evangelii in dioecesi proeconis, Conf. *Dupl. ii. class.*
9 S. Norberti, Episc. et Conf. (e 6 hujus.) *Dupl.* Com. SS. Primi et Feliciani, Mart.
10 S. Margaritae, Reginae Scot. *Semid.*
11 S. Barnabae, Apostoli. *Dupl. maj.*
12 S. Joannis a S. Facundo, Conf. *Dupl.* Com. SS. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii, Mart.
13 S. Antonii de Padua, Conf. *Dupl.*
14 S. Basilii Magni, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.*
15 — † S. Germanae Cousin Virg. *Dupl.* Com. SS. Viti, Modesti et Crescentiae, Mart.
16 — † SS. Quirici et Julittae, Mart. *Dupl.*
17 — † S. Joannis Francisci Regis, Conf. (d. f. e 16 huj.) *Dupl.*
18 SS. Marci et Marcelliani, Mart., *Simpl.*
19 S. Julianae de Falconeriis, Virg. *Dupl.* Com. SS. Gervasii ac Protasii, Mart.

Digitized by Google

Officia Propria Ecclesiae Sancti-Flori.

PARS VERNA.

DIE XXII. JANUARII.

(*Festum translatum ex parte Hiemali.*)

S. Vincentii

Martyris.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Hymnus.

ADESTE, Christi mílites,
Invícta poenis péctora,
Solémne nunc Vincéntio
Cantáte carmen Mártyri.
Miles Dei Vincéntius
Torménta quae non pértulit!
Per mille mortes múltiplex
Obláta Christo víctima.
Duris ligátur fúnibus,
Corpus rotis proténditur,
Secant adúnci péctines,
Vivóque dant longum mori.
Compáge rupta córporis,
Divúlsus a se frángitur;
In crate tensus férrea
Lentis cremátur ígnibus.
Ut se sub imis ácrius
Dolor medúllis ínserat,
Et nudus, et corpus lacer,
Testis acútis vólvitur.
Torménta cedunt Mártyri,
Dum nescit illis cédere;
Ipsísque vel torquéntibus
Tortus triúmphat fórtior.

Digitized by Google

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Glória et hónore.

Ad Magnif. Ańa. Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem; mihi enim vívere Christus est, et mori lucrum.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM,
Hymnus.

CHRISTI pugil Vincéntius,
Poenísque magnis débitus,
Libros sibi jam créditos
Custos fidélis dénegat.
Spernit preces, spernit minas;
Quid his tyránnus próficit?
Non sacra tradet, nec semel
Christo datam solvet fidem.
Frustra parántur vérbera;
Hunc vincla, carcer, lámina,
Ungues et ignis ámplius
Dignum Deo testem probant.
Haec inter, unum praedicat
Te, Christe, robur Mártyrum;
Timére nescit fúnera
Quibus triúmphus áddítur.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Par sit tibi laus, Spíritus,
Qui proeliántes róboras
Palmísque donas Mártyres. Amen.

In primo Nocturno.

De epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* v.

OPORTET diáconos simíliter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes : habéntes mystérium fidéi in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primum : et sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres simíliter pudícas, non detraheántes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint únius uxóris viri : qui fíliis suis bene praesint, et suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quae est in Christo Jesu.

℟. Iste sanctus.

Lectio ii. *Cap.* vi.

TU autem, o homo Dei, haec fuge : sectáre vero justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. Certa bonum certámen fídei, apprehénde vitam aetérnam, in qua vocátus es, et conféssus bonam confessiónem coram

Digitized by Google

multis téstibus. Praecípio tibi coram Deo, qui vivíficat ómnia, et Christo Jesu, qui testimónium réddidit sub Póntio Piláto, bonam confessiónem : ut serves mandátum sine mácula, irreprehensíbile usque in advéntum Dómini nostri Jesu Christi; quem suis tempóribus osténdet beátus et solus potens, Rex regum, et Dóminus dominántium, qui solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem, quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest : cui honor, et impérium sempitérnum. Amen.

℟. Justus germinábit.

Lectio iii. *Cap.* ii.

De epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

LABORA sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo míllitans Deo ímplicat se negótiis saecularíbus : ut ei pláceat cui se probávit. Nam et qui certat in agóne, non coronátur nisi legítime certáverit. Laborántem agrícolam opórtet primum de frúctibus percípere. Intéllige quae dico : dabit enim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum. Memor esto Dóminum Jesum Christum resurrexísse a mórtuis ex sémine David, secúndum Evangélium meum, in quo labóro usque ad víncula, quasi male óperans; sed verbum Dei non est alligátum. Ideo ómnia sustíneo propter eléctos, ut et ipsi salútem consequántur, quae est in Christo Jesu, cum glória coelésti. Fidélis sermo : nam si commórtui sumus, et convivémus ; si sustinébimus, et conregnábimus : si negavérimus, et ille negábit nos : si non crédimus, ille fidélis pérmanet, negáre seípsum non potest.

℟. Iste cognóvit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VINCENTIUS, Oscae in Hispánia citerióre natus, a prima aetáte stúdiis déditus, sacras lítteras a Valério Caesaraugustáno epíscopo dídicit : cujus étiam partes suscépit praedicándi Evangélium, quod epíscopus, propter linguae impediméntum, praedicatiónis offício fungi non póterat. Ea re ad Daciánum, provínciae a Diocletiáno et Maximiáno praepósitum, relata, Vincéntius Caesaraugústae comprehénditur, et vinctus ad Daciánum Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus et equúleo tortus, multis praeséntibus, cum nulla aut tormentórum vi, aut acerbitáte vel lenitáte verbó-

Digitized by Google

rum, a propósito deterréri posset, in cratícula ímpósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis unguibus excarnificátus, candentibúsque láminis exústus, íterum dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus somno oppréssum a subjéctis étiam testárum acúleis torquerétur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

ERUM, illo in tenebricósa inclúso custódia, claríssimus splendor obórtus totum cárcerem illustrávit : quae lux cum summa admiratióne omnes qui áderant affecísset, res a custóde cárceris ad Daciánum defértur. Qui edúctum in molli culcítra cóllocat; et quem cruciátibus in suam sententiam tráhere non póterat, delíciis perdúcere conátur. Sed invíctus Vincéntii ánimus, Jesu Christi fide speque munítus, vicit ómnia; et ignis, ferri, tortórum, immanitáte superáta, victor ad coeléstem martyrii corónam evolávit, undécimo caléndas Februárii. Cujus corpus, cum projéctum esset inhumátum, corvus, et a volúcribus, et a lupo, únguibus, rostro, alis, mirabiliter defréndit. Qua re cógnita, Daciánus illud in altum mare demérgi jubet; sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

(*Sermo* i. *de S. Vincentio.*)

N passióne, quae nobis hódie recitáta est, fratres caríssimi, evidénter osténditur judex ferox, tortor cruéntus, Martyr invíctus, in cujus córpore, poenis váriis exaráto, jam torménta defécerant et adhuc membra durábant. Tot convícta miráculis persistébat impíetas, tot vexáta supplíciis non cedébat infírmitas. Agnoscátur ergo operáta divínitas. Quómodo enim corruptíbilis pulvis contra tam immánia torménta duráret, nisi in eo Christus habitáret? In his enim ómnibus ille agnoscéndus, ille glorificándus, ille laudándus est, qui et in prima vocatióne dedit fidem, et in supréma passióne virtútem.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. *Cap.* x.

N illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Et réliqua.

Digitized by Google

Homilía sancti Augustíni, Epíscopi. *Sermo* cclxxiv. *in S. Vincentium.*

AGNUM spectáculum spectávimus óculis fídei, Mártyrem sanctum Vincéntium ubíque vincéntem. Vicit in verbis, vicit in poenis; vicit in confessióne, vicit in tribulatióne; vicit exústus ígnibus, vicit submérsus flúctibus; postrémo vicit tortus, vicit mórtuus. Quando caro ejus in qua erat trophaeum Christi victóris de navícula mittebátur in mare, tácite dicébat: Dejícimur, sed non perímus. Quis istam patiéntiam míliti suo donávit, nisi qui prior pro illo sánguinem fudit? cui dícitur in psalmo: quóniam tu es patiéntia mea, Dómine; Dómine, spes mea a juventúte mea. Magnum certámen magnam compárat glóriam, non humánam nec temporálem, sed divínam et sempitérnam. Fides pugnat; et quando fides pugnat, carnem nullus expúgnat. Quia etsi laniátur, etsi lacerátur, quando perit qui sánguine Christi redémptus est? Potens homo non potest pérdere quod emit auro suo, et Christus perdit quod emit sánguine suo? Sed hoc totum non ad hóminis, sed ad Dei glóriam referátur.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii.

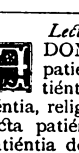

DOMINO vere est patiéntia: vera patiéntia, sancta patiéntia, religiósa patiéntia, recta patiéntia, christiána patiéntia donum Dei est. Nam et multi latrónes patientíssime torquéntur, et non cedéntes, et tortórem vincéntes, póstea aetérno igne puniúntur. Causa discérnit Mártyrem a patiéntia, imo a durítia sceleratórum: par est poena, sed dispar est causa. Mártyrum voce cantávimus (díxerat enim ista Vincéntius in oratiónibus suis): Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta. Discréta est causa ejus, quia pro veritáte, pro justítia, pro Deo, pro Christo, pro fide, pro Ecclésiae unitáte, pro indivídua caritáte certávit.

℟. Hic est.

Lectio ix. Homilia in Evang. de Feria occurr.

AD LAUDES,

Hymnus.

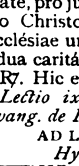

YRANNE, quid molli jubes
Lecto cubáre Mártyrem?
Ut nempe succédant nova,
Prióra curas vúlnera.
Te fallit insánus furor;
Rupto solúta córpore
Mens, astra dum petit, tuos
Secúra jam ridet dolos.

Digitized by Google

Undis cadáver flúctuans,
Deo regénte, non perit;
Saevis et objéctum feris
Corvus tuétur pérvigil.
Fortem corónans mílitem,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

Ad Bened. Aña. Minister Christi sum ego in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántius, in plagis supra modum.

℣. Justus ut palma.

Oratio.

DA nobis, omnípotens Deus, advérsa mundi invícta mentis constántia toleráre, qui beátum levítam Vincéntium nec minis terréri, nec pœnis passus est superári. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS.

Hymnus ut in i. Vesp.

℣. Justus ut palma.

Ad Magnif. Aña. Dedísti, Pater, in mari viam, et inter fluctus sémitam firmíssimam, osténdens quóniam potens es ex ómnibus salváre.

DIE VI. FEBRUARII.

S. Odilonis

Abbatis.

Duplex ii. classis.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. praeter ea quae seq.

IN I. VESPERIS.

Hymnus.

TE Deo carum, súperis sodálem,
Et decus splendens mónachis, canéntes
Fílios cernas, Odilo, tuámque
Réspice gentem.
Céteri nummos, simul ac honóres
Térreos vano sítiant hiátu;
Christus est solus tua pars in aula
Cluniacénsi.
Corde te pastor récolit patérno
Májolus; coeli réquiem propínquans,
Fíliis mandat tua subsequántur
Jussa fidéles.
O gregem tanto duce ter beátum!
O gregis custos, Odilo! feráces
Flóridus ramos tuus Ordo late
Pandit ad órbem.
Te suum Patrem, memor usque, pangit
Cívitas Flori; sacra claustra, templum,
Maenium moles, pia Conditóris
Gesta celébrant.
Te, Deus, mundi moderátor alme,
Cóncinant juncti mónachis fidéles;
Voce solémni Tríadi resúltent
Cántica laudis. Amen

Digitized by Google

℣. Ecce elongávi fúgiens; ℟. Et mansi in solitúdine.

Ad Magnif. Ant. Quod relíqueris paréntes tuos, plenam mercédem recípias a Dómino Deo Israel, ad quem venísti et sub cujus confugísti alas.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM,

Hymnus ut in primis Vesperis.

In primo Nocturno.

Lectiones. Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

℟. *i.* Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et * Veni in terram quam monstrábo tibi. ℣. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. — Veni in terram.

℟. *ii.* Pars mea Dóminus, dixit ánima mea: * Bonum est viro cum portáverit jugum ab adolescéntia sua. ℣. Sedébit solitárius et tacébit, quia levávit super se. — Bonum est.

℟. *iii.* Habitábit in solitúdine judícium, et erit opus justítiae pax, et cultus justítiae siléntium, * Et secúritas usque in sempitérnum. ℣. Et sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, et in tabernáculis fidúciae.—Et secúritas..... Glória Patri.—Et secúritas.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

(*Ex opusculis sancti Petri Damiani, et ex actis ecclesiae Sancti-Flori.*)

ODILO, in Arvérnia oriúndus, ex equéstri órdine genus duxit. Apud sanctum Mártyrem Juliánum Brivaténsem factus est cléricus : deínde beáti Maióli se magistério trádidit et in Cluniacénsi monastério hábitum sanctae religiónis accépit. Ubi dum quiétus ac simplex humíliter in sancta conversatióne persísteret, vix evolútis quátuor annis, beátus Maiólus obdormívit in Dómino. Sed ántequam humanitátis débitum sólveret, beátum Odilónem síbimet in pastorális offícii cura substítuit, suúmque super Domínici gregis custódiam vicárium derelíquit. In quem prótinus ómnium fratrum vota concúrrunt; omnes se ad obediéntiam ipsi unánimi devotióne substérnunt. In commíssi regíminis sollicitúdine constitútus, plúrimis sanctae religiónis coepit florére virtútibus; nimírum ut psalmódiae stúdiis vigilánter insísteret, dura corpus inédia maceráret, atque a sacris altáribus non excédens, nímio fervóre omnipoténti Deo sacrifícium

Digitized by Google

laudis offérret : inter quas piae devotiónis excúbias ubéribus plerúmque lacrymárum compunctiónibus affluébat.

℟. Ego sic curro, non quasi in incértum ; * Sic pugno non quasi áerem vérberans. ℣. Sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo, ne forte, cum áliis praedicáverim, ipse réprobus efficiar. — Sic.

Lectio v.

IN erogándis eleemósynis ita largus erat, ut nonnúlli, dum eum ómnia dispergéntem conspícerent, non dispensatórem sed pródigum judicárent. Praesértim, dum fames válida fines Aquitániae veheménter affligeret, ac plúrimas Galliárum províncias arctáret, exháustis jam in páuperum usus aeráriis, et hórreis quorumcúmque provéntuum non mediócriter profligátis, mox étiam plúrima sacrárii vasa confrégit, insígnia ecclésiae ornaménta distráxit, corónae quoque, quam sibi imperátor sanctus Henrícus ob sui memóriam destináverat, non pepércit. In promulgándis judíciis ac modis poeniténtiae praefigéndis, tam pius erat, tanta moerántibus humanitáte compátiens, ut nequáquam districtum patris impérium, sed matérnum pótius exhibéret affectum. Circa Dei Genitrícem tam ardentíssima devotióne flagrábat, ut constitútus in choro psalléntium, cum ad illum venirétur ex modulántium alternatióne versículum : Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, non horruísti Vírginis úterum : in terram se repénte prostérneret; sicque per corpus osténderet quibus desidérii coeléstis in mente fácibus aestuáret.

℟. Passer invénit sibi domum, et turtur nidum sibi ubi ponat pullos suos : altária tua, * Dómine virtútum, Rex meus et Deus meus. ℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine, in saecula saeculórum laudábunt te. — Dómine.....

Lectio vi.

VIR ígitur sanctus, cum in bonis móribus per quotidiána piae conversatiónis incréménta succrésceret, coepit coruscáre miráculis ; ut qui clarus erat in probitáte morum, clarésceret étiam in ostensióne signórum, et qui obtútibus omnipoténtis Dei erat lucérna ardens, féret étiam coram homínibus lucens. Per ómnia monastéria constítuit generále decrétum, ut, sicut die primo mensis novémbris, juxta univérsae Ecclésiae

Digitized by Google

régulam, Omnium Sanctórum solémnitas celebrátur, ita, sequénti die, in psalmis, et eleemósynis, et praecípue missárum solémniis, Omnium in Christo Quiescéntium agerétur memória; quod piíssimum institútum Silvéster Papa secúndus ad universálem Ecclésiam exténdit. Quamquam homo Dei sublímiter se in spirituálibus stúdiis et divína contemplatióne suspénderit, in corpóreae tamen utilitátis indústria non mediócriter laborávit. Monastéria scílicet a fundaméntis nonnúlla construxit, ália vel jam semíruta, vel ruínam minántia reparávit. A Románo Pontífice missus ad Arvérniae montes, Amblárdi Brezóncii súmptibus, amplis reddítibus et latifúndis dotátum eréxit coenóbium in loco Sancti-Flori, circa annum millésimum, aedificávitque Ecclésiam quam dedicávit Urbánus Papa secúndus, e concílio Claromontánsi revértens; urbem moenibus circumvallávit, pontémque super Adiam in subúrbiis excitávit. Decrévit autem ut, ántequam débitum conditiónis humánae persólveret, quaeque monastéria sua circúmiens sanctae admonitiónis stúdio visitáret. Expeditióne ígitur sanctae hujus aedificatiónis incépta, Silviniácum devénit; ibíque ea nocte quae Dominicae Circumcisiónis solémnia praecedébat, salutáris Eucharístiae sacraménta percépit, sicque beátum Deo spíritum réddidit, anno Dómini millésimo quadragésimo octávo, annos natus septem et octógínta: sepultúsque in eódem Silviniacénsi monastério, miráculis plúrimis incláruit.

℟. Diléctus Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne est: * In fide et lenitáte sanctum fecit illum, et elégit eum ex omni carne. ℣. Et dedit illi coram praecépta, et legem vitae et disciplínae, docére Jacob testaméntum suum. — In fide... Glória Patri. In fide.

In tertio Nocturno.

Homilia S. Hieronymi presbyteri in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

℟. *vii.* Dómine omnípotens, Deus Israel, ánima in angústiis et spíritus ánxius clamat ad te: * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel et filiórum ipsórum. ℣. Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed meménto manus tuae. — Audi nunc.

℟. *viii.* Praeváluit amplificáre civitátem, adéptus est glóriam in conversatióne gentis, * Et ingréssum

Digitized by Google

domus et átrii amplificávit. ℣. Templi étiam altitúdo ab ipso fundáta est. — Et ingréssum..... Glória Patri. Et ingréssum.

AD LAUDES,

Hymnus.

ILIUS lucis rádians Odílo
In tenebrárum regióne flentes,
Sol út exsúrgens, récreat benígnus
Lúmine dulci.
Igne dum lugent ánimae fidéles,
Inferas gestit penetráre sedes,
Pátriae portas aperíre multis
Sánguine Christi.
In Deum flagrans pietáte summa
Síngulis sacrum péragit diébus,
Immolans Agnum máculis caréntem
Se simul offert.
Fonte de sacri láteris benígnum
Hausit in fratres ánimum, malísque
Nóluit scindens adhibére ferrum,
Sed medicínam.
Obvius currit míserans egénis,
Membra ne Christi fame torqueántur
Dat cibos largus, sacra vasa templi
Erogat ipsa.
Nútui cedunt Odilónis acres
Mílites secli, gládios remíttunt :
Sat cruor fluxit, Deus ipse profert
Foedera pacis.
Te, Deus, mundi moderátor alme,
Cóncinant juncti mónachis fidéles :
Voce solémni Tríadi resúltent
Cántica laudis.
Amen.

℣. Ille vir misericórdiae, cujus pietátes non defuérunt ; ℟. Et nomen ejus vivit in generatióne et generatiónem.

Ad Bened. Ant. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt óptimam habent repósitam grátiam : sancta ergo et salúbris est cogitátio pro defúnctis exoráre ut a peccátis solvántur.

Oratio.

EUS, qui beátum Odilónem Abbátem, egrégiae pietátis et praeclárae caritátis virtútibus cumulásti : praesta ut ejus méritis et précibus, consuétae misericórdiae tuae efféctus ásequi mereámur. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS,

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Dómine, diléxi decórem domus tuae; ℟. Et

Digitized by Google

locum habitatiónis glóriae tuae.

Ad Magnificat, Ánta. In diébus suis aedificávit domum, et exaltávit templum sanctum Dómino, parátum in glóriam sempitérnam.

Oratio ut supra.

DIE IX. FEBRUARII.

(*E 6 Februarii.*)

S. Titi

Episc. et Conf.
Duplex.

Ut in Breviario, die 6. Februarii.

DIE XI. FEBRUARII.

S. Tillonis

Abbatis. Duplex.

(*Dies fixa e 7 Januarii.*)

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequntur.

In Hymno. Iste Confessor. *mutatur tertius versus.*

Oratio.

DEUS, qui beátum Tillónem, Confessórem tuum, in solitúdinem duxísti ut multórum tibi in Christo pater efficerétur filiórum : da nobis in hac terra viam tuam agnóscere, et ad réquiem tuam felíciter perveníre. Per eúmdem Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones. Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ILLO, orígine Saxo, paréntibus simulacrórum cultóribus natus, puer in Verománduis sub hasta vénditus, a sancto Elígio, tum témporis fabrília tractánte, redémptus est et iísdem opéribus in officínis Lemovicénsibus adhíbitus. Remáclo, abbáti coenóbii Solemniacénsis ab Elígio exstrúcti, tráditus est educándus, et lítteris tum divínis, tum humánis imbuéndus. Christiánam fidem, subíndeque monásticam vitam amplexus, sodálibus suis omni virtútum fulgóre praelúxit. Quamóbrem sacerdótii honóre decorátus, et Elígio ad Noviodunénsem episcopátum sublimáto fidélis astans minister, ab ipso diréctus est in Flándriam; et tractus illos divínae religiónis lúmine vitaeque purissimae splendóre irradiávit. Deínde, postquam Remáclus epíscopus Tungrénsis denuntiátus esset, Solemniáci Abbas, quantúmvis renítens, a beáto Antístite Elígio constitútus est.

℟. Honéstum.

Lectio v.

T vero, Elígio ad sanctórum conséssum evocáto, Tillo humilitátis et secés-

Digitized by Google

sus amans, abbatiálem honórem excússit; secretóque fúgiens ad Arvérniae solitúdines, Mauriácum prope, in desértum vallis Alzénsis, intra rúpium sinus recéssit. Ibi in céllula própriis mánibus exstrúcta se ábdidit, radícibus, modicóque pane, ac fontis prope manántis póculo vitam susténtans, et in coeléstium rerum contemplatióne defíxus. Nec diu tamen latére pótuit lucérna lucens et ardens. Virtútum ejus odóre allécti, permúlti ad Tillónem undecúmque concurrérunt, sub ejus disciplína uni Christo vívere cupiéntes. Trecentórum ascetárum factus pater, in eórum grátiam monastérium, Brajécti vocábulo nuncupátum, exstruéndum curávit. Quum ibi servórum Dei statiónem óptime constituísset, Dei mónitu, Solemniácum rédiit, ne detécto quidem, prae humilitáte, Brajecténsibus coenóbitis suo nómine, a quibus Paulus propter a postólicam caritátem appellabátur.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

SOLEMNIACENSIBUS mónachis in religiónis stúdio confirmátis, imminénte jam senectúte, de Gundobérti abbátis licéntia, in cella se reclúsit, quinque stádiis a monastério dissita, juxta quam oratórium sanctíssimo patri Elígio erigéndum curávit. Ibíque nonagenárius, sacraméntis refectus, et fratrum coetu circumséssus, vir sanctus obdormívit in Dómino, die séptima Januárii, anno septigentésimo secúndo. Cujus corpus Erméno, Lemovicénsis epíscopus, própriis mánibus depósuit in túmulo, super quem fornícem, auro argentóque distínctam et gemmis ornátam, fíeri curávit, ad indícium sanctitátis, et recuperátae prídie, Tillónis moriéntis invocatióne, sanitátis moniméntum. Céterum sancti Confessóris glória non illo duntáxat loco clara refúlsit, ubi, et felícis ejus regíminis memória vigébat, et venerándae quiescébant exúviae; sed et Isegémii in Flándria, vicinísque locis, ut patrónus et apóstolus ab íncolis háctenus celebrátur et cólitur. Coenóbium autem Brajecténse, eréctum versus annum sexcentésimum septuagésimum quintum, póstea vero dírutum, Robértus a Scorálliis restítuit, circa annum centésimum supra millésimum, et in monastérium sacrárum Vírginum órdinis sancti Benedícti commutávit.

℟. Iste homo.

Digitized by Google

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XII. FEBRUARII.

S. Pauli

Primi Eremitae.
(*Dies fixa e 15 Januarii.*)
Duplex.
Ut in Breviario.

DIE XIII. FEBRUARII.

S. Leobardi

Eremitae et Confessoris.
(*Dies fixa e 18 Januarii.*)
Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis praeter ea quae sequuntur.

In Hymno. Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

Oratio.

QUAERENTIUM te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto Leobárdo Confessóri tuo, ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre saeculo et in solitúdinem confúgere tribuísti : ejus intercessióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum pura mente sectári. Qui vivis et regnas.

In primo Nocturno, Lectiones. Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

REGNANTIBUS Charibérto et Chilpérico, sedem episcopálem Arvérniae occupánte sancto Avíto hujus nóminis primo, natus est in inferióre Arvérnia honéstis paréntibus Leobárdus. Qui, eménso Claromóntii studiórum currículo, commendábili puéllae desponsátus, quum, paulo post celebráta sponsália, paréntibus vita functis, evasísset liber ab ónere quod, ipsórum tantum sublevandórum grátia, suscípere consénserat; tunc terrénis ómnibus, et bonis, et gáudiis, ut optáverat, valedícere properávit. Patérnam ígitur déserens domum, ad sancti Martíni Turonénsis sepúlcrum, pio peregrinórum concúrsu percélebre miraculísque corúscans, iter assúmpsit. Inter autem peregrinándum, in superiórem Arvérniam devénit, ibíque in Urzacénsibus jugis, Aurilácum inter et Sancti Saturníni óppidum, aliquándiu sub húmili opiliónis hábitu látitans, constitísse tráditur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

QUUM vero Turónibus, ad sacras gloriósi Antístitis exúvias, aliquánto témpore

Digitized by Google

degísset, Lígerim tránsvadens, in cryptam prope sancti Mártini monastérium secéssit; in oratióne, siléntio, lectióne, offícii divíni recitatióne, jejúniis et labóribus, dies noctésque insúmens. Deus autem, qui ponit húmiles in sublíme, latitántem servum suum ita exaltávit, ut ab ómnibus Sancti nómine celebrarétur, aegrotíque ad eum confluérent, sanitátem ipsíus précibus impetratúri; quorum úlcera saliva inúngens curábat, febrésque et coecitátem sígno crucis fugábat.

℟. Amávit.

Lectio vi.

REMUM, explétis in hac solitúdine vigínti quinque annis, omníque austeritátum génere fractus, praenuntiáto mortis suae próximo témpore, die domínica, Januárii décima octáva, ad gáudium coeléste felíci absórptus somno evocátus est. Adventántes autem coenóbii fratres corpus ejus reverénter deposuérunt in sepúlcro quod ípsemet in céllula effóderat. Quae quidem veneránda pignora, succedéntibus saeculis, in Claromonténsem sancti Pauli ecclésiam translàta sunt. At vero beáti Eremítae pie gesta et mirácula celebrávit ejus coaetáneus sanctus Gregórius Turonénsis in libro sanctórum Patrum.

℟. Iste homo.

In iii. Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus omnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XIV. FEBRUARII.

S. Andreae Corsini

Episcopi Confessoris.

(*Dies fixa e 4. mensis huj.*)

Duplex.

Omnia ut in Breviario.

Commemoratio S. Valentini, presbyteri et Mart.

DIE XV. FEBRUARII.

S. Cyrilli

Episc. Alexandrini Conf. et Eccl. Doct.

(*d. f. e 9. hujus.*)

Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XVI. FEBRUARII.

SS. Septem Fundatorum

Ord. Servor. B. M. V.

(*d. f. ex 11. hujus.*)

Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XVII. FEBRUARII.

S. Anastasii

Martyris.

(*Dies fixa e 22. Januarii.*)

Semiduplex.

Digitized by Google

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris : ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beáti Mártyris tui Anastásii intercessióne liberémur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones. Fratres debitóres sumus...., *ut in Communi plurimorum Martyrum.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

(*Ex Proprio sacrosanctae Lateranensis Basilicae.*)

NASTASIUS Persa, insignis praestigiatóris fílius, ab ineúnte aetáte mágicis ártibus sub iníquo parénte óperam dedit; sed animadvértens prodígia quae sacrosáncta Christi Crux, in Pérsidem a Chósroa rege transportáta, operabátur, abjécto milítiae cíngulo, et diabólicis prestígiis abjurátis, una cum sócio, quem étiam ad martyrii corónam perdúxit, Hierosólymis, sacro fonte lustrátus, mónachi índuit hábitum; brevíque ádeo in religiósae vitae stúdio profécit, ut ómnibus esset admiratióni et exémplo; ubi incredíbile est quot daemonum tentámina pertúlerit et constantíssime superáverit. ℟. Honéstum.

Lectio v.

IVINAE caritátis igne succénsus nihil áliud habébat in votis quam pro Christi fide ánimam pónere, mortémque, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, réddere Salvatóri. Ardens hoc martyrii desidérium mirífice accéndit vísio illa qua, nocte quadam, áureus gemmísque intermíxtus calix, qui procul dúbio Passiónis cálicem designábat, suavíssimo liquóre plenus offérri sibi visus est; quo praegustáto, mira dulcédine et fortitúdine se praeditum sensit. Id vero coenobiárchae réferens et monachórum précibus se comméndans, progressúrus in arénam Caesáream Palaestínae conténdit, ubi, nonnúllis e Persárum gente repértis qui daemonum praestígiis addícti erant, eos ácriter reprehéndit. Ab his autem tanquam explorátor hábitus, in arctíssimam tráhitur custódiam, omni pene victu per tríduum interdícto. ℟. Desidérium.

Lectio vi.

EINDE ad Marzabánam, iniquíssimum Persárum ducem, addúctus, ab eóque

Digitized by Google

plúries accersítus et objurgátus, ad saxa ferénda damnátur; quo in labóre incredíbile est quanta a suis, quanta a Bárbaris patientíssime pertúlerit. Revocátus dénuo ad tríbunal, minásque contémnens, diríssime clavae íctibus contúnditur; quo in supplício et tenéri a lictóribus nóluit, et nudári hábitu pétiit, aegrius ferens hábitus monástici laniatiónem quam nudáti córporis discissiónem. Redúctus in cárcerem, angélicis visiónibus confortátus, virgis acérrime caesus, tibiísque lígnea inter instrumenta horréndo cruciátu compréssus, iterátis clavae íctibus appetítus, manu suspénsus, ligatóque ad pedem praeingénti saxo, tandem septuagínta sóciis quos verbo et exémplo in fide firmáverat in propínquo flúmine praefocátis, secúri percússus ad optatíssimam martyrii palmam glorióse pervénit. Sacrum ejus corpus inhumátum projéctum, nec a cánibus, nec a feris laesum fuit, sed et lucidíssimum sidus super illud effúlsit. Quod Hierosólymam primo delátum, deínde Romam ad Aquas Sálvias, postrémo ad sacéllum Lateranénsis palátii Sancta Sanctórum nuncupátum, ibídem honorífice asservátur. ℟. Stola.

In tertio Nocturno, Homília S. Gregorii Papae in Evang. Si quis vult, *ut in Communi, secundo loco.*

DIE XVII. FEBRUARII.
(*d. f. e 23 Jan.*)
S. Raymundi de Pennafort
Confessoris. Semiduplex. Omnia ut in Breviario. Commem. S. Simeonis, Episc. et Mart.

DIE XVIII. MARTII.
S. Gabrielis
Archangeli. Duplex majus. Omnia ut in Supplemento Breviarii.

DIE XX. MARTII.
(*d. f. e 18 hujus.*)
S. Cyrilli
Episc. Hierosolymit. Conf. et Eccl. Doct. Duplex. Ut in Breviario.

DIE XVI. APRILIS.
S. Benedicti Josephi Labre
Confessoris. Duplex. Ut in Supplemento Brev.

DIE XVII. APRILIS.
S. Roberti
Casae Dei Conditoris et Abbatis. Duplex majus. Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Digitized by Google

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis: da nobis exémplo et intercessióne beáti Robérti Abbátis, cujus natalítia celebrámus, temporália despícere et ad aetérna tota mentis intentióne festináre. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones. Beátus vir.... *ut in Communi secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ROBERTUS ex Avigérnae, sancti Geráldi Aurilacénsis soróris, illústri stirpe oriúndus, ineúnte puerítia, canónicis ecclésiae sancti Juliáni Brivatènsis, instituéndus tráditus est. Ibi in pietáte aeque ac in lítteris proficiens, adolescéntiam transégit, non solum omnis vítii expértem, sed et omnis virtútis laude conspícuam. Cléricus factus, inter canónicos adscítus, ac demum ad sacrum presbyterátus órdinem evéctus, omnes sacerdótii partes ea implévit religióne, ea gravitáte, eo divínae glóriae ac salútis animárum stúdio, quo ómnium movéret admiratiónem. Strénuam imprímis ac fere contínuam navábat óperam sacris aedifíciis, aut resarciéndis, aut necessária supelléctili instruéndis; nec minus quinquagínta in vitae suae decúrsu instaurásse perhibétur. Omnes páuperes, ac praesértim aegrótos, impénsa miráque caritáte prósequens, eórum misériam leváre, aerúmnas lenire, úlcera ablúere ac mánibus contrectáre solémne habébat.

℟. Honéstum.

Lectio v.

ET vero, rerum terréstrium pertaesus et divínae contemplatiónis desidério succénsus, vitam monásticam amplécti constítuit. Itaque Cluniácum perréxit, in monastério regulári disciplína sanctíssimum ingressúrus; sed a concívibus accersítus, Brivátum redíre coáctus est. Póstea Romam proféctus est, sacra Apostolórum límina venerándi causa, ut, suffragántibus sibi sanctórum Petri et Pauli méritis, omnes tandem saeculi curas ac sollicitúdines exúere valéret. Qua functus peregrinatióne, áliam suscépit, nimírum ad ecclésiam Aniciénsem, Beatíssimae Vírginis Maríae cultu percélebrem, et a concurréntibus undecúmque pópulis frequentá-

Digitized by Google

tam. Exínde ratus cunctis rebus humánis sibi núntium esse remitténdum, in vicínum ac desértum locum, cui deínceps nomen Casa Dei, secéssit ipse cum duóbus milítibus, quos ad christiánam frugem revocávit.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

ILLIC Robértus et sócii oratióni, sacrae lectióni aliísque piis exercitatiónibus instánter incumbéntes, quod supérerat témporis id totum insumébant in exsequéndis opéribus, quibus et sibi victum comparárent et circumstántium inópiam subleváre nt. Interim, sanctitátis eórum fama longe latéque diffúsa ita pervádit ánimos, ut viri non pauci ad Robértum properárent sub ipsíus disciplína Christo militáre gestiéntes. Tunc Robértus accéptis pecúniis ultro oblátis, celebérrimum constrúxit coenóbium, Casam Dei nuncupátum, in quo, vivénte adhuc fundatóre, trecénti congregáti sunt Mónachi, sub régula sancti Benedícti cúltui divíno plane mancipáti. Plenus demum méritis ac diébus, sanctus Abbas obdormívit in Dómino, die décima séptima aprílis, anno millésimo sexagésimo séptimo, sex et sexagínta annos natus. Corpus autem ejus ante jánuam ecclésiae coenóbii sepúltum, et signórum fulgóre corúscans, frequentíque piórum peregrinórum, inter quos Edítha sancti Eduárdi Confessóris, Anglórum regis, uxor, concúrsu venerátum, sub ara majóri praememoráti templi, décimo quarto saeculo magnificéntius instauráti, condígno honóre depósitum est. Ibidémque quiévit usque ad annum millésimum quingentésimum sexagésimum secúndum, quo Calviniáni, Casam Dei invadéntes et sacrílego furóre disperdéntes, ex altári destrúcto sanctíssimas exúvias tulérunt et flammis mísere tradidérunt.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos reliquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XXIX. APRILIS.

S. Hugonis
Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

EXERFICE, quaesumus, Dómine, pium in nobis sanctae religiónis affféctum :

Digitized by Google

et ad obtinéndam tuae grátiae largitátem sanctus Hugo Abbas suis apud te semper pro nobis et méritis et précibus intercédat. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HUGO, Semúrii Brionnénsis, in Burgúndia, illústri génere natus, ab ineúnte puerítia pietáti óperam dedit et litterárum stúdio. Plácidis ornátus móribus et virginális excelléntiae amóre pércitus, quum ab armórum strépitu et illécebris mundi, ad quae patérnis votis vocabátur, abhorréret, sancto Odilóni, Cluniacénsi abbáti, instituéndum se monásticis disciplínis trádidit. At vero tanti viri magistério informátus, moxque cunctis in regulári observántia praelúcens, Odilóne adhuc vivénte, Cluniacénsis prior, eodémque paulo post defúncto, fratrum ómnium consénsu Abbas elígitur; succedénte in priorátus dignitátem Hildebrándo, sócio et amíco, qui póstea Sedem Apostólicam, Gregórii séptimi nómine insignitus, ecclesiásticae libertátis zelo, et sanctitátis splendóre tantópere illustrávit. Tantum autem, Hugóne administránte, pietátis et regulláris sanctimóniae culmen assecúta est Cluniacénsis família, ut ad ipsam scribens sanctus Petrus Damiánus, qui modo in coenóbio commorátus fúerat, dícere non dubitáverit : Vidi hortum deliciárum, divérsas rosárum ac liliórum grátias germinántem, et mellífluas arómatum ac pigmentórum fragrántias suáviter redoléntem, ut de illo váleat Deus dícere : Ecce odor fílii mei, sicut odor agri pleni cui benedíxit Dóminus : illic spirituálium frugum provéntus aggéritur, ut hórreis póstmodum coeléstibus inferátur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

SANCTA quoque longe et late diffúsa erat venerándi Abbátis fama, ut consolatórem in aerúmnis, oratórem in concíliis, adjutórem in instaurándis ecclésiae júribus et cleri sanctitáte advocárent eum Summi Pontífices, précibus ipsíus sese commendátos vellent reges et imperatóres, patrem et ducem requírerent innúmera monastéria. Suadénte Hugóne, ad apostólicum

Digitized by Google

fastígium assúmptus est sanctus Leo, Papa nonus; precánte ipso, liberátus a daemonum terróre quiévit in Dómino, succéssor Leónis Stéphanus. Sancto Gregório séptimo, contra Henrici imperatóris nefários ausus strénue colluctánti oratiónis fervóre, consiliórum sapiéntia addictíssimus ástitit. Urbáno Secúndo, quem prius habúerat discípulum, comes fuit, dum Claromontánum celebrávit concílium pro indicéndo bello liberándae Hierosólymae, dumque subínde Basílicas Sanfloráni monastérii, atque beáti Geráldi, Aurilacénsis cómitis, superiórem Arvérniam perágrans, consecrávit. Robértum, Burgúndiae ducem, soróris suae marítum, contra Autisiodorénses, fílii sui interfectóres, furéntem, ad synodum Augustodunénsem dedúxit et caritáte sedávit. Gothofrído, Andegavénsi cómiti, Turonénsis monastérii bona diripiénti, in quam incidit ruínam ore prophético minátus est. Sanctum Ansélmum Cantuariénsem Archiepíscopum propter ecclésiae propugnáta jura Cluniáci exulántem fovit, et persecutóris violéntam mortem, eódem quo evénit instánti, mirabíliter nuntiávit.

℟. Amávit.

Lectio vi.

GRAETER plúrima virórum monastéria, sive suscitáta, sive instaurata, Marciniacénse sanctimoniálium coenóbium, prope Semúrium eréxit, patérnis bonis dotávit, et sanctis légibus auxit. Auctor fuit ut hymnus VENI, CREATOR SPIRITUS a Cluniacénsibus per octávam Pentecóstes ad Tértiam concinerétur, quem exínde morem Ecclésia universális recépit. Tandémque prolis innúmerae spíritu pater, virtútibus, miráculis et prophétiae dono perillústris, diléctus Deo et homínibus, octogenário major, in cínere et cilício, intra beátae Vírginis sacéllum orans ante sacrum caput sancti Marcélli, Papae et Mártyris, Cluniáci in pace quiévit, eódem die et anno quo Ansélmus Cantuariénsis, anno scílicet supra millésimum centésimo nono, die vigésima nona Aprílis; et in amplíssimo templo, quod ad laudem beatórum Apostolórum Petri et Pauli ingéntibus súmptibus et arte mira aedificáverat, sepúltus est. Quem méritis et signis in dies coruscántem discípulus ejus Callíxtus Papa secúndus, décimo sexto post óbitum anno, Cluniáci tunc témporis de-

Digitized by Google

gens in Sanctórum album rétulit. Quae vero supérsunt ex ejus sacris óssibus et véstibus Semúrii et Marciniáci pio cultu recolúntur; ejúsque báculus abbatiális et lapis sepulcrális Cluniáci asservántur.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XXX. APRILIS.

S. Eutropii

Episcopi et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Martyris, tempore paschali, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

RESPICE, Dómine, infirmitátes nostras : et intercedénte beáto Eutrópio, Mártyre tuo atque Pontífice, salutáre nobis levámen conférre dignéris. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EUTROPIUS, quem ut suum Apóstolum Sántones mérito venerántur, a sancto Clemente, román Pontífice, episcopáli consecratióne insignítus, in Gállias ad fidem praedicándam diréctus trádidit. Cumque Mediolánum Sántonum pervenísset, ibídem episcopátus sui sedem fixit; et quosdam hujúsce regiónis íncolas, non sine labóre et multis tribulatiónibus, ab ímpio idolórum cultu ad Christi fidem addúxit, inter quos recensétur beáta virgo Eustélla, quae ab ipso baptizáta martyrii palmam méruit obtinére. Ipse, post adimplétum rite munus, ictu secúris illíso ab incrédulis cápite, martyr occúbuit; et, ob instántem persecutiónem, loco minus digno sepúltus est. Cumque témporum lapsu nulla nisi nóminis ejus et sanctitátis superésset memória, a fidélibus ut Sanctus tantum, non ut Martyr habebátur, donec eum pro Christo sánguinem fudísse sic fuit revelátum.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus.

Lectio v.

GALLADIUS, Santonénsis Episcopus, in ejus honórem, circa annum Dómini sexcentésimum, basílicam exstrúxit. Dum autem, convocátis abbátibus, e túmulo sacras Eutrópii relíquias

Digitized by Google

honorificéntius collocándas ad eam transférret, duo ex illis abbátibus, amóto opertório, conspexérunt ictu secúris illísum caput. Quibus étiam nocte sequénti idem Sanctus appáruit, dicens : Scitóte me per eam cicatrícem, quam vidístis in cápite, Martyrium consummásse. Ex eo autem, ut narrat sanctus Gregórius Turonénsis in libro de Mártyrum glória, quod Martyr esset innótuit pópulis, quia non áderat história passiónis.

℟. Desidérium ánimae ejus.

Lectio vi.

SANCTI Eutrópii memória subsequéntibus tempóribus in tota Gállia célebris evásit. At vero, furéntibus Calviniánis et Sántonas adventántibus, sollícita catholicórum pietas beáti Mártyris caput, quod extra túmulum asservátum in hierothéca remánserat, Burdígalam tránstulit. Sepúlcrum autem ipsum, réliquis óssibus dives et sub altári Basílicae inferióris situm, ab haerética quidem rábie illaesum evásit. Verúmtamen percrébuit rumor spoliátum illud étiam fuísse a Calvinístis, et igni tráditas sancti Eutrópii exúvias, una cum sacris reliquiis in basílica superiori venerátis. Anno verum millésimo octingentésimo quadragésimo tértio, cum instaurarétur praelaudáta Mártyris crypta, providénte Deo, detéctus est ejus túmulus; factáque juxta cánonum praescrípta sédula recognitióne, sanctíssima pignora ibídem solemníssima festivitáte repósita sunt, astántibus plúrimis epíscopis, et ingénti cleri fideliúmque concúrsu, die décima quarta Octóbris, anno Dómini millésimo octingentésimo quadragésimo quinto. Huic autem evangélico Praecóni, miraculórum laude sicut et confessiónis mérito clarescénti, plúrima in hacce dioecési dicáta sunt sive templa, sive sacélla, ad quae convenire non destitérunt pii, étiam de remótis locis, fidéles, praesértim vero infírmi, pro impetrándo levámine fiduciáliter precántes, aut de impetráto grátias agéntes.

℟. Stola jucunditátis índuit eum.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium. Ego sum vitis, *ut in Communi, primo loco.*

Digitized by Google

DIE I. MAII.

Commemoratio

S. Sigismundi

Regis et Martyris.

Oratio.

EA, quaesumus, Dómine Deus, fidélibus tuis, intercedénte sancto Sigismúndo, Mártyre tuo, supérbe non sápere, sed tibi plácita humilitáte servíre : ut, prava despiciéntes, quaecúmque recta sunt líbera exérceant caritáte. Per Dóminum.

Lectio ix.

SIGISMUNDUS, fílius Gundobáldi, Burgúndiae regis, invíto patre Ariáno, ab haeresi ad cathólicam fidem convérsus, diu noctúque oratióni vacábat, jejúniis bonísque opéribus sédulo insistébat, et mira in páuperes liberalitáte commendabátur. Mórtuo patre, Rex factus, prudénti zelo contra Ariános invéctus est; de quo quidem sanctus Avítus, Viennénsis epíscopus, ipsum collaudávit. Defúncta prióre cónjuge, áliam duxit, cujus nequíssimis consíliis decéptus, Sigerícum, quem ex praecedénti matrimónio suscéperat, intérfici jussit. Facti poenitens, nihil omísit ut illud expiáret. Agáunum ígitur véniens, terram, sánguine Mártyrum legiónis Thebaeórum purpurátam, lácrymis irrorávit, et ecclésiam ac monastérium aedificávit, in quo mónachi sibi indesinénter succedéntes, divínas laudes contínue persólverent. Captus autem, dum pietáti vacáret, a Clodomíro, Aurelianénsium rege, circa annum quingentésimum vigésimum quartum, Aureliánum ductus est, et in púteum demérsus. Corpus ejus per triénnium in limo illaesum jácuit; repértum autem ab Agaunénsi Abbáte, Agáunum delátum est, ubi plúrimis illustrátum est miráculis.

DIE IX. MAII.

B. Mariae Virginis a Miraculis.

Duplex majus.

(In civitate Mauriacensi, duplex i. classis cum Octava.)

Psalmi, ut in Festis B. M. V.

IN I. VESPERIS.

Antiphonae et Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus.

FELIX, plaude pio cármine, Cívitas,
Donis Mirificam cóncine Vírginem :
Se Mater Dómini Prodígiis probat
Matrem Mauriacénsium.
Quidquid labe sua prima parens mali

Digitized by Google

Invéxit míseris Eva nepótibus,
Illud sancta fugant vota precántium
Matris subsídio piae.
Qui venit mútilo, firmus abit pede,
Solvit muta diu lingua siléntium,
Miratúrque, novo lúmine júbilans,
Caecus múnera Vírginis.
Linquunt vincla manus férrea súpplices,
Ægris jussa lues cedit ab ártubus,
Ereptóque suam réddere lúmini
Praedam mors cito cógitur.
Frustra sub míseris carcéribus fremis,
Possessísque nequam corpóribus furis,
Daemon, gurgítibus te tenet ígneis
Pulsum Magna Deípara.
Audi, Virgo Potens, vota fidélium,
Tu spes, tuque jubar Mauriacénsium
Effúlge pópulis, alma precántibus
Tutrix esto cliéntibus.
Sacra, Virgo, die, sit tibi glória;
Festum saecla canant, Míraque cóncinant;
Tantis Prodígiis sídera pérsonent,
Coelum térraque júbilent.
Sit Patri Dómino máxima glória,
Virtus, laus et honor sit quoque Fílio,
Sancto Spirítui semper ab ómnibus
Compar sit benedíctio.
Amen.

℣. Cantáte Dómino cánticum novum, allelúia. ℟. Quia Mirabília fecit, allelúia.

Ad Magnif, Ant. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia fecit mihi Magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúia.

Oratio.

OMINE Jesu Christe, qui Mauriacénsem Ecclésiam in honórem sanctae Genítrícis tuae consecrásti, innumerabilibúsque Miráculis, ejus intercessióne, decorásti; praesta ut fidéles omnes pie in eádem exorántes, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuae benefícia consequántur. Qui vivis...

Ad Completorium et Horas. Jesu, tibi sit glória, qui natus es.

AD MATUTINUM,

Invitat. Beátae Vírginis Maríae Mirácula celebrémus: * Christum ejus fílium adorémus Dóminum, allelúia.

Hymnus.

ANTATE, pándite, Fidéles, ópera; Cantáte, pándite Vírginis mérita.

Digitized by Google

Nunc ardor stímulet
Corda canéntium ;
Plebs omnis júbilet
Mauriacénsium.
Pellat moestítiam
Festum hoc córdium,
Laudémus Dóminam
Sanctórum ómnium.
Miráre, pópule,
Miráre ; ómnia
Summae poténtiae
Cerne Prodígia.
Hic est haec mystica
Ædes, a saeculis
Luce mirífica
Signáta pópulis.
Ubi tunc bélluae
Ac nemus hórridum ;
Ibi nunc íncolae,
Vici et óppidum.
Ubi tunc haeresis,
Ubi gens bárbara,
Ibi nunc Vírginis
Fulgent Mirácula.
Vos qui magnália
Orbis inquíritis,
Anne simília
Istis narrábitis?
Te, trina Déitas
Unaque, cólimus ;
Maríae píetas,
Te proni póscimus.
Ora pro vénia,
Ora pro míseris,
O potens Dómina,
Adésto síngulis. Amen.

In primo Nocturno,

Ant. Per vicos ejus, allelúia cantábitur, allelúia.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua, allelúia. ℟. Intende, próspere procéde et regna, allelúia.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* viii.

NECUM sunt divítiae et glória, opes supérbae et justítia ; mélior est enim fructus meus auro et lápide pretióso, et genímina mea argénto eléćto. In viis justítiae ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me et thesáuros eórum répleam. Nunc ergo, fílii, audíte me : beáti qui custódiunt vias meas. Audíte disciplínam et estóte sapiéntes, et nolíte abjícere eam. Beátus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino : qui autem in me peccáverit laedet ánimam suam.

℟. Beatíssimae Vírginis Maríae Prodígia devotíssime celebrémus, * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum; allelúia. ℣. Cum jucunditáte solemnitátem beátae Maríae Vírginis devotíssime celebrémus. — Ut ipsa.

De Libro Tobíae.

Lectio ii. *Cap.* xiii. *v.* 13.

LUCE spléndida fulgébis : et omnes fines terrae adorábunt te. Natiónes ex lon-

Digitized by Google

gínquo ad te vénient : et múnera deferéntes, adorábunt in te Dóminum, et terram tuam in sanctificatiónem habébunt; Nomen enim magnum invocábunt in te. Maledícti erunt qui contémpserint te : et condemnáti erunt qui blasphemáverint te : benedícti que erunt qui aedificáverint te. Tu autem laetáberis in fíliis tuis, quóniam omnes benedicéntur, et congregabúntur ad Dóminum. Beáti omnes qui díligunt te, et qui gaudent super pace tua. Anima mea, bénedic Dóminum, quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam a cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

℟. Solémnitas est hódie beátae Vírginis Maríae, * Per quam salus mundi credéntibus appáruit : cujus vita gloriósa lucem dedit saeculo, allelúia. ℣. Solemnitátem beátae Maríae Vírginis cum gáudio celebrémus. — Per quam.

De Isaía prophéta.

Lectio iii. Cap. xlix. *v. 18.*

LEVA in circúitu óculos tuos, et vide; omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi : Vivo ego, dicit Dóminus, quia ómnibus his velut ornaménto vestiéris, et circúmdabis tibi eos quasi sponsa. Quia desérta tua, et solitúdines tuae, et terra ruínae tuae nunc angústa erunt prae habitatóribus, et longe fugabúntur qui absorbébant te. Adhuc dicent in áuribus tuis fílii sterilitátis tuae : Angústus est mihi locus, fac spátium mihi ut hábitem. Et dices in corde tuo : Quis génuit mihi istos? Ego stérilis, et non páriens, transmigráta, et captíva : et istos quis enutrívit? Ego destitúta, et sola : et isti ubi erant? Haec dicit Dóminus Deus : Ecce levábo ad gentes manum meam, et ad pópulos exaltábo Signum meum, et áfferent fílios tuos in ulnis, et fílias tuas super húmeros portábunt.

℟. Gloriósae Vírginis Maríae solemnitátem recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quae, Angelo nuntiánte, concépit Salvatórem mundi, allelúia. ℣. Beatíssimae Vírginis Maríae solemnitátem devotíssime celebrémus. — Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno,

Ańa. Generátio et generátio laudábit Opera tua, et Poténtiam tuam pronuntiábunt, allelúia.

℣. Adjuvábit eam Deus mane dilúculo, allelúia. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

Digitized by Google

Lectio iv.

CUM Maríae Deíparae mónitu, ut tráditur, sancta Theodechíldis, Clodovaei regis fília, Mauriáci, in honórem ejus, sacram aedículam aedificásset, tot tántaque illic contigére mirácula, ut ingens ex divérsis provínciis languéntium peregrinórum concúrsus Mauriácum fíeret, qui omnes, invocáto Maríae nómine, curabántur. Sed, cum affluéntem multitúdinem non cáperent angústiae loci, crescerétque in dies frequéntia, liberáli pietátis sensu ad ampliórem basílicam exstruéndam Mauriacénses excitáti sunt. Sacrum ergo aedifícium, Coelo propítio, felíciter auspicántur, ac nullis parcéntes impénsis, ita prosequúntur, ut in eam quam nunc cérnimus formam tandem assúrgeret.

℟. Solémnitas gloriósae Vírginis Maríae ex sémine Abrahae ortae, de tribu Juda, clara ex stirpe David: * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias, allelúia. ℣. Hódie solémnitas est Beátae Vírginis Maríae ex progénie David. — Cujus.

Lectio v.

IN hac vero aede sacra caeci visum, muti loquélam, surdi audítum, claudi gressum obtinuére. Quin et pissima Dómina sacrum ignem, qui membra depascébat, exstínxit, et daemones ab obséssis corpóribus ejécit. Praetérea, ut ingéntes étiam nunc in templo asservátae caténae férreae testántur, carcéribus inclúsos et duris néxibus vinctos edúxit Potentíssina Virgo; qui, Mauriácum felíciter adventántes, ei súpplices astitére, ut cujus benefício e córporis vínculis solúti fúerant, ejúsdem patrocínio étiam a peccáti néxibus solveréntur. Sed et anno millésimo sexcentésimo vigésimo nono, cum tetérrima lues vicínas urbes et circumpósitos vastáret pagos, ac Mauriáci jam sérperet, públicо ante Vírginis aram emísso voto, pestis ita contínuo depúlsa est, ut civem nullum deínceps afflíxerit. Voto astrícti Mauriacénses, síngulis annis, festo Conceptiónis die, solémnes supplicatiónes instituérunt, accépti benefícii grátias referéntes, et perpétuum sibi Immaculátae Vírginis patrocínium postulántes.

℟. Cum jucunditáte solemnitátem Beátae Maríae celebrémus, * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum, allelúia. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte

Digitized by Google

praecélsae genitrícis Dei Maríae. — Ut ipsa.

Lectio vi.

UM autem Joánnes Paulus Sancti-Flori epíscopus, Romam petiísset, ut dogmáticae de immaculáto Deíparae Concéptu definitióni astáret, ánimo récolens mirácula, Maríae Vírginis ope, Mauriáci patráta, et probe séntiens quantum fidélium pietáti incremónti accéderet, si ipsíus Deíparae simulácrum, in Gallicána perturbatióne disrúptum, póstea vero restitútum, illic coróna decorarétur, id supplex a summo Pontífice Pio nono postulávit. Apostólico ítaque mandáto hábito, anno millésimo octingentésimo quinquagésimo quinto, Domínica die qua almae Vírginis Prodígia recolebántur, astántibus Nivernénsi et Tutelénsi antistítibus, Arvérniae clero et magistrátibus, ingentíque hóminum concúrsu e díssitis étiam locis, venerándum Deíparae simulácrum, solémni apparátu, Mauriáci, exsultánte civitáte, cunctísque plaudéntibus, coronávit.

℟. Solémnitas tua, Dei génitrix Virgo, gaudium annuntiávit univérso mundo : * Ex te enim ortus est sol justítiae, Christus Deus noster, * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam, allelúia. ℣. Benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui. — Ex te enim. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno,

Ant. Magnificéntiam sanctitátis tuae loquéntur, et Mirabília tua narrábunt, allelúia.

℣. Elégit eam Deus, et praeelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. i.*

N illo témpore, repléta est Spíritu Sancto Elísabeth : et exclamávit voce magna, et dixit : Benedícta tu inter mulíeres. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi, Abbátis.

(*De Verb. Apoc. nº 2.*)

RUDELIS Eva, per quam serpens antíquus pestíferum étiam ipsi viro virus infúdit; sed fidélis María, quae salútis antídotum et viris et muliéribus propinávit. Illa enim minístra seductiónis, haec propitiatiónis : illa suggéssit praevaricatiónem, haec ingéssit redemptiónem. Quid ad Maríam accédere

Digitized by Google

trépidet humána fragílitas? Nihil austérum in ea, nihil terríbile; tota suávis est, ómnibus ómnia facta est, sapiéntibus et insipiéntibus copiosíssima caritáte debitrícem se fecit; ómnibus misericórdiae sinum apéruit, ut de plenitúdine ejus accípiant univérsi, captívus redemptiónem, aeger curatiónem, tristis consolatiónem, peccátor véniam, justus grátiam, ángelus laetítiam.

℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, * Quia fecit mihi Dóminus Magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúia. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies, timéntibus eum. — Quia fecit.

Lectio viii.

QUTASNE ipsa est sole amícta múlier? Nimírum ea est, quae velut álterum solem índuit sibi; quemádmodum enim ille super bonos et malos indifferénter ágitur, sic ipsa quoque praetérita non díscutit mérita, sed ómnibus sese exorábilem, ómnibus clementíssimam praebet, ómnium dénique necessitátes amplíssimo quodam miserátur afféctu. Amplectámur Maríae vestígia, fratres mei, et devotíssima supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis, Potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem et áream, múlier inter solem et lunam, María inter Christum et Ecclésiam constitúta. Sed forte miráris, non tam vellus opértum rore, quam amíctam sole mulíerem. Magna síquidem familiáritas, sed mira omníno vicínitas solis et mulíeris.

℣. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima, * Quia ex te ortus est sol justítiae, * Christus Deus noster, allelúia. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu, séntiant omnes tuum juvámen quícúmque célebrant tuam solemnitátem. — Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

QUOMODO enim, in tam veheménti fervóre, tam frágilis natúra subsístit? Non est virtútis humánae, sed nec angélicae quidem: sublímior quaedam necessária est. Spíritus Sanctus, inquit, supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Nihil ítaque mirum, si sub tali umbráculo, talis étiam a mulíere sustineátur amíctus. Quam familiáris ei facta es, Dómina, quam próxima; imo, quam ínti-

Digitized by Google

ma fíeri merúisti! Quantam invenísti grátiam apud Deum! In te manet, et tu in eo : et vestis eum, et vestíris ab eo. Vestis eum substántia carnis, et vestit ille te glória suae majestátis. Vestis solem nube, et sole ipsa vestíris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum de quo dícitur : Ecce vir, Oriens nomen ejus.

AD LAUDES,
et per Horas, Añae.

1. Solémnitas gloriósae Vírginis Maríae, ex sémine Abrahae ortae, de tribu Juda, clara ex stirpe David, allelúia.

Psalmi de Dominica.

2. Solémnitas est hódie sanctae Maríae Vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias, allelúia.

3. Regáli ex progénie María exórta refúlget, cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus, allelúia.

4. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte praecélsae genitrícis Dei Maríae, allelúia.

5. Cum jucunditáte solemnitátem beátae Maríae celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum, allelúia.

Capitulum. Eccli. xxiv.

B initio, et ante saecula creáta sum, et usque ad futúrum saeculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

D sacrae festum Vírginis,
Gentes redémptae, cúrrite :
Hujus ad cantum cárminis
Cuncti laetántes pláudite.
Mira Signórum cópia
Templum Maríae spléndidum,
Imménsa dudum glória
Nostrum decórat óppidum.
En procul nunc abígitur
Funésta pestis ómnibus;
Vinctus caténis sólvitur,
Stat firmis claudus pédibus.
Tetri relínquunt daemones,
Ipsa jubénte, córpora;
Coeli pandúntur cárdines,
Et effundúntur múnera.
Testes mirántur Angeli,
Juncti choris psalléntium;
Tollunt ad astra sínguli
Laudes Regínae géntium.
Sit summus honor hódie
Uni trinóque Dómino :
Laus quoque Matri grátiae
Reddátur absque término.
Amen.

℣. Solémnitas est hódie sanctae Maríae Vírginis, allelúia. ℟. Cujus vita ín-

Digitized by Google

clyta cunctas illústrat Ecclésias, allelúia.

Ad Bened. Ant. Tu glória Jerúsalem, tu laetítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri, allelúia.

Oratio. Dómine Jesu Christe, *ut supra.*

AD PRIMAM,

Ant. Solémnitas gloriósae.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de Vírgine.

AD TERTIAM,

Ant. Solémnitas est hódie.

Capitulum. Eccli. xxiv.

AB initio, et ante saecula creáta sum, et usque ad futúrum saeculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

℟. *br.* Spécie tua et pulchritúdine tua, * Allelúia, allelúia. Spécie. ℣. Intende, próspere procéde, et regna. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo, allelúia. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur, allelúia.

AD SEXTAM,

Ant. Regáli ex progénie.

Capitulum. Eccli. xxiv.

ET sic in Sion firmáta sum, et in Civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem Potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Adjuvábit eam Deus vultu suo, * Allelúia, allelúia. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus non commovébitur. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus et praeelégit eam, allelúia. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam, allelúia.

AD NONAM,

Ant. Cum jucunditáte.

Capitulum. Eccli. xxiv.

QUASI cinnámomum et bálsamum aromátizans, odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. *br.* Elégit eam Deus et praeelégit eam, * Allelúia, allelúia. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in aetérnum, allelúia.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in primis, exceptis his quae sequuntur.

℣. In omni gente quae audíerit nomen tuum, allelúia. ℟. Magnificábitur super te Deus Israel, allelúia.

Ad Magnif. Ant. Pósitus est thronus Matri Regis, quae sedit ad déxte-

Digitized by Google

ram ejus. Et dixit ei Rex : Pete, Mater mea, neque enim fas est ut avértam fáciem tuam, allelúia.

DIE XI. MAII.
(*D. f. e 20 Aprilis.*)
S. Petri
Martyris. Duplex.
Ut in Breviario.

DIE XIII. MAII.
(*D. f. e 30 Aprilis.*)
S. Catharinae Senensis
Virginis. Duplex.
Ut in Breviario.

DIE XIV. MAII.
(*D. f. e 9 mensis hujus.*)
S. Gregorii Nazianzeni
Episc., Conf. et Doct. Duplex.
Ut in Breviario.
Nona Lectio et Commem. S. Bonifacii Mart. Ex duabus fiat una.

DIE XV. MAII.
B. Joannis Baptistae de la Salle
Confessoris. Duplex.
Ut in Supplemento Breviarii.

DIE XVI. MAII.
S. Joannis Nepomuceni
Martyris. Duplex.
Omnia ut in supplemento Breviarii, i. loco.

EADEM DIE XVI.
Mauriaci,
Octava B. V. Mariae a Miraculis.
Duplex.
Omnia ut in die Festi, praeter Lectiones sequentes.
In secundo Nocturno.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.
Lectio iv.
(*Apud Metaphrasten.*)

DEI Fílius non dívitem, aut locuplétem áliquam féminam sibi Matrem elégit, sed Beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim Beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quaecúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam, et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℟. Solémnitas gloriósae.
Lectio v.

MAGNUM revéra Miráculum, fratres dilectíssimi, fuit Beáta semper Virgo María.

Digitized by Google

Quid namque illa majus aut illústrius ullo unquam témpore invéntum est, seu aliquándo invenírí póterit? Haec sola coelum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétae, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchae, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim : non dénique áliud quídpiam inter creátas res, visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius invenírí potest. Eadem ancílla Dei est et Mater : éadem virgo et génitrix.

℟. Cum jucunditáte.

Lectio vi.

HAEC ejus Mater est qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto Virgo haec praestántior sit coeléstibus Poténtiis? Illae cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam : haec humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur, Mater, coelum, puélla, Virgo, thronus, Eccléstae nostrae decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum et Dóminum nostrum : ut per te misericórdiam invenire in die judícii, et, quae repósita sunt iis qui díligunt Deum, bona cónsequi possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi : cum quo Patri simul et Sancto Spirítui glória, et honor, et impérium nunc et semper in saecula saeculórum.

℟. Solémnitas tua.

DIE XX. MAII.

S. Baudelii

Martyris. Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., tempore Paschali, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

PRAESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris : ut, qui beáti Mártyris tui Baudélii natalítiis gloriámur, nec minis injúste persequéntium, nec ullis perturbémur advérsis. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BAUDELIUS, Aureliánis, ut fertur, nobílibus ortus natálibus, illústrior éxstitit ipse honestáte morum et sanctárum ornaméntis virtútum. Christiána enim fide a primaeva aetáte imbútus, non lúsibus delectabátur puerítiae, sed magis servórum Dei assídua gaudébat fa-

Digitized by Google

miliaritáte. Quum autem ad virílem aetátem pervenísset, increméntis succedéntibus bonórum óperum, coepit júgiter ad altióra quaeque perfectiónis conténdere. Fuit quippe pater páuperum et suscéptor peregrinórum. Sicque velut jubar síderis, quaqua versum diffúndens rádios fulgóris, plúrimis ostendébat suo exémplo christiánae religiónis virtútem et praestántiam. Paréntum império cedens, parem sibi duxit uxórem.

℟. Lux perpétua.

Lectio v.

IDENS autem mundánam felicitátem sibi esse próspe-ram, et conversatiónem inter suos concíves ánimae salúti máxime nóxiam, coepit ánxius cogitáre quáliter, a solo discédens natívo, peregrinarétur ad quodcúmque óppidum, quo Deus eum perdúceret. Vénditis ítaque ingéntibus possessiónibus, quas egénis distríbuit, expedítus et álacer, una cum cónjuge et paucis vernáculis arrípuit iter peregrinatiónis, donec veníret ad territórii fines Nemausénsis. Ea síquidem tempestáte, cívitas illa, caput scílicet provínciae Narbonénsis secúndae, cívium turmis erat frequentíssima et, mercimóniis úndique advéctis, supra modum opulénta. Adhuc tamen quam máxima pars hóminum illórum gentílis superstitiónis detinebátur erróre.

℟. In servis suis.

Lectio vi.

UM ergo Baudélius appropinquáret civitáti, ubi óptime nóverat, Deo revelánte, se martyrii corónam perceptúrum, habet óbvia in próximo némore gentílium ágmina, qui sacrifíciis simuláera colébant. Zelo Dei incénsus vir Dei, mox hómines litántes cónvenit, illísque suadére nítitur idóla confringénda, ut Christi jugo colla submíttant. Tum ipsi omnes commúni voto in Baudélium excruciándum inaudíta rábie crudelitátis consúrgunt. Nam quidquid insánus furor sacrilegórum ánimis instillávit, quidquid rábida saeviéntium ira carnífícum excogitáre poenárum pótuit, in frágili carne mílitis Christi ácrius exercére certátim nitúntur. Cumque nec minis, nec quovis cruciátu superári posset, tandem cápitis abscissióne martyr occúbuit. Ad ejus glorióśum túmulum, referénte Gregório Turonénsi, saepius virtútes multae manifestántur.

℟. Fíliae Jerúsalem.

Digitized by Google

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, *ut in Communi, primo loco.*

DIE XXI. MAII.

(*Dies fixa e 16 mensis huj.*)

S. Ubaldi

Episcopi et Confessoris. Semiduplex. Ut in Breviario.

¶ MAURIACI *vero S. Joannis Nepomuceni, Martyris. Dies fixa e 16 hujus. — Ut supra.*)

DIE XXII. MAII.

(*Dies fixa e 20 mensis huj.*)

S. Bernardini Senensis *Confessoris. Semiduplex. Ut in Breviario.*

¶ MAURIACI *vero S. Ubaldi, Episcopi et Confessoris. Dies fixa e 16 hujus. — Ut in Breviario.*

DIE XXIII. MAII.

¶ MAURIACI, *S. Bernardini Senensis, Confessoris. Dies fixa e 20 hujus. — Ut in Breviario.*

DIE XXIV. MAII.

B. Virginis Mariae *sub titulo* **Auxilium Christianorum.**

Duplex majus.

Omnia ut in supplemento Breviarii.

DIE XXVII. MAII.

S. Gausberti

Canonicae Ecclesiae Montis-Salvii Conditoris et Abbatis. Duplex majus.

Omnia ut in Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In i. Vesperis, ad Magnif. Ańa. Ipse est diréctus divínitus in poeniténtiam gentis, et gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, et in diébus peccatórum corroborávit pietátem, alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

In primo Nocturno, Lectiones Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GAUSBERTUS, quem in inferióri Árvérnia natum nonnúlli tradidérunt, ob singulárem morum integritátem et religiónis zelum, ad sacrum presbyterátus órdinem evéctus est, paternámque domum déserens, in Beténsi vico sacerdotále munus aliquándiu exércuit. Perfectióris vitae desidério incénsus, ad ecclésiam primum Sancti Sulpítii, ad ripam sinístram Óltis flúminis, deínde ad Sancti Projécti, in déxtera ripa, se cóntulit, ubi assíduae ora-

Digitized by Google

tióni, verbi divíni praedicatióni, aliísque pietátis opéribus vacans, suae et vicinórum populórum salúti promovéndae totus incúbuit. Cum vero audísset esse, ad quátuor círciter leucas, in superióris Arvérniae móntibus, locum quemdam, longo anni témpore nívibus ásperum, praetereáque viatóribus, ob crebras latrónum et ferárum incursiónes, formidándum, illuc, tum severióris agéndae poeniténtiae, tum caritátis erga próximum exercéndae grátia, profécтus est.

℟. Honéstum.

Lectio v.

EMPETRATA a Berengário, urbis Ruthenórum cómite et vice-cómite Carlaténsi, loci hujus possessióne, et, intra duódecim annórum spátium, eréctis in ista solitúdine tribus aedifíciis, nempe monastério, hospítio ad suscipiéndos alendósque peregrínos, et ecclésia sub invocatióne Assumptiónis Vírginis Maríae, cum duóbus presbyteris, scílicet Petro Albiénsi et Bertrándo Ruthenénsi, nonnullísque áliis discípulis, qui ad ipsum, tamquam patrem doctrínae spiritális virtutúmque exémplar, convénerant, institútum Canonicórum regulárium sancti Augustíni ampléxus est. Hinc locus iste latrocíniis inféstus, aliísque perículis támdiu formidolósus, Gausbérti vero et sodálium ejus pietáte et caritáte conspícuus, securiórque factus a Geráldo Sistaricénsi epíscopo ecclésiam dedicánte, ex desidério munificentíssimi Berengárii cómitis, Montis-Sálvii nomen accépit, quod háctenus retínuit. Ædificávit étiam Gausbértus canónicam Ecclésiam sancti Michaélis de Alausiáco, cui, sicut Monsalviénsi monastério, Póntius Ruthenénsis Epíscopus, et póstea divérsis tempóribus praesules trium aliárum dioecéseon, nempe Claromóntii, Sancti Flori et Cadúrci, quinque et quinquagínta parochiáles ecclésias contulérunt ab utriúsque coenóbii canónicis administrándas, quámdiu in iis sancti Augustíni institútum vigéret.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

AMVERO aetáte provéctus, sed zelo religiónis semper flagrans, Rhutenórum urbem pétiit, ad aggrediéndam monastérii Sancti Amántii reformatiónem; et in eo aliquándiu commorátus, mónachos, qui, assúmpto canonicórum nómine,

Digitized by Google

a monástica simul et canónica disciplína paulátim recésserant, ad meliórem frugem redúcere conátus est, annuéntibus Póntio Epíscopo, comitéque Raymúndo quarto, qui Berengário patri succésserat. Cum autem mónitis, précibus et exémplo reguláris vitae nihil fere profecísset, Bernárdum Ruthenénsem assúmens, quem unum ex monastério sanctimóniae lucrifécerat, quique, post ejus óbitum Abbas suffréctus, iísdem virtútibus incláruit, dolens valde Montem-Sálvium regréssus est, suadénte Hugóne, summi Pontíficis legáto. Tandem postquam Gausbértus áliam ecclésiam aedificásset in orientáli plaga comitátus Ruthenénsis, prope vicum Cantónium, piíssimam operosámque vitam morte in conspéctu Dómini pretiósa consummávit, sexto Kaléndas Júnii, anno millésimo octogésimo primo, tunc glorióse Sedem Apostólicam occupánte sancto Gregório séptimo. Ejus exúviae licet, secúta morte, cónditae fúerint, ut ipse humíliter postuláverat, extra ecclésiam monastérii de Alausiáco ab eo fundáti, nihilóminus tractu témporis in eámdem ecclésiam translátae fuérunt, et ad latus altáris honorífice collocátae, ubi étiam nunc quiéscunt. E quibus tamen ossa duo, unum in Sancti-Flori Cathedrálem ecclésiam, et álterum in Monsalviénsem, versus médium saeculi décimi noni reveránter deláta sunt et colúntur.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evangelium. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

Lectio ix. de S. Joanne, Papa et Martyre.

Ad Laudes, ad Bened. Ant. Appropiáte ad me indócti, et congregáte vos in domum disciplínae; et collum vestrum subjícite jugo, et suscípiat ánima vestra disciplínam, allelúia.

Oratio.

EDUC nos, Dómine, per vias rectas quibus ínstitit beátus fámulus tuus Gausbértus: ut ad eámdem qua illum coronásti glóriam pervenire mereámur. Per Dóminum.

In ii. Vesperis, ad Magnif. Ant. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo, étenim Dóminus habitábit in finem: benedíctus Dóminus die quotídie, prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum, allelúia.

Digitized by Google

DIE XXIX. MAII.
(*Dies fixa e 27 mensis huj.*)

S. Mariae Magdalenae de Pazzis,
Virginis. Semiduplex. Ut in Breviario.

DIE I. JUNII.

Exceptio S. Flori
Christi Discipuli. Dioecesis Protopraesulis, et Patroni. Duplex ii. classis.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Añae ut ad Laudes.

Capitulum. *Isai.* ii.

VENITE et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus.

CHRISTI Discípulo
cármina pángite,
Ad vos in Dómini
nómine qui venit,
Arvérni pópuli; dulce sonántibus
Florum dícite cánticis.
Lodóvae dedit hunc Pontificem Petrus ;
Ritus sacrílegos, vánaque númina,
Sacras Gállica gens quas colit árbores
Fagos, róbora díruit.
Lux fulget pópulis nocte jacéntibus;
Submíttunt plácido colla Dei jugo,
Una arbor cólitur, crux venerábilis
Christus nos ubi párturit.
Non Lodóva tuis meta labóribus,
Effúsos ánimi nec capit ímpetus;
Quo te fervor agit, fers Aquitániae
Divínam fídei facem.
Fers illam Gábalis, et bene múltiplex
Pastor tot grégibus súfficis únicus;
Arvérnos pópulos est étiam tui
Christo súbdere múneris.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque sacro glória Flámini,
Cujus tuta viget Númine véritas
Quam Florus dócuit patres. Amen.

℣. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit, allelúia. ℟. Flores apparuérunt in terra nostra, allelúia.

Ad Magnif. Aña. Sacérdos et Póntifex, et virtútum ópifex, Pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Digitized by Google

AD MATUTINUM.

Invitat. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen suum : * Veníte, adorémus, allelúia.

Hymnus.

OSTRAE concínimus gentis Apóstolum,
Per quem sancta Dei relígio stetit,
Per quem Arvérnia culta
Fructus prótulit úberes.
Florus corda sacris légibus ímbuit,
Discússis ténebris stat fídei decus;
Sese pándit apérta
Jam nunc lúmine véritas.
Factus forma Deo quem péperit gregis,
Quae sermóne docet móribus éxprimit;
Et quam praedicat ore
Signat prodígiis fidem.
Mosem turba stupens hunc videt álterum;
Terram virga ferit, protinus áridis
Manat rúpibus unda,
Et fons háctenus éffluit.
Noctes atque dies invígilat gregi;
Quas erráre videt, per juga móntium,
Per desérta requírens,
Et portans húmeris oves.
Quantis nostra fides empta labóribus !
Hac spirámus adhuc, vívimus hac fide;
Si sancte teneámus,
Nobis laus erit et Patri.
Sit supréma tibi glória, Trínitas,
Christi Discípulum míttere pátribus
Quae Florum voluísti,
Sacris munéribus parem.
Amen.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio i. *Cap. i.*

RATIAS ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestrae, et labóris, et caritátis, et sustinéntiae spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum : sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram : quia evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu Sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum in tribulatióne multa, cum gáudio Spíritus Sancti : ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Quod fuit ab initio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, * Quod

Digitized by Google

perspéximus et manus nostrae contrectavérunt de Verbo vitae, allelúia. ℣. Et vita manifestáta est, et vídimus et testámur, et annuntiámus vobis vitam aetérnam, quae erat apud Patrem et appáruit nobis. — Quod perspéximus.

Lectio ii. *Cap. i. et ii.*

IN omni loco fides vestra, quae est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem intróitum habuérimus ad vos : et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et exspectáre Fílium ejus de coelis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipsi scitis, fratres, intróitum nostrum ad vos, quia non inánis fuit : sed ante passi et contuméliis affécti (sicut scitis), fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine.

℟. Quod vidimus, et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, * Et societas nostra sit cum Patre et cum Fílio ejus Jesu Christo, allelúia. ℣. Et haec est annuntiátio quam audívimus ab eo, quóniam Deus lux est, et ténebrae in eo non sunt ullae. — Et societas.

Lectio iii. *Cap. ii.*

EXHORTATIO enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo; sed sicut probáti sumus a Deo ut crederétur nobis Evangélium : ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis : neque in occasióne avarítiae, Deus testis est : nec quaeréntes ab homíninibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. Cum possémus vobis óneri esse ut Christi Apóstoli : sed facti sumus párvuli in médio vestrum, tamquam si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderántes vos, cúpide volebámus trádere vobis non solum Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras : quóniam caríssimi nobis facti estis.

℟. Pópulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnam, * Habitántibus in regióne umbrae mortis lux orta est eis, allelúia. ℣. Laetabúntur coram te, sicut qui laetántur in messe, sicut exsúltant victóres, capta praeda, quando dívidunt spólia. — Habitántibus. Glória Patri. Habitántibus.

Digitized by Google

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

LORUM unum fuísse e discípulis Dómini, atque a beáto Petro, Apostolórum príncipe, in Gálliam Narbonénsem diréctum ad praedicándum Evangélium, perantíqua Ecclésiae, tum Sanfloránae, tum Lodovénsis, monuménta tradunt. Quamprímum autem Lodóvae pedem fixit, evérsis vetéribus quércubus, annosísque gentílium fagis, id est vetústa hujus gentis idololátria, quae circa quercus antíquas apud Gallos olim fíeri solébat, vanísque superstitiónibus ab urbe eliminátis, nascéntem gregem praecéptis evangélicis sédulo enútriens, munus apostólicum adimplére satagébat.

℣. Convertímini, fílii reverténtes, dicit Dóminus, * Et dabo vobis pastórem juxta cor meum, et pascet vos sciéntia et doctrína, allelúia. ℣. In témpore illo vocábunt Jerúsalem sólium Dómini, et congregabúntur ad eam omnes gentes in nómine Dómini. — Et dabo vobis.

Lectio v.

UM autem egrégiam posuísset óperam in fide apud Lodovénses disseminánda, exstirpándis erróribus, cívibus religióni parturiéndis, Evangélio diffundéndo, stabiliendáque recénti ecclésia, sciens apud Aquitános sibi óstium apértum esse magnum et évidens, ad illos profféctus est. Plúrimos in illis regiónibus Christo lucrifécit praedicatiónis grátia et virtúte signórum. Nam ad quemdam collem cum pervenísset, et suae peregrinatiónis cómites magna siti laborárent, nec qua reficeréntur aquam habérent, Florus báculo quem manu gestábat solum percússit; tántaque aquae cópia efflúxit, ut praeclárus inde et perénnis fons ab illo in hodiérnam diem emanárit. Demum evangelizátis, tum Aquitánis, tum Cebennénsibus, ad Arvérnos usque pervénit.

℣. Usque ad vos pervénimus in Evangélio Christi, * Non in imménsum gloriántes in aliénis labóribus, allelúia. ℣. Spem autem habéntes crescéntis fídei vestrae, in vobis magnificáti secúndum régulam nostram in abundántiam. — Non in imménsum.

Lectio vi.

N Indiciáco monte cónstitit sanctíssimus Evangélii Praeco, in oppídulo nimírum quod exínde ab Antístitis nómine Sanflórum vocátum

Digitized by Google

est; atque ex eo loco, Florus noster, tamquam coeléstis flos, per montána superióris Arvérniae divínum Christi odórem suáviter exhalávit. Mérito ígitur in nostra ista basílica, Floro Christi discípulo atque Antístiti nostro dicáta, exsultántibus ánimis, diem illum solémni ritu cólimus, in quo per divínam dispensatiónem nobis cóntigit ut, tanti viri ministério, divínus Evangélii splendor nobis effúlserit; quo micánte idololátriae nox fugáta, atque errórum ómnium ténebrae dissipátae sunt. O nímium ígitur felícem ac beátum diem, in quo patres nostri tam sanctum Antístitem in his regiónibus excípere meruérunt! Gáudeant ergo Arvérniae pópuli; sed imprímis exsúltent Sanfloráni cives, ac nunquam ex illórum ánimis éxcidat tam felix tamque fausta hujus almae diéi memória, in qua éruti de potestáte tenebrárum, transláti sunt in Dei lumen ac regnum.

℟. Glória nostra haec est, testimónium consciéntiae nostrae, quod * In simplicitáte cordis et sinceritáte Dei conversáti sumus in hoc mundo; abundántius autem ad vos, allelúia. ℣. Sicut et cognovístis nos ex parte, quod glória vestra sumus, sicut et vos nostra in die Dómini nostri Jesu Christi. — In simplicitáte. Glória Patri. In.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Designávit. *ut in Communi Evangelistarum.*

℟. *vii.* Tunc dicent inter Gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis, allelúia. ℣. Magnificávit Dóminus fácere nobíscum, facti sumus laetántes. — Magnificávit.

℟. *viii.* Pater sancte, * Serva eos in nómine tuo quos dedísti mihi, allelúia. ℣. Pater, quos dedísti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum; ut vídeant claritátem meam. — Serva eos. Glória Patri. Serva eos.

AD LAUDES,
et per Horas, Añae.

1. Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi, allelúia.

2. Elégi te, et pósui te, ut eas, et fructum ádferas, et fructus tuus máneat, allelúia.

3. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum; erísque benedíctus, allelúia.

4. Benedíctus qui venit in nómine Dómini; Deus Dóminus et illúxit nobis, allelúia.

Digitized by Google

5. Gaudéte et exsultáte usque in sempitérnum, in his quae ego creo : quia ecce ego creo Jerúsalem exsultatiónem, et pópulum ejus gáudium, allelúia.

Capitulum.

ENITE et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob ; et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus.

UNC, o beáte Póntifex,
Piis adésto fíliis,
Divína dum fiunt sacra,
Cantúque noctem sólvimus.
Per quem salútis núntium
Arvérna tellus áccipit,
Nostrae coróna glóriae,
Te, Flore pastor, pángimus.
Nos nata coelo sémina,
Vitísque Christi pálmites,
Tua, Colóne, sub manu,
Tuo labóre crévimus.
Quos parturísti fílios
Perfúnde rore grátiae,
Christíque sanctas, quas doces
Praeísque, da vias sequi.
Supréme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
In saeculórum saecula.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, allelúia. ℟. Virtúte multa, allelúia.

Ad Benedictus, Ańa. Praeíbis ante fáciem Dómini, paráre vias ejus, ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, allelúia.

Oratio.

A nobis, quaesumus, Dómine, fámulis tuis inviolábilem fídei firmitátem, quam beáti Flori Confessóris tui atque Pontíficis praedicatióne suscépimus : ut, qui ejus hódie Exceptiónem cólimus, méritis ipsius intercedéntibus, regni coeléstis gáudia consequámur. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS.

Ut in primis. Psalm. ult. Meménto, Dómine, David.

Ad Magnif., Ańa. Leva in circúitu óculos tuos et vide; omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi; vivo ego, dicit Dóminus, quia ómnibus his velut ornaménto vestíeris, allelúia.

DIE III. JUNII.
S. Clotildis
Francorum Reginae, Viduae. Duplex.

Omnia de Communi non Virginum, praeter ea quae sequuntur.

Ad Vesperas, ad Magnif. Ańa. Sanctificátus est rex

Digitized by Google

Clodovaeus, vir infidélis, per Clotíldem, mulíerem fidélem, allelúia.

℣. Spécie tua.

Oratio ut ad Laudes.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CLOTILDIS, Chilpérici regis fília, paréntibus a pátruo Gundobáldo Burgundiónum rege necátis, Clodovaeo adhuc éthnico ab ipso Gundobáldo in conjúgem trádita est. Quae quum primogénitum peperísset, eum, toleránte magis quam approbánte Clodovaeo, baptizári jussit. Quum autem infántis, cui nomen impósitum fúerat Ingómeres, in albis defúncti mortem aegre ferret Clodovaeus, ac baptísmo imputáret, gráviter Clotíldem objurgávit, ásserens deos pátrios, ob contémptum núminis sui irátos, sibi fílium eripuísse. At illa : Deo, inquit, omnipoténti Creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indígnam, ut de útero meo génitum regno suo dígnarétur ascíre. Alterum fílium Regína quum genuísset, hunc quoque baptizári vóluit, et appellátus est Clodómeres. Qui quum aegrotáre coepísset, affirmánte Rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret, matris précibus conváluit.

℟. Propter.

Lectio v.

AT Regína non cessábat hortári virum ut, abjécta idololátria, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhaerébat, donec in expeditióne Alamánnica, inclinátam cernens suórum ácies, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos laeta uxor occúrrens, ubi órdinem rei gestae cognóvit, advocávit sanctum Remígium, a quo Clodovaeus fidem edóctus baptizátus est, et Chrísmate sacro inúnctus. Post mortem Clodovaei, Turónes ádiit Clotíldis : ibíque ad sepúlcrum sancti Martíni summa pietáte réliquum vitae exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis aliísque piis opéribus inténta, munífica erga ecclésias et monastéria.

℟. Dilexísti.

Lectio vi.

CLODOMERIS in bello Burgúndico occísi fílios, nepótes suos, Theobáldum, Guntárium et Clodoáldum apud se educávit. Tandem plena diérum, Turónibus

Digitized by Google

migrávit ad Dóminum; et Parísios inter psalléntium choros transláta, sepúlta est a fíliis Childebérto et Clotário régibus ad latus Clodovaei, in sacrário basílicae sancti Petri, quae póstea sanctae Genovéfae nomine appellâta est. Exeúnte vero saeculo décimo octávo, quum ímpii sumpsíssent principátum, et bellum Deo Sanctísque ejus fácerent, ossa beátae Regínae cum áliis relíquiis igne cremáta sunt. Quorum sacros cíneres piae manus collegérunt, deíndeque, transáctis luctuósis temporibus, deposuérunt Parísiis, in ecclésia parochiáli sanctórum Lupi et Ægídii, in qua nunc honorífice asservántur.

℟. Fallax grátia.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium. Símile est, *de Communi.*

Ad Laudes, ad Bened. Ánt. Rex Clodovaeus, elevátis ad coelum óculis, ait: Dómine Jesu Christe, quem Clotíldis praedicat esse Fílium Dei vivi, da mihi victóriam, et sérviam tibi, allelúia.

℣. Diffúsa est grátia.

Oratio.

RESPICE, quaesumus, Dómine, ad Francórum benígnus gentem: et quibus per devótam sanctae Clotíldis instántiam donum fídei contulísti, iísdem, per ejus intercessiónem, tríbue sincérum christiánae pietátis affféctum. Per Dñum.

In ii. Vesperis, ad Magníficat, Ánt. Clotíldis, mater pátriae, in coelis coronáta, fecísti viríliter: adsis, et salva pópulum, allelúia.

℣. Diffúsa est grátia.

DIE V. JUNII.

S. Illidii

Episc. Conf. Duplex.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

GRAESTA, quaesumus, omnípotens Deus: ut beáti Illídii Pontíficis natalítia veneránter, et fídei muniámur auxílio, et caritátis proficiámus exémplo. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ILLIDIUS, Constantíno imperánte, in Arvérnia nóbili génere natus, Deo inspiránte, et clero populóque postulánte, Arvérnae Ecclésiae Episcopus eléctus est. Cu-

Digitized by Google

jus sanctitátis fama cum ad Cleméntis Máximi Trévérici Imperatóris aures pervenísset, cujus fília tunc a spíritu immúndo vexabátur, conféstim ab ipso missi sunt qui sanctum senem accérserent. Illídius ab Imperatóre máxima cum veneratióne excéptus est, et nocte sequénti, post fusas ad Deum preces, immíssis in os puéllae dígitis, spíritum a córpore abégit.

℟. Invéni.

Lectio v.

QUOD íntuens Imperátor, imménsos auri argentíque cúmulos sancto offert Sacerdóti; quos ille accípere rénuens, obtínuit ut Árvérna cívitas, quae tribúta in spécie tritícea et vinária pendébat, in auro sólveret. Sanctus vero Póntifex in ipso itínere, plenus diérum et bonis opéribus clarus, migrávit ad Christum, anno círciter trecentésimo octogésimo quinto. Post óbitum a suis in urbem Arvérnam delátus, in Ecclésia Beátae-Maríae-inter-Sanctos, prout disposúerat, sepúltus est.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

VERUM non modo cum in vivis ágeret Illídius, sed étiam fato functus, exímius éxstitit miraculórum patrátor: cujus rei indubitátum testem, habémus sanctum Gregórium Turonénsem, in sermóne quem hábuit de sancto Antístite. Quo témpore, inquit, felícis memóriae beátus Gallus Claromonténsem regébat Ecclésiam, ego Gregórius horum scriptor, in adolescéntia, febri veheménti et morbo in ínguine percússus, dum a matre obtinuíssem ut ad beáti Illídii sepúlcrum asportárer, asportátus, sanitáte méritis ejúsdem donátus sum. Testor étiam filum, quo beáti Illídii relíquiae quaedam ligabántur, impósitum igni, post longam moram íntegrum repértum, et cómitem quemdam coecum lumen ad sepúlcrum ejus recepísse.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Homo péregre proficíscens, *ut in Communi primo loco.*

DIE VI. JUNII.

S. Claudii

Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS, qui beátum Cláudium, Confessórem tuum atque Pontíficem, ut tibi soli ser-

Digitized by Google

víret, saeculo renuntiáre fecísti : da nobis, ejus imitatióne, terréna ómnia despícere et desideráre coeléstia. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CLAUDIUS, in Burgúndia orientáli apud Salinénses, nóbili génere natus est. Ecclésiae Vesuntionénsi ascríptus, pietáte ac doctrína mirum in modum enítuit. Ejúsdem Ecclésiae, post óbitum Gervásii, eléctus Epíscopus, sacrum honórem fuga declináre tentávit. Delítuit aliquándiu; sed, ágnito Dei consílio, pastorále assúmpsit munus. Quod cum per septénnium sanctíssime exercuísset, in Jurénsi coenóbio sancti Eugéndi monásticum institútum, abdicáta dignitáte, ampléxus est. Totus in observándis regulári disciplínae légibus ita praefúlsit, ut Injuriósus, hujúsce monastérii sanctíssimus Abbas, sibi eum adhuc vivens successórem habére volúerit. At ne id fíeret fórtiter óbstitit Cláudius, dignum se réputans qui subésset ómnibus, indígnum qui vel uni praeficerétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SREPTO e vivis Abbáte Injuriósо, quod prae humilitáte recusáverat Cláudius, póstmodum commúni fratrum eléctióne et unánimi supplicatióne victus, accépit, licet vix triénnium in monastério peregísset. Tam gravi múnere per longam annórum sériem pie ádmodum et laudabíliter functus, ábiit ad Dóminum, et sepúltus est in ecclésia sancti Eugéndi. Ejus sepúlcrum crebris nobilitátum est miráculis. Cum autem saeculo décimo tértio, Hubértus a Buénco, ejúsdem coenóbii Abbas, Cláudii corpus e sepúlcro voluísset edúcere, íntegrum illud réperit, inclusítque in capsa argéntea, in qua máxima cum veneratióne incorrúptum servátum est ad exitiáles usque saeculi décimi octávi procéllas, quibus saeviéntibus, igni tráditum et fere totum consúmptum est. Tanta fuit fama miraculórum quae Deus operátus est ad relíquias sancti Cláudii, ut monastérium quod prius sancti Eugéndi nómine notum erat exínde sancti Cláudii nuncupátum fúerit; et, anno millésimo septingentésimo quadragésimo secúndo, ejus ecclésia in Cathedrálem a Benedícto décimo quarto erécta fúerit.

℟. Pósui adjutórium.

Digitized by Google

Lectio vi.

QUANTO in honóre fúerit sanctus Cláudius indícium est quod festum ejus per totam fere Gálliam celebrétur. Testántur étiam plures sub ejus nómine sodalitátes eréctae, probant suscéptae ad ejus túmulum peregrinatiónes. Tot enim ad illum confluxérunt úndique pópuli étiam a remotióribus locis, ut inter celebérrimas Európae pias peregrinatiónes hábita fúerit peregrinátio ad sanctum Cláudium. Ipse Ludovícus undécimus, Gálliae rex, multo cum comitátu ad ejus relíquias iter suscépit, anno millésimo quadringentésimo octogésimo primo; atque monastérium plúrimis reddítibus et fundatiónibus ditávit. Anna, Ludovíci duodécimi uxor, sanctum Cláudium tam impénse colébat, ut primum suum infántem ejus nómine appellári volúerit. Ejus mirácula sanctus Francíscus Salésius in fídei cathólicae testimónium afferébat, ejus relíquias piíssima devotióne visitábat, et ad ejus túmulum órdinis Visitatiónis beátae Maríae Vírginis cum sancta Joánna Francísca fundaménta jecit. Exstat Romae, sub beáti Cláudii invocatióne, eccléisia, quae Burgundiónum nuncupátur, in qua ejus festum solemníssime celebrátur.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE VII. JUNII.

(*E* 5 *hujus.*)

S. Bonifacii

Episc. et Mart.

Duplex.

Omnia ut in Breviario.

DIE VIII. JUNII.

S. Marii

Conf., Evangelii in Dioecesi Praeconis.

Duplex ii. classis.

Omnia ut in Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Hymnus.

QUIES recólitur plena laetítia,
Qua dulcis ágitur Patris memória
Qui nunc in súperis frúitur glória,
Et adstat nobis míseris.
Arvérnis áttulit fídei sémina,
Infánda própulit Márius númina;
Baptísmi lavácra fudit salúbria,
Per quae tollúntur crímina.

Digitized by Google

Sancte dispensátor coeléstis doctrínae,
Salútis largítor, Pater o benígne,
Natis orántibus grátiae divínae
Opem ímpetra précibus.
Ut quos roborásti fídei pábulo,
Et quos informásti vitae spectáculo,
Splendénti coelórum in habitáculo
Pascántur cibis Sanctórum.
Te, trina Déitas únaque, póscimus :
Fídei firmitas, qua tui vívimus,
Patris per sémitas ducat quo téndimus,
Ad lucem quam inhábitas.
Amen.

℣. Audívi vocem Dómini dicéntis : Quem mittam? allelúia. ℟. Et dixi : Ecce ego, mitte me, allelúia.

Ad Magníficat, Ánt. Tu ergo accínge lumbos tuos, et surge; et lóquere ad eos ómnia quae ego praecípio tibi, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui beáti Márii Confessóris tui, praedicatióne, de infidelitátis ténebris in admirábile lumen tuum nos vocáre dignátus es : fac ut ejus intercessióne crescámus in grátia et cognitióne Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum.

AD MATUTINUM,

Invitat. Auctórem et consummatórem fídei nostrae Jesum : * Vénite, adorémus, allelúia.

Hymnus.

HOC pastóre, tener grex óvium, trucis
Fraudes aut rábiem nil métuas lupi;
Te circum vígili sollicitúdine
Christi núntius éxcubat.
Illi cura subest única, méntibus
Infúsa ténebras luce repéllere,
Quaeis ipse flagrat súbdere lánguidis
Sacras pectóribus faces.
Illi delíciae cum lácrymis preces,
Somnum per gélidam carpit humum levem,
Illum perpétuis indóciles juvat
Artus frángere proeliis.
At terris satis est, alme Pater, datum;
Et splendóre suo jam satis énitet
Virtútum cúmulus; parta labóribus
Coelo praemia te vocant.
Nomen per pópulos jam resónat tuum,
Montes prodígiis attóniti silent;
Ergo nunc súperum scande palátia,
Christi vátibus ásside.

Digitized by Google

Jugis, summa Trias, sit tibi glória,
Quae solémne tuo Praepósitis gregi
Te das eméritis pródiga praemium,
Solaménque dolóribus.
Amen.

In primo Nocturno.

De Isaía prophéta.

Lectio i. *Cap.* liv.

LAUDA stérilis, quae non paris : decánta laudem, et hinni, quae non pariébas : quóniam multi fílii desértae, magis quam ejus quae habet virum, dicit Dóminus. Dilata locum tentórii tui, et pelles tabernaculórum tuórum exténde, ne parcas : longos fac funículos tuos, et clavos tuos consólida. Ad déxteram enim et ad laevam penetrábis : et semen tuum gentes hereditábit, et civitátes desértas inhabitábit. Noli timére, quia non confundéris, neque erubésces : non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiae tuae oblivísceris, et oppróbrii viduitátis tuae non recordáberis ámplius. Quia dominábitur tui qui fecit te, Dóminus exercítuum nomen ejus : et redémptor tuus Sanctus Israel, Deus omnis terrae vocábitur. Quia ut mulíerem derelíctam et moeréntem spíritu vocávit te Dóminus, et uxórem ab adolescéntia abjéctam, dixit Deus tuus.

℟. Utinam dirúmperes coelos et descénderes : * A fácie tua montes defluérent, allelúia. ℣. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquae arderent igni, ut notum fíeret nomen tuum inimícis tuis; a fácie tua gentes turbaréntur. – A fácie tua.

Lectio ii.

AD punctum in módico derelíqui te, et in miseratiónibus magnis congregábo te. In momento indignatiónis abscóndi fáciem meam parúmper a te, et in misericórdia sempitérna misértus sum tui : dixit Redémptor tuus Dóminus. Sicut in diébus Noe istud mihi est, cui jurávi ne indúcerem aquas ultra supra terram : sic jurávi ut non iráscar tibi, et non increpem te. Montes enim commovebúntur, et colles contremíscent : misericórdia autem mea non recédet a te, et foedus pacis meae non movébitur : dixit miserátor tuus Dóminus.

℟. Quaesiérunt me qui ante non interrogábant, * Invenérunt qui non quaesiérunt me, allelúia. ℣. Et dixi : Ecce ego, ecce ego ad gentem quae non invo-

Digitized by Google

cábat nomen meum. — Invenérunt.

Lectio iii.

AUPERCULA, tempestáte convúlsa, absque ulla consolatióne. Ecce ego sternam per órdinem lápides tuos, et fundábo te in sapphíris, et ponam jáspidem propugnácula tua : et portas tuas in lápides sculptos, et omnes términos tuos in lápides desiderábiles : univérsos fílios tuos doctos a Dómino ; et multitúdinem pacis fíliis tuis. Et in justítia fundáberis : recéde procul a calúmnia, quia non timébis; et a pavóre, quia non appropinquábit tibi. Ecce áccola véniet, qui non erat mecum, ádvena quondam tuus adjungétur tibi.

℟. Et nunc haec dicit Dóminus creans te, Jacob, et formans te, Israel : * Noli timére, quia redémi te, et vocávi te nómine tuo : meus est tu, allelúia. ℣. Ego Dóminus, Deus tuus, Sanctus Israel, Salvátor tuus. — Noli timére. Glória Patri. Noli timére.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ARIUM, nobílibus progénitum paréntibus, beáto Austrémonio, ad Episcopális honóris culmen sublimáto, labórum sócium adjúnctum fuísse ab Apostolórum Príncipe, et ad Arvérniae tractus praecursórem a sancto Antístite missum esse perantíqua narrat patrum nostrórum tradítio. Nonnúllis autem, inter eúndum, Itáliae et Gálliae pópulis Evangélii lumine perfúsis, ad Arvérnos devénit; et verbum Christi magno jam provéntu disséminans, ab Austremónio subínde adventánte ad sacerdótium evéctus est, et in superiórem Arvérniam diréctus.

℟. Sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram : * Quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, allelúia. ℣. Sed et in virtúte, et in Spíritu Sancto, et in plenitúdine multa. — Quia Evangélium.

Lectio v.

ALLEM Jornénsem ádiens, ibíque praecípuam ministérii sui sedem státuens, loci íncolas ceterorúmque móntium et vállium plebes bárbaras ad Christum tradúxit sanctíssimus Praeco, tum elóquii suavitáte, tum signórum et virtútum splendóre. Tandem, clarus méritis, dierúmque plenus, quum óbitus sui diem imminére novísset, Austremónium adscívit, cujus précibus et hortátu

Digitized by Google

in extrémis confortarétur. Verum ante beatíssimi Patris advéntum, ad coeli praemia pretiósa in conspéctu Dómini morte migrávit. Supervéniens Austromónius corpus Márii exánime invénit in specu vallis Jornénsis, ubi sanctus Christi Praeco vitam solitáriam aliquánto ante tránsitum témpore dégerat; et condígno obséquio tumulávit, atque ecclésiam sepúlcro superaedificári mandávit.

℟. Grátias ágimus Deo sine intermissióne : quóniam cum accepissétis a nobis verbum audítus Dei, * Accepístis illud, non ut verbum hóminum, allelúia. ℣. Sed, sicut est vere, verbum Dei, qui operátur in vobis, qui credidístis. — Accepístis.

Lectio vi.

QUUM autem frequéntibus sacer ille locus miráculis illustrarétur, Claromontènsis antístes, elápsis nonnúllis saeculis, sacras exúvias e túmulo exaltávit in arcam lígneam, férreis círculis et caténis colligátam, quam super altáre appéndi curávit, ubi in hodiérnum usque diem conspícitur. At vero versus annum millésimum quinquagésimum, nobilíssima quaedam fémina, Ermengárdis nómine, corpus gloriosíssimi confessóris ex illa hierothéca educéndum fere íntegrum obtínuit, et Mauriácum, in ecclésiam coenóbii sancti Petri solemníssimo apparátu tránstulit, facilióri peregrinórum accéssu et perpétuo monachórum obséquio recoléndum. Cujus translatiónis memória ibídem, Domínica última Augústi, huc usque celebrátur. Quae autem supérsunt e sacris pignóribus, tum in ecclésia Cathedráli, tum Mauriáci, ubi sanctíssimi Patróni caput asservátur, et in pervetústo vallis Jornénsis templo, veneráta quiéscunt.

℟. Quae est nostra spes, aut gáudium, aut coróna glóriae? * Nonne vos ante Dóminum nostrum Jesum Christum estis in advéntu ejus? allelúia. ℣. Vos enim estis glória nostra et gáudium. — Nonne vos. Glória Patri. Nonne vos.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* xvi.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Eúntes in mundum univérsum, praedicáte Evangélium omni creatúrae. Et réliqua.

Digitized by Google

Homilía sancti Gregórii Papae.

Homil. xxix. in Evang.

OTEST omnis creatúrae nómine omnis nátio Géntium designári. Ante étenim dictum fúerat : In viam Géntium ne abiéritis ; nunc autem dícitur : Predicáte omni creatúrae : ut scílicet prius a Judaea Apostolórum repúlsa praedicátio tunc nobis in adjutórium fíeret, cum hanc illa ad damnatiónis suae testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad praedicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Vos testes estis, et Deus, * Quam sancte et juste, et sine queréla, vobis, qui credidístis, fúimus, allelúia. ℣. Deprecántes vos et consolántes, testificáti sumus, ut ambularétis digne Deo, qui vocávit vos in suum regnum et glóriam. — Quam sancte.

Lectio viii.

EQUE étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exsúrgeret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana praedicántium non venírsent. Séquitur : Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit; qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat : Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quae in hoc quod verbis dicit móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit : Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Vos autem Dóminus multíplicet, * Et abundáre fáciat caritátem vestram in ínvicem, et in omnes, quemádmodum et nos in vobis, allelúia. ℣. Ad confirmánda corda vestra sine queréla in sanctitáte, ante Deum et Patrem nostrum. — Et abundáre. Glória Patri. Et abundáre.

Lectio ix.

IGNA autem eos qui creditúri sunt, haec sequéntur : In nómine meo daemónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent, et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit; super aegros manus impónent, et bene habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínime créditis? sed haec necessária in exórdio Eccié-

Digitized by Google

siae fuérunt. Ut enim ad fidem crésceret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda. Quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu aquam infúndimus, quoúsque ea in terra jam coaluísse videámus; et si semel radícem fíxerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit : Linguae in signum sunt, non fidélibus, sed infidélibus.

AD LAUDES.

Hymnus.

QUANTIS micas honóribus,
Coelo Sacérdos áddite,
Quum, praemiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus.
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot fulgurántem glória
Ornant corónae vérticem.
Quos parturísti Númini
Te fílii nunc ámbiunt,
Tuóque laetis cántibus
Certant triúmpho plaúdere.
Deo placéntem víctimam
Adhuc, Mari, nos dévove;
Undísque mersos náufragis
Duc ad salútis líttora.
Jesu, Sacerdótum decus,
Tibi perénnis glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

℣. Pinguéscent speciósa desérti, allelúia. ℟. Et exsultatióne colles accingéntur, allelúia.

Ad Bened. Ańa. Fratres mei caríssimi et desideratíssimi, gáudium meum, et coróna mea : sic state in Dómino, caríssimi, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui beáti Márii Confessóris tui, praedicatióne, de infidelitátis ténebris in admirábile lumen tuum nos vocáre dignátus es : fac ut ejus intercessióne crescámus in grátia et cognitióne Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum.

IN II. VESPERIS.

Hymnus ut in primis.

℣. Mirábilis Deus in Sanctis suis, allelúia. ℟. Deus Israel, ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suae, allelúia.

Ad Magnif. Ańa. Nomen ejus permáneat in aetérnum, permanens ad fílios illíus, sancti viri glória, allelúia.

DIE IX. JUNII.
(*D. a. e ó hujus.*)

S. Norberti
Episc. et Conf.
Duplex.

Omnia ut in Breviario. Lectio ix. et Comm. SS. Primi et Feliciani Mart.

Digitized by Google

Festa mobilia.

FERIA VI.
POST DOM. I. QUADRAG.
SS. Lanceae et Clavorum D. N. J. C.
Duplex majus.
Ut in supplemento Breviarii.

FERIA VI.
POST DOM. II. QUADRAG.
Sanctissimae Sindonis D. N. J. C.
Duplex majus.
Ut in supplemento Breviarii.

FERIA VI.
POST DOM. III. QUADRAG.
Quinque Plagarum D. N. J. C.
Duplex majus.
Ut in supplemento Breviarii.

FERIA VI.
POST DOM. IV. QUADRAG.
Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.
Duplex majus.
Ut in supplemento Breviarii.

FERIA VI.
POST OCT. CORP. CHRISTI.
SS. Cordis Jesu.
Duplex i. classis.
Ut in supplemento Breviarii.

Digitized by Google

Suffragia Communibus addenda.

De S. Floro.

In civitate Sanflorana tantum.

Ad Vesp. Aña. Mórtuum prophetávit corpus ejus; in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est, allelúia.

℣. Non recédet memória ejus, allelúia. ℟. Et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis, Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti : fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis munírі. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adorántes regem Israel, allelúia.

℣. Misit Dóminus virum ut erudíret, allelúia. ℟. Et senes prudéntiam docéret, allelúia.

De S. Geraldo.

In civitate Aurilacensi tantum.

Ad Vesp. Aña. O beáte Geráld, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aurilacénsem ecclésiam in tuo nómine congregátam, allelúia.

℣. Ora pro nobis, beáte Geráld, allelúia. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi, allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, cujus singulári grátia beátus comes Geráldus, Conféssor tuus, inter mundi illécebras legis tuae praecépta non est transgréssus : da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem implére valeámus. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Moritúrus, humi jacens in cilício et cínere, Geráldus Deo commendábat spíritum; et Sanctórum opem implórans, exclamábat : Subvenite, Sancti Dei, allelúia.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine, allelúia. ℟. Et constituísti eum, super ópera mánuum tuárum, allelúia.

Digitized by Google

Suffragia de beato Patre Francísco

(PRO SACERDOTIBUS TERTIARIIS)

ANTE SUFFRAGIA DE PATRONO.

Ad Vesperas, Aña. Salve, sancte Pater, pátriae lux, forma minórum, virtútis spéculum, recti via, régula morum; carnis ab exsílio duc nos ad regna coelórum, allelúia.

℣. Ora pro nobis, beáte pater Francísce, allelúia. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi, allelúia.

Ad Laudes, Aña. Sancte Francísce, própera; veni, Pater, accélera ad pópulum qui prémitur et téritur sub ónere, pálea, luto, látere; et sepúlto Ægyptio sub súbulo, nos líbera, carnis exstíncto vítio, allelúia.

℣. Signásti, Dómine, servum tuum Francíscum, allelúia. ℟. Signis redemptiónis nostrae, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam, beáti Patris nostri Francísci méritis, foetu novae prolis amplíficas; tríbue nobis ex ejus imitatióne, terréna despícere et coeléstium donórum semper participatióne gaudére.

Digitized by Google

Typis Societatis S. Joannis Evangel. — Tornaci [Belg.]

Digitized by Google

✣ Officia Propria Sanctorum Ecclesiae Sancti-Flori

a Sacra Rituum Congregatione approbata et denuo edita jussu Illustrissimi et Reverendissimi Domini

Fr. M. Benjamini BADUEL

Episcopi Sancti-Flori.

Pars Æstiva.

TORNACI Nerviorum

Typis Societatis S. Joannis Evang.

DESCLÉE, LEFEBVRE ET SOC. EDIT. PONT.

M.DCCC.XCI.

Digitized by Google

✠

APPROBATIO ET LICENTIA ORDINARII.

Franciscus-Maria-Benjaminus Baduel,

Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia,

Episcopus Sancti-Flori :

ISCE litteris libenter licentiam damus Dilectis in Christo Moderatoribus Societatis S. Joannis Evangelistae, in civitate Tornacensi, imprimendi, pro Breviario necnon Diurnali, Kalendarium ac Officia propria Ecclesiae Sancti-Flori, a Summo Pontifice Pio IX speciali-ter concessa, typis primum excussa probante Joanne Paulo Francisco Maria Lyonnet Venerabili Praedecessore nostro, postea de mandato alterius Decessoris nostri Ill. ac Rev. DD. Petri-Antonii Mariae Lamouroux de Pompignac iterum edita, et jussu nostro noviter reformata, sed Decreto S. R. C. 23 Julii 1890 a Sanctissimo Domino nostro Leone Papa XIII approbata benigneque concessa.

Tertiam hanc editionem, diligenter recognitam, probavimus et probamus atque evulgari permittimus.

In quorum fidem has praesentes, signo sigilloque nostris munitas, atque a Secretario generali Episcopatus nostri subscriptas, expediri mandavimus.

Sanflori, die 28a 8bris 1890.

✠ **Fr. M. Benjaminus,** Episc. Sti Flori.

De mandato : A. J. Tissier *Can. s. g.*

Imprimatur.
Tornaci, die 4 Novembris 1890.
G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

Digitized by Google

Kalendarium PERPETUUM A SANCTISSIMO DOMINO LEONE PAPA XIII. APPROBATUM AD USUM ECCLESIAE SANCTI-FLORI.

— †	indicat	*Officium proprium.*
— † *Dupl.*	indicat	*Ritus elevationem.*
(d. f.)	pro	(*dies fixa.*)

Maius.

18 S. Venantii, Mart. *Dupl.*
19 S. Petri Coelestini, Papae et Conf. *Dupl.* Com. S. Pudentianae, Virg.
20 — † S. Baudelii, Mart., *Dupl.*
21 S. Ubaldi, Episc. et Conf. (d. f. e 16 huj.) *Semid.* — † *Mauriaci vero, S. Joannis Nepomuceni, Mart.* (d. f. e 16 huj.) *Dupl.*
22 S. Bernardini Senensis, Conf. (d. f. e 20 huj.) *Semid.* — † *Mauriaci vero, S. Ubaldi, Episc. et Conf.* (d. f. e 16 huj.) *Semid.*
23 — *Mauriaci. S. Bernardini Senensis, Conf.* (d. f. e 20 huj.) *Semid.*
24 — † BEATAE VIRGINIS MARIAE, SUB TITULO : AUXILIUM CHRISTIANORUM. *Dupl. maj.*
25 S. Gregorii VII. Papae et Conf., *Dupl.* Com. S. Urbani, Papae Mart.
26 S. Philippi Nerii, Conf. *Dupl.* Com. S. Eleutherii, Papae Mart.
27 — † S. Gausberti, Abbatis. *Dupl. maj.* Com. S. Joannis, Papae et Mart.
28 S. Augustini, Episc. et Conf. *Dupl.*
29 S. Mariae Magdalenae de Pazzis, Virg. (d. f. e 27 huj.) *Semid.*
30 S. Felicis, Papae et Mart. *Simpl.*
31 S. Angelae Mericiae, Virg. *Dupl.* Com. S. Petronillae Virg.

Festa mobilia.

Fer. VI. post Oct. Corp. Christi. — † SS. CORDIS JESU. *Dupl. i. class.*

Junius.

1 — † EXCEPTIO S.-FLORI, DIOECESIS PROTO-PRAESULIS ET PATRONI. *Dupl. ii. classis.*
2 SS. Marcellini, Petri atque Erasmi, Martyrum. *Simpl.*
3 — † S. Clotildis, Francorum Reginae, Viduae. *Dupl.*

Digitized by Google

4 S. Francisci Caracciolo, Conf. *Dupl.*
5 — † S. Illidii, Episc. et Conf. *Dupl.*
6 — † S. Claudii, Episc. et Conf. *Dupl.*
7 S. Bonifacii, Episc. et Mart. (d. f. e 5 huj.) *Dupl.*
8 — † S. Marii, Evangelii in dioecesi praeconis, Conf. *Dupl. ii. class.*
9 S. Norberti, Episc. et Conf. (d. f. e 6 huj.) *Dupl.* Com. SS. Primi et Feliciani, Mart.
10 S. Margaritae, Reginae Scot. *Semid.*
11 S. Barnabae, Apostoli. *Dupl. maj.*
12 S. Joannis a S. Facundo, Conf. *Dupl.* Com. SS. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii, Mart.
13 S. Antonii de Padua, Conf. *Dupl.*
14 S. Basilii magni, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.*
15 — † S. Germanae Cousin, Virg. *Dupl.* Com. SS. Viti, Modesti et Crescentiae, Mart.
16 — † SS. Quirici et Julittae, Mart. *Dupl.*
17 — † S. Joannis Francisci Regis, Conf. (d. f. e 16 huj.) *Dupl.*
18 SS. Marci et Marcelliani, Mart. *Simpl.*
19 S. Julianae de Falconeriis, Virg. *Dupl.* Com. SS. Gervasii et Protasii, Mart.
20 S. Silverii, Papae et Mart. *Simpl.*
21 S. Aloysii Gonzagae, Conf. *Dupl.*
22 S. Paulini, Episc. et Conf. *Simpl.*
23 Vigilia S. Joannis-Baptistae.
24 NATIVITAS S. JOANNIS-BAPTISTAE. *Dupl. i. class.* cum Octav.
25 — † Translatio S. Eligii, Episc. et Conf. *Dupl.* Com. Octav.
26 SS. Joannis et Pauli, Mart. *Dupl.* Com. Octavae.
27 S. Gulielmi, Abb. (d. f. e 25 huj.) *Dupl.* Com. Octav.
28 — † S. Theodechildis, Virg. *Dupl. maj.* Com. Octav. et Vigiliae SS. Apost.
29 SS. PETRI ET PAULI, APOSTOLORUM. *Dupl. i. class.* cum Octava. — † Com. Omnium SS. Apostolorum.
30 Commemoratio S. Pauli, Apost. *Dupl. maj.* Com. S. Petri, Apost. et Octavae S. Joannis.

Julius.

1 Octava S. Joannis-Baptistae. *Dupl.* Com. Octav. SS. Apostolorum Petri et Pauli.
2 VISITATIO BEATAE MARIAE VIRGINIS. *Dupl. ii. class.* Com. SS. Processi et Martiniani, Mart.
3 — † S. Martialis, Episc. Conf. (d. f. e 30 Junii), *Dupl.* Com. Octav. SS. Apost.
4 — † Translatio S. Martini, Episc., Conf. *Dupl.* Com. Octav. SS. Apost.
5 SS. Cyrilli et Methodii, Episc. Conf. *Dupl.* Com. Octav. SS. Apost.
6 Octav. SS. Apostolorum Petri et Pauli. *Dupl.*

Digitized by Google

7 — † S. Irenaei, Episc. et Mart. (d. f. e 28 Jun.) *Dupl.*
8 S. Elisabeth, Reginae Portugaliae. *Semid.*
9 S. Leonis Papae II., Conf. (d. f. e 28 Jun.) *Semid.*
10 SS. Septem Fratrum et SS. Rufinae et Secundae, Mart. *Semid.*
11 — † Translatio S. Benedicti, Abb. *Dupl.* Com. S. Pii, Papae et Mart.
12 S. Joannis Gualberti, Abb. *Dupl.* Com. SS. Naboris et Felicis, Mart.
13 S. Anacleti, Papae, Mart. *Semid.*
14 S. Bonaventurae, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.*
15 S. Henrici, Imperatoris, Conf. *Semid.*
16 Beatae Virginis Mariae de Monte Carmelo. *Dupl. maj.*
17 S. Alexii, Conf. *Semid.*
18 S. Camilli *de Lellis*, Conf. *Dupl.* Com. S. Symphorosae et Septem Filiorum, Mart.
19 — † S. Vincentii a Paulo, Conf. *Dupl. maj.*
20 S. Hieronymi Æmiliani, Conf. *Dupl.* Com. S. Margaritae, Virg. et Mart.
21 — † SS. Victoris et Sociorum, Mart. *Dupl.* Com. S. Praxedis, Virg.
22 S. Mariae Magdalenae. *Dupl. maj.*
23 S. Apollinaris, Episc. et Mart. *Dupl.* Com. S. Liborii, Episc. et Conf.
24 — † S. Christinae, Virg. et Mart. *Dupl.* Com. Vigiliae S. Jacobi, Apost.
25 S. Jacobi, Apost. *Dupl. ii. class.* Com. S. Christophori, Mart.
26 S. Annae, Matris B. M. V. *Dupl. ii. class.*
27 S. Pantaleonis, Mart. *Simpl.*
28 SS. Nazarii et Celsi, Mart., Victoris, Papae Mart., ac Innocentii, Papae Conf. *Semid.*
29 S. Marthae, Virg. *Dupl. maj.* Com. SS. Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis, Mart.
30 — † S. Germani, Episc. et Conf. *Dupl.* Com. SS. Abdon et Sennen., Mart.
31 S. Ignatii, Conf. — † *Dupl. maj.*

Festa mobilia.

Dom. I. Julii. — Festum Pretiosissimi Sanguinis D.N.J.C. *Dupl. ii. class.*

Augustus.

1 S. Petri ad Vincula. *Dupl. maj.* Com. SS. Machabaeorum, Mart., post Com. S. Pauli, Apost.
2 S. Alphonsi Mariae *de Ligorio*, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.* Com. S. Stephani, Papae et Mart.
3 Inventio S. Stephani, Protomart. *Semid.*
4 S. Dominici, Conf. *Dupl. maj.*

Digitized by Google

5 — † Dedicatio Beatae Virginis Mariae ad nives — *et Anniversarium civitatis Aurilacensis ab Heretico-rum invasione mirabiliter Deiparae auxilio liberatae, Dupl. maj. — In tota civitate Aurilacensi, Dupl. i. class. cum Octava.*
6 Transfiguratio D. N. J. C. *Dupl. maj.* Com. SS. Xysti, Felicissimi et Agapiti, Mart.
7 S. Cajetani Thienaei, Conf. *Dupl.* Com. S. Donati, Episc. et Mart.
8 SS. Cyriaci, Largi et Smaragdi, Mart. *Semid.*
9 Vigilia S. Laurentii, Com. S. Romani, Mart.
10 S. Laurentii, Mart. *Dupl. ii. class.* cum Octav.
11 — † S. Philumenae, Virg. et Mart., *Dupl.* Com. Octav. et SS. Tiburtii et Susannae, Mart.
12 S. Clarae, Virg. *Dupl.* Com. Octav. S. Laurentii. — † *In civitate Aurilacensi Octava Beatae Mariae ad nives. Dupl. Com. Oct. S. Laurentii.*
13 — † S. Radegundis, Francorum Reginae, Viduae. *Dupl.* Com. Octav. et SS. Hippolyti et Cassiani, Mart.
14 De Octav. S. Laurentii. *Semid.*, Com. Vig. Assumpt., ac S. Eusebii, Conf. — *Aurilaci vero S. Clarae, Virg.* (d. f. e 12 huj.) *Dupl. Com. Oct. S. Laurentii, Vigil. et S. Eusebii.*
15 ASSUMPTIO BEATAE MARIAE VIRGINIS. *Dupl. i. class.* cum Octav.
16 — † S. Rochi, Conf. *Dupl. maj.* Com. Oct. Assumpt. et S. Laurentii.
17 — † S. Mammeti, Evangelii in dioecesi Praeconis, Conf. *Dupl. ii. class.* Com. diei Oct. S. Laurentii.
18 S. Hyacinthi, Conf. (d. f. e 16 huj.), *Dupl.* Com. Octav. et S. Agapiti, Mart.
19 — † B. Urbani II. Papae et Conf. (d. f. e 29 Jul.) *Dupl.* Com. SS. Magni et Andreae, Mart.
20 S. Bernardi, Abb. et Doct. *Dupl.* Com. Octav.
21 S. Joannae Franciscae *de Chantal*, Viduae, *Dupl.* Com. Octav. ac — † S. Privati, Episc., Mart.
22 Octava Assumptionis B. M. V. *Dupl.* Com. SS. Timothei et Hippolyti, Mart.
23 — † S. Sidonii Apollinaris, Episc., Conf. *Dupl.* Com. Vigil. S. Bartholomaei.
24 S. Bartholomaei, Apostoli. *Dupl. ii. class.*
25 S. Ludovici, Francorum Regis, Conf. — † *Dupl. maj.* — † Com. S. Aredii, Abb.
26 — † Translatio S. Geraldi, Conf. *Dupl. maj.* — *In civit. Aurilacensi :* S. Joachim. Com. S. Zephyrini, Papae et Mart.
27 — † S. Caesarii, Episc., Conf. *Dupl.*
28 S. Augustini, Episc., Conf. et Doct. *Dupl.* Com. S. Hermetis, Mart.
29 Decollatio S. Joannis Baptistae. *Dupl. maj.* Com. S. Sabinae, Mart.

Digitized by Google

30 S. Rosae, Virg. Limanae. *Dupl.* Com. SS. Felicis et Adaucti, Mart.
31 S. Raymundi Nonnati, Conf. *Dupl.*

Festa mobilia.

Dom. infra Oct. Assumpt. B. M. V. — S. JOACHIM, Conf. *Dupl. ii. class.* Com. Dom. occurr. — † *In civitate Aurilacensi:* Translatio S. Geraldi, Conf. *Dupl. ii. class.* Com. Dom. tantum.

Dom. post Oct. Assumpt. B. M. V. — † PURISSIMI CORDIS EJUSDEM BEATAE VIRGINIS. *Dupl. ii. class.* Com. Dom. occurr.

September.

1 — † S. Lupi, Episc., Conf. *Dupl.* Com. S. Ægidii, Abb., ac SS. duodecim Fratrum, Mart.
2 S. Stephani, Regis Hungar. Conf. *Semid.*

Digitized by Google

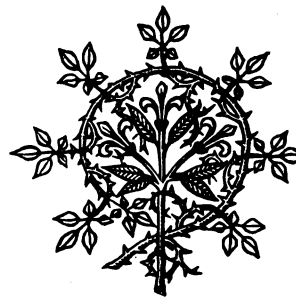

Digitized by Google

Officia Propria Ecclesiae

Sancti-Flori.

PARS AESTIVA.

DIE XX. MAII.

S. Baudelii

Martyris. Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

FIDESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris : ut, qui beáti Mártyris tui Baudélii natalítiis gloriámur, nec minis injúste persequéntium, nec ullis perturbémur advérsis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SAUDELIUS, Aureliánis, ut fertur, nobílibus ortus natálibus, illústrior éxstitit ipse honestáte morum et sanctárum ornaméntis virtútum. Christiána enim fide a primaeva aetáte imbútus, non lúsibus delectabátur puerítiae, sed magis servórum Dei assídua gaudébat familiaritáte. Quum autem ad virílem aetátem pervenísset, increméntis succedéntibus bonórum óperum, coepit júgiter ad altióra quaeque perfectiónis conténdere. Fuit

Digitized by Google

quippe pater páuperum et susceptor peregrinórum. Sicque velut jubar síderis, quaqua versum diffúndens rádios fulgóris, plúrimis ostendébat suo exémplo christiánae religiónis virtútem et praestántiam. Paréntum império cedens, parem sibi duxit uxórem.

℟. Honéstum.

Lectio v.

VIDENS autem mundánam felicitátem sibi esse prósperam et conversatiónem inter suos concíves ánimae salúti máxime nóxiam, coepit ánxius cogitáre quáliter, a solo discédens natívo, peregrinarétur ad quodcúmque óppidum, quo Deus eum perdúceret. Vénditis ítaque ingéntibus possessiónibus quas egénis distríbuit, expedítus et álacer, una cum cónjuge et paucis vernáculis arrípuit iter peregrinatiónis, donec veníret ad territórii fines Nemausénsis. Ea síquidem tempestáte, cívitas illa, caput scílicet provínciae Narbonénsis Secúndae, cívium turmis erat frequentíssima et, mercimóniis úndique advéctis, supra modum opulénta. Adhuc tamen quam máxima pars hóminum illórum gentilis superstitiónis detinebátur erróre.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

QUM ergo Baudélius appropinquáret civitáti, ubi óptime nóverat, Deo revelánte, se martyrii corónam percepturum, habet óbvia in próximo némore gentílium ágmina, qui sacrifíciis simulácra colébant. Zelo Dei incénsus vir Dei, mox hómines litántes cónvenit, illísque suadére nítitur idóla confringénda, ut Christi jugo colla submíttant. Tum ipsi omnes commúni voto in Baudélium excruciándum inaudíta rábie crude litátis consúrgunt. Nam quidquid insánus furor sacrilegórum ánimis instillávit, quidquid rábida saeviéntium ira carnífícum excogitáre poenárum pótuit, in frágili carne mílitis Christi ácrius exercére certátim nitúntur. Cumque nec minis, nec quovis cruciátu superári posset, tandem cápitis abscissióne martyr occúbuit. Ad ejus gloriósum túmulum, referénte Gregório Turonénsi, saepius virtútes multae manifestántur.

℟. Stola.

In tertio Nocturno, Homília in Evang. Si quis vult, *ut in Communi, secundo loco.*

Digitized by Google

DIE XXI. MAII.

(Dies fixa e 16. mensis huj.)

S. Ubaldi

Episcopi et Confess.
Semiduplex.

Ut in Breviario.

¶ *Mauriaci vero, S. Joannis Nepomuceni, Martyris. Dies fixa e 16. hujus. — Ut supra.*

DIE XXII. MAII.

(*Dies fixa e 20. mensis huj.*)

S. Bernardini Senensis, *Confessoris.*
Semiduplex.

Ut in Breviario.

¶ *Mauriaci vero S. Ubaldi, Episcopi et Confessoris. Dies fixa e 16. hujus — Ut in Breviario.*

DIE XXIII. MAII.

(*Dies fixa e 20 hujus.*)

Mauriaci,

S. Bernardini Senensis, *Confessoris.*

Ut in Breviario.

DIE XXIV. MAII.

B. Virginis Mariae, *sub titulo* **Auxilium Christianorum.**

Duplex majus.

Omnia ut in supplemento Breviarii.

DIE XXVII. MAII.

S. Gausberti

Canonicae Ecclesiae Montis-Salvii Conditoris et Abbatis.

Duplex majus.

Omnia ut in Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In i. Vesperis, ad Magnificat, Ant. Ipse est diréctus divínitus in poeniténtiam gentis, et gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, et in diébus peccatórum corroborávit pietátem.

℣. Amávit eum.

Oratio ut ad Laudes.

In primo Nocturno, Lectiones Beátus vir, *ut in Communi secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GAUSBERTUS quem in inferióri Arvérnia natum nonnúlli tradidérunt, ob singulárem morum integritátem et religiónis zelum, ad sacrum presbyterátus órdinem evéctus est, paternámque domum déserens, in Beténsi vico sacerdotále munus aliquámdiu exércuit. Perfectióris vitae desidério incénsus, ad ecclésiam primum sancti Sulpítii, ad ripam sinístram Óltis flúminis, deínde ad sancti Projécti, in déxtera ripa, se cóntulit, ubi assíduae ora-

Digitized by Google

tióni, verbi divíni praedicatióni, aliísque pietátis opéribus vacans, suae et vicinórum populórum salúti promovéndae totus incúbuit. Cum vero audísset esse, ad quátuor círciter leucas, in superióris Arvérniae móntibus, locum quemdam, longo anni témpore nívibus ásperum, praetereáque viatóribus, ob crebras latrónum et ferárum incursiónes, formidándum; illuc, tum severióris agéndae poeniténtiae, tum caritátis erga próximum exercéndae grátia, proféctus est.

℟. Honéstum.

Lectio v.

IMPETRATA a Berengário, urbis Ruthenórum cómite et vice-cómite Carlaténsi, loci hujus possessióne, et, intra duódecim annórum spátium, eréctis in ista solitúdine tribus aedifíciis, nempe monastério, hospítio ad suscipiéndos alendósque peregrínos, et eccléSia sub invocatióne Assumptiónis Vírginis Maríae, cum duóbus presbyteris, scílicet Petro Albiénsi et Bertrándo Ruthenénsi, nonnullísque áliis discípulis, qui ad ipsum, tanquam patrem doctrínae spiritális virtutúmque exémplar, convénerant, institútum Canonicórum regulárium sancti Augustíni ampléxus est. Hinc locus iste latrocíniis inféstus, alísque perículis támdiu formidolósus, Gausbérti vero et sodálium ejus pietáte et caritáte conspícuus, securiórque factus, a Geráldo Sistaricénsi epíscopo ecclésiam dedicánte, ex desidério munificentíssimi Berengárii cómitis, Montis-Sálvii nomen accépit, quod háctenus retínuit. Ædificávit étiam Gausbértus canónicam Ecclésiam sancti Michaélis de Alausiáco, cui, sicut Monsalviénsi monastério, Póntius Ruthenénsis epíscopus, et póstea, divérsis tempóribus, praesules trium aliórum dioecéseon, nempe Claromóntii, sancti Flori et Cadúrci, quinque et quinquagínta parochiáles Ecclésias contulérunt ab utriúsque Coenóbii canónicis administrándas, quámdiu in iis sancti Augustíni institútum vigéret.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

IAMVERO aetáte provéctus, sed zelo religiónis semper flagrans, Rhutenórum urbem pétiit, ad aggrediéndam monastérii sancti Amántii reformatiónem; et in eo aliquándiu commorátus, mónachos, qui, assúmpto canonicórum nómine, a monástica simul et

Digitized by Google

canónica disciplína paulátim recésserant, ad meliórem frugem redúcere conátus est, annuéntibus Póntio Epíscopo, comíteque Raymúndo quarto, qui Berengário patri succésserat. Cum autem mónitis, précibus et exémplo reguláris vitae nihil fere profecísset, Bernárdum Ruthenénsem assúmens, quem unum ex monastério sanctimóniae lucrifécerat, quique, post ejus óbitum Abbas suffréctus, iísdem virtútibus incláruit, dolens valde, Montem-Sálvium regréssus est suadénte Hugóne, summi Pontíficis legáto. Tandem postquam Gausbértus áliam ecclésiam aedificásset in orientáli plaga comitátus Ruthenénsis prope vicum Cantónium, pissimam operosámque vitam morte in conspéctu Dómini pretiósa consummávit, sexto Caléndas Júnii, anno millésimo octogésimo primo, tunc glorióse sedem Apostólicam occupánte, sancto Gregório Séptimo. Ejus exúviae licet, secúta morte, cónditae fúerint, ut ipse humíliter postulávérat, extra ecclésiam monastérii de Alausiáco ab eo fundáti, nihilóminus tractu témporis in eámdem ecclésiam translátae fuérunt, et ad latus Altáris honorífice collocátae, ubi étiam nunc quiéscunt. E quibus tamen ossa duo, unum in sancti Flori Cathedrálem ecclésiam, et álterum in Monsalviénsem, versus médium saeculi décimi noni reverénter deláta sunt et colúntur.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

Lectio ix. de S. Joanne, Papa et Martyre.

Ad Laudes, ad Bened. Ánt. Appropiáte ad me indócti, et congregáte vos in domum disciplínae; et collum vestrum subjícite jugo, et suscípiat ánima vestra disciplínam.

℣. Justum dedúxit.

Oratio.

EDUC nos, Dómine, per vias réctas quibus ínstitit beátus fámulus tuus Gausbértus: ut ad eámdem qua illum coronásti glóriam pervenire mereámur. Per Dóminum.

In ii. Vesperis, ad Magnif. Ánt. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo, étenim Dóminus habitábit in finem: benedíctus Dóminus die quotídie, prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum.

℣. Justum dedúxit.

Digitized by Google

DIE XXIX. MAII.
(Dies fixa e 27. mensis huj.)
S. Mariae Magdalenae de Pazzis,
Virginis. Semiduplex.
Ut in Breviario.

DIE I. JUNII.
Exceptio S. Flori
Christi Discipuli, Dioecesis protopraesulis et patroni.
Duplex ii. classis.
Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis praeter ea quae sequuntur.

IN PRIMIS VESPERIS,
Añae et Capit. ut ad Laudes.

Hymnus.

CHRISTI Discípulo
cármina pángite,
Ad vos in Dómini
nómine qui venit,
Arvérni pópuli; dulce sonántibus
Florum dícite cánticis.
Lodóvae dedit hunc Pontíficem Petrus;
Ritus sacrílegos, vánaque númina,
Sacras Gállica gens quas colit árbores
Fagos, róbora díruit.
Lux fulget pópulis nocte jacéntibus;
Submíttunt plácido colla Dei jugo,
Una arbor cólitur, crux venerábilis
Christus nos ubi párturit.
Non Lodóva tuis meta labóribus,
Effúsos ánimi nec capit ímpetus;
Quo te fervor agit, fers Aquitániae
Divínam fídei facem.
Fers illam Gábalis et bene múltiplex
Pastor tot grégibus súfficis únicus;
Arvérnos pópulos est étiam tui
Christo súbdere múneris.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Ambórumque sacro glória Flámini,
Cujus tuta viget Núnine véritas
Quam Florus dócuit patres. Amen.

℣. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit : ℟. Flores apparuérunt in terra nostra.

Ad Magnif. Añae. Sacérdos et Pontífex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

Oratio.

EA nobis, quaesumus, Dómine, fámulis tuis inviolábilem fídei firmitátem, quam beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne suscépimus; ut, qui ejus hódie Exceptiónem cólimus, méritis ipsíus intercedéntibus, regni coeléstis gáudia consequámur. Per Dóminum nostrum.

Digitized by Google

AD MATUTINUM,

Invit. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen suum : * Veníte, adorémus.

Hymnus.

OSTRAE concínimus gentis Apóstolum
Per quem sancta Dei relígio stetit,
Per quem Arvérnia culta,
Fructus prótulit úberes.
Florus corda sacris légibus ímbuit,
Discússis ténebris stat fídei decus;
Se se pandit apérta
Jam nunc lúmine véritas.
Factus forma Deo quem péperit gregis,
Quae sermóne docet móribus éxprimit;
Et quam praedicat ore
Signat prodígiis fidem.
Mosem turba stupens hunc videt álterum;
Terram virga ferit, prótinus áridis
Manat rúpibus unda,
Et fons háctenus éffluit.
Noctes atque dies invígilat gregi,
Quas erráre videt, per juga móntium,
Per desérta requírens,
Et portans húmeris oves.
Quantis nostra fides empta labóribus!
Hac aspirámus adhuc, vívimus hac fide;
Si sancte teneámus,
Nobis laus erit et Patri.
Sit supréma tibi, glória Trínitas,
Christi Discípulum míttere pátribus
Quae Florum voluísti,
Sacris munéribus parem. Amen.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Pauli apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio i. *Cap.* i.

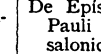

RATIAS ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, ménores óperis fídei vestrae, et labóris, et caritátis, et sustinéntiae spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum : sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram : quia evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu Sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum in tribulatióne multa, cum gáudio Spíritus Sancti : ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris,

Digitized by Google

* Quod perspéximus et manus nostrae contrectavérunt de verbo vitae. ℣. Et vita manifestáta est, et vídimus et testámur, et annuntiámus vobis vitam aetérnam, quae erat apud Patrem et appáruit nobis. — Quod perspéximus.

Lectio ii. *Cap.* i. *et* ii.

IN omni loco fides vestra quae est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem intróitum habuérimus ad vos : et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et exspectáre Fílium ejus de coelis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipsi scitis, fratres, intróitum nostrum ad vos, quia non inánis fuit : sed ante passi et contuméliis affécti (sicut scitis,) fidúciam habúimus in Deo nostro loqui Evangélium Dei in multa sollicitúdine.

℟. Quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, * Et societas nostra sit cum Patre et cum Fílio ejus Jesu Christo. ℣. Et haec est annuntiátio quam audívimus ba eo, quóniam Deus lux est, et ténebrae in eo non sunt ullae. — Et societas.

Lectio iii. *Cap.* ii.

EXHORTATIO enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo, sed sicut probáti sumus a Deo ut crederétur nobis Evangélium : ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis : neque in occasióne avarítiae, Deus testis est : nec quaeréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. Cum possémus vobis óneri esse ut Christi Apóstoli : sed facti sumus párvuli in médio vestrum, tanquam si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderántes vos, cúpide volebámus trádere vobis non solum Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras : quóniam caríssimi nobis facti estis.

℟. Pópulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnam, * Habitántibus in regióne umbrae mortis lux orta est eis. ℣. Laetabúntur coram te, sicut qui laetántur in messe, sicut exsúltant victóres, capta praeda, quando dívidunt spólia. — Habitántibus. Glória Patri. Habitántibus.

Digitized by Google

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

LORUM unum fuísse e discípulis Dómini, atque a beáto Petro, Apostolórum príncipe, in Gálliam Narbonénsem diréctum, ad praedicándum Evangélium, perantíqua Ecclésiae tum Sanfloránae tum Lodovénsis monuménta tradunt. Quamprímum autem Lodóvae pedem fixit, evérsis vetéribus quércubus, annosísque gentílium fagis, id est, vetústa hujus gentis idololátria, quae circa quercus antíquas apud Gallos olim fíeri solébat, vanísque superstitiónibus ab urbe eliminátis, nascéntem gregem praecéptis evangélicis sédulo enútriens, munus apostólicum adimplére satagébat.

℟. Convertímini, fílii reverténtes, dicit Dóminus, * Et dabo vobis pastórem juxta cor meum, et pascet vos sciéntia et doctrína. ℣. In témpore illo vocábunt Jerúsalem Sólium Dómini, et congregabúntur ad eam omnes gentes in nómine Dómini. — Et.

Lectio v.

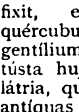

UM autem egrégiam posuísset óperam in fide apud Lodovénses dissemináda, extirpándis erróribus, cívibus religióni parturiéndis, Evangélio diffundéndo, stabiliendáque recénti ecclésia, sciens apud Aquitános sibi óstium apértum esse magnum et évidens, ad illos profféctus est. Plúrimos in illis regiónibus Christo lucrifécit, praedicatiónis grátia et virtúte signórum. Nam ad quemdam collem cum pervenísset, et suae peregrinatiónis cómites magna siti laborárent, nec qua reficeréntur aquam habérent, Florus báculo quem manu gestábat solum percússit; tántaque aquae cópia efflúxit, ut praeclárus inde et perénnis fons ab illo in hodiérnam diem emanárit. Demum evangelizátis tum Aquitánis, tum Cebennénsibus, ad Arvérnos usque pervénit.

℟. Usque ad vos pervénimus in Evangélio Christi, * Non in imménsum gloriántes in aliénis labóribus: ℣. Spem autem habéntes crescéntis fídei vestrae, in vobis magnificáti secúndum régulam nostram in abundántiam. — Non in.

Lectio vi.

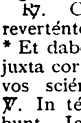

N Indiciáco monte cónstitit sanctíssimus Evangélii Praeco, in oppídulo nímirum quod exínde ab Antístitis nómine Sanflórum vocátum est; atque ex eo loco, Florus noster, tanquam coe-

Digitized by Google

léstis flos, per montána superióris Arvérniae divínum Christi odórem suáviter exhalávit. Mérito ígitur in nostra ista Basílica, Floro Christi Discípulo atque Antístiti nostro dicáta, exsultántibus ánimis, diem illum solémni ritu cólimus, in quo per divínam dispensatiónem nobis cóntigit ut, tanti viri ministério, divínus Evangélii splendor nobis effúlserit; quo micánte idololátriae nox fugáta, atque errórum ómnium ténebrae dissipátae sunt. O nímium ígitur felícem ac beátum diem, in quo patres nostri tam sanctum Antístitem in his regiónibus excípere meruérunt! Gáudeant ergo Arvérniae pópuli; sed imprímis exsúltent Sanfloráni cives, ac nunquam ex illórum ánimis éxcidat tam felix, tamque fausta hujus almae diéi memória, in qua éruti de potestáte tenebrárum, transláti sunt in Dei lumen ac regnum.

℟. Glória nostra haec est, testimónium conscientiae nostrae, quod * in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei conversáti sumus in hoc mundo; abundántius autem ad vos. ℣. Sicut et cognovístis nos ex parte, quod glória vestra sumus, sicut et vos nostra in die Dómini nostri Jesu Christi. — In. Glória Patri. In.

In tertio Nocturno, Homília in Evang. Designávit, *ut in Communi Evangelistarum.*

℟. *vii.* Tunc dicent inter Gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis. ℣. Magnificávit Dóminus fácere nobíscum, facti sumus laetántes. — Magnificávit.

℟. *viii.* Pater sancte, * Serva eos in nómine tuo quos dedísti mihi. ℣. Pater, quos dedísti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum; ut vídeant claritátem meam. — Serva eos. Glória Patri. Serva eos.

AD LAUDES,
et per Horas, Añae.

1. Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi.

2. Elégi te, et pósui te, ut eas, et fructum ádferas et fructus tuus máneat.

3. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus.

4. Benedíctus qui venit in nómine Dómini; Deus Dóminus, et illúxit nobis.

5. Gaudéte et exsultáte usque in sempitérnum, in his quae ego creo : quia ecce ego creo Jerúsalem exsultatiónem, et pópulum ejus gáudium.

Digitized by Google

Capitulum. *Isai.* xxi.

VENITE et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus; quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus.

NUNC, o beáte Póntifex,
Piis adésto fíliis,
Divína dum fiunt sacra,
Cantúque noctem sólvimus.
Per quem salútis núntium
Arvérna tellus áccipit,
Nostrae coróna glóriae,
Te, Flore Pastor, pángimus.
Nos nata coelo sémina,
Vitísque Christi pálmites,
Tua, Colóne, sub manu,
Tuo labóre crévimus.
Quos parturísti fílios
Perfúnde rore grátiae,
Christíque sanctas, quas doces
Praeísque, da vias sequi.
Supréme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
In saeculórum saecula.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus
℟. Virtúte multa.

Ad Benedictus, Aña. Praeíbis ante fáciem Dómini, paráre vias ejus, ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus.

Oratio.

QUAnobis, quaesumus, Dómine, fámulis tuis, inviolábilem fídei firmitátem, quam beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne suscépimus; ut, qui ejus hódie Exceptiónem cólimus, méritis ipsíus intercedéntibus, regni coeléstis gáudia consequámur. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS.

Ut in primis. Psalm. ult. Meménto Dómine, David.

Ad Magnificat, Aña. Leva in circúitu óculos tuos et vide; omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi; vivo ego, dicit Dóminus, quia ómnibus his velut ornaménto vestiéris.

Oratio ut supra.

DIE III. JUNII.

S. Clotildis

Francorum Reginae, Viduae. Duplex.

Omnia de Communi non Virginum, praeter ea quae sequuntur.

AD VESPERAS,

Ad Magnificat, Aña. Sanctificátus est rex Clodovaeus, vir infidélis, per Clotíldem mulíerem fidélem.

℣. Spécie tua.

Oratio ut ad Laudes.

Digitized by Google

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LOTILDIS, Chilpérici regis fília, paréntibus a pátruo Gundobáldo Burgundiórum rege necátis, Clodovaeo adhuc éthnico ab ipso Gundobáldo in cónjugem tradíta est. Quae quum primogénitum peperísset, eum, toleránte magis quam approbánte Clodovaeo, baptizári jussit. Quum autem infántis, cui nomen impósitum fúerat Ingómeres, in albis defúncti, mortem aegre ferret Clodovaeus, ac baptísmo imputáret, gráviter Clotíldem objurgávit, ásserens deos pátrios, ob contémptum núminis sui irátos, sibi fílium eripuísse. At illa : Deo, inquit, omnipoténti, Creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indígnam, ut de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum fílium Regína quum genuísset, hunc quoque baptizári vóluit, et appellátus est Clodómeres. Qui quum aegrotáre coepísset, affirmánte Rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret, matris précibus conluit.

℟. Porpter veritátem.

Lectio v.

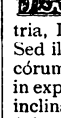

T Regína non cessábat hortári virum ut, abjécta idololátria, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhaerébat, donec in expeditióne Alamánnica, inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos laeta uxor occúrrens, ubi órdinem rei gestae cognóvit, advocávit sanctum Remígium a quo Clodovaeus fidem edóctus baptizátus est, et chrísmate sacro inúnctus. Post mortem Clodovaei, Turónes ádiit Clotíldis : ibíque ad sepúlcrum sancti Martíni summa pietáte réliquum vitae exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis aliísque piis opéribus inténta, munífica erga ecclésias et monastéria.

℟. Dilexísti.

Lectio vi.

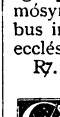

LODOMERIS in bello Burgúndico occísi fíliios, nepótes suos, Theobáldum, Guntárium et Clodoáldum apud se educávit. Tandem plena diérum, Turónibus migrávit ad Dóminum ; et Parísios inter psalléntium choros transláta, sepúlta est a fíliis Childebérto et Clotário régibus ad latus Clodovaei in sacrário basílicae

Digitized by Google

sancti Petri, quae póstea sanctae Genovéfae nómine appelláta est. Exeúnte vero saeculo décimo octávo, quum ímpii sumpsíssent principátum, et bellum Deo sanctísque ejus fácerent, ossa beátae Regínae cum áliis relíquiis, igne cremáta sunt. Quorum sacros cíneres piae manus collegérunt, deindeque, transáctis luctuósis tempóribus, deposuérunt Parísiis in ecclésia parochiáli sanctórum Lupi et Ægídii, in qua nunc honorifice asservántur.

℟. Fallax.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Símile est, *de Communi*.

Ad Laudes, Ad Bened. Ant. Rex Clodovaeus, elevátis ad coelum óculis, ait: Dómine Jesu Christe, quem Clotíldis praedicat esse Fílium Dei vivi, da mihi victóriam, et sérviam tibi.

℣. Diffúsa est.

Oratio.

RESPICE, quaesumus, Dómine, ad Francórum benígnus gentem et quibus per devótam sanctae Clotíldis instántiam donum fídei contulísti, ísdem, per ejus intercessiónem, tríbue sincérum christiánae pietátis affféctum. Per Dóminum.

In ii. Vesperis, ad Magnif. Ant. Clotíldis, mater pátriae, in coelis coronáta, fecísti viríliter: adsis, et salva pópulum.

℣. Diffúsa est.

DIE V. JUNII.
S. Illidii

Episc. Conf. Duplex.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

GRAESTA, quaesumus, omnipotens Deus: ut beáti Illídii Pontíficis natalítia venerántes, et fídei muniámur auxílio, et caritátis proficiámus exémplo. Per Dñum.

In primo Nocturno, Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ILLIDIUS, Constantíno imperánte, in Arvérnia nóbili génere natus, Deo inspiránte, et clero populóque postulánte, Arvérnae Eccléstae Episcopus eléctus est. Cujus sanctitátis fama cum ad Cleméntis Máximi Trevérici Imperatóris aures pervenísset, cujus fília tunc a spíritu immúndo vexabátur, conféstim ab ipso missi sunt qui sanctum senem accérserent. Illídius ab Imperatóre máxima cum veneratióne excéptus est, et nocte sequénti, post fusas ad Deum preces, immíssis in

Digitized by Google

os puéllae dígitis, spíritum a córpore abégit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

QUOD íntuens Imperátor, imménsos auri argentíque cúmulos sancto offert sacerdóti; quas ille accípere rénuens, obtínuit ut Arvérna cívitas, quae tribúta in spécie triticea et vinária pendébat, in auro sólveret. Sanctus vero Póntifex in ipso itinere, plenus diérum et bonis opéribus clarus, migrávit ad Christum, anno círciter trecentésimo octogésimo quinto. Post óbitum, a suis in urbem Arvérnam delátus, in ecclésia beátae Maríae-inter-Sanctos, prout disposúerat, sepúltus est.

℟. Pósui.

Lectio vi.

VERUM non modo cum in vivis ágeret Illídius, sed étiam fato functus, exímius éxstitit miraculórum patrátor: cujus rei indubitátum testem habémus sanctum Gregórium Turonénsem, in sermóne quem hábuit de sancto Illídio. Quo témpore, inquit, felícis memóriae beátus Gallus Claromontánsem regébat Ecclésiam, ego Gregórius, horum scriptor, in adolescéntia, febri veheménti et morbo in ínguine percússus, dum a matre obtinuíssem ut ad beáti Illídii sepúlcrum asportárer, asportátus, sanitáte méritis ejúsdem donátus sum. Testor étiam filum, quo beáti Illídii relíquiae quaedam ligabántur, impósitum igni, post longam moram íntegrum repértum; et cómitem quemdam caecum, lumen ad sepúlcrum ejus recepísse.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homília in Evang. Homo péregre proficíscens, *ut in Communi primo loco.*

DIE VI. JUNII.

S. Claudii

Episc. Conf. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS qui beátum Cláudium, Confessórem tuum atque Pontíficem, ut tibi soli servíret, saeculo renuntiáre fecísti: da nobis, ejus imitatióne, terréna ómnia despícere et desideráre coeléstia. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CLAUDIUS, in Burgúndia orientáli apud Salinénses, nóbili génere natus est. Ecclésiae

Digitized by Google

Vesuntiónsi ascríptus, pietáte ac doctrína mirum in modum enítuit. Ejúsdem Ecclésiae, post óbitum Gervásii, eléctus Epíscopus, sacrum honórem fuga declináre tentávit. Delítuit aliquándiu; sed, ágnito Dei consílio, pastorále assúmpsit munus. Quod cum per septénnium sanctíssime exercuísset, in Jurénsi coenóbio sancti Eugéndi monásticum institútum, abdicáta dignitáte, ampléxus est. Totus in observándis reguláris disciplínae légibus ita praefúlsit, ut Injuriósus, hujúsce monastérii sanctíssimus abbas, sibi eum adhuc vivens succesórem habére volúerit. At ne id fíeret fórtiter óbstitit Cláudius, dignum se réputans qui subésset ómnibus, indígnum qui vel uni praeficerétur.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SREPTO e vivis abbáte Injurióso, quod prae humilitáte recusáverat Cláudius, póstmodum commúni fratrum eléctione et unánimi supplicatióne victus accépit, licet vix triénnium in monastério peregísset. Tam gravi múnere per longam annórum sériem pie ádmodum et laudabíliter functus, ábiit ad Dóminum; et sepúltus est in ecclésia sancti Eugéndi. Ejus sepúlcrum crebris nobilitátum est miráculis. Cum autem saeculo décimo tértio, Hubértus a Buénco, ejúsdem coenóbii abbas, Cláudii corpus e sepúlcro voluisset edúcere, íntegrum illud réperit, inclusítque in capsa argéntea, in qua máxima cum veneratióne incorrúptum servátum est ad exitiáles usque saeculi décimi octávi procéllas, quibus saeviéntibus, igni tráditum et fere totum consúmptum est. Tanta fuit fama miraculórum quae Deus operátus est ad relíquias sancti Cláudii, ut monastérium, quod prius sancti Eugéndi nómine notum erat, exínde sancti Cláudii nuncupátum fúerit; et, anno millésimo septingentésimo quadragésimo secúndo, ejus ecclésia in Cathedrálem a Benedícto décimo quarto erécta fúerit.

℟. Pósui.

Lectio vi.

QUANTO in honóre fúerit sanctus Cláudius indícium est quod festum ejus per totam fere Gálliam celebrétur. Testántur étiam plures sub ejus nómine sodalitátes eréctae, probant susceptae ad ejus túmulum peregrinatiónes. Tot enim ad illum confluxérunt úndique pópuli, étiam a remotióribus

Digitized by Google

locis, ut inter celebérrimas Európae pias peregrinatiónes hábita fúerit peregrinátio ad sanctum Cláudium. Ipse Ludovícus undécimus, Gálliae rex, multo cum comitátu ad ejus relíquias iter suscépit, anno millésimo quadringentésimo octogésimo primo; atque monastérium plúrimis reddítibus et fundatiónibus ditávit. Anna, Ludovíci duodécimi uxor, sanctum Cláudium tam impénse colébat, ut primum suum infántem ejus nómine appellári volúerit. Ejus mirácula sanctus Francíscus Salésius in fídei cathólicae testimónium afferébat, ejus relíquias pissima devotióne visitábat, et ad ejus tumúlum órdinis Visitatiónis beátae Maríae Vírginis cum sancta Joánna Francísca fundaménta jecit. Exstat Romae, sub beáti Cláudii invocatióne, ecclésia, quae Burgundiónum nuncupátur, in qua ejus festum solemnísime celebrátur.

℟. Iste est.

In tertio Noct., Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos reliquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE VII. JUNII.

(*e 5 hujus.*)

S. Bonifacii

Episc. et Mart. Duplex. Ut in Breviario.

DIE VIII. JUNII.

S. Marii

Evangelii in Dioecesi Praeconis, Confessoris. Duplex ii. classis.

Omnia ut in Communi Conf. non Pontif. praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Hymnus.

IES recólitur plena laetítia,
Qua dulcis ágitur Patris memória,
Qui nunc in súperis frúitur glória,
Et astat nobis míseris.
Arvérnis áttulit fidei sémina,
Infánda própulit Márius númina;
Baptísmi lavácra fudit salúbria,
Per quae tollúntur crímina.
Sancte dispensátor coeléstis doctrínae,
Salútis largítor, Pater o benígne,
Natis orántibus grátiae divínae
Opem ímpetra précibus.
Ut quos roborásti fidei pábulo,
Et quos informásti vitae spectáculo,
Splendénti coelórum in habitáculo
Pascántur cibis sanctórum.
Te, trina Déitas únaque, póscimus;
Fídei firmitas, qua tui vívimus,

Digitized by Google

Patris per sémitas ducat quo téndimus,
Ad lucem quam inhábitas.
Amen.

℣. Audívi vocem Dómini dicéntis : Quem mittam? ℟. Et dixi : Ecce ego, mitte me.

Ad Magnif. Aña. Tu ergo accínge lumbos tuos, et surge, et lóquere ad eos ómnia quae ego praecípio tibi.

Oratio.

DEUS, qui beáti Márii Confessóris tui praedicatióne, de infidelitátis ténebris in admirábile Evangélii lumen nos vocáre dignátus es : fac ut ejus intercessióne crescámus in grátia et cognitióne Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum.

AD MATUTINUM,

Invitat. Auctórem et consummatórem fídei nostrae Jesum, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

HOC pastóre, tener grex óvium, trucis
Fraudes aut rábiem nil métuas lupi ;
Te circum vígili sollicitúdine
Christi Núntius éxcubat.
Illi cura subest única, méntibus
Infúsa ténebras luce repéllere,
Et quaeis ipse flagrat súbdere lánguidis
Sacras pectóribus faces.
Illi delíciae cum lácrymis preces ;
Somnum per gélidam carpit humum levem ;
Illum perpétuis indóciles juvat
Artus frángere proeliis.
At terris satis est, alme Pater, datum ;
Et splendóre suo jam satis énitet
Virtútum cúmulus ; parta labóribus
Coelo praemia te vocant.
Nomen per pópulos jam resónat tuum,
Montes prodígiis attóniti silent ;
Ergo nunc súperum scande palátia,
Christi vátibus ásside.
Jugis, summa Trias, sit tibi glória,
Quae solémne tuo praepósitis gregi
Te das eméritis pródiga praemium,
Solaménque dolóribus.
Amen.

In primo Nocturno.

De Isaia prophéta.

Lectio i. *Cap.* liv.

LAUDA stérilis, quae non paris : decánta laudem et hinni, quae non pariébas : quóniam multi fílii desértae, magis quam ejus quae habet virum, dicit Dóminus. Diláta locum tentórii tui, et pelles

Digitized by Google

tabernaculórum tuórum exténde, ne parcas : longos fac funículos tuos; et clavos tuos consólida. Ad déxteram enim et ad laevam penetrábis : et semen tuum gentes hereditábit, et civitátes desértas inhabitábit. Noli timére, quia non confúnderis, neque erubésces : non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiae tuae oblivísceris, et oppróbrii viduitátis tuae non recordáberis ámplius. Quia dominábitur tui qui fecit te, Dóminus exercítuum nomen ejus : et redémptor tuus sanctus Israel, Deus omnis terrae vocábitur. Quia ut mulíerem derelíctam et moeréntem spíritu vocávit te Dóminus, et uxórem ab adolescéntia abjéctam dixit Deus tuus.

℟. Utinam dirúmperes coelos et descénderes : * A fácie tua montes defluéreut. ℣. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquae ardérent igni, ut notum fíeret nomen tuum inimícis tuis : a fácie tua gentes turbaréntur. — A fácie tua.

Lectio ii.

ED punctum in módico derelíqui te, et in miseratiónibus magnis congregábo te. In moménto indignatiónis abscóndi fáciem meam parúmper a te, et in misericórdia sempitérna misértus sum tui : dixit redémptor tuus Dóminus. Sicut in diébus Noe istud mihi est, cui jurávi ne indúcerem aquas ultra supra terram : sic jurávi ut non iráscar tibi, et non íncrepem te. Montes enim commovebúntur, et colles contremíscent : misericórdia autem mea non recédet a te, et foedus pacis meae non movébitur : dixit miserátor tuus Dóminus.

℟. Quaesiérunt me qui ante non interrogábant, * Invenérunt qui non quaesiérunt me. ℣. Et dixi : Ecce ego, ecce ego ad gentem quae non invocábat nomen meum. — Invenérunt.

Lectio iii.

AUPERCULA, tempestáte convúlsa, absque ulla consolatióne. Ecce ego sternam per órdinem lápides tuos, et fundábo te in sapphíris, et ponam jáspidem propugnácula tua : et portas tuas in lápides sculptos, et omnes términos tuos in lápides desiderábiles : univérsos fílios tuos doctos a Dómino; et multitúdinem pacis fíliis tuis. Et in justítia fundáberis : recéde procul a calúmnia, quia non timébis; et a pavóre, quia non appropinquábit tibi. Ecce áccola véniet, qui non erat mecum, ádvena

Digitized by Google

quondam tuus adjungétur tibi.

℟. Et nunc haec dicit Dóminus creans te, Jacob, et formans te, Israel : * Noli timére, quia redémi te, et vocávi te nómine tuo : meus es tu. ℣. Ego Dóminus, Deus tuus, Sanctus Israel, salvátor tuus. — Noli timére. Glória Patri. Noli timére.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ARIUM, nobílibus progénitum paréntibus, beáto Austreménio, ad episcopális honóris culmen sublimáto, labórum sócium adjúnctum fuísse ab Apostolórum Príncipe, et ad Arvérniae tractus praecursórem a sancto Antístite missum esse perantíqua narrat patrum nostrórum tradítio. Nonnúllis autem, inter eúndum, Itáliae et Gálliae pópulis Evangélii lúmine perfúsis, ad Arvérnos devénit, et verbum Christi magno jam provéctu disséminans, ab Austreménio subínde adventánte ad sacerdótium evéctus est, et in superiórem Arvérniam diréctus.

℟. Sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram : * Quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum. ℣. Sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa. -- Quia Evangélium.

Lectio v.

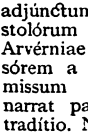

ALLEM Jornénsem ádiens, ibíque praecípuam ministérii sui sedem státuens, loci íncolas coeterórumque móntium et válium plebes bárbaras ad Christum tradúxit sanctíssimus Praeco, tum elóquii suavitáte, tum signórum et virtútum splendóre. Tandémque diérum ac meritórum plenus, quum óbitus sui diem imminére novísset, Austreménium adscivit, cujus précibus et hortátu in extrémis confortarétur. Verum ante beatíssimi Patris advéntum, ad coeli praemia pretiósa in conspéctu Dómini morte migrávit. Supervéniens Austreménius corpus Márii exánime invénit in specu vallis Jornénsis, ubi sanctus Christi Praeco vitam solitáriam aliquánto ante tránsitum témpore dégerat; et condígno obséquio tumulávit, atque ecclésiam sepúlcro superaedificári mandávit.

℟. Grátias ágimus Deo sine intermissióne : quóniam cum accepissétis a nobis verbum audítus Dei, * Accepístis illud, non ut verbum hóminum. ℣. Sed sicut est vere, verbum Dei, qui operátur in vobis, qui credidístis. — Accepistis.

Digitized by Google

Lectio vi.

QUUM autem frequéntibus sacer ille locus miráculis illustrarétur, Claromontènsis quidam Antístes, elápsis nonnúllis saeculis, sacras exúvias e túmulo exaltávit in arcam lígneam, férreis círculis et caténis colligátam, quam super altáre appéndi curávit, ubi in hodiérnum usque diem conspícitur. At vero versus médium undécimi saeculi, nobilíssima quaedam fémina, Ermengárdis nómine, corpus gloriosíssimi confessóris ex illa hierothéca educéndum fere íntegrum obtínuit, et Mauriácum, in ecclésiam coenóbii sancti Petri, solemníssimo apparátu tránstulit, facilióri peregrinórum accéssu et perpétuo monachórum obséquio recoléndum. Cujus translatiónis memória ibídem Domínica última Augústi huc usque celebrátur. Quae autem supérsunt e sacris pignóribus, tum in ecclésia cathedráli, tum Mauriáci, ubi sanctíssimi Patróni caput asservátur, et in pervetústo vallis Jornénsis templo, veneráta quiéscunt.

℟. Quae est nostra spes, aut gáudium, aut coróna glóriae? * Nonne vos ante Dóminum nostrum Jesum Christum estis in advéntu ejus? ℣. Vos enim estis glória nostra et gáudium. — Nonne. Glória. Nonne.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* xvi.

IN illo témpore : dixit Jesus discípulis suis : Éuntes in mundum univérsum, praedicáte Evangélium omni creatúrae. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papae.

Homil. xxix. *in Evang.*

NOTEST omnis creatúrae nómine omnis nátio Géntium designári. Ante étenim dictum fúerat : In viam géntium ne abiéritis ; nunc autem dícitur : Praedicáte omni creatúrae : ut scílicet prius a Judaea Apostolórum repúlsa praedicátio tunc nobis in adjutórium fieret, cum hanc illa ad damnatiónis suae testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad praedicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Vos testes estis, et Deus, * Quam sancte, et juste, et sine queréla vobis, qui credidístis, fúimus. ℣. Deprecántes vos et con-

Digitized by Google

solántes, testificáti sumus, ut ambularétis digne Deo, qui vocávit vos in suum regnum et glóriam.— Quam.

Lectio viii.

NEQUE étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exsurgéret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana praedicántium non veníssent. Séquitur : Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit ; qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat : Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quae in hoc quod verbis dicit móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit : Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Vos autem Dóminus multíplicet, * Et abundáre fáciat caritátem vestram in ínvicem et in omnes, quemádmodum et nos in vobis. ℣. Ad confirmánda corda vestra sine queréla in sanctitáte, ante Deum et Patrem nostrum. — Et abundáre. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

SIGNA autem eos qui creditúri sunt, haec sequéntur : In nómine meo daemónia ejicient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent, et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit; super aegros manus impónent, et bene habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínime créditis? Sed haec necessária in exórdio Ecclésiae fuérunt. Ut enim ad fidem crésceret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda. Quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu aquam infúndimus, quousque ea in terra jam coaluísse videámus; et si semel radícem fixerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit : linguae in signum sunt, non fidélibus, sed infidélibus.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES,

Hymnus.

QUANTIS micas honóribus,
Coelo sacérdos áddite,
Quum, praemiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus.
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot fulgurántem glória
Ornant corónae vérticem.
Quos parturísti Númini
Te fílii nunc ámbiunt,
Tuóque laetis cántibus
Certant triúmpho plaudére.

Digitized by Google

Deo placéntem víctimam
Adhuc, Mari, nos dévove;
Undísque mersos naufrágis
Duc ad salútis líttora.
Jesu, sacerdótum decus,
Tibi perénnis glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

℣. Pinguéscent speciósa desérti : ℟. Et exsultatióne colles accingéntur.

Ad Bened. Ánt. Fratres mei caríssimi et desideratíssimi, gáudium meum, et coróna mea : sic state in Dómino, caríssimi.

Oratio.

DEUS, qui, beáti Márii Confessóris tui praedicatióne, de infidelitátis ténebris in admirábile Evangélii lumen nos vocáre dignátus es : fac ut ejus intercessióne crescámus in grátia et cognitióne Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum.

IN II. VESPERIS,

Hymnus ut in primis.

℣. Mirábilis Deus in sanctis suis. ℟. Deus Israel, ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suae.

Ad Magnif. Ánt. Nomen ejus permáneat in aetérnum, pérmanens ad fílios illíus, sancti viri glória.

Oratio. Deus. qui.... *ut supra.*

DIE IX. JUNII.

(*e 6 hujus.*)

S. Norberti

Episc. et Conf.

Duplex.

Ut in Breviario.

Commem. SS. Primi et Feliciani, Mart.

Digitized by Google

DIE XV. JUNII.
S. Germanae Cousin
Virginis. Duplex.
Ut in Supplemento Breviarii.
Lectio ix. et Commemoratio SS. Viti, Modesti et Crescentiae, Martyrum.

DIE XVI. JUNII.
SS. Quirici et Julittae
Martyrum. Duplex.
Omnia de Communi plurimorum Martyrum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui flammam dilectiónis tuae in corde sanctae Julíttae accendísti, et ex ore infántis ejus Quiríci perfecísti laudem propter inimícos tuos : da méntibus nostris eámdem fídei caritatísque virtútem, ut mártyrum tuórum gaudéntes victóriis, proficiámus exémplis. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JULITTA, Icónii in Lycaónia Régio sánguine orta, vitae integérrimae fémina, cum Domitiánus, Icónii comes, urgénte Diocletiáni imperatóris edícto, in christiános immániter saevíret, relíctis patérnis quibus affluébat bonis, cum duábus ancíllis et dilécto puérulo Quiríco pátria aufúgiens, Seleuciam migrávit. Cumque ibi a perículo parum tuta esset propter horréndam Alexándri praefécti in Christi discípulos atrocitátem, triénnem natum ulnis compléctens et íterum fugae se committens, Tarsum Cilíciae devénit. Velut autem ex condícto eo commigránte Alexándro, comprehénditur cum puérulo Julítta, et ad tribúnal sístitur, atque álacri ánimo ad quaesíta júdicis respóndet : Christiána sum.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

ERA ítaque excandéscens Alexánder, eam córpore disténtam crudis nervis immániter caedi jubet. Interim avúlsum ab ejus sinu Quirícum et in lácrymas effúsum génibus excipiébat, et a fletu cohibére atque osculári conabátur. Puer vero, inténtis in matrem óculis, praefécti mánibus et pédibus, ut solet infántilis aetas, a se submovébat; velútque castae túrturis pullus, aemula voce clamábat ut alma parens : Christiánus sum. Quamóbrem furóre pércita agréstis illa fera,

Digitized by Google

pede arréptum infántem e sublími sólio in subjéctos lapídeos gradus praecipítem agit, protritúmque martyrii palma illústrem transmíttit ad coelum. Id autem conspicáta mater generósa, velútque exsuperánti gáudio repléta : Grátias tibi ago, Dómine, aiébat, quod fílium me priórem consummátum immarcescíbilem corónam consequi voluísti.

℟. Vérbera.

Lectio vi.

DOX vero equúleo suspénditur, látera pectínibus fodiúntur, et férvida pice pedes adurúntur. Cumque praecóni ad sacrificándum diis invitánti respondéret : Ego daemónibus, surdis scílicet ac mutis státuis, non sacrífico : sed Christum, Dei Fílium Unigénitum, colo, per quem Pater cóndidit ómnia, ac festíno meum ássequi natum, et cum ipso párticeps esse regni coelórum : jubénte júdice, chamo circum ora ligátur, et post effúsas ad Deum preces, gládio caeditur. Projécta extra civitátem mártyrum córpora clam nóctu sustulérunt ancíllae quae agóni astíterant, et in agro Tarsi próximo sepeliérunt. Una autem ex illis, ad Constantíni témpora supérstes, locum pródidit; tumque fidéles undecúmque veniéntes sacris pignóribus honórem adhibuérunt. Imperánte vero Justiniáno, Acta sanctórum Mártyrum probátis de testimóniis conscrípsit Theodórus Iconiénsis Epíscopus. Quorum omni laude digna memória per Occidéntem univérsum, et praesértim per Gállias, propagáta est, ex eo praecípue témpore quo sanctus Amátor, Autissidorénsis antístes, ex Orientáli peregrinatióne redux, sacris eórum exúviis, ex Antióchia asportátis, multas ditávit ecclésias.

℟. Tamquam.

In tertio Nocturno, Homilia S. Ambrosii, Episcopi, in Evang. Descéndens Jesus, *ut in Communi, secundo loco.*

DIE XVII. JUNII.

(*D. f. e 16 mensis hujus.*)

S. Joannis Francisci Regis,

Confessoris. Duplex.

Ut in Supplemento Breviarii.

DIE XXV. JUNII.

Translatio

S. Eligii

Episcopi et Confess. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Digitized by Google

Oratio. Exáudi, *ut in Communi.*

In hymn. Iste Confessor, (*m. t. v.*)

In primo Nocturno, Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

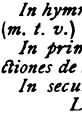

LIGIUS, Lemóvicae aurífaber indústrius, Parísios se cóntulit, ubi perítiae suae fama Clotário secúndo innótuit. Sanctióris vitae desidério accénsus, ómnium ab adolescéntia delictórum exomologésim fecit coram sacerdóte; et exínde in ópera pietátis omni stúdio incúbuit. Nam étiam cum artem exercéret, subínde in sacros códices óculos intendébat; ita ut mens Deo vacáret, dum manus úsibus servírent humánis. Quidquid arte sua comparábat, id totum fovéndis egénis, et captívis, rerum étiam sibi necessariárum dispéndio, rediméndis erogábat. Hinc tantus ad eum páuperum concúrsus, ut quaerénti domum Elígii dicerétur: ubi páuperum caetum conspéxeris, illic et Elígium repéries. Intra domum autem vacábat oratióni cum familiáribus, qui diu noctúque in ejus cámera canónicum cursum solémniter adimplébant. ℟. Invéni David.

Lectio v.

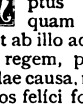

ON minus accéptus Dagobério quam Clotário patri, et ab illo ad Aremoricórum regem, pacis componéndae causa, missus, reges ambos felíci foedere sociávit. Vária, ejus hortátu et impénsis, exstrúcta sunt templa et monastéria. Solemniacénse in Lemovícibus coenóbium cóndidit. Parísiis aedificávit monastérium vírginum, ad quarum córpora sepeliénda ecclésiam sancti Pauli extra civitátem construxit. Instauráv it in eódem monastério basílicam sancti Martiális, quam ejus quoque ditávit relíquiis. Plúrima, divérsis tempóribus, auro, argénto et gemmis ornávit sepúlcra sanctórum; mausóleum imprímis mártyris Dionysii miro artifício decorávit.

℟. Pósui.

Lectio vi.

E Ecclésiae disciplína sollícitus simoniácam labem, quae altas in Gállia radíces égerat, exstirpávit. Tandem ad Noviodunénsem episcopátum assúmptus, non modo salúti gregis sibi commíssi invigilávit, sed et Flandros et Frísios aliósque ad septentriónem pópulos, non sine magno labóre ac vitae discrímine, ad Christum addúxit. Sedit in con-

Digitized by Google

cílio Cabillonénsi, sub Clodovaeo secúndo. Multa praecláre scripsit, ejécit daemones, futúra divínitus praedíxit, aliísque miráculis illústris, óbiit septuagenárius, desinénte die última novémbris, anno sexcentésimo quinquagésimo nono, hora prima noctis, et Noviodúni sepúltus est. Ejus autem corpus, hac die vigésima quinta Júnii, de véteri conditório in splendidiórem lóculum transtulérunt Balduínus, ejus succéssor, et Samson, archiepíscopus Remensis.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Vigiláte : *de Communi, secundo loco.*

DIE XXVII. JUNII.

(D. f. e 25 hujus.)

S. Gulielmi

Abbatis. Duplex.

Ut in Breviario.

DIE XXVIII. JUNII.

S. Theodechildis

Virginis.

Duplex majus.

Omnia ut in Communi Virginum, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Ad Magnif. Aña. Quid mihi est in coelo? et a te quid vólui super terram? Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in aetérnum, allelúia.

℣. Spécie tua.

Oratio ut ad Laudes.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* li.

UM adhuc júnior essem, quaesívi sapiéntiam palam in oratióne mea. Ante templum postulábam pro illa, et usque in novíssimis inquíram eam. Et efflóruit tamquam praecox uva, laetátum est cor meum in ea. Ambulávit pes meus iter rectum, a juventúte mea investigábam eam. Inclinávi módice aurem meam, et excépi illam. Multam invéni in meípsa sapiéntiam, et multum proféci in ea. Danti mihi sapiéntiam dabo glóriam. Consiliáta sum enim ut fácerem illam : zeláta sum bonum, et non confúndar. Colluctáta est ánima mea in illa, et in faciéndo eam confirmáta sum.

℟. Veni, elécta.

Lectio ii.

ANUS meas exténdi in altum, et insipiéntiam ejus luxi. Animam meam direxi ad illam, et in agnitióne invéni eam. Possédi cum ipsa cor ab initio : propter hoc non derelínquar. Venter meus conturbátus est quaeréndo illam : propterea bo-

Digitized by Google

nam possidébo possessiónem. Dedit mihi Dóminus linguam mercédem meam: et in ipsa laudábo eum. Appropiáte ad me, indócti, et congregáte vos in domum disciplínae. Quid adhuc retardátis? et quid dícitis in his? Animae vestrae sítiunt veheménter.

℟. Diffúsa est.

Lectio iii.

IPERUI os meum et locúta sum: comparáte vobis sine argénto, et collum vestrum subjícite jugo, et suscípiat ánima vestra disciplínam: in próximo est enim invenire eam. Vidéte óculis vestris, quia módicum laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argénti, et copiósum aurum possidéte in ea. Laetétur ánima vestra in misericórdia ejus, et non confundémini in laude ipsíus. Operámini opus vestrum ante tempus, et dabit vobis mercédem vestram in témpore suo.

℟. Spécie tua.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THEODECHILDIS, Clodovaei Francórum regis christianíssimi ex sancta Clotílde fília, vitae integritáte, pietátis constántia, flore virginitátis perpétuo enítuit. Singulári religiónis cultu beátum Petrum, Apostolórum Príncipem, régia virgo venerabátur: in cujus honórem Mauriáci monastérium aedificávit, quod étiam nóbilis viri Basóli reddítibus quibus rebéllem Clodovaeus spoliáverat, ejúsdem Clodovaei patris consénsu, locupletávit. Ædificávit ínsuper in eádem urbe Mauriacénsi sacram aedículam in honórem Deíparae Vírginis, quae magnis et frequéntibus deínde miráculis fuit nobilitáta.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SED et píssima Virgo Sénonas aliquándo véniens, ubi mater ejus ecclésiam construxerat in honórem beáti Petri, sepúlcra sanctórum Saviniáni sociórumque ejus devóto affectu visitávit; nec non Apostolórum Príncipis templum multórum sanctórum pignóribus ditátum. Patrem autem ádiens, supplicávit ut nónnihil patrimónii sibi darétur, quo ecclésiam et monastérium in honórem Beáti Petri ipsa, infra urbem, aedificáret et ibídem Deo júgiter desserviret. Cui postulatióni benígne ánnuens Clodovaeus, caríssimae fíliae praedia multa, villas, áliaque dispensávit, ut, quod pia mente

Digitized by Google

ágere disposúerat, Deo favénte, perfícere mererétur, sacrúmque coenóbium erígere et bonis amplíssimis augére valéret.

℟. Dilexísti justítiam.

Léctio vi.

ET vero Theodechíldis, consummátis pietátis et caritátis opéribus, postquam septuagínta fere annos, summa cum laude virtútis, in sancto virginitátis propósito degísset, octogenária migrávit ad Sponsum, quarto caléndas Júlii, in profésto sancti Petri; et Senónibus, ut mandáverat, in monastério a se excitáto sepúlta est, in qua urbe sacrum Vírginis Corpus adhuc asservátur. Ejus autem sanctum nomen perénnibus grátiis proséquitur Arvérnia, praesértim vero Mauriacénsis cívitas, quae, sin minus primórdium, at saltem increménta laudémque tantam, tum e coenóbio sancti Petri, tum praesértim e gloriósa Regínae Miraculórum aede assúmpsit.

℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. *Cap.* xxv.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile erit regnum coelórum decem virgínibus, quae, accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsae. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi. *(Serm.* 23. *de verbis Domini.)*

INTENDAT cáritas vestra. Sapiéntium lámpades ardébant de óleo intérno, de consciéntiae severitáte, de interióre glória, de íntima caritáte. Ardébant tamen et illárum fatuárum. Quare tunc ardébant? Quia non déerant laudes hóminum. Póstea vero quam surrexérunt, id est, in resurrectióne a mórtuis, coepérunt aptáre lámpades suas, id est, paráre Deo óperum suórum réddere ratiónem. Et quia tunc nemo est qui laudet, et omnis homo causae suae vacat, non erant qui óleum vénderent, et coepérunt defícere lámpades.

℟. Haec est.

Lectio viii.

CAUSUM est óstium et quid illis dictum est? Non novi vos. Non illas novit, qui ómnia novit? Quid ergo est : Non novi vos? Improbo vos, réprobo vos; in arte mea, non vos agnósco, ars mea nescit vítia : hoc est autem magnum, et nescit vítia : nescit faciéndo, júdicat ar-

Digitized by Google

guéndo. Sic ergo non novi vos. Iérunt, intravérunt quinque prudéntes. Sint in vobis quinque prudéntes. Ad istam prudéntiam quinárii números sunt pertinéntes. Véniet enim hora, et quando nescímus véniet : sic clausit Evangélium : Vigiláte, quia nescítis diem neque horam.

℟. Média nocte.

Lectio ix. de Vigilia SS. Apost. Petri et Pauli, in Breviario.

Si autem Festum transferatur, dicitur sequens.

Lectio ix.

GORDE vígila, fide vígila, spe vígila, caritáte vígila, opéribus vígila. Et quando córpore dormíeris, véniet tempus ut surgas. Cum autem surréxeris, praepara lámpades : tunc non exstinguántur, tunc interióre consciéntiae óleo vegeténtur : tunc sponsus ille incorpóreis néxibus ampléctátur : tunc te introdúcat in domum ubi nunquam dórmias, ubi nunquam possit tua lampas exstíngui. Hódie vero laborámus, et lámpades nostrae inter ventos saeculi hujus tentationésque flúctuant : sed árdeant in rubóre flammae nostrae, ut ventus tentatiónis áugeat ignem pótius quam exstínguat.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes, ad Bened. Ańa. In diébus suis aedificávit domum, et exaltávit Templum sanctum Dómino, parátum in glóriam sempitérnam, allelúia.

℣. Diffúsa est.

Oratio.

DEUS, qui beátam Theodechíldem Vírginem, et orígnis, et virtútum splendóre praelucére fecísti : ejus méritis et intercessióne concéde, ut vitae puritáte tibi adhaerére, et ad aetérnam regni tui hereditátem perveníre valeámus. Per Dóminum.

Comm. Oct. S. Joannis et Vigiliae.

Vesp. de Festo SS. Apost. Petri et Pauli sine Comm.

Si autem Festum sanct. Virg. transferatur, in ii. Vesp. Ańa ad Magnif. erit sequens.

Ańa. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte : immortális est enim memória illíus, quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines, allelúia.

℣. Diffúsa est.

DIE XXIX. JUNII.

Commemoratio

Omnium SS. Apostolorum.

IN I. VESPERIS.

Ańa. In hoc cognóscent omnes quia discípuli mei

Digitized by Google

estis, si dilectiónem habuéritis ad ínvicem.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est princípátus eórum.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: et ómnium sanctórum Apostolórum tuórum tuére praesídiis, quorum donásti fidéles esse doctrínis. Qui vivis et regnas.

AD LAUDES,

Ańa. Vos qui secúti estis me, sedébitis super sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum: ℟. Et in fines orbis terrae verba eórum.

IN II. VESPERIS,

Ańa. Vos amíci mei estis, si fecéritis quae ego praecípio vobis, dicit Dóminus.

℣. Gloriósus in sanctis suis, fáciens mirabília: ℟. Hic Deus meus, et glorificábo eum.

DIE III. JULII.
(D.f. e 30 Junii.)

S. Martialis
Episc. Conf.
Duplex.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia.

Oratio.

DEUS, cujus ineffábili misericórdia beátus Póntifex Martiális in Géntibus evangelizávit investigábiles divítias Christi: da nos ejus intercessióne créscere in sciéntia tua, et in omni ópere bono fructificántes secúndum Evangélii veritátem coram te ambuláre. Per eúmdem Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

MARTIALIS, unus de septuagínta Christi discípulis, ac puer ille fuísse tráditur, qui quinque panes hordeáceos et duos pisces attulísse in Evangélio memorátur. Ex Oriénte cum sancto Petro Apóstolo Romam venit, et ab eódem in Gállias, causa propagándi Evangélii, una cum duóbus Presbyteris Alpiniáno et Austricliniáno missus est. Quumque primo itíneris die, postérior ex morbo repénte obiisset, Martiális, admóto báculo sancti Petri, quem ab eo Romae accéperat, mórtuum redúxit ad vitam. Aquitániam ingréssus, per vária hujus provínciae óppida jactis religiónis sanctae fundaméntis, tandem Lemóvicas advénit:

Digitized by Google

qua in urbe ut primum praedicáre coepit, crédidit et profèssa est, prae céteris, Christi nomen Valéria, Leocádii senatóris fília, quae virginitátem Deo vovit, et mox prima ómnium in Aquitánia sánguinem martyrio profúdit. Sedáta vero persecutiónis procélla, ita deínceps in illa civitáte Martiális exémplo virtutibúsque salútis doctrína conváluit, ut fere pópulus omnis, abjéctis simulacrórum rítibus, ad cultum Dei sese contúlerit, nec ipse álibi sedem episcopátus sui collocándam dúxerit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SIX iis autem quos fídei jugo vir Dei subjécerat adlégit quosdam minístros, Aureliánum in primis et Andréam, idolórum ántea pontífices, quibúscum Christiánae plebis curam partirétur; atque ita secúndum formam Apostólicam ex clero et pópulo Ecclésiam Lemovicénsem instítuit, cujus ipse primus pastor fuit. Templum ad cultum Dei vivi sub protomártyris Stéphani título dedicávit. Pictávis quoque dum Evangélium annuntiáret, revelánte Dómino martyrium sancti Petri, in honórem beatíssimi Apostolórum Príncipis ecclésiam curávit aedificári; quod et Engolísmae atque Sántonae póstea fecit. Burdígalae vero, divínitus de martyrio sancti Andréae mónitus, ecclésiam sub ipsíus vocábulo páriter consecrávit. Sed quot labóres exantlárit, quot mirácula fécerit totis vigínti et octo annis suae in Aquitánia praedicatiónis, propémodum incredíbile est. Tandem anno post Christi resurrectiónem quadragésimo, et aetátis suae quinquagésimo nono, apud Lemóvicas in pace quiévit.

℟. Pósui.

Lectio vi.

NON Lemovicénses tantum, sed et omnes pópulos a Rhodáno usque ad Oceánum, a Pyrenaeis móntibus Ligerim usque, longe latéque dispérsos, Evangélii luce perfúdit; atque ita per totam hanc regiónem exímia Apostolátus sui signa relíquit, unde nec jam Aquitániae solum, at étiam Galliárum Apóstolus méruit nuncupári. Hoc insígne nomen, in plúribus concíliis, tum Lemóvicae, Pictávii, vel Biturígibus hábitis, beáto Confessóri delátum fuit; ac ea de re consúltus Joánnes Papa Décimus Nonus Offícia apostólica in divínis mystériis illi exhibénda esse declarávit; quod et observávit semper Ecclésia

Digitized by Google

Pictaviénsis. Cónditum est corpus sancti Martiális in crypta, quam miráculis plúrimis suo témpore inclarúísse refert sanctus Gregórius Turonénsis : ubi étiam duo Presbyteri qui ei ad mortem usque adhaesérunt, conjúnctis túmulis, sepúlti sunt.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Designávit, *ut in Communi Evangelistarum, cum Responsoriis de Communi Confessoris Pontificis.*

DIE IV. JULII.

Translatio

Corporis S. Martini,

Episcopi, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In Hymno mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui in beáto Martíno Pontífice, sive per vitam, sive per mortem magnificátus es : ínnova éadem grátiae tuae mirácula in córdibus nostris, ut neque mors, neque vita separáre nos possit a caritáte Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARTINUS Hilárii Pictavórum Antístitis ante ejúsdem exsílium jam discípulus, ipsi post réditum ab exsílio árctius adhaesit ; et Pictávim prope defíxus in Locogiacénsi solitúdine, vicínis pópulis praedicáre exórsus est. Diffúsa brevi ejus meritórum ac miraculórum fama, ad Turonénsem episcopátum ex improvíso petítus, quum érui e monastério suo vix posset, Rurícii civis indústria, qui, uxóris languóre simuláto, ad génua illíus provolvebátur, tandem avúlsus est ; et dispósitis in itínere cívium turmis, sub quadam custódia ad civitátem usque dedúctus. Illico congregátis cum clero ac plebe Praesúlibus, una ómnium volúntas, éadem vóta eadémque sententia : Martínum episcopátu esse digníssimum ; felícem fore tali Ecclésiam sacerdóte. Objécta tamen ei fuit a plebéiis paucis, instínctu Defensóris epíscopi, cum negléctu faciéi et squalóre véstium crínium defórmitas. Sed a pópulo sententiae sanióris haec mérito irrísa, imo quasi divíno judício reprobári visa sunt.

℣. Invéni David.

Digitized by Google

Lectio v.

QUUM enim fortúito, incoeptis precum solémnibus, lector, cui legéndi eo die officium erat, interclúsus a pópulo defuísset; dum exspectátur, arrépto ab uno e circumstántibus psaltério, hic primus ex psalmo octávo, juxta antíquam lectiónem, occúrrit versículus: Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, ut déstruas inimícum et defensórem; quod ad confutatiónem Defensóris non sine Dei nutu contigísse créditum est. Hanc ordinatiónem, anno Valéntis et Valentiniáni octávo, quarto Nonas Júlii celebrátam, largíssima intra Gállias divinárum benedictiónum effúsio secúta est. Sedit in episcopátu annos vigínti sex, et consummáto cursu in Condaténsi vico, quingéntis infra Túronum civitátem pássibus, honorífice sepúltus est.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

SANCTUS Bríctius, ejus in Turonénsi praesulátu succéssor, párvulam ecclésiam super sepúlcrum exstrúxit. Post annos vero sexagínta quatuor, crebrescéntibus ibi miráculis, beátus Perpétuus, quintus a Martíno epíscopus, majórem et admirábilis fábricae basílicam, prióre dirúta, aedificávit; quam ut dedicáret et sacrum corpúsculum a loco ubi sepúltum fúerat transférret, convocávit ad diem primam Júlii vicínos pontífices, abbátum ac diversórum clericórum non mínimam multitúdinem. Sed quum, eo die, sancti Confessóris túmulus, terra circum effóssa, nulla vi tamen movéri posset; admonénte quodam clérico natále Ordinatiónis ejus in diem quartam incídere, huc usque dístulit Perpétuus. Post triduánas ergo preces et vigílias, média in turba appáruit veneránda canítie senex, qui domnum Martínum a se vidéri affirmávit parátum ad opem astántibus feréndam. Is primus ferétro manum appósuit; quod, réliquis adjuvántibus, nullo labóre levátum est et in novam ecclésiam perdúctum: cujus Translatiónis memória hódie celebrátur. At vero nonnúlla ejus ossa Marculíscum, in superióri Arvérnia, olim transláta, et inter saeculi, tum décimi sexti, tum décimi octávi, procéllas piíssima cura asserváta, semélque ac íterum canónicis percontatiónibus recógnita, versus médium saeculi décimi noni solemníssima celebritáte depósita sunt in pretiosióri

Digitized by Google

lipsanothéca ; et in praememoráti óppidi ecclésia, sancto Martíno antíquitus dicáta, recolúntur.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* xi.

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis : Nemo lucérnam accéndit, et in abscóndito ponit, neque sub módio : sed supra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

(In Festo S. Martini.)

SANCTINUS lucérna erat ardens et lucens : eum saltem non pigeat imitári ; sed imitári in eo quod est imitábile, non autem quod mirábile exhibétur. Ad mensam dívitis sedes hódie ; diligénter considera quae tibi apponúntur. Quaenam vidélicet ad admiratiónem, quae vero ad imitatiónem. Húmilis fuit et spíritu pauper iste Martínus, sicut evidentíssime probat efféctus ipse divínae grátiae, quam profécto Deus tam multam nisi multum húmili non dedísset. Páuperem illum spíritu beátus novit Hilárius, quum impónere ei diaconátus offícium tentans, nec praevalens, quod indígnum sese vociferarétur, exorcístam eum esse praecépit : in quo quidam locus injúriae viderétur, sciens nimírum quod humiliórem ordinatiónem mínime repudiáret. Pauper fuit, veste sórdidus, crine incúltus, fácie despicábilis : quae quidem licet in eléctióne ejus a quibúsdam malévolis objécta fuíssent, in ipso tamen episcopátu pénitus non mutávit. Déniique quia vere pauper fuit spíritu Martínus, pauper et módicus méruit nominári.

℟. Amávit.

Lectio viii.

AUDI vero mansuetúdinem ejus, suo illo Sulpítio sic scribénte : Tantam advérsus omnes injúrias patiéntiam assúmpserat, ut quum esset summus sacérdos, impúne étiam ab ínfimis cléricis laederétur : nec propterea eos aut loco unquam amóverit, aut a sua, quantum in ipso fuit, caritáte repúlerit : quod quidem in Bríctio maniféste probátum omnes vos árbitror meminísse. Eum nempe ex ómnibus sibi successórem elégit et de tanta post futúra adversitáte praemónuit : postrémo in fide et lenitáte ipsíus sanctum fecit illum, ad cujus os aures suae fúerant, quum respondéret hómini

Digitized by Google

qui de eo sciscitabátur : Si illum delírum quaeris, próspice éminus : ecce coelum sólito sicut amens réspicit. Crébro síquidem homo Dei, útpote terram despícieus, coelum suspiciébat. Sciébat illic esse thesáurum suum ; unde et hoc ipsum, quod delírus vocabátur in terra mérito non atténdit, cujus nimírum conversátio esset in coelis. Sane illuc étiam lácrymae ejus a maxílla ascéndere consuéverant, quibus sic abundábat, ut soléret pro illórum quoque, qui obtrectatóres sui videbántur, flere peccátis.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

SANE quantum justítiam esurierit, tum in céteris ejus áctibus, tum speciáliter in idololátriae persecutióne, probátum est, in templórum destructióne, in statuárum dejectióne, in succisióne lucórum : ubi se quoque aliquándo non est véritus dare discrímini, ut occásio tanti críminis de médio tollerétur. Nam misericórdem eum in páuperes se expértem Salvátor ipse apud ángelos gloriabátur, datam sibi medietátem vestis osténtans. Utinam nobis étiam míseris apud summum júdicem, in cujus admirábile tabernáculum introívit, misericórdiam illam exhibére dignétur, qua et illos olim morti destinátos et torméntis váriis deputátos erípuit, pro quibus ante terréni júdicis jánuam nocte média scríbitur jacuísse. Céterum persecutiónes, quas sustínuit propter justítiam, longum est numeráre; pro quibus ómnibus dúbium non est multiplíciter coronári eum, qui quidem etsi non semel effectu consummátae passiónis, sed tóties martyr fuit affectu devotíssimae voluntátis.

Te Deum laudámus.

DIE VII. JULII.

(e 28 Jun.)

S. Irenaei

Episc. et Mart. Duplex.

Ut in Supplemento Breviarii.

DIE IX. JULII.

(e 28 Junii.)

S. Leonis II.

Papae, Conf. Semiduplex.

Ut in Breviario.

DIE XI. JULII.

Translatio Corporis S. Benedicti,

Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In Hymno mutatur tertius versus.

Digitized by Google

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Benedícti, Abbátis, iteráta festivitáte laetíficas : praesta, quaesumus, ut qui Translatiónis ejus memóriam celebrámus, ipsíus intercessióne, ad aetérna gáudia post hujus vitae labóres transférri mereámur. Per Dóminum.

Commem. S. Pii, Papae et Mart.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
(*Ex Brev. Ordinis S. Benedicti.*)

Lectio iv.

QUUM gens Longobardórum, densis errórum ténebris adhuc obvolúta, longe latéque per Itáliam, occúlto Dei judício, caedium suárum exténderet crudelitátem, urbes terrae coaequans, monastéria villásque depópulans; plúrimi ex eis Beneventánam provínciam aggrediéntes, inter cétera sua facínora, venerábile Cassinénse monastérium expugnárunt et subvertérunt. Ubi tamen nec unum tenére potuérunt hóminem: sed complévit Dóminus quod olim fámulo suo Benedícto, qui hanc eversiónem légitur praedixísse, promíserat : quod, etsi locum ipsum géntibus tráderet, ánimas custodíret. Fugiéntibus ítaque mónachis, et post hoc excídium multis effluéntibus annis, idem sacer locus ad erémum redáctus, qui prius hóminum fúerat habitátio, coepit esse ferárum; úsquedum regni Francórum gubernácula adéptus est Clodovaeus secúndus, Dagobérti fílius; quo regnánte, in pártibus Aurelianénsium, Floriacénse aedificátum est monastérium. Quum ígitur venerábilis Múmmulus, hujus novi caenóbii abbas, libros dialogórum sancti Gregórii Papae sédulo revólveret, Cassinénsis monastérii eversiónem ingémuit; et ob eam máxime causam, quod sub rudéribus sacrum beáti Benedícti corpus negléctum delitésceret...

℟. Honéstum.

Lectio v.

INTER haec, ejus ánimum divínitus imprássa súbiit cogitátio, ut tam pretiósum thésaurum ex illis ruínis erúeret, et in suum Floriacénse transférret monastérium. Nec álius ad hoc opus magis idóneus ei visus fuit, quam Aigúlphus mónachus, vir probátae virtútis et sanctitátis, qui póstea Lirinénsis abbas institútus, martyrii palmam adéptus est. Mandáto patris prótinus

Digitized by Google

óbsequens discípulus iter árripit in Itáliam; adjúnctis Cenomanénsibus núntiis, quos sanctus Berárius epíscopus, eódem instínctu spíritus, ad deportándum e Cassíno monte sanctae Scholásticae corpus, novo moniálium a se exstrúcto caenóbio inferéndum, ítidem in Itáliam diréxerat. Romae Locis Sanctis óbiter lustrátis, Aigúlphus ócius Cassínum ádvolat; locum sibi ignótum, ubi expetítae relíquiae essent cónditae, tácitus explórat. Dum autem eníxius Deum oráret, ut sepúlcrum beatíssimi Patriárchae sibi dignarétur revelare; venerándus senex eum sic prior affátur : Hac instánti nocte, solitúdinis hujus locum, quem lúmine clarissimo radiáre conspéxeris, notáre diligénter invígila; nam ibídem unde tuae curae finis imponátur, invénies. Nocte ígitur sequénti evígilans Aigúlphus, et erémi plagam attente consíderans, beáti Benedícti sepúlcri locum vidit ingénti splendóre coelitus radiántem.

℟. Amávit.

Lectio vi.

HAC visióne recreátus, Prosperatóri itíneris sui grates innúmeras repéndit, et, facto mane, reverénter gaudentérque ad locum accédens, solum fodit, et lóculum invénit sub lápide stratum, cui praefíxa erant notámina de corpóribus infra jacéntibus. Statímque sacra ossa pie venerátus, ómnia quotquot réperit, in sportéllam parátam collocávit, ac réditum in pátriam maturávit, comitántibus, qui ab Urbe jam supervénerant, Cenomanénsibus. Vix in pagum Aurelianénsem sacrae relíquiae appúlerant, quum duóbus homínibus caecis a nativitáte lumen infúnditur, et álius contráctus erígitur. Mox óbviam effúsi occúrrunt monachórum chori, cum infiníta promíscui vulgi multitúdine; acceptaeque sunt cum insígni triúmpho sacrae relíquiae in Floriácum. At, dum in discernéndis ambórum sanctórum ab invícem óssibus haerérent ánimi, dubitatiónem duplex miráculum pénitus sústulit. Allátis duóbus púeris divérsi sexus recens defúnctis, másculus ad sancti Benedícti, puélla ad beátae Scholásticae óssium contáctum revíxit. Haec data sunt Cenomanénsibus, atque solémni cum pompa illáta in illud nobílium sanctimoniálium coenóbium a Berário constrúctum, quod magnis miraculórum illustratiónibus fuit a Deo honorátum. Corpus vero sancti Benedícti in Floriacénsi sancti

Digitized by Google

Petri basílica ad tempus est depósitum a venerábili Múmmulo, dum cóngruus eídem locus in ecclésia sanctae Maríae pararétur. In qua sanctíssimus monachórum Patriárcha, sicut vivus Itáliam, ita et mórtuus Gálliam crebris ingentibúsque prodígiis exornávit. Haec autem celebérrima Translátio, quam Paulus Warnefrídus, diáconus Cassinénsis, in chrónico sacri hujus monastérii diserte enarrávit, ádeo pietáte erga sanctum Benedíctum gentes Occidentáles accéndit, ut anniversária dies non apud Gallos tantum, verum étiam apud Hispános, Germános et Anglos per plura saecula solémni festivitáte culta remánserit. Ejus vero memóriam indeficiénti cultu célebrat Ecclésia Sancti-Flori, plúrimis olim Ordinis sancti Benedícti coenóbiis et priorátibus dotáta.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia. *ut in Communi Abbatum.*

DIE XIX. JULII.

S. Vincentii a Paulo

Conf. Duplex majus.

AD I. VESPERAS,

1. Egéni et páuperes quaerunt aquas, et non sunt : Ego Dóminus exáudiam eos, Deus Israel non derelínquam eos.

Psalmi de Dominica, et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum, omnes Gentes.

2. Suscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet; et aedificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo.

3. Dabo vobis pastóres juxta cor meum, et pascent vos sciéntia et doctrína.

4. Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, et legem requírent ex ore ejus.

5. Inebriábo ánimam sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis meis adimplébitur.

Capitulum. Eccl. xviii. 12.

MISERATIO hóminis circa próximum suum, misericórdia autem Dei super omnem carnem : qui misericórdiam habet, docet et érudit quasi pastor gregem suum.

Hymnus.

QUI mutáre solet grándibus ínfima,
Omnes exsúperans, máximus ómnium,
Vincénti, ténuem te Deus éxtulit,
Coeli caetibus ínferens.
Vilis sub túguri tégmine násceris,

At splendor ténebras excípiet breves,
Te compléxa sinu praesídium sibi
Nutrix paupéries parat.
Ut promptam miséris ferre scias opem,
Duras, heu! páteris servítii vices :
Sed te, dum fídei subdit herum jugo,
Solvit cómpede véritas.
Quantus nunc óperum luce pates! tuis
Christi sponsa nitet culta labóribus :
Clero priscus honos, vívaque lánguidis
Exsúrgit pópulis fides.
Te montánus, inops, aeger et órphanus,
Te plebs tota suum jure vocat Patrem :
Cunctis laetus ades, córpora súblevas,
Mentes concílias Deo.
Regum consíliis jussus ades sacris,
Mentis certa tuae lúmina cónsulunt :
Te nil tangit honos; at míseros ope,
Et regnum mónitis juvas.
Quem flectunt ínopes, máxima laus Patri :
Ægris unde salus, máxima Fílio :
Blando qui récreas péctora flámine,
Par sit laus tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Justus tota die miserétur et cómmodat; ℟. Et semen ejus in benedictióne erit.

Ad Magnif. Ant. Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in saeculum saeculi.

Oratio.

DEUS, qui ad salútem páuperum et Cleri disciplínam, novam in Ecclésia tua per beátum Vincéntium familiam congregásti : da, quaesumus, ut éodem nos quoque Spíritu ferventes, et amémus quod amávit, et quod dócuit operémur. Per Dóminum.... in unitáte ejúsdem.

AD MATUTINUM,

Invitator. Evangelizántem paupéribus Dóminum, * Veníte, adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus.

Qui supérnae gáudia pátriae
Haustu perénni plénius ébibis,
Ne sperne, Vincénti, tuórum
Vota, preces, gémitus cliéntum.
Futúrus olim paupéribus Pater,
Discis vel infans paupériem pati :
Praestantióres transitúris
Divítias tibi Christus offert.
Primis sub annis se tib mútuo
Intácta junxit foedere cástitas :

Digitized by Google

In corde puro caritátem
Rellígio, pietásque fovit.
Christum fidéli reddis imágine,
Sermóne, gressu, móribus éxprimis :
Christíque Matris dulce nomen
Obséquiis et amóre laudas.
Vinclis onústus, tartáreis herum
Solvis caténis : hinc tibi rédditus
Noxis ligátos quot salúti
Restítuis, subigísque Christo.
Austeriórem dum sapiéntiam
Castígat oris blanda seránitas,
Se corda subdunt, séque gaudent
Elóquio dominánte vinci.
Latére gestis ; spléndida non sinit
Latére virtus : régia te vocat,
Arcána tractas sacra regum,
Consílio monitísque prodes.
Doctrína puris édita fóntibus
Pervérsa constans dógmata réspuit :
Scuto retúndis veritátis
Mille malas novitátis artes.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio,
Compar sit tibi glória, Spíritus :
A se vocátos roboránti
Summus honor Dómino per aevum. Amen.

In primo Nocturno,

Ańa. Puer proficiébat, atque crescébat, et placébat tam Dómino quam homínibus.

Psalmi de Communi Confessoris non Pontificis.

Ańa. Erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo.

Ańa. Dóminus erat cum illo, et ómnia ópera ejus dirigébat.

℣. Servávi mandáta tua, et testimónia tua ; ℟. Quia omnes viae meae in conspéctu tuo.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. (*Cap.* i.)

ISIT me Christus evangelizáre, non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi. Verbum enim crucis pereúntibus quidem stultítia est, iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. Scriptum est enim : Perdam sapiéntiam sapiéntium, et prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi sápiens? Ubi scriba? Ubi conquisítor hujus saeculi? Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? Nam quia in Dei sapiéntia non cognóvit mundus per sapiéntiam Deum, plácuit Deo per

Digitized by Google

stultítiam praedicatiónis salvos fácere credéntes. Quóniam et Judaei signa petunt, et Graeci sapiéntiam quaerunt : nos autem praedicámus Christum crucifíxum, Judaeis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam : ipsis autem vocátis Judaeis atque Graecis, Christum Dei virtútem et Dei sapiéntiam. Quia quod stultum est Dei, sapiéntius est homínibus : et quod infírmum est Dei, fórtius est homínibus.

℟. Parávit cor suum, * Ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret in Israel praecéptum et judícium. ℣. Devítans profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiae. — Ut.

Lectio ii.

VIDÉTE enim vocatiónem vestram, Fratres, quia non multi sapiéntes secúndum carnem, non multi nóbiles; sed quae stulta sunt mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes ; et infírma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia ; et ingnobília mundi et contemptibília elégit Deus et ea quae non sunt, ut ea quae sunt destrúeret : ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus. Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est nobis sapiéntia a Deo, et justítia, et sanctificátio, et redémptio ; ut quemádmodum scriptum est : Qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

℟. Sapiéntia vénditum justum non derelíquit, sed a peccatóribus liberávit eum, * Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit illum. ℣. Oppréssum a nefandórum injúria ac luxuriósa conversatióne erípuit : aspéctu enim et auditu justus erat. — Descendítque.

Lectio iii.

ET ego cum vénissem ad vos, Fratres, veni non in sublimitáte sermónis aut sapiéntiae, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifíxum. Et ego in infirmitáte, et tremóre multo fui apud vos : et sermo meus, et praedicátio mea, non in persuasibílibus humánae sapiéntiae verbis, sed in ostensióne spíritus et virtútis : ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei. Sapiéntiam autem lóquimur inter perféctos, sapiéntiam vero non hujus saeculi, neque príncipum hujus saeculi qui destruúntur ; sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quae abscóndita est,

Digitized by Google

quam praedestinávit Deus ante saecula in glóriam nostram.

℟. Sapiéntia humiliáti exaltábit caput illíus, * Et in médio magnatórum consedére illum fáciet. ℣. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória. — Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno,

Ánа. Tulit me Dóminus cum séquerer gregem, et dixit Dóminus ad me : Vade, prophéta, ad pópulum meum Israël.

Ánа. Annuntiábam ut poeniténtiam ágerent, et reverteréntur ad Deum, digna poeniténtiae ópera faciéntes.

Ánа. Multi credéntium veniébant, confiténtes et annuntiántes actus suos.

℣. Pósui verba mea in ore tuo. ℟. Ut plantes coelos, et fundes terram.

Léctio iv.

VINCENTIUS a Paulo natióne Gallus, Pódii non procul ab Aquis Tarbéllis in Aquitánia natus, jam tum a púero exímiam in páuperes caritátem prae se tulit. A custódia patérni gregis ad lítteras evocátus, humánas Aquis, divínas cum Tolósae, tum Caesaraugústae dídicit. Sacerdótio initiátus, ac theológiae láurea insignítus, in Turcas íncidit qui captívum in Africam adduxérunt; sed in captivitáte pósitus herum ipsum Christo rursus lucrifécit. Cum eo igitur ex bárbaris oris, opitulánte Deípara, sese prorípiens, ad Apostólica Límina iter instituit; unde in Gálliam revérsus Clipíaci primum, mox Castellióni paroecias sanctíssime rexit. Renuntiátus a rege primárius Sacrórum minister in Gálliae trirémibus, mirum quo zelo et ducum et rémigum salúti óperam posúerit. Moniálibus Visitatiónis a sancto Francísco Salésio praepósitus, tanta prudéntia per annos circiter quadragínta eam curam sustínuit, ut máxime comprobáverit judícium sanctíssimi praesulis, qui sacerdótem Vincéntio digniórem nullum se nosse fatebátur.

℟. Sústulit eum de grégibus óvium * Páscere Jacob servum suum, et Israël hereditátem suam. ℣. Et pavit eos in innocéntia cordis sui, et in intellectíbus mánuum suárum dedúxit eos. — Páscere.

Léctio v.

EVANGELIZANDIS paupéribus, praesértim rurícolis, ad decrépitam usque aetátem indeféssus incúbuit, eíque apostólico óperi tum se, tum alúmnos

Digitized by Google

Congregatiónis, quam sub nómine Presbyterórum saeculárium Missiónis instítuit, perpétuo voto a Sancta Sede confirmáto speciátim obstrínxit. Quantum autem augéndae Cleri disciplínae allaboráverit, testántur erécta majórum clericórum Seminária, collatiónum de divínis inter sacerdótes frequéntia, et sacrae ordinatióni praemittênda exercítia; ad quae, sicut et ad pios laicórum secéssus, institúti sui domicília libénter patére vóluit. Insuper ad amplificándam, fidem et pietátem, evangélicos misit operários, non in solas Gálliae províncias, sed et in Itáliam, Polóniam, Scótiam, Hybérniam, atque ad Bárbaros et Indos. Ipse vero, vita functo Ludóvico décimo tértio, cui moriénti hortátor ádstitit, a regína Anna Austríaca matre Ludovíci decimiquárti in sánctius consílium accítus, studiosíssime egit, ut non nisi dignióres ecclésiis, ac monastériis praeficeréntur; civíles discórdiae, singulária certámina, serpéntes erróres, quos simul sensit et exhórruit, amputaréntur; debitáque judíciis Apostólicis obediéntia praestarétur ab ómnibus.

℟. Evangélii factus sum minister secúndum donum grátiae Dei, quae data est mihi secúndum operatiónem virtútis ejus. * Mihi ómnium sanctórum mínimo data est grátia haec. ℣. Ego novíssimus evigilávi, et quasi qui cólligit ácinos post vindemiatóres, in benedictióne Dei et ipse sperávi, et quasi qui vindémiat, replévi tórcular. -- Mihi ómnium.

Lectio vi.

QUULLUM fuit calamitátis genus cui patérne non occúrrerit. Fidéles sub Turcárum jugo geméntes, infántes expósitos, júvenes dyscolos, vírgines periclitántes, moniáles dispérsas mulíeres lapsas, ad trirémes damnátos, peregrínos, infírmos, artífices inválidos, ipsósque mente captos, ac innúmeros mendícos subsídiis et hospítiis etiámnum superstítibus excépit, ac pie fovit. Lotharíngiam, Campániam, Picárdiam, aliásque regiónes peste, fame, bellóque vastátas prolíxe refécit. Plúrima ad perquiréndos, et sublevándos míseros sodalítia fundávit; inter quae célebris Matronárum coetus, et late díffúsa sub nómine caritátis Puellárum Societas. Puéllas quoque tum de Cruce, tum de Providéntia, ac sanctae Genovéfae ad sequióris sexus educatiónem erigéndas curávit.

Digitized by Google

Haec inter, etália gravíssima negótia Deo júgiter inténtus, cunctis affábilis, ac sibi semper constans, simplex, rectus, húmilis, ab honóribus, divítiis, ac delíciis semper abhórruit, audítus dícere, rem nullam sibi placére, praetérquam in Christo Jesu, quem in ómnibus studébat imitári. Córporis demum afflictatióne, labóribus senióque attrítus, die vigésima séptima septémbris, anno salútis supra millésimum sexcentésimo sexagésimo, aetátis suae octogésimo quinto, Parísiis in domo sancti Lázari, quae caput est Congregatiónis Missiónis, plácide obdormívit : quem virtútibus, méritis, ac miráculis clarum Clemens duodécimus inter sanctos rétulit, ipsíus celebritáti die décima nona mensis júlii quotánnis assignáta.

℟. Factus sum infírmis infírmus, ut infírmos lucrifácerem; * Omnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos, allelúia. ℣. Oculus fui caeco, et pes claudo : pater eram páuperum. — Omnibus. Glória Patri. Omnibus.

In tertio Nocturno,

Ánt. Addúxit sacerdótes atque levítas, et congregávit eos.

Ánt. Dixítque ad eos : audíte me, levítae, et sanctificámini : mundáte domum Dómini; et auférte omnem immundítiam de sanctuário.

Ánt. Egréssi autem circuíbant per castélla evangelizántes.

℣. Dóminus dabit voci suae vocem virtútis. ℟. Date glóriam Deo super Israel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. *Cap.* ix.

IN illo témpore : Circuíbat Jesus omnes civitátes et castélla, docens in synagógis eórum, et praedicans Evangélium regni. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

(*In Cap.* ix. *Matth.*)

SERNIS quod aequáliter, et villis, et úrbibus, et castéllis, id est, et magnis et parvis Evangélium praedicáverit : ut non consideráret nobílium poténtiam, sed salútem credéntium. Circuíbat civitátes, hoc habens óperis quod mandáverat Pater, et hanc esúriem, ut doctrína sua salvos fáceret infidéles. Docébat autem in synagógis et villis Evangélium regni; et post praedicatiónem atque doctrínam, curábat omnem languórem et omnem infirmitátem, ut quibus sermo non suáserat, ópera persuadérent.

Digitized by Google

℟. Venérunt ad eum in hospítium plúrimi, quibus exponébat testíficans regnum Dei; * Suadénsque eis de Jesu ex lege Móysi et prophétis a mane usque ad vésperam. ℣. Et circuíbat omnes civitátes et castélla docens. — Suadénsque.

Lectio viii.

VIDENS autem turbas misértus est eis, quia erant vexáti et jacéntes sicut oves non habéntes pastórem. Vexátio gregis et óvium, atque turbárum, pastórum culpa et vítium magistrórum est. Unde séquitur : Messis quidem multa, operárii autem pauci. Rogáte ergo Dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Messis multa populórum significat multitúdinem; operárii pauci, penúriam magistrórum.

℟. Messis quidem multa, operárii autem pauci; Rogáte ergo Dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. ℣. Leváte óculos vestros, et vidéte regiónes, quia albae sunt jam ad messem. — Rogáte ergo. Glória Patri. Rogáte.

Lectio ix.

ST ímperat ut rogent Dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Isti sunt operárii, de quibus lóquitur Psalmísta : Eúntes ibant et flebant mitténtes sémina sua; veniéntes autem vénient cum exsultatióne portántes manípulos suos. Et, ut apértius loquar : Messis multa omnis turba credéntium est; operárii autem pauci, et Apóstoli, et imitatóres eórum qui mittúntur ad messem.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonae.

1. Gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, et in diébus peccatórum corroborávit pietátem.

Psalmi de Dominica.

2. Vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulávit.

3. Oculus Dei respéxit illum in bono, et eréxit eum ab humilitáte ipsíus, et exaltávit caput ejus : et miráti sunt in illo multi, et honoravérunt Deum.

4. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excélso in verbo glóriae : de omni corde suo laudávit Dóminum, et diléxit Deum qui fecit illum.

5. Dedit in celebratiónibus decus, et ornávit témpora usque ad consummatiónem vitae, ut laudárent nomen sanctum Dómini.

Capitulum. Eccl. xviii. *12.*

MISERATIO hóminis circa próximum suum, misericórdia autem Dei super omnem

Digitized by Google

carnem : qui misericórdiam habet, docet et érudit quasi pastor gregem suum.

Hymnus.

T nunc ab alto praevia
Nos luce, Vincénti regis?
Virtútis exémplo tuae
Signans ad astra trámitem.
Dilécta Sponso vírginum
Corpus sacrávit cástitas :
Ornáre virtútum chorus
Mentem pudícam géstiit.
Hinc illa qua te déprimis
Sibi timens modéstia;
Hinc blanda morum lénitas,
Vitaeque candor símplicis.
Sed inter omnes émicat
Quo fervet igne cáritas.
Quot illa pascit páuperes,
Quot corda Christo súbjicit!
Ardénte zelo pércitus,
Late Dei mystéria
Per rura pandis; nec tamen
Curam poténtum déseris.
Te sensit error íntegra
Dolos repulsántem fide :
Te sensit infénsum scelus,
Tibíque cessit ímpotens.
Pii labóris aemulam
Prolem sub alis cóngregas :
Hanc voce, factis, móribus,
Dux et magíster édoces.

Qui se perénne praemium
Dat caritáte férvidis,
Uni sit et trino Deo
Laus, et perénnis glória.
Amen.

℣. Sacerdótes tui, Dómine, induántur justítiam. ℟. Et Sancti tui exsúltent.

Ad Bened. Añ. Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo in univérsa cultúra ministérii domus Dómini, juxta legem et caeremónias, volens requírere Dóminum Deum suum in toto corde suo.

Oratio.

EUS, qui ad salútem páuperum et Cleri disciplínam, novam in Ecclésia tua per beátum Vincéntium famíliam congregásti : da, quaesumus, ut eódem nos quoque Spíritu fervéntes, et amémus quod amávit, et quod docuit operémur. Per Dóminum.... in unitáte ejúsdem.

AD TERTIAM,

Capitulum. Psalm. xv. *8.*

ROVIDEBAM Dóminum in conspéctu meo semper, quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

℟. *br.* Ambula * Coram me. Ambula. ℣. Et esto perféctus. Coram. Glória Patri. Ambula.

Digitized by Google

℣. Homo videt ea quae parent; ℟. Dóminus autem intuétur cor.

AD SEXTAM,

Capitulum. Eccl. iii.

HUMILIA te in ómnibus, et coram Deo invénies grátiam : quóniam magna poténtia Dei solíus, et ab humílibus honorátur.

℟. *br.* Excélsus Dóminus, * Et humília réspicit. Excélsus. ℣. Et alta a longe cognóscit. Et humília. Glória Patri. Excélsus.

℣. Súscitans a terra ínopem; ℟. Et de stércore érigens páuperem.

AD NONAM,

Capitulum. Exod. xviii.

ESTO tu in pópulo in his quae ad Deum pértinent, ut réferas quae dicúntur ad eum, ostendásque pópulo caeremónias et ritum coléndi.

℟. *br.* Qui statis * In domo Dómini. Qui statis. ℣. Extóllite manus vestras in sancta, et benedícite Dóminum. In domo. Glória Patri. Qui stastis.

℣. Date nómini ejus magnificéntiam; ℟. Et confitémini illi in voce labiórum vestrórum.

IN II. VESPERIS,

Añae, Psalmi, et Capitulum ut in i. Vesperis.

Hymnus.

QUIS novus coelis ágitur triúmphus? Coelitum plausum comiténtur hymni :

Ecce lux Cleri, Pater indigéntum
Æthere splendet.
Facta, Vincénti, tua te perórnant :
Cáritas aptat cápiti corónam;
Teque, quam terris húmilis parásti,
Glória vestit.
Quam rudes olim pópulos docébas,
Véritas nunc se tibi tota pandit :
Páuperi quidquid pia dextra fudit,
Reddit Olympus.
Te sacerdótes vel adhuc magístro
Optimum Christi réferunt odórem :
Púllulat per te sacra laetióri
Vínea foetu.
Sed tibi quantum decus elabórant
Vírgines castae, sociaeque matres!
Páuperum gaudent, duce te, fidéles
Esse minístrae.
Corde qui prono míseros levábas,
Disce nunc votis hóminum rogári :
Te suum clamant ínopes, amíca
Turba, Patrónum.

Digitized by Google

Summus aetérno sit honos Parénti,
Par decus Nato míseros levánti,
Sancte, sit compar tibi laus per omne,
Spíritus, aevum.
Amen.

℣. Parásti in dulcédine tua páuperi, Deus : ℟. Dóminus dabit verbum evangelizántibus virtúte multa.

Ad Magnif. Ant. Páuperes Sion saturábo pánibus : sacerdótes ejus índuam salutári, et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

DIE XXI. JULII.

SS. Victoris et Sociorum *Martyrum.*

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus mundi Creátor et Rector, qui beátos mártyres tuos Victórem, Feliciánum, Alexándrum atque Longínum, necnon Deuthérium párvulum, ad nóminis tui glóriam consecráre voluísti: exáudi pópulum tuum, cum Sanctórum tuórum tibi patrocínio supplicántem, ut ad pacis donum proficiat, et fídei caritatísque augménto repleátur. Per Dóminum.

Commem. S. Praxedis, Virg.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SAEVIENTE in Ecclésiam Diocletiáni et Maximiáni persecutióne horríbili, Christiáni quidam mílites, ne in céteros Christiános pugnáre cogeréntur, Románae milítiae cíngulum deposuérunt. Inter quos pótius emícuit Victor, Massília oriúndus, qui Romáño se subdúcens exércitu, nunquam tamen Dei exercítuum nomen militiámque derelíquit. Nam sub idem tempus arma resúmere et idólis immoláre ab Astério tribúno sollicitátus, promíssis minísque invíctus, Christúmque verbis et vultu gerens, militáre et sacrificáre constantíssime recusávit. Quaprópter ab eódem tribúno in tetérrimum cárcerem detrúditur, ubi inter víncula, nequáquam filiórum Dei libertátem amíttens, mílites quoque suae custódiae deputátos a daemonum servitúte liberávit, et Christiános commilitónes fecit. Sequénti autem nocte edúcitur ab Angelo, ut clam visitáret et consolarétur infírmos; sed ultro revérsus ad cárcerem

Digitized by Google

totis viscéribus ad martyrium anhelábat.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

A custódum conversióne et hujúsmodi signis Eutychius praeféctus admónitus, Victórem e cárcere praecépit accersíri; et ejúsdem mandáto, retórtis bráchiis, loris subtílibus ligátus pedibúsque fune constrictis, per médiam civitátem tráhitur. Post haec fústibus crudelíssime caeditur, táureis vexátur, in equúleo suspénditur, et inter supplícia fórtior efficitur. Inde exhibétur illi ara ut sacrificáret; sed ille religiósam oculórum puritátem ne arae quidem aspéctu faedáre volens, ipsam de manu sacerdótis calce excússit. Quamóbrem pedem ei praeses jussit incídi, quo se Deósque suos proculcári sentiébat. Ad últimum in confessióne persístens, missus est in molam pistóriam, in qua, tamquam purum Christi fruméntum, contrítus est, et cum ita exstíngui non potuísset, cápitis abscissióne martyrium consummávit.

℟. Vérbera.

Lectio vi.

ED et egrégius Victor, qui custódes suos vícerat, Alexándrum scílicet, Feliciánum atque Longínum, eósdem hábuit martyrii sócios et fortitúdinis aemulos. Cum enim intempéstae nóctis siléntio, angélicis lumínibus obstupefácti, et Victóris sermónibus animáti, ad Christum, qui lux et vita est, respexíssent, sequénti die illum pro praemio consecúti sunt, quem Deum paulo ante cognóverant; atque ita sancto Victóri felíci martyrio consociáti sunt. Eódem die Deuthérius puer, ad illíus sepúlcrum orans, in ipso oratiónis fervóre, innocéntem ánimam efflávit, et ei córpore consepúltus est, cujus caritátis spíritum infans viríliter háuserat.

℟. Tamquam aurum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* xxi.

N illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum audiéritis proelia et seditiónes, nolíte terréri, opórtet primum haec fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua. Homilía sancti Augustíni Epíscopi. *Serm.* ccclix. *in natali Mart.*

MNIUM quidem bonórum fidélium Christianórum, máxime tamen gloriosórum Mártyrum, est vox ista : Si Deus

Digitized by Google

pro nobis, quis contra nos? Fremébat mundus advérsus eos, pópuli meditabántur inánia, príncipes convenié-bant in unum, excogitabántur novi cruciátus, et poenas incredíbiles inveniébat ingeniósa crudélitas. Obruebántur oppróbriis, falsis arguebántur crimínibus, custódiis intolerabílibus includebántur, úngulis exarabántur, ferro perimebántur, béstiis subigebántur, igne cremabántur, et dicébant Mártyres Christi : Si Deus pro nobis, quis contra nos? Totus mundus contra vos, et dícitis : Quis contra nos?

℟. Propter.

Lectio viii.

RESPONDENT tibi : Et quis est totus mundus, quando pro Eo mórimur per quem factus est mundus! Saevíre possunt, maledícere possunt, calumniári possunt, falsis oppróbriis agitáre possunt ; postrémo possunt corpus non solum perímere, sed étiam laniáre ; et quid fácient? Ecce enim Deus auxiliátor mihi est, et Dóminus suscéptor est ánimae meae. Mundus interféctor est córporis mei, sed Dóminus suscéptor est ánimae meae. Quando Dóminus suscéptor est ánimae meae, erit et restitútor córporis mei. Quid mihi déerit, si membra mea dilíceret inimícus, quando capíllos meos dinúmerat Deus? Timébo de damno membrórum, quando securitátem accépi de número capillórum? Ergo dicámus ex fide, dicámus in spe, dicámus flagrantíssima caritáte : Si Deus pro nobis, quis contra nos?

℟. Sancti mei.

Lectio ix. de S. Praxede, Virgine.

In Laud. Comm. S. Virg. Aña. Símile est.

℣. Diffúsa est.

DIE XXIV. JULII.
S. Christinae
Virginis et Martyris.
Duplex.

Omnia de Communi Virginum Martyrum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quaesumus, Dómine, beáta Christína, Virgo et Martyr, implóret : quae tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuae professióne virtútis. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CHRISTINA apud Tyrum, óppidum in Etrúria, Urbáno praeside nata, a prima puerítia

Digitized by Google

Christiánis eleméntis initiáta, tam ardénti ánimo Christum Dóminum cóluit, ut inde Christínae nomen, étiam invíto patre, nácta sit. Ut vero a Christi fide fíliam avérteret, ímpius parens nihil intentátum relíquit; at nullis, neque blandítiis, neque minis, invíctum Vírginis ánimum usquam váluit labefactáre. Imo praeter paréntis consílium res contra accidit. Arrépta namque, ex auro argentóque conflata, idóla in frusta commínuit Christína, ípsaque paupéribus erogávit. Qua de re commótus praeses, primum álapis fíliam caedit, tum a servis spoliátam, diris verbéribus flagellávit. Postrídie exstíncto pénitus amóre patérno, virgíneam carnem férreis pectínibus, immáni ferocitáte dilaniávit, ádeo ut sanguis úndique difflúeret, ac sparsim carnis frústula discerperéntur; quae cum Virgo collegísset, bárbaro parénti, exprobántis in morem, membra quae genúerat propósuit manducánda.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

AD haec, rotae férreae affíxa, subjécto igne suspénditur, cujus flamma in circumstántem pópulum convérsa, plus mille consúmpsit; Christína vero ábiit illaesa. Iterum ergo in cárcerem conjícitur, ubi ab Angelis solámen récipit, ac médelam. At rursus mola collo Vírginis appénsa, in lacum projícitur, ex quo étiam ab Angelis in ripam addúcta est. Unde furóre corréptus bárbarus parens, dum novos cruciátus excógitat, ac mortem parat, in lecto exánimis, ulciscénte Deo, repértus est. In praefectúrae offício, Urbáno succédit Dion, qui Vírginem in cunam, óleo, resína ac pice fervéntibus plenam, immísit; sed inde étiam salva evásit. Intérea abrásis Christínae capíllis, in quibus arcánam virtútem latére praeses arbitrabátur, nuda ad Apollínis simulácrum dúcitur, quod ad conspéctum Vírginis súbito córruit, atque in púlverem redáctum est.

℟. Dilexísti.

Lectio vi.

ERSPECTIS ígitur tot tantísque prodígiis, praeses pertéritus efflávit ánimam, et tria hóminum míllia Christi milítiae nómina dedérunt. Exstínctum Diónem excípit Juliánus, qui antecessóres suos crudelitáte longe súperans, fornácem succéndi jubet, atque in eam cónjici Vírginem, ubi médiis in flammis intácta,

Digitized by Google

per quinque dies in hymnis et gratiárum actióne persevérat. A fornáce in cárcerem trúditur, in quem, per maléficum virum conjéctos, áspides ac serpéntes, fide Christi munita, calcávit. Demum Vírgini lingua abscínditur, et tamen Christum lóquitur, ac in divínas erúmpit laudes. Dénique ad stípitem affíxa, atque sagíttis confóssa, victórem de tribus tyránnis, ánimum Deo réddidit; et dúplici Virginitátis ac Martyrii lauro triúmphans, in coelum angélico stipáta ministério conscéndit. Corpus ejus apud Panormitános póstea delátum fuísse tráditur; deínde vero sive íntegrum, sive partim advéctum esse Bevériam, prope Bethúniam in Flándria. Unde cultus ínclytae Vírginis in Gállia celébrior evásit, speciátim vero in Aurelianénsi sancti Vincéntii Eccléisia, ubi nonnúllae ejus relíquiae solemníssima pietáte honorántur, et in suburbána Floropolénsi, olim Fratrum Minórum Recollectórum, nunc autem parochiáli ecclésia, ipsíus título insignita.

℟. Afferéntur.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorii Papae in Evang. Símile erit regnum coelórum, *ut in Communi Virginum.*

DIE XXX. JULII.

S. Germani

Episcopi Confessoris. Duplex.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

A nobis, Dómine, in hac sancti Germáni festivitáte, coeléstis grátiae, quam ille verbis, opéribus et miráculis asséruit, praesens adésse praesídium : ut dum tanti praesulis exémpla mirámur, ejus étiam fidem et actiónes imitémur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GERMANUS nóbili génere Antissiódori natus, post auditória gallicána, Romae juris perítiam adéptus, causas egit, ibíque uxórem duxit. Provínciae suae visitátor constitútus, in Gálliam rédiit : ubi venatióni nímium déditus a beáto Amatóre Antissiodorénsi episcopo reprehénsus est, quod ferárum, quas venándo céperat, trunca cápita, ex ritu Gentílium, de árbore quae in médio civitátis erat suspén-

Digitized by Google

deret. Sed quum Germánum sibi successórem futúrum divínitus comperísset Amátor, eum, rescísso capillítio, clericáli veste índuit : paucísque interpósitis diébus, defúncto Amatóre, Germánus ab ómnibus uno ore proclamátus est Antístes.

℟. Invéni David.

Lectio v.

EX quo ascríptus est clero, praesértim quum dignitáte episcopáli insignítus fuísset, repénte mutátus est in virum álterum; coepit enim saeculi pompam aspernári, uxórem habére pro soróre, vitam ásperam dúcere, cilício carnem domáre, vilem indúere hábitum, sua paupéribus erogáre, ómnibus sine personárum acceptióne hospítium praebére, oratiónem vix unquam intermíttere. Quum autem Pelagiána haeresis in Británnia Majóri grassarétur, ad eam exstirpándam Gálliae epíscopi, rogántibus Británnis, miserunt Germánum cum sancto Lupo Trecénsi, qui ínsulam purgárent ab erróre. In Gálliam redux, Arelátem se cóntulit ad Auxiliárem praeféctum, pro sua plebe, tribútis aliísque calamitátibus vexáta, intercessúrus.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

ROGATUS a Británnis ut quod coeperat opus absólveret, adjúncto sibi cómite sancto Sevéro Trevirénsi, in ínsulam íterum profectus, renascéntem Pelagiánam haeresim prorsus exstínxit. Póstea in Gálliis, Alanórum regem Eocháricum, cum exércitu in Armóricas rebélles ab Aétio patrício missum, manu ad habénas equi injécta, detínuit. Inde expetíta Ravénna, ut a Valentiáno imperatóre véniam ipsis péteret, ab ipso ejúsque matre Placídia, summo honóre excéptus, quum aequa ómnia et placabília inveníret, mórtuo sub aulae ipsíus óculis suscitáto, morbo corréptus est, et intra paucos dies decéssit, prídie Caléndas Augústi, anno quadringentésimo quadragésimo octávo. Corpus ejus honorífico comitátu Antissiodórum, uti praecéperat, delátum est. At vero bráchium ejus dextrum in ecclésia Cezénciae, dioecésis nostrae, ab immemorábili asservátur incorrúptum, et innúmeris corúscans miráculis, curandórum praesértim améntium grátia patrátis, pia veneratióne et peregrinórum concúrsu cólitur.

℟. Iste est.

Digitized by Google

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Homo péregre proficíscens, *ut in Communi, primo loco.*

Lectio ix. SS. Abdon et Sennen Mart.

In Laudibus, Commem. SS. MM. Aña. Vestri capílli.

℣. Exsultábunt sancti.

DIE XXXI. JULII.

S. Ignatii

Confessoris.

Duplex majus.

Ut in Breviario.

DIE V. AUGUSTI.

Dedicatio

Basilicae B. Virginis Mariae ad Nives,

et Anniversarium Civitatis Aurilacensis ab Hereticorum invasione mirabiliter Deiparae auxilio liberatae.

Duplex majus.

(*In tota civitate Aurilacensi. Duplex i. classis, cum Octava.*)

IN I. VESPERIS,

Añae et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. V. M.

Hymnus.

OMNIS exsúrgat, sacra vota solvens,
Cívitas festam celebráre lucem;
Teque tutrícem fídei, María,
Cármine laudet.
Plebis in cladem tibi consecrátae
Advolat rursum ferus hostis; armis
Prisca divína monuménta cultus
Tóllere gaudens.
Quéstibus passim Loca Sancta crebris
Pérsonant; Gentis memor, o María!
Súpplicas Nato; cito dissipátur
Térritus hostis.
Nunc tibi tantis títulis revíncta,m,
Pace fac urbem stábili potíri;
Fínibus nostris procul, Alma Mater,
Exsulet error.
Praestet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Amen.

℣. Replétum est gáudio os nostrum: ℟. Et lingua nostra exsultatióne.

Ad Magnif. Aña. Exsultávit spíritus meus in Deo salutári meo, quia fecit mihi magna qui potens est, allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui pópulum tuum, beátae Vírginis Maríae patrocínio confidéntem, ab haereticórum furóre liberásti:

Digitized by Google

ejúsdem nobis intercessióne concéde ut fidem, quam voce profitémur, corde teneámus et ópere compleámus. Per Dóminum.

Ad Completor. et Horas.

Jesu, tibi sit glória,

AD MATUTINUM,

Invitat. Sancta María, Dei génitrix Virgo, intercéde pro nobis.

Hymnus.

EIPARAE poténtiam
Laeto canámus cármine,
Plaudant Maríae coelites,
Fremant stupéntes ínferi.
Stellántis aulae glória,
O Virgo sole clárior,
Tibi parénti súbditur
Qui cuncta nutu témperat.
Iram treméndi Núminis
Meréntur orbis crímina;
Precáris, o Virgo potens,
Matérna vincunt víscera.
Tibi parére géstiunt
Tellus, et aer et freta;
Vocem fugántis áudiunt
Grando, lues et fúlmina.
Quam saepe, morte fórtior,
Mortis resólvis víncula;
Quam saepe mole críminum
Mentes sepúltas éruis.
Trophaea Christi milítum,
Tuae, María, láureae!
Per te Dracónis ágmina
Calcant triumphánti pede.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

Añae et Psalmi ut in Festis B. V. M.

In primo Nocturno.

℣. Quare fremuérunt gentes, et pópuli meditáti sunt inánia. ℟. Advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Léctio libri Judith.

Lectio i. *Cap.* xiii.

IXIT Judith a longe custódibus murórum: Aperíte portas, quóniam nobíscum est Deus, qui fecit virtútem in Israël. Et factum est, cum audíssent viri vocem ejus, vocavérunt presbyteros civitátis. Et concurrérunt ad eam omnes, a mínimo usque ad máximum: quóniam sperábant eam jam non esse ventúram. Et accendéntes luminária, congiravérunt circa eam univérsi: illa autem ascéndens in eminentiórem locum, jussit fíeri siléntium. Cumque omnes tacuíssent, dixit Judith: Laudáte Dóminum Deum nostrum, qui non deséruit sperántes in se: et in me ancílla sua adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israël: et interfécit in manu mea hostem pópuli sui.

Digitized by Google

℟. Dixérunt hostes nostri : *Nésciant et ignórent, donec veniámus in médium eórum, et interficiámus eos. ℣. Et congregáti sunt omnes páriter, ut venírent, et pugnárent, et moliréntur insídias. — Nésciant.

Lectio ii. Cap. xiii.

OMNIVERSÍ autem adorántes Dóminum, dixérunt ad eam : Benedíxit te Dóminus in virtúte sua, quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. Porro Ozías, princeps pópuli Israël, dixit ad eam : Benedícta es tu, fília, a Dómino Deo excélso, prae ómnibus muliéribus super terram. Benedíctus Dóminus, qui creávit coelum et terram, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum : quia hódie nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in aetérnum, pro quibus non pepercísti ánimae tuae, propter angústias et tribulatiónem géneris tui, sed subvenísti ruínae ante conspéctum Dei nostri. Et dixit omnis pópulus : Fiat, fiat.

℟. Factus est fletus et ululátus magnus in eccléSia ab ómnibus ; * Et per multas horas una voce clamavérunt ad Dóminum, dicéntes : ℣. Tu, quia pius es, miserére nostri, aut in tuo flagéllo víndica iniquitátes nostras, et noli trádere confiténtes te pópulo qui ignórat te. — Et per.

Lectio iii. Cap. xvi.

CUNC cantávit cánticum hoc Dómino Judith, dicens : Incípite Dómino in tympanis, cantáte Dómino in cymbalis, modulámini illi psalmum novum, exaltáte et invocáte nomen ejus. Dóminus cónterens bella, Dóminus nomen est illi. Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum nostrórum. Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne in multitúdine fortitúdinis suae : cujus multitúdo obturávit torréntes, et equi eórum cooperuérunt valles. Dixit se incensúrum fines meos, et júvenes meos occisúrum gládio, infántes meos dare in praedam, et vírgines in captivitátem. Dóminus autem omnípotens nócuit eum, et trádidit eum in manus féminae. et confódit eum.

℟. Quae est ista, quae progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, eléCta ut sol, * Terríbilis ut castrórum ácies ordináta. ℣. Sicut turris David, quae aedificáta est cum propugnáculis : mille cly-

Digitized by Google

pei pendent ex ea, omnis armatúra fórtium. —Terríbilis. Glória Patri. Terríbilis.

In secundo Nocturno.

℣. Non repéllet Dóminus plebem suam. ℟. Et hereditátem suam non derelínquet.

Lectio iv.

IBERIO summo Pontífice, Joánnes Patrítius Románus et uxor pari nobilitáte, cum líberos non suscepíssent, quos bonórum herédes relínquerent, suam hereditátem sanctíssimae Vírgini Dei Matri vovérunt, ab ea summis précibus assídue peténtes, ut, in quod pium opus eam pecúniam potíssimum erogári vellet, aliquómodo significáret. Quorum preces et vota ex ánimo facta beáta Virgo María benígne áudiens, miráculo comprobávit. Nonis ígitur Augústi, quo témpore in Urbe máximi calóres esse solent, noctu nix partem collis Exquilíni contéxit.

℟. Judith prostérnens se Dómino, clamábat ad Dóminum, dicens : Erige brachium tuum sicut ab ínitio, et allíde virtútem illórum in virtúte tua : * Cadat virtus eórum in iracúndia tua, qui promíttunt se violáre Sancta tua. ℣. Erit hoc memoriále Nóminis tui, cum manus féminae dejécerit eos. —Cadat.

Lectio v.

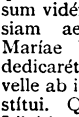

UA nocte Dei Mater separátim Joánnem et cónjugem in somnis admónuit, ut quem locum nive conspérsum vidérent, in eo Ecclésiam aedificárent, quae Maríae Vírginis nómine dedicarétur : se enim ita velle ab ipsis haerédem instítui. Quod Joánnes ad Libérium Pontíficem détulit : qui idem per sómnium sibi contigísse affirmávit. Quare solémni sacerdótum et pópuli supplicatióne ad collem venit nive coopértum, et in eo locum Ecclésiae designávit, quae Joánnis et uxóris pecúnia extrúcta est, póstea a Xysto tértio restitúta. Váriis nomínibus primum est appellàta, Basílica Libérii, sancta María ad Praesépe. Sed cum multae jam essent in Urbe ecclésiae sub nómine sanctae Maríae Vírginis; ut, quae basílica novitáte miráculi ac dignitáte céteris ejúsdem nóminis basílicis praestáret, vocábuli étiam excellèntia significarétur, ecclésia sanctae Maríae Majóris dicta est. Cujus Dedicatiónis memória, ex nive quae hac die mirabíliter cécidit, anniversária celebritáte cólitur.

Digitized by Google

℟. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, lauda Deum tuum, Sion. * Quóniam confortávit seras portárum tuárum, benedíxit fíliis tuis in te. ℣. Qui dat nivem sicut lanam, nébulam sicut cinerem spargit. — Quóniam.

Lectio vi.

ANNO autem millésimo quingentésimo octogésimo primo, die sacro beátae Vírgini ad Nives, Calvinístae nóctu in Aurilácum irrumpéntes, urbem hanc, quam ántea jam horrénda caede et sacrílega vastatióne repléverant, íterum occupáre adnitebántur, ac moenia ascendéntes victóriam búccina conclamábant. Expergefácti cives ad templa occúrrunt clamitántes: Salva nos, o María! atque eórum pauci, nudi ferme et inérmes, se se ad moenia cónferunt. Apparénte autem, uti fertur, mirabíliter Deipara, súbito terróre Calvinístae percúlsi e muris décidunt, et ingéntes ipsórum cópiae fugátae sunt, neque ab eis ámplius est lacessíta cívitas. Benefícii mémores Aurilacénses, paucis post diébus coetum íneunt, et Deíparae sacéllum ibi erigéndum, ubi apparúerat, et unde hostes expúlsi fúerant, ac solémni cultu diem Festum beátae Maríae Vírginis ad Nives, tótius civitátis Patrónae, perpétuo celebrándum constítuunt. Ineúnte autem saeculo décimo nono, sacéllum ipsum instaurátum est, parochiális Ecclésia in Deíparae honórem eo ipso título decoráta, et eódem die Festo rursus indícta Supplicátio, quae témporum acerbitáte intermíssa fúerat.

℟. Accidit quasi miráculum a Deo: et ecce multitúdo prostráta, et huc illúcque diffúgiens: * Erat enim ibi Arca Dei in die illa cum fíliis Israel. ℣. Et salvávit Dóminus in die illa Israel.—Erat enim. Glória Patri. Erat enim.

In tertio Nocturno.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra. ℟. Cantáte, et exsultáte, et psállite.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* i.

IN illo témpore, repléta est Spíritu sancto Elísabeth; et exclamávit voce magna, et dixit: Benedícta tu inter mulieres. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

(*De Verb. Apoc. nº* 2.

CRUDELIS Eva, per quam serpens antíquus pestíferum étiam ipsi viro virus infúdit; sed

Digitized by Google

fidélis María, quae salútis antídotum et viris et muliéribus propinávit. Illa enim minístra seductiónis, haec propitiatiónis: illa suggéssit praevaricatiónem, haec ingéssit redemptiónem. Quid ad Maríam accédere trépidet humána fragílitas? Nihil austérum in ea, nihil terríbile; tota suávis est, ómnibus ómnia facta est, sapiéntibus et insipiéntibus copiosíssima caritáte debitrícem se fecit; ómnibus misericórdiae sinum áperit, ut de plenitúdine ejus accípiant univérsi, captívus redemptiónem, aeger curatiónem, tristis consolatiónem, peccátor véniam, justus grátiam, Angelus laetítiam.

℟. A Dómino factum est istud, et est mirábile in óculis nostris: * Haec est dies quam fecit Dóminus, exsultémus et laetémur in ea. ℣. Constitúite diem solémnem in condénsis, usque ad cornu altáris. — Haec est dies.

Lectio viii.

QUTASNE ipsa est sole amícta múlier? Nimírum ea est, quae velut álterum solem índuit sibi; quemádmodum enim ille super bonos et malos indifferénter ágitur, sic ipsa quoque praetérita non díscutit mérita, sed ómnibus se se exorábilem, ómnibus clementíssimam praebet, ómnium dénique necessitátes amplíssimo quodam miserátur affectu. Amplectámur Maríae vestígia, fratres mei, et devotíssima supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis, potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem et áream, múlier inter solem et lunam, María inter Christum et Ecclésiam constitúta. Sed forte miráris, non tam vellus opértum rore, quam amíctam sole mulíerem. Magna síquidem familiáritas, sed mira omníno vicínitas solis et mulíeris.

℟. Omnis cívitas nostra, omnísque posséssio, omnes montes, et colles, et campi, * Et univérsae facultátes nostrae atque famíliae in conspéctu tuo sunt. ℣. Sint ómnia nostra sub lege tua, o dulcíssima Liberátrix! nos et fílii nostri servi tui sumus.—Et univérsae. Glória Patri. Et univérsae.

Lectio ix.

QUOMODO enim, in tam veheménti fervóre, tam frágilis natúra subsístit? Non est virtútis humánae, sed nec Angélicae quidem: sublímior quaedam necessária est. Spíritus sanctus, inquit,

Digitized by Google

supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Nihil ítaque mirum, si sub tali umbráculo talis étiam a mulíere sustineátur amíctus. Quam famiíáris ei facta es, Dómina, quam próxima; imo, quam íntima fíeri merulsti! Quantam invenísti grátiam apud Deum! In te manet, et tu in eo : et vestis eum, et vestíris ab eo. Vestis eum substántia carnis, et vestit ille te glória suae majestátis. Vestis solem nube, et sole ipsa vestíris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum de quo dícitur : Ecce vir, Oriens nomen ejus.

AD LAUDES,
et per Horas, Añae.

1. Omnis cívitas exsultávit, atque laetáta est : nova lux oríri visa est, gáudium, honor, allelúia.

Psalmi de Dominica.

2. Anima mea, bénedic Dóminum, quóniam liberávit civitátem suam a cunctis tribulatiónibus ejus, allelúia.

3. Omnis pópulus, post victóriam, venit adoráre Dóminum, et obtulérunt holocáusta, et vota, et repromissiónes suas, allelúia.

4. Benedixérunt Dóminum, dicéntes : Benedíctus Dóminus, qui locum suum incontaminátum servávit, allelúia.

5. Dies autem victóriae hujus festivitátis in número sanctórum diérum accípitur, et cólitur ex illo témpore usque in praeséntem diem, allelúia.

Capitulum. Proverb. viii.

BEATUS homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei : qui me invénerit invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino.

Hymnus.

NUNC désinant suspíria,
Felix Maríae cívitas;
María dat laetos dies,
Testáre plausu gáudia.
Frustra profúndi gúrgitis
Tyránnus inténtat minas;
Victus recéssit, et pede
Stratus Maríae cóncidit.
O Mater admirábilis!
Urbis salus et glória,
Pax alma per te rédditur,
Avíta servátur fides.
Tuo sacráta nómini
Exsúrgat aedes núntians :
Diram fugávit haeresim
Dextra Maríae cívitas.
Tibi perénni foedere,
Mater, vovémus péctora,
Qua plena tu consúmeris
Fac caritáte férveant.
Tuére nos ab hóstibus,
O Bellátrix fortíssima!

Digitized by Google

In último certámine
Piis adésto fíliis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna saecula.
Amen.

℣. Tu glória Jerúsalem, tu laetítia Israel, allelúia. ℟. Tu honorificéntia pópuli nostri, allelúia.

Ad Bened. Aña. Sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi, in sanctitáte et justítia coram ipso, ómnibus diébus nostris. Allelúia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui pópulum tuum, beátae Vírginis Maríae patrocínio confidéntem, ab haereticórum furóre liberásti : ejúsdem nobis intercessióne concéde ut fidem, quam voce profitémur, corde teneámus et ópere compleámus. Per Dóminum.

AD PRIMAM,

Aña. Omnis cívitas.

In ℟. Qui natus es.

AD TERTIAM,

Aña. Anima mea.

Capitul. ut in Laudibus.

℟. Quare fremuérunt gentes, * Et pópuli meditáti sunt inánia. Quare. ℣. Advérsus Dóminum et advérsus Christum ejus. — Et pópuli. Glória Patri. Quare.

℣. Non repéllet Dóminus plebem suam. ℟. Et hereditátem suam non derelínquet.

AD SEXTAM,

Capitulum. Judic. v.

SURGE, surge, Débbora, surge, surge et lóquere cánticum; salvátae sunt relíquiae pópuli, Dóminus in fórtibus dimicávit.

℟. Non repéllet Dóminus * Plebem suam. Non repéllet. ℣. Et hereditátem suam non derelínquet. — Plebem. Glória. Non.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra. ℟. Cantáte, et exsultáte, et psállite.

AD NONAM,

Capitulum. III. Reg. viii.

SIT Dóminus Deus noster nobíscum, sicut fuit cum pátribus nostris, non derelínquens nos, neque projíciens; sed inclínet corda nostra ad se, ut ambulémus in univérsis viis ejus, et custodiámus mandáta ejus.

℟. Jubiláte Deo, * Omnis terra. Jubiláte. ℣. Cantáte, et exsultáte, et psállite. — Omnis. Glória Patri. Jubiláte.

℣. Replétum est gáudio os nostrum. ℟. Et lingua nostra exsultatióne.

IN II. VESPERIS,

Aña e et Capit. ut in Laudibus. Hymnus ut in primis Vesperis.

Digitized by Google

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ańa. Fecit poténtiam in bráchio suo, dispérsit supérbos mente cordis sui; suscépit Israel púerum suum, recordátus misericórdiae suae, allelúia.

DIE XI. AUGUSTI.

S. Philumenae

Virg. et Mart. Duplex.

Ut in Supplemento Breviarii.

Lectio ix. et Commem. SS. Martyrum Tiburtii et Suzannae, post Commem. Octavae S. Laurentii.

DIE XII. AUGUSTI.

Aurilaci,

Octava
B. M. V. ad Nives.

Duplex.

Omnia ut in die Festi; praeter Lectiones secundi Nocturni.

Commemoratio Octavae S. Laurentii.

Sermo sancti Thomae, Episcopi.

(*Conc. 1. de Assumpt. Virg.*)

Lectio iv.

MARIA est turris fundáta supra firmam petram in móntibus sanctis immóbili fundaménto : síquidem Deus in médio ejus, non commovébitur. De hac Vírgine in Cánticis légitur : Sicut turris David quae aedificáta est cum propugnáculis, mille clypei pendent ex ea, omnis armatúra fórtium. Vere turris David; illíus, inquam, David, qui supérbum Góliath, quinque lapídibus de torrénte, id est quinque vulnéribus, et Crucis báculo, gloriántem in Calvária monte prostrávit. Facta est haec turris Eccléstae propugnáculum, et peccatórum únicum refúgium, ut ad ipsam confúgiant omnes rei, omnes moesti, omnes afflícti, et ea protegénte liberéntur ab hoste. O homo! in quacúmque tribulatióne ad Maríam fuge, sive peccátis afflíctus, sive persecutiónibus attrítus, sive tentatiónibus turbátus, hanc turrim pétito, ad Maríam confúgito. Mille enim clypei pendent ex ea, et contra omnem aestum tribulántis, et ad omnem facem persequéntis daemonis, tutíssimum in ea clypeum invénies quo te protégas.

℟. Judith.

Lectio v.

EBI est enim omnis armatúra fórtium; ibi fides Apostolórum, ibi fortitúdo Mártyrum, ibi púritas Vírginum, Doctórum sapiéntia, Anachoretárum paupértas, devótio Confessórum, ibi dé-

Digitized by Google

nique ómnium Sanctórum virtus agglomeráta reperítur. Nihil enim unquam alícui Sanctórum speciáli privilégio concéssum est, quod a princípio vitae et cumulátius non praefúlgeat in María. Ecce castéllum fortíssimum, ecce turrim inexpugnábilem, quae nunquam diábolo praestitit tribútum ac fidem. Hanc intrávit Jesus quando Verbum caro factum est, et habitávit in nobis, ídeo inimícos expugnatúrus, et regnum suum recuperatúrus, in quo ab ínitio daemon fúerat intrúsus.

℟. Lauda.

Lectio vi.

SLECTA est ut esset advocáta nostra; nam licet advocátum habémus apud Patrem Fílium, ut ait Joánnes, opus étiam fuit habére Matrem advocátam apud Fílium. Nam, peccátis nostris non solum Deus offénditur cujus praecépta violámus, sed et Fílius Dei, cujus sánguinem peccándo conculcámus, rursus crucifigéntes Fílium Dei. Et ídeo sicut apud Patrem interpéllat Fílius, sic apud Fílium interpéllat Mater. Unde Fílius osténdit Patri latus et súlnera, et Mater osténdit Fílio pectus et úbera. Unde facta est idónea advocáta. Idónea quia puríssima, idónea quia acceptíssima, idónea quia piíssima. Haec enim ómnia ad advocátam requirúntur. Ergo advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte; ad te in nostris necessitátibus accúrrimus, tuum offícium imple, tuum opus exérce.

℟. Accidit.

DIE XIII. AUGUSTI.

S. Radegundis

Francorum Reginae Viduae. Duplex.

Omnia de Communi non Virginum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS, cujus amóre beáta Radegúndis ex aulae tumúltu, spretis mundi illécebris, in solitúdinem evolávit, tríbue nobis ex ejus imitatióne terréna despícere, et amáre coeléstia. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

RADEGUNDIS, Berthárii Thuringórum regis fília, decénnis captíva a Francis abdúcta, quum insígni esset forma, Francórum princípibus cui ipsa céderet inter se decertántibus, Clotário Suessió-

Digitized by Google

num regi sorte óbtigit : qui óptimis eam magístris crédidit, liberálibus erudiéndam disciplínis. Tum puélla, ávide accéptis fídei christiánae documéntis et ejuráto haereditário iánium deórum cultu, non praecépta tantum, sed et evangélica decrévit serváre consília. Adultiórem jam factam Clotárius, qui sibi dudum illam addíxerat uxórem, in conjúgem excépit : unde licet invíta, quin et áltera vice fuga elápsa, cunctis plaudéntibus, Regína salutátur. Ad honóres ígitur sólii evécta, beneficéntiam in páuperes, assíduas oratiónes, crebras vigílias, jejúnia aliásque córporis afflictatiónes cum régia dignitáte conjúnxit : ádeo ut non regína, sed mónacha jugális ab áulicis pietátem deridéntibus dicerétur.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SJUS patiéntia máxime enítuit in tolerándis váriis durioribúsque moléstiis quas ei rex inferébat. Quum autem audivísset fratrem suum germánum Clotárii jussu injúste fuísse occísum, ab aula repénte discéssit, ipso rege annuénte; et beátum Medárdum epíscopum ádiit, instantíssime déprecans ut Dómino consecrarétur. Cujus précibus commótus sanctus Póntifex, Regínam sacro velámine initiávit et manu impósita diaconíssam consecrávit. Pictávium deínde perréxit, ubi monastérium vírginum cóndidit, quod póstea título Sanctae Crucis nuncupátum est. Virtútum splendóre ac multitúdine miraculórum longe refúlgens, ad sacrae religiónis ampléxum innumerábiles pene vírgines pertráxit : quibus, ob exímia divínae in se grátiae testimónia, ómnium efflagitatióne praefécta, ministráre gaudébat magis quam praeésse. Vilíssima et abjectíssima quaevis múnia éxpetens, aegrórum, egéntium ac máxime leprosórum curam praecípue dilexit : quos saepe ab infirmitátibus mirabíliter liberábat. Quae vero ab adolescéntia martyrii flagrábat desidério, férreis cátenis lumbos adcíncta, membra cruciábat ardéntibus carbónibus, laminísque candéntibus in carne ácriter infíxis, ut sic étiam caro suo modo Christi amóre inflammarétur.

℟. Dilexísti.

Lectio vi.

SANCTORUM relíquiis váriis ex regiónibus adlátis, monastérium suum ditávit. Sed et missis cléricis ad

Digitized by Google

Justínum imperatórem, insígnem partem ligni Domínicae Crucis impetrávit : quae solémni ritu a Pictaviénsibus recépta est, gestiéntibus clero omníque pópulo, atque hymnos decantántibus, quos in laudem almae Crucis confécerat Venántius Fortunátus, póstea epíscopus, qui beátae Radegúndis sancta famíliaritáte potiebátur. Ipsa dénique sanctíssima Regína, jam matúra coelo, paucis diébus ántequam e vita exíret, Christi apparitióne sub spécie pulchérrimi adolescéntis dignáta est, et ex ejus ore has voces audíre méruit : " Quid ádeo fruéndi cupiditáte tenéris? Quid tot lácrymis gemitibúsque diffúnderis? Quid tam crebro meis altáribus supplíciter admovéris? Quid tot labóribus corpúsculum tuum infríngis, quum ipse tibi semper adhaeream? Tu gemma nóbilis, nóveris te in diadémate cápitis mei esse e gemmis primáriis unam." Anno tandem quingentésimo octogésimo séptimo, puríssimam ánimam in sinu caeléstis Sponsi quem únice diléxerat exhalávit : et a sancto Gregório Turonénsi in basílica beátae Maríae, ut optáverat, sepúlta fuit.

℟. Fallax grátia.

DIE XIV. AUGUSTI.

¶ *Aurilaci, S. Clarae, Virginis. (D. f. e 12 mensis hujus.)*

Omnia ut in Breviario.

Lectio ix. de Vigilia. Commem. Octavae S. Laurentii, et Vigiliae, ac S. Eusebii, Conf.

DIE XVI. AUGUSTI.

S. Rochi

Confessoris.

Duplex majus.

Ut in Supplemento Breviarii.

Lect. i. Noct. Beátus vir, *de Communi ii. loco.*

DIE XVII. AUGUSTI.

S. Mammeti

Evangelii in Dioecesi Praeconis, Confessoris.

Duplex ii. classis.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Hymnus.

LUX de luce, Deus, fons quoque lúminis
Quo stat perpétuus coelítibus dies,
Arvérnis mísera nocte jacéntibus
Lucis da rádium tuae.
En de sede Petri férvidus ádvolat
Dignus Stremónii discípulus; Deos,

Digitized by Google

Aras, fana simul fúnditus éruit,
Christi dógmata núntians.
O quam laeta seges, dum rúdibus pia
Commíttit fídei sémina méntibus!
Sacris bárbara gens, jam dócilis Deo,
Christum fóntibus índuit.
Felix, plaude tibi, plaude Mamértii
Tellus magnánimis culta labóribus;
Dum sincéra stabit, quam dócuit, fides,
Te fecúnda manet salus.
Sit Laus summa Patri, súmmaque Fílio,
Sit per sancte tibi glória Spíritus,
Cujus praesídio cógnita véritas
Sese ménitbus ínserit. Amen.

℣. Pópulus quem non cognóvi servívit mihi. ℟. In audítu auris obedívit mihi.

Ad Magnif. Ańa. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitae dare nobis.

Oratio.

DEUS, qui nos, beáti Mammeti, Levítae et Confessóris tui, salutáribus documéntis, ad agnitiónem tui nóminis perveníre fecísti: concéde propítius, ut fidem illibátam servántes, et in bonis opéribus perseverántes, aetérna praemia cónsequi mereámur. Per Dóminum.

AD MATUTINUM,

Invit. Dóminum messis, mitténtem operários in messem suam, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

CHRISTE, Praecónum caput atque princeps,
Mammeti festam veneráta lucem
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequéntat.
Strénuum bello púgilem supérnae
Grátiae pleno tuus unxit intus
Spíritus cornu, dedit atque nostram
Páscere gentem.
Fit gregis Doctor, Pater atque forma,
Laetus impéndit sua seque, servus
Omnium curis gravis, omnibúsque
Omnia factus.
Quae fuit quondam tibi gens amíca,
Illíus nunc te móveant labóres;
Pósteram, vultu plácido, precámur,
Réspice prolem.
Mammeti praesta précibus juvémur,
Christe, da Patrem paritérque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per aevum.
Amen.

Digitized by Google

In primo Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* lv.

OMNES sitiéntes, veníte ad aquas; et qui non habétis argéntum, properáte, émite et comédite; veníte, émite absque argénto, et absque ulla commutatióne, vinum et lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, et labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audiéntes me, et comédite bonum, et delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, et veníte ad me : audíte, et vivet ánima vestra, et fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac praeceptórem géntibus.

℟. Fide obedívit in locum exíre quem acceptúrus erat in hereditátem; * Et éxiit nésciens quo iret. ℟. Benedíctus Dóminus die quotídie, prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum. — Et éxiit.

Lectio ii.

ECCE gentem, quam nesciébas, vocábis : et gentes, quae te non cognovérunt, ad te current, propter Dóminum Deum tuum, et Sanctum Israel, quia glorificávit te. Quaerite Dóminum, dum inveníri potest; invocáte eum, dum prope est. Derelínquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas : et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus; et ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscéndum. Non enim cogitatiónes meae, cogitatiónes vestrae : neque viae vestrae, viae meae, dicit Dóminus. Quia sicut exaltántur coeli a terra, sic exaltátae sunt viae meae a viis vestris, et cogitatiónes meae a cogitatiónibus vestris.

℟. Loquebátur annúntians Dóminum Jesum, et erat manus Dómini cum eo; * Multúsque número credéntium convérsus est ad Dóminum. ℣. Montes exsultavérunt ut aríetes, et colles sicut agni óvium. —Multúsque.

Lectio iii.

ET quómodo descéndit imber et nix de coelo, et illuc ultra non revértitur, sed inébriat terram, et infúndit eam, et germináre eam facit, et dat semen serénti, et panem comedénti : sic erit verbum meum, quod egrediétur de ore meo : non revertétur ad me vácuum, sed fáciet quaecúmque vólui, et prosperábitur in his ad quae misi illud. Quia in laetítia

Digitized by Google

egrediémini, et in pace deducémini : montes et colles cantábunt coram vobis laudem, et ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro saliúnca ascéndet ábies, et pro urtíca crescet myrtus : et erit Dóminus nominátus in signum aetérnum, quod non auferétur.

℟. Surréxit quasi ignis, * Et verbum ipsíus quasi fácula ardébat. ℣. Virtutésque non quáslíbet faciébat Deus per manum ejus. — Et verbum. Glória Patri. Et verbum.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MAMMETUS, qui et Mamértius, Diaconátus honóre insignítus, beáto Austreménio ad episcopále culmen sublimáto comes et adminíster ab Apostolórum Príncipe adjúnctus, et in Gállias una cum sancto Praesule diréctus tráditur. Superióris autem Arvérniae tractus, in quibus póstea Muraténsis et Aurilacénsis exsurrexérunt urbes, cooperánte Antoníno conspícuae sanctitátis viro et Austreménii discípulo, evangelizávit virtúte multa ; nec accéssu imperviárum móntium, populíve agréstis ignorántia ac feritáte retardátus, terram hanc longe latéque fídei lúmine, et sanctimóniae atque miraculórum splendóre illustrávit.

℟. Egéntes, angustiáti, afflícti, quibus dignus non erat mundus, * In solitudínibus errántes, in móntibus, et spelúncis et cavérnis terrae. ℣. Et hi omnes testimónio fídei probáti. — In solitudínibus.

Lectio v.

SUBINDE vero ambo Evangélii Praecónes nonnúllas Arvérniae Inferióris plebes, jubénte Austreménio, ad Christum adducéndas suscepérunt. Dumque Antonínus bárbaros, in silvis degéntes et Mercúrii idólum adorántes, ab erróribus et nequítia felíci succéssu avocáret, et Gannaténsis civitátis primórdia suscitáret; Mammétus, áliam Limániae partem perlústrans, géntiles plúrimos Evangélii jugo mancipávit, et strénua in ampliándo regno Dei ópera méritus est qui primárius ab Austreménio eligerétur Diáconus.

℟. Audiéntes autem gentes gavísae sunt, et glorificábant verbum Dómini. * Et credidérunt quotquot erant praeordináti ad vitam aetérnam. ℣. Disseminabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. — Et credidérunt.

Digitized by Google

Lectio vi.

BEATO Antístite ad Arvérniae montes pergénti, ut sancto Mário moriénti astáret, comes itíneris fuit; eúmque subínde secútus est ab Antoníno accersítum ad consecrándam Compáni eccléSiam. Tandémque labóribus perfúnctus, quiévit in Dómino Mammétus, et in oppídulo nómine ipsíus háctenus insignito sepúltus créditur. Collegiátam autem eccléSiam ibídem extántem Joánnes Aycelínus a Monte Acúto, Claromonténsis Antístes, exeúnte saeculo décimo tértio cathedrális suae capítulo dedit et adjúnxit.

℟. Deseréntes caeremónias patrum suórum quae in mutitúdine Deórum erant; * Unum Deum coeli coluérunt. ℣. Magnificabátur nomen Dómini Jesu. — Unum Deum. Glória Patri. Unum Deum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* xvi.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Eúntes in mundum univérsum, praedicáte Evangélium omni creatúrae. Qui credíderit et baptizátus fúerit, salvus erit; qui vero non credíderit, condemnábitur. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papae. *Cap.* xxix.

QUI credíderit et baptizátus fúerit, salvus erit; qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicit : Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quae in hoc quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit : Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant. Hinc Joánnes ait : Qui dicit se nosse Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est.

℟. Exsúrge, Jerúsalem, et sta in excélso, et circúmspice ad Oriéntem, * Et vide colléctos fílios tuos ab Oriénte sole usque ad Occidéntem. ℣. Addúcet illos Dóminus ad te portátos in honóre, sicut fílios regni. — Et vide.

Lectio viii.

QUOD cum ita sit, fídei nostrae veritátem in vitae nostrae consideratióne debémus agnóscere. Tunc enim veráciter fidéles sumus, si quod verbis promíttimus,

Digitized by Google

opéribus compleámus; in die quippe baptísmatis, ómnibus nos antíqui hostis opéribus, atque ómnibus pompis abrenuntiáre promísimus. Itaque unusquísque vestrum ad consideratiónem suam mentis óculos redúcat, et si servat post baptísmum quod ante baptísmum spopóndit, certus jam quia fidélis est, gáudeat.

℟. Illi viri misericórdiae sunt, quorum pietátes non defuérunt : cum sémine eórum pérmanent bona : * Heréditas sancta népotes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum. ℣. Et fílii eórum propter illos usque in aetérnum manent. — Heréditas. Glória Patri. Heréditas.

Lectio ix.

SED ecce, si quod promísit, mínime servávit, si ad exercénda prava ópera, ad concupiscéndas mundi pompas dilápsus est, videámus, si jam scit plángere quod errávit. Apud misericórdem namque júdicem, nec ille fallax habétur qui ad veritátem revértitur, étiam postquam mentitur; quia omnípotens Deus, dum libénter nostram poeniténtiam súscipit, ipse suo judício hoc quod errávimus abscóndit.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES,

Hymnus.

LAETARE, Coelum, pláusibus
Tellus resúltet aemulis;
Christi Minístri glóriam
Solémnis instáurat dies.
Afflánte sancto Spíritu
Qui verba vitae trádidit,
Et praedicávit móribus,
Signávit et miráculis.
Christum sonat, jam córruunt,
Arces supérbae daemonum;
Quos vanus error lúserat
Illústrat alma véritas.
Auro, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus,
Verbo sed irrísae Crucis
Mentes rebélles súbdidit.
Quae victimárum caedibus
Arvérna tellus ímpiis
Madébat, en sudóribus
Hanc ábluit Mammértius.
Hoc rore facta pínguior
Quot illa fructus prótulit!
O quanta surréxit seges!
Et ista nos seges sumus.
Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere,
Fruménta nos coeléstibus
Matúra condes hórreis.
Uni sit et Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suae
Lumen vocávit grátiae.
Amen.

℣. Dóminus dabit ver-

Digitized by Google

bum evangelizántibus. ℟. Virtúte multa.

Ad Bened. Aña. Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum; sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa.

Oratio.

EUS, qui nos, beáti Mammméti, Levítae et Confessóris tui, salutáribus documéntis, ad agnitiónem tui nóminis pervenire fecísti : concéde propítius ut, fidem illibátam servántes, et in bonis opéribus perseverántes, aetérna praemia cónsequi mereámur. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS,

Hymnus et ℣., ut in primis.

Ad Magnif. Aña. In Christo Jesu per Evangélium ego vos génui : rogo ergo vos, imitatóres mei estóte, sicut et ego Christi.

DIE XVIII. AUG.

(Dies fixa e 16 hujus.)

S. Hyacinthi

Confessoris. Duplex.

Ut in Breviario.

Lectio ix. et Commem. S. Agapiti, Mart.

DIE XIX. AUGUSTI.

B. Urbani II.

Papae et Confessoris. Duplex.

(d. f. e. 29 Julii.)

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia. (*m. t. v.*)

Oratio.

OMINE Jesu Christe, qui beáto Pontífici Urbáno pro Ecclésiae tuae libertáte et décore felíciter decertáre tribuísti, eúmque ad rediménda ab infidélium potestáte tuae vitae mortális et passiónis monuménta per virtútem Crucis roborásti : concéde, ut ipsíus intercessióne, contra hostes ánimae nostrae dimicántes in terris, aetérnae glóriae bravíum accípere mereámur : Qui vivis.

Commem. praeced. Aña. Hic vir despíciens. ℣. Justum dedúxit. *Oratio.* Deus, qui nos.

Postea Octavae Assumpt. Aña. Hódie María Virgo. ℣. Exaltáta est. *et Oratio.* Famulórum.

Postremo SS. Magni et Andreae Martyr. Aña. Istórum est enim. ℣. Laetámini in Dómino.

Oratio.

EUS qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Magni et Andréae solemnitáte laetíficas : concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Lectiones i. Nocturni de Scriptura occurrente.

Digitized by Google

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

SAECULO undécimo, fervénte luctuosíssimo dissídio Ecclésiam inter et impérium, non minóri fortitúdine quam céteri Pontífices, qui per ea témpora Románam obtinuérunt sedem, enítuit Urbánus secúndus, Odo ántea vocátus, e nóbili família apud Castellión̄em supra Matrónam non procul a Rheménsi urbe ortus. Is Brunóne magístro, celebérrimo póstea Carthusianórum institutóre, philosóphicis ac theológicis stúdiis óperam dedit, et ob egrégias virtútes in Ecclésia Rheménsi canonicátu potítus est. Ac saeculi curas pertaesus, ac régulam sancti Benedícti proféssus, primum in Cluniacénsi, dein in Bainsonénsi et Cavénsi coenóbiis religiosíssime conversátus est. Vestígia sequútus sancti Gregórii séptimi, viri ópere et sermóne poténtis, a quo in majóribus Ecclésiae negótiis adhíbitus fúerat, atque Epíscopus Ostiénsis et sanctae Románae Ecclésiae Cardinális creátus, pari ánimi constántia ac fortitúdine jura Ecclésiae contra láicam potestátem vindicávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SUMMUS Póntifex renuntiátus, Cassíni montem invísit, sacras ibi beatíssimi patris Benedícti exúvias veneratúrus, ejúsque ope a lápidis morbo, quo diu laboráverat, insígni prodígio sanátus fuit. Cavénsis monastérii ecclésiam et sancti Nicolái Barénsis basílicam consecrávit, ibíque corpus ejúsdem thaumatúrgi magna cum solemnitáte repósuit. In eádem Barénsi basílica insígne concílium hábuit, ut Graecórum errónes confutáret, doctíssimis praesértim usus argumentis, quibus sanctus Ansélmus Archiepíscopus Cantuariénsis fidem cathólicam asséruit. Aliis praetérea divérsis in locis convocátis concíliis, ecclesiásticae disciplínae observántiam strénue curávit. Sed ómnium celebérrimum fuit Claromontánum concílium, in quo illárum sacrárum expeditiónum felicíssimo succéssu auctor éxstitit, quae ex salutíferae Crucis Christi signo, quo decorabántur, Cruciatárum nómine fuérunt appellátae. Ac sane mirum est Pontíficem páuperem, uti erat tunc Urbánus, absque regum ope, sine ulla exactióne, aut tribúto, tam ingéntem príncipum viro-

Digitized by Google

rúmque nobílium, ac ceterórum ex omni órdine, statu et regno multitúdinem congregásse, qui ad difficilem ádeo expeditiónem sponte et álacri ánimo properárent; quibus pro stipéndio sola proponebátur peccatórum indulgéntia, et sola spes vitae aetérnae pro praemio.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

REATAM Dei Genitrícem singulári obséquio prósequens, speciálium precum in ejus honórem recitatiónem cléricis aeque ac láicis ea occasióne indíxit, ut qui fidéles suscipiéndae expeditióni ímpares essent, mílites pro religiónis causa dimicántes saltem oratiónibus adjuvárent. Hinc et cultus beátae Maríae, qui hodiéque in Sábbato celebrári solet, ab eo institútus fuísse perhibétur. Post plúrimos autem labóres pro Ecclésia superátos, Romae, quae jam cum tota Itália ab Henríci imperatóris oppressióne eváserat, universáli quoque Ecclésia in tranquilliórem statum revocáta, tandem meritórum magis quam diérum plenus, anno millésimo nonagésimo nono, die vigésima nona Júlii gloriósa justórum morte quiévit, cum Petri cáthedram tenuísset annos úndecim, menses quátuor, dies decem et octo. Corpus ex aedibus Petri Leónis apud sanctum Nicoláum in Cárcere ad basílicam Vaticánam delátum est, ibíque inter totíus Urbis luctum et tristítiam honorífice cónditum. Cultum usque ab immemorábili témpore beáto Urbáno secúndo exhíbitum Leo décimus tértius Póntifex máximus ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto ratum hábuit et confirmávit, atque Offícium cum Missa, in ejus honórem quotánnis celebrándum clero Románo, Rheménsi ac Tolosáno benígne indúlsit. Quum autem e concílio claromonténsi reverterétur beátus Póntifex, superiórem Arvérniam, comitántibus plúribus cardinálibus, epíscopis et abbátibus, péragrans, Ecclésias priorátus Sancti-Flori et Aurilacénsis monastérii, recens aedificátas, consecrávit.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia. Ut ignorántiam. *de Communi ii. loco.*

Lectio ix.

de sanctis Martyribus.

AGNUS, Anágniae Epíscopus, quum vitae sanctimónia ac doctrínae splendóre ecclésiam suam illustrásset, in Décii

Digitized by Google

persecutióne, quarto décimo Caléndas Septémbris, martyrii palmam consecútus est, et ibídem a Christiánis sepúltus. Eódem autem die, imperánte Maximiáno, Andréas in Cilícia natus, et décimae nonae legiónis tribúnus, una cum duóbus míllibus quingéntis et nonagínta tribus sóciis militíbus, ad Christi fidem, victória de Persis divínitus adépta, convérsus, in angústiis Tauri montis, ab exército Seléuci praesidis cum iísdem martyrio coronátus est. Eórum autem christianórum athletárum nonnúllae relíquiae olim Sanflórum asportátae in ecclésia cathedráli usque ad infáustum saeculi décimi octávi finem venerátae mansérunt. Sed et cultu piíssimo, frequentique aegrotórum, praesértim febricitántium, concúrsu recolebántur ab immemoriáli in ecclésia sancti Vincéntii vetéris Briváti, olim dioecésis sancti Flori, quam plúrima ossa praelaudátae Legiónis Mártyrum, quae non longe ab eádem ecclésia mirabíliter quondam repérta fuísse tradúntur.

Te Deum laudámus.

In Laudibus fit Comm. Octavae Assumpt. Aña. Quae est ista. ℣. Exaltáta est. *et Oratio.* Famulórum.

Postea SS. Martyr. Aña. Vestri capílli. ℣. Exsultábunt sancti. *et Oratio.* Deus, qui nos.

DIE XXI. AUGUSTI.

Commemoratio

S. Privati

Episcopi et Mart.

Ad Magnif. Aña. Iste sanctus. ℣. Glória et honóre.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, da nobis in festivitáte beáti Priváti cum gratiárum actióne laetári : qui, Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit testimónio comprobávit, et quod praedicávit ore confirmávit exémplo. Per eúmdem.

Lectio ix.

Ex história Francórum sancti Gregórii, Turonénsis Episcopi.

(*Lib.* I. *Cap.* xxxii.)

IRRUENTIBUS in Gállias Alamánnis, sanctus Privátus Gabalitánae urbis Episcopus in crypta Mimaténsis montis, ubi jejúniis, oratiónibúsque vacábat, reperítur, pópulo Gredonénsis castri in munitióne conclúso. Sed dum oves suas bonus pastor lupis trádere non conséntit, daemóniis immoláre compéllitur. Quod infándum

Digitized by Google

ille tam exsécrans quam refútans, támdiu fústibus caeditur, quoadúsque putarétur exánimis; sed ex ipsa quassatióne non multo post saeculo excédens, ad glóriam sibi in coelo praeparátam commigrávit. Cujus corpus Gabalitáni munícipes in crypta condidérunt, ubi ad haec usque témpora, Deus virtútum benefícia poscéntibus sancti Mártyris sui suffrágio impertítur.

In Laud. Aña. Qui odit. ℣. Justus ut palma. *Oratio.* Omnípotens sempitérne.

DIE XXII. AUGUSTI.

In Lectione nona de SS. Martyribus Timothaei et Hippólyti, *supprimantur quae ad sanctum* Symphoriánum *spectant, et nomen ejus in oratione praetermittatur.*

DIE XXIII. AUGUSTI.

S. Sidonii Apollinaris, *Episc. Conf. Duplex.*

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS, fidélium lumen et pastor animárum, qui beátum Sidónium Epíscopum in Ecclésia posuísti, ut oves tuas verbo pásceret et informáret exémplo : da nobis ejus intercessióne, et fidem serváre quam verbo dócuit, et viam sequi quam exémplo monstrávit. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CAIUS Sóllius Sidónius Apollináris, Gálliae decus exímium, Lugdúni ortum illústrem hábuit. Ita lítteris humánis Romae patérna cura fuit imbútus, ut adhuc adoléscens quos habúerat magístros longe superáret. Hujus urbis praefectúram adéptus, suae in rebus geréndis solértiae et integritátis famam plúrimum adáuxit. In Gálliam revérsus, alter Ambrósius, e tribunáli raptus ad episcopátum Arvernénsis Urbis, licet relúctans, ordinátus est. Tunc dimíssis saeculi dignitátibus, totus in divínis et ecclesiásticis sciéntiis ita brevi profécit, ut de his omnes ejus sententiam requírerent.

℟. Invéni David.

Lectio v.

TENERIS annis pius, in episcopátu sánctior fuit. Omnia sua paupéribus erogábat, in quos ante episcopátum fúerat beneficentíssimus. Témpore famis,

Digitized by Google

praeter egénos suae dioecésis, áluit quátuor míllia exterórum. Rogatiónum usum, a Mamérto Viennénsi institútum, primus Gálliae episcopórum recépit. Ariánae haeresis expugnátor acérrimus, in Evágrium Visigothórum regem líbere invéctus est.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

INVIDORUM tamen ódia sanctíssimus antístes ipsámet beneficéntia in se concitávit; a duóbus enim presbyteris et calúmniis et contuméliis impetítus, et ecclésiae suae regímine et bonis ómnibus spoliátus est. At in tantis aerúmnis patientíssimum ultióne terríbili non dístulit ulcísci Deus, inimícos morte subitánea praeóccupans. Ipse vero sedi suae restitútus, laboribúsque et infirmitátibus fractus, postquam prophético intúitu sibi successórem praenuntiásset Aprúnculum, tunc témporis Lingonénsem Epíscopum, mox autem Burgundiónum insectatiónibus futúrum extórrem, ad coeli praemia evolávit, anno aetátis suae quinquagésimo sexto, dictis, scriptis, actis claríssimus, gratiaeque dótibus illústris, ac méritis justítiae et pietátis cumulátus. Cujus corpus in ecclésia sancti Saturníni primo sepúltum, in ecclésiam sanctórum Symphoriáni et Genésii, ejúsdem Claromontánae civitátis, póstea translátum est.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorii in Evang. Homo péregre proficíscens, *ut in Communi, primo loco.*

Lectio ix. et Comm. Vigiliae ad Laudes.

DIE XXV. AUGUSTI.

S. Ludovici

Francorum Regis, Conf. Duplex majus.

Omnia ut in Breviario, praeter sequentia.

Si ob aliquam causam dici contigerit i. Verperas, tunc dicantur Añae et Capit. de Laud., Psalmi et ℣. de Communi Conf. non Pont., Hymnus ut infra ad Matutinum, necnon et reliqua quae sequuntur.

In ii. Vesp. S. Bartholomaei fit S. Ludovici Commem. ut sequitur.

Añа. Rex Francórum Ludovícus, fídei christiánae defénsor ínclytus, bráchium Ecclésiae, justítiae zelátor assíduus.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : ℟. Stolam glóriae índuit eum.

Digitized by Google

Oratio.

DEUS, qui beátum Ludovícum, Confessórem tuum, de terréno regno ad coeléstis regni glóriam transtulísti : ejus, quaesumus, méritis et intercessióne, Regis regum Jesu Christi Fílii tui fácias nos esse consórtes. Qui tecum vivit.

Commemor. S. Aredii, Abbatis. Ańa. Similábo eum. ℣. Justum dedúxit.

Oratio.

DEUS, qui te párvulis et humílibus revelári non dedignáris: tríbue nobis, quaesumus, imitatióne beáti Arédii, Abbátis, et stultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam, et solum edíscere Jesum Christum crucifíxum, qui tecum vivit et regnat.

AD MATUTINUM,

Hymnus.

REX summe regum, qui poténti númine
Quo sunt creáta regna nutu dívidis,
Dum thure fumant templa, voces pérsonant,
Audi profúsas Regis in laudem preces.
Nascens in ipsa Ludovícus púrpura,
Sceptris avítis parvus ádmovet manus;
Piaeque ductu matris, ignárus mali,
Servíre Christo discit, ántequam regat.
Justi severus cultor, urbes légibus,
Amóre cives cóntinens, hostes metu,
Pietáte coelum flectit, aras éxcitat;
Deóque templa, tecta nudis érigit.
Mox christiáni serus ultor sánguinis,
Eménsus aequor, inque littus bárbarum
Vexílla pandens, urget armis ímpios,
Unóque vitam pro Deo pacíscitur.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas atque jubilátio,
In unitáte, quae gubérnans ómnia,
Per cuncta regnat saeculórum saecula.
Amen.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. xix.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Digitized by Google

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(*De Civit. Dei, lib.* 5.)

HRISTIANOS imperatóres non ídeo felíces dícimus, quia vel diútius imperárunt, vel imperántes fílios morte plácida reliquérunt, vel hostes reipúblicae domuérunt, vel inimícos cives advérsus se insurgéntes et cavére et opprímere potuérunt. Haec etália vitae hujus aerumnósae vel múnera, vel solátia, quidam étiam cultóres daemonum accípere meruérunt, qui non pértinent ad regnum Dei quo pértinent isti. Et hoc ipsíus misericórdia factum est; ne ab illo ista qui in eum créderent velut summa bona desiderárent. Sed felíces eos dícimus, si juste ímperant; si inter linguas sublímiter honorántium et obséquia nimis humíliter salutántium non extollúntur, sed se hómines esse meminérunt; si suam potestátem ad Dei cultum máxime dilatándum majestáti ejus fámulam fáciunt.

℟. Iste est.

Lectio viii.

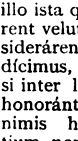

ELICES eos dícimus si Deum timent, díligunt, colunt; si plus amant illud regnum ubi non timent habére consórtes; si tárdius víndicant, fácile ignóscunt; si eámdem vindíctam pro necessitáte regéndae tuendaeque reipúblicae, non pro saturándis inimicitiárum ódiis, exércent; si eámdem véniam, non ad impunitátem iniquitátis, sed ad spem correctiónis, indúlgent; si quod áspere coguntur plerúmque decernére, misericórdiae lenitáte et beneficiórum largitáte compénsant; si luxúria tanto eis est castigátior, quanto posset esse libérior; si malunt cupiditátibus pravis, quam quibúslibet géntibus, imperáre. Et si haec ómnia fáciunt non propter ardórem inánis glóriae, sed propter caritátem felicitátis aetérnae; si pro suis peccátis, humilitátis et miseratiónis et oratiónis sacrifícium Deo suo vero immoláre non négligunt: tales christiános imperatóres dícimus esse felíces ínterim spe, póstea re ipsa futúros, quum id quod exspectámus advénerit.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix. de S. Aredio.

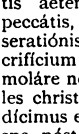

REDIUS Lemovicénsis, quem sanctus Ódo, Acta beáti Geráldi Aurilacénsis descríbens, inter Boni Cómitis avos célebrat, relícta Theodebérti regis aula, ad Nicétium Trevirénsem epísco-

Digitized by Google

pum, doctrína et miráculis egrégium, se cóntulit, a quo erudítus est, et cléricus factus. Patre vita functo, in pátriam revérsus, fundávit coenóbium sub régula sancti Basílii, in eóque per multos annos mónachis, quibus ipsíus mater victum ac vestítum ministrábat, praefuit. Sanctis opéribus et miráculis famam longe latéque consecútus, tandem migrávit ad Dóminum anno Dómini quingentésimo nonagésimo primo. Cujus exséquias non pauci sancti Episcopi cohonestárunt, miraculórum illíus post mortem testimónia promulgántes; quorum étiam laudátor ejus insígnis, sanctus Gregórius Turonénsis Epíscopus, mentiónem perillústrem fecit.

In Festo S. Ludovici, quando transfertur, dicitur nona Lectio sequens.

(*Lib. ad Bonif., Ep. 18, cap.* v.)

SERVITE Dómino in timóre, et exsultáte ei cum tremóre. Quo modo reges Dómino sérviunt in timóre; nisi ea quae contra jussa Dómini fiunt religiósa severitáte prohibéndo atque plecténdo? Aliter enim servit quia homo est, áliter quia étiam rex est. Quia homo est, ei servit vivéndo fidéliter : quia vero étiam rex est, servit leges justa praecipiéntes et contrária prohibéntes convenienti vigóre sanciéndo : sicut servívit Ezechías, lucos et templa idolórum, et illa excélsa quae contra praecépta Dei fúerant constructa destruéndo : sicut servívit Josías, tália et ipse faciéndo : sicut servívit rex Ninivitárum, univérsam civitátem ad placándum Dóminum compelléndo: sicut servívit Dárius, idólum frangéndum in potestátem Daniéli dando, et inimícos ejus leónibus ingeréndo : sicut servívit Nabuchodónosor, omnes in regno suo pósitos a blasphemándo Deo lege terríbili prohibéndo, In hoc ergo sérviunt Dómino reges, in quantum sunt reges, quum ea fáciunt ad serviéndum illi, quae non possunt fácere nisi reges.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES,

Hymnus.

TEMPLA nunc fument resonéntque cantu,
En triumpháto Ludovícus hoste
Quaerit aetérnas, tibi militándo,
Christe, corónas.
Hic tuos ardet reparáre cultus,
Hic gregem tuto fugitívum ovili

Digitized by Google

Reddit : hic armis tua christiánis
Sacra tuétur.
Béllicae vix dum memor ille laudis
Cuncta qui subdit, tibi servit uni :
Imperes unus, satis imperábit,
Te duce, princeps.
Stat tua fidens ope, fortiórque
Sumit ex ipsis ánimos ruínis ;
Jura dat victis, sedet inter ipsos
Arbiter hostes.
Summa laus summo super astra Patri ;
Fílio compar Hómini Deóque,
Nec tibi dispar, utriúsque sacri
Nexus amóris. Amen.

℣. Justum dedúxit.

Ad Bened. Aña. Ludovícus servus Christi, plebis delíciae, nutrítius páuperum, fide vicit mundum et glóriam ejus.

Oratio. Deus qui beátum.

Pro Comm. S. Aredii.

Aña. Euge serve bone.

℣. Amávit eum.

Oratio. Deus, qui te.

IN II. VESPERIS,

Hymnus.

TE, sancte rursus, Ludovíce, proelia
Divína poscunt : tu Crucis clavum tenens,
Speíque sacras ánchora fundans rates,
Moves tyránnis bella, Christo mílitas.
Vincis cadéndo : mors tibi victóriam
Aufert et addit : corpus hic palmae tegunt
Nondum sepúltum ; sed triúmpho nóbili
Coelum parátur, et corónis sídera.
Tuus patérnae rédditus terrae cinis
Regnum tuétur, dum throno praesens Dei,
Ætérna regnans pascis inter lília,
Favénsque blando nostra cernis lúmine.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quae gubérnans ómnia,
Per cuncta regnat saeculórum saecula. Amen.

℣. Justum dedúxit.

Ad Magnif. Aña. O rex óptime, sanctae Crucis signo praefúlgens, Corónae Dómini cultor devotíssime, glória et honóre coronáris in coelis.

Oratio. Deus qui beátum.

DIE XXVI. AUG.

(*e Dom. infra Oct. Ass.*)

Translatio S. Geraldi

Confessoris.

Duplex majus.

(AURILACI *de Festo S. Joachim, e Dom. infra Oct.*

Digitized by Google

Assumpt. Dupl. ii. class. Lectio ix. et Comm. S. Zephyrini, Martyris.)

IN I. VESPERIS,

Ańa. Ex útero vocátus, *cum reliquis de Laudibus. Psalm.* Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica, et loco ultimi :* Laudáte Dóminum, omnes gentes. *Capitulum. Eccli.* xxxi.

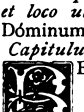

EATUS dives qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus, fácere mala, et non fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Eccléśia Sanctórum.

Hymnus.

ERALDUM cánimus ; pláudite, coelites,
Ætérnam méritae laudis adóream
Arvérno Cómiti qui super áurea
Divum rédditis átria.
Regum conspícua clarus orígine,
Magnus divítiis, summus honóribus,
Pro Christo dídicit spérnere fúlgida
Altae stémmata glóriae.
Illum Virgínei córporis hóspita
Mens Agni cómitem fecit, et Angelis
Admíxtum, súperi tóllere cándidam
Sponsi sánguine púrpuram.
Illic delíciis Núminis ébrius,
Solis Virgínibus cógnita cármina
Cantat, ceu résonis Aurilacénsium
Psalmos cóncinat aedibus.
At nos procídui vócibus aemulis,
Seu sanctum Cómitem mane requírimus,
Orántes séquimur, seu pia fúndimus
Laudum véspere múnera.
Tu coelo fácilis, Sancte, supérveni ;
Ac quales súperos ad tua cúrrere
Urgébas, própera ; férvida súpplicum
Audi vota cliéntium.
Ergo divítiis Núminis áffluens,
Gaude sacra tibi templa revísere ;
Et quae reddítibus spléndida féceras,
Fac coeléstia grátiis.
Jesu, Rex súperum, sit tibi glória,
Arvérno Cómiti, qui sua praemia
Servátae fídei dives in ómnia
Gaudes réddere saecula.
Amen.

℣. Ora pro nobis, beáte Gerálde ; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnif. Ańa. Hó-

Digitized by Google

die pullulavérunt ossa Geráldi de loco suo, corpus ejus de terra sublátum est; et Boni Cómitis nomen pérmanet in aetérnum.

Oratio.

MNIPOTENS sempitérne Deus, qui praeséntis díei solemnitátem beáti Geráldi, Confessóris tui, gloriósa Translatióne consecrásti: concéde nobis, quaesumus; ut ánnuam ejúsdem Translatiónis memóriam celebrántes, ad aetérnae felicitátis celebránda gáudia transferámur. Per Dóminum.

Pro Comm. S. Zephyrini Añna. Iste sanctus. ℣. Glória et honóre. *Oratio.* Praesta.

AD MATUTINUM,

Invitat. Dóminum custodiéntem ossa justórum * Veníte adorémus.

Hymnus.

ALVE, sancta dies, áurea lux, ave!
Cultu templa novo spléndida fúlgeant;
Et vos coelícolae, dulce sonántibus
Nostris pláudite cánticis.
Felix nempe Boni Príncipis óssibus,
Felix Aurilácum vota refúndere
Et Patri próperat sólvere grátias,
Tanto nómine laetius.
Quae quondam frémuit vócibus ímpiis,
Arcis divítibus pígnora cóndita
Heu! cum dejíceret sacrílegus furor,
Ædes láudibus ínsonat.
O sancti Cómitis percélebris domus,
Ædes sacra Deo, saecla per ómnia
Geráldi précibus dum Deus ánnuit,
Quantis prodígiis nites!
At tu, noster amor, spes simul et decus,
Qui, palmas méritus sértaque fúlgida,
Sublímis sólio, gáudia póssides
Nullis mixta dolóribus.
Cultu proséquimur dum cíneres pio,
Erúmpens túmulo vox tua córdibus
Languéntis fídei sémina súscitet;
Sanctos cúrrere fac dies.
Exáudi fácilis quas tibi núncupat
Supplex turba preces, o pátriae Pater!
Natis, alme Comes, exúiibus fave,
Ut coeli páteant domus.
Jesu, rex súperum, sit tibi glória,
Arvérno Cómiti qui sua praemia
Servátae fídei dives in ómnia
Gaudes réddere saecula.
Amen.

Digitized by Google

In primo Nocturno,

Ánt. Beátus vir Geráldus, sicut lignum quod plantátum est secus decúrsus aquárum, dedit fructum suum; et fólium ejus non défluet in aetérnum.

Psalmi de Communi Confessoris non Pontificis.

Ánt. Dedit illi Dóminus gentes hereditátem et possessiónem términos terrae: Geráldus ómnia Dómino consecrávit.

Ánt. Voce mea ad Dóminum clamávi de útero matris meae, et exaudívit me de monte sancto suo.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum; ℟. Stolam glóriae índuit eum.

De Libro ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* xxxi.

BEATUS dives, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? Fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória aetérna: qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus; fácere mala, et non fecit: ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

℟. Solemnitátem beáti Geráldi Cómitis devotíssime celebrémus, qui divíno cúltui sese per ómnia mancipávit; * Et bona sua beáto Petro Apostolórum Príncipi, consecrávit. ℣. Dominíca dilectióne flagrans, cum posset tránsgredi, non est transgréssus, sed perfectae justítiae opus Deo exhíbuit. — Et bona sua.

Lectio ii. *Cap.* l.

IN vita sua suffúlsit domum, et in diébus suis corroborávit templum. Templi étiam altitúdo ab ipso fundáta est; duplex aedificátio et excélsi parfetes templi. Qui praeváluit amplificáre civitátem, qui adéptus est glóriam in conversatióne gentis; et ingréssum domus et átrii amplificávit. Quasi stella matutína in médio nébulae et quasi luna plena in diébus suis lucet. Et quasi sol refúlgens, sic ille effúlsit in templo Dei.

℟. Vir magnus Geráldus in vita sua fundávit templum, et stare fecit cantóres juxta altáre, * Ut laudárent nomen sanctum Dómini, et amplificárent mane Dei sanctitátem. ℣. Cum quotídie divínum officium recitáret, circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte Líbano. — Ut laudárent.

Digitized by Google

Lectio iii.

QUASI arcus refúlgens inter nébulas glóriae, et quasi flos rosárum in diébus vernis, et quasi lília quae sunt in transítu aquae, et quasi thus rédolens in diébus aestátis. Quasi vas auri sólidum, ornátum, omni lápide pretióso. Quasi oliva púllulans, et cypréssus in altitúdinem se extóllens, in accipiéndo ipsum stolam glóriae, et vestíri eum in consummatiónem virtútis. Et circa illum coróna fratrum quasi plantátio cedri in monte Líbano, sic circa illum stetérunt, quasi rami palmae.

℟. Videns Geráldus perféctum Dei templum, quod ipse aedificáverat, exclamábat laetus : * Haec réquies mea in saeculum saeculi, hic habitábo, quóniam elégi eam. ℣. Sanctífica, Dómine, domum istam quam aedificávi nómini tuo. — Haec réquies. Glória Patri. Haec réquies.

In secundo Nocturno,

Ańa. Mirificávit Dóminus sanctum suum Geráldum, cui dedit virtútem ut claudos erígeret, obséssos a daemóniis liberáret.

Ańa. Lavábat innocéntes manus, et aqua tactu benedícta caecos illuminábat.

Ańa. Subjecísti, Dómine, fámulo tuo Geráldo vólucres coeli, et pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

℣. Justus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus quae in Líbano est multiplicábitur.

Lectio iv.

FESTIVITATEM hodiérnam recoléndis perpétua memória sacrárum Exuviárum beáti Geráldi Translatiónibus Arvernórum devótio consecrávit. Sanctum enim ejus corpus e Cezerniáco, ubi pius Comes obíerat, Aurilácum, ingénti episcopórum, cleri fideliúmque concúrsu, deportátum, in ecclésia sancti Petri ab ipsómet aedificáta depósitum est, et ad laevam Basílicae, juxta altáre príncipis Apostolórum, ab Amblárdo, Cadurcénsi antístite fúnera per tríduum celebránte, tumulátum. Statim autem ad gloriósum Confessóris sepúlcrum convenire coepérunt, non solum e tota Gállia, sed ex Itália extremáque Germánia, et plebéii, et príncipes, pretiósa múnera deferéntes; quum illic Deus per invocatiónem sancti Cómitis innúmera operarétur mirácula, caecos illuminándo, claudos erigéndo, daemones ab obsédis corpóribus expelléndo. Inter illustrióres vero peregrínos huc adventántes me-

Digitized by Google

morántur Robértus, Francórum Rex, et Leo, Caietánsis epíscopus, qui, abdicáta dignitáte, Aurilácum secéssit, et in crypta monastérii, de consénsu fratrum, degens reclúsus, relícta sanctitátis fama, ibídem obdormívit in Dómino. Illud autem imprímis admirándum fuit, quod séptimo post depositiónem anno, sacratíssimum corpus, Deo thesáurum abscónditum retegénte, sensim e terra elevátum est.

℟. Timénti Dóminum bene erit in extrémis, * Et in die defunctiónis suae benedicétur. ℣. In memória aetérna erit justus, ab auditióne mala non timébit. — Et in die.

Lectio v.

AT vero crebrescénte in dies tantórum fama signórum necnon sanctitátis et doctrínae monachórum Aurilacénsium, quorum coenóbium ab anno nongentésimo vigésimo octávo praeceptiónibus et exémplis informáverat beátus Odo, Boni Cómitis actórum scriptor, et Cluniacénsis abbas, adimpléta est Geráldi prophétia in ecclésiae suae erectióne praenuntiántis mox angustiórem illam fore propter affluéntem pópulum. Ideo amplióris basílicae fundaménta pósuit Adráldus, Conquénsis mónachus, et post Arnúlphum Odónis succéssor. Sacram autem aedem perfécit abbas Geráldus de Sancto-Seréno, Gerbérti Magíster, e Bellilocénsi prope Aurilácum villa oriúndi, qui póstea ad Sedem apostólicam sublimátus, tanta virtútum et scientiárum laude cláruit. Quam consecrándam curávit a Stéphano Claromonténsi epíscopo, astántibus plurímis áliis antistítibus, die vigésima tértia Augústi, anno Christi nongentésimo septuagésimo secúndo : et inter ejus dedicatiónem sancti Confessóris Lípsana e sepúlcro solémniter exaltáta veneratióni públicae expósita sunt, et in argéntea hierothéca post áliquot annos inclúsa. Centum et vigínti tribus elápsis annis, Urbánus Papa secúndus, celebráto Claromonténsi concílio pro liberándae Hierosólymae bello, Aurilácum devéniens, cum beáto Hugóne Cluniacénsi, et Petro a Cisériis Anrilacénsi abbáte, ampliátam a Petro et splendidiórem factam ecclésiam dedicávit, sanctúmque Geráldum cultu pissimo cóluit, et abbátiam ab ipso suscitátam permúltis decorávit grátiis.

℟. Réquiem tibi dabit Dóminus semper, * Et implébit splendóribus ánimam

Digitized by Google

tuam, et ossa tua liberábit. ℣. Et eris quasi hortus irríguus, et sicut fons aquárum cujus non defícient aquae. — Et implébit.

Lectio vi.

SAEVIENTIBUS autem haeréticis, qui civitátem anno millésimo quingentésimo sexagésimo nono inváserant, et monastérium atque basílicam fere pénitus diruéntibus, ossa beáti Cómitis ejécta sunt ex argéntea lipsanothéca ubi asservabántur, et partim intra templum conculcáta, partim igni trádita sunt. Quae tamen audáci pietáte tum e paviménto, tum e flammis eripiéntes fidéles, non pauca felíciter servavérunt. Instauráta deínde, canonicórum, qui mónachis anno millésimo quingentésimo sexagésimo secúndo succésserant, necnon abbátis Cároli a Noálliis cura et impénsis, basílica, secúndus ab ipso abbas Hércules de Manziéri Relíquias sancti Geráldi in argénteam capsam solemnissima pompa tránstulit, vigésima octáva Júnii anni millésimi sexcentésimi quinquagésimi octávi. Eaedem porro Relíquiae, exeúnte saeculo décimo octávo, in sacrílega abbatiális ecclésiae vastatióne, sollícita aedítui cura servátae, ritéque post pacem rédditam recógnitae, in eádem adhuc sancti Geráldi basílica piíssime recolúntur. Ejus autem ecclésiam et solémnia, decessórum suórum vestígiis insisténtes, Gregórius Papa Décimus Sextus et Pius Papa Nonus amplíssimis indulgéntiis decoravérunt.

℟. Haec réquies mea in saeculum saeculi, * Hic habitábo quóniam elégi eam. ℟. Víduam ejus benedícens benedícam, páuperes ejus saturábo pánibus, sacerdótes ejus índuam salutári, et sancti ejus exsultatióne exsultábunt. — Hic. Glória Patri. Hic.

In tertio Nocturno,

Ánn. Magnum Geráldi nomen! Retúso ferro pugnans, confrégit poténtias árcuum, scutum, gládium et bellum.

Ánn. Zelo zelátus Geráldus pro domo Dómini suspirábat ad Dóminum : O quantum defécit sanctus! O quantum diminútae sunt veritátes a fíliis hóminum!

Ánn. Qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus, fácere mala, et non fecit, hic accípiet benedictiónem a Dómino.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas : ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Digitized by Google

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii.

N illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo quidam nóbibis ábiit in regiónem longínquam accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii, Epíscopi.

(In Luc. lib. viii. Cap. xix.*)*

ONUS ordo, ut vocatúrus Gentes, et Judaeos jussúrus intérfici, qui noluérunt regnáre supra se Christum, hanc praemítteret comparatiónem, ne dicerétur : Nihil déderat pópulo Judaeórum unde póterat mélior fíeri, ut quid ab eo, qui nihil recépit, exígitur? Non mediócris ista est mna, quam supra múlier Evangélica, quia non ínvenit, lucérnam accéndit, lúmine quaerit admóto : gratulátur inventam.

℟. Extulit Dóminus ferétrum beáti Geráldi de terra in qua jacébat : ossa ipsíus visitáta sunt, * Et factum est sepúlcrum ejus gloriósum. ℣. In vita sua mirabília fecit, et mórtuum prophetávit corpus ejus; ipsum gentes deprecabúntur. — Et factum est.

Lectio viii.

ENIQUE ex una decem mnas álius fecit, álius quinque. Fortásse iste morália habet, quia quinque sunt córporis sensus; ille duplícia, id est mystica legis et morália probitátis. Unde et Matthaeus quinque talénta et duo talénta pósuit; in quinque taléntis, ut sint morália in duóbus utrúmque, mysticum atque morále . ita quod número inférius re ubérius.

℟. Páuperes semper habens secum Geráldus quos áleret de mensa sua, praemium in coelo bonum eleemósynis thesaurizábat, Dei mensae delícias. * Sancte Christi Conféssor, cliéntibus egénis * Impetrátam a Deo tu defer indulgéntiam. ℣. Bona tua paupéribus erogásti, sed te bonórum coeléstium constítuit Deus dispensatórem. — Sancte Christi. Glória. Impetrátam.

Lectio ix. de S. Zephyrino ut in Breviario.

Quando transfertur Festum S. Geraldi dicitur ix. Lectio sequens.

T hic póssumus decem mnas, decem verba intellígere, id est, legis doctrínam : quinque autem mnas, magistéria disciplínae. Sed legis perítum in ómnibus volo esse perféctum. Non enim

Digitized by Google

in sermóne sed in virtúte est regnum Dei. Bene autem quia de Judaeis dicit, duo soli multiplicátam pecúniam déferunt, non útique aeris sed dispensatiónis usúris. Alia est enim pecúniae foenebris, ália doctrínae coeléstis usúra.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES.

et per Horas, Añae.

1. Ex útero vocátus a Dómino beátus Geráldus, intra matris víscera ter exclámans, Trinitátem adorávit.

Ps. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica.*

2. Sicut arbor Paradísi Geráldus exténdit ramos suos usque ad términos orbis terrae, et vólucres coeli comedérunt fructus ejus.

3. Diléctus Deo et homínibus Bonus Comes virgo in aevum permánsit, immaculátum se ab hoc saeculo custodívit.

4. Orábat beátus Geráldus dicens : Scio, Dómine, quia cóntinens esse non possum nisi tu déderis, ure renes meos et cor meum.

5. Optimam partem elégit sibi Geráldus, qui princípátum suum Ecclésiae dedit, bona sua paupéribus erogávit.

Capitulum. Eccli. xxxi.

BEATUS dives qui pótuit tránsgredi, et non est transgrésus; fácere mala et non fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

Hymnus.

JUSTUS festa dies ecce revólvitur
Cujus praesídio crédita cívitas :
Hymnis templa sonent, débita cúrrite,
Cives, prómere cántica.
Felix, pande, dies, pande recóndita
Geráldi Cómitis dúlcia Pígnora;
Victrix rellígio nunc fídei suae
Testes promat et óbsides.
Ultor nempe Deus Príncipis ínclyti
Sacras Exúvias pulvéreo situ
Condi non pátiens, pensat honóribus
Ingens oppróbrium novis.
Non hic gemma micat, non ebur hic nitet,
Non hic artíficum suspícitur labor;
Tectis paupéribus, sub ténui casa
Princeps Auriláci latet.
Sed gemmis mélior splendet ibi fides,
Exardéscit ibi flámmea cáritas;
Et fervens píetas Aurilacénsium
Geráldi Cíneres fovet.
Spes o nostra, Pater, tempus in últimum,

Digitized by Google

E coeli sólio réspice fílios;
Exáudi fácilis, spes quoque víncere
Plenis munéribus stude.
Fac sanctae mémores simus orígínis,
Concórdes fídei dúcere fac dies,
Natos, alme Comes, quo frúeris bono
Fac tandem sócios frui.
Jesu, Rex súperum, sit tibi glória,
Arvérno Cómiti qui sua praemia
Servátae fídei dives in ómnia
Gaudes réddere saecula.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Bened. Añа. Geráldus princeps fratrum, firmaméntum gentis : et ossa ipsíus visitáta sunt, et post mortem prophetavérunt.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui praeséntis díei solemnitátem beáti Geráldi, Confessóris tui, gloriósa Translatióne consecrásti : concéde nobis, quaesumus; ut ánnuam ejúsdem Translatiónis memóriam celebrántes, ad aetérnae felicitátis celebránda gáudia transferámur. Per Dóminum.

Commem. S. Zephyrini,

Añа. Qui odit. ℣. Justus. *Oratio.* Praesta.

AD PRIMAM,

Añа. Ex útero vocátus.

AD TERTIAM,

Añа. Sicut arbor.

℟. *br.* Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. Stolam glóriae índuit eum. Et ornávit. Glória Patri. Amávit eum.

℣. Justus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus quae in Líbano est multiplicábitur.

AD SEXTAM,

Añа. Diléctus Deo.

Capitulum. *Eccli.* xlvii.

ILEXIT Deum qui fecit illum, et dedit illi contra inimícos poténtiam : et stare fecit cantóres contra altáre, et in sono eórum dulces fecit modos.

℟. *br.* Justus * Ut palma florébit. Justus. ℣. Sicut cedrus quae in Líbano est multiplicábitur. Ut palma. Glória. Justus.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas; ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD NONAM,

Añа. Optimam partem.

Capitulum. *Eccli.* l.

QUASI olíva púllulans, et cypréssus in altitúdinem se extóllens : et circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte

Digitized by Google

Líbano, sic circa illum stetérunt, quasi rami palmae.

℟. *br.* Justum dedúxit Dóminus * Per vias rectas. Justum. ℣. Et osténdit illi regnum Dei. Per. Glória. Justum.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

IN II. VESPERIS.

Ut in primis.

Ad Magnif. Ánt. O beáte Geránde, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aulilacénsem ecclésiam in tuo hódie nómine congregátam.

DIE XXVII. AUGUSTI.

S. Caesarii

Episc. Conf. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beáti Caesárii, Confessóris tui atque Pontificis, solémnia frequentáre concédis : praesta, ut quod ille nostris áuribus excellénter infúdit, intelligéntiae competéntis eruditióne capiámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex ejus Vita auct. Cypr. Act. SS. Bened. sec. i.

CAESARIUS, praeclárum illud ecclésiae gallicánae lumen, a sancto Odóne inter avos beáti Geráldi Aurilacénsis laudátus, Cabillóne nobilibus et piis paréntibus natus, magna ab ineúnte aetáte virtútum ac máxime misericórdiae in páuperes specímina dedit. Ánnos natus decem et octo, ínsciis paréntibus, Sylvéstro Episcopo Cabillonénsi ad clericátum se óbtulit. Biénnio post in Lirinénsi coenóbio mónachus factus, ita se pietátis et poeniténtiae opéribus addíxit, ut propter infírmam valetúdinem, ab abbáte Arelátem in aérem salubriórem missus sit. Ibi stúdio eloquéntiae ne se remítteret terríbili visióne deterritus, ab Eónio Episcopo Arelaténsi, de consénsu abbátis Lirinénsis, diáconus, mox présbyter ordinátur, et cuídam monastério Abbas praefícitur. Post triénnium ab Eónio successor designátur; eóque vita functo, ómnium votis eléctus, cum diu delitúisset, tandem cessit. Totus in fídei et morum doctrína, ac vitiórum expurgatióne incúmbens, verbum Dei síngulis diébus mane et véspere praedicábat; su-

Digitized by Google

persúntque adhuc plúrimae ejus homíliae. Distribútis bonis ómnibus, páuperum speciálem curam habébat.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SACRORUM canónum, tum antiquórum tum in concílio Agathénsi, cui praefúerat, recens editórum, rígidus observátor, calúmniis ob eam rem apud Aláricum regem Gothórum appetítus, Burdígalam in exsílium mittitur : mox revocátus, a rege óbtinet ne calumniátor supplício tradátur. Sub Theodórico rege in cárcerem ut próditor missus, et veritáte cógnita liberátus, captívos, distribútis thesáuris Ecclésiae et vasis sacris effráctis, áluit, datóque prétio libertáte donávit. Qua de causa accusátus ut spoliátor Ecclésiae et rebelliónis fautor, Ravénnam proficísci cógitur; verum vultus ejus serenitáte et majestáte percúlsus Theodóricus, omíssa accusatióne, eum honóribus máximis et pretiósis munéribus cúmulat; quae múnera sanctus praesul rediméndis captívis íllico erogávit. Inde Romam profectus, a Symmácho Papa magno in honóre hábitus est, et Pállio donátus.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

RELATEM revérsus, monastérium sanctimoniálium amplíssimum reaedificávit, cui Caesáriam sorórem suam praefécit; regulámque valde laudátam compósuit, cum álteram pro viris edidísset. Offícii divíni sériem et normam ordinávit. Concília plúrima celebrávit intra et extra provínciam suam, imprímis Arausicánum secúndum, in quo de grátia et líbero arbítrio, ac praedestinatióne Sanctórum, cónditi sunt vigínti quínque cánones toto orbe celebérrimi, et a Bonifácio Papa secúndo, postulánte Caesário, confirmáti. Concílio Valentíno, per Cypriánum Telonénsem quem deputáverat, intérfuit, ubi ejus doctrína confirmáta fuit et a calúmniis vindicáta. Concílio Aquénsi praefuit, in causa Contumeliósi Regiénsis. Tandem cum exegísset in episcopátu annos quadragínta, magnis virtútibus multísque miráculis clarus, obdormívit in Dómino, die vigésima séptima Augústi, anno quingentésimo quadragésimo secúndo, aetátis septuagésimo tértio. Corpus ejus, ut optáverat, in ecclésia beátae Maríae monastérii quod aedificáverat tumulátum est. Sa-

Digitized by Google

crum autem caput et aliórum óssium ejus fragménta notabília, cultu solemníssimo peregrinorúmque concúrsu, plúribus a saeculis recolúntur in Maurzénsi dioecésis Sancti-Flori ecclésia.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. xxv.

N illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo péregre proficíscens vocávit servos suos et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homília sancti Caesárii Epíscopi.

(*Serm.* ccxcix. *in Apend. S. Aug.*)

I in veritáte, ut crédimus, et esurítis et sitítis justítiam, quóties vobis verbum Dei fúerit tárdius praedicátum, nolíte exspectáre, ut vobis ultro debeámus ingérere; sed étiam vos ipsi, quasi jam vobis jure débitum, fidéliter a nobis ac sitiénter exígite. Nam si nos semper ultro vélimus offérre, et vos, aliquóties tardántibus nobis, noluéritis exígere; póssumus ab illis qui perículum nostrum nésciunt importúni fórsitan judicári: sed qui bene novit quam grave pondus immíneat cervícibus sacerdótum, intélligit quod quamvis assídue verbum Dei praedicémus, minus tamen réddimus quam debémus. Testificátur enim sacerdótibus Spíritus sanctus per Prophétam : Clama, ne cesses. Non dicit : Clama post multos dies; sed, Clama, ne cesses; et íterum : Si non annuntiáveris iníquo iniquitátem suam, sánguinem ejus de manu tua requíram.

℟. Amávit eum.

Lectio viii.

T Apóstolus : Memóriam mei retinéte, quóniam per triénnium non cessávi die ac nocte monens cum lácrymis unumquémque vestrum. Si Apóstolus, ut se apud Deum absólveret, die noctúque verbum Dei praedicábat, quid de nobis fiet, qui vix vel post multos dies commísso nobis gregi spiritália páscua providémus. Et proptérea contestátur Timótheum idem Apóstolus dicens : Testíficor coram Deo, et Christo Jesu qui judicatúrus est vivos et mórtuos, per advéntum ipsíus, et regnum ejus. Et quasi interrogarétur, quare tam metuéndam contestatiónem praemítteret, secútus adjúnxit : Praedica verbum, insta opportúne,

Digitized by Google

importúne; árgue, óbsecra, íncrepa. Quid est, opportúne, importúne; nisi opportúne voléntibus, importúne noléntibus? Voléntibus audíre verbum Dei offeréndum est, fastidiéntibus ingeréndum; ne forte contra nos ante tribúnal Christi stantes, dicant se a nobis admónitos non fuísse, et animárum illórum sanguis de nostris mánibus requirátur.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

NDE cum grandi tremóre pensáre debémus, ne ad nos étiam illa terríbilis sententia dirigátur, quam servus ille méruit audíre qui accéptum taléntum duplicáre nóluit : Serve, inquit, male et piger, quare non dedísti pecúniam meam numulários ad mensam; et ego véniens cum usúra exegíssem illam? Et quid post haec? Avértat Deus hoc a nobis : Inútilem, inquit, servum projícite in ténebras exterióres; ibi erit fletus et stridor déntium. Pecúnia, dilectíssimi, non áliud intellígitur, nisi id quod in Eccléisia praedicátur. Numulárii qui pecúniam accípere debent, non sunt álii nisi pópuli Christiáni. Sicut enim nobis grave peccátum erit ad mensam cordis vestri non dedísse pecúniam Dómini nostri; ita e contrário et unicuíque vestrum non parvum perículum ímminet, si id quod verbis accéperit, bonis opéribus duplicáre nolúerit.

Te Deum laudámus.

DIE I. SEPTEMBRIS.

S. Lupi

Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia.

Oratio.

EUS, qui devóta beáti Lupi, Confessóris tui atque Pontíficis, instántia, non credéntem pópulum ad tui nóminis cognitiónem evocásti : méntibus nostris eámdem infúnde fídei caritatísque virtútem; ut cujus gloriósis semper adjuvámur praesídiis, sanctíssimis provocémur exémplis. Per Dóminum.

Commem. S. Ægidii, Abbatis, ac SS. Duodecim Fratrum, Martyrum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

UPUS nobilíssimis paréntibus, Bettóne et Austregíldi, cognoménto Agia, procéribus

Digitized by Google

palatínis genúsque suum ex parte ad reges referéntibus, non longe ab Aurélia civitáte ad Ligerim natus est. In insígni factórum glória 'oráculum implévit, quo, ántequam in lucem ederétur, sanctitáte et pontificátu futúrus perillústris paréntibus suis divínitus innotúerat. Exácta infántia, cum jam grátiae sibi índitae specímina próderet, ab avúnculis Austréno Aurelianénsi, et Authnário Autissiodorénsi, spectátae sanctimóniae Pontifícibus, summa cura enutrítus, ac institútus, in summum virum felíci ádeo sub disciplína evásit, ac propter mores religióni déditos ab iísdem est in clerum cooptátus. Jam tunc assíduus mártyrum sepúlcra visitábat, ecclesiásticos hymnos devotíssime decantábat, afflíctos et hóspites miseri-córditer recreábat, spernébat saeculum, carnem jejúnio et vigíliis macerábat, totóque péctore ad coeléstem pátriam anhelábat.

℟. Invéni David.

Lectio v.

TATEM mirae provexérunt virtútes : unde vacánte, post óbitum sancti Arthémii, metropolitána Sénonum sede, ad archiepiscopátum unánimi cleri et pópuli consénsu Lupus ipse provéctus est. Quo in múnere mox admirándis sanctitátis et vigilántiae pastorális opéribus elúxit. Nam et sermóne et ópere praecéllens, ipsius cleri et cívium ánimos arctíssime sibi devínxit ob pietátem, castitátem, et exímiam páuperum curam. Eo autem devotiónis aestu fervébat, ut pene síngulis nóctibus preces matutínas praevéniens, omnes urbis suae eccléSias perlustráret, ac demum ad seniórem basílicam véniens pulsáret ipse primus signa, quibus ad divína praecónia sacerdótes excitáret. Cum vero nocte quadam ad basílicam sancti Aniáni oratúrus venísset, portam obserátam Angeli ipsi aperuérunt, quibus nimírum ob puritátem egrégiam carus ádmodum ac venerándus erat.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

T autem divíno testimónio sánctitas ejus commendarétur, signórum splendor méritis étiam accéssit, quae famam ejus magnífice illustrárunt. Ei nimírum, Ordóne praedio sacrificánti, lúcidum et mirábile margarítum caelítus in cálicem immíssum est, quod in sacrário Senonénsis ecclésiae reservátum, póstea peténte Clotário re-

Digitized by Google

ge, ad sacéllum regále translátum est. Lutétiam pertránsiens, sua praeséntia cárceres apéruit et reórum víncula dissólvit. In Melodúno castro vim grassántis incéndii prece fusa représsit. Doemonem sibi insidiántem divína virtúte ligávit; multáque prophético spíritu cógnita praedíxit. Explétis tandem in praesulátu multis annis, e córporis vínculis in libertátem glóriae coeléstis pro méritis evocátus est, plangéntibus quidem in terra pópulis, sed plaudéntibus in coelo Angelis. Corpus ejus divínum spirans odórem, ex óppido Briennóne, quod ad se avíto jure pértinens Ecclésiae delegáverat, translátum est, et, ut ipse praecéperat, ad pedes sanctae Colúmbae, purpurátae Christi Vírginis, in basílicae stillicídio sepúltum. Ejus autem memória per univérsam Gálliam diffúsa, in multis dioecésis Sanfloránae ecclésiis cultu perantíquo recólitur.

℟. Iste est.

In tertio Noct., Homilia in Evang. Vigiláte, *ut in Communi, secundo loco.*

Lectio ix. S. Ægidii.

In Laud., Comm. S. Ægidii. Añа. Euge, serve bone. ℣. Amávit eum.

Oratio. Intercéssio. *Postea SS. Duodecim Fratrum.*

DIE III. SEPTEMBRIS.

(*D. f. e 22 Augusti.*)

S. Symphoriani

Martyris. Duplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS aetérne Deus, qui beáto Symphoriáno, Mártyri tuo, certámen forte dedísti, ut mundum et blandiéntem vínceret, et contémneret saeviéntem : da, quaesumus, ut quam in júvene mirámur fídei firmitátem, étiam imitári valeámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARCO Aurélio imperánte, Symphoriánus, Augustodúni, Fausto et Augústa nobílibus et christiánis paréntibus oriúndus, a sancto Benígno baptizátus, et a sancto Andóchio e sacro fonte levátus fuísse tráditur. Ubi primum disciplínae capax factus est, humanióribus lítteris et religiónis christiánae mystériis imbútus, se totum cúltui divíno mancipávit. Quocírca, cum simulácrum Berecynthiae, per Æduae

Digitized by Google

cómpita, carpénto pompáque festíva veherétur, effúsaque multitúdo in génua cáderet, ad tantum scelus exhórruit, et idólum adoráre recusávit. Ea de causa, ad Heráclium, virum consulárem, tamquam seditiósus conféstim addúcitur; et nomen ac religiónem confésssus loris caeditur, atque in cárcerem conjícitur.

℟. Honéstum.

Lectio v.

POST áliquot dies prodúctus, cum blandítiis ac pollicitatiónibus tentáret illum Heráclius : "Ináni verbórum sónitu, inquit, strépere júdicem dédecet." Cui judex : "Nisi Deórum Matri sacrificáveris, váriis te tortum supplíciis morti tradam." Respondénte Symphoriáno se soli Deo servíre, solíus Dei timórem serváre, nihil praeter illíus iram metúere, hanc in adolescéntem senténtiam tulit Heráclius : "Deórum contémptor et spretae religiónis reus Symphoriánus ultóre gládio moriátur." Dúcitur ítaque ad martyrium extra muros civitátis.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

AD fílium autem generósa mater alta voce de muro clamat : "Nate, nate, memento Dei vivi; sursum, fili, erécto corde, áspice regnántem in coelis; tibi vita non tóllitur, mutátur in mélius." Oculis ígitur in coelum eréctis, collum carnífici praebuit, et occísus est. Corpus ejus in parva céllula juxta fontem sepúltum, non procul a loco martyrii, póstea repósitum est in basílica, quam sub ejus nómine cum monastério sanctus Euphrónius, Æduénsis antístes, exstrúxit. A Calviniánis sacrae relíquiae combústae sunt. Non paucae tamen cum cinéribus a fidélibus asservátae, íterum et dispérsae duránte Gallicána perturbatióne, et post illam rursus congregátae, de mandáto epíscopi, praehábito diligénti exámine, in cathedráli ecclésia religióse conservántur : portiúnculae vero multis áliis ecclésiis datae sunt.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* xxi.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Injícient vobis manus suas, et persequéntur, tradéntes in synagógas et custódias, trahéntes ad reges et praesides, propter nomen meum. Et réliqua.

Digitized by Google

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.
(*Homil.* x. *in Juvent. et Max. Mart.*)

FIDELES carbónes sicut lutum calcábant : mare et fluctus sicut pratum intuebántur, ad gládium sicut diadéma et corónam currébant; omniúmque tormentórum génera ita contemnébant, ut ea non solum generóse et fórtiter ferrent, sed et alácriter. Enim vero sicut plantae irrigátae magis crescunt, ita et fides nostra oppugnáta magis floret; et vexáta incrementa majóra sumit. Neque horti aquis irrigáti ita gérminant et fecúndi fiunt, ut Ecclésia si Mártyrum irrigétur sánguine.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii.

IN bárathro decollabántur, detruncáta cápita tunc diábolo magis terribília erant : habet enim et sanctórum sanguis vocem suam, quae non per aures audítur, sed occidéntium consciéntiam invádit et perstríngit. Post beátam autem Mártyrum caedem, étiam cum salútis perículo, athlétas illos óptimos rapiébant, ut illórum relíquias decénter curárent.

℟. Hic est vere.

Lectio ix.

IDCIRCO saepe eos invisámus, cápsulam attingámus, magna fide relíquias eórum complectámur, ut inde benedictiónem áliquam consequámur. Etenim sicut mílites vúlnera, in proeliis sibi inflícta, regi monstrántes, fidénter loquúntur, ita et illi in mánibus absécta cápita gestántes, et in médium afferéntes, quaecúmque volúerint apud Regem coelórum impetráre possunt.

Te Deum laudámus.

Festa mobilia.

FERIA VI.
POST OCT. CORP. CHRISTI.
Sanctissimi Cordis Jesu.
Duplex i. class.
Officium. De torrénte, *ut in Supplemento Breviarii pro aliquibus locis.*

DOMINICA
POST OCTAV. ASSUMPT.
B. M. V.
Purissimi Cordis
ejusdem B. M. V.
Duplex ii. classis.
Ut in Supplemento Breviarii.

Digitized by Google

Suffragia communibus addenda.

De S. Floro.

In civitate Sanflorana tantum.

Ad Vesp. Ańa. Mórtuum prophetávit corpus ejus; in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est, allelúia.

℣. Non recédet memória ejus. ℟. Et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis, Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti : fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis munírі. Per Dóminum.

Ad Laudes, Ańa. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adoréntes regem Israel.

℣. Misit Dóminus virum ut erudíret. ℟. Et senes prudéntiam docéret.

De S. Geraldo.

In civitate Aurilacensi tantum.

Ad Vesp. Ańa. O beáte Gerálde, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aurilacénsem eccléśiam in tuo nómine congregátam.

℣. Ora pro nobis, beáte Gerálde; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, cujus singulári grátia beátus comes Geráldus, Confessor tuus, inter mundi illécebras legis tuae praecépta non est transgréssus : da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem implére valeámus. Per Dóminum.

Ad Laudes, Ańa. Moritúrus, humi jacens in cilício et cínere, Geráldus Deo commendábat spíritum; et Sanctórum opem implórans, exclamábat : Subveníte, Sancti Dei.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Digitized by Google

Suffragia de beato Patre Francísco

(Pro sacerdotibus tertiariis)

Ante Suffragia de Patrono.

Ad Vesp. Ańa. Salve, sancte Pater, Pátriae lux, forma minórum, virtútis spéculum, recti via, régula morum; carnis ab exsílio duc nos ad regna coelórum.

℣. Ora pro nobis, beáte Pater Francísce. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Laudes, Ańa. Sancte Francísce, própera; veni, Pater, accélera ad pópulum qui prémitur et téritur sub ónere, pálea, luto, láte-re; et, sepúlto Ægyptio sub sábulo, nos líbera, carnis exstíncto vítio.

℣. Signásti, Dómine, servum tuum Francíscum; ℟. Signis redemptiónis nostrae.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam, beáti Patris nostri Francísci méritis, foetu novae prolis amplíficas; tríbue nobis, ex ejus imitatióne, terréna despícere et coeléstium donórum semper participatióne gaudére. Per Dñum.

Digitized by Google

Tornaci. — Soc. S. Joannis Evang. Desclée, Lefebvre et Soc.

Digitized by Google

✠ Officia Propria Sanctorum Ecclesiae Sancti-Flori

a Sacra Rituum Congregatione approbata et denuo edita jussu Illustrissimi et Reverendissimi Domini Fr. M. Benjamini BADUEL Episcopi Sancti-Flori.

Pars Autumnalis.

TORNACI Nerviorum
Typis Societatis S. Joannis Evang.
DESCLÉE, LEFEBVRE ET SOC. EDIT. PONT.
M.DCCC.XCI.

Digitized by Google

✠

APPROBATIO ET LICENTIA ORDINARII.

Franciscus-Maria-Benjaminus Baduel,

Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia,

Episcopus Sancti-Flori :

NISCE litteris libenter licentiam damus Dilectis in Christo Moderatoribus Societatis S. Joannis Evangelistae, in civitate Tornacensi, imprimendi, pro Breviario necnon Diurnali, Kalendarium ac Officia propria Ecclesiae Sancti-Flori, a Summo Pontifice Pio IX speciali ter concessa, typis primum excussa probante Joanne Paulo Francisco Maria Lyonnet Venerabili Praedecessore nostro, postea de mandato alterius Decessoris nostri Ill. ac Rev. DD. Petri-Antonii Mariae Lamouroux de Pompignac iterum edita, et jussu nostro noviter reformata, sed Decreto S. R. C. 23 Julii 1890 a Sanctissimo Domino nostro Leone Papa XIII approbata benigneque concessa.

Tertiam hanc editionem, diligenter recognitam, probavimus et probamus atque evulgari permittimus.

In quorum fidem has praesentes, signo sigilloque nostris munitas, atque a Secretario generali Episcopatus nostri subscriptas, expediri mandavimus.

Sanflori, die 28a 8bris 1890.

✠ Fr. M. Benjaminus, Episc. Sti Flori.

De mandato : A. J. TISSIER *Can. s. g.*

IMPRIMATUR.
Tornaci, die 4 Novembris 1890.
G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

Digitized by Google

Kalendarium PERPETUUM A SANCTISSIMO DOMINO LEONE PAPA XIII. APPROBATUM AD USUM ECCLESIAE SANCTI-FLORI.

— †	indicat	*Officium proprium.*
— † *Dup.*	indicat	*Ritus elevationem.*
(d. f.)	pro	(*dies fixa.*)

Augustus.

29 DECOLLATIO S. JOANNIS BAPTISTAE, *Dupl. maj.* Com. S. Sabinae, Mart.
30 S. Rosae, Virg. Limanae, *Dupl.* Com. SS. Felicis et Adaucti, Mart.
31 S. Raymundi Nonnati, Conf. *Dupl.*

September.

1 — † S. Lupi, Episc. Conf. *Dupl.* Com. S. Ægidii, Abb. ac SS. duodecim Fratrum, Mart.
2 S. Stephani, Regis Hungar. Conf. *Semid.*
3 — † S. Symphoriani, Mart. (d. f. e 22 Augusti). *Dupl.*
4 S. Philippi Benitii, Conf. (d. f. e 23 Augusti). *Dupl.*
5 S. Laurentii Justiniani, Episc. Conf. *Semid.*
6 S. Josephi Calasanctii, Conf. (d. f. e 27 Augusti). *Dupl.*
7 — † S. Juliani, Mart. (d. f. e 28 Augusti). *Dupl.*
8 NATIVITAS BEATAE MARIAE VIRGINIS. *Dupl. ii. class.* cum Octav. Com. S. Adriani, Mart.
9 De Octav. *Semid.* Com. S. Gorgonii, Mart.
10 S. Nicolai de Tolentino, Conf. *Dupl.* Com. Oct.
11 B. Joannis Gabrielis Perboyre, Mart. *Dupl.* Com. SS. Proti et Hyacinthi, Mart.
12 De Octava. *Semid.*
13 De Octava. *Semid.*
14 EXALTATIO S. CRUCIS, *Dupl. maj.* Com. Oct.
15 Octava Nativitatis B. M. V. *Dupl.* Com. S. Nicomedis, Mart.
16 SS. Cornelii et Cypriani, Pont. Mart. *Semid.* Com. SS. Euphemiae, Luciae et Germiniani, Mart.
17 Impressio Stigmatum S. Francisci. *Dupl.*
18 — † S. Ferreoli, Mart. *Dupl.*
19 SS. Januarii, Episcopi, et Sociorum ejus, Martyrum, *Dupl.*
20 — † S. Aviti I, Episc. Conf. *Dupl.* Com. Vig. S. Matthaei.
21 S. MATTHAEI, APOSTOLI ET EVANGELISTAE. *Dupl. ii. class.*
22 S. Thomae *a Villanova*, Episc. Conf. *Dupl.* Com. SS. Mauritii et Sociorum ejus, Mart.

Digitized by Google

23 S. Lini, Papae Mart. *Semid.* Com. S. Theclae, Virg. et Mart.
24 BEATAE MARIAE DE MERCEDE. *Dupl. maj.*
25 S. Josephi *a Cupertino*, Conf. (d. f. e 18 huj.) *Dupl.*
26 SS. Eustachii et Sociorum ejus, Mart. (d. f. e 20 huj.) *Dupl.* Com. SS. Cypriani et Justinae, Mart.
27 SS. Cosmae et Damiani, Mart. — † *Dupl.*
28 S. Wenceslai, Ducis Mart. *Semid.*
29 DEDICATIO S. MICHAELIS, ARCHANGELI. *Dupl. ii. class.*
30 S. Hieronymi, Presbyteri Doct. *Dupl.*

Festa mobilia.

Dom. I. Septembris. — † FESTUM BEATAE Virginis MARIAE OLIVETANAE. *Dupl. maj.* Com. Dom. — *In ecclesia Muratensi. Dupl. i. class. cum Octav.*
Dom. infra Oct. Nativ. — FESTUM SS. NOMINIS B. V. MARIAE. *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. III. Septembr. — FESTUM SEPTEM DOLORUM B. M. Virginis. *Dupl. maj.* Com. Dom.

October.

1 S. Remigii, Episc. Conf. — † *Dupl.*
2 SS. ANGELORUM CUSTODUM. *Dupl. maj.*
3 — † S. Leodegarii, Episc. Mart. (d. f. e 2 huj.) *Dupl.*
4 S. Francisci, Conf. *Dupl. maj.*
5 — † S. Florae, Virg. *Dupl.* Com. SS. Placidi et Socior. MM.
6 — † S. Fidis, Virg. Mart. *Dupl.*
7 S. Brunonis, Conf. (d. f. e 6 huj.) *Dupl.* Com. S. Marci, Papae et Conf. ac SS. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apulei, Mart.
8 S. Birgittae, Viduae. *Dupl.*
9 — † S. Bernardi, Abb. Monsalviensis, Conf. *Dupl. maj.*
10 S. Francisci Borgiae, Conf. *Semid.*
11 SS. Dionysii, Episc., Rustici et Eleutherii, Mart. — † *Dupl. maj.*
12
13 — † S. GERALDI, Conf. AURILACI COMITIS ET PATRONI, *Dupl. ii. class. — In tota civitate Aurilacensi. Dupl. ii. class. cum Oct.*
14 S. Callisti, Papae Mart. *Dupl.*
15 S. Teresiae, Virg. *Dupl.*
16 S. Eduardi, Conf. (d. f. e 13 huj.) *Semid.*
17 — † B. Margaritae Mariae *Alacoque*, Virg. *Dupl.*
18 S. LUCAE, EVANGELISTAE. *Dupl. ii. class.*
19 S. Petri *de Alcantara*, Conf. *Dupl.*
20 S. Joannis Cantii, Conf. *Dupl.* — † *Aurilaci vero Oct. S. Geraldi. Dupl.*
21 — † SS. Ursulae et Sociarum ejus, Virg. Mart. *Dupl.* Com. S. Hilarionis, Abb.
22 — † S. Viatoris, Conf. *Semid.* (d. f. e 21 huj.)

Digitized by Google

23 — † SS. Redemptoris. *Dupl. maj.*
24 — † S. RAPHAELIS, ARCHANGELI. *Dupl. maj.*
25 S. Hedwigis, Viduae (d. f. e 17 huj.) *Semid.* Com. SS. Chrysanthi et Dariae, Mart. — *Aurilaci*, S. Joannis Cantii, Conf. (d. f. e 20 hujus.) *Duplex.* Comm. SS. Mart.
26 S. Evaristi, Papae Mart. *Simpl. Aurilaci.* S. Hedwigis Vid. (d. f. e 1 hujus.) *Semid.* Com. S. Evaristi, M.
27 Vigilia SS. Simonis et Judae.
28 SS. SIMONIS ET JUDAE, APOSTOLORUM. *Dupl. ii. class.*
29
30
31 Vigilia Omnium Sanctorum.

Festa mobilia.

Dom. I. Octobris. — FESTUM SS. ROSARII, B. M. V. *Dupl. ii. class.*
Dom. II. Oct. † Maternitatis B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. III. Oct. † Puritatis B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.
Dom. IV. Oct. † Patrocinii B. M. V. *Dupl. maj.* Com. Dom.

November.

1 FESTUM OMNIUM SANCTORUM, *Dupl. i. class.* cum Octav.
2 De Octav. Omn. SS. *Semid.* — *Eadem die COMMEMORATIO Omnium Fidelium defunct. Dupl.* (*Officium de praecepto.*)
3 De Octav. Omnium SS. *Semid.*
4 — † S. FLORI, DISCIPULI DOMINI, DIOECESIS PROTO-PRAESULIS ET PATRONI, Conf. *Dupl. i. class.* cum Octav. (d. f. e 1 huj.)
5 — † S. AUSTREMONII, CLAROMONTENSIS PROTO-PRAESULIS, Mart. (d. f. e 1 huj.) *Dupl. ii. class.* Com. SS. Vitalis et Agricolae, Mart. (d. f. e 4 huj.)
6 — † SS. OMNIUM RELIQUIARUM ECCLESIAE SANFLORANAE, *Dupl. ii. class.*
7 S. Caroli, Episc. et Conf. (d. f. e 4 huj.) *Dupl.* Com. duar. Octavar.
8 Octav. Omnium Sanctorum. *Dupl.* Com. SS. Quatuor Coronatorum.
9 Dedicatio Basilicae Salvatoris. *Dupl.* Com. S. Theodori, Mart. — † ac S. Ursini, Episc. et Conf.
10 S. Andreae *Avellini*, Conf. *Dupl.* Com. SS. Tryphonis et Sociorum ejus, Mart. — † ac S. Georgii, Episc. Conf.
11 S. MARTINI, EPISC. Conf. — † *Dupl. ii. class.* Comm. diei Octav. S. Flori.
12 S. Martini, Papae et Mart. *Semid.*
13 — † S. Stanislai *a Kostka*, Conf. *Dupl.*
14 — † S. Adeltrudis, Aurilacensis Comitissae, Viduae. *Dupl.*
15 S. Gertrudis, Virg. *Dupl.*

Digitized by Google

16 — † S. Amantii, Episc. Conf. (d. f. e 4 huj.) *Dupl.*
17 — † S. Gregorii, Episc. Conf. *Dupl.*
18 Dedicatio Basilicarum SS. Petri et Pauli. *Dupl.*
19 S. Elisabeth, Viduae. *Dupl.* Com. S. Pontiani, Papae et Mart.
20 S. Felicis Valesii, Conf. *Dupl.*
21 PRAESENTATIO B. M. V. *Dupl. maj.*
22 S. Caeciliae, Virg. Mart. *Dupl.*
23 S. Clementis, Papae Mart. *Dupl.* Com. S. Felicitatis, Mart.
24 S. Joannis a Cruce, Conf. *Dupl.* Com. S. Chrysogoni, Mart.
25 S. Catharinae, Virg. Mart. *Dupl.*
26 — † S. Mennae, Mart. (d. f. e 11 huj.) *Dupl.* Com. S. Petri Alexandrini, Episc. Mart.
27 — † S. Odonis Abb. (d. f. e 18 huj.) *Dupl.*
28 S. Didaci, Conf. (d. f. e 13 huj.) *Semid.*
29 — † S. Saturnini, Episc. Mart. *Dupl.* Com. Vigil. S. Andreae, ac alterius S. Saturnini, Mart.
30 S. ANDREAE, APOSTOLI. *Dupl. ii. class.*

Festa mobilia.

Dom. post Octav. Omnium Sanct. — † DEDICATIO OMNIUM GALLIAE ECCLESIARUM. *Dupl. i. class.* cum Octav.
Dom. proxime sequent. — † Octav. Dedicationis.

December.

1 S. Gregorii Thaumaturgi, Episc. Conf. (d. f. e 17 Novemb.) *Semid.*
2 S. Bibianae, Virg. Mart. *Semid.*

Digitized by Google

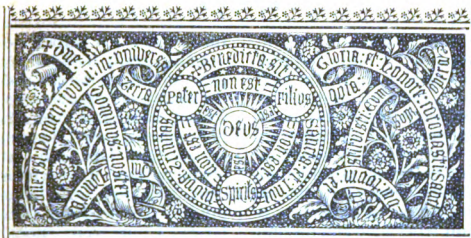

Officia Propria Ecclesiae

Sancti-Flori.

PARS AUTUMNALIS.

DIE I. SEPTEMBRIS.

S. Lupi

Episcopi, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, praeter sequentia.

Oratio.

DEUS, qui devóta beáti Lupi, Confessóris tui atque Pontíficis, instántia, non credéntem pópulum ad tui nóminis cognitiónem evocásti: méntibus nostris eámdem infúnde fídei caritátisque virtútem, ut cujus gloriósis semper adjuvámur praesídiis, sanctíssimis provocémur exémplis. Per Dóminum.

Commem. S. Ægidii, Abbatis, ac SS. Duodecim Fratrum Martyrum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LUPUS nobilíssimis paréntibus, Bettóne et Austregíldi, cognoménto Agia, procéribus palatínis genúsque suum ex parte ad reges referéntibus, non longe ab Aurélia civitáte ad Ligerim natus est. In insígni factórum glória oráculum implévit, quo, ántequam in lucem ederétur, sanctitáte et pontificátu futúrus perillústris pa-

Digitized by Google

réntibus suis divínitus innotúerat. Exácta infántia, cum jam grátiae sibi índitae specímina próderet, ab avúnculis Austréno Aurelianénsi, et Authnário Antissiodorénsi, spectátae sanctimóniae pontifícibus, summa cura enutrítus, ac institútus, in summum virum felíci ádeo sub disciplína evásit, ac propter mores religióni dédîtos ab iísdem est in clerum cooptátus. Jam tunc assíduus mártyrum sepúlcra visitábat, ecclesiásticos hymnos devotíssime decantábat, afflíctos et hóspites misericórditer recreábat, spernébat saeculum, carnem jejúnio et vigíliis macerábat, totóque péctore ad coeléstem pátriam anhelábat.

℟. Invéni David.

Lectio v.

TATEM mirae provexérunt virtútes: unde vacánte, post óbitum sancti Arthémii, metropolitána Senónum sede ad archiepiscopátum unánimi cleri et pópuli consénsu Lupus ipse provéctus est. Quo in múnere mox admirándis sanctitátis et vigilántiae pastorális opéribus elúxit. Nam et sermóne et ópere praecéllens, ipsíus cleri et cívium ánimos arctíssime sibi devínxit ob pietátem, castitátem, et exímiam páuperum curam. Eo autem devotiónis aestu fervébat, ut pene síngulis nóctibus preces matutínas praevéniens, omnes urbis suae ecclésias perlustráret, ae demum ad seniórem basílicam véniens pulsáret ipse primus signa, quibus ad divína praecónia sacerdótes excitáret. Cum vero nocte quadam ad basílicam sancti Aniáni oratúrus venísset, portam obserátam Angeli ipsi aperuérunt, quibus nimírum ob puritátem egrégiam carus ádmodum ac venerándus erat.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

T autem divíno testimónio sánctitas ejus commendarétur, signórum splendor méritis étiam accéssit, quae famam ejus magnífice illustrárunt. Ei nimírum, Ordóne praedio sacrificánti, lúcidum et mirábile margáritum coelitus in cálicem immíssum est, quod in sacrário Senonénsis ecclésiae reservátum, póstea peténte Clotário rege, ad sacéllum regále translátum est. Lutétiam pertránsiens, sua praeséntia cárceres apéruit, et reórum víncula dissólvit. In Melodúno castro vim grassántis incéndii prece fusa représsit. Daemonem sibi insidiántem divína virtúte ligávit, múlta-

Digitized by Google

que prophético spíritu cógnita praedíxit. Explétis tandem in praesulátu multis annis, e córporis vínculis in libertátem glóriae coeléstis pro méritis evocátus est, plangéntibus quidem in terra pópulis, sed plaudéntibus in coelo Angelis. Corpus ejus divínum spirans odórem, ex óppido Briennóne, quod ad se avíto jure pértinens ecclésiae delegáverat, translátum est, et, ut ipse praecéperat, ad pedes sanctae Colúmbae, purpurátae Christi Vírginis, in basílicae stillicídeo sepúltum. Ejus autem memória per univérsam Gálliam diffúsa, in multis dioecésis Sanfloránae ecclésiis cultu perantíquo recólitur.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Vigiláte, *ut in Communi, secundo loco.*

Lectio ix. S. Ægidii.

In Laudibus, Commem. S. Ægidii, Aña. Euge serve bone. ℣. Justum dedúxit. *Oratio.* Intercéssio.

Postea SS. Duodecim Fratrum.

DIE III. SEPTEMBRIS.

(*D. f. e 22. Augusti.*)

S. Symphoriani

Martyris. Duplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS aetérne Deus, qui beáto Symphoriáno, Mártyri tuo, certámen forte dedísti, ut mundum et blandiéntem vínceret, et contémneret saeviéntem : da, quaesumus, ut quam in júvene mirámur fídei firmitátem, étiam imitári valeámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARCO Aurélio imperánte, Symphoriánus Augustodúni, Fausto et Augústa nobílibus et christiánis paréntibus oriúndus, a sancto Benígno baptizátus, et a sancto Andóchio e sacro fonte levátus fuísse tráditur. Ubi primum disciplínae capax factus est, humanióribus lítteris et religiónis christiánae mystériis imbútus, se totum cúltui divíno mancipávit. Quocírca, cum simulácrum Berecynthiae per Æduae cómpita carpénto pompáque festíva veherétur, effúsaque multitúdo in génua cáderet, ad tantum scelus exhórruit, et idólum adoráre recusávit. Ea de causa, ad Heráclium, virum consulárem, tamquam seditiósus conféstim addúcitur; et nomen et reli-

Digitized by Google

giónem conféssus loris caeditur, ac in cárcerem conjícitur.

℟. Honéstum.

Léctio v.

POST áliquot dies produ&c;tus, cum blandítiis ac pollicitatiónibus tentáret illum Heráclius : « Iníni verbórum sónitu, inquit, strépere júdicem dédecet. » Cui judex : « Nisi Deórum Matri sacrificáveris, váriis te tortum supplíciis morti tradam. » Respondénte Symphoriáno se soli Deo servíre, solíus Dei timórem serváre, nihil praeter illíus íram metúere, hanc in adolescéntem senténtiam tulit Heráclius : "Deórum contémptor et spretae religiónis reus Symphoriánus ultóre gládio moriátur. " Dúcitur ítaque ad martyrium extra muros civitátis.

℟. Desidérium.

Léctio vi.

AD fílium autem generósa mater alta voce de muro clamat : " Nate, nate, meménto Dei vivi; sursum, fili, eréc&to; corde, áspice regnántem in coelis : tibi vita non tóllitur, mutátur in mélius. " Oculis ígitur in coelum eréctis, collum carnífici praebuit, et occísus est. Corpus ejus in parva céllula juxta fontem sepúltum, non procul a loco martyrii, póstea repósitum est in basílica, quam sub ejus nómine, cum monastério sanctus Euphrónius, Æduénsis antístes, exstrúxit. A Calviniánis sacrae relíquiae combústae sunt. Non paucae tamen, cum cinéribus a fidélibus asservátae, íterum et dispérsae, duránte Gallicána perturbatióne, et post illam íterum congregátae, de mandáto Episcopi, praehábito diligénti exámine, in cathedráli Ecclésia, una cum sanctórum paréntum corpóribus, piíssime recolúntur.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Léctio vii. *Cap.* xxi.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Injícient vobis manus suas, et persequéntur, tradéntes in synagógas et custódias, trahéntes ad reges et praesides, propter nomen meum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

(*Homil.* x. *in Juvent. et Man., Mart.*)

FIDELES carbónes sicut lutum calcábant, mare et fluctus sicut pratum intuebántur; ad gládium sicut diadéma et corónam currébant; om-

Digitized by Google

niúmque tormentórum géнera ita contemnébant, ut ea non solum generóse et fórtiter ferrent, sed et alácriter. Enim vero sicut plantae irrigátae magis crescunt, ita et fides nostra oppugnáta magis floret, et vexáta increménta majóra sumit. Neque horti aquis irrigáti ita gérminant et faecúndi fiunt, ut Ecclésia si Mártyrum irrigétur sanguine.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii.

IN bárathro decollabántur, detruncáta cápita tunc diábolo magis terribília erant. Habet enim et sanctórum sanguis vocem suam, quae non per aures auditur, sed occidéntium, consciéntiam invádit et perstríngit. Post beátam autem Mártyrum caedem, étiam cum salútis perículo, athlétas illos óptimos rapiébant, ut illórum relíquias decénter curárent.

℟. Hic est.

Lectio ix.

IDCIRCO saepe eos invisámus, cápsulam attingámus, magna fide relíquias eórum complectámur, ut inde benedictiónem áliquam consequámur. Etenim sicut mílites vúlnera, in proeliis sibi inflícta, regi monstrántes, fidénter loquúntur, ita et illi in mánibus abscécta cápita gestántes, et in médium afferéntes, quaecúmque volúerint apud Regem coelórum impetráre possunt.

Te Deum laudámus.

— N. B. *Sequentia duo officia ad Proprium Sanfloranum non pertinent; sed prout ex parte aestiva translata manent, ponuntur hic pro psallentium commoditate.*

DIE IV. SEPTEMBR.

(Dies fixa e 23. Augusti.)

S. Philippi Benitii

Confessoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In Hymno. Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

Oratio.

DEUS, qui per beátum Philíppum, Confessórem tuum exímium, nobis humilitátis exémplum tribuísti, da fámulis tuis próspera mundi ex ejus imitatióne despícere, et coeléstia semper inquírere. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PHILIPPUS ex nóbili Benitiórum família Florentiae natus, futúrae sanctitátis jam inde ab

Digitized by Google

incunábulis indícium praebuit. Vix enim quintum aetátis mensem ingréssus, linguam in voces mirífice solvit, hortatúsque fuit matrem, ut Deíparae Servis eleemósynam impertíret. Adoléscens, dum Parísiis litterárum stúdia cum pietátis ardóre conjúngeret, plúrimos ad coeléstis pátriae desidérium inflammávit. Revérsus in pátriam, et singulári visióne a beatíssima Vírgine in Servórum suórum famíliam nuper institútam vocátus, in Senárii montis antrum secéssit, ubi ásperam quidem, jugi córporis castigatióne, sed Christi Dómini cruciátuum meditatióne suávem vitam duxit; índeque per univérsam pene Európam, magnámque Asíae partem, quam Evangélicis praedicatiónibus obívit, sodalítia Septem Dolórum Dei Matris instítuit, suúmque Ordinem exímio virtútum exémplo propagávit.

℟. Honéstum.

Lectio v.

DIVINAE caritátis, et cathólicae Fídei dilatándae ardóre veheménter accénsus, sui Ordinis generális relúctans atque invítus renuntiátus, Fratres ad praedicándum Christi Evangélium in Scythiam misit. Ipse vero plúrimas Itáliae urbes concúrsans, glisséntes in eis cívium discórdias compósuit, multásque ad Románi Pontíficis obediéntiam revocávit: nihílque de stúdio aliénae salútis omíttens, perditíssimos hómines e vitiórum coeno ad poeniténtiam ac Jesu Christi amórem perdúxit. Oratióni summópere addíctus, saepe in éxtasim rapi visus est. Virginitátem vero ádeo cóluit, ut ad extrémum usque spíritum voluntáriis ac duríssimis supplíciis illibátam custodíerit.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

EFFLORUIT in eo júgiter singulári erga páuperes misericórdia, sed praecípue cum apud Camiliánum agri Senénsis vicum lepróso nudo eleemósynam peténti, própriam, qua indútus erat, vestem fuit elargítus; qua ille contéctus, statim a lepra mundátus est: cujus miráculi cum longe latéque fama manásset, nonnúlli ex Cardinálibus, qui Vitérbium, Clemente quarto vita functo, pro successóre deligéndo convénerant, in Philíppum, cujus coeléstem étiam prudéntiam perspéctam habébant, intendérunt. Quo compérto vir Dei, ne forte Pastorális re-

Digitized by Google

gíminis onus subíre cogerétur, apud Tuniátum montem támdiu delítuit, donec Gregórius décimus Póntifex Máximus fúerit renuntiátus; ubi bálneis, quae étiam hódie sancti Philippi vocántur, virtútem sanándi morbos suis précibus impetrávit. Dénique Tudérti, anno millésimo ducentésimo octogésimo quinto, in Christi Dómini e cruce pendéntis ampléxu, quem suum appellábat librum, sanctíssime ex hac vita migrávit. Ad ejus túmulum caeci visum, claudi gressum, mórtui vitam recepérunt. Quibus aliísque plúrimis fulgéntem signis Clemens décimus, Póntifex Máximus, Sanctórum número ascrípsit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia venerabilis Bedae Presbyteri in Evang. Nolite timére, pusíllus grex. *de Communi Confessoris non Pontificis, secundo loco.*

DIE VI. SEPTEMBR.

S. Josephi Calasanctii, *Confessoris. Duplex.*

(*D. fi. e 27. Augusti.*)

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In Hymno. Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

Oratio.

DEUS, qui per sanctum Joséphum, Confessórem tuum, ad erudiéndam spíritu intelligéntiae ac pietátis juventútem, novum Ecclésiae tuae subsídium providére dignátus es, praesta, quaesumus, nos ejus exémplo et intercessióne ita fácere et docére, ut praemia consequámur aetérna. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno. Lectio iv.

JOSEPHUS Calasánctius a Matre Dei Petráltae in Aragónia nóbili génere natus, a téneris annis, futúrae in púeros caritátis, et eórum institutiónis indícia praebuit. Nam adhuc párvulus eos ad se convocátos in mystériis fídei, et sacris précibus erudiébat. Humánis, divinísque lítteris egrégie doctus, cum stúdiis theológicis Valéntiae óperam daret, nóbilis potentísque féminae illécebris fórtiter superátis, virginitátem, quam Deo vóverat, inoffénsam insígni victória servávit. Sacérdos ex voto factus, a complúribus Episcopis in Castéllae Novae, Aragóniae, et Catalauniae regnis in partem

Digitized by Google

labóris adscítus, exspectatiónem ómnium vicit, pravis ubíque móribus emendátis, ecclesiástica disciplína restitúta, inimicítiis cruentísque factiónibus mirífice exstínctis. At coelésti visióne, et Dei voce frequénter admónitus Romam proféctus est.

℟. Honéstum.

Lectio v.

IN Urbe summa vitae asperitáte, vigíliis, et jejúniis corpus afflígens, in oratiónibus et coeléstium rerum contemplatióne dies noctésque versabátur. septem ejúsdem Urbis ecclésias síngulis fere nóctibus obíre sólitus : quem inde morem complúres annos servávit. Dato piis sodalitátibus nómine, mirum, quanto ardóre páuperes, infírmos potíssimum, aut carcéribus deténtos eleemósynis omníque pietátis offício subleváret. Lue Urbem depopulánte, una cum sancto Camíllo, tanto fuit actus ímpetu caritátis, ut praeter subsídia aegrótis paupéribus large collàta, ipsa étiam defunctórum cadávera suis húmeris tumulánda transférret. Verum cum divínitus accepísset se ad formándos intelligéntiae ac pietátis spíritu adolescéntulos, praecípue páuperes, destinári, Ordinem Clericórum Regulárium Páuperum Matris Dei Scholárum Piárum fundávit, qui peculiárem curam circa puerórum eruditiónem ex próprio Institúto profiteréntur: ipsúmque Ordinem a Clemente octávo, Paulo quinto, aliísque Summis Pontificibus magnópere probátum, brevi témpore per plúrimas Europae provincias et regna mirabiliter propagávit. In hoc autem tot labóres perpéssus est, ac tot aerúmnas invícto ánimo tolerávit, ut ómnium voce miráculum fortitúdinis et sancti Jobi exémplum dicerétur.

℟. Amávit.

Lectio vi.

QUAMVIS Ordini univérso praeésset, totísque víribus ad animárum salútem incúmberet, nunquam tamen intermíssit púeros, praesértim paupérióres, erudíre; quorum scholas vérrere, eósque domum comitári consuévit. In eo summae patiéntiae et humilitátis múnere, valetúdine étiam infírma, duos et quinquagínta annos perseverávit : dignus proptérea quem crebris Deus miráculis coram discípulis illustráret, et cui Beatíssima Virgo cum púero Jesu illis orántibus benedicénte appareret. Am-

Digitized by Google

plíssimis ínterim dignitátibus repudiátis, prophétia, ábdita córdium et abséntia cognoscéndi donis, et miráculis clarus, Deíparae Vírginis, quam singulári pietáte et ipse ab infántia cóluit, et suis máxime commendávit, aliorúmque Coelitum frequénti apparitióne dignátus, cum óbitus sui diem, et Ordinis tunc prope evérsi restitutiónem atque increméntum praenuntiásset, secúndum et nonagésimum annum agens, Romae obdormívit in Dómino, octávo Kaléndas Septémbris, anno millésimo sexcentésimo quadragésimo octávo. Ejus cor et lingua post saeculum íntegra et incorrúpta repérta sunt. Ipse vero multis post óbitum quoque signis a Deo illustrátus, primum a Benedícto décimo quarto Beatórum cultu decorátus fuit, ac deinde a Cleménte décimo tértio inter Sanctos solémniter est relátus.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. *Cap.* xviii.

IN illo témpore, Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis putas, major est in regno coelórum? Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi. (*In cap.* xviii. *Matth. Hom.* 60.)

VIDETE, ne áliquem istórum contempsérítis parvulórum; quia eórum Angeli Patris mei fáciem semper aspiciunt: et quia ego propter eos veni, et haec Patris mei volúntas est. Ad tuéndos conservandósque pusíllos diligentióres nos reddit. Perspícis quam ingéntia in tutélam tenúium moenia eréxerit, et quantum stúdium curámque hábeat, ne perdántur: tum quia suprémas decipiéntibus eos poenas státuit, tum quia summam pollicétur mercédem his qui curam eórum suscípiunt; idque tam suo quam Patris exémplo corróborat.

℟. Iste est.

Lectio viii.

HOMINUM ígitur étiam nos imitémur, et nihil pro frátribus omittámus, étiam eórum quae humília víliaque nímium vidéntur. Sed si administratióne nostra étiam opus fúerit, quamvis ténuis, atque abjéctus quidem, cui administrándum sit, fúerit: quamvis árdua nobis res, atque labóris plena esse videátur; ómnia haec pro fratris salúte tole-

Digitized by Google

rabilióra, facilióraque, oro, videántur. Tanto enim stúdio, tantáque cura Deus dignam esse ánimam osténdit, ut neque Fílio suo pepércerit.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

SI non est nobis satis ad salútem, quod virtuóse ipsi vivámus, sed opórtet aliórum salútem re ipsa desideráre; cum neque nos recte vivámus, neque álios hortémur, quid respondébimus? quae nobis spes salútis réliqua erit? Quid majus, quam ánimis moderári, quam adolescentulórum fíngere mores? Omni certe pictóre, omni certe statuário, ceterísque hujúsmodi ómnibus excellentiórem hunc duco, qui júvenum ánimos fíngere non ignóret.

Te Deum laudámus.

DIE VII. SEPTEMBRIS.

(*d. f. e 28. Augusti.*)

S. Juliani

Martyris. Duplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio. Praesta, quaesumus.... ut qui.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

IULIANUS, inter Mártyres Gallicános celebratíssimus, Viénnae Allobrógum natus est paréntibus génere illústribus, sed fide Christi quam profitebántur illustrióribus. A prima juventúte militiae addíctus, sub hábitu militári, castum fídei dépósitum illaesámque morum innocéntiam servávit.

℟. Honéstum.

Lectio v.

CUM nonnúlla laténtis in ánimo religiónis indícia prodidísset, in díscrimen addúctus, hortánte sancto Ferréolo tribúno, cujus in militia comes erat, Viénna discéssit Juliánus, non prae mortis metu, sed ut paréntibus et facultátibus relíctis, ad subeúndum martyrium esset expedítior. Igitur ad Arvérnos se cóntulit, et ad Brivatensem vicum pervénit.

℟. Desidérium.

Lectio vi.

CUM autem intellígeret instáre satéllites qui eum conquirébant, ultro insequéntibus occúrrens : «Nolo, ait, diútius commorári in hoc saeculo, quia toto ánimi ardóre Christum sítio.» Statímque caput intrépide

Digitized by Google

ófferens, ab illis obtruncátus, martyrii palmam recépit, anno Incarnatiónis trecentésimo quarto. Corpus ejus, cum projéctum esset inhumátum, duo senes in vico Brivatensi sepeliérunt. Caput autem ejus a satellítibus Viénnam, prout praeses Críspinus jússerat, delátum est. Miráculis deínde illustrátum Juliáni sepúlcrum, primum sacéllo, deínde Basílica decorátum est, in qua étiam hódie sacrae ejus relíquiae religióse asservántur. Eum autem tamquam patrónum colunt plúrimae dioecésis Sancti-Flori, ad quam olim Brivátum attinébat, ecclésiae.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Si quis venit ad me, *ut in Communi primo loco.*

DIE XI. SEPTEMBRIS.

B. Joannis Gabrielis Perboyre

Martyris. Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. praeter seq.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui beátum Joánnem Gabriélem Mártyrem tuum, inter Sinárum gentes vitae innocéntia, apostólicis labóribus et praecípua tuae Crucis participatióne mirábilem effecísti : tríbue, quaesumus, ut ipsíus fídei, caritátis ac patiéntiae documénta sectántes, ejúsdem glóriae mereámur esse consórtes : Qui vivis et regnas.

In primo Nocturno, Lectiones. Fratres, Debitóres. *de Communi plurim. Martyrum.*

In secundo Nocturno. Lectio iv.

JOANNES Gábriel Perboyre in pago, cui nomen Puech, intra fines Cadurcénsis dioecéseos, paréntibus pietáte clarissimis ortus, ita nugas jocósque praeter puerórum morem defúgit, ut jam a prima aetáte magnam de se spem et exspectatiónem concitáverit. Non ámplius sex annos natus parvo cuídam gregi pastor addícitur a patre; sed biénnio post, áliis a Deo grégibus destinátus, humanitáte et lítteris ludi magístro tráditur instituéndus. Optimus adoléscens non minórem lítteris addiscéndis quam virtútibus comparándis óperam eo progréssu navábat, quo ab ómnibus haberétur et nominarétur sanctus. Póstea in insígne Montis Albáni seminárium recéptus, non modo ingénii ac doctrínae laude, sed mira étiam ánimi demissióne et

Digitized by Google

pietáte aequáles suos fácile antecéssit, praeclarámque magistrórum exspectatiónem longe superávit. Vincentiánae Congregatióni Missiónis ascríptus, et Lutétiae Parisiórum sacerdótio initiátus, ita in divínae caritátis mystérium cogitatiónem defigébat, ut coeléste quiddam vultu ipso atque hábitu córporis praeseférret. Quaprópter exímia apud sodáles suos quum floréret opinióne, quamvis nondum esset aetáte matúrus, conspícua tamen virtúte praeditus, multos gessit honóres et múnera, in quibus difficile dictu est quot ubíque religiónis fructus retúlerit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

AT Joánnem Gabriélem ingens jámdiu incésserat desidérium apostólici múneris apud bárbaras Sinárum gentes obeúndi. Opitulánte Deípara, voti compos factus, egrégius Christi heros, nulla interpósita mora, inter collacrimántes sodáles non reditúrus navim conscéndit. Oceáno sóspite cursu transmísso exoptátas Sinénses oras tandem áttigit, et novam atque inusitátam vitae ratiónem magno ánimo ingréssus, stúdio quam lícuit máximo conténdit, ut ómnibus officii sui pártibus náviter integréque defungerétur. Non regiónum magnitúdo, non coeli incleméntia, non cápitis perícula eum detérrent, quóminus christianórum statiónes suae fídei créditas circúmeat, iis qui in ténebris et umbra mortis sedent, lumen átferat veritátis. Diu noctúque famem, sitim, labóres, vigílias mínimi ducit, ubi sempitérna animárum salus agátur. Verum perínde ac si tanti, quibus afficiebátur, labóres leves essent, voluntárias sibi írrogans poenas, herbis vescebátur aqua incóctis, flagéllis se caedébat, cingulísque látera praecingébat ferro ásperis.

℟. Desidérium ánimae.

Lectio vi.

PROPINQUABAT jam tempus, quo invíctus martyr virtútis suae suprémum spécimen exhibéret, et coeléste illud solátium praecípuumque decus a Deo assequerétur, ut nimírum in saevíssimis, quos pértulit, cruciátibus, Jesu Christi imágini peculiári ratióne confórmis fieret. Nam immáni in Christiános procélla coórta, ab áltero ex suis discípulis trigínta argénteis venúmdatus, et álterum efferátam satéllitum vim repéllere voléntem pónere arma jubens, hóstibus se

Digitized by Google

ultro óbjicit. Vinctis post terga mánibus per urbem dedúcunt seminúdum ad tribúnal. Oppróbriis et contuméliis a multitúdine jactátus, hómini cuídam, propter natúrae feritátem tigris nomen adépto, custodiéndus non magis, quam male mulctándus a júdice tráditur. Fame pene enéctus, córpore sáucius, víribus exháustus, rursus ad tribúnal stare jussus, postquam de cathólica religióne conféssus est, Jesum imitátus nihil ámplius respondébat. Qua ex re ludíbriis expósitus, in atrociórem cárcerem conjéctus, álapis et flagéllis ita laniátus, ut non modo sanguis large manáret, sed carnis étiam partículae disjiceréntur, ferro candénti étiam infámiae nota fronti inústa, ómnia invícto pértulit ánimo. Demum post tot exquisíta torménta per sólidum annum constánter toleráta, sudem próferens capitális poenae causa inscripta, quinque homínibus scelestíssimis ob infánda crímina damnátis sócius ádditus, ad extrémum rápitur supplícium : et in trabe, quae crucis formam refert, fúnibus collo circumdúctis suspénsus martyrium obtinuit tértio idus Septémbres, anno millésimo octingentésimo quadragésimo, eádem die et prope hora demóriens, qua Jesus Christus Redémptor noster mortem obívit. Miráculis clarum Summus Póntifex Leo décimus tértius, quarto Idus Novémbres anno a martyrio facto quadragésimo nono, Beatórum número ascrípsit.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno, Homilia. Dóminus diem judícii osténdit, *de eodem Communi iii. loco.*

DIE XVIII. SEPTEMB.

S. Ferreoli

Martyris. Duplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

QUAESUMUS, omnípotens Deus, ut nos, virtúte ✠sancti Spíritus, dóciles ad credéndum et ad confiténdum fortes efficias : qui beáto Ferréolo propter testimónium Jesu ánimam suam pónere tribuísti. Per eúmdem Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

QUUM . Crispínus praeses in Viennénsi civitáte, juxta imperatórum praecéptum, ad sacri-

Digitized by Google

ficándum cógeret christiános, cóntigit ut inter álios beatíssimum Mártyrem Ferréolum, hábitu solo, non officio militántem, quod esset próditus christiánus, sacrificáre compélleret. At sanctus Ferréolus dixit : " Christiánus sum, sacrificáre diis non débeo." Praeses eum praecépit ácrius verberári ; cumque nec sic eum flecti posse vidéret, jussit eum onerátum ferro inclúdi in cárcere.

℟. Honéstum.

Lectio v.

FLLIC vero bíduo exácto, tértia die mane, somno oppréssis custódibus, sponte solútis vínculis líberum se Dei servus agnóscit, et accédens ad óstium, illud patére sibi cernit. Itaque, secúndum Evangélium, persecutiónem fúgiens, ad extráneam próperat regiónem, et usque ad Yarem flúvium percucúrrit ; ubi cum a persecutóribus comprehenderétur, et revínctis post tergum mánibus duceréture, súbito instínctu crudelitátis percússus, occúbuit. ℟. Desidérium.

Lectio vi.

QUEM cívium devótio non longe a Rhódano cum summa veneratióne tumulávit. Corpus ejus póstea cum cápite beáti Juliáni in Basílica cónditum est, quam Cástulus, vir praecípui nóminis de primóribus urbis Viennénsis, adhuc catechúmenus, in honórem ejúsdem Mártyris construxerat in ripa ulterióri Rhódani. Narrat sanctus Sidónius Apollináris, Epíscopus Arvernénsis, sanctórum Ferréoli et Juliáni relíquias ibi a sancto Maméro repértas, et in áliam Basílicam eleganti ópere constructam solémniter fuísse translátas. Huic autem ínclyto Mártyri, cujus exuviárum partes olim Brivátum allátae sunt, et frequéntibus miráculis illustrátae, plúrimae dicátae sunt in dioecési Sancti-Flori ecclésiae.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Si quis vult, *in Communi, secundo loco.*

DIE XX. SEPTEMBRIS.

S. Aviti Primi

Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia ut in Communi Pontificis Confessoris, praeter ea quae sequuntur.

In Hymno mutatur tertius versus,

Oratio.

DEUS, qui per beátum Avítum, Confessórem tuum atque Pontíficem, Judaeó-

Digitized by Google

rum multitúdinem tibi subdidísti : largíre supplícibus tuis, ut per iter salútis quo sanctus Antístes incéssit, dono tuae pietátis ad te gradiámur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VITUS, ex nóbili apud Arvérnos família, post Cautíni mortem, in Epíscopum Arvérnae civitátis eléctus, et in urbe Meténsi; praesénte Sigebérto rege, consecrátus est. Pius pastor, egénis pater, pupíllis tutor, peregrínis hospes, víduis et míseris ómnibus erat solátium. Judaeos, qui urbem Arvérnam incolébant, plúrimos ad fidem convértit, et fuérunt ex istis, qui baptizáti sunt una nocte, plus quam quingénti.

℟. Invéni David.

Lectio v.

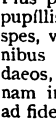

IPSE Póntifex cunctos aqua ábluit, chrísmate linívit, et in sinu Matris Ecclésiae congregávit. Flagrábant cérei, albicábat tota cívitas de grege cándido, nec minus fuit urbi gáudium, quam quod, Spíritu sancto descendénte super Apóstolos, Jerúsalem vidére méruit. Non semel, Avíto oránte, cárceres apérti sunt, et, ceu vitrea fragile, caténae vinctórum comminútae. Concéssit illi Childebértus rex ut ecclésiae nullum tribútum sólverent.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

RAECLARIS aetátis suae viris fere ómnibus carus fuit, et Gregório Turonénsi, tunc diácono suo, auctor fuit ut históriam scríberet. Plures basílicas instaurávit aut aedificávit, praecípue perillústrem et hactenus miráculis coruscántem ecclésiam Claromontánsem beátae Maríae de Portu nuncupátam. Tandem sanctíssimus Póntifex, consummátis labóribus migrávit in coelum, die vigésima Augústi, anno Dómini quingentésimo nonagésimo quarto, sepultúsque in praelaudáta almae Vírginis basílica, magno in honóre permánsit. ℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang, Homo péregre, *ut in Communi.*

Lectio ix. de Homilia Vigiliae S. Matthaei, et ejusdem Comm. in Laud.

DIE XXV. SEPTEMBR.
(*D. f. e 18. mensis huj.*)

S. Josephi a Cupertino

Confessoris. Duplex.
Ut in Breviario.

Digitized by Google

DIE XXVI. SEPTEMBR.
(*D. f. e 20. mensis huj.*)
SS. Eustachii et sociorum ejus
Martyrum. Duplex.
Ut in Breviario.
Lectio ix. et Commem. SS. Martyrum Cypriani et Justinae.
In i. Vesp. Aña. Istórum est. ℣. Laetámini. *Oratio.* Beatórum Mártyrum.
In Laud. Aña. Vestri capílli. ℣. Exsultábunt.

DIE XXVII. SEPT.
SS. Cosmae et Damiani,
Martyrum. Duplex.
Ut in Breviario. Ad Lect. v. addatur : Quorum cápita fere íntegra ex orientálibus pártibus, inítio duodécimi saeculi, a nóbili mílite Radúlpho a Scorráliis asportáta et in Ecclésia Brajecténsi, olim abbatiáli, nunc parochiáli repósita, ibídem adhuc venerántur.

DIE I. OCTOBRIS.
S. Remigii
Episcopi et Confessoris. Duplex.
Ut in Breviario.

DIE III. OCTOBRIS.
(*D. f. e 2. mensis huj.*)
S. Leodegarii
Episcopi et Martyris. Duplex.
Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.
Oratio.

DEUS, qui beátum Mártyrem tuum Leodegárium in agóne probásti, ac probátum in dolóre sustentásti, illúmque hodiérna die in coeléstibus gáudiis recípere dignátus es : fac nos, quaesumus, ita per istíus saeculi aerúmnas transíre, ut, ipso intercedénte, ad vitam aetérnam perveníre mereámur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.
Lectio iv.

LEODEGARIUS nobilíssimo inter Francos génere ortus, prima aetáte a paréntibus in regis Clotárii palátium addúctus est, ac paulo post, quum decem annórum esset, Didóni Pictavórum praesuli, suo scílicet avúnculo, litterárum elementis ad imbuéndum tráditus. Ejus cura tantos in stúdiis ac pietáte progréssus fecit, ut, divinárum Scripturárum sacrorúmque cánonum doctrína, necnon et juris civílis notítia celebérrimus, virtútum dénique ómnium ac castimóniae imprímis decóre ornatíssimus eváserit. Hinc ab eódem avún-

Digitized by Google

culo archidiáconus effféctus, in hoc excélluit offício, et quibus praeerat ecclésiis, tam sapiéntia quam fortitúdine valde prófuit. Deínde sancti Maxéntii abbas renuntiátus, sex fere annis illud coenóbium strénue rexit, atque magnis ópibus ditávit. Fama vero ejus longe diffúsa, a Clotário piissimáque Bathílde regína in aulam accítus, Augustodunénsis Ecclésiae, tunc a biénnio vacántis et afflíctae, Epíscopus creátus est : quae factiónibus dilaceráta, oppréssa tumúltibus, bonis spoliáta, novum sub ejus regímine splendórem accépit.

℟. Honéstum.

Lectio v.

QUUM autem Childéricum secúndum, qui in regni administratióne illíus ópera utebátur, argúeret quod antíquas leges rescidísset, filiámque avúnculi duxísset uxórem; in Luxoviénse monastérium, quo relegátus ántea fúerat Ebroínus Major palátii, amandátus est. Utérque, rege mórtuo, in prístinum gradum est restitútus : sed Ebroínus, Leodegário auctóre se in monastérium detrúsum fuísse ratus, exércitum Augustodúnum misit, qui sánctum Antístitem comprehénderet. Re cógnita, Leodegárius, erogátis in páuperes facultátibus, triduáno jejúnio indícto, et factis circum urbis moenia cum cruce et relíquiis Sanctórum supplicatiónibus, Christi córpore praemunítus, ne quid detriménti cívitas sui causa paterétur, sponte se trádidit inimícis, a quibus crudéliter lumínibus orbátus est. Deínde váriis cruciátum torméntis, postquam Cómitem Guarínum ejus fratrem alligássent palo, et lapídibus obruíssent, ipsum lábiis et lingua praecísis in coenóbium Fiscamnénse sub arctióri custódia observándum detrusérunt.

℟. Desidérium

Lectio vi.

HUNC témporis sanctus Dei Leodegárius ad Sígradam matrem, quae religiónis hábitum indúerat in monastério beátae Maríae Suessionénsi, tantis afflictátam dolóribus, consolatórias misit lítteras, in quibus Ebroíni inhumanitátis ne levi quidem mentióne facta, totus in eo est ut matrem ad feréndam patiénter fratris mortem, ad amórem inimicórum retinéndum, et ad vitae religiósae propósitum fidéliter exsequéndum adhortétur. Ductus deínde in palátium quo nonnúlli epíscopi convénerant, quum linguae offício nihilosécius

Digitized by Google

uterétur, discíssa túnica, episcopáli dignitáte spoliátus, conjéctus est in cárcerem; ex quo in silvam territórii Atrebaténsis, ejus póstea nómine insignítam, a quátuor sicáriis abdúctus, cápite truncátus est, anno Christi sexcentésimo septuagésimo octávo. Corpus ejus ibi apud Sarcíngum sepúltum, inde post biénnium ad Pictones, váriis in itínere patrátis miráculis, delátum est, et honorífice in basílica sancti Maxéntii cónditum.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. x.

IN illo témpore: dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur, et occúltum quod non sciétur. Et réliqua.

Homília sancti Leodegárii Epíscopi.

(Ex Epistola consolat. ad Sigradam matrem.)

NON est ígitur habénda moestítia, sed multímoda gratiárum áctio referénda Deo Patri et Dómino Jesu Christo. Ecce abláta est calígo quae obscurábat pupíllam ánimae, ecce abjécta est subfascinátio et cura praeséntis vitae. Sequéntes ítaque Dóminum, ejus praecedénte misericórdia, intrépidi procedámus ad certámen; fidélis enim est, dabit nobis victóriam, quia, ipse proeliábitur pro nobis, et cónteret Sátanam sub pédibus nostris velóciter. En quo Deus suos mílites vocat ad certámen, quibus post victóriam parátas habet corónas, et tálibus armis índuit, quália inimíci eórum non habent, id est scutum fídei, lorícam justítiae, gáleam salútis, in quo possint ómnia tela nequíssimi ignita exstínguere, et gládium spíritus quod est verbum Dei, per omnem oratiónem et obsecratiónem oránte omni témpore in spíritu, et in ipso vigilántes.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii.

NIHIL vult Rex noster in suis militibus de vetéribus armis, nec de véteri vestiménto reperíre, sed innovátos vult probáre ad proelium; et si áliquid fúerit (quod absit) de vetústa consuetúdine, quamvis parum videátur, máximum génerat detriméntum, praecípue si áliquid ódii contra inimícos fúerit in corde, quod avértat Deus ab ánimo christianórum fidélium. Quae enim potest perféctior esse virtus,

Digitized by Google

ut diligéndo inimícos mereátur éffici fílius Dei, et dimitténdo débita mereátur absólvi a vínculo delictórum suórum; dicénte Dómino : Si quis mihi minístrat, me sequátur, et ubi sum ego, illic et miníster meus erit?

℟. Hic est.

Lectio ix.

QUALEM viam Dóminus dócuit sequi, audi eum dicéntem quum ad crucem iret : Dómine Pater, dimítte illis, quia nésciunt quid fáciunt. Si auctor vitae aetérnae, qui carnem de Vírgine absque peccáti mácula assúmpsit, pro inimícis orábat; quanto magis nos qui pleni sumus peccátis opórtet inimícos diligére et oráre pro eis, ut imitándo Dóminum et sequéndo illum, mereámur partem habére in regno illíus cum sanctis. Et si sunt nonnúlli quos pervérsitas vitae in communióne a nobis separábat, tamen in id quod cónditi sunt non sunt odiéndi, sed pótius propter praecépta Dei diligéndi.

Te Deum laudámus.

DIE V. OCTOBRIS.

S. Florae

Virginis. Duplex.

Omnia de Communi Virginum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, qui beátam Floram, coeléstis grátiae rore perfúsam, virginitátis et caritátis decóre floréscere voluísti : praesta, quaesumus, ut cujus gloriósa mérita celebrámus, imitémur exémpla. Per Dóminum.

Commem. SS. Martyrum Placidi et Sociorum ejus.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FLORA, convállium Arvernórum flos suáve rédolens, in óppido Maurzénsi claris orta natálibus, mirum a téneris annis effúdit sanctitátis odórem. Natúrae enim donis cumuláta, sed et angélicis ornáta móribus, dum soróres et studiórum sodáles ingénio superáret, virtútibus étiam antecellébat, a puerílibus oblectaméntis ábstinens, et ad spirituália colló quia, quotidiánam horárum canonicárum recitatiónem sacrásque peregrinatiónes matris exémplis jam informáta. Vix autem décimum quintum aetátis suae annum assecúta, Dóminum hereditátis suae partem, prout ante propósuerat, elégit.

Digitized by Google

Eaprópter a paréntibus Póntio de Corbéia et Melhórsia de Mérulis Anglínae de Théminis, hospítii Bellilocénsis apud Cadúrcos priorissae, ut ad regulárem vitam et ópera misericórdiae initiarétur, trádita est; atque in hoc coenóbio órdini moniálium sancti Joánnis Hierosolymitáni nomen dedit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

IAE autem antístitae magistério summum brevi conscéndit perfectiónis ápicem, et in fornáce tentatiónis íterum atque íterum probáta, vas auri sólidum enítuit ornátum omni lápide pretióso. Uni Deo, étiam dum caritátis múniis incúmberet, inténta, supérnis abundábat delíciis et extáticis frequénter rapiebátur ardóribus, Christi Jesu patiéntis apparitióne dignáta, crucis ejus dolóres córpore sustinébat et ténero recolébat affécTu; Deíparam Vírginem, Angelos et Sanctos, praecípue vero sacri órdinis patrónum Praecursórem Dómini, Apostolórum Príncipem, vírginum protectórem Nicoláum, et beátum Franciscum Assisiénsem cultu devotíssimo prosequebátur. Interim tamen, ómnibus ómnia facta, peregrínis ancíllam, paupéribus, aegrótis et afflíctis matrem, converténdis peccatóribus adhortatrícem et apud Deum advocátam se exhibére non intermittébat.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

MERITIS igitur omnígenis cumuláta, prophético étiam spíritu, córdium perscrutatióne, grátia curatiónum, jam illústris, lucébat Flora in domo Dei tamquam lucérna splendens super candelábrum sanctum; simúlque prae humilitáte vílior facta in óculis suis, pro níhilo amábat reputári, et quotidiána confessióne levíssima delícta expiábat. Quae, explétis in brevi tempóribus multis, et immaculáto vitae decúrsu senectútis aetátem adépta, migrávit ad Dóminum, annos nata trigínta circiter et octo. Cumque ad ejus sepúlcrum crebra fierent miráCula, sacrum ipsíus corpus, décimo tértio post óbitum anno, millésimo scílicet tercentésimo sexagésimo, die undécimo júnii, recurrénte depositiónis ejus anniversário, exaltándum curávit Cadurcénsis antístes. Quódquidem Bellíloci usque ad infásta saeculi décimi octávi exítia religióse asservátum, et piíssimo étiam peregrinórum

Digitized by Google

concúrsu frequentátum, tunc témporis inter lugéndam coenóbii vastatiónem igni tráditum est. Quae autem éripi potuérunt e sacris exúviis Yssánduli, in ecclésia parochiáli cui subest Bellilocénsis pagus, hódie recolúntur.

℟. Afferéntur Regi.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorii Papae in Evang. Simile erit regnum coelórum, *de Communi Virginum.*

Lectio ix. de SS. Mart. Placido et soc. ac eorumdem Commem. in Laud. Aña. Vestri capílli. ℣. Exsultábunt.

DIE VI. OCTOBRIS.

S. Fidis

Virginis et Martyris.

Duplex.

Omnia ut in Communi Virginum et Martyrum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui beátam Fidem, Vírginem et Mártyrem tuam, virtúte tam copiósa replevísti, ut ignis ímpetum exstínguere merétur : ejus nobis intercessióne concéde, ut divínae caritátis tuae igne succénsi, peccáti incitaméntis fórtiter obsístere non desistámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FIDES, Agínni ad Garúmnam nata, ab infántia in fide Christi et pietátis exercítiis institúta est. In persecutióne Diocletiáni et Maximiáni, accusáta quod Christum cóleret, ultro se satellítibus óbtulit, et signo facto crucis in ore, fronte et péctore, coram Daciáno praeside christiánam fidem proféssa est. Fácie, ut erat, venústa, et vultus hilaritáte seréna, scisciánti praesidi de nómine deque religiónis suae ratióne, respóndit : " Fides nómine et ópere vocor, religióne christiána, síquidem ab infántia Dómino meo Jesu Christo tota mentis et cordis intentióne desérvio; dumque illíus nomen impávida confíteor, illi me tota devotióne commítto. "

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

CUM autem praeses blandítiis ac munéribus primum ei suadére non desísteret ut Diánae sacrificáret, tantum nefas detestáta est fortíssima Virgo, ásserens Deos géntium esse daemónia. Tunc praeses furóre pércitus et indigna-

Digitized by Google

tióne, post incássum comminàta torménta, in lectum aereum exténdi atque igne torréri jussit. Igitur cratículam Virgo conscéndit, ibíque caténis constricta est, subjéctis ardéntibus prunis, et ádipe superfúso, ut flamma, adústis membris, tenácius inhaeréret. Sed repénte copióso imbre ignis exstínctus fuit. Cum ergo a flammis divína virtúte incólumis' evasísset, amputáto cápite, martyrium consummávit, proméritam in coelis aeternitátis glóriae corónam consecutúra.

℟. Dilexisti justítiam.

Lectio vi.

SACRUM ejus corpus, a pagánis in platéis negléctum, prout témporis exigébat rátio fidéles tumulándum curárunt. Sed sequénti in eúnte saeculo, sanctus Dulcídius, Aginnénsis Epíscopus, in ejus honóre eccléstam Deo consecrávit, in quam sacras ipsíus exúvias solémni pompa tránstulit. Succéssu vero témporis, sanctae Fidis relíquiae Conchas, Ruthenórum vicum, asportátae cum fúerint, in Abbátiae basílica a sancta Fide nuncupáta depósitae sunt, mirabília non pauca ad ejus invocatiónem Deo Optimo Máximo operánte. Anno vero octingentésimo séptimo supra millésimum, insígnem sanctae Fidis relíquiam a Conchárum párocho recuperavérunt Aginnénses; et illam religiosíssime tunc témporis Epíscopus in eccléstia quae jamprídem in civitáte Aginnénsi sanctae Fidi dicáta est solémniter repónere curávit, Christi fidélium veneratióni commèndans. Cultus autem sanctae Mártyris in Arvérniam a nono saeculo propagári coepit, et íbidem étiam nunc, flóret.

℟. Afferéntur Regi.

Homilia in Evangelium Simile erit, *ut in Communi.*

DIE VII. OCTOBRIS.

(*D. f. e praeced.*)

S. Brunonis

Confessoris. Duplex.

Ut in Breviario.

Lectio ix. et Commem. S. Marci, Papae et Conf., ac SS. Mart. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apuleii.

DIE IX. OCTOBRIS.

S. Bernardi

Monsalviensis Abbatis.

Duplex majus.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

In i. Vesperis, ad Magnificat, Ant. Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum, rédime me, et mise-

Digitized by Google

rére mei; pes meus stetit in diréćto, in ecclésiis benedícam te, Dómine.

℣. Amávit eum.

Oratio. Protége nos, *ut ad Laudes.*

In primo Nocturno, Lectiones. Beátus vir, *ut in Communi, secundo loco.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

QUO témpore Bernárdus a Menthóne, abjéctis ómnibus mundi gáudiis, peregrínos et egénos in Alpéstribus jugis dévios ampléxu caritátis suscipiébat et fovébat, superióris Arvérniae montem ásperum iísdem ditávit opéribus misericórdiae sanctus Abbas, novum decus addens Bernárdi nómini, quod étiam a Claravallénsi Doctóre mox illustrándum erat tam spléndido fulgóre. Ita, benígne providénte Deo, fugabántur saeculi próxime elápsi ténebrae, ejúsque nequítiam superábant Sanctórum hinc índeque surgéntium amplíssima mérita. Bernárdus autem, Arvernórum laus et amor, Ruthénis nóbili génere natus, anno Christi millésimo et quadragésimo, jam a puerílibus annis índolis suavitáte et morum innocéntia enítuit. Divínis et humánis lítteris, piórum paréntum cura, instrúctus, annuéntibus ipsis, mundo ejúsque peritúris, bonis valedíxit; et aemulans charísmata melióra, in Ruthenénse sancti Amántii monastérium, tamquam in portum salútis tutíssimum, confúgit.

℟. Honéstum.

Lectio v.

UT vero spem forte fefellísset evéntus, nisi Gausbértus, Monsalviénsis coenóbii cónditor, praefáti monastérii Ruthenénsis reformatiónem aggréssus esset. Licet enim tantum opus ad optátum finem dedúcere nequíverit sanctíssimus Abbas, hunc saltem labóris fructum obtínuit exímium, quod Bernárdus, sanctimóniae assequéndae stúdio incénsus, ipsi Montem-Sálvium reverténti se cómitem et discípulum adjúnxit, brevíque venerándi didáscali magistério informátus, sodálibus omni virtútum génere praelúxit.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

AUSBERTO ad coeléstia regna, trédecim post annis, migránte, beáti Conditóris voto obsecundántes canónici Montis Sálvii Bernárdum in ejus locum unánimi consénsu suffecérunt. Qui Praepósiti múnere tanta laude perfúnctus est, ut,

Digitized by Google

amplificátis monastérii bonis tum spirituálibus tum temporálibus, una cum beáto Gausbérto, fundatóris et patris nomen consecútus fúerit. Tandem méritis cumulátus, trigésimo abbatiális honóris anno, septuagenárius obdormívit in Dómino, versus annum millésimum centésimum décimum, et in coenóbio cui sanctíssime praefúerat, sepúltus est. Sacrae autem Bernárdi relíquiae, in capsa recónditae et públicae veneratióni expósitae sunt circa médium saeculum décimum tértium, quo témpore Joánnes Biturícensis Archiepíscopus sacéllum sub ejus nómine dedicávit. Exínde vero ob miraculórum famam magna in veneratióne fuérunt et in ecclésia parochiáli Monsalviénsi etiámnum pissime colúntur.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum.*

Ad Laudes, ad Bened. Ańa. Quasi arcus refúlgens inter nébulas glóriae, et quasi flos rosárum in diébus vernis, et quasi lília quae sunt in tránsitu aquae, et quasi thus rédolens in diébus aestátis.

℣. Justum dedúxit.

Oratio.

ROTEGE nos, Dómine, peregrinántes in terris; et faventibus méritis beáti Bernárdi, Abbátis, fac nos ejus piis vestígiis ita insístere, ut cum eo coronári mereámur in coelis. Per Dóminum.

In ii. Vesperis, ad Magníficat, Ańa. Rector fratrum, stabiliméntum pópuli; et ossa ipsíus visitáta sunt, et post mortem prophetavérunt.

℣. Justum dedúxit.

DIE XI. OCTOBRIS.

(*D. fi. e 9. mensis huj.*)

SS. Dionysii *et* Sociorum *ejus,*

Martyrum.

Duplex majus.

Omnia ut in Breviario, praeter Lectiones primi Nocturni, quae leguntur ut in Communi: Fratres.

DIE XIII. OCTOBRIS.

S. Geraldi

Confessoris, Aurilaci Comitis et Patroni.

Duplex ii. classis.

(*In tota civitate Aurilacensi, duplex i. classis, cum Octava.*)

IN I. VESPERIS.

Ańa. Ex útero vocátus, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica,*

Digitized by Google

et loco ultimi, *Psalm.* Laudáte Dóminum, omnes gentes.

Capitulum. Eccli. xxxi.

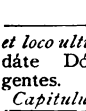

EATUS dives qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus; fácere mala, et non fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

Hymnus.

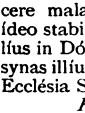

ERÁLDUM cánimus, pláudite, coelites,
Ætérnam méritae laudis adóream
Arvérno Cómiti qui super áurea
Divum rédditis átria.
Regum conspícua clarus orígine,
Magnus divítiis, summus honóribus,
Pro Christo dídicit spérnere fúlgida
Altae stémmata glóriae.
Illum virgínei córporis hóspita
Mens Agni cómitem fecit, et Angelis
Admíxtum, súperi tóllere cándidam
Sponsi sánguine púrpuram.
Illic delíciis Núminis ébrius,
Solis virgínibus cógnita cármina
Cantat, seu résonis Aurilacénsium
Psalmos cóncinat aedibus.
At nos procídui vócibus aemulis,
Seu sanctum Cómitem mane requírimus,
Oránte sequimur, seu pia fúndimus
Laudum véspere múnera.
Tu coelo fácilis, Sancte, supérveni;
Ac quales súperos ad tua cúrrere
Urgébas, própera; férvida súpplicum
Audi vota cliéntium.
Ergo divítiis Núminis áffluens,
Gaude sacra tibi templa revísere;
Et quae reddítibus spléndida féceras,
Fac coeléstia grátiis.
Jesu, Rex súperum, sit tibi glória,
Arvérno Cómiti qui sua praemia
Servátae fídei dives in ómnia
Gaudes réddere saecula.
Amen.

℣. Ora pro nobis, beáte Geráldе; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnif. Ant. Dum coelos ingrederétur beátus Geráldus, Auriláci Comes, audíta est vox dicéntium : Beátus qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus; fácere mala, et non fecit. Allelúia.

Digitized by Google

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, cujus singulári grátia beátus Comes Geráldus, Conféssor tuus, inter mundi illécebras, legis tuae praecépta non est transgréssus : da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem ímplére valeámus. Per Dóminum.

AD MATUTINUM,

Invitat. Regem regum Dóminum, qui beátum hódie coronávit Geráldum, *Veníte, adorémus.

Hymnus.

GERÁLDE, salve, Gállici
Sidus refúlgens imperi,
Quem culta virtus ínclytum
Coelo sacrávit príncipem.
Tu, stirpe quamvis régia,
Virtúte splendes púlchrior;
Haec te corónat líliis,
At ista coeli láureis.
Contémptor auri, nóbilis
Comes, patérque páuperum,
Sperneris opum supérbiam,
Vicísse mundum díceris.
Te nec volúptas córporis,
Qui virgo semper víxeris,
Coinquinávit, aemulum
In carne sanctis Angelis.
Qualis decóra fróndibus
Alte cedrus sustóllitur,
Latéque dives suávibus
Abúndat arbor frúctibus:
Talis parénti visus es,
Frondéntis instar árboris
Dulcíque fructu dívitis,
Ad usque coelum súrgere.
Precámur ergo súpplices,
Protéctor almae pátriae,
Imple tuam coeléstibus
Arvérniam virtútibus.
Patri suprémo glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito
Ætérna laus per saecula.
Amen.

In primo Nocturno,

Ant. Beátus vir Geráldus, sicut lignum quod plantátum est secus decúrsus aquárum, dedit fructum suum ; et fólium ejus non défluet in aetérnum.

Psalmi de Communi Confessoris non Pontificis.

Ant. Dedit illi Dóminus gentes hereditátem et possessiónem términos terrae: Geráldus ómnia Dómino consecrávit.

Ant. Voce mea ad Dóminum clamávi de útero matris meae, et exaudívit me de monte sancto suo.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum : ℟. Stolam glóriae índuit eum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. xxxi.

BEATUS dives, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in

Digitized by Google

pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum ? Fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória aetérna : qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus ; fácere mala, et non fecit ; ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

℟. Solemnitátem beáti Geráldi Cómitis devotíssime celebrémus, qui divíno cúltui sese per ómnia mancipávit ; * Et bona sua beáto Petro, Apostolórum Príncipi, consecrávit. ℣. Domínica dilectióne flagrans, cum posset tránsgredi, non est transgréssus, sed perféctae justítiae opus Deo exhíbuit. — Et bona.

Lectio ii. *Cap.* 1.

IN vita sua suffúlsit domum, et in diébus suis corroborávit templum. Templi étiam altitúdo ab ipso fundáta est, duplex aedificátio et excélsi paríetes templi. Qui praeváluit amplificáre civitátem, qui adéptus est glóriam in conversatióne gentis ; et ingréssum domus et átrii amplificávit. Quasi stella matutína in médio nébulae et quasi luna plena in diébus suis lucet. ; Et quasi sol refúlgens, sic ille effúlsit in templo Dei.

℟. Vir magnus Geráldus in vita sua fundávit templum, et stare fecit cantóres juxta altáre, * Ut laudárent nomen sanctum Dómini, et amplificárent mane Dei sanctitátem. ℣. Cum quotídie divínum offícium recitáret, circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte Líbano. — Ut laudárent.

Lectio iii.

QUASI arcus refúlgens inter nébulas glóriae, et quasi flos rosárum in diébus vernis, et quasi lília quae sunt in tránsitu aquae et quasi thus rédolens in diébus aestátis. Quasi vas auri sólidum, ornátum omni lápide pretióso. Quasi olíva púllulans,et cypréssus in altitúdinem se extóllens, in accipiéndo ipsum stolam glóriae, et vestíri eum in consummatiónem virtútis. Et circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte Líbano; sic circa illum stetérunt, quasi rami palmae.

℟. Videns Geráldus perféctum Dei templum, quod ipse aedificáverat, exclamábat laetus : * Haec réquies mea in saeculum saeculi, hic habitábo, quóniam elégi eam. ℣. Sanctífica, Dómine, domum istam quam aedificávi nómini

Digitized by Google

tuo. — Haec réquies. Glória Patri. Haec réquies.

In secundo Nocturno,

Ant. Mirificávit Dóminus sanctum suum Geráldum, cui dedit virtútem ut claudos erígeret, obsésos a daemóniis liberáret.

Ant. Lavábat innocéntes manus, et aqua tactu benedícta coecos illuminábat.

Ant. Subjecísti, Dómine, fámulo tuo Geráldo vólucres coeli, et pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

℣. Justus ut palma florébit: ℟. Sicut cedrus quae in Líbano est, multiplicábitur.

Lectio iv.

GERALDUS, Comes Aurilacénsis, (cujus praecláre gesta sanctus Odo Cluniacénsis, scriptor coaetáneus, et ab ipso erécti monastérii Abbas, celebrávit), ex illústri Francórum regum prosápia, miris, ante ortum, futúrae sanctitátis et glóriae indíciis illustrátus; Auriláci, patre Geráldo, matre beáta Adéltrude versus annum octingentésimum quinquagésimum sextum natus est. A paréntibus, pietáte non minus quam génere conspícuis, sancte atque liberáliter educátus, litterárum et rei militáris perítia, multóque magis modéstia, mansuetúdine ac pietáte, ómnium admiratiónem adhuc júvenis in se concitávit. Amplíssimi patrimónii haeres factus, mirum dictu est quanta beneficéntia egénis opitularétur, ad mensam suam vocátis ipsemet minístrans, et cuílibet rogánti larga manu stipem impértiens. Vir fortis in bello, nunquam, nisi coáctus et tuendórum subditórum grátia, in certámen descéndit; victória tam moderáte utebátur, ut victos captósque hostes brevi amícos sibi factos remítteret. Pater orphanórum et judex viduárum, non semel servis libertátem óbtulit, quam plúrimi, sub patérna ejus ditióne vívere sátius ducéntes, recusárunt.

℟. Vírginis spécies decéperat me et subvérterat cor meum; verúmtamen * Dóminus osténdit mihi quam cito depériit vultus ejus. ℣. Pépigi foedus cum óculis meis, ut non cogitárem de vírgine; ecce enim: — Dóminus osténdit.

Lectio v.

OMNIBUS igitur amábilis, sibi uni durus, páupere vestítu, et única, quam verbi divíni lectióne condiébat, quotidiána coena conténtus, ter síngulis hebdomádibus jejúnium frequentá-

Digitized by Google

bat. Semel tamen, ex incáuto puéllae aspéctu próximo peccándi períclulo fuit objéctus; sed, nómine Dei invocáto, mirabíliter servátus est. Statim poeniténtia ductus, súbdio pernóctans, aspérrimo noctis hibérnae frígore tentatiónis facem pénitus exstínxit; caecitáteque percúlsus, corde contríto poenas luit. Subínde, recépto visu, vigilántius Deo mílitans, mulíerum colló quio abstínuit, nuptiásque recusávit, virgo pérmanens et vitam inter caritátis ac religiónis offícia sanctíssime degens. Praeter Dávidis psalmos omnes, ecclesiásticum étiam offícium, noctu consúrgens, cum sacerdótibus, quos summa veneratióne prosequebátur, quotídie recitábat et missae intérerat. Sépties Apostolórum límina ádiit, atque exstrúcto Auriláci monastério, quod fuit fons sciéntiae ac virtútum, et unde ortus est celebérrimus Gerbértus. Bellíloci prope Aurilácum pastor, póstea Silvéster Papa secúndus, ómnia bona sua beáto Petro dedicávit. Monásticam vitam ipse amplexúrus, a sancto Gausbérto, Cadurcénsi episcopo, spe majóris boni propósita, prohíbitus est; verum, accépta secréto tonsúra, se totum Deo vovit. Pium et húmilem servum miraculórum glória Dóminus ita illustrávit, ut signo crucis daemones fugáret, et qua manus aqua detérserat, morbos elúeret.

℟. Dum vexarétur a daemone Geráldus, invocábat Dóminum dicens: Scio, Dómine, quia cóntinens esse non possum nisi tu déderis: * Ure renes meos et cor meum. ℣. Levíssimae delectatiónis ardórem aspérrimo noctis hibérnae frígore restínxit, orans ad Dóminum. — Ure renes.

Lectio vi.

QUI tandem, post iterátam caecitátem per septem annos mirábili patiéntia toleratam, mortem praeséntiens, Amblárdum Episcopum, qui verbis et précibus moriéntem juváret, advocávit. Dénique, nuda super humo jacens, cilício tectus, cínere aspérsus, coelésti viático refóctus, jamdúdum cúpiens dissólvi et esse cum Christo, inter illas voces, quas in ore frequénter habúerat: Subveníte, sancti Dei, óbiit Cezerniáci, apud Cadúrcos, féria sexta, die décima tértia Octóbris, anno Dómini nongentésimo nono. Corpus ejus Aurilácum deportátum est, et in ecclésia sancti Petri cónditum, sicut ipse jússerat,

Digitized by Google

atque innúmeris miráculis illustrátum. Haec autem sacratíssima pígnora, primum sacrílego Protestántium furóri partim erépta, deínde, saeviénte Galliárum regni perturbatióne, diligénti fidélium cura serváta, in templo ipsíus Auriláci etiámnum recolúntur.

℟. Ecce vir fortis in bello expugnáre hostes suos : quam glóriam adéptus est ! * Dedit illi Dóminus fortitúdinem, et victóriam dedit illi Dóminus omnípotens. ℣. Geráldus, pacis amans, pugnáre coáctus, retúso ferro confrégit poténtias árcuum, scutum, gládium et bellum. — Dedit illi. Glória Patri. Dedit illi.

In tertio Nocturno,

Aña. Magnum Geráldi nomen ! retúso ferro pugnans, confrégit poténtias árcuum, scutum, gládium et bellum.

Aña. Zelo zelátus Geráldus pro domo Dómini suspirábat ad Dóminum : O quantum defécit sanctus ! O quantum diminútae sunt veritátes a fíliis hóminum !

Aña. Qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus ; fácere mala, et non fecit, hic accípiet benedictiónem a Dómino.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas : ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* xix.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

(*In Luc. lib. 8, cap.* xix.)

SONUS ordo, ut, vocatúrus Gentes, et Judaeos jussúrus intérfici, qui noluérunt regnáre supra se Christum, hanc praemitteret comparatiónem, ne dicerétur : Nihil déderat pópulo Judaeórum unde póterat mélior fíeri, ut quid ab eo, qui nihil recépit, exígitur? Non mediócris ista est mna, quam supra múlier Evangélica, quia non invénit, lucérnam accéndit, lúmine quaerit admóto, gratulátur invéntam.

℟. Extulit Dóminus ferétrum beáti Geráldi de terra in qua jacébat : ossa ipsíus visitáta sunt, * Et factum est sepúlcrum ejus gloriósum. ℣. In vita sua mirabília fecit, et mórtuum prophetávit corpus ejus ; ipsum gentes deprecabúntur. — Et factum est.

Digitized by Google

Lectio viii.

BENIQUE ex una decem mnas álius fecit, álius quinque: fortásse iste morália habet, quia quinque sunt córporis sensus; ille duplícia, id est, mystica legis et morália probitátis. Unde et Matthaeus quinque talénta et duo talénta pósuit. In quinque talántis ut sint morália, in duóbus utrúmque, mysticum atque morále: ita quod número inférius, re ubérius.

℟. Páuperes semper habens secum Geráldus quos áleret de mensa sua, praemium in coelo bonum eleemósynis thesaurizábat, Dei mensae delícias. * Sancte Christi Conféssor, cliéntibus egénis impetrátam a Deo tu defer indulgéntiam. ℣. Bona tua paupéribus erogásti, sed te bonórum coeléstium constítuit Deus dispensatórem. — Sancte Christi. Glória Patri. Sancte Christi.

Lectio ix.

ET hic póssumus decem mnas, decem verba intellígere, id est, legis doctrínam: quinque autem mnas magistéria disciplínae. Sed legis perítum in ómnibus volo esse perféctum. Non enim in sermóne, sed in virtúte est regnum Dei. Bene autem quia de Judaeis dicit, duo soli multiplicátam pecúniam déferunt, non útique aeris sed dispensatiónis usúris. Alia est enim pecúniae foenébris, ália doctrínae coeléstis usúra.

AD LAUDES,
et per Horas, Antae.

1. Ex útero vocátus a Dómino beátus Geráldus, intra matris víscera ter exclámans, Trinitátem adorávit.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica.*

2. Sicut arbor Paradísi Geráldus exténdit ramos suos usque ad términos orbis terrae; et vólucres coeli comedérunt fructus ejus.

3. Diléctus Deo et homínibus, Bonus Comes virgo in aevum permánsit, immaculátum se ab hoc saeculo custodívit.

4. Orábat beátus Geráldus dicens: Scio, Dómine, quia cóntinens esse non possum nisi tu déderis; ure renes meos et cor meum.

5. Optimam partem elégit sibi Geráldus, qui principátum suum Ecclésiae dedit, bona sua paupéribus erogávit.

Capitulum. *Eccli.* xxxi.

BEATUS dives qui pótuit transgredi, et non est transgréssus; fácere mala et non

Digitized by Google

fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

Hymnus.

OMES beáte coelitum,
Flos et coróna príncipum,
Assíste te canéntium
Ecclesiárum láudibus.
Tu matris intra víscera
Laudáre vagítu Deum
Audítus, infantília
Coelo dicas praecónia.
Tibi canénti cóncinit
Beáta turba coelitum,
Fugítque daemon térritus
Tuis ad ima vócibus.
Quid te sequéntem prófuit
Fugísse famae glóriam?
Quidquid facis, virtútibus
Te prodit et miráculis.
Novum genus poténtiae!
Quae lympha tersit déxteram,
Salúbris aegrotántium
Medéla, morbos éluit.
Haec lympha caecis lúmina
Robúrque claudis réddidit;
Haec lympha saeviéntium
Exstínxit ignes fébrium.
O sancta dextrae púritas,
Haec unde virtus défluit!
O púrior mens, sánctitas
Defluxit unde déxterae!
Ergo piórum férvidas
Preces cliéntum súscipe,
Purósque labe críminum
Ad astra tecum súbvehe.
Patri suprémo glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito
Ætérna laus per saecula.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti, eum, Dómine : ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Bened. Aña. Moritúrus, humi jacens in cilício et cínere, Geráldus Deo commendábat spíritum ; et Sanctórum opem implórans, exclamábat : Subveníte, Sancti Dei.

Oratio.

OMNIPOTENS et misércors Deus, cujus singulári grátia beátus Comes Geráldus, Conféssor tuus, inter mundi illecébras, legis tuae praecépta non est transgréssus : da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem implére valeámus. Per Dóminum.

AD PRIMAM,

Aña. Ex útero vocátus.

AD TERTIAM,

Aña. Sicut arbor.

℟. *br.* Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. Stolam glóriae índuit eum. Et ornávit. Glória Patri. Amávit eum.

℣. Justus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus

Digitized by Google

quae in Líbano est, multiplicábitur.

AD SEXTAM,
Ánt. Diléctus Deo.

Capitul. *Eccli.* xlvii.

DILEXIT Deum qui fecit illum, et dedit illi contra inimícos poténtiam; et stare fecit cantóres contra altáre, et in sono eórum dulces fecit modos.

℟. *br.* Justus * Ut palma florébit. Justus. ℣. Sicut cedrus quae in Líbano est, multiplicábitur. Ut palma. Glória. Justus.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas; ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD NONAM,
Ánt. Optimam partem.

Capitulum. *Eccli.* l.

QUASI olíva púllulans, et cypréssus in altitúdinem se extóllens : et circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte Líbano, sic circa illum stetérunt, quasi rami palmae.

℟. *br.* Justum dedúxit Dóminus * Per vias rectas. Justum. ℣. Et osténdit illi regnum Dei. Per. Glória. Justum.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

AD II. VESPERAS,
Ut in primis.

Ad Magníficat, Ánt. O beáte Gerálde, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aurilacénsem Eccléstam, in tuo hódie nómine congregátam.

DIE XVI. OCTOBRIS.
(*D. f. e 13. mensis hujus.*)
S. Eduardi
Confessoris. Semiduplex.
Ut in Breviario.

DIE XVII. OCTOBRIS.
B. Margaritae Mariae Alacoque
Virginis. Duplex.
Ut in Supplemento Breviarii.

DIE XX. OCTOBRIS.
Aurilaci,
Octava S. Geraldi
Conf. Civitatis Patroni. Duplex.
Omnia ut in die Festo, praeter Lectiones secundi Nocturni.

Lectio iv.

De Sermóne sancti Bernárdi, Abbátis.
(*Serm. 2. de S. Victore.*)

GAUDETE in Dómino, dilectíssimi, qui inter contínua suae pietátis benefícia indúlsit hómi-

Digitized by Google

nem mundo, cujus multi salvaréntur exémplo. Iterum dico, gaudéte, quod factus de médio appropiávit Deo, ut multo plures ejus intercessióne salvéntur. In terris visus est, ut esset exémplo : in coelum levátus est, ut sit patrocínio. Hic infórmat ad vitam, illic invítat ad glóriam. Factus est mediátor ad regnum, qui fuit incitátor ad opus. Bonus mediátor, qui sibi jam póstulans nihil, totum in nos transférre desíderat, et supplicántis affféctum, et supplicatiónis fructum. Quid enim quaerat sibi, qui nullíus eget.

℟. Vírginis spécies.

Lectio v.

HAEC dies gloriósae migratiónis ejus, dies laetítiae cordis ejus: exsultémus et laetémur in ea. Introívit in poténtias Dómini, gaudeámus : quia nunc poténtior est ad salvándum. Hódie Geráldus, pósito córpore, tanto alácrior quanto expedítior, penetrávit in Sancta, símilis factus in glória sanctórum. Hódie despécto mundo, et mundi príncipe triumpháto, supra mundum victor ascéndit, accípiens de manu Dómini corónam victóriae. Ascéndit autem, cum imménsa supellléctili meritórum, clarus triúmphis, miráculis gloriósus. Sedet veteránus miles, débita jam suavitáte et securitáte quiétus : secúrus quidem sibi, sed nostri sollícitus. O venerándam étiam ipsis Angelis sanctitátem, quam pari stúdio, etsi dispari voluntáte, et mali fúgitant, et frequéntant boni! Nec fácile díxerim quid virum ástruat sanctiórem, horum favor, aut pavor illórum.

℟. Dum vexarétur.

Lectio vi.

MILES emérite, qui christiánae militiae duris labóribus angélicae felicitátis réquiem commutásti! Réspice ad imbélles et imbecílles commilitónes tuos, qui inter hostíles gládios et spirituáles nequítias tuis láudibus occupámur. Quam pium, quam dulce, quam suáve, o Gerálde! in hoc loco afflictiónis, et in hoc córpore mortis te cánere, te cólere, te precári! Nomen tuum et memoriále tuum favus distíllans in lábiis captivórum; mel et lac sub lingua eórum qui tui memória delectántur. Eia ergo, fortis Athléta, dulcis Patrone, Advocáte fidélis, exsúrge in adjutórium nobis, ut et nos de nostra ereptióne gaudeámus, et tu de plena victória glorióris.

℟. Ecce vir fortis.

Digitized by Google

DIE XXI. OCTOBRIS.
SS. Ursulae *et* sociarum *ejus*,
Virginum et Martyrum.
Duplex.
Omnia de Communi Virginum Mart. exceptis quae sequuntur.

Oratio.

Annobis, quaesumus, Dómine, Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum, Ursúlae et Sociárum ejus, palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Commem. S. Hilarionis, Abbatis, in Vesp. et Laud.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

RATIANO imperatóre, Flávius Clemens Máximus, Román exércitus in Británnia dux, arrépta tyránnide, imperátor a milítibus acclamátur. Inde cópias in Gállias transmíttens, ab infénsis Gratiáno legiónibus excéptus, impérium sibi corróborat. Cumque Armoricórum úberem regiónem, ejéctis antíquis habitatóribus, Británnicis milítibus quos secum duxérat, divisísset, quo novas colónias propagáret in pósteros, Connáni Británnici réguli, quem Britannórum ducem habébat in exércitu, consílio, missa legatióne in Británniam, síngulis milítibus novis colónis síngulas vírgines conjúgio foederándas póstulat.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

AUD visa Británniae régulis absúrda petítio. Unde in grátiam novi imperatóris, et quod fílias suas nonnísi gentílibus suis, iísque donátis nova província praedivítibus, honestíssime collocándas scirent, pro número mílitum tótidem deléctae sunt vírgines, quarum princeps erat Ursula, Dionóci Cornúbiae regis fília, desponsáta Connáno duci Britannórum mílitum in exércitu Máximi. Cunctae ígitur Londíni collécta, impósitae sunt invítae navígiis. Solvéntes nautae, dum Armoricórum regiónem cógitant, a saeva procélla in Germánicum littus dejiciúntur.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

ONTIGIT adésse tunc ibi Hunnórum cópias, quas a Gratiáno imperatóre advérsus

Digitized by Google

Máximum evocátas ferunt. Nacti ígitur bárbari praeclárum illud Vírginum agmen, impoténti libídinis aestu furéntes, in eas írruunt. Sed cum, hortánte Ursula, mortem pótius oppétere, quam virgínei pudóris jactúram pati, invícto ánimi vigóre decrevíssent, Hunni in rábiem immanitátis convérsi, ad unam omnes trucídant. Sicque Ursula super cómitum suárum, velut coeléstium margaritárum pretiósum acérvum gloriósa víctima procúmbens, púrpura pro Christo fusi sánguinis decoráta, triumphatórem tot Vírginum exércitum, géminis nempe virginitátis et martyrii láureis insígnem, ducens, coelum victrix intrávit. Quarum córpora Coloniénses summo honóre condidérunt, earúmque illústrem agónem Christiánus Orbis florénti semper memória célebrat.

℟. Afferéntur Regi.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Símile erit, *ut in Communi, primo loco.*

Lectio ix. (*i. et ii.*) *S. Hilarionis.*

In Laud. Comm. ejusdem. Ant. Euge, serve bone. ℣. Justum dedúxit.

Oratio. Intercéssio nos.

DIE XXII. OCTOBRIS.
(*Dies fixa e praeced.*)

S. Viatoris

Confessoris. Semiduplex.

Omnia ut in Communi Confessoris non Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio. Adésto Dómine, *de Communi.*

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VIATOR, Lugdunénsis Ecclésiae lector, sancto Justo, Pontífici suo, ob praecláras virtútes, acceptíssimus, eídem in Ægyptum secedénti cómitem se óbtulit. Hunc ergo beátus Antístes peregrinatiónis suae solatórem admísit, et in Ægypto, quámdiu vixit, ásseclam hábuit. Móriens autem Justus moeréntem consolátus est Viatórem his verbis : « Non turbéris, fili, non multo post me séqueris. » Et revéra, paucis post diébus, eum secútus est Viátor, non jam peregrinatiónis comes, sed aetérnae felicitátis consors.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

JUS relíquiae, una cum sacris beáti Justi exúviis, Lugdúnum allátae, in ecclésia

Digitized by Google

Machabaeórum (nunc sancti Justi), perhonorifice cónditae sunt. At vero saeculo décimo nono, in Vurlénsi pago, prope Lugdúnum, institúta est título beáti Viatóris, et auctoritáte Sanctae Sedis Apostólicae probáta, Fratrum congregátio, edocéndis et ad Christiánam pietátem informándis púeris, praesértim rurícolis, addícta. Quae subínde in ecclésiam Sancti-Flori ab ejus Antístite Friderico Gabriéle advocáta, et ibídem tótius Cleri atque nóbilis Matrónae Ternae-Vallis pia munificéntia dotáta, sanctimóniae et caritátis opéribus felíciter illúxit.

℟. Amávit eum.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio vi.

BEATI Viatóris dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit; síquidem hódie beátus iste ad tranquíllam omnísque perturbatiónis expértem vitam transiit; eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens dicat: Semper gaudéte, sine intermissióne oráte.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Nolíte timére, *de Comm. secundo loco.*

DIE XXIII. OCTOBRIS.

SS. Redemptoris.

Duplex majus.

Ut in Supplemento Breviarii.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

S. Raphaelis

Archangeli.

Duplex majus.

Ut in Supplemento Breviarii.

DIE XXV. OCTOBRIS.

(*d. f. e 17. hujus*).

S. Hedwigis

Viduae. Semiduplex.

Ut in Breviario.

Lectio ix. SS. Chrysanthi et Dariae, Mart.

Ini. Vesp. Aña. Istórum est. ℣. Laetámini in Dómino. *Oratio.* Beatórum Mártyrum.

In Laud. Aña. Vestri capílli. ℣. Exsultábunt sancti.

EADEM DIE.

(*D. fi. e 20. hujus*).

Aurilaci.

S. Joannis Cantii

Confessoris. Duplex.

Ut in Breviario.

Digitized by Google

Lectio ix. et Commem. SS. Chrysanthi et Dariae.

DIE XXVI. OCTOBRIS.
(*d. a. e 17. hujus*).
Aurilaci.

S. Hedwigis

Viduae. Semiduplex.
Ut in Breviario.
Commem. S. Evaristi Papae Mart.

DIE IV. NOVEMBRIS.
(*D. f. e 1. mensis hujus.*)

S. Flori

Discipuli Domini, Dioecesis Protopraesulis et Patroni.
Duplex i. class. cum Oct.

IN PRIMIS VESPERIS,

Añae. 1. Mittam ex iis qui salváti fúerint ad gentes, ad eos qui non audiérunt de me, et non vidérunt glóriam meam.

Psalmi de Comm. Conf., Pontif.

2. Seminábo eos in pópulis, et confortábo eos in Dómino, et in nómine ejus ambulábunt.

3. Scient germen eórum in médio populórum : omnes qui víderint eos, cognóscent illos; quia isti sunt semen cui benedíxit Dóminus.

4. Addúcent fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino; et assúmam ex eis in Sacerdótes et Levitas, dicit Dóminus.

5. Incurvábitur sublímitas hóminum : et elevábitur Dóminus solus in die lila, et idóla pénitus conteréntur.

Capitulum. Hebr. xiii.

MEMENTOTE praepositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuéntes éxitum conversatiónis imitámini fidem.

Hymnus.

FLORE, quem Christus dócuit magíster,
Gentis Arvérnae pater atque custos,
Débitas laudes tibi consecrámus;
Annue votis.
Tu rudes primus pópulos et alta
Nocte demérsos, ténebris fugátis,
Edoces, nostris venenósus error
Exulat oris.
Quam voce promis, praeeúnte vita
Cómprobas legem, stabilísque signis;
Usque dum formans párias tuórum
Péctore Christum.
Campus ut ridens Dómini viréscit,
Dum vigil plantas, colis et miníster
Ut Deus largo tríbuit rigáta
Créscere fructu.

Digitized by Google

Nóbili spernens ánimo cadúca,
Próvidus cunctis, tibi parcus uni,
Páuperis Christi renováre vitam
Pauper amábas.
Aureo sed jam ráperis per auras
Lucis aetérnae rútilans amíctu;
Se tibi pandit Deus, et ovántem
Súscipit ulnis.
Noster o quondam, modo quem beátae
Hóspitem sedis cólimus precántes,
Pastor, Arvérno bénedic ovíli,
Et Lutevénsi.
Christe, pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Ut fuit semper, tibi sit perénnis
Glória laudis. Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus. ℟. Virtúte multa.

Ad Mágnif. Ánt. Ecce super montes pedes evangelizántis, et annuntiántis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, et redde vota tua.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti : fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis muníri. Per Dóminum.

AD MATUTINUM,

Invit. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen suum, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

QUAM, Flore, sparsísti fidem
Vides ubíque créscere;
Jam tot peragrátis locis,
Stas Indiácis finibus.
Illic labóris et viae
Quies, hic haeret términus;
Hic et solútum córpore
Te blanda mors jungit Deo.
At, quae supérsunt, óssibus
Gens gloriátur, haec colit;
Et pródito miráculis
Honor sepúlcro stat suus.
Huc turba concúrrit frequens;
Urbs surgit aucta cívibus,
Noménque dedíscit locus
Flori supérbus nómine.
Non uníus gentis Pater,
Natis amórem divide;
Tu dexter adsis, ad Deum
Tu vota perfer et preces.
Uni sit et Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suae
Lumen vocávit grátiae.
Amen.

Digitized by Google

In primo Nocturno,

Aña. Audívi vocem Dómini dicéntis : Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi : Ecce ego, mitte me.

Psalmi de Comm. Conf. Pontif.

Aña. Dóminus dixit mihi : In gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertántur a ténebris ad lucem.

Aña. Dixit Spíritus, ut irem, nihil haesitans; et recordátus sum verbi Dómini.

℣. Laudáte Dóminum, omnes Gentes : ℟. Laudáte eum omnes pópuli.

Lectiones. Laudémus viros gloriósos, *ut in Communi plurimorum Pontificum.*

℟. *i.* Voluísti, Dómine, * Ut dignam percíperent peregrinatiónem puerórum Dei, quae tibi ómnium chárior est terra. ℣. In omnem regiónem annuntiábant, ut poeniténtiam ágerent, et converteréntur, digna poeniténtiae ópera faciéntes. — Ut.

℟. *ii.* Cum venísssem propter Evangélium Christi, et óstium mihi apértum esset in Dómino, non hábui réquiem : * Deo autem grátias, qui semper triúmphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiae suae manifestat per nos in omni loco. ℣. Dóminus vóluit ut sanctificáret pópulum suum, et magnificáret legem, et extólleret. — Deo.

℟. *iii.* Usque ad vos pervenímus in Evangélio Christi, * Non gloriántes in aliénis labóribus, spem autem habéntes crescéntis fídei vestrae, in vobis magnificári, étiam in illa quae ultra vos sunt evangelizáre. ℣. Dóminus Deus oppróbrium pópuli sui áuferet de univérsa terra : exsultábimus et laetábimur in salutári ejus. — Non gloriántes. Glória Patri. Non gloriántes.

In secundo Nocturno,

Aña. Fide obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem.

Aña. Surréxit, et ábiit juxta verbum Dómini : et coepit introíre in civitátem.

Aña. Incitabátur spíritus ejus in ipso, videns idololátriae déditam civitátem.

℣. Omnes dìi géntium daemónia : ℟. Dóminus autem coelos fecit.

Lectio iv.

PLORUS, Christi Discípulus, et apostolórum Príncipis Romam veniéntis sócius, ad episcopális culmen honóris evéctus, et in Gálliam cum sancto Martiáli prae-

Digitized by Google

dicándi Evangélii grátia diréctus, postquam Lodovénses, et Gábalos, aliósque pópulos coeléstis doctrínae luce illustravísset, movénte Deo, superiórem in Arvérniam perréxit, comitántibus nonnúllis labórum adjutóribus, et montem Indiciácum adventans, plebes illic degéntes ad Christiánam fidem páriter dedúcere agréssus est. Potens autem ópere et sermóne, qua voce, qua miráculis, et sanctíssimae conversatiónis nitóre, locórum illórum íncolas Evangélicae legi mancipávit; tandémque plenus méritis et diérum, quiévit in Dómino, Caléndis Novémbris.

℟. Dixit Dóminus illi : Lóquere, et ne táceas, propter quod ego sum tecum, * Quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. ℣. Verbum meum non revertétur ad me vácuum; sed fáciet quaecúmque vólui, et prosperábitur. — Quoniam.

Lectio v.

CORPUS ejus digno condidérunt honóre discípuli juxta clivum Indiciáci montis, et sepúlcro desideratíssimi Antístitis sacéllum superexstruxérunt, beáto Petro dedicátum. Crebrescéntibus autem prodígiis illic intercessióne sancti Flori patrátis, ab ejus glorióso nómine nuncupári coepit pagus ibídem exstans, et in oppídulum succréscere, quod beátus Odilo, Cluniacénsis abbas, muris ut fertur, circumvallávit. Prióri sacéllo Basílicam ampliórem suffécit, et ad illam coenóbium eréxit monachórum órdinis sancti Benedícti, impénsis Amblárdi, comptóris de Nonéta, scelus expiántis, et Amblárdi, Astórgii et Stéphani de Brezóncio, Geráldi de Turlánda, aliorúmque nobílium virórum munificéntia dotátum. Supervéniens vero, anno millésimo nonagésimo quinto, sanctae memóriae Urbánus Papa secúndus, celebráto Claromontènsi concílio, Basílicam dedicávit, et, summa veneratióne Christi Discípulum in ea quiescéntem prosecútus, eam ab episcopáli jurisdictióne exémptam, sub immediáta sanctae Sedis protectióne pósuit. Quam póstea, anno scílicet millésimo trecentésimo décimo séptimo, Joánnes Papa vigésimus secúndus in Ecclésiam Cathedrálem eréxit.

℟. Heu! heu! ut quid te amísimus, lumen oculórum nostrórum, solátium vitae nostrae? * Omnia simul in te uno habéntes, te non debúimus dimíttere à nobis. ℣. Magnus fletus fa-

Digitized by Google

ctus est ómnium, et procumbéntes super collum osculabántur eum doléntes. — Omnia.

Lectio vi.

IN vero sacra beatíssimi Patris nostri lipsána, e túmulo olim extrácta, recurrénte anniversária die tránsitus ejus, in hierothéca cóndita sunt, et exaltáta mansérunt super altáre majus novae Basílicae, ab Antistítibus Sanfloránis, Jacóbo, Petro et António, magnificéntius eréctae, et anno millésimo quadringentésimo sexagésimo sexto consecrátae. Quae cum arca veneránda prae vetustáte defíceret, sacras exúvias rite recógnitas in thecam spléndidam tránstulit, saeculo décimo séptimo, píssimus Póntifex Cárolus a Noálliis, et super idem altáre sublimávit. Servátae autem pia fidélium cura inter exitiáles saeculi décimi octávi procéllas, et subínde recuperátae una cum testimoniáli charta praelaudáti Cároli Antístis, in sacrário cathedrális Ecclésiae depósitae quiéscunt. Ibidémque pio cultu servátur pars inférior cornu ebúrnei, cujus sónitu plebem convocásse tráditur beátus Florus, cujúsque contáctus plúrimis áurium dolóre laboránibus medélam áttulit; pars autem supérior monastério sacrárum Vírginum Visitatiónis Sanctae Maríae ab ipsíus fundatóre eódem Epíscopo Cárolo dono data, ibi etiámnum recólitur.

℟. Cum sumpsísset cor ejus audáciam propter vias Dómini, étiam excélsa et lucos ábstulit; * Et misit de suis ut docérent in civitátibus. ℣. Credidérunt quotquot erant praeordináti ad vitam aetérnam : dissemnabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. — Et misit. Glória Patri. Et misit.

In tertio Nocturno,

Ańa. Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa.

Ańa. Et si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum; nam signáculum Apostolátus mei vos estis in Dómino.

Ańa. Quae est nostra spes, aut gáudium, aut coróna glóriae? Nonne vos ante Dóminum Jesum? Vos enim estis glória nostra et gáudium.

℣. Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : ℟. Facti sumus laetántes.

Homilia S. Gregorii, Papae, in Evangel. Designávit Dóminus, *de Comm. Evangelistarum.*

℟. *i.* Scitis quales fué-

Digitized by Google

rimus in vobis, qualem intróitum habuérimus ad vos; et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et exspectáre * Fílium ejus de coelis, quem suscitávit a mórtuis. ℣. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adorántes regem Israel. — Fílium.

℟. *ii.* Scitis quáliter unumquémque vestrum (sicut patres fílios suos) deprecántes vos, et consolántes testificáti sumus, ut ambularétis digne Deo, * Qui vocávit vos in suum regnum et glóriam. ℣. Oculi vestri vidérunt ómnia ópera Dómini magna quae fecit, ut custodiátis univérsa mandáta illíus. — Glória Patri. Qui.

AD LAUDES,

et per Horas, Añae.

1. Ipse diréctus est divínitus in poeniténtiam gentis, et tulit abominatiónes iniquitátis.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dom.*

2. Cum venírssem ad vos, veni non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiae, sed in ostensióne spíritus et virtútis.

3. Ego in infirmitáte, et timóre, et tremóre multo fui apud vos.

4. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifíxum.

5. State in fide, viríliter ágite, et cáritas mea cum ómnibus vobis in Christo Jesu.

Capitulum. *Hebr.* xiii.

MEMENTOTE praepositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuéntes éxitum conversatiónis imitámini fidem.

Hymnus.

CHRISTI Praeco, modum pone labóribus,
Maturúsque Deo sídera tránsvola;
Nunc aetérna vocat te súperum quies,
Tantis débita proeliis.
Jam te pascit amor núdaque véritas,
Largo plena bibis gáudia flúmine;
Nunc inter rútili fúlgura lúminis
Christi Discípulus sedes.
Sed te, sancte Pater, sollícitum tenet
Dilécti pópuli cura, salus gregis;
Olim quae ténerum pectus adússerat
Urget nunc quoque cáritas.
Uber frugífero vínea pálmite
Flori crescit adhuc culta labóribus;
Coeli multa seges fertur in hórrea,
Votis nata satóribus.

Digitized by Google

Florus spirat adhuc, vívida pródeunt
E sacro túmuli verba silén-tio;
Praesénti cíneres Númine spléndidi
Vibrant spícula lúminis.
Sit laus summa Patri,
Súmmaque Fílio,
Sit par, Sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus tuta viget Númine véritas
Quam Florus dócuit patres.
Amen.

℣. Misit Dóminus virum ut erudíret. ℟. Et senes prudéntiam docéret.

Ad Bened. Aña. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adorántes regem Israel.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti : fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis muníri. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Aña. Cum veníssem.

Capit. ut supra, ad Laudes.

℟. *br.* Atténdite, * Pópule meus. Atténdite. ℣. Inclináte aurem vestram in verba oris mei. * Pópule, Glória. Atténdite.

℣. Dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum; ℣. Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam.

AD SEXTAM,

Aña. Ego.

Capitulum. 2. Cor. v.

SCIENTES timórem Dómini, homínibus suadémus, Deo autem manifésti sumus. Sive enim mente excédimus, Deo; sive sóbrii sumus, vobis.

℟. *br.* Dedísti hereditátem * Timéntibus nomen tuum. Dedísti. ℣. Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam. Timéntibus. Glória Patri. Dedísti.

℣. Quaeríte Dóminum, et confirmámini : ℟. Quaerite fáciem ejus semper.

AD NONAM,

Aña. State.

Capitulum. Philipp. iv.

FRATRES mei caríssimi et desideratíssimi, gáudium meum, et coróna mea, quae et didicístis et accepístis, et audístis, et vidístis in me, haec ágite, et Deus pacis erit vobíscum.

℟. *br.* Quaerite Dóminum, * Et confirmámini, Quaerite. ℣. Quaerite fáciem ejus semper. Et confirmámini. Glória Patri. Quaerite.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum;

Digitized by Google

℟. Quóniam non derelíquisti quaeréntes te, Dómine.

IN II. VESPERIS,

Psalmi de Communi Conf. Pont.

Añae. 1. Evangélium Dei evangelizávi vobis, et in ómnibus sine ónere me vobis servávi; haec gloriátio non infringétur in me.

2. Vos estis glória nostra, et gáudium ante Dóminum nostrum Jesum Christum.

3. Grátias ago Deo meo super communicatióne vestra in Evangélio Christi, a prima die usque nunc.

4. Obaudíte me, divíni fructus, et quasi rosa plantáta super rivos aquárum fructificáte: quasi Líbanus odórem suavitátis habéte.

5. Floréte, flores, quasi lílium, et date odórem, et frondéte in grátiam, et collaudáte cánticum, et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Capitulum. Hebr. xiii.

MEMENTOTE praepositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuéntes éxitum conversatiónis imitámini fidem.

Hymnus ut ad Laudes.

℣. Non recédet memória ejus; ℟. Et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem.

Ad Magnif. Aña. Mórtuum prophetávit corpus ejus; in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est, allelúia.

DIE V. NOVEMBRIS.

(*D. f. e* 1. *mensis hujus.*)

S. Austremonii

Claromontensis Protopraesulis, Martyris.

Duplex ii. classis.

Omnia ut in Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

IN I. VESPERIS,

Ad Magnif. Aña. Idóla pénitus conteréntur, projiciet homo simulácra quae fécerat sibi, ut adoráret.

℣. Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi. ℟. In audítu auris obedívit mihi.

Oratio.

DEUS, qui per beátum Austremónium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, ejúsque discípulos, Evangélii tui luce nos perfúndere dignátus es: da nobis beatíssimi Patris méritis et précibus ita digne conversári, ut eam, quam, te miseránte, suscépimus fidem, sanctis opéribus confitéri valeámus. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum pastórem bonum, qui ánimam pósuit pro óvibus suis, * Venite, adorémus.

Digitized by Google

Hymnus.

UAE dies terris tibi sacra, Martyr,
Móntibus nostris redit haec beáta;
Tu bonus nostros, tua nos propágo,
Excipe cantus.
Qualis Eóis óriens ab undis
Sol deauráto vehit axe purum
Lumen, et noctis procul hinc opácae
Díscutit umbras :
Talis errórum ténebras fugásti,
Quando delúsis ánimis avórum
Spléndidum lumen fídei refúlsit,
Almè Stremóni.
Advolas, Christum simul ore, factis
Insonas ; nimbus velúti salúber
Dépluit, multam paris ecce verbi
Imbre seméntem.
Nam tuae voci dóciles, deórum
Impias flammis státuas dedére;
Nec reluctántes subiére Christi
Signa vocántis.
Laus tibi jugis, Déitas supréma :
Fac ut in nobis fídei patérnae
Semper accénso rútilet decóra
Lúmine lampas. Amen.

In primo Nocturno.

De Epístola prima beáti Pauli apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio i. *Cap.* i.

RATIAS ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne. Memóres óperis fídei vestrae, et labóris, et caritátis, et sustinéntiae spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum. Sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram : quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu Sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum in tribulatióne multa, cum gáudio Spíritus sancti : ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Dixit Dóminus : Noli timére, sed * Loquére et ne táceas : Ego sum tecum, quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte; sedit autem ibi, docens apud eos verbum Dei. ℣. Scient quia ego sum Dóminus Deus eórum : et dabo eis cor, et intélligent; aures, et áudient. — Loquére.

Digitized by Google

Lectio ii. *Cap.* i. *et* ii.

IN omni loco fides vestra, quae est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem introítum habuérimus ad vos : et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et exspectáre Fílium ejus de coelis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipsi scitis, fratres, introítum nostrum ad vos, quia non inánis fuit : sed ante passi et contuméliis affécti, (sicut scitis,) fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine.

℟. Intendébant turbae his quae dicebántur, vidéntes signa quae faciébat; * Cum vero credidíssent evangelizánti de regno Dei, in nómine Jesu Christi baptizabántur viri ac muliéres. ℣. Locútus est ómnia verba quae díxerat Dóminus, et fecit signa coram pópulo, et crédidit pópulus. — Cum.

Lectio iii. *Cap.* ii.

EXHORTATIO enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo, sed sicut probáti sumus a Deo ut crederétur nobis Evangélium : ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis : neque in occasióne avarítiae, Deus testis est : nec quaeréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. Cum possémus vobis óneri esse ut Christi apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio vestrum, tamquam si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderántes vos, cúpide volebámus trádere vobis non solum Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras : quóniam caríssimi nobis facti estis.

℟. Magnificabátur nomen Dómini Jesu, multíque credéntium veniébant confiténtes et annuntiántes actus suos : * Ita fórtiter crescébat verbum Dei et confirmabátur. ℣. Deseréntes caeremónias patrum suórum, quae in multitúdine Deórum erant, unum Deum coeli coluérunt. — Ita. Glória Patri. Ita.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

AUSTREMONIUS Póntifex, a sancto Petro, juxta vetustíssimam Aquitániae traditiónem, Roma in Arvérniam diréctus, ad propalándum

Digitized by Google

fidei Christiánae lumen, eruéndis ex avítae superstitiónis calígine hujus tractus íncolis vígilem curam impéndit. Tanto autem in labóre, sanctissimórum asseclárum ópera usus, dum ipse salútis mystérium Augustonémeti, in Arvérniae praecípua civitáte, quae póstea Claromóntium nomen assúmpsit, felíciter promovéret, Sirenátum ad Tigernénse castéllum, Nectárium in meridionális Limániae partes, Márium, Mammétum et Antónium ad montes nostros misit; qui strénue injúnctum opus aggréssi, plerásque plébium multitúdines, in suo quisque tractu, Christi agnitióne illustravérunt.

℟. Gentes glorificábant verbum Dómini, et credidérunt quotquot erant praeordináti ad vitam aetérnam : * Dissemınabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. ℣. Habitántibus in regióne umbrae mortis lux orta est eis. — Disseminabátur.

Lectio v.

QUUM autem Claromóntii cives pene omnes, abjécta idololátria, Evangélio nomen dedíssent, ípseque Victorínus, gentilítiae superstitiónis sacérdos et Christianórum insecútor, Cássii senatóris, apud quem hospitabátur Austremónius, hortatiónibus victus, fidem ampléxus esset; Urbíco demandáta religiónis provectióne et pópuli cura, ad Nivernénses et Bituricénses properávit sanctus Antístes, divinae veritátis et misericórdiae lumen allatúrus. Multam illic brevíssimo témpore fecit grátiae seméntem, et numeróso gregi Pastóres praefécit Patricium et Ursínum, viros apostólicae virtútis; rebúsque sic compósitis ad Claromontános revérsus est. Quos omni provéxit sollicitúdine, donec explétis eo in múnere annis trigínta sex, secéssum ad contemplatiónem aptum pétere dispósuit; pópulis, quos tanto labóre Christo pepérerat, précibus contínuis inter extrémos annos consúlere cúpiens.

℟. Cum evangelizássent et docuíssent multos, * Revérsi sunt confirmántes ánimas discipulórum, exhortántes ut permanérent in fide. ℣. Circuíbant cunctas urbes, atque erudiébant pópulum. — Revérsi sunt.

Lectio vi.

QUAMOBREM, ordináto in sui vicem uno e suis sóciis Episcopo, Iciodórum selégit óppidum, pone quod exstrúcto tuguríolo sedem

Digitized by Google

fixit, toto corde ad aetérna anhélans, et in divínis meditatiónibus nocte dieque defíxus. Inter haec tamen coeléstium colloquiórum oblectaménta, pópuli curam non abjécit, propinquósque íncolas ad Christum convértit. Quumque Lúcium, cujúsdam ex procéribus Judaeórum Iciodorénsis urbis fílium, baptísmate abluísset, ira excandéscens pater quosdam suae gentis immísit, qui beátum Antístitem necárent. Mónitus autem Austremónius, dum juxta Domínicum mandátum fúgeret ad montes, comprehénsus prope Tremélium cápite truncátus est. Corpus ejus Iciodóri sepúltum est, coepítque, sexto saeculo, solémnior cultus impéndi glorióso Mártyri, promovénte Cáutino, Arvernénsi Epíscopo, qui primum archidiáconus Iciodorénsem paroeciam réxerat. Subsequénti saeculo acta Austremónii descrípta sunt ab auctóre quem fuísse credunt beátum Praejéctum, Arvernórum páriter Antístitem et póstea Mártyrem; ejúsque sacras exúvias, díruto a Saracénis Iciodóro, in Volovicénsis coenóbii ecclésiam tránstulit Avítus Praejécti succéssor. Quae demum, regnánte Pipíno ejúsque rogátu, per Adebértum, Claromontánsem Epíscopum, in Mauziacénse monastérium, ab ipso rege fundátum et dotátum, solemníssima pompa delátae sunt, ibidémque etiámnum venerátae quiéscunt.

℟. Cum veníssent et congregássent Ecclésiam, * Retulérunt quanta fecísset Deus cum illis, et quia aperuísset Géntibus óstium fídei. ℣. Adoravérunt et benedixérunt in coelum eum qui prosperávit eis. — Retulérunt. Glória Patri. Retulérunt.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* xvi.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum, praedicáte Evangélium omni creatúrae. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi. (*Homil.* vii. *in Cap.* i. *Epist.* i. *ad Corinth. post med.*)

NON venísset in mentem Apóstolis praedicáre quae praedicárunt, nisi divínam grátiam essent adépti: et non solum nihil tale gessíssent, sed ne de ea quidem cepíssent consílium. Age vero! hódie quoque hoc ipsum persequámur oratióne, et ostendámus fíeri non potuísse, ut id instituérent et cogitá-

Digitized by Google

rent, nisi Christum secum habuíssent; non quóniam imbecílli advérsus fortes, nec quóniam pauci advérsus multos : non quóniam páuperes advérsus dívites, nec rudes et ignári advérsus sapiéntes struébant áciem ; sed quóniam magna quóque vis est praeoccupátae opiniónis. Scitis enim apud hómines nihil esse aeque válidum atque tyránnidem véteris consuetúdinis.

℟. Vocávit vos Deus per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriae Dómini nostri Jesu Christi; ítaque * State et tenéte traditiónes quas didicístis. ℣. Nátio justórum obediéntia et diléctio. — State.

Lectio viii.

PORTEBAT enim eum qui credébat statim publicári, expélli, a pátria exsuláre, extréma mala pérpeti, ab ómnibus ódio habéri, commúnem esse hóstem et suis et aliénis. Quamóbrem etiámsi vocárent a novitáte ad consuetúdinem, sic quoque res esset difficilis. Cum autem a consuetúdine vocárent ad novitátem, et haec adéssent mala, cógita quantum esset impedimén-tum. Porro autem rursus iis quoque quae dicta sunt non lévius áliud ipsis proponebátur, difficilem reddens transmutatiónem. Nam cum consuetúdine et perículate haec quoque praecépta erant gravióra : ea vero a quibus abducébant, facília. A stupris enim ac fornicatióne vocábant ad temperántiam, a vitae amóre ad mortem, ab ebrietáte ad sobrietátem, a risu ad lácrymas et compunctiónem, ab avarítia et pura habéndi cupiditáte ad paupertátem et suárum facultátum abdicatiónem, a securitáte et metus privatióne ad perícula, et per ómnia extrémam exigébant vitae perfectiónem.

℟. Ut fílios meos carissimos móneo; nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui; * Rogo ergo vos, imitatóres mei estóte sicut et ego Christi. ℣. Judícium Patris audíte fílii, et sic fácite ut salvi sitis. — Rogo ergo vos. Glória. Rogo ergo vos.

Lectio ix. de sanctis Martyribus Vitali et Agricola. (dies fixa e praeced.) ut in Breviario.

AD LAUDES,

et per Horas, Antiphonae.

1. Ego tamquam párvulis in Christo lac vobis potum dedi.

Psalmi ut in Laudibus Dominicae.

2. Ego plantávi, sed Deus incremèntum dedit : Dei enim sumus adjutóres; Dei

Digitized by Google

agricultúra estis, Dei aedificátio estis.

3. Secúndum grátiam, quae data est mihi, ut sápiens architéctus fundaméntum pósui.

4. Et si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum; nam signáculum apostolátus mei vos estis.

5. Testis mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi: et hoc oro, ut cáritas vestra magis ac magis abúndet.

Capitulum. 1 Thess. iv.

FRATRES, rogámus vos et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis quómodo opórteat vos ambuláre et placére Deo, sic et ambulétis ut abundétis magis.

Hymnus.

PATREM Stremónium nunc juvet aemulis
Certátim mémores tóllere láudibus,
Per quem sancta Dei rellígio stetit,
Cujus firmat adhuc cruor.
Exsul sponte suis fínibus, et Petri
Mandáto dócilis prótinus ádvolat; [iacéntibus
Et monstrat mísera nocte
Arvérnis fídei facem.
Addunt se cómites, et rúdibus pia
Commíttunt fídei sémina méntibus;
Lux sunt in Dómino, qui ténebrae prius,
Christus vicit et ímperat.
Non flexit púgilem contínuus labor;
Numquid Stremónium confíciet pavor!
Spe suffúlta, necem vincit amans fides,
Fingit grátia Mártyres.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te fortem Dóminus vidit ab aethere;
Victorúmque dedit praemia, nóbilem
Multo sánguine láuream.
Et nunc, alme Pater, próximus ássidens
Pastórum Cápiti, prótege fílios;
Luctántes médiis hóstibus áspice,
Da certent bona proelia.
Quam sermóne docens, prodígiis nitens,
Signásti próprio sánguine, da fidem
Invícti téneant; da mémores Patris
Sanctis móribus ássequi.
Sit laus summa Patri, summáque Fílio,
Sit par, Sancte, tibi glória, Spíritus,
Per quem Stremónius Pontíficis fidem
Martyr fúnere cónsecrat.
Amen.

℣. Fortis ut mors diléctio : ℟. Aquae multae non potuérunt exstinguere caritátem.

Digitized by Google

Ad Bened. Añe. Nihil horum tímeas quae passúrus es; esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitae.

Oratio.

DEUS, qui per beátum Austremónium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, ejúsque discípulos, Evangélii tui luce nos perfúndere dignátus es : da nobis beatíssimi Patris méritis et précibus ita digne conversári, ut eam, quam, te miseránte, suscépimus fidem, sanctis opéribus confitéri valeámus. Per Dóminum.

Comm. SS. MM. Vitalis et Agricolae.

Ad Tertiam, Capit. ut in Laudibus.

IN II. VESPERIS,

Añae ut in Laudibus. Psalmi de Dominica, et loco ultimi. Crédidi.

A Capitulo de sequenti.

DIE VI. NOVEMBRIS.

Sanctorum Omnium

quorum Corpora vel Reliquiae in Ecclesiis Dioecesis asservantur.

Duplex ii. classis.

Psalmi ut in Communi plurimorum Martyrum.

Capitulum. Rom. viii.

SI Spíritus ejus qui suscitávit Jesum a mórtuis hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum a mórtuis vivificábit et mortália córpora vestra, propter inhabitántem Spíritum ejus in vobis.

Hymnus.

VOS unánimes Christiádum chori,
Sanctórum Túmulos et Cíneres Patrum,
Dulces exúvias, pígnora Coelitum,
Laetis dícite cántibus.
Coelo quando piis aequa labóribus
Felíces ánimae gáudia póssident,
Poenárum sóciis débita rédditur
Hic laus et decus Ossibus.
Passim sparsa Deus, pollíciti memor,
Custos ne péreant, pígnora cólligit;
Electósque suis próvidus ággerit
Aptándos lápides locis.
Quin et Relíquias et Túmulos sibi
Aras ipse Deus cónsecrat Hóstia;
Conjungénsque suis se caput ártubus
Hos secum simul ímmolat.
O, quorum Cíneres supplícibus pia,
Tutum praesídium, plebs colit ósculis;
Exaudíte preces, subsídium boni
Vestris ferte cliéntibus.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio,

Digitized by Google

Sit par, Sancte, tibi, glória, Spíritus :
Sacrae quas cólimus, fac, Deus, áugeant
Nostram Relíquiae fidem. Amen.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus.

Ad Magnif. Ánt. Amodo jam dicit Spíritus, ut requiéscant a labóribus suis; ópera enim illórum sequúntur illos.

Oratio.

EUGE in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris : et fac nos immortális glóriae partícipes, cujus in eórum Cinéribus pignora venerámur. Per Dóminum.

Comm. S. Austremonii.

Ánt. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, mémores óperis fídei vestrae, et caritátis, et sustinéntiae spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum.

℣. Glória vestra sumus, sicut et vos nostra; ℟. In die Dómini nostri Jesu Christi.

Oratio.

DEUS, qui per beátum Austremónium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, ejúsque discípulos, Evangélii tui luce nos perfúndere dignátus es: da nobis beatíssimi Patris méritis et précibus ita digne conversári, ut eam, quam, te miseránte, suscépimus fidem, sanctis opéribus confitéri valeámus. Per Dóminum.

AD MATUTINUM,

Invitat. Mirábilem in Sanctis suis Dóminum, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

TUOS tellus húmili condíderat loco
Hos Artus pietas sédula cólligit,
Conservátque futúris,
Munus nóbile, saeculis.
Haec nos ergo Patrum dúlcia pignora
Praecláris cólimus semper honóribus,
Ingens unde fidéli
Spes et subsídium gregi.
Hic quot prodígiis se Deus ásserit?
Hic surdi pátulis áuribus áudiunt,
Caecis lux redit alma
Infírmis vigor ártubus.
Quid non Ossa valent! quam cito díssipant
Pestem mortíferam, quam cito lánguidis
Rorant méssibus imbres,
Ignes quam cito cómprimunt!
Virtútis cólumen grande fidélibus
Sanctórum Cíneres! nil atra proelia,
Infernive furórem
Hoc sub praesídio timent.

Digitized by Google

O sancti Próceres, sídera pátriae,
Ad quorum Túmulos cántica prómimus,
Quae supréma tenétis
Nati possídeant bona.
Tantae nos mémores simus orígnis,
Sanctórum sóboles, ne steriléscere,
Ne torpére sinámus
Priscam degéneres fidem.
O ter sancta Trias, laus tibi júgiter,
Quae te das méritis pródiga praemium;
Splendentíque corónas
Horum Córpora glória.
Amen.

In primo Nocturno,

Ańa. Dixit Deus : Ego sum qui sum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob : hoc nomen mihi est in aetérnum.

Ańa. De manu mortis liberábo eos : de morte rédimam eos.

Ańa. Fáciam propter servos meos, ut non dispérdam totum : adhuc illis loquéntibus, ego áudiam.

℣. Orábit ad te omnis sanctus, ℟. In témpore opportúno.

De Libro quarto Regum.

Lectio i. *Cap.* xi.

ELIAS et Elíseus stabant ambo super Jordánem. Tulítque Elías pállium suum, et invólvit illud, et percússit aquas quae divísae sunt in utrámque partem, et transiérunt ambo per siccum. Quumque transísseni, Elías dixit ad Elíseum : Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequam tollar a te. Dixítque Elíseus : Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. Qui respóndit : Rem difficilem postulásti; áttamen si víderis me quando tollar a te, erit tibi quod petísti : si autem non víderis, non erit. Quumque pérgerent, et incedéntes sermocinaréntur, ecce currus ígneus et equi ígnei divisérunt utrúmque : et ascéndit Elías per túrbinem in coelum. Elíseus autem vidébat; et clamábat : Pater mi, pater mi, currus Israel et auríga ejus. Et non vidit eum ámplius : apprehendítque vestiménta sua, et scidit illa in duas partes. Et levávit Pállium Elíae quod ecciderat ei : reversúsque stetit super ripam Jordánis, et Pállio Elíae, quod ecíderat ei, percússit aquas, et non sunt divísae. Et dixit : Ubi est Deus Elíae étiam nunc? Percussítque aquas, et divísae sunt huc atque illuc; et tránsiit Elíseus.

℟. Projecérunt cadáver in sepúlcro Elísei : quod *Cum tetigísset Ossa Elísei, revíxit homo et stetit super

Digitized by Google

pedes suos. ℣. Per fidem accepérunt de resurrectióne mórtuos. — Cum tetigísset Ossa.

De Isaía Prophéta.

Lectio ii. *Cap.* lviii.

DISSOLVE colligatiónes impietátis, solve fascículos depriméntis, dimítte eos qui confrácti sunt liberos, et omne onus disrúmpe. Frange esuriénti panem tuum, et egénos, vagósque induc in domum tuam; cum víderis nudum, óperi eum, et carnem tuam ne despéxeris. Oriétur in ténebris lux tua, et ténebrae tuae erunt sicut merídies. Et réquiem tibi dabit Dóminus semper, et implébit splendóribus ánimam tuam, et Ossa tua liberábit; et eris quasi hortus irríguus, et sicut fons aquárum cujus non defícient aquae. Et aedificabúntur in te desérta saeculórum: fundaménta generatiónis et generatiónis suscitábis: os enim Dómini locútum est.

℟. Statuísti ut transferréntur Ossa Patrum nostrórum de loco suo, et posuísti templum in quo invocátum est nomen tuum; * Et fecísti, Dómine Deus noster, secúndum omnem bonitátem tuam. ℣. Multum valet deprecátio justi assídua. — Et fecísti.

De Libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio iii. *Cant.* vi. *et* vii.

VIDI subtus altáre ánimas interfectórum propter Verbum Dei, et propter testimónium quod habébant; et clamábant voce magna, dicéntes: Usquequo, Dómine (sanctus et verus) non júdicas, et non víndicas sánguinem nostrum de iis qui hábitant in terra? Et datae sunt illis síngulae stolae albae: et dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum, donec compleántur consérvi eórum, et fratres eórum qui interficiéndi sunt sicut et illi. Hi sunt qui venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. Ideo sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus: et qui sedet in throno, habitábit super illos: non esúrient, neque sítient ámplius, nec cadet super illos sol, neque ullus aestus: quóniam Agnus qui in médio throni est reget illos, et dedúcet eos ad vitae fontes aquárum, et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum.

℟. Abel testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo, * Et per fidem defúnctus adhuc

Digitized by Google

lóquitur. ℣. Dixit Dóminus ad Caïn : quid fecísti? Vox Sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. — Et per. Glória Patri. Et per.

In secundo Nocturno,

Ańa. Dico vobis amícis meis : Ne terreámini ab iis qui occídunt corpus, et post haec non habent ámplius quid fáciant.

Ańa. Nonne quinque pásseres vaeneunt dipóndio? Et unus ex illis non est in oblivióne coram Deo.

Ańa. Capílli cápitis vestri omnes numeráti sunt : nolíte timére, multis passéribus pluris estis vos.

℣. CustóditDóminus ómnia Ossa eórum : ℟. Unum ex his non conterétur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

(*Hom.* xxvi. *in 2 ad Cor. n. 5.*)

SEPULCRA sanctórum qui Crucifíxo serviérunt régias aulas splendóre vincunt; non magnitúdine aut pulchritúdine aedificiórum, (nam hac parte illa súperant), sed, quod multo majus est, coeúntium stúdio. Nam et ille qui púrpuram gestat ad Sepúlcra illa se confert, ut ea exosculétur; abjectóque fastu supplex stat, sanctósque óbsecrat, ut ipsi apud Deum sibi praesídio sint; atque, ut et tentoriórum opíficem, et piscatórem, et quidem fato functos, patrónos hábeat, précibus is conténdit qui diadémate cinctus est. Ergone, dic, quaeso, horum Dóminum mórtuum dícere audébis, cujus servi, étiam defúncti, eórum qui univérso orbi ímperant, patróni sunt? Atque id non Romae solum fíeri quíspiam víderit, sed étiam Constantinópoli. Nam et hic quoque Constantínum Magnum fílius ita demum ingénti honóre se affectúrum existimávit, si eum in piscatóris vestíbulo cónderet. Quodque Imperatóribus sunt in aulis janitóres, hoc in Sepúlcro piscatóribus sunt Imperatóres.

℟. Amen, amen dico vobis : qui credit in me, ópera quae ego fácio et ipse fáciet, et majóra horum fáciet : * Et quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciam. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis terrae. — Et.

Lectio v.

QUOD si cum Imperatóriis aulis haec Sepúlcra conférre líceat, penes haec rursus victória futúra est. Illic enim multi sunt qui turbam submóveant : hic contra multi qui invitent, atque et divites, et páuperes, et viros, et féminas, et servos,

Digitized by Google

ac líberos áttrahant. Illic ingens terror; hic laetítia quae multis verbis explicári néqueat. At dulce spectáculum est Imperatórem auro amíctum, et coróna redímitum vidére, astantésque béllicos duces, praeféctos, tribúnos, centuriónes, praetóres. Verum haec ádeo illis augustióra magísque treménda sunt, ut praeistis illa scena quaedam ac merus ludus censéri possint. Simul enim atque límina transilíeris, locus ipse mentem ad coelum, ad supérnum Regem, ad Angelórum exércitum, ad sublíme illud sólium, ad inaccéssam glóriam transmíttit.

℟. Per manus Apostolórum fiébant prodígia, ita ut in pláteas ejícerent infírmos; ut, veniénte Petro, saltem umbra illíus obumbráret quemquam illórum: * Qui curabántur omnes. ℣. Misericórdia tua, Dómine, advéniens sanábat illos. — Qui.

Lectio vi.

SANCTORUM Ossa daemones sistunt et excrúciant, acerbissimísque illis vínculis eos qui astricti sunt solvunt. Quid hoc tribuáli terribílius fingi potest? Cum nemo cernátur, nemo daemonis láteri incúmbat, voces et dilaceratiónes, vérbera et cruciátus, linguae conflagrántes audiúntur, daemone admirábilem poténtiam mínime feránte. Atque isti qui córpora gestárunt virtútes córpore vacántes súperant: Pulvísque, Ossa et Cinis natúras illas invisíbiles dilácerant. Ideo nemo est qui peregrinatiónem unquam inire sustíneat ut Imperatórum aulas vídeat: contra multi plerúmque Imperatóres péregre profécti sunt, ut hoc spectáculo frueréntur. Síquidem sanctórum Mártyrum templa futúri judícii vestígia et signa éxhibent, dum daemones flagris caedúntur, hominésque castigántur, ac liberántur. Viden quae Sanctórum, étiam vita functórum, vis sit?

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli, ita ut super lánguidos deferréntur a córpore ejus Sudária et Semicínctia: * Et recedébant ab eis languóres, et spíritus nequam egrediebántur. ℣. Quis símilis tui, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília! Extendísti manum tuam. — Et recedébant. Glória Patri. Et recedébant.

In tertio Nocturno.

Aña. Ossa árida, audíte verbum Dómini.

Aña. Dicit Dóminus Deus Ossibus his: Ecce

Digitized by Google

ego intromíttam in vos spíritum, et vivétis.

Aña. Dabo super vos nervos, et succréscere fáciam super vos carnes, et superexténdam in vobis cutem; et dabo vobis spíritum, et vivétis.

℣. Exsultábunt Dómino.

℟. Ossa humiliáta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* vi.

IN illo témpore: Descéndens Jesus de monte stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judáea, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis, qui vénerant ut audírent eum, et sanaréntur a languóribus suis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

(*Epist.* xxxvii. *alias* lxxv. *script. circa an. 406, advers. Vigilantium.*

VOLET Vigilántius Mártyrum Relíquias pretióso operíri velámine, et non vel pannis, vel cilicio colligári, vel próiici in sterquilínium, ut solus Vigilántius adorétur. Ergo sacrílegi sumus, quando Apostolórum basílicas ingrédimur? Sacrílegus fuit Constántius imperátor, qui sanctas Relíquias Andréae, Lucae et Timothaei tránstulit Constantinópolim, apud quas daemones rúgiunt, et illórum se sentíre praeséntiam confiténtur? Sacrílegus dicéndus est et nunc Augústus Arcádius, qui Ossa beáti Samuélis longo post témpore de Judaea tránstulit in Thráciam? Omnes Epíscopi, non solum sacrílegi, sed et fátui judicándi, qui rem vilíssimam et Cíneres dissolútos in sérico et vase áureo portavérunt?

℟. Multi de his qui dórmiunt in terrae púlvere *Evigilábunt in vitam aetérnam; et fulgébunt quasi splendor firmaménti et quasi stellae in perpétuas aeternitátes. ℣. Quia resúrgent mórtui, Móyses dicit, Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob; Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. — Evigilábunt.

Lectio viii.

MORTUUM suspicáris; et idcírco blasphémas. Lege Evangélium: Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, non est Deus mortuórum, sed vivórum. Dicis in libéllo tuo, quod dum vívimus, mútuo pro nobis oráre póssumus; postquam autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exau-

Digitized by Google

diénda orátio; praesértim cum Mártyres ultiónem sui sánguinis obsecrántes impetráre non quíverint. Si Apóstoli et Mártyres, adhúc in córpore constitúti, possunt oráre pro céteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti; quanto magis post corónas, victórias et triúmphos?

℟. Ecce ego apériam Túmulos vestros, et edúcam vos de Sepúlcris vestris, pópulus meus, * Et sciétis quia ego Dóminus locútus sum, et feci. ℣. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, etiámsi mórtuus fúerit, vivet. — Et sciétis. Glória. Et sciétis.

Lectio ix.

NUS homo Móyses sexcéntis míllibus armatórum ímpetrat a Deo véniam; et Stéphanus imitátor Dómini sui, et primus martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: et postquam cum Christo esse coeperint, minus valébunt! Paulus Apóstolus ducéntas septuagínta sex sibi dicit in navi ánimas condonátas; et postquam resolútus esse coeperit cum Christo, tunc ora clausúrus est, et pro iis qui in toto orbe ad suum Evangélium credidérunt mutíre tantum póterit?

Te Deum laudámus.

AD LAUDES.

et per Horas, Antae.

1. Vidi subtus altáre ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant.

2. Clamábant voce magna, dicéntes: Usquequo, Dómine sanctus et verus, non júdicas, et non víndicas Sánguinem nostrum?

3. Datae sunt illis síngulae stolae albae, et dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum, donec compleántur consérvi eórum.

4. Hi sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos.

5. Agnus qui in médio throni est, reget illos, et dedúcet eos ad vitae fontes aquárum; et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum.

Capitulum. Rom. viii.

I Spíritus ejus qui suscitávit Jesum a mórtuis, hábitat in vobis: qui suscitávit Jesum Christum a mórtuis, vivificábit et mortália Córpora vestra, propter inhabitántem Spíritum ejus in vobis.

Hymnus.

OELO quos éadem glória cónsecrat
Terris vos éadem concélebret dies;

Digitized by Google

Et dum vestra juvat praemia pángere,
Sit sacris decus Ossibus.
O sancti próceres, gentis Apóstoli,
Quorum tanta fuit cura salus gregis,
Quorum subsídiis firma viget fides,
Sit sacris decus Ossibus.
Fuso purpúrei sánguine Mártyres,
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Et cingens rútila témpora láurea,
Sit sacris decus Ossibus.
Quorum crescit adhuc culta labóribus
Christi frugífero vínea pálmite,
Almi Pontífices, praesídium gregis,
Sit sacris decus Ossibus.
O succénsa Deo splén-dida Lúmina,
Per quos rellígio túta-que véritas
Fulget virgíneis semper honóribus,
Sit sacris decus Ossibus.
Et vos summa quibus glória déspici,
Summae divítiae paupériem pati,
Summae delíciae quotídie mori,
Sit sacris decus Ossibus.
Et vos Virgínei cum cítharis Chori,
Agni sancta phalanx, pars gregis óptima,
Et fortes frágili péctore Féminae,
Sit sacris decus Ossibus.
Nobis, alma cohors, sis bona; flúctibus
Luctántes médiis quos modo réspicis
Dextram propítiam pórrige frátribus
Sacros qui Cíneres colunt.
Et quum nostra, novis Spléndida dótibus,
Surget, juncta choris spirituum, caro;
Indivísa Trias, sis, Deus, ómnia
Nobis semper in ómnibus. Amen.

℣. Exsultábunt sancti in glória : ℟. Laetabúntur in cubílibus suis.

Ad Bened. Ant. Vivent mórtui tui, Israel; interfécti mei resúrgent : expergiscímini, et laudáte, qui habitátis in púlvere. Allelúia.

Oratio.

DUGE in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris : et fac nos immortális glóriae partícipes, cujus in eórum Cinéribus pígnora venerámur. Per.

AD TERTIAM.

Capit. ut ad Laudes.

℟. *br.* Orábit ad te * Omnis sanctus. Orábit. ℣. In témpore opportúno.

Digitized by Google

Omnis sanctus. Glória. Orábit.

℣. Custódit Dóminus ómnia Ossa eórum : ℟. Unum ex his non conterétur.

AD SEXTAM,
Capitulum. Coloss. viii.

MORTUI estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo : cum Christus apparúerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

℟. *br.* Custódit Dóminus * Omnia ossa eórum. Custódit. ℣. Unum ex his non conterétur. Omnia. Glória. Custódit.

℣. Exsultábunt Dómino. ℟. Ossa humiliáta.

AD NONAM,
Capitulum. Philipp. iii.

NOSTRA conversátio in coelis est, unde étiam Salvatórem exspectámus Dóminum nostrum Jesum Christum qui reformábit Corpus humilitátis nostrae configurátum Córpori claritátis suae.

℟. *br.* Exsultábunt * Dómino. Exsultábunt Dómino. ℣. Ossa humiliáta. * Dómino. Glória Patri. Exsultábunt.

℣. Qui séminant in lácrymis. ℟. In exsultatióne metent.

IN II. VESPERIS,
Añae. 1. Fidélis sermo : si mórtui sumus Christo, et convivémus : si sustinébimus, et conregnábimus.

2. In ómnibus tribulatiónem pátimur, semper mortificatiónem Jesu in Córpore nostro circumferéntes ; ut et vita Jesu manifestétur in Corpóribus nostris.

3. Habéntes eúmdem spíritum fídei, et nos crédimus ; sciéntes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit.

4. Vivificábit nos Dóminus, suscitábit nos ; et vivémus in conspéctu ejus.

5. Cum mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est : Absórpta est mors in victória.

Capitulum et Hymnus. O vos unánimes, *ut in i. Vesperis.*

℣. Qui séminant in lácrymis. ℟. In exsultatióne metent.

Ad Magnif. Añа. Cum a mórtuis resurréxerint, sunt sicut Angeli in coelis; neque enim ultra mori póterunt ; et fílii sunt Dei, cum sint fílii resurrectiónis, allelúia.

DIE VII. NOVEMBRIS.

(*D. f. e 4 mensis hujus.*)

S. Caroli

Episcopi, Confessoris.
Duplex.
Ut in Breviario.

Digitized by Google

DIE IX. NOVEMBRIS.
Commemoratio
S. Ursini
Episcopi, Confessoris.

In i. Vesp. Ańa. Sacérdos et Póntifex. ℣. Amávit eum.

Oratio.

ADESTO, quaesumus, omnípotens Deus, supplicatiónibus nostris : ut qui, hodiérna die, beáti Ursíni, Confessóris tui atque Pontíficis, apostólicos labóres et gloriósa natalítia recólimus, ejus suffragántibus méritis, spíritu intelligéntiae et fortitudinis munírі mereámur. Per Dóminum.

In Laud. Ańa. Euge serve bone. ℣. Justum.

DIE X. NOVEMBRIS.
Commemoratio
S. Georgii
Episcopi, Confessoris.

In i. Vesp. Ańa. Sacérdos et Póntifex. ℣. Amávit eum.

Oratio.

DEUS, qui ad evangelizándum Géntibus beátum Geórgium, Confessórem tuum atque Pontíficem, apostólico spíritu replevísti : praesta, quaesumus, ut ejus suffragántibus méritis, gens sancta et regále sacerdótium coram te efficiámur. Per Dóminum.

In Laud. Ańa. Euge serve bone. ℣. Justum.

DIE XI. NOVEMBRIS.
S. Martini
Episcopi, Confessoris.
Duplex ii. classis.
Ut in Breviario.

DIE XIII. NOVEMB.
S. Stanislai a Kostka
Confessoris. Duplex.
Ut in supplemento Breviarii.

DIE XIV. NOVEMB.
S. Adeltrudis
Aurilacensis Comitissae, Viduae. Duplex.

Omnia ut in Communi non Virginum, praeter ea quae sequuntur.

Oratio,

DEUS, qui beátae Adeltrúdi inter illécebras saeculi sóbrie, et juste, et pie vívere tribuísti : da, quaesumus, ut ejus exémplo et intercessióne, terrénae vetustátis conversatióne mundáti, coeléstis vitae profectibus innovémur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

ADELTRUDIS, Geráldi nobilissimi et piíssimi viri conjux sanctíssima et géneris nobili-

Digitized by Google

táte compar, Aurilácum charitátis opéribus et miráculis illustrávit, civitátis illíus quasi prima fundátrix nuncupári mérita. Hic enim, subtus castrum intra domínii límites exsúrgens et valli Jordanénsi supereminens, beáto Cleménti, Papae et Mártyri, dicátam eréxit ecclésiam, quae oppíduli velut primórdium fuit. Cujus pietátem tanto múnere decorávit Dóminus, ut natum sanctitáte perillústrem gígnere, ipsúmque, ut narrat beátus Odo, adhuc intra víscera laténtem, prophética voce ter clamitántem audíre mererétur.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

QUANTA autem castimóniae luce enitúerit inter illécebras saeculi, quanta sollicitúdine allaboráverit in formándo ad lítteras, praesértim divínas, ad innocéntiae custódiam, ad pietátis et caritátis ópera, Geráldo fílio, descríbit étiam praelaudátus Abbas. Auriláci óbiit décimo octávo Calénd. decémbris, versus finem saeculi noni, et in ecclésia sancti Cleméntis sepúlta est, in qua, paulo ante defúnctus, conjux quiescébat. Ad ejus sepúlcrum miráculis subínde illustrátum convenire non destitérunt fidéles, ejúsque festum solémni cultu celebráre, donec, Calviniánis saeculo décimo sexto Aurilácum vastántibus, sanctae Comitíssae exúviae sacrílegis direptiónibus mísere dispérditae sunt.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

De Libro Confessiónum sancti Augustíni. (*Lib.* 5. *cap. ix. de S. Monica.*)

TU tu, Deus misericordiárum, spérneres cor contrítum et humiliátum matris castae ac sóbriae, frequentántis eleemósynas, obsequéntis atque serviéntis sanctis tuis, nullo die praetermitténtis oblatiónem ad altáre tuum, bis in die mane et véspere ad ecclésiam tuam sine ulla intermissióne veniéntis, non ad vanas fábulas et aníles loquacitátes, sed ut te audíret in tuis sermónibus, et tu illam in suis oratiónibus? nequáquam, Dómine; imo áderas et exaudiébas, et faciébas órdine quo praedestináveras esse faciéndum. Absit ut tu fálleres eam in illis visiónibus et respónsis tuis, quae illa fidéli péctore tenébat, et semper orans, tamquam chirógrapha tua, ingerébat sibi.

℟. Fallax grátia.

Digitized by Google

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Símile est regnum coelórum thesáuro, *ut in Communi.*

DIE XVI. NOVEMBRIS.
(*D. f. e 4 mensis hujus.*)
S. Amantii
Episcopi, Confessoris.
Duplex.

Omnia ut in Communi Confessoris Pontificis, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

DEUS, aetérna cáritas, qui beátum Confessórem tuum atque Pontíficem Amántium, et nóminis et caritátis dulcédine, insígnem effecísti : da, quaesumus, ejus intercessióne, ut te in ómnibus et super ómnia diligéntes, ad aetérnae vitae gáudia pervenire mereámur. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BEATISSIMUS Amántius, Ruthéna urbe ortus, et propter mirábilem vitam Ecclésiae illíus Pastor effectus, nunc ipsíus civitátis ac cívium apud Deum insígnis patrónus est. Qui in primaevo aetátis flore, abrúptis saeculi láqueis, milítiam Christi amplexus est, et beáto fervens propósito, et felícium meritórum splendóre conspícuus, sacerdótii culmen, et sublímis cathédrae sedem eméruit. Gessit mentem fastígio honóris sui parem; erat enim in illo perfécta humílitas, prompta misericórdia, ac sancta simplícitas. In vigíliis laudábilis, in jejúniis austérus, in colloquiis dulcis, in injúriis mitis, in tribulatiónibus pátiens, et in prósperis moderátus erat; praetérea vultu hilari, in quo, nec pudóre libértas cáruit, nec jucúnditas gravitáte.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SED cum vir Dei, propter offícium sibi commíssum, curam habéret páuperum et afflictórum, et cum mitíssimus esset, audissétque praesidem civitátis quemdam júvenem reum morti damnásse, properávit ad forum, et, ut verus pastor, póstulat a praeside júvenem tamquam ovem páscuae suae. Sed cum preces ejus mens supérba praesidis repulísset, sanctus Pontifex céllulam répetit, terra prostérnitur, petens a Deo quod a praeside obtinére non potúerat; qui répente; adhuc pro tribunáli sedens,

Digitized by Google

tanto dolóre captus est, ut extréma vitae suspíria emítteret. Concúrrunt statim praesidis amíci ad virum sanctíssimum, illúmque deprecántur ut praesidi ignóscat; venit Amántius ad forum, et praesidem pene mórtuum manu súblevat, cujus tactu salus júdici réddítur, et in gratiárum actióne vita donátur damnáto, qui pro tanto benefício, et mónitis sancti Praesulis, réliquum vitae in meliórem vicem mutávit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

TANTO fervóre religiónis ac fídei accénsus erat, ut cum vidéret Gentílium multitúdinem idólo, quod non longe ab urbe erat et a quo nomen civitáti Ruthénae índitum est, et daemóniis sacrificántem, suis ad Deum précibus, et sanctis mónitis cives suos ab impietáte conarétur, avértere. Sed facta in illum seditióne ad consuéta oratiónis arma recúrrit; statímque coelum tégitur núbibus, et terríbili fragóre tonítruum increpuit, fulménque idólum Ruth mínuit, ita ut per áera simulácrum illud lapídeum in várias partes efferrétur : áliud quoque ingens in foro civitátis dejécit et dfruit. Illis et áliis quam plúrimis miráculis pertérriti cives omnes, ad fidem Christi convérsi sunt. Sed cum tantis virtútibus et méritis diu claruísset, et jam fracta ejus membra defícerent, non tamen abstinéntias remittébat. Tandem sénio et morbo confectus, jubet corpus suum super terram emítti, et sumptis Ecclésiae sacraméntis, óculos in coelum levans, gregem sibi commíssum Deo comméndat; et paulo post cum multis signis et prodígiis ánimam suo Creatóri réddidit, die quarta novémbris, versus médium saeculi quinti. Cujus corpus Ruthénae, in aede in honórem ejus Deo sacra, asservátur; et multis étiam post óbitum miráculis refúlget.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Vigiláte, *ut in Communi, secundo loco.*

DIE XVII. NOVEMBR.

S. Gregorii

Episcopi, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont., praeter sequentia.

Orat. Da, quaesumus.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

Digitized by Google

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, Claromónte, Arvernórum senatória stirpe éditus, sub Gallo, suo vidélicet pátruo, et Avíto, Arvernénsibus Epíscopis, pietátis cultu litterarúmque stúdiis egrégie institútus fuit. Quibus in discéndis ea se discretióne exércuit, ut nec poetárum naenias ex toto abhorréret, nec tamen eárum lenocínio mente ancillarétur : has vero scisse quidem se osténdit, sed sanióri judício respuísse. Ipsis autem ab infántiae annis, in vera Dei sciéntia, ac casto ejus timóre conversátus, sanctórum ut mores ambíre, sic eórum ope plúrimum niti ac méritis fídere visus est. Unde láicus adhuc nímia corréptus fébrium violéntia, quum jam de humáno auxílio desperarétur, ad túmulum beáti Illídii se deférri vóluit, cui affúsus votum édidit, si sospes evadéret, se clericátus hábitum sine mora susceptúrum. Itaque fídei praemium adéptus, coma depósita, se divínis obséquiis mancipávit. Sed et deínde a gravíssimo morbo ante sepúlcrum beáti Martini, quo, jam in vitae discrímine pósitus, deportári volúerat, effúsis précibus, prodigióse liberátus est.

℟. Invéni David.

Lectio v.

IMITATOR factus beáti Martíni, Gregórius, post mortem sancti Euphrónii antístitis Turonénsis, almae hujus sedis praesul, adunátis ómnium suffrágiis, ab Ægídio Reménsi Archiepíscopo licet rénitens ordinátus est. Tunc mysteriórum Dei fidélis dispensátor assíduis hortátibus clerum et pópulum erudívit. Libros de Sanctórum vita et miráculis, aliáque utilíssima ópera conscrípsit, Majórem civitátis suae basílicam incéndio destrúctam instaurávit, aliásque multas in urbe ac dioecési consecrávit ecclésias. Bella civília inter Francórum reges imminéntia, aut étiam exórta, legátus ipse interpósitus non semel compréssit. Obstitit pontificáli plane libertáte Chilpérico primo, Suessiónum regi, tunc témporis régulas ecclesiásticas temeránti : quem et in Sabellianísmum propendéntem eréxit. Nascéntem quoque in suo clero praefocávit haeresim Sadducaeórum. Tandem a Leudásto Turónum praefécto acérba multa constantíssime pértulit, atrocíssimis ab eo proscíssus calúmniis :

Digitized by Google

quae nihil ipsi de sanctitátis fama decerpsérunt, sed luctuósum obtrectatóri importárunt éxitum.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

SAEPIUS autem vir Dei, vel subditórum utilitáte, vel própriae salútis causa, lóngius procedébat. Aliquándo ígitur quum sepúlcrum beáti Hilárii supplicatúrus adiísset ad viséndam quoque sanctam Radegúndem regínam divértit. Dum vero tamquam íncolae paradísi ambo secum de coeléstibus confabularéntur, óleum, quod ante pignora sanctae Crucis guttátim illic defluére solébat, in advéntu pontíficis mirabíliter auctum est. Pia quoque peregrinatióne ad monastérium Locogiacénse perréxit, ut beáto Martíno, cujus patrocínio multa se debére praedicábat, grates ibi persolvéret. Labénte autem aetáte, beatórum Apostolórum túmulos súpplici pietáte veneratúrus Romam pétiit, ubi honorífice atque amantíssime a sancto Gregório Magno suscéptus est, et cáthedra áurea donátus. Tandem tot praecláris functus labóribus, et plúrimis ínclytus miráculis, quae relíquiis sanctórum et praesértim beáto Martíno tribúere nitebátur ipsíus humílitas, ad coeléste praemium evolávit, anno Christi quingentésimo nonagésimo quinto. Quem adhuc vivéntem sanctus Fortunátus miris at veris láudibus extúlerat, defúnctum pósteri magnis commendatiónibus celebrárunt; et inter sanctos Confessóres eum ascripsit Ecclésia.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno, Homilia in Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco.*

DIE XXVI. NOVEMBR.
(*D. f. ex 11 mensis hujus.*)

S. Mennae

Martyris. Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, praeter ea quae sequuntur.

Oratio.

QUAESTA, quaesumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Mennae, Mártyris tui, natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Commem. S. Petri Alexandrini, Episc. et Mart. Añ. Qui odit. ℣. Justus ut palma. *Oratio.* Infirmitátem nostram.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

Digitized by Google

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MENNAS Ægyptius, christiánus miles, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni imperatórum, cum poeniténtiae causa in solitúdinem secessísset, natáli die imperatórum, quo pópulus célebri spectáculo tenebátur, in theátrum prosíliens, líbera voce gentílium superstitiónem insectabátur. Quamóbrem comprehénsus, et Pyrrho praeside in Metrópoli Cottiéntium Phrygiae vinctus, loris crudéliter caeditur.

℣. Honéstum.

Lectio v.

REINDE equúleo tortus, lampádibus ardéntibus ad corpus admótis, plagísque cilício confrícátis, tum per tríbulos et virgas férreas, mánibus ac pédibus colligátis, tractus, plumbátis étiam contúsus, demum gládio interfícitur, in ignémque injícitur. Corpus inde a Christiánis eréptum, sepúltum est; ac póstea Constantinópolim translátum. Cujus fragménta Gordéium et Jalleriácum, in dioecésim Sancti-Flori, quondam asportáta, ibidémque pio cultu et aegrotántium, máxime leprosórum, concúrsu háctenus veneráta, plúrimis infirmitátibus medélam saepíssime attulérunt.

℣. Desidérium ánimae.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio vi. Serm. cclxxxiii.

DEUS adjútor est. Hunc adjutórem, ut vínceret, beátus Martyr hábuit quem mirámur, cujus solemnitátem hódie celebrámus. Sine illo non vínceret, et si dolóres vínceret, diábolum non vínceret. Aliquándo enim victi a diábolo vincunt dolóres, non habéntes patiéntiam, sed durítiam. Ille ergo adjútor áffuit, ut donáret ei veram fidem, fáceret ei bonam causam, et pro bona causa donáret patiéntiam. Tunc enim est patiéntia, quando praecédit bona causa. Non enim et ipsam fidem álius quam Deus donat. Bréviter utrúmque commendávit Apóstolus; et causam pro qua patiámur, et patiéntiam qua mala perferámus, a Deo nobis esse. Exhórtans enim Mártyres, ait : Quia vobis donátum est pro Christo, ecce bona causa; non solum ut credátis in eum, sed étiam ut patiámini pro eo, haec est vera patiéntia.

℣. Stola jucunditátis.

Digitized by Google

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthaeum.

Léctio vii. *Cap.* x.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum quod non revelábitur, et occúltum quod non sciétur. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii, Epíscopi.

DOMINUS diem judícii osténdit, quae abstrúsam voluntátis nostrae conscién̄tiam prodet; et ea quae nunc occúlta existimántur luce cognitiónis públicae déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas; quia dies judícii nulla haec fuísse atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine, et quod in aure audítis, praedicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse: sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebrae sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Coróna áurea.

Léctio viii.

TAQUE id quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quae in ténebris dicta sunt, praedicári jussit in lúmine: ut quae secréto aúrium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium praecónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínae evangélicae secrétum in lúmine praedicatiónis apostólicae revelándum: non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est; sed timéntes pótius Deum, cui perdéndae in gehénna et ánimae et córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere.

Léctio ix. S. Petri Alexandrini ut in Breviario.

In Laudibus Commem. S. Petri Alexandrini.

Ańa. Iste sanctus. ℣. Glória et honóre. *Oratio.* Infirmitátem nostram.

DIE XXVII. NOVEMBR.

(*Dies fixa e 18 huj.*)

S. Odonis

Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, praeter sequentia.

Oratio.

DEUS, qui beátum Odónem Abbátem, caritátis tuae igne succénsum, in Ecclésia tua lucére simul et ardére fecísti: ejus intercessióne concéde, eódem nos caritátis

Digitized by Google

spíritu ferventes, coram te semper ut filios lucis ambuláre. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

DO, nóbilis Abbónis ínclyta progénies, luce fídei magis quam natálium claritáte resplénduit. Etenim patris, jurisprudéntiae atque históriae períti, lectiónibus, píique presbyteri praeceptiónibus ad sacras simul et humánas lítteras informátus, strénuus et conspícuus praedicabátur júvenis. Póstmodum vero Guillélmo, Aquitániae Duci et Arvérniae Cómiti, cognoménto Pio, ab Abbóne tráditus est, rem militárem edocéndus; cumque, Deo ad sanctióra vocánte, nihil profíceret, annum aetátis suae décimum nonum assecútus, ad beáti Martíni confúgiens ecclésiam, clericátus suscépit offícium. Mox Lutétiam ádiens, perficiendórum studiórum causa, Remígio Autissiodorénsi, qui regéndis scholis óperam dabat, adhaesit. Quo praecéptore músicam et dialécticam dídicit; Turonésque revérsus canonicórum coetui adscríptus et praecéntor promótus est. Ibi prope sepúlcrum sancti Pontíficis, in céllula a nutrítio suo Fulcóne Cómite data, degens, diem in lectióne sacra, noctem fere totam in oratióne insumébat; hymnos et antíphonas de sancto Martíno conscribébat, sancti Gregórii Morália in librum Job, mandánte ipsómet beáto Doctóre, in compéndium coarctábat, contínuis labóribus carnis desidéria frangens atque jejúniis; ad victum enim quotidiánum semilíbram panis, paucásque fabas, et aquam módicam adhibére illi satis erat.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

T vero tunc témporis, vir conspícuae sanctimóniae Berno, instánte Guillélmo Pio, Cluniacénse coenóbium eréxerat. Divína autem afflánte grátia, perfectae vitae sémitam requírens Odo, una cum sancto Adhégrino, nuper Fulcónis cómitis strénuo mílite, venit ad illum, Deóque militatúrus cum sócio coeléste cíngulum sibi assúmpsit. Ascéndit autem de virtúte in virtútem, dum puerórum invígilat disciplínae, et ad sacerdótii honóres quantúmvis relúctans evéhitur; atque póstmodum a decedénte Bernóne Cluniacénsis Abbas designátur: Deo certe ita disponénte, ut

Digitized by Google

domus grátiae et virtútis toto orbe jamjam dilatánda in primo Pastóre suo sanctimóniae fundaméntum et religiónis excíperet firmitátem.

℟. Amávit eum.

Lectio vi.

QUIS autem praedicáre sufficiat in Abbáte sancto, scribit ejus discípulus Joánnes, animárum lucrum, instauratiónem coenobiórum, pacem ecclesiárum, concórdiam regum, curam vírginum, intemerátam observántiam regulárum, perseverántiam vigiliárum et oratiónum, spécimen dénique ómnium virtútum? Jam Tutelénse sancti Petri coenóbium ordináverat, jam Aurilacénse sancti Geráldi monastérium sapientíssime gubernáverat et praecláre gesta beáti fundatóris descrípserat, jam Floriacénsi et Senonénsi abbátiis egrégie praefúerat. Quot et quantos exínde labóres ad refocillándam sancti patris Benedícti disciplínam, tum Romae, tum per univérsam Itáliam, Gálliam, Hispániam exantláverit, vere monásticae observántiae Instaurátor nuncupátus, vix enarrári potest. Ac demum sénio conféctus, scriptis meritísque ac miráculis clarus, dum Romae paci Itálicae gentis próvidet, febre corréptus et óbitus diem adventáre praenóscens, indúcias éxitus precátus est a Dómino donec Turónes redíret. Eóque voti compos revérsus, et celebráta sancti Martíni octáva, quem a juveníllibus annis singulári cultu prosecútus fúerat, salutári viático reféctus, mónachos undecúmque veniéntes instrúxit sermónibus, et protéxit benedictiónibus, migrans in coelum, anno Christi nongentésimo quadragésimo tértio, décimo quarto Caléndas decémbris; sepultúsque est in ecclésia Turonénsi sancti Juliáni.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno, Homilia S. Hieronymi in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, *ut in Communi Abbatum, primo loco.*

DIE XXVIII. NOVEMB.

(*D. f. e 13 hujus.*)

S. Didaci

Confessoris. Semiduplex. Ut in Breviario.

DIE XXIX. NOVEMBR.

S. Saturnini

Pont. et Mart. Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., praeter sequentia.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Dómine, súplices exorámus: ut qui beáto Saturníno,

Digitized by Google

Mártyri tuo atque Pontífici, tantam pro nómine tuo praestitísti tolerántiam, per ejus intercessiónem tríbuas plebi tuae véniam pro delíctis. Per Dóminum.

Commem. S. Didaci et alterius S. Saturnini, Aña. Qui odit ánimam. ℣. Justus ut palma.

In i. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Actis Passiónis S. Saturníni, Epíscopi et Mártyris.

Lectio iv.

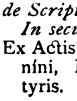

NITIO praedicatiónis Apostolórum, Saturnínus, beáti Petri discípulus, ab eo Epíscopus ordinátus est, et Tolósas ad partes Oceáni próximas, diréctus. In eádem civitáte geminátam corónam, Deo largiénte, proméruit et de sacerdótii dignitáte, et de honóre martyrii. Cum enim, supradícto Epíscopo ad ecclésiam id témporis párvulam, juxta Capitólium, frequens itus esset et réditus, sancti viri praeséntiam sustinére fallax daemonum turba non pótuit : et ad consuléntium vota coepérunt in siléntio permanére. Sacrílegae superstitiónis antístites, consuléntes unde in númina sua venísset inusitáta tacitúrnitas, áudiunt a quodam nostrae religiónis inimíco, novam surrexísse sectam supertitióni gentilitátis inimícam, quae Christiána appellátur : hujus fídei esse Epíscopum Saturnínum, cujus tránsitu deórum suórum ora siluíssent.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

UM magna fuísset multitúdo congregáta, et paráto ad víctimam tauro, deos suos litatióne hóstiae, vel redúcere cúperent, vel propitiáre ; ecce ipsum Saturnínum, ad offícium solémne veniéntem, unus e turba éminus agnóscit, et dicit : En ipsum adversárium cúltibus nostris; nostram páriter deorúmque nostrórum vindicémus injúriam, quos jam nunc aut sacrificándo placet, aut moriendo laetificet. Ad tam sacrílegae vocis impúlsum, omnis sanctum virum insaniéntium turba circúmdat, ac, presbytero uno ac duóbus diacónibus per fugam lapsis, ad Capitólium solus attráhitur; et, cum immoláre daemóniis cogerétur, clara voce testátur : Unum et verum Deum novi, huic laudis hóstias immolábo.

℟. Desidérium ánimae.

Lectio vi.

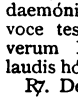

D hanc sancti Epíscopi vocem, tauro illo qui fúerat víctimae praeparátus fune cir-

Digitized by Google

cumácto et post terga demísso, sancti viri pedes illigant, actúmque stímulis acrióribus taurum de superióri Capitólii parte in plana praecípitant. Nec mora, inter primos descénsus ipsíus gradus, cápite collíso, cerebróque excússo, et omni córpore laceráto, dignam Deo ánimam Christus excépit. Exánime corpus tauro furénte perdúctum, fune disrúpto, duae muliérculae in próximo loco condidérunt. Mansit aliquándiu sub vili caespite, donec sanctus Hilárius Epíscopus, basílicam párvulam vílibus lignis adjécit. Sanctus Sílvius speciósam parábat basílicam cum recéssit e saeculo; quam póstea sanctus Exupérius consummávit, et felíciter dedicávit. Nunc in ália sancti Mártyris nómine insignita asservátur.

℟. Stola jucunditátis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* xii.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Amen, amen, dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi. (*Serm.* cclxxx. *al.* ciii. *de div. c.*)

QUID hoc spectáculo suávius? quid hoc certámine fórtius? quid hac victória gloriósius? tunc cum béstiis sancta objiceréntur córpora, fremébant gentes, et pópuli meditabántur inánia; sed qui hábitat in coelis, irridébat eos, et Dóminus subsannábat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum impie saeviébant, merita Mártyrum piis vócibus laudant. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impíetas. Spectavérunt et illi, sed longe voluntáte dissímili; illi clamándo faciébant; nos autem et quod fecérunt impii miserámur, et quod pii passi sunt venerámur. Illi mórtua laetáti sunt córpora Mártyrum, nos mentes mórtuas dolémus illórum. Illi sine lúmine fídei Mártyres putavérunt exstínctos, nos fidelíssimo intúitu cérnimus coronátos.

℟. Coróna áurea.

Lectio viii. *Cap.* iii. *et* iv.

CARAEMIA Mártyrum, caríssimi, máxima crédimus et rectíssime crédimus; sed si certámina diligénter intueá-

Digitized by Google

mur, nequáquam illa tam magna esse mirábimur. Nam vitae hujus, quamvis laboriósae ac temporális, tamen tanta dulcédo est, ut cum hómines non possint effícere ne moriántur, tamen multis et magnis conátibus agant ne cito moriántur. Pro morte auferénda nihil fíeri potest, et pro ea differénda fit quidquid potest. Quanti ítaque comparánda est in futúra vita nulla mortis illátio, cujus tam pretiósa est in hac vita sola dilátio? Tanta quippe est étiam hujus aerumnósae vitae néscio quae suávitas, tantúsque in natúra utcúmque vivéntium horror mortis, ut nec illi mori velint, qui per mortem ad vitam tránseunt in qua mori non possint.

℟. Hic est vere.

Lectio ix.

SANC ígitur vivéndi tantam jucunditátem metúmque moriéndi, caritáte sincéra, spe certa, fide non ficta, Mártyres Christi praecípua virtúte contémnunt. In his promitténtem minantémque mundum post tergum relinquéntes, in anterióra se exténdunt; haec, várie sibilántis calcántes caput serpéntis, ascéndunt. Omnium quippe victor est cupiditátum, qui tamquam tyránnum súbjugat amórem vitae hujus, cujus satéllites sunt omnes cupiditátes. Nec est omníno quo in hac vita vínculo teneátur, quisquis vitae ipsíus amóre non tenétur. Mártyres Christi pro nómine et justítia Christi utrúmque vicérunt: nec mori, nec dolére timuérunt. Vicit in eis qui vixit in eis; ut qui non sibi sed illi vixérunt, ne mórtui moreréntur. Ipse eis exhibébat spirituáles delícias, ne sentírent corporáles moléstias; quantum non defectióni, sed exercitatióni sufficeret.

Te Deum laudámus.

Comm. alterius S. Saturnini. Ańa. Iste Sanctus. ℣. Glória et honóre. *Oratio.* Deus qui nos.

DIE I DECEMBRIS.
(*D. f. e 17 Novembris.*)

S. Gregorii Thaumaturgi,

Episc. et Conf. Semid.
Ut in Breviario.

DOMINICA I.
INTRA MENSEM SEPTEMB.

B. Virginis Mariae

Ab Oliveto nuncupatae.
Duplex majus.

(*In civitate Muratensi, Duplex 1 classis cum Oct.*)

Omnia ut in Festis B.M. V. (*vel in Fest. SS. Nominis B. M. V. infra Octav. Nativitatis, 8 Sept.*) *praeter ea quae sequuntur.*

Digitized by Google

IN PRIMIS VESPERIS,
Añae et Capitulum ut ad Laudes.
Hymnus.

QUAM glorífica luce corúscas,
Stirpis Davídicae régia próles;
Et sacráta tuo nómine templa
Quantis prodígiis clara refúlgent!
Quid non, Virgo, potes, Pacis Olíva!
Ultríces réprimis Núminis iras;
Tu morbos abígis, fúlmina pellis,
Mittis frugíferos méssibus imbres.
Te semper fácilem rebus in arctis
Gens Arvérna tibi dédita sensit;
Sanctae dum rédeunt gáudia lucis,
O Patróna! piam réspice plebem.
Dum te dulcísona laude celébrat,
Illaesam récolens igne furénte [pe vota,
Mirándam Státuam; súsci-
Et clemens tríbue múnera Pacis.
Qui Pacis Deus est, glória Patri,
Cujus Virgo parens, glória Nato,
Quo fecúnda, tibi, glória, Flamen;
Matrem cuncta simul saecula pangant. Amen.

℣. In omni gente, quae audíerit nomen tuum, ℟. Magnificábitur super te Deus Israel.

Ad Magnif. Añа. Colúmba venit ad Noë portans ramum Olívae virentibus fóliis in ore suo, allelúia.

Oratio.

ROTEGE, Dómine, fámulos tuos subsídiis Pacis; et beátae Maríae semper Vírginis patrocínio confidéntes a cunctis hóstibus et perículis redde secúros. Per Dóminum.

AD MATUTINUM,
Hymnus.

QUAE polo sublímior
Regína coeli díceris,
Nos e supérnis sédibus,
Clemens María, réspice.
Novi simul tu foederis
Et orbis arca náufragi;
Colúmba Pacis núncia,
Pax alma per te rédditur.
Qualis décora frúctibus
Olíva campis éminens,
Splendénte luces lúmine
Fructúque nutris úbere.
Quantum potestátis tibi,
Et quanta per te múnera,
Sacram colens Imáginem
Arvérna tellus cóncinat.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

Digitized by Google

In primo Nocturno.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* xxiv.

EGO ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram : ego feci in coelis ut orirétur lumen indefíciens, et sicut nébula texi omnem terram. Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna nubis. Gyrum coeli circuívi sola, et profúndum abyssi penetrávi, in flúctibus maris ambulávi, et in omni terra steti : ut in omni pópulo et in omni gente primátum hábui : et ómnium excellántium et humílium corda virtúte calcávi : et in his ómnibus réquiem quaesívi, et in hereditáte Dómini morábor.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio : * Quia quem coeli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. — Quia quem.

Lectio ii.

HUNC praecépit et dixit mihi Creátor ómnium, et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Ab inítio, et ante saecula creáta sum, et usque ad futúrum saeculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. Congratulámini mihi, omnes qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo : * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. — Et.

Lectio iii.

QUASI cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion : quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosae in Jéricho : quasi Olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in pláteis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Et quasi storax, et gálbanus, et úngula, et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam,

Digitized by Google

et quasi bálsamum non mistum odor meus. Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátiae. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris, et flores mei fructus honóris et honestátis.

℟. Beáta es, virgo María, quae Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in aetérnum pérmanes virgo. ℣. Ave, María, grátia plena, Dóminus tecum. — Genuísti. Glória. Genuísti.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

IURATENSIS óppidi, in superióri Arvérnia, templum sub invocatióne beátae Maríae, quarto décimo saeculo eréctum, ac Collegiátae título insignítum, cum, anno millésimo quadringentésimo nonagésimo tértio, incéndio absúmptum esset, unum éxstitit ab igne intáctum Deíparae lígneum Simulácrum. Cujus rei fama commótae gentes, ad Icónem ipsam venerándam undequáque convenére, novóque templo constructo, Dei Mater ibídem coepit solémni cultu honorári sanctae Maríae nómine ab Olivéto. Cultum autem hunc gratíssimum sibi esse potens Virgo re ipsa demonstrávit, devótam sibi civitátem, piósque ádvenas tam spirituálibus, quam temporálibus benefíciis mirífice cúmulans.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion : quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. — Dedi.

Lectio v.

IN viciníis enim cum fúreret procélla, ejúsdem urbis intácti fuére agri, ceu traditióne compértum est. Oleum item ex lámpade assúmptum, quae ante Icónem ipsam perpétuo ardet, innúmeris, uti fertur, medélam áttulit aegris. Labénte vero saeculo décimo octávo, dum innocens ubíque sanguis effunderétur, Muraténsis cívitas, auxiliánte Deípara, ab hisce facinóribus immúnis fuit. Tunc veréndum beátae Maríae Vírginis Simulácrum pia fidélium cura asservátum est, ac réddita Gálliis pace in idem templum dedúctum, quod paroeciae título decorátum fuit. Tunc ipsíus Deíparae cultus magis magísque ibídem flóruit.

℟. Quae est ista quae procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliae Sion,

Digitized by Google

et beátam dixérunt, et regínae laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circumdábant eam flores rosárum et lília convállium. — Vidérunt.

Léctio vi.

INC sanctae memóriae Póntifex Gregórius décimus sextus, Sanfloráni antístitis précibus ánnuens, Maríae Deíparae solémnia, quae eódem in templo agúntur Domínica prima Septémbris, coeléstis thesáuri munéribus, id est, Indulgéntiis plenáriis, auxit. Tandem Leo décimus tértius Benjamínum, Sancti-Flori Epíscopum, ut venerándam beátae Vírginis Maríae státuam Nómine suo coronáret, delegáre dignátus est. Igitur anno millésimo octingentésimo septuagésimo octávo, die vero décima octáva Júnii, praefátus Antístes, inter densíssimas populórum undequáque confluéntium turbas, frequentémque Clerum, praesidénte Bituricénsi Metropólita, plúribus assisténtibus Epíscopis, cunctísque jubilántibus, áureo diadémate sacram Icónem decorávit. Potens autem Regína coeli, quasi Olíva speciósa in campis, peccatóres ac míseros quoscúmque ad se confugiéntes fovet, lucis suae splendóre irrádiat, et, quae exsúperat omnem sensum, Pace solátur.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit : * Et vidéntes eam fíliae Sion, beatíssimam praedicavérunt dicéntes : * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. — Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* i.

N illo témpore : Missus est ángelus Gábriel a Deo in civitátem Galilaeae, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua. Homília sancti Ildefónsi, Archiepíscopi Toletáni. (*Ex libro de Virginitate B. V. Mariae.*)

OMINA mea, atque domináträix mea, dóminans mihi, mater Dómini mei, ancílla Fílii tui, génitrix factóris mundi, te rogo, te oro, te quaeso, ut hábeam spíritum Dómini tui, spirítumque Fílii tui, necnon et spíritum Redemptóris mei, ut de te vera et digna sápiam, vera et digna loquar, vera et digna

Digitized by Google

quaecúmque sunt díligam. Tu enim es eléc̃ta a Deo, assúmpta a Deo, advocáta a Deo : próxima Deo, adhaerens Deo, conjúnc̃ta Deo : visitáta ab Angelo, salutáta ab Angelo, benedíc̃ta ab Angelo, beatificáta ab Angelo : turbáta in sermóne, attónita in cogitatióne, stupefác̃ta in salutatióne, admiráta in dic̃tórum annuntiatióne.

℟. Felix namque es sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiae, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanc̃tam solemnitátem. — Quia.

Lec̃tio viii.

INVENISSE te apud Deum grátiam audis, et ne tímeas jubéris. Unde et tu fidúcia roboráris, cognitióne miraculórum instrúeris, ad novitátem inaudítae glóriae provéheris : de prole ab Angelo nuntiáta es, et post foetum íntegra, et pudíca manes. Certa virgínitas nobis propónitur, et nascitúrum ex te sanc̃tum Dei Fílium, tibi ab Angelo evangelizátur : et quae sit nascéntis regis poténtia, mirabíliter intimátur. Quómodo fiat quaeris, de orígine intérrogas, de ratióne perscrutáris, de experiéntia requíris, de órdine sciscitáris. Audi inaudítum orác̃ulum, consídera inusitátum opus, animadvérte incógnitum arcánum, atténde invísum fac̃tum : Spíritus sanc̃tus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanc̃tum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. — Quia. Glória Patri. Quia.

Lec̃tio ix. de Homilia Dominicae occurrent.

AD LAUDES,

et per Horas, Añae.

1. Quasi Olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in pláteis.

2. Rami mei honóris et grátiae, et flores mei fruc̃tus honóris et honestátis.

3. Ego mater pulchrae dilec̃tiónis, et agnitiónis, et sanc̃tae spei.

4. Unxit te Deus, Deus tuus, Oleo laetítiae prae consórtibus tuis.

5. Oleum effúsum nomen tuum. Trahe me : post te currémus in odórem unguentórum tuórum.

Digitized by Google

Capitulum. Isaiae lxvi.

ECCE ego declinábo super Jerúsalem quasi flúvium Pacis. Quómodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos, et in Jerúsalem consolabímini.

Hymnus.

IUALEM, María, te canam,
O Virgo, flos o Vírginum!
Hebraea quas tellus tulit,
Splendóre vincis fílias.
Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Ad ínclytum Matris decus
Te Rex suprémus éxtulit.
Cleménter ergo próspice
Lapsis Adámi pósteris;
Oliva dulcis gérmina
Nostro medélam súlneri.
O stella Jacob spléndida,
Auróra, qua nil púrius
Refúlget inter sídera,
Erróris umbras díscute.
Lampas amíca déviis,
Spes nostra, cordis gáudium,
Osténde coeli sémitam,
Almáque luce dírige.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna saecula.
Amen.

℣. Pópuli confitebúntur tibi. ℟. In aetérnum et in saeculum saeculi.

Ad Bened. Ańa. Pax Dei quae exsúperat omnem sensum custódiat corda vestra et intelligéntias vestras in Christo Jesu, allelúia.

Oratio.

EROTEGE, Dómine, fámulos tuos subsídiis Pacis; et beátae Maríae semper Vírginis patrocínio confidéntes a cunctis hóstibus et perículis redde secúros. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Capit. ut in Laudibus.

IN II. VESPERIS.

Ut in primis.

Ad Magnif. Ańa. Benedixérunt eam omnes una voce dicéntes: Tu glória Jerúsalem, tu laetítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. Allelúia.

(*In civitate Muratensi, infra Octavam hujus Festi, quando faciendum est Officium de Octava, omnia dicuntur ut in die festivitatis, praeter sequentia.*

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

Lectiones secundi Nocturni, ut Aurilaci in die Octava B. V. Mariae ad Nives.

Quum autem octava die semper occurrat vel Festivitas Nativitatis B. V. Mariae, vel Festivitas sancti Nominis ejusdem B. Virginis, in ea die Octava nihil de Festo B. V. M. ab Oliveto.)

Digitized by Google

DOMINICA II. OCTOB.
MaternitatisB.M.V.
Duplex majus.
Ut in Supplemento Breviarii.

DOMINICA III. OCT.
Puritatis B. M. V.
Duplex majus.
Ut in Supplemento Breviarii.

DOMINICA IV. OCT.
Patrocinii B. M. V.
Duplex majus.

Ut in Supplemento Breviarii.

DOMIN. POST OCTAV.
OMNIUM SANCTORUM.
Dedicatio omnium Dioecesis Ecclesiar.
Duplex i. class. cum Oct.
Ut in Breviario.

DOMINICA
PROXIME SEQUENTE.
Octava Dedicationis.
Duplex.

Digitized by Google

Suffragia communibus addenda.

De S. Floro.

In civitate Sanflorana tantum.

Ad Vesp. Ańa. Mórtuum prophetávit corpus ejus; in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est.

℣. Non recédet memória ejus. ℟. Et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem.

Oratio.

DEUS, qui beáti Flori, Confessóris tui atque Pontíficis, praedicatióne et miráculis, Lodovénsem et Arvérnum pópulum ad verae fídei cultum perduxísti : fac nos, quaesumus, ipsíus imitatióne, semper placére tibi, et contínuis ejus suffrágiis muníri. Per Dóminum.

Ad Laudes, Ańa. Relínquent gentes idóla sua, et vénient adorántes regem Israel.

℣. Misit Dóminus virum ut erudíret. ℟. Et senes prudéntiam docéret.

De S. Geraldo.

In civitate Aurilacensi tantum.

Ad Vesp. Ańa. O beáte Geráldе, quem ascendéntem in coelum cum magna glória deduxérunt Angeli et Sancti Dei; tu nobis, Sancte, súbveni, et réspice propítius Aurilacénsem ecclésiam in tuo nómine congregátam.

℣. Ora pro nobis, beáte Geráldе. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, cujus singulári grátia beátus comes Geráldus, Conféssor tuus, inter mundi illécebras legis tuae praecépta non est transgréssus : da nobis fámulis tuis, ita tuis inhaerére mandátis, ut et nulla mala fácere, et justítiam omnem implére valeámus. Per Dóminum.

Ad Laudes, Ańa. Moritúrus, humi jacens in cilício et cínere, Geráldus Deo commendábat spíritum; et Sanctórum opem implórans, exclamábat : Subveníte, Sancti Dei.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópemánuum tuárum.

Digitized by Google

Suffragia de beato Patre Francísco

(PRO SACERDOTIBUS TERTIARIIS)

ANTE SUFFRAGIA DE PATRONO.

Ad Vesperas, Ánta. Salve, sancte Pater, Pátriae lux, forma minórum, virtútis spéculum, recti via, régula morum; carnis ab exsílio duc nos ad regna coelórum.

℣. Ora pro nobis, beáte Pater Francísce. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Laudes, Ánta. Sancte Francísce, própera; veni, Pater, accélera ad pópulum qui prémitur et téritur sub ónere, pálea, luto, látere; et sepúlto Ægyptio sub sábulo, nos líbera, carnis exstíncto vítio.

℣. Signásti, Dómine, servum tuum Francíscum; ℟. Signis redemptiónis nostrae.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam, beáti Patris nostri Francísci méritis, foetu novae prolis amplíficas; tríbue nobis, ex ejus imitatióne, terréna despícere et coeléstium donórum semper participatióne gaudére.

Digitized by Google

Tornaci. — Soc. S. Joannis Evang., Desclée, Lefebvre et Soc.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

SUPPLEMENTUM

AD OFFICIA PROPRIA ORDINIS

EREMITARUM S. AUGUSTINI.

DIE XIX. DECEMBRIS.

In Festo B. Angeli a Furcio Conf. Ordinis Nostri.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

(In Hymno mutatur tertius versus.)

Oratio.

Te súpplices rogámus, omnípotens Deus ; ut beáto Angelo intercedénte, eam cordis humilitátem assequámur ; qua terrénas omnes vanitátes despícere, et sola cœléstia desiderâre valeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente : in Quatuor Temporibus, Beátus vir. de Comm. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Beatus Angelus in Oppido Fúrcio in Aprútio circa dimídium sæculi décimi tértii ortum hábuit. Ideo Angeli nómine eum appellátum ferunt, quia illum pii paréntes, cum diu prole caruíssent, sancti Michaélis Archángeli patrocínio impetrárunt. Postquam adolescéntiam in via mandatórum Dei constánter traduxísset, duodevigínti annos natus in Eremitáno Histónii cœnóbio hábitum sumpsit. Postquam autem philosóphicis disciplínis in Itália óperam navásset, a beáto Cleménte Auximáno Lutétiam Parisiórum missus fuit, ubi præceptórem nactus est eximium ejúsdem Augustiniáni Ordinis doctórem Ægídium Románum, quo magístro in sacra theología plúrimum profécit, quemádmodum ejúsdem erudíta ac valde útilis Evangélii sancti Matthæi explanátio satis osténdit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

In Itáliam revérsus, ab eódem beáto Cleménte in majóri sancti Patris Augustíni Neápolis cœnóbio studiórum moderátor constitúitur, quod munus cum magno in doctrina atque pietáte alumnórum profectu semper quoad vixit studióse exércuit. Tot vero inter egrégias dotes, ea beátus Angelus excélluit humilitáte, ut binos Episcopátus, Aceranénsem scílicet et Melphiénsem, ultro sibi oblátos constantíssime recusáverit. Tandem méritis cumulátus, ac multis étiam miráculis clarus octogenário major die sexta Februárii anni millésimi tercentésimi vigésimi séptimi Neápoli ad cœléstem pátriam migrávit. Illíus sacræ exúviæ in prædicto sancti Patris Augustíni cœnóbio usque ad annum millésimum octingentésimum octávum religióso cultu asservátæ, die décima tértia Augústi ejúsdem anni ex pio oppidanórum stúdio Fúrcium translátæ sunt. Sacrum autem cultum ab immemorábili témpore eídem præstitum Leo décimus tértius Póntifex Máximus ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto ratum hábuit et confirmávit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj. Ex libro Moralium sancti Gregorii Papæ. Deridétur justi simplícitas, de Comm. ij. loco.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Nolíte timére, ut in Comm. ij. loco.

DIE XX. DECEMBRIS.

In Festo B. Sanctis de Cora Confessoris Ord. Nostri.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

Digitized by Google

(In Hymno mutatur tertius versus).

Oratio.

DEUS, qui beátum Sanctem Confessórem tuum insigni animárum zelo decorásti : præsta quæsumus nobis fámulis tuis ; ut ejus exémpla imitántes in terris, ejúsdem glóriæ partícipes efficiámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente : aliter Beátus vir, de Comm. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

SANCTES Laurénti Coræ in Látio, ex paréntibus pietáte et génere illústribus, sæculo décimo quarto ineúnte primam lucem aspéxit. A téneris annis Deum timére edóctus, assídua pietátis officia cum álacri litterárum stúdio conjúnxit. Supérno autem lúmine illustrátus in pátrio Sancti Augustíni Cœnóbio Eremitárum ejúsdem Ordini nomen dedit. Morum candor, ánimi demissio, vitæ austéritas, atque singuláris piétas erga Deum, et res divinas in illo potíssimum eluxérunt. Ferventissimam qua erga ineffábile altáris Sacraméntum ferebátur devotiónem palam osténdit, cum primo sacrum fáciens charitátis flammam miro vultus sui fulgóre ádeo patefécit, ut non homo viátor, sed pótius jam cœléstis comprehénsor viderétur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

PRÆCIPUA autem Beáti Viri laus in exercéndo concionatóris múnere refúlsit ; tanto enim ómnium plausu verbum Dei prædicábat, ut præ nímia auditórum frequéntia extra ecclésias in apértis arvis conciónes habére cogerétur. Fertur étiam gravissimórum Scriptórum testimónio quod ipso sub diu prædicánte, etiámsi úndique copiósa plúvia defluéret, hæc tamen auditóres minime tangébat, quodque magnam utriúsque sexus pópuli multitúdinem ad plures dies ita Dei verbo substentávit, ut nulla corporális cibi cura teneréntur. Anno tandem millésimo tercentésimo nonagésimo secúndo ad cœléstem pátriam evolávit. Ecclesiásticum porro cultum Beáto Sancti ab immemorábili témpore a fidélibus præstitum, Leo Papa Décimus tértius ratum hábuit et confirmávit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj. ex Serm. S. Joannis Chrysostomi. Beáti Sanctis dies, de Comm. j. loco cum ℟. vj. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri, de Communi j. loco.

DIE XXI. FEBRUARII.

In Festo SS. Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

AD VESPERAS.

Capitulum 1 *Petr.* 4.

CARISSIMI : Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exsultántes.

Hymnus.

BELLA dum late fúrerent et urbes
Cæde fratérna gémerent cruéntæ;
Adfuit Virgo, nova semper edens
Múnera matris.
En vocat Septem Fámulos fidéles
Ut sibi in luctu, récolant dolóres,
Quos tulit Jesus, tulit ipsa consors
Sub cruce Nati.
Illico parent Dóminæ vocánti :
Spléndidis tectis opibúsque spretis,
Urbe secédunt procul in Senári
Abdita montis.
Córpora hic pœnis crúciant acérbis,
Sóntium labes hóminum piántes :
Hic prece avértunt lacrimísque fusis
Núminis iram.
Pérdolens Mater fovet, atque amíctum

Digitized by Google

Ipsa lugúbrem monet induéndum :
Agminis sancti pia cœpta surgunt,
Mira patéscunt.
Palmes in bruma víridans honóres
Núntiat patrum : próprios Mariæ
Ore lacténti vócitant puélli
Nómine Servos.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Hi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt.
℟. Semen eórum, et glória eórum non derelinquétur.

Ad Magnificat, Aña. Non recédet laus tua, virgo María, de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum, pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Hymnus.

Sic patres vitam péragunt in umbra,
Lília ut septem nívei decóris,
Virgini excélsæ bene grata, Petro
Visa nitére.
Jamque divína rapiénte flamma,
Cúrsitant urbes, loca quæque obérrant,
Si queant cunctis ánimis dolóres
Figere Matris.
Hinc valent iras domuísse cæcas,
Néscia et pacis fera corda jungunt,
Erigunt mœstos, révocant nocéntes
Dicta piórum.
At suos Virgo comitáta servos
Evehit tandem súperas ad oras :
Gémmeis sertis décorat per ævum
Omne beátos.
Eja nunc cœtus gémitum precántis
Audiant, duros vídeant labóres :
Semper et nostris fáveant benígno
Lúmine votis.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima, Laudémus viros gloriósos. de Comm. Conf. Pont. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Sæculo tértio décimo, quum Friderici secúndi diro schismate, cruentísque factiónibus cultióres Itáliæ pópuli scinderéntur, próvidens Dei misericórdia præter álios sanctitáte illústres, septem e Florentina nobilitáte Viros suscitávit, qui in caritáte conjúncti, præclárum fratérnæ dilectiónis præbérent exémplum. Hi, nimírum Bonfílius Monáldius, Bonajúncta Manéttus, Manéttus Antellénsis, Amidéus de Amidéis, Ugúccio Ugucciónum, Sostenéus de Sostenéis et Aléxius Falconérius, quum anno trigésimo tértio ejus sæculi, die sacra Vírgini cœlí recéptæ, in quodam piórum hóminum convéntu, Laudántium nuncupáto, fervéntius orárent ab eádem Deípara singulis apparénte sunt admóniti, ut sánctius perfectiúsque vitæ genus amplecteréntur. Re itaque prius cum Florentino præsule colláta, hi septem Viri, géneris nobilitáte divitiísque posthábitis, sub vilíssimis detritísque véstibus cilício indúti, octáva die Septémbris in rurálem quamdam ædículam secessére, ut ea die primórdia vitæ sanctióris auspicaréntur, qua ipsa Dei Génitrix mortálibus orta sanctíssimam vitam incéperat.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Hoc vitæ institútum quam sibi foret accéptum Deus miráculo osténdit. Nam quum paulo deínceps hi septem Viri per Flo-

Digitized by Google

(In Hymno mutatur tertius versus).

Oratio.

DEUS, qui beátum Sanctem Confessórem tuum insigni animárum zelo decorásti : præsta quæsumus nobis fámulis tuis ; ut ejus exémpla imitántes in terris, ejúsdem glóriæ participes efficiámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente : aliter Beátus vir, de Comm. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

SANCTES Laurienti Coræ in Látio, ex paréntibus pietáte et génere illústribus, sæculo décimo quarto ineúnte primam lucem aspéxit. A téneris annis Deum timére edóctus, assídua pietátis officia cum álacri litterárum stúdio conjúnxit. Supérno autem lúmine illustrátus in pátrio Sancti Augustíni Cœnóbio Eremitárum ejúsdem Ordini nomen dedit. Morum candor, ánimi demissio, vitæ austéritas, atque singulári pietas erga Deum, et res divínas in illo potíssimum eluxérunt. Ferventíssimam qua erga ineffábile altáris Sacraméntum ferebátur devotiónem palam osténdit, cum primo sacrum fáciens charitátis flammam miro vultus sui fulgóre ádeo patefécit, ut non homo viátor, sed pótius jam cœléstis comprehénsor viderétur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

PRÆCIPUA autem Beáti Viri laus in exercéndo concionatóris múnere refúlsit ; tanto enim ómnium plausu verbum Dei prædicábat, ut præ nímia auditórum frequéntia extra ecclésias in apértis arvis conciónes habére cogerétur. Fertur étiam gravissimórum Scriptórum testimónio quod ipso sub diu prædicánte, etiámsi úndique copiósa plúvia defluéret, hæc tamen auditóres minime tangébat, quodque magnam utriúsque sexus pópuli multitúdinem ad plures dies ita Dei verbo substentávit, ut nulla corporális cibi cura teneréntur. Anno tandem millésimo tercentésimo nonagésimo secúndo ad cœléstem pátriam evolávit. Ecclesiásticum porro cultum Beáto Sancti ab immemorábili témpore a fidélibus præstitum, Leo Papa Décimus tértius ratum hábuit et confirmávit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj. ex Serm. S. Joannis Chrysostomi. Beáti Sanctis dies, de Comm. j. loco cum ℟. vj. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri, de Communi j. loco.

DIE XXI. FEBRUARII.

In Festo SS. Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

AD VESPERAS.

Capitulum. 1 *Petr.* 4.

CARISSIMI : Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exsultántes.

Hymnus.

BELLA dum late fúrerent et urbes
Cæde fratérna gémerent cruéntæ,
Adfuit Virgo, nova semper edens
Múnera matris.
En vocat Septem Fámulos fidéles
Ut sibi in luctu, récolant dolóres,
Quos tulit Jesus, tulit ipsa consors
Sub cruce Nati.
Illico parent Dóminæ vocánti :
Spléndidis tectis opibúsque spretis,
Urbe secédunt procul in Senári
Abdita montis.
Córpora hic pœnis crúciant acérbis,
Sóntium labes hóminum piántes :
Hic prece avértunt lacrimísque fusis
Núminis iram.
Pérdolens Mater fovet, atque amíctum

Digitized by Google

Ipsa lugúbrem monet induéndum :
Agminis sancti pia cœpta surgunt,
Mira patéscunt.
Palmes in bruma víridans honóres
Núntiat patrum : próprios Maríæ
Ore lacténti vócitant puélli
Nómine Servos.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Hi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt. ℟. Semen eórum, et glória eórum non derelinquétur.

Ad Magnificat, Ánta. Non recédet laus tua, virgo María, de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum, pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Hymnus.

Sic patres vitam péragunt in umbra,
Lília ut septem nívei decóris,
Virgini excélsæ bene grata, Petro
Visa nitére.
Jamque divína rapiénte flamma,
Cúrsitant urbes, loca quæque obérrant,
Si queant cunctis ánimis dolóres
Figere Matris.
Hinc valent iras domuísse cæcas,
Néscia et pacis fera corda jungunt,
Erigunt mœstos, révocant nocéntes
Dicta piórum.
At suos Virgo comitáta servos
Evehit tandem súperas ad oras :
Gémmeis sertis décorat per ævum
Omne beátos.
Eja nunc cœtus gémitum precántis
Audiant, duros vídeant labóres :
Semper et nostris fáveant benígno
Lúmine votis.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima, Laudémus viros gloriósos. de Comm. Conf. Pont. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Sæculo tértio décimo, quum Friderici secúndi diro schismate, cruentísque factiónibus cultióres Itáliæ pópuli scinderéntur, próvidens Dei misericórdia præter álios sanctitáte illústres, septem e Florentína nobilitáte Viros suscitávit, qui in caritáte conjúncti, præclárum fratérnæ dilectiónis præbérent exémplum. Hi, nimírum Bonfílius Monáldius, Bonajúncta Manéttus, Manéttus Antellénsis, Amidéus de Amidéis, Ugúccio Ugucciónum, Sostenéus de Sostenéis et Aléxius Falconérius, quum anno trigésimo tértio ejus sæculi, die sacra Vírgini cœlo recéptæ, in quodam piórum hóminum convéntu, Laudántium nuncupáto, fervéntius orárent : ab eádem Deípara síngulis apparénte sunt admóniti, ut sánctius perfectiúsque vitæ genus ampleciéntur. Re ítaque prius cum Florentíno præsule colláta, hi septem Viri, géneris nobilitáte divitiísque posthábitis, sub vilíssimis detritísque véstibus cilício indúti, octáva die Septémbris in rurálem quamdam ædículam secessére, ut ea die primórdia vitæ sanctióris auspicaréntur, qua ipsa Dei Génitrix mortálibus orta sanctíssimam vitam incéperat.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Hoc vitæ institútum quam sibi foret accéptum Deus miráculo osténdit. Nam quum paulo deínceps hi septem Viri per Flo-

Digitized by Google

rentínam urbem ostiátim eleemósynam emendicárent, áccidit ut repénte infántium voce, quos inter fuit sanctus Philíppus Benítius quintum ætátis mensem vix ingréssus, Beátæ Mariæ Servi acclamaréntur : quo deínde nómine semper appelláti sunt. Quare, vitándi pópuli occúrsus ac solitúdinis amóre ducti, in Senárii montis recéssu omnes convenére, ibíque cœléste quoddam vitæ genus aggrési sunt. Victitábant enim in spelúncis, sola aqua herbísque conténti : vigíliis aliísque asperitátibus corpus atterébant : Christi passiónem ac mœstíssimæ ejúsdem Genitrícis dolóres assídue meditántes. Quod quum olim sacra Paracéves die impénsius exsequeréntur, ipsa Beáta Virgo illis iteráto appárens, lúgubrem vestem, quam indúerent, osténdit, sibíque acceptíssimum fore significávit, ut novum in Ecclésia regulárem Ordinem excitárent, qui jugem recóleret ac promovéret memóriam dolórum, quos ipsa pértulit sub cruce Dómini. Hæc sanctus Petrus, ínclytus Ordinis Prædicatórum Martyr, ex familiári cum sanctis illis Viris consuetúdine ac peculiári étiam Deiparæ visióne quum didicísset ; iis auctor fuit, ut Ordinem Regulárem sub appellatióne Servórum Beátæ Vírginis institúerent : qui póstea ab Innocéntio quarto Pontífice Máximo approbátus fuit.

℣. Amávit eum.

Lectio vj.

Porro sancti illi Viri, quum plures sibi sócios adjunxíssent, Itáliæ civitátes atque óppida, præsértim Etrúriæ, excúrrere cœpérunt, prædicántes ubíque Christum Crucifixum, civíles discórdias compescéntes, et innúmeros fere dévios ad virtútis sémitam revocántes. Neque Itáliam modo, sed et Gálliam, Germániam ac Polóniam suis evangélicis labóribus excoluérunt. Dénique quum bonum Christi odórem longe latéque diffudíssent, portentórum quoque glória illústres, migrárunt ad Dóminum. Sed quos unus veræ fraternitátis ac religiónis amor in vita sociáverat, unum páriter demórtuos contéxit sepúlcrum, únaque pópuli venerátio prosecúta est. Quaprópter Clemens undécimus et Benedíctus décimus tértius Pontífices Máximi delátum iísdem a plúribus sæculis indivíduum cultum confirmárunt : ac Leo décimus tértius, approbátis ántea miráculis, post indúltam veneratiónem ad collectívam eorúmdem invocatiónem a Deo patrátis, eósdem anno quinquagésimo Sacerdótii sui Sanctórum honóribus cumulávit, eorúmque memóriam Offício ac Missa in univérsa Ecclésia quotánnis recoléndam instítuit.

℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus ómnia, de Communi Abbatum.

AD LAUDES.

Capitulum. Caríssimi : Communicántes, ut in j. Vesperis.

Hymnus.

Matris sub almæ númine
Septéna proles náscitur :
Ipsa vocánte, ad árduum
Tendit Senári vérticem.

Quos terra fructus próferet
Dum sacra proles gérminat,
Uvis repénte túrgidis
Onústa vitis præmonet,

Virtúte claros nóbili
Mors sancta cœlo cónsecrat :
Tenent olympi límina
Servi fidéles Vírginis.

Cohors beáta, Núminis
Regno potíta, réspice
Quos hinc recédens fráudibus
Cinctos relinquis hóstium.

Ergo per almæ súlnera
Matris rogámus súpplices,
Mentis tenébras dísjice,
Cordis procéllas cómprime.

Tu nos, beáta Trínitas,
Perfúnde sancto róbore,
Possímus ut felíciter
Exémpla patrum súbsequi.

Amen.

℣. Sit memória illórum in bene-

Digitized by Google

dictióne. ℟. Et ossa eórum púllulent de loco suo.

Ad Benedictus, Aña. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui ad recoléndam memóriam dolórum sanctíssimæ Genitrícis tuæ, per Septem beátos Patres nova Servórum ejus Família Ecclésiam tuam fœcundásti: concéde propítius; ita nos eórum consociári flétibus, ut perfruámur et gáudiis: Qui vivis et regnas.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in primis, præter ad Magníficat, Aña. Nomen eórum pérmanet in ætérnum, pérmanens ad fílios eórum, sanctórum virórum glória.

Imprimi possunt.

Mechliniæ, die 27 Julii 1889.

† PETRUS LAMBERTUS, Card. GOOSSENS,
Archiepiscopus Mechlinien.

MECHLINIÆ, H. DESSAIN. — MDCCCLXXXIX.

Digitized by Google

DIE XXII. DECEMBRIS.

IN FESTO

B. GRATIÆ A CATHARO LAICI PROFESSI

ORDINIS EREMITARUM S. AUGUSTINI.

Duplex minus.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

In Hymno. **Iste Confessor,** mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui beátum Grátiam singulári pœniténtiæ virtúte decorásti: præsta quæsumus; ut post illíus vestígia gradiéntes, dignos fructus pœniténtiæ faciámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente; in Quatuor Temporibus **Beátus vir,** de Comm. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BEATUS Grátia de Catháro vulgo nuncupátus, in óppido Mullæ Diœcésis Cathári in Dalmátia, ex humílibus sed honéstis paréntibus circa medietátem sæculi décimi quinti ortum hábuit. Usque ad suæ ætátis annum trigésimum rei náuticæ óperam navávit, quin tamen ab insita quodámmodo pietáte umquam defléxerit. Sed cum Venétiis, quo mércium vehendárum causa frequens illi erat appúlsus, verbum Dei prædicántem audísset célebrem tunc témporis fratrem Simónem a Camerino, se totum in illíus disciplínam commísit, a quo tandem religiónis hábitu multis cum précibus impetráto, in Congregatióne Montis Hortóni austerióris vitæ observántia célebri tyrocínium fecit. Itaque fratrum famulántium loco recéptus, magnum, quo pollébat spíritum pietátis osténdit. Quotídie plúribus quam póterat Missis inserviébat, atque in hoc múnere obeúndo ángeli pótius quam hóminis spéciem singulári modéstia atque fervóre præseferébat. Rusticánis deínde labóribus in cœnóbii viridário inténtus, ubi tamen domum redíerat, vilióra quæque ministéria præsértim ob aliórum fratrum levaméntum sibi libénter arripiébat.

℟. **Honéstum fecit.**

Lectio v.

INTER céteras autem beáti Grátiæ egrégias dotes máxime enítuit singuláre pœniténtiæ stúdium, quo corpus suum in servitútem redígere satagébat. Nam præter consuéta Ecclésiæ et Ordinis jejúnia, tribus Hebdómadæ diébus pane tantum et aqua vitam sustentábat, cæteris autem diébus a cárnibus, atque lacticíniis pénitus ábstinens herbis dumtáxat atque olíribus vescebátur, in ipso quoque solíus aquæ potu parsimóniam servans. Supra nudam carnem cilícium gestábat ex equórum setis contéxtum, atque férrea caténa lumbos præcínctos habébat. Summo étiam hyeme discalceátus, nudatóque cápite incedébat, neque umquam ut se calefáceret ad prunas appropinquábat. Quotídie corpus suum cruentábat vel nodósis funículis, vel accuminátis férreis flagéllis, quod aspérrimum mortificatiónis genus in síngulis Deíparæ festivitátum vigíliis sæpius congeminábat. Angustiórem tecto attíguam cellam sibi delégerat, in qua pédibus rectus manére nequíbat, ádeo ut non quidem locus quiétis, sed pótius torménti esse viderétur.

℟. **Amávit eum.**

Lectio vj.

TANTO humilitátis spíritu præditus erat, ut étiam inferióribus frátribus deservíre in ma-

Digitized by Google

gnis delíciis habéret. Seípsum tamquam misérrimum peccatórem sincéro corde contemnébat, atque ab áliis despéctui habéri summópere gaudébat. Paupertátis studiosíssimus vestes rudióres magísque detrítas sibi reservábat, atque in suo cubículo non áliam supelléctilem hábuit, quam suæ pœniténtiæ instruménta, atque duas tábulas una cum saxo, quibus pro lecto utebátur. Prándium dimidiábat, ut famélicis cibum distribúeret : ótium fugiébat, atque præter diúrnas preces, majórem noctis partem orándo transigébat. Cum tanto virtútum exercítio dæmonis ódium in se concitásset, aliquándo ita ab eo dire percússus fuit, ut humi jacens semivívus remánserit. Verum cœléstes consolatiónes illi non defuérunt, inter quas étiam Christum Dóminum in altáris Sacraménto palam vidére proméruit. Tandem appropinquántis sibi mortis tempus advenísse præséntiens, Ecclésiæ Sacraméntis réfici postulávit, iísque recéptis, Venétiis quinto Idus Novémbris anno millésimo quingentésimo octávo ad suprémam pátriam evolávit, ante et post óbitum clarus miráculis. Corpus ejus póstea Mullam delátum ibi magna veneratióne cólitur : illíus autem cultum immemorábilem Leo Décimus tértius ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto ratum hábuit et confirmávit.

℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. **Nolíte timére,** de Comm. ij. loco.

Imprimi potest.

Mechliniæ, die 29 Martii 1890.

† PETRUS LAMBERTUS, CARD. GOOSSENS,
Archiepiscopus Mechlinien.

MECHLINIÆ, H. DESSAIN. — MDCCCXC.

Digitized by Google

IN FESTO

B. JOANNIS STONEI, MARTYRIS.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. pro temporis qualitate præter sequentia.

Oratio.

Concéde, quæsumus omnípotens Deus, ut sicut beátus Joánnes pro tuénda Ecclésiæ unitáte carnificum torménta non tímuit ; ita nos ejus imitatióne et exémplo pro veræ fídei confessióne étiam sánguinem fúndere paráti esse valeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Eo témpore, quo Henrícus Octávus Angliæ rex ab unitáte cathólicæ fídei atque a Románi Pontíficis auctoritáte defléxit, beátus Joánnes Stóneus Ordinis Eremitárum sancti Augustíni sacræ theologíæ magíster, in tota Anglia cum propter vitæ sanctimóniam, tum propter doctrínæ amplitúdinem apud omnes in magna existimatióne habebátur. Quámobrem rex apóstata tam egrégium virum ad suas partes attráhere cúpiens, ántea pollicitatiónibus atque blandítiis, ac deínde minis, atque vexatiónibus illíus constántiam tentáre cœpit. Verum post vária, éaque repetíta tentámina conátuum suórum inutilitátem expértus, invíctum Christi athlétam in tetérrimum cárcerem detrúdi jussit, ut loci squalóre illíus ánimus fractus, atque graviórum malórum metu detérritus sententiam mutáret.

Responsoria pro tempore.

Lectio v.

Ipso contra áccidit ; nam hujúsmodi acerbitátibus nihil áliud ímpius tyránnus obtinére pótuit, quam ut magis magísque constans beátus Joánnes super firmam cathólicæ fídei petram immóbilis permanéret, atque ut tenácius Románi Summi Pontíficis obediéntiæ adhæréret. Dum autem intra tenebrícosi cárceris látebras tenebátur inclúsus, ut sese ad próximum agónem fórtiter sustinéndum paráret, totum se exercítiis spiritualibus mancipávit. In primis, enim jejuniórum austeritáte atque rígida abstinéntia corpus suum domáre studens, licet ádmodum módicus victus quotídie illi afferrétur ; tamen pœniténtiæ amóre, illum numquam totum insumébat. Deínde in assíduas, ferventésque preces effúsus a Deo enixe postulábat, ut periclitántem in Anglia orthodóxæ fídei integritátem tuéri dignarétur ; divínum auxílium petens, quo pro veræ fídei confessióne sánguinem fúndere non dubitáret.

Lectio vj.

Continuæ beáti Joánnis deprecatiónes optáto effléctu mínime caruérunt ; nam ipse Deus quam accépta illi essent ejus jejúnia et oratiónes palam osténdit immíssa divínitus cœlésti voce, quæ ipsum próprio nómine compéllans, ad agónem martyrii alácriter fortitérque subeúndum invitávit. Hac Angeli voce confirmátus, inter sæviéntium tortórum manus ad supplícii locum impávidus pervénit, ibíque jugulátus, et in partes disséctus martyrii palmam proméruit. Passus est Cantuáriæ quarto Idus Maji anno millésimo

Digitized by Google

quingentésimo trigésimo octávo. Illíus autem et plúrium aliórum Angelicanórum Mártyrum ecclesiásticus cultus ex sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto a Leóne décimo tértio summo pontífice confirmátus fuit.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. **Ego sum vitis vera,** ut in Communi Mart. temp. Pasch. j. loco.

Extra tempus autem Paschale Homilia in Evang. **Nolite arbitrári,** de Comm. ij. loco.

Imprimi possunt.

Mechliniæ, die 25 Augusti 1887.

† PETRUS LAMBERTUS, Archiep. Mechlin.

Mechliniæ, H. Dessain. — mdcccclxxxvii.

Digitized by Google

PRO ARCHIDIŒCESI HISPALENSI.

DIE XI. FEBRUARII.

SS. Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V.
Duplex.
Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XXII. MAJI.

B. Ritæ de Cassia, Viduæ.
Duplex.
Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. præter sequentia.

Ad Vesperas.

Capitulum. *Cant.* 23.

EGO flos campi, et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit. Flores apparuérunt in terra nostra.

Hymnus.

SOLIS obliquum peragráta gyrum,
Lux adest hymnis recolénda lætis,
Quæ fuit Ritæ méritis vetústo
More dicáta.
Prodit ut primum genitrícis alvo
Agmen hyblæum vólitans per ora,
Mox locutúram cécinit puéllam
Méllea verba.
Cónjugis sævi resolúta vinclis,
Vírgines inter Dómino sacrátas
Optat adscríbi : víduæ negátur
Tángere limen.
Compos at voti, súperis patrónis,
Dum cruci affixum Dóminum precátur,
Cæditur spina : simul illa lánguet
Sáucia fronte.
Dum rigent brumæ, rosa verna floret
Ad tuos nutus, geminósque fici
Próferunt fructus ; célebrant stupéntes
Monstra soróres.
Illa jam pergit rútilans ad astra,
Plaudit Hispánus, Padus, Indus, Umber,
Corpus intáctum récolens per annos
Súpplice voto.
Trínitas omni celebrétur ævo,
Quam fides trinum docet esse, et unum
Numen, et Rita tríbuat precánte
Próspera cuncta. Amen.

℣. Signásti, Dómine, fámulam tuam Ritam, allelúia. ℟. Signo caritátis, et passiónis tuæ, allelúia.

Ad Magnif. Aña. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui Beátæ Ritæ tantam grátiam conférre dignátus es, ut quæ te in dilectióne inimicórum suórum imitáta est, in corde, et fronte caritátis et passiónis tuæ signa portáret ; da nobis, quæsumus, ejus intercessióne et méritis, inimícos nostros dilígere, et tuæ passiónis dolóres spina compunctiónis júgiter contemplári : Qui vivis.

Ad Matutinum Hymnus ut in Vesperis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

RITA Rocchæ Porrénæ Cássiæ oppídulo in Umbría, honéstis ac piis paréntibus nata, dum infántula jacéret in cunis, plúries agmen albárum apum os ejus ingredi, atque égredi visum est. Ab ineúnte ætáte illústria dedit virtútum exémpla. Etenim puerí les lusus et inánes curas réspuens, solitúdine et oratiónibus mirífice delectabátur. Duódecim annos nata, virginitátem Deo sacráre constituit ; sed ne paréntum voluntáti adversarétur, viro ingénio præferóci ac móribus tétrico nupsit : cujus asperitátem ea mansuetúdine tulit, ut per annos duodevigínti concórditer vixérint. Marito ab inimícis interémpto, non solum pro interfectóribus Deum orábat ; sed étiam

Digitized by Google

duóbus adolescéntulis, quos ex eo genúerat, ut patérnæ cædis memóriam abolérent, suadébat. Cum autem eósdem vindíctæ cúpidos cognovísset, Deum precáta est, ut eos cítius e vita eríperet, ne concéptam patérnæ cædis ultiónem explérent. His autem defúnctis, a sacris Virgínibus Ordinis sancti Augustíni, multis cum lácrymis hábitum religiósum postulávit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Hæc illis autem quod solas vírgines recípere mos esset, ter repúlsam passa, non multo post voti compos divínitus effécta est. Nam quadam nocte, dum oratióni vacáret, a sancto Joánne Baptísta, quem sibi Patrónum in primis elégerat, vocáta; ac eum per abrúpta móntium sequi jussa, beáto Patre Augustíno, et Nicoláo Tolentináte comitántibus, in cœnóbium mirabíliter introdúcta, a virgínibus miráculo permótis, benígne suscépta est. Re ígitur familiári divéndita, ac prétio in páuperes erogáto, monastérium ipsum ingréditur: ubi corpus vigíliis, cilício, spinis, quas túnicæ attexúerat, crebrísque flagéllis in servitútem rédigens, cibum semel in die sumébat, solo pane et aqua conténta. Obediéntiæ insígne præbuit exémplum, cum Antístitæ jussu áridum lignum irrigáre non dubitávit. Oratióni júgiter vacábat; Christíque Dómini cruciátus a média nocte usque ad solis ortum, tanto mentis ardóre, tantáque lacrymárum vi meditabátur, ut præ dolóris magnitúdine pene cónfici viderétur.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Quadam die, cum ad Christi e Cruce pendéntis imáginem intensius oráret, spina e Crucifixi Coróna in fronte ita transfixa est, ut insanábile vulnus usque ad mortem pertúlerit: ex quo præter acerbíssimum dolóris sensum, fœda sánies exhalábat. Unde ne soróribus náuseam movéret, solitária cum Deo versabátur. Sed anno sæculári Romam cum cæteris soróribus ab Antístita, propter úlceris deformitátem ire vétita repénte abstérso vúlnere conváluit; quod tamen, revérsa domum, iterum erúpit. Post áliquot annos gravi morbo corrépta, ipsum quadriénnio patientíssime tolerávit quo témpore vernans rosa ex hórtulo aspérrima hyeme, atque duæ recentíssimæ ficus ei allátæ sunt. Morti jam próxima, Christum Dóminum una cum beáta Vírgine ad cœléstia regna se vocánte audívit: atque ita suscéptis ómnibus Ecclésiæ sacraméntis, anno post Christum natum millésimo quadringentésimo quadragésimo tértio, undécimo Kaléndas Júnii obdormívit in Dómino. Corpus ejus usque ad hanc diem incorrúptum, suavíssimo odóre fragrans, pie cólitur. Eam miráculis ante et post óbitum conspícuam, Urbánus octávus in Beatórum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro, ut in Comm. non Virg.

AD LAUDES.

Capitulum. Ego flos campi, ut in Vesperis.

Hymnus.

Hæste, castæ vírgines
Adéste, sanctæ cónjuges;
Tellus, et astra méritis,
Ritæ resúltent láudibus.

Corpus domat jejúniis,
Carnem flagéllis cónterit,
Christi dolóri cóndolens,
Noctes, diésque trànsigit.

Spina supérne cæditur,
Rosis virétum púrpurat,
Arbústa ficus próferunt
Ad vota Ritæ prótinus.

Per quos gradus cœlum petit,
Hæc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ cónjuges.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,

Digitized by Google

Concéde Ritæ méritis
Ætérna nobis gáudia. Amen.

℣. Prævenísti eam, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis. Allelúia. ℟. Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Allel.

Ad Bened. Aña. **Ficus prótulit grossos suos : víneæ floréntes dedérunt odórem suum : surge, amíca mea, speciósa mea, et veni, allelúia.**

In ij. Vesperis, Capitulum, Psalmi, ℣℣. et Hymnus ut in j. Vesperis.

Ad Magnif. Aña. **Egredímini, et vidéte, Fíliæ Sion, Ritam in diadémate, quo coronávit eam Christus in die desponsatiónis illíus, et in die lætítiæ cordis ejus, allelúia.**

DIE XIII. AUGUSTI.

S. Joannis Berchmans
Conf. e Soc. Jesu.
Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

DIE XXVI. AUGUSTI.

(Dies assign. ex 5 ejusdem).
S. Emygdii Episc. et Mart.
Duplex majus.
Ad Vesperas.
Capitulum. *Jac.* i. *b.*

Beátus vir, qui suffert tentatiónem : quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Hudiat miras óriens, cadénsque
Sol tuas laudes, celebrésque palmas,
Præsul Emygdi, cólumen, tuæque
Glória gentis.
O jubar cœli rádiis decórum,
O potens signis, meritísque felix,
Quem Deus gentis adhibére suévit
Grándibus olim.
Ethnico primum génitus parénte
Illico nomen súperis dedísti,
Pátriis spretis ópibus beáta
Regna requírens.
Miles hinc scriptus Tríadis supérnæ,
Italis infers sacra bella plagis,
Instruis verbo, tribuísque mira
Dona salútis.
Victor, et dives spóliis deórum
Templa subvértis, simulácra et aras,
Mox feras gentes numerósa reddis
Agmina Christo.
Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui supra cœli sólio corúscans
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus, et Unus. Amen.

℣. Terra trémuit, et quiévit. ℟. Dum pro nobis deprecarétur Emygdius.

Ad Magnif. Aña. **Emygdius spíritu oris sui idolórum cultum, et templa subvértit : quos in Christo génuit fílios, illos fidéliter a ruínis terræmótus servávit.**

Oratio.

Deus, qui Beátum Emygdium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, idolórum victória, et miraculórum glória decorásti : concéde propítius ; ut, eo interveniénte, malórum spíritum fraudes víncere, et coruscáre virtútibus mereámur. Per Dóminum.

Et fit commem. præc.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. **Regem Mártyrum Dóminum *Veníte, adorémus.** Psalm. **Veníte.**

Hymnus.

Imperas saxo, látitans repénte
Lympha consúrgit, flúitans salúbri
Fonte baptísmi populósque lustras
Flúmine sacro.
Péctoris duros sílices repélle,
Sáxeum cordis túmidi rigórem
Cóntere, ut sordes lacrymósa manans
Abluat unda.
Non times sævi rábiem tyránni,
Sánguine effúso, generóse martyr ;
Quin tibi abscíssum caput usque ad aras
Mórtuus effers.

Digitized by Google

Nunc triumphátor super astra regnans,
Sémitam nobis, aditúmque monstra ;
Súpplices ductor génitos supérnis
Sédibus infer.
Annuat cœlo Pater, atque Natus,
Annuat compar utriúsque virtus,
Spíritus votis, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Circuívit terram, * et perambulávit eam, ut notam fáceret in pópulis glóriam Dei. Psalmi de Comm. unius Mart.

Aña. Virtúte magna * reddébat testimónium summi Dei, et Jesu Christi Dómini nostri.

Aña. Confúsi sunt, * qui adorábant sculptília, et qui gloriabántur in simulácris suis.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 5.

Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui : et ne dixeris : Quómodo pótui ? aut quis me subjíciet propter facta mea ? Deus enim víndicans vindicábit. Ne dixeris : Peccávi, et quid mihi áccidit triste ? Altíssimus enim est pátiens rédditor. Dei propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas : Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim, et ira ab illo cito próximant, et in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Egréssus est de terra sua, et de cognatióne sua. * Et venit in terram, quam monstráverat illi Deus. ℣. Ut annuntiáret inter gentes ópera ejus. Et.

Lectio ij. *Cap.* 10.

Initium omnis peccáti est superbia ; qui tenúerit illam, adimplébitur maledíctis ; et subvértet eum in finem. Proptérea exhonorávit Dóminus convéntus malórum, et destrúxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destrúxit Deus, et sedére fecit mites pro eis. Radíces géntium superbárum arefécit Deus, et plantávit húmiles ex ipsis géntibus. Terras géntium evértit Dóminus, et pérdidit eas usque ad fundaméntum

℟. Diréctus est in conversiónem géntium * Et tulit abominatiónes impietátis. ℣. Zelo zelátus est pro Dómino Deo. Et.

Lectio iij. *Cap.* 16.

Non dicas : A Deo abscóndar, et ex summo quis mei memorábitur ? In pópulo magno non agnóscar : quæ est enim ánima mea in tam imménsa creatúra ? Ecce cœlum, et cœli cœlórum, abyssus, et univérsa terra, et quæ in eis sunt, in conspéctu illíus commovebúntur , montes simul, et colles, et fundaménta terræ : cum conspéxerit illa Deus, tremóre concutiéntur.

℟. Elégit abjéctus esse in domo Dei, * Magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum. ℣. Et virtúte magna reddébat testimónium Jesu Christi Dómini nostri. Magis. Glória Patri. Magis.

In secundo Nocturno.

Aña. Audiéntes autem * gentes gavísi sunt, et glorificábant verbum Dei.

Aña Et cantábant * cánticum novum, carmen Deo nostro : Dóminus enim augébat quotídie, qui salvi fierent.

Aña. Multitúdinis * autem credéntium erat cor unum, et ánima una.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Lectio iv.

Emygdius e nóbili Francórum prosápia Tréviris natus, anno ætátis vigésimo tértio, paréntibus idolólatris frustra obstántibus, fidem Christi suscépit, et constantíssime proféssus est. Cum tribus discípulis Euplo, Germáno, et Valentíno vitam duxit : humánis spretis oblectaméntis rebus divínis plénius incumbé-

Digitized by Google

bat : erga próximum caritátis ardóre æstuábat, idcírco ad procurándam multórum salútem Romam se cóntulit. Hospítio excéptus in ínsula Tíberis, hóspitis fíliam per quinquénnium immedicábili morbo languénte baptísmo sanávit.

℟. A fácie furóris tui, Deus, conturbáta est omnis terra Miserére, et ne fácias consummatiónem. ℣. Avertátur furor tuus a pópulo tuo. Miserére.

Lectio v.

Mox, óculis cæci coram pópulo signo Crucis apértis, a multitúdine eum fílium Apóllinis credénte in templum Æsculápii ráptitur : ibi Christi servum se proféssus, ejus invocatióne magnum númerum ægrórum, nequídquam idóli opem implorántium, valetúdini restítuit, aras díruit, Æsculápii signum confráctum in Tíberim projécit. Quibus rebus, et mille tercentórum gentílium, præter Æsculápii sacerdótes, conversióne inde secúta, irritáti Posthúmii Titiáni præfécti Urbis minas, Angeli mónitu declínans, sanctum Marcéllum Pontificem ádiit, a quo Epíscopus ordinátus, et Asculum missus est.

℟. Montes commovebúntur, et colles contremíscent : *Misericórdia autem mea non recédet a te. ℣. Et fœdus pacis meæ non movébitur. Misericórdia.

Lectio vj.

Multis in itínere miráculis ingénti multitúdine Christo adjúncta, simul ac Asculum Emygdius pervénit, dæmones e simulácris idolórum per cuncta fana ejulátibus éditis, peregrínum, dolóris sui causam indicárunt. Quem cum concitáta plebs ad cædem quæreret, éxcitus tumúltus Polymius civitátis præses eum ad se vocátum multis, sed írritis verbis, ad Iovis et Angáriæ deæ Asculi patrónæ veneratiónem hortátur, promíssis etiam in præmium núptiis própriæ fíliæ Polísiæ, quam Emygdius ad Christum convérsam baptizávit, et post eam mille et sexaginta hómines, edúcta e saxo per ingens miráculum aquárum cópia. His in rábiem actus Polymius sancto Episcopo caput abscídit, quo facto, truncus ejus mirabíliter eréctus abjéctum humo próprium caput attóllens mánibus, per spátium tercentórum pássuum ad oratórium portávit. Unde ad templum máximum translátus est, ubi magna religióne Asculáni pópuli, et concúrsu exterórum hanc usque in diem cólitur. Incidit ejus beáta mors, persecutióne Diocletiáni duránte.

℟. Misericórdia tua, Dómine, non recédat a nobis, *Ut salvet nos, dum terra tremit. ℣. Eleva bráchium tuum, et déxtera tua glorificétur in nobis. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Ańa. Sicut pastor * gregem suum pavit, et in bráchio suo congregávit agnos.

Ańa. Trádidit * corpus suum in mortem, ídeo coronátus póssidet palmam.

Ańa. In vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam, et magnum decórem impónes super eum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 21.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Tunc dicébat illis : Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum, et terræmótus magni erunt per loca. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 1. *in Evang.*

Dominus et Redémptor noster parátos nos invenírе desíderans, senescéntem mundum quæ mala sequántur, de-

Digitized by Google

núntiat, ut nos ab ejus amóre compéscat. Appropinquántem ejus términum quantæ persecutiónes prævéniant, innotéscit ; ut si Deum metúere in tranquillitáte nólumus, saltem vicínum ejus judícium vel persecutiónibus attríti timeámus.

℟. Hic est fratrum amátor et pópuli Israel : ℣. Hic est, qui multum orat pro pópulo, et univérsa sancta civitáte Jerúsalem. ℣. Ipse intercédat pro nobis ad Dóminum. Hic.

Lectio viij.

Hic étenim lectióni sancti Evangélii, quam modo vestra fratérnitas audívit, paulo supérius Dóminus præmísit dicens : Exsúrget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum : et erunt terræmótus magni per loca, pestiléntiæ, et fames. Et quibúsdam interpósitis, hoc quod modo audísti, adjúnxit : Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium præ confusióne sónitus maris, et flúctuum. Ex quibus profécto ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventúra formidámus.

℟. Iste sanctus gloriósum sánguinem fudit pro Dómino, amávit Christum in vita sua, imitátus est eum in morte sua, Et ídeo glorificávit eum in cœlis. ℣. Iste sanctus conféssus est Jesum Christum coram homínibus. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Dum gentem contra gentem súrgere, earúmque pressúram terris insístere plus jam in nostris temporibus cérnimus quam in codícibus légimus. Quod terræmótus urbes innúmeras óbruat, ex áliis mundi pártibus scitis, quam frequénter audívimus pestiléntias sine cessatióne pátimur : signa vero in sole, et luna, et stellis, adhuc apérte mínime vídimus, sed quia et hæc non longe sint, ex ipsa jam áeris immutatióne collígimus.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES,
et per Horas.

Ant. Ut cognóvit Emygdius * quod magnus est Dóminus Deus noster præ ómnibus diis, státuit custodíre judícia justítiæ suæ. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dominica.

Ant. Exívit de domo sua, * et de cognatióne sua, et venit in terram, quam monstráverat illi Deus.

Ant. In hoc excitávit illum * Dóminus, ut osténderet in eo virtútem suam, et annuntiáret inter gentes nomen suum.

Ant. Intelléctum dedit ei, * et instrúxit in via hac, qua graderétur, et firmávit super eum óculos suos.

Ant. Diréctus est * in conversiónem géntium et tulit abominatiónes eárum.

Capitulum. *Jac.* 1. *b.*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem : quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Jesu coróna Mártyrum,
Qui post cruénta prælia
Ad sempitérna præmia
Sanctum vocásti Emygdium ;
Casti cruóris púrpura
Palmáque ovántem nóbili,
Inter choros cœléstium
Reples beáto lúmine.
Nunc ejus ad victórias
Nos somnoléntos éxcita,
Virtútis ad præcónia
Sopóre mersos líbera.
Ut invocátus réddidit
Membris salútem lánguidis,
Sic labe prorsus críminum
Arcána purget méntium.
Ut éditis miráculis,
Aras deórum díruit,
Sic damna præsens árceat,
Quæcúmque nobis imminent.
Ut voce quondam sústulit
Cultus nefándos dæmonum,
Sic ímpetret precántibus,
Ætérna cœli gáudia.
Tu postulátis ánnue,
Rex magne Jesu mártyrum,
Cum Patre, et almo Spíritu,
Regnans per omne sæculum. Am.

Digitized by Google

℣. **Ora pro nobis, sancte Emygdi.**
℟. **Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.**

Ad Bened. Ańa. **O virum ineffábilem, * per quem nobis antíqua prodígia Móysis coróscant, cujus nútibus e saxo aqua baptísmatis Asculáno pópulo emanávit : per quem evangélica lux effúlsit : quem triúmphans excépit cúria cœléstis ; illic pro nobis intercédere dignétur, ut suo mereámur gaudére consórtio.**

Oratio.

DEus, qui Beátum Emygdium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, idolórum victória, et miraculórum glória decorásti : concéde propítius ; ut, eo interveniénte, malórum spirítuum fraudes vincere, et coruscáre virtútibus mereámur. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ańa. **Exívit de domo sua.**
℟. br. **Glória et honóre Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.**

Ad Sextam.

Ańa. **In hoc excitávit illum.**

Capitulum. *Eccli* 15. *a.*

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. **Posuísti Dómine, Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.**

Ad Nonam.

Ańa. **Diréctus est.**

Capitulum. *Eccli.* 39.

IUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. **Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.**

In ij. Vesperis, Ańa. **Ut cognóvit Emygdius,** cum reliquis de Laudibus. Psalm. **Dixit Dóminus,** cum reliquis de Dominica, et loco ultimi, Psalm. **Crédidi,** Hymnus. **Jesu coróna Mártyrũ.**
℣. **Méritis et précibus beáti Emygdii. ℟. Propítius esto, Dómine. clero et pópulo tuo.**

Ad Magnif. Ańa. **O Emygdi, martyr glorióse, in Christo genuísti fílios, et veræ fídei lacte enutrísti, tua, quæsumus, orátio comméndet nos indesinénter Deo.**

Oratio ut supra in Laudibus.

DIE XI. SEPTEMBRIS.

(Dies assign. ex ix. hujus.
S. Petri Claver Conf. e Soc. Jesu.
Duplex
Omnia ut in fine Breviarii, die ix. hujus.

DIE XXIV. SEPTEMBRIS.

B. Virg. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum.
Duplex.
Omnia ut in proprio Hispaniæ, eadem die

DIE XXX. OCTOBRIS.

S. Alphonsi Rodriguez Conf. e Soc. Jesu. Duplex.
Omnia ut in fine Breviarii, eadem die.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

S. Stanisla Kostkæ Confessoris.
Duplex.
Omnia ut in fine Breviarii, eadem die.

Imprimatur.
Mechliniæ, die 11 Junii 1889.
† PETRUS LAMBERTUS, Card. GOOSSENS.
Archiepiscopus Mechlinien.

MECHLINIÆ, H. DESSAIN. — MDCCCLXXXIX.

Digitized by Google

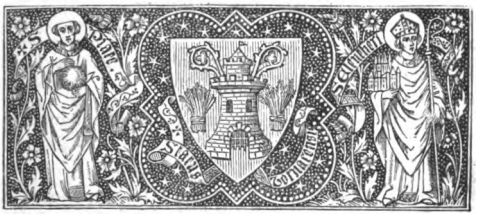

Suffragia Sanctorum

AGENDA IN ECCLESIA SEMINARII TORNACENSIS S. CAROLO BORROMEO DICATA.

De S. MARIA, S. JOSEPHO *et* SS. APOSTOLIS PETRO ET PAULO *ut in Breviario.*

IV. DE S. CAROLO, TITULARI.

AD VESPERAS,

Ańa. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriae índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

AD LAUDES,

Ańa. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

VEL AD VESPERAS ET AD LAUDES.

Ańa. Beátus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, praedicávit praecéptum Dómini: constitútus est in monte sancto ejus.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Oratio.

ECCLESIAM tuam Dómine, Sancti Cároli, Confessóris tui atque Pontíficis contínua protectióne custódi : ut sicut illum pastorális sollicitúdo gloriósum réddidit, ita nos ejus intercéssio in tuo semper fáciat amóre fervéntes.

V. DE PATRONIS DIOEC. SS. ELEUTHERIO ET PIATO.

AD VESPERAS,

Ańa. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

AD LAUDES,

Ańa. In coeléstibus regnis Sanctórum habitátio

Digitized by Google

est, et in aetérnum réquies eórum.

℣. Gloriósus Deus in sanctis suis. ℟. Mirábilis in majestáte sua.

Oratio.

SANCTORUM tuórum nos, Dómine, Piáti et Eleuthérii patrocínia colláta non déserant, qui fragilitátem nostram et méritis tueántur et précibus.

VI. DE PACE.

AD VESP. ET LAUDES,

Ánt. Da pacem Dómine in diébus nostris, quia non est álius, qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Oratio.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum.

IMPRIMATUR.
Tornaci, die 25 Julii 1890.
G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

Typis Societatis S. Joannis Evangel. — Tornaci [Belg.]

Digitized by Google

PROPRIUM
OFFICIORUM SANCTORUM
DIŒCESIS HARLEMENSIS.

PARS HIEMALIS.

Die 4. Decembris.

In Festo S. Barbaræ, Virginis et Martyris.
Duplex.

Omnia de communi virginum [99], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ miráccula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Bárbaræ vírginis et mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

Commemoratio feriæ.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.
Lectio iv.

BARBARA Nicomediæ in persecutióne Júlii Maximíni pro christiána fide et virginitáte insigniter decertávit. A patre siquidem Dióscoro, viro nóbili, sed gentili, munítæ turri ob egrégiæ pulcritúdinis custódiam inclúsa, in fidei mystériis, quæ ab ineúnte ætáte didícerat, meditándo et orándo se exércens ad martyrii certámen properábat. Deínde ad matrimónium sollicitáta, patri idípsum urgénti suam in Christum fidem et virginitátis propósitum libere conféssa est. Et occasióne data cum de sanctíssima Trinitáte sapiénter dissérreret, parentíque obstináte incrédulo fidem Salvatóris suadéret, inhumániter ab eo tractáta fugam iniit: in qua mirabíliter a Deo protécta, aliquámdiu látuit. Mox vero diligénter perquisítam et próditam crudelitérque raptátam pater furens ad Martiánum præsidem pertráxit.

℟. Propter veritátem. [108].

Digitized by Google

Lectio v.

PRÆSES virginem blanditiis primo aggréssus, ubi se nihil vidit efficere, nudam nervis búbulis crúdéliter cædi, deinde præacútis téstulis vúlnera perfricári imperat. Tum cárcere tetérrimo inclúsa est; ubi clarissima lux obórta mirabiliter eam confortábat. Dénique post lampadárum adustiónem, mamillárum præcisiónem, ungulárum laniénam, cápitis contusiónem, aliáque torménta fórtiter superáta, ad mortem condemnátur, et patre officium carnifícis agénte gládio percússa gloriósum martyrii agónem consummávit. Corpus ejus primo Venétias translátum, ibi pro majóre parte requiévit: inde vero témporis succéssu divérsæ portiónes Romam et ad ália loca destinátæ sunt. Ex quibus præclárse reliquiæ Roma anno nongentésimo octogésimo quinto Gandávum ad cœnóbium sancti Bavónis delátæ, ibi in cathedráli ecclésia religióse servántur.

℟. Dilexisti justitiam. [109].

Lectio vi.

ANNO autem salútis millésimo quadringentésimo quadragésimo octávo Gorcómii in óppido Holländiæ illústre per sanctam Bárbaram cóntigit miráculum. Cum enim quidam Jánius pius ac dives, Henricus cognómine Coquus, incénsæ sub noctem domus suæ æstuántes flammas vix evasisset; iterúmque ad exportándam pecúniam ardéntia penetrália fuisset ingréssus, et a subitánea conflagrántis molis ruina tactus letáliter cruciarétur, pro pœniténtiæ aliísque extrémis sacraméntis sollícitus sanctam Bárbaram ex more quotidiáno invocábat. Quæ ea spécie qua in eccléśia erat depícta appárens súpplicem suum ex médiis flammis edúxit, vitam illi usque ad annóram suo patrocínio prolongátam asserens. Igitur Henricus, toto córpore usque ad præcórdia ambústus, collo item, axillis scapulisque obrigéntibus, ad filiæ suæ Eduárdæ domum solus, ut póterat, perréxit, extréma ecclésiæ sacraménta expóstulans, et concurréntibus ad se miserábilia mémbra tractánda cum piis mónitis ófferens. Tandem facta ómnium ab ineúnte ætáte peccatórum confessióne vivíficis munítus est sacraméntis. Et mox sanctæ Bárbaræ, ac sancti Laurentii specialiter, nec non ómnium sanctórum patrocínia invocans, et exclámans: Dómine Jesu Christe, in manus

Digitized by Google

tuas comméndo spiritum meum, feliciter obdormivit. Quæ ómnia Theodoricus Pauli de Gorcómio présbyter post administráta sacraménta moriéntem inter bráchia tenens fidelissime conscripsit et religiósæ fidélium memóriæ consecrávit

℟. Afferéntur regi. [109].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cælórùm decem virginibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Ex diversis quæstionibus octoginta tribus 59.

VIDENTUR mihi quinque virgines significáre quinquepartitam continéntiam a carnis illécebris. Continéndus est enim ánimi appetitus a voluptáte oculórum, a voluptáte aúrium, a voluptáte olfaciéndi, gustándi, tangéndi. Sed quia ista continéntia partim coram Deo sit, ut illi placeátur in interióre gaúdio consciéntiæ, partim coram hominibus tantum, ut glória humána capiátur, quinque dicúntur sapiéntes et quinque stultæ, utræque tamen virgines, quia útraque concontinéntia est, quamvis divérso fómite gaúdeat. Lámpades autem sunt, quia mánibus gestántur ópera, quæ secúndum continéntiam istam fiunt. Omnes vero accepérunt lámpades suas et venérunt óbviam sponso. Intelligéndum est ergo Christi nómine censéri de quibus ágitur. Non enim possunt, qui christiáni non sunt, sponso Christo venire óbviam. Sed quinque fátuæ accéptis lampádibus suis non sumsérunt óleum secum. Multi enim, quamvis de Christi bonitáte plúrimum sperent, gaúdium tamen non habent, dum continénter vivunt, nisi in laúdibus hóminum. Non ergo habent óleum secum. Nam ipsam lætitiam óleo significári árbitror. Proptérea únxit, inquit, te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis. Qui autem non proptérea gaudet, quia Deo intrínsecus placet, non habet óleum secum. Prudéntes autem accepérunt secum óleum in vasis suis cum lampádibus, id est, lætitiam bonórum óperum in corde atque consciéntia posuérunt.

℟. Hæc est virgo. [112].

Lectio viii.

TARDANTE vero sponso dormitavérunt omnes: quia ex utróque génere

Digitized by Google

continéntium hóminum, sive eórum qui coram Deo exúltant, sive eórum qui in laúdibus hóminum acquiéscunt, moriúntur hoc intervállo témporis, donec sub advéntu Dómini fiat resurréctio mortuórum. Média autem nocte, id est, nullo sciénte aut speránte, quippe cum ipse Dóminus dicat: De die autem illa et hora nemo scit: clamor factus est: Ecce sponsus venit, súrgite óbviam ei. In ictu enim óculi et in novíssima tuba omnes resurgémus. Ergo surrexérunt omnes vírgines illæ et aptavérunt lámpades suas, id est, ratiónes reddéndas óperum suórum. Et dixérunt stultæ ad sapiéntes: Date nobis de óleo vestro, quia lámpades nostræ extinguúntur. Quorum enim facta aliéna laude fulciúntur, eádem subtrácta deficiunt: et de consuetúdine id semper inquírit, unde gaudére ánimus solet. Itaque hóminum, qui corda non vident, testimónium volunt habére apud Deum, qui cordis inspéctor est. Sed quid respondérunt sapiéntes? Ne forte non sufficiat nobis et vobis. Unusquísque enim pro se ratiónem reddet: nec aliéno testimónio quisquam adjuvátur apud Deum, cui secréta cordis appárent: et vix sibi quisque súfficit, ut ei testimónium perhibeat consciéntia sua. Ite magis ad vendéntes et émite vobis. Non consílium dedísse putándæ sunt, sed crimen eárum ex obliquo commemorásse. Vendunt enim óleum adulatóres, qui sive falsa sive ignoráta laudándo ánimas in errórem mittunt, et eis vana gaúdia tamquam fátuis conciliándo áliquam de his mercédem, sive cibórum sive pecúniæ sive honóris sive alicújus cómmodi temporális, accípiunt. Ite ergo magis ad vendéntes et émite vobis, id est, videámus nunc, quid vos ádjuvant, qui vobis laudes véndere consuevérunt et vos in errórem indúcere, ut non coram Deo, sed ab homínibus glóriam quæreréris.

℟. Média nocte. [112].

Lectio ix.

EUNTIBUS autem illis émere, venit sponsus: id est, inclinántibus se illis in ea, quæ foris sunt, et sólitis gaudére quæréntibus, quia gaúdia intérna non nóverant, venit ille qui júdicat. Et quæ parátæ erant, id est, quibus bonum coram Deo testimónium consciéntia perhibébat, intravérunt cum eo ad núptias, id est ubi munda ánima puro et perfécto sempiternóque Dei verbo fecundánda copulátur. Et

Digitized by Google

clausa est jánua, id est, recéptis illis, qui sunt in angélicam vitam immutáti, clausus est áditus ad regna cælórum. Non enim post judícium patet precum aut meritórum locus. Novíssime autem véniunt et réliquæ vírgines, dicéntes: Dómine, Dómine, áperi nobis. Non dictum est, quod émerint óleum: et ídeo intelligéndæ sunt, nullo jam remanénte de aliénis laúdibus gaúdio, in angústiis et magnis afflictiónibus redíre ad imploratiónem Dei. Sed magna est ejus sevéritas post judícium, cujus ante judícium ineffábilis misericórdia prærogáta est. Itaque respóndens áit: Amen dico vobis, quod néscio vos. Ex illa scilicet régula, qua non habet ars Dei, hoc est, sapiéntia Dei, ut intrent in gaúdium ejus, qui non coram Deo, sed ut placérent homínibus, visi sunt áliquid secúndum præcépta ejus operári. Átque ita conclúdit: Vigiláte ergo, quia nescítis diem neque horam. Non modo illius últimi témporis, quo ventúrus est sponsus, sed suæ quisque diem dormitiónis et horam nescit Quisquis autem parátus est usque ad somnum, id est usque ad mortem, quæ ómnibus debétur, parátus étiam inveniétur, cum illa vox média nocte sonúerit, qua omnes evigilatúri sunt.

Te Deum laudámus.

In laudibus commemoratio feriæ.

Die 17. Decembris.

In Festo Depositionis S. Beggæ, Viduæ, Patronæ Begginarum.

Duplex primæ classis sine octava.

Pro Begginarum curiis.

Omnia de communi nec virginum nec martyrum, [118], *præter sequentia.*

Ad vesperas antiphonæ de laudibus, psalmi de comm.

Capitulum. Prov. 31.

MULIEREM fortem quis invéniet? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

LAUDE solémni modulémur omnes
Carmen illústris sub honóre mátris,
Et Deo junctæ veneránda Beggæ
Festa colámus.

Quæ tori consors pia, casta, prudens,
Post viri cædem decus omne sæcli
Sprevit, et vivens tibi sacra, Christe,
Hóstia fulsit.

Virginum turmas generósa mater

Digitized by Google

Cólligens, castas humilésque, summo
Cælitum promta Dómino dicátas
Mente sacrávit.
Spes ave nostræ decus et catérvæ,
Jam fruens Christo; méritis cliéntes
Adjuva, votis faveásque semper
Sédula nostris.
Tu gregem custos pia filiárum,
Mater, instaúra; fideique penna
Súbleva mentes súperum sacrándas,
Mater, amóre.
Sit Deo trino decus atque virtus,
Begga quem cælo rútilans adórat:
Præstet ut sanctæ videant cliéntes
Gaúdia matris. Amen.

℣. Ora pro nobis, sancta mater Begga. ℟. Út digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificát, *Antiph.* O fundátrix Begginárum, gregem tuum dirige; in odórem unguentórum Christi fac nos cúrrere.

Oratio.

DEUS, qui nos sanctæ Beggæ matris nostræ ánnua solemnitáte lætificas: concéde propitius; ut, quam venerámur officio, continéntiæ, humilitátis, obediéntiæ et piæ devotiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Fit commemoratio feriæ.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Laudémus Deum nostrum * in confessióne sanctæ matris Beggæ.

Hymnus.

CHRISTE, sanctárum decus atque splendor
Méntium, laudes tibi concrepámus,
Dum sacro splendet veneránda cultu
Glória Beggæ.
Illius sanctum pietátis ardor
Pectus incéndens, tibi dedicáta
Virginum sacris cumulósa flammis
Agmina duxit.
Christe, rex regum, fámulas poténti
Grátia firma: calidásque matris
Excita flammas, quibus astra puro
Corde petámus.
Laus, honor, virtus, tibi sit, beáta
Trinitas, Beggam méritis corónans:
Et tuum nobis celebrétur omni
Témpore nomen. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Ardens flamma caritátis, se decóre castitátis sancta Begga índuit, cui mundus florens víluit.

Digitized by Google

Psalmi nocturnorum de communi virginum [102].

Ant. Relinquens aulas régias, septem struxit eccléstas, ut Christo vacans cælica serviret cum lætitia.

Ant. Begga mater piissima, adspírans ad cæléstia, Christo dicávit plúrima virginitátis ágmina.

℣. Spécie tua et pulcritúdine tua. ℟. Intènde, próspere procède, et regna.

Lectiones Mulierem fortem, *de communi*, [119].

℟. I. Juncta toro Begga máter fructu prólium beátur, * Christo pie famulátur, divitans ecclésiam.

℣. Parricidam Gonduinum pie éducat, divínum docta verbum, fertque trinum ex virtúte méritum. Christo.

℟. II. Persecútor dum paréntem impie trucidat, * Mentem pia vídua doléntem munit patiéntia.

℣. Flumen tránsiens secúra, fugit Christo servitúra; et pericula futúra vincit ope cælica. Mentem.

℟. III. Jam solúta lege viri, Christi jugo vult muníri: * Romam petit, * Erudíri pietátem cúpiens.

℣. Sacra Christo reddens vota: secum rétulit devóta, quas optábat mente tota, sanctórum reliquias. Romam. Glória Patri. Erudíri pietátem.

In II. Nocturno.

Ant. Pie dispónens ómnia, fert vitæ necessária Begga mater cliéntibus, mentémque dat cæléstibus.

Ant. Mariæ matris virginis exémplo præit ómnibus, obediéntem, húmilem castámque vitam prædicans.

Ant. Sic filiárum glóriam intus per Christi grátiam demónstrat, tota cælicis obtémperans oráculis.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

SANCTA Begga, Pipini a Landis, Majóris domus Austrásiæ primique Brabántiæ ducis, et Idubérgæ, cognoménto Íttæ, ex Aquitániæ dúcibus ac Hibérniæ régibus oriúndæ, filia; fratrem hábuit Grimoáldum, majórem ejúsdem domus, ac beátam Gertrúdem sorórem. Quæ a ténearis annis omni virtútum génere imbúta, cum provectiórem attigisset ætátem, feliciter nupsit magno ducit Ansegiso, marchióni sacri impérii, beáti Arnúlphi, ex majóre domus Austrásiæ Meténsis episcopi, fílio. Ex quo generósam sóbolem Pipinum Herstállum génuit, aliorúmque nobilissimórum regum mater éxtitit. Hæc Gonduinum

Digitized by Google

infántem, quem in via expósitum maritus inter venándum forte sustúlerat et de sacro fonte suscéperat, pie excipiens (de persecutiónibus sibi ab illo inferéndis divínitus edócta) benígne áluit in fílium. Post óbitum vero sanctæ Gertrúdis mota crebérrimis miráculis, quæ ad ejus reliquias ac léctulum contingébant, vírgines ac féminas consénsu mariti in suo palátio congregávit, quas ad amórem Christi inflammáre studébat. Cum autem Gonduínus dominándi libídine Ansegísum patrem inter venándum crudéliter occidísset, sancta Begga pari discrímine impétitur: sed fuga divínitus evádens, se Deo mancipáre státuit.

℟. Cor ad Christum anhelábat. * Et in loco, quem monstrábat Dóminus, septem fundábat pérvigil ecclésias.

℣. Ad salútem animárum Jesu Christo devotárum piam vitam Begginárum póstmodum instituit. Et in loco.

Lectio v.

REBUS itaque suis prudénter dispósitis Romam ad límina apostolórum se cóntulit. Unde cum benedictióne papæ et donátis sanctórum reliquiis feliciter revérsa, ad exémplar septem Romanárum ecclesiárum, ut in réditu vóverat, totídem ecclésias in Andanénsi município ad Mosam, divína revelatióne monstráto, construxit. Póstea vero Pipino fílio suo principátum resignans, claustrum seu cúriam Andanénsem fundávit. Vitam quoque Begginárum, quas ad exémplum beátæ Maríæ vírginis castitátem, humilitátem ac obediéntiam cólere docébat, instituit. Admirábili quoque pietátis zelo, fílias suas spirituáles, ópera religiosárum virginum ex Nivellénsi monastério evocatárum, Dei cultum plénius édocens, forma gregis facta ómnibus sanctíssime prælúxit, donec oratiónibus, vigíliis, jejuniísque confécta mortem prædíxit: ac vivíficis munita sacraméntis, his qui áderant lugéntibus ac psalmos recitántibus valedícens, migrávit in cælum décimo sexto Kaléndas Januárii, anno salútis sexcentésimo nonagésimo octávo.

℟. Ad exémplar Christi matris voluntátem summi Patris, * Fundaméntum pietátis, ásseclas edócuit.

℣. Castitátem mentis flore, et humilitátem more, observándam vult decóre, cum obediéntia. Fundaméntum.

Digitized by Google

Lectio vi.

POST mortem in cúria Andanénsi, et basilica sancti Petri apostolórum princípis, accípiens depositiónem, plúrimis miráculis cláruit. Pium quoque Begginárum institútum annuénte Deo feliciter excrévit. Exstrúctis siquidem per divérsas províncias cúriis Begginálibus, quæ a sancta fundatrice nomen sortitæ sunt, cura sacrórum antistitum et princípum favóre, Begginæ in Bélgio præcípue floruérunt. Quas Innocéntius quartus, et Urbánus quartus, Joánnes vigésimus secúndus, Adriánus sextus, aliíque summi pontífices laudántes, episcopórum curæ ac patrocínio subjecérunt. Qui castitátis, humilitátis et obediéntiæ propósitum a sancta Begga primitus institútum temporáli voto, ad moram in cúriis restricto, póstmodum ómnibus Begginis solémniter profiténdum censuérunt. Cultum vero fundatrícis suæ áliquot annis collápsum Begginæ in Bélgio zelo et ópera piíssimæ Isabéllæ Austriacæ, serenissimæ Belgárum princípis, post initium sæculi a Christo nato décimi séptimi, cum plenária indulgéntia divérsis Begginárum cúriis in festo sanctæ Beggæ a summis pontíficibus concéssa, feliciter restaurárunt.

℟. Moritúra mater pia, * Cælum súspicit in via, quam calcávit cum Maria virgine deipara.

℣. Vocans turmas fíliárum, cibum petit animárum, sacraméntum Christi carum, últimum viáticum. Cælum súspicit. Glória Patri. Cælum.

In III. Nocturno.

Ant. Húmilis ancílla Christi, quem fervénter dilexísti, regnum ejus percepísti: nos cliéntes réspice.

Ant. Castam humilémque mentem, júgiter obediéntem, Christo pie adhæréntem, mater, nobis impetra.

Ant. Begga mater gloriósa, paradísi vernans rosa, esto nobis gratiósa apud Christum júdicem.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Lectiones de homilia sancti Gregorii in evangelium Símile est regnum cælórum thesaúro, *de communi*, [122].

℟. VII. Meritórum tota plena Christum flagrat mens seréna, quæ beátus vitæ vena, * Tendens ad cæléstia.

℣. Begga mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dirige. Tendens.

Digitized by Google

℟. VIII. Sancta mater, vivens cælo, nos cliéntes sacro zelo, * Dum arctámur in hoc prælo carnis, præsens ádjuva.

℣. Tuæ vitæ institútum, sacra sémita virtútum, ut sit nobis iter tutum, apud Deum sátage. Dum arctámur. Glória Patri. Dum arctámur.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Ego quasi vitis fructificávi odórem suavitátis, et flores mei flores honóris et honestátis.

Psalmi de dominica, 19.

Ant. O sancta mater Begga, quam pulcra es et quam decóra in Begginái familia.

Ant. Speciósa facta es et suávis, beáta mater Begga, in delíciis filiárum tuárum Christo famulántium.

Ant. O quam pulcra est casta generátio cum clarisáte! Immortális est enim memória illius: quóniam apud Deum nota est et apud hómines.

Ant. Transite ad me omnes qui concupiscitis me, et a generatiónibus meis implémini.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [123].

Ad Benedictus, *Antiph.* Regnum mundi et omnem ornátum sæculi contémsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi, quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi.

Oratio.

DEUS, qui nos sanctæ Beggæ matris nostræ ánnua solemnitáte lætificas: concéde propítius; ut, quam venerámur officio, continéntiæ, humilitátis, obediéntiæ et piæ devotiónis sequámur exémplo. Per Dóminum nostrum.

Fit commemoratio feriæ.

Ad horas, *antiphonæ de laudibus*, *reliqua de communi.*

In secundis vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, *Antiph.* Ave, mater speciósa, clárior sidéribus, cujus vultam ac decórem concupivit Dóminus: sancta Begga, Begginárum mater dives méritis, funde preces redemtóri pro tuis supplicibus.

Die 1. Martii.

In Festo
S. Svidberti, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de communi confessoris pontificis [57], *præter sequentia.*

Ad vesperas, *antiphonæ de laudibus.*

Ad Magnificat, *Antiph.* Stans in médio gentilium beátus Svidbértus excla-

Digitized by Google

mávit et dixit: Dóminus Jesus Christus ventúrus est judicáre hunc mundum: sempitérnum impœniténtibus supplícium, convérsis ætérnæ glóriæ præmia decérnet: convertímini, et præparámini in advéntum ejus.

Oratio.

DEUS, qui ad conversiónem géntium beátum Svidbértum confessórem tuum atque pontíficem evangélicæ prædicatiónis grátia ac miraculórum glória sublimásti: concéde propítius; ut, qui per ejus ministérium fidem tuam edócti sumus, ejúsdem intercessióne ad visiónem glóriæ tuæ perducámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno.

Ant. Divino oráculo in salútem géntium natus est sanctus Svidbértus.

Ant. Svidbértus ab adolescéntia in disciplína Dómini exercitátus, evangélicam perfectiónis grátiam consecútus est.

Ant. Flammescénte in péctore amóre Christi, factus présbyter, ad conversiónem géntium accíngitur.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Lectiones Fidélis sermo, *de communi*, [60].

℟. I. Dum fúlmine divini verbi idolórum superstitiónem insectarétur beátus Svidbértus: * A gentilibus irruéntibus in eum cárceri mancipátus est

℣. Sócios suos ad constántiam gloriósi martyrii invícto ánimo cohórtans. A gentilibus.

℟. II. Oránte sancto Svidbérto appáruit illi ángelus Dómini, dicens: Noli timére, serve, Dei, quia Dóminus tecum est: et confráctis vínculis líberans eum, * Verbum Dómini constánter annuntiáre præcépit.

℣. Cælésti splendóre Deus cárcerem illustrávit, reseratísque seris edúcens eum ángelus. Verbum.

℟. III. Beátus Svidbértus divino spíritu replétus gentilibus dixit: * Resipíscite a simulácris, et convertímini servíre Deo vivénti.

℣. Supplícia damnatórum et gaúdia beatitúdinis ætérnæ fórtiter eis incúlcans ad Christi fidem omnes inflammábat, dicens. Resipíscite. Glória Patri. Resipíscite.

In II. Nocturno.

Ant. Sanctus Svidbértus Fostelándiam cum sóciis magna virtúte ingréssus est, elíminans superstitiónem idolórum.

Digitized by Google

Ant. In mortis pericula pro Christo procédens fúlmine divini verbi impietátem proscripsit.

Ant. Svidbértus pro amóre Christi vinculis constrictus, ab Angelo in messem Dómini mirabiliter edúctus est.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Lectio iv.

SVIDBERTUS, patre Sigebérto et Berta matre comitibus in Anglia oriúndus, quis qualisve futúrus esset, primo sui concéptus témpore próditum est. Nam dum mater assíduis précibus prolem a Deo postuláret, quam ejus servítio consecráret, nocte quadam stellam miræ magnitúdinis et fulgóris in stratum suum delábi in somnis conspéxit. Quod cum episcopo Lindisfernénsi indicásset, erigitur in spem prolis, quæ multis doctrinæ et sanctitátis lucem esset allatúra. Quare puer futúræ sanctitátis indíciis in lucem éditus, ab ipsis pæne incunábulis egrégium maximárum virtútum spécimen dedit.

℟. Doctrinæ suæ veritátem gentilibus assertúrus beátus Svidbértus, crucis signum super óculos cæci efformávit. * Et cum corporáli visu cæléste lumen ánimæ illius infúdit.

℣. Flexis enim génibus Christi clementiam supplíciter exorávit. Et cum.

Lectio v.

DECIMO quinto ætátis suæ anno spretis sæculi illécebris ad religiósæ vitæ austeritátem confúgit. In qua per multos annos, ante et post susceptum sacerdótii gradum, ita se exércuit, ut étiam reges et príncipes in sui admiratiónem pertráheret. Quare dignus hábitus est, ut monastério cuidam, cui nomen Dacóre, abbas præficerétur. Postrémo beátus Egbértus eum propter eximium amórem in Deum et fervórem in salútem proximórum cum áliis úndecim destinávit, ut gentem Frisonum Saxonúmque a mísera dæmonum servitúte in libertátem Christi vindicáret. Cujus rei grátia cum agrum Trajecténsem et vicina loca excóleret, magnam bárbaræ gentis invidiam sustínuit. Ex cárcere étiam mirabiliter ab ángelo edúctus in evangélicam messem, multos fílios Jesu Christo acquisívit.

℟. Benedícimus Deum cæli, qui talem sibi elégit fámulum. * Et confitémur Dóminum Jesum Christum esse salvatórem mundi.

Digitized by Google

℣. Gentiles unánimi voce exclamárunt: Execrámur idóla omnémque simulacrórum superstitiónem. Et confitémur.

Lectio vi.

CRESCENTE quotidie número fidélium, quo facílius quod magno sudóre partum erat conservarétur, fratres una cum neóphytis Trajéctum convenientes Willibrórdum et Svidbértum óperi ac gregi dominico cum episcopáli autoritáte præficiéndos censuérunt. Quam dignitátem sánctus Svidbértus in Anglia consecútus Trajéctum revérsus est. Ubi cœptum opus constánter perficiens, longe latéque Hollándiam, Frísiam, et præcípue Teysterbándiam pervagátus, plúrimis ecclésiis ædificátis, rem christiánam mirabiliter auxit. Inde étiam pro zeli sui amplitúdine ad Brunsvicénses, Westphálos, Boructuários, iisque vicinos bárbaros, ánimum et óperam convértit, cum ingénti fructu ac miraculórum cópia. Donec tandem in vico Werdénsi, quem a Pipino, intercessióne Plectrúdis cónjugis dono accéperat, ædificáto monastério, sanctissimo fine quiévit anno salútis septingentésimo décimo séptimo, plúrimis in vita et post mortem a Deo miráculis honorátus. Nam paralyticos, dæmoniacos et cæcos signo crucis sanitáti restituit, et tres mórtuos ad vitam revocávit. Quibus post centum fere annos rite cógnitis, Leo tértius summus póntifex, in præséntia Cároli Magni, de assénsu suórum cardinálium ceterorúmque prælatórum in Werda assisténtium, eum sanctórum confessórum catálogo solémniter adscripsit.

℟. O virum mirábilem in signis et prodígiis! per quem illuminántur cæci, sanántur ægri: * Et expellúntur dæmones.

℣. Christi fides propagátur; fit salus credéntibus. Et expellúntur. Glória Patri. Et expellúntur.

In III. Nocturno.

Ant. Dóminus Jesus ventúrus est judicáre hunc mundum: convertímini a simulácris, servíre Deo vivénti.

Ant. Si hóminem hunc Christi fide sanáveris, crédimus, Jesum esse salvatórem mundi.

Ant. Sanctus Svidbértus christiánæ fídei veritátem contestátus est, et per signum crucis cæcum illumináyit.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchisedech.

Digitized by Google

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 5.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 17. in Evang. 16.

Missis prædicatóribus in evangélio dicitur a Dómino: Vos estis sal terræ. Si igitur cibus Dei est pópulus, condiméntum cibi sacerdótes esse debuérunt. Sed quia, dum nos ab oratiónis et eruditiónis sanctæ usu cessámus, sal infatuátum est, condíri non valet cibus Dei. Atque idcírco ab autóre non súmitur, quia exigénte fatuitáte nostra minime conditur. Pensémus ergo: qui unquam per linguam nostram convérsi, qui de pervérso ópere nostra increpatióne corrépti, pœniténtiam egérunt? quis luxúriam ex nostra eruditióne deséruit? quis avarítiam, quis supérbiam declinávit? Pensémus: quod lucrum Deo fécimus nos, qui accépto talénto ab eo ad negótium missi sumus? quale ei lucrum animárum de nostra negotiatióne monstrábimus? quot ejus conspéctui animárum manípulos de prædicatiónis nostræ ségete illatúri sumus?

℟. Hic est Svidbértus, eléctus Dei póntifex, cui Dóminus post apóstolos tantam grátiam conférre dignátus est: * Ut in virtúte Trinitátis deíficæ mererétur fieri trium mortuórum suscitátor magníficus.

℣. Replétus fide et spíritu sancto, prædicábat evangélium Christi, Dómino cooperánte et sermónem confirmánte sequéntibus signis. Ut in virtúte.

Lectio viii.

Ponamus ante óculos nostros illum tantæ districtiónis diem, quo judex véniet, et ratiónem cum servis suis, quibus talénta crédidit, ponet. Ecce in majestáte terribili inter angelórum et archangelórum choros vidébitur. In illo tanto exámine electórum ómnium et reprobórum multitúdo deducétur, et unusquísque quid operátus sit ostendétur. Ibi Petrus cum Judæa convérsa, quam post se traxit, apparébit: ibi Paulus convérsam, ut ita dixerim, mundum ducens: ibi Andréas post se Achájam, ibi Joánnes Asiam, Thomas Indiam, in conspéctu sui júdicis convérsam ducet: ibi omnes dominici gregis arietes cum anímá-

Digitized by Google

rum lucris apparébunt, qui sanctis prædicatiónibus Deo post se súbditum gregem trahunt. Cum igitur tot pastóres cum grégibus suis ante ætérni pastóris óculos vénerint, nos míseri quid dictúri sumus, qui ad dóminum nostrum vácui redímus, qui pastórum nomen habúimus, et oves, quas ex nutriménto nostro debebámus osténdere, non habémus.

℟. Dives fídei depósitum, quod nobis trádidit sanctus Svidbértus, servémus fidéliter; † Devitántes profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ.

℣. Licet ángelus evangelizet nobis præter id quod evangelizátum est, anáthema sit. Devitántes. Glória Patri. Devitántes.

Lectio ix.

FACIAMUS quotidie nobíscum ratiónes, quas cum nostro júdice habébimus: et sic debémus ágere curam nostri, ut non negligámus curam próximi; ut, quisquis ad nos júngitur, ex línguæ nostræ sale condiátur. Cum lasciviéntem quémpiam et lúbricum vidémus, admonéndus est, ut conjúgio frenáre stúdeat iniquitátem suam, quátenus per hoc quod licet discat superáre quod non licet. Cum conjugátum vidémus, admonéndus est, ut sic exérceat curam sæculi, ne postpónat amórem Dei: sic pláceat voluntáti cónjugis, ut non displíceat conditóri. Cum cléricum vidémus, admonéndus est, quátenus sic vivat, ut exémplum vitæ sæculáribus præbeat, ne, si quid in illo juste reprehénditur, ex ejus vitio ipso religiónis nostræ æstimátio gravétur. Cum mónachum vidémus, admonéndus est, ut reveréntiam hábitus sui in actu, in locutióne, in cogitatióne sua semper circumspíciat, ut ea quæ sunt mundi perfécte déserat, et quod osténdit humánis óculis hábitu hoc ante Dei óculos móribus præténdat.

Te Deum laudámus.

In Quadragesima lectio nona de homília feriæ occurrentis, et de ea fit commemoratio in laudibus ac vesperis.

Ad Laudes

ET PER HORAS.

Ant. Quasi stella matutina in médio infidelitátis nébulæ, beátus Svidbértus effúlsit in templo Dei.

Psalmi de dominica, 19.

Ant. Beátus Svidbértus exclamávit, et dixit: Dóminus Jesus Christus justus mundi judex ventú-

Digitized by Google

rus est: convertímini, et præparámini in advéntum ejus.

Ant. Dixit ángelus ad Svidbértum: Noli timére, serve Dei, quia tecum Dóminus est: et fractis vinculis in messem evangélicam illum edúxit.

Ant. Beátus Svidbértus, evangélium Christi constánter annúntians, per signum crucis cæcum illumínávit.

Ant. Gentiles unánimi voce dixérunt: Confitémur, Dóminum Jesum Christum esse salvatórem mundi.

Capitulum, hymnus et versus de communi. [68].

Ad Benedictus, *Antiph.* In médiis evangélicæ messis labóribus beátus Svidbértus flexis génibus Deum suppliciter adorávit, et signo crucis cæcum illúminans gentilium mentes cæléstі lúmine illustrávit.

Oratio.

DEUS, qui ad conversiónem géntium beátum Svidbértum confessórem tuum atque pontificem evangélicæ prædicatiónis grátia ac miraculórum glória sublimásti: concéde propítius; ut, qui per ejus ministérium fidem tuam edócti sumus, ejúsdem intercessióne ad visiónem glóriæ tuæ perducámur. Per Dóminum nostrum.

Ad horas, *antiphonæ de laudibus*, *capitulum et responsoria brevia de communi*, [69].

In secundis vesperis antiphonæ de laudibus. Cetera de communi, [69].

Ad Magnificat, *Antiph.* O gloriósum pontificem in signis et prodigiis! cujus sanctissima ánima evangélicis decóra labóribus, Christo in cælis frúitur, et in terris miraculórum glória corúscat.

Digitized by Google

Commemorationes
sive suffragia sanctorum Patronorum.

De SS. Willibrordo et Bonifacio.

Ad Vesperas, Antiphona. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta; et dedit illis glóriam sempitérnam; quorum doctrína fulget eccléSia, ut sole luna.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Laudes, Antiphona. Hi sunt viri misericórdiæ, quorum justitiæ non accepérunt oblivionem: cum sémine eórum pérmanent bona; hæréditas sancta nepótes eórum.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio.

QUÆSUMUS cleméntiam tuam, omnípotens Deus: ut beatórum pontíficum tuórum Willibrórdi et Bonifácii aliorúmque sanctórum, qui nos viam veritátis docuérunt, mérita gloriósa nos prótegant; et tuis impetrent obedíre mandátis.

In cathedrali ecclesia Harlemensi de **S. Bavone** *confessore.*

Ad Vesperas, Antiphona. Bavo páter et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tuto portu státuat.

Ad Laudes, Antiphona. Bavo, pastor et patróne, tu pro nobis in agóne cum cælésti concióne apud Deum ádvoca.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætíficas: concéde propítius; ut, qui tua per eum benefícia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur.

Suffragium de **S. Begga** *in vesperis et laudibus pro Begginarum curiis.*

Ant. Begga, mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dirige.

℣. Ora pro nobis, sancta mater Begga. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

INTERVENIAT, quæsumus Dómine, pro nobis apud tuam cleméntiam sancta Begga mater nostra: ut illius intercessióne tibi digne famulári, et in tuo amóre consúmi mereámur.

Digitized by Google

KALENDARIUM.

Decembris.

Die		*pag.*
4.	S. Barbaræ, Virginis et Martyris. Duplex.	1*
17.	Depositionis S. Beggæ, Viduæ, Patronæ Begginarum. Duplex primæ classis.	5*

Martii.

1.	S. Svidberti, Episcopi Confessoris. Duplex.	11*

Commem. sive suffragia sanctorum Patronorum. 17*

Digitized by Google

PROPRIUM
OFFICIORUM SANCTORUM
DIŒCESIS HARLEMENSIS.

PARS VERNA.

Die 1. Martii.

In Festo
S. Svidberti, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de communi confessoris pontificis [57], *præter sequentia.*

Ad vesperus, antiphonæ de laudibus.

Ad Magnificat, Antiph. Stans in medio gentilium beátus Svidbértus exclamávit et dixit: Dóminus Jésus Christus ventúrus est judicáre hunc mundum: sempitérnum impœniténtibus supplícium, convérsis ætérnæ glóriæ præmia decérnet: convertímini, et præparámini in advéntum ejus.

Oratio.

DEUS, qui ad conversiónem géntium beátum Svidbértum confessórem tuum atque pontificem evangélicæ prædicatiónis grátia ac miraculórum glória sublimásti: concéde propítius; ut, qui per ejus ministérium fidem tuam edócti sumus, ejúsdem intercessióne ad visiónem glóriæ tuæ perducámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno.

Ant. Divino oráculo in salútem géntium natus est sanctus Svidbértus.

Ant. Svidbértus ab adolescéntia in disciplina Dómini exercitátus, evangélicam perfectiónis grátiam consecútus est.

Ant. Flammescénte in péctore amóre Christi, factus présbyter, ad conversiónem géntium accingitur.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Lectiones Fidélis sérmo, *de communi*, [73].

Digitized by Google

℟. I. Dum fúlmine divini verbi idolórum superstitiónem insectarétur beátus Svidbértus : * A gentilibus irruéntibus in eum cárceri mancipátus est

℣. Sócios suos ad constántiam gloriósi martyrii invícto ánimo cohórtans. A gentilibus.

℟. II. Oránte sancto Svidbérto appáruit illi ángelus Dómini, dicens: Noli timére, serve Dei, quia Dóminus tecum est: et confráctis vinculis líberans eum, * Verbum Dómini constánter annuntiáre præcépit.

℣. Cæléstі splendóre Deus cárcerem illustrávit, reseratisque seris edúcens eum ángelus. Verbum.

℟. III. Beátus Svidbértus divino spíritu replétus géntilibus dixit : * Resipíscite a simulácris, et convertímini servire Deo vivénti

℣. Supplícia damnatórum et gaúdia beatitúdinis ætérnæ fórtiter eis inculcans ad Christi fidem omnes inflammábat, dicens. Resipíscite. Glória Patri. Resipíscite

In 1. Nocturno.

Ant. Sanctus Svidbértus Fosselándiam cum sóciis magna virtúte ingréssus est, eliminans superstitiónem idolórum.

Ant. In mortis pericula pro Christo procédens fúlmine divini verbi impietátem proscripsit.

Ant. Svidbértus pro amóre Christi vínculis constrictus, ab Angelo in messem Dómini mirabíliter edúctus est.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Lectio iv.

SVIDBERTUS, patre Sigebérto et Berta matre comitibus in Anglia oriúndus, quis qualisve futúrus esset, primò sui concéptus témpore próditum est. Nam dum mater assíduis précibus prolem a Deo postuláret, quam ejus servítio consecráret, nocte quadam stellam miræ magnitúdinis et fulgóris in stratum suum delábi in somnis conspéxit. Quod cum episcopo Lindisfernénsi indicásset, erigitur in spem prolis, quæ multis doctrinæ et sanctitátis lucem esset allatúra. Quare puer futúræ sanctitátis indíciis in lucem éditus, ab ipsis pæne incunábulis egrégium maximárum virtútum spécimen dedit.

℟. Doctrinæ suæ veritátem géntilibus assertúrus beátus Svidbértus, crucis signum super óculos cæci effórmavit. * Et cum cor-

Digitized by Google

porâli visu cæléste lumen ánimæ illíus infúdit.

℣. Flexis enim génibus Christi cleméntiam suppliciter exorávit. Et cum.

Lectio v.

DECIMO quinto ætátis suæ anno spretis sæculi illécebris ad religiósæ vitæ austeritátem confúgit. In qua per multos annos, ante et post suscéptum sacerdótii gradum, ita se exércuit, ut étiam reges et príncipes in sui admiratiónem pertráheret. Quare dignus hábitus est, ut monastério cuídam, cui nomen Dacóre, abbas præficerétur. Postrémo beátus Egbértus eum propter eximium amórem in Deum et fervórem in salútem proximórum cum áliis úndecim destinávit, ut gentem Frisonum Saxonúmque a misera dæmonum servitúte in libertátem Christi vindicáret. Cujus rei grátia cum agrum Trajecténsem et vicina loca excóleret, magnam bárbaræ gentis invídiam sustínuit. Ex cárcere étiam mirabiliter ab ángelo edúctus in evangélicam messem, multos filios Jesu Christo acquisívit.

℟. Benedícimus Deum cæli, qui talem sibi elégit fámulum. * Et confitémur Dóminum Jesum Christum esse salvatórem mundi.

℣. Gentiles unánimi voce exclamárunt: Execrámur idóla omnémque simulacrórum superstitiónem. Et confitémur.

Lectio vi.

CRESCENTE quotidie número fidélium, quo facílius quod magno súdore partum erat conservarétur, fratres una cum neóphytis Trajectum convenientes Willibrórdum et Svidbértum óperi ac gregi dominico cum episcopáli autoritáte præficiéndos censuérunt. Quam dignitátem sanctus Svidbértus in Anglia consecútus Trajectum revérsus est. Ubi cœptum opus constánter perficiens, longe latéque Holländiam, Frísiam, et præcípue Teysterbándiam pervagátus, plúrimis ecclésiis ædificátis, rem christiánam mirabiliter auxit. Inde étiam pro zeli sui amplitúdine ad Brunsvicénses, Westphálos, Boructuários, iísque vicínos bárbaros, ánimum et óperam convértit, cum ingénti fructu ac miraculórum cópia. Donec tandem in vico Werdénsi, quem a Pipino intercessióne Plectrúdis cónjugis dono accéperat, ædificáto monastério, sanctíssimo fine quiévit anno salútis septingentésimo décimo séptimo, plúrimis in vita et post mortem a Deo

Digitized by Google

miráculis honorátus. Nam paralyticos, dæmoniacos et cæcos signo crucis sanitáti restituit, et tres mórtuos ad vitam revocávit. Quibus post centum fere annos rite cógnitis, Leo tértius summus pontifex, in præséntia Cároli Magni, de assénsu suórum cardinálium ceterorúmque prælatórum in Werda assisténtium, eum sanctórum confessórum catálogo solémniter adscripsit.

℟. O virum mirábilem in signis et prodígiis! per quem illuminántur cæci, sanántur ægri: * Et expellúntur dæmones.

℣. Christi fides propagátur; fit salus credéntibus. Et expellúntur. Glória Patri. Et expellúntur.

In III. Nocturno.

Ant. Dóminus Jesus ventúrus est judicáre hunc mundum: convertímini a simulácris, servíre Deo vivénti.

Ant. Si hóminem hunc Christi fide sanáveris, crédimus, Jesum esse salvatórem mundi.

Ant. Sanctus Svidbértus christiánæ fidei veritátem contestátus est, et per signum crucis cæcum illumináyit.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchisedech.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 5.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 17. in Evang. 16.

Missis prædicatóribus in evangélio dicitur a Dómino: Vos estis sal terræ. Si igitur cibus Dei est pópulus, condiméntum cibi sacerdótes esse debuérunt. Sed quia, dum nos ab oratiónis et eruditiónis sanctæ usu cessámus, sal infatuátum est, condíri non valet cibus Dei. Atque idcirco ab autóre non sumitur, quia exigénte fatuitáte nostra minime conditur. Pensémus ergo: qui unquam per linguam nostram convérsi, qui de pervérso ópere nostra increpatióne corrépti, pœniténtiam egérunt? quis luxúriam ex nostra eruditióne deseruit? quis avarítiam, quis supérbiam declinávit? Pensémus: quod lucrum Deo fécimus nos, qui accépto talénto ab eo ad negótium missi sumus? quale ei lucrum animárum de nostra negotiatióne monstrábimus? quot ejus conspéctui animárum manípulos de prædicatiónis

Digitized by Google

nostræ ségete illatúri sumus?

℟. Hic est Svidbértus, eléctus Dei póntifex, cui Dóminus post apóstolos tantàm grátiam conférre dignátus est: * Ut in virtúte Trinitátis deificæ mererétur fieri trium mortuórum suscitátor magníficus.

℣. Replétus fide et spíritu sancto, prædicábat evangélium Christi, Dómino cooperánte et sermónem confirmánte sequéntibus signis. Ut in virtúte.

Lectio viii.

PONAMUS ante óculos nostros illum tantæ districtiónis diem, quo judex véniet, et ratiónem cum servis suis, quibus talénta crédidit, ponet. Ecce in majestáte terribili inter angelórum et archangelórum choros vidébitur. In illo tanto exámine electórum ómnium et reprobórum multitúdo deducétur, et unusquisque quid operátus sit ostendétur. Ibi Petrus cum Judæa convérsa, quam post se traxit, apparébit: ibi Paulus convérsum, ut ita dixerim, mundum ducens: ibi Andréas post se Achájam, ibi Joánnes Asiam, Thomas Indiam, in conspéctu sui júdicis convérsam dicet: ibi omnes dominici gregis arietes cum animárum lucris apparébunt, qui sanctis prædicatiónibus Deo post se súbditum gregem trahunt. Cum igitur tot pastóres cum grégibus suis ante ætérni pastóris óculos vénerint, nos miseri quid dictúri sumus, qui ad dóminum nostrum vácui redimus, qui pastórum nomen habúimus, et oves, quas ex nutrimento nostro debebámus osténdere, non habémus.

℟. Dives fídei depósitum, quod nobis trádidit sanctus Svidbértus, servémus fidéliter; * Devintántes profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ.

℣. Licet ángelus evangelizet nobis præter id quod evangelizátum est, anáthema sit. Devintántes. Glória Patri. Devintántes.

Lectio nona de homilia feriæ.

Ad Laudes

ET PER HORAS.

Ant. Quasi stella matutina in médio infidelitátis nébulæ, beátus Svidbértus effúlsit in templo Dei.

Psalmi de dominica, 19.

Ant. Beátus Svidbértus exclamávit, et dixit: Dóminus Jesus Christus justus mundi judex ventúrus est: convertímini, et præparámini in advéntum ejus.

Digitized by Google

Ant. Dixit ángelus ad Svidbértum: Noli timére, serve Dei, quia tecum Dóminus est: et fractis vínculis in messem evangélicam illum edúxit.

Ant. Beátus Svidbértus, evangélium Christi constánter annúntians, per signum crucis cæcum illumínavit.

Ant. Gentiles unánimi voce dixérunt: Confitémur, Dóminum Jesum Christum esse salvatórem mundi.

Capitulum, hymnus et versus de communi. [81].

Ad Benedictus, Antiph. In médiis evangélicæ messis labóribus beátus Svidbértus flexis génibus Deum suppliciter adorávit, et signo crucis cæcum illúminans gentílium mentes cælésti lúmine illustrávit.

Oratio.

DEUS, qui ad conversiónem géntium beátum Svidbértum confessórem tuum atque pontíficem evangélicæ prædicatiónis grátia ac miraculórum glória sublimásti: concéde propítius; ut, qui per ejus ministérium fídem tuam edócti sumus, ejúsdem intercessióne ad visiónem glóriæ tuæ perducámur. Per Dóminum nostrum.

Fit commemoratio feriæ.

Ad horas, antiphonæ de laudibus, capitulum et responsoria brevia de communi, [81].

In secundis vesperis antiphonæ de laudibus. Cetera de communi, [82].

Ad Magníficat, Antiph. O gloriósum pontíficem in signis et prodígiis! cujus sanctíssima ánima evangélicis decóra labóribus, Christo in cælis frúitur, et in terris miraculórum glória coruscat.

Feria Quarta

post festum S. Gregorii Magni, seu post diem 12. Martii.

In Festo venerabilis Sacramenti miraculosi.

Duplex, cum octava Amstelredami.

Quando vero hæc feria quarta vel ejus octava incidit in feriam quartam hebdomadæ majoris, festum hoc celebrabitur feria quarta infra hebdomadam quartam quadragesimæ. Quod si tunc occurrat festum S. Thomæ Aquinatis, transfertur id in sequentem feriam quintam infra octavam.

Omnia dicuntur ut in officio de SS. Sacramento per annum, in fine breviarii [415], *demtis Alleluja, præter orationem, et antiphonas et lectiones ad matutinum.*

Oratio.

DEUS, qui per venerábile sacraméntum córporis et sánguinis tui civitátem Amstelredamensem

Digitized by Google

innúmeris decorásti miráculis: tribue, quæsumus, ita nos de hoc sacraménto vere crédere, ut redemtiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas.

Deinde fit commemoratio feriæ.

In I. Nocturno.

Ant. Fructum salutíferum gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore.

Ant. A fructu fruménti et vini multiplicáti fidéles in pace Christi requiéscunt.

Ant. Communióne cálicis, quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine, congregávit nos Dóminus

℣. Panem cæli dedit eis.

℟. Panem angelórum manducávit homo.

De epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *cap. 11.*

CONVENIENTIBUS vobis in unum, jam non est dominicam cenam manducáre. Unusquisque enim suam cenam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? aut eccléstam Dei contémnitis, et confúnditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

℟. Immolábit hædum multitúdo filiórum Israel ad vésperam paschæ: * Et edent carnes et ázymos panes.

℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et.

Lectio ii.

EGO enim accépi a Dómino, quod et trádidi vobis: quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accipite et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter et cálicem, postquam cenávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

℟. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus: * Iste est panis quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum.

℣. Non Móyses dedit vobis panem de cælo, sed Pater meus dat vobis panem de cælo verum. Iste est panis.

Digitized by Google

Lectio iii.

ITAQUE, quicúmque manducáverit panem hunc vel bíberit cálicem Dómini indigne, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne, judícium sibi manducat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecílles, et dórmiunt multi. Quodsi nosmetipsos dijudicarémus, non útique judicarémur. Dum judicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

℟. Respéxit Elias ad caput suum subcinerícium panem: qui surgens comédit et bibit: * Et ambulávit in fortitúdine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et ambulávit. Glória Patri. Et ambulávit.

In II. Nocturno.

Ant. Memor sit Dóminus sacrifícii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.

Ant. Parátur nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant nos.

Ant. In voce exultatiónis résonent epulántes in mensa Dómini.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra melle saturávit eos.

Lectio iv.

OMNIPOTENS Dóminus per ómnia sæcula sic exhibuit beneficia sua humáno géneri divérsis et tempóribus et locis, ut tamen volúerit éadem et per témpora et per loca ómnia divulgári, eorúmque memóriam in ætérnum observári. Fecit id ipse et dócuit nos in véteri testaménto. Dedit enim fíliis Israel legem et præcéptum, ut in memóriam mirábilis éxitus sui ex Ægypto, et lætæ liberatiónis de crudéli servitúte, qua eos Phárao misérrime opprimébat, per annos singulos agni sui paschális immolatiónem renovárent. Custódi, ait Dóminus, verbum istud legitimum tibi et fíliis tuis usque in ætérnum. Cumque introíeritis terram, quam Dóminus datúrus est vobis, ut pollícitus est, observábitis cæremónias istas. Et cum dixerint vobis fílii vestri: Quæ est ista religio? dicétis eis: Victima tránsitus Dómini est, quando transívit super domos filiórum Israel in Ægypto, percútiens Ægyptios et domos nostras liberans.

℟. Cenántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit ac fregit, deditque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite: hoc est corpus meum.

Digitized by Google

℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

Lectio v.

EX eádem causa data fuit Judæis institútio anniversárii festi pentecóstes et scenopégiæ. Ad quorum festórum imitatiónem Sálomon se compónens, postquam ædificásset templum Dómino, dedicatiónem illius non solum honorávit octo diérum solémni festivitáte, sed instituit, ut ejúsdem dedicatiónis memória per annos síngulos renovarétur. Nehemias quoque de reædificáto a se post Baylónicam captivitátem templo idem observári præcépit: uti et Machabæi in purificatióne templi, quod a Nehemia ædificátum et ab impio rege Antiocho pollútum fúerat. Quod festum post multos annos étiam Dóminus noster, quando nobíscum in hac mortáli vita vixit, præsèntia sua honoráre dignátus fuit. Quantúmvis in ómnibus sacræ scriptúræ libris nullum extet Dei ad Salomónem aut ad Nehemiam aut ad Machabæos mandátum, quo hujúsmodi festa et eórum anniversários dies institui aut celebrári præcéperat.

℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cenávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: * Hoc fácite in meam commemoratiónem.

℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc.

Lectio vi.

CUM itaque divínæ majestáti suæ placúerit civitátem Amstelredaménsem in assurgénte felicitátis suæ initio tam nóbili benedictióne spirituáli celebriórem réddere, imo tam efficáci et divite fonte multórum et nobis innumerabílium miraculórum, quæ ad præsèntiam venerábilis sacraménti, et per virtútem Dómini nostri, qui in eo vere præsens est, tum intra tum extra muros ejus contigérunt, illustráre, débite et mérite pii ac grati majóres nostri, ad imitatiónem eórum quæ tum in institutiónibus ipsíus Dei, tum in factis Salomónis, Nehemiæ, et Machabæórum ante descripta sunt, anniversárium diem festum ad memóriam hujus tantæ Dei in nos beneficéntiæ instituérunt, tum ad exhibéndam Deo débitam gratiárum actiónem, tum ad confirmándam cathólicæ doctrinæ veritátem, tum ad instruéndam sequéntis et secutúri ævi puéritiam ac juventútem, ut cum fidéli et grata divi-

Digitized by Google

nórum óperum testificatióne ómnibus annuntiárent ópera, quæ Deus fecit in hac civitáte, et auditóres omnes atque cónscios horum óperum excitárent ad summam Dei laudem atque honórem, atque ut uno corde et una voce dicámus omnes, quod Isaias prophéta dixit in simili re ad Sion: Exúlta et lauda, habitátio Amstelredaménsis, quia magnus in médio tui sanctus Israel.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt: * Hic est panis de cælo descéndens, ut, si quis ex ipso manducet, non moriátur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de cælo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic est panis. Glória Patri. Hic est panis.

In III. Nocturno.

Ant. Introíbo ad altáre Dei: sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Ant. Cibávit nos Dóminus ex ádipe fruménti, et de petra melle saturávit nos.

Ant. Ex altári tuo, Dómine, Christum súmimus, in quem cor et caro nostra exúltant.

℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætificet cor hóminis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *cap. 6.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Tract. 26. in Joannem.

Cum cibo et potu id ápetant hómines, ut non esúriant neque sitiant, hoc vere non præstat nisi iste cibus et potus, qui eos, a quibus súmitur, immortáles et incorruptíbiles facit, id est societas ipsa sanctórum, ubi pax erit et únitas plena atque perfécta. Proptérea quippe, sicut étiam ante nos hoc intellexérunt hómines Dei, Dóminus noster Jesus Christus corpus et sánguinem suum in eis rebus commendávit, quæ ad unum áliquid redigúntur ex multis. Námque áliud in unum ex multis granis conficitur, áliud in unum ex multis ácinis cónfluit. Dénique jam expónit, quómodo id fiat quod lóquitur, et quid sit manducáre corpus ejus et sánguinem bíbere.

℟. Qui manducat meam carnem et bibit meum sánguinem, * In me manet et ego in eo.

Digitized by Google

℟. Non est ália nátio tam grándis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me manet.

Lectio viii.

Qui mandúcat meum carnem et bibit meum sánguinem, in me manet et ego in illo. Hoc est ergo manducáre illam escam et illum bíbere potum, in Christo manére et illum in se manéntem habére. Ac per hoc, qui non manet in Christo et in quo non manet Christus, procul dúbio nec mandúcat spirituáliter carnem ejus nec bibit sánguinem ejus, licet carnáliter et visibiliter premat déntibus sacraméntum córporis et sánguinis Christi, sed magis tantæ rei sacraméntum ad judícium sibi mandúcat et bibit, quia immúndus præsúmsit ad Christi accédere sacraménta, quæ áliquis non digne sumit, nisi qui mundus est, de quibus dicitur: Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt.

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, vivet propter me.

℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intellèctus. Et qui. Glória Patri. Et qui.

Lectio nona de homilia feriæ.

Feria Quinta
infra octavam.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In I. Nocturno.
De libro Exodi.

Lectio i. *cap. 12.*

Loquimini ad univérsum cœtum filiórum Israel, et dicite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias et domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicinum suum, qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, anniculus: juxta quem ritum tollétis et hœdum. Et servábitis eum usque ad quartamdécimam diem mensis hujus: immolabítque eum univérsa multitúdo filiórum Israel ad vésperam.

℟. Immolábit hœdum. 7*

Lectio ii.

Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrúmque postem et in superliminaribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstí-

Digitized by Google

bus. Non comedétis ex eo crudum quid nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus ejus et intestinis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid residuum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter: est enim phase (id est tránsitus) Dómini.

℟. Comedétis carnes. 7*

Lectio iii.

ET transíbo per terram Ægypti nocte illa, percutiámque omne primogénitum in terra Ægypti ab hómine usque ad pecus, et in cunctis diis Ægypti fáciam judícia, ego Dóminus. Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus, in quibus éritis: et vidébo sánguinem, et transíbo vos: nec erit in vobis plaga dispérdens, quando percússero terram Ægypti. Habébitis autem hunc diem in monuméntum et celebrábitis eum solémnem Dómino in generatiónibus vestris cultu sempitérno. Septem diébus ázyma comedétis: in die primo non erit ferméntum in dómibus vestris: quicúmque comêderit fermentátum, períbit ánima illa de Israel, a primo die usque in diem séptimum. Dies prima erit sancta atque solémnis, et dies séptima eádem festivitáte venerábilis: nihil óperis faciétis in eis, excéptis his quæ ad vescéndum pértinent. Et observábitis ázyma: in eádem enim ipsa die edúcam exércitum vestrum de terra Ægypti, et custodiétis diem istum in generatiónes vestras ritu perpétuo.

℟. Respéxit Elias. 8*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

ANNO a dominica incarnatióne millésimo trecentésimo quadragésimo quinto Amstelredámi vir honéstæ et probæ conversatiónis ægrotávit usque ad mortem. Hic de ætérna salúte sua sollícitus vóluit se ad mortem per ecclésiæ sacraménta, et præcípue per sacrosánctæ eucharistiæ susceptiónem, præparáre et præmunire ad dignam viro christiáno mortem. Cumque venerábilem eucharistiam cum omni reveréntia suscepísset, morbi violéntia eum coégit ad vómitum, quem cum qui ei ad familiáre ministérium adstábant suscepíssent in pelvim, nihil de sanctíssima eucharistia observántes, id quod regéstum fúerat, igni tradidérunt. Altera die, cum

Digitized by Google

una ex féminis infírmo deserviéntibus perfrigéret, accéssit ad focum, vidítque sacram hóstiam in ígnis médio fulgéntem atque illæsam. Quam illa plene attónita ex igne sine ullō manus detrimento edúcit advocatæque ad se coadjutrici osténdit. Illæ uno consílio post exámina multa per visum et attáctum líneo mundo panno involvunt et reclúdunt. Non multo post alterius deservitricis máritus domum venit, cui illa rem omnem prout cóntigerat expónit: qui vidéndi miráculi cupiditáte victus, cistam apéruit, atque ómnia, prout ei uxor narráverat, invénit.

℟. Cenántibus illis. 8*

Sermo sancti Thomæ Aquinátis.

In Opusc. 57.

Lectio v.

IMMENSA divinæ largitátis beneficia exhíbita pópulo christiáno inæstimábilem ei cónferunt dignitátem. Neque enim est aut fuit aliquándo tam grandis nátio, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut adest nobis Deus noster. Unigénitus siquidem Dei fílius, suæ divinitátis volens nos esse partícipes, nostram natúram assúmsit, totum nobis cóntulit ad salútem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatióne in ara crucis hóstiam óbtulit Deo Patri: sánguinem suum fudit in prétium simul et lavácrum: ut redémti a miserábili servitúte a peccátis ómnibus mundarémur. Ut autem tanti beneficii jugis in nobis manéret memória, corpus suum in cibum, et sánguinem suum in potum, sub spécie panis et vini sumendum fidélibus dereliquit.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

O pretiósum et admirándum convívium, salutíferum et omni suavitáte replétum! Quid enim hoc convívio pretiósius esse potest? In quo non carnes vitulórum et hircórum, ut olim in lege, sed nobis Christus suméndus propónitur verus Deus. Quid hoc sacraménto mirabilius? In ipso namque panis et vinum in Christi corpus et sánguinem substantiáliter convertúntur, ideóque Christus Deus et homo perféctus sub módici panis et vini spécie continétur. Manducátur itaque a fidélibus, sed minime lacerátur: quinimo diviso sacraménto sub quálibet divisiónis particula integer persevérat. Accidéntia autem sine subjécto in eódem subsistunt, ut fides

Digitized by Google

locum hábeat, dum visíbile invisibíliter súmitur alténa spécie occultátum: et sensus a deceptióne reddántur immúnes, qui de accidéntibus judicant sibi notis.

℟. Ego sum panis. 10*

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

De Homília sancti Augustini episcopi.

Tract. 27. in Joannem.

VERBA Dómini ex evangélio, quæ sermónem pristínum consequúntur, audívimus. Hinc sermo debétur aúribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de córpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Expósuit autem modum attributiónis hujus et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens: Qui manducat carnem meam et bibit sánguinem meum, in me manet et ego in illo. Signum quia manducávit et bibit, hoc est: si manet, et manétur: si hábitat, et inhabitátur: si hæret, ut non deserátur.

℟. Qui mandúcat. 10*

Lectio viii.

HOC ergo nos décuit et admónuit mystícis verbis, ut simus in ejus córpore, sub ipso cápite in membris ejus, non relinquéntes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt. Non enim cogitábant hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit: Sápere secúndum carnem mors est. Carnem quam dat nobis Dóminus manducáre: et sápere secúndum carnem mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætérna: ergo nec carnem debémus sápere secúndum carnem, sicut in his verbis: Multi itaque audiéntes, non ex inimícis, sed ex discípulis ejus dixérunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audíre?

℟. Misit me vivens. 11*

Lectio nona de homília feriæ.

Feria Sexta
infra Octavam.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In I. Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i.

PRIMO mense, quartadécima die mensis ad vésperam, comedétis ázy-

Digitized by Google

ma, usque ad diem vigésimam primam ejúsdem mensis ad vésperam. Septem diébus fermentum non inveniétur in dómibus vestris. Qui comédérit fermentátum, períbit ánima ejus de cœtu Israel, tam de ádvenis quam de indígenis terræ. Omne fermentátum non comedétis: in cunctis habitáculis vestris edétis ázyma.

℟. Immolábit hœdum. 7*

Lectio ii.

VOCAVIT autem Moyses omnes seniores filiórum Israel, et dixit ad eos: Ite, tollèntes ánimal per familias vestras, et immoláte phase. Fasciculúmque hyssópi tíngite in sánguine qui est in límine, et aspérgite ex eo superlimináre et utrúmque postem: nullus vestrum egrediátur óstium domus suæ usque mane. Transíbit enim Dóminus percútiens Ægyptios: cumque víderit sánguinem in superliminári et in utróque poste, transcéndet óstium domus, et non sinet percussórem ingredi domos vestras et lædere. Custódi verbum istud legítimum tibi et fíliis tuis usque in ætérnum.

℟. Comedétis carnes. 7*

Lectio iii.

CUMQUE introíeris terram, quam Dóminus datúrus est vobis, ut pollícitus est, observábitis cerimónias istas. Et cum dixerint vobis fílii vestri: Quæ est ista religio? dicétis eis: Victima tránsitus Dómini est, quando transívit super domos filiórum Israel in Ægypto, percútiens Ægyptios et domos nostras líberans. Incurvatúsque pópulus adorávit. Et egréssi fílii Israel fecérunt sicut præcéperat Dóminus Moysi et Aaron.

℟. Respéxit Elias. 8*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

CUM eximium illud miráculum, quod in sácra hóstia tam mirabiliter acciderat, sacellánо ecclésiæ sancti Nicolái innotuísset, ipsemet locum illum accéssit, ac rem ita esse habére certo edóctus omnímoda hóstiam reveréntia humilíque suspírio pyxidi inclúsit. Verum cum suum Deus opus ad glóriæ suæ incrementum vellet manifestári, vária hic quamprímum contigére miracula; quibus indúctus sacellánus rem majóribus ac prudentióribus se apéruit. Maritus alterius deservitricis, rem tota civitáte spargi ac várias de ea, ut hóminum fert indoles, sententias videns, ira in uxórem excánduit; et dum ægro in eam ánimo, quasi hanc illa civitátis

Digitized by Google

turbatiónem ac fábulam sua peperísset garrulitáte, invéhitur, infans ei suus e grémio in ignem lábitur, sæpiúsque ita deinceps epilépsia tactus cécidit ac læsus est; quare culpa patri sua innótuit; atque infans, postquam ille cum uxóre consanguineísque lamivéstis et núdipes sacram hóstiam invisísset adorassétque, conváluit atque a morbo liberátus est.

℟. Cenántibus illis. 8*

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 61. ad pop. Antiochen.

Lectio v.

NECESSARIUM est, dilectíssimi, mysteriórum discere miráculum, quodnam sit, et quare sit datum, et quæ ejus rei utilitas. Unum corpus efficimur: membra, inquit, ex carne ejus et ex óssibus ejus. Sequámur autem initiáti, quæ dicúntur. Ut ítaque non tantum per caritátem hoc fiámus, verum étiam ipsa re, in illam misceámur carnem. Hoc namque per escam efficitur, quam largítus est nobis, volens osténdere desidérium quod erga nos habet. Proptérea semetípsum nobis immíscuit et corpus suum in nos contemperávit, ut unum quid símus tamquam corpus cápiti coaptátum: ardénter enim amántium hoc est.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

TAMQUAM leónes igitur ignem spirántes ab illa mensa recedámus, facti diábolo terribiles, et caput nostrum mente revolvéntes et caritátem quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem áliis sæpe fílios tradunt aléndos: ego autem, inquit, non ita, sed cárnibus meis alo, et meípsum vobis appóno, vos omnes generósos esse volens et spem bonam de futúris vobis præbens. Quippe qui vobis hic meípsum trádidi, multo magis id in futúro fáciam. Vólui frater vester fieri, carni propter vos et sánguini communicávi: vobis vicíssim ipsam carnem et sánguinem, per quæ cognátus vester factus sum, trado.

℟. Ego sum panis. 10*

In tertio nocturno homilia sancti Augustini: Díximus, fratres, [422].

Lectio nona de homilia feriæ.

Sabbato
infra Octávam.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Digitized By Google

In I. Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i. *cap. 16.*

MANE ros jácuit per circúitum castrórum. Cumque operuísset superfíciem terræ, appáruit in solitúdine minútum et quasi pilo tusum, in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cum vidíssent fílii Israel, dixérunt ad invícem: Manhu? Quod significat: Quid est hoc? Ignorábant enim quid esset. Quibus ait Móyses: Iste est panis, quem Dóminus dedit vobis ad vescéndum. Hic est sermo, quem præcépit Dóminus. Cólligat unusquísque ex eo quantum súfficit ad vescéndum: gomor per síngula cápita, juxta número rum animárum vestrárum quæ hábitant in tabernáculo, sic tollétis.

℟. Immolábit hœdum. 7*

Lectio ii.

FECERUNTQUE ita fílii Israel, et collegérunt, álius plus, álius minus. Et mensi sunt ad mensúram gomor: nec qui plus collégerat hábuit ámplius, nec qui minus paráverat réperit minus: sed sínguli juxta id quod édere póterant congregavérunt. Dixítque Moyses ad eos: Nullus relínquat ex eo in mane. Qui non audiérunt eum, sed dimisérunt quidam ex eis usque mane. Et scatére cœpit vermibus atque compútruit, et irátus est contra eos Moyses.

℟. Comedétis carnes. 7*

Lectio iii.

COLLIGEBANT autem mane sínguli, quantum súfficere póterat ad vescéndum; cumque incaluísset sol, liquefiébat. In die autem sexta collegérunt cibos dúplices, id est duo gomor per síngulos hómines. Venérunt autem omnes príncipes multitúdinis et narravérunt Moysi. Qui ait eis: Hoc est quod locútus est Dóminus: Réquies sábbati sanctificáta est Dómino cras: quodcúmque operándum est, fácite: et quæ coquénda sunt, cóquite: quidquid autem réliquum fúerit, repónite usque in mane. Fecerúntque ita ut præcéperat Moyses, et non compútruit, neque vermis invéntus est in eo. Appellavítque domus Israel nomen ejus man: quod erat quasi semen coriándri album, gustúsque ejus quasi similæ cum melle. Dixítque Moyses ad Aaron: Sume vas unum et mitte ibi man, quantum potest cápere gomor, et repóne coram Dómino ad servándum in generatiónes vestras, sicut præcépit Dóminus Moysi.

Digitized by Google

Posuítque illud Aaron in tabernáculo reservándum. ℟. Respèxit Elias. 8*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

CLERUS et civitas, miráculis, quæ omnipoténti Deo tunc témporis patráre ibi plácuit, cathólico zelo incénsi, ut débitum ei honórem ac gratitúdinem exhibérent, sacrosánctum sacraméntum ex angústo illo ac minus idóneo, in quo ad illud tempus asservabátur, loco magna solemnitáte ac plena supplicatióne ad augustiórem quemdam ac magis dignum véteris ecclésiæ transtulére; in quo mox eum devotiónis incremento tam ab incolis quam ab extráneis turmátim invisebátur. Atque ut patéret cultum istum ac honórem Deo placére, mirabilium illud ac miraculórum suórum dócuit augménto. Domus, in qua primum miráculum contigerat, diruta, magnóque locum visitántium affectu ac liberalitáte sacéllum ibi eréctum, et ecclesiasticórum institúta est congregátio, quæ sacrum in dies celebráret, horas canónicas decantáret, et Christi fidélibus deserviret. In quem finem tam illis quam eórum coadjutóribus, ministris ac confrátribus eximiæ ab apostólica sede, cardinálibus atque episcopis Ultrajectènsibus concéssæ sunt indulgéntiæ.

℟. Cenántibus illis. 8*

Lectio v.

UNICUIQUE fidélium Christus semetipsum per mystéria commíscet, et quos génuit per semetipsum enútrit, nec álteri tradit, per hoc tibi rursum persuádens, quod carnem tuam assúmsit. Ne torpeámus igitur, tanta digni caritáte et honóre putáti. Nonne vidétis, quanta promtitúdine párvuli papillas cápiant, et quanto impetu lábia ubéribus infígunt? Accedámus cum tanta nos quoque alacritáte ad hanc mensam et ad úbera póculi spiritális: quinímo cum longe majóri trahámus tamquam infántes lacténtes spíritus grátiam: et unus sit nobis dolor hac esca privári. Non sunt humánæ virtútis ópera hæc quæ proponúntur: qui tunc ipsa fecit in illa cena, idem ea nunc quoque facit. Nos minístrórum tenémus locum; qui vero sanctificat ea et immútat, ipse est. Nullus itaque Judas assistat, nullus avárus: nam tales mensa non súscipit. Si quis est discípulus, adsit. Ait enim: Cum discípulis meis fácio pascha. Hæc est illa mensa, et minus

Digitized by Google

nihil habet. Non enim illam quidem Christus, hanc autem homo pérficit, verum et hanc ipse quoque.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

INHUMANUS accédat nemo, nemo crudélis et immisércors, nemo prorsus immúndus. Hæc ad communicántes dico, et ad vos ministrántes. Nam et ad vos sermónem convértere necessárium est, ut multo cum stúdio hæc dona distribuátis. Non parva vobis imminet últio, si quemquam illius culpæ cónscii hujus mensæ participem esse concedátis. Sanguis ejus de mánibus vestris exquirétur. Sive quis dux militiæ sit, sive præféctus, sive princeps diadémate coronátus, indigne autem accédat, próhibe. Majórem illo potestátem habes. Proptérea vos Deus hoc insignívit honóre, ut tália discernátis. Hoc vestra dignitas est, hoc secúritas, hoc omnis coróna: non ut albam et splendéntem túnicam circumeátis indúti. Verum et tu, láice, cum sacerdótem videris offeréntem, ne ut sacerdótem esse putes hoc faciéntem, sed Christi manum invisibiliter extensam.

℟. Ego sum panis. 10*

In tertio nocturno homilia sancti Augustini: Hic est **panis,** [420].

Lectio nona de homilia feriæ.

Ad vesperas, a capitulo de dominica, commemoratio octavæ.

Quod si fuerit dominica passionis, tunc secundum rubricam, ibi in Breviario propriam, omittitur in primis vesperis et deinceps. ℣. Glória Patri, *qui tamen feria secunda resumitur, diciturque ad finem octavæ usque.*

Dominica
infra octavam venerabilis sacramenti miraculosi.

Officium totum fit de dominica occurrente, cum commemoratione octavæ in utrisque vesperis et laudibus.

Feria Secunda
infra Octavam.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In I. Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. *cap. 14.*

EGRESSUS est rex Sodomórum in occúrsum Abram, postquam revérsus est a cæde Chodorlahómor et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchisedech, rex Salem, proferens panem et vinum, erat enim sacérdos Dei

Digitized by Google

altíssimi, benedíxit ei, et ait: Benedíctus Abram Deo excélso, qui creávit cælum et terram: et benedíctus Deus excélsus, quo protegénte hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℟. Immolábit hœdum. 7*

De libro Levítici.

Lectio ii. cap. 24.

LOCUTUS est Dóminus ad Moysen, dicens: Præcipe fíliis Israel, ut afferant tibi óleum de olívis, purissimum ac lúcidum, ad concinnándas lucérnas júgiter extra velum testimónii in tabernáculo fœderis. Ponétque eas Aaron a vespere usque ad mane coram Dómino cultu ritúque perpétuo in generatiónibus vestris. Super candelábrum mundíssimum ponéntur semper in conspéctu Dómini. Accípies quoque símilam, et coques ex ea duódecim panes, qui sínguli habébunt duas décimas: quorem senos altrinsecus super mensam purissimam coram Dómino státues; et pones super eos tus lucidíssimum, ut sit panis in monuméntum oblatiónis Dómini. Per síngula sábbata mutabúntur coram Dómino suscépti fíliis a Israel fœdere sempitérno: erúntque Aaron et fíliórum ejus, ut cómedant eos in loco sancto: quia sanctum sanctórum est de sacrifíciis Dómini jure perpétuo.

℟. Comedétis carnes. 7*

De libro primo Regum.

Lectio iii. cap. 21.

VENIT David in Nobe ad Achimelech sacerdótem, et ait ad eum: Si quid habes ad manum, vel quinque panes, da mihi, aut quidquid invéneris. Et respóndens sacérdos ad David ait illi: Non hábeo láicos panes ad mánum, sed tantum panem sanctum: si mundi sunt púeri, máxime a muliéribus? Et respóndit David sacerdóti, et dixit ei: Equidem, si de muliéribus ágitur, continúimus nos ab heri et núdius tértius, quando egrediebámur, et fuérunt vasa puerórum sancta. Porro via hæc pollúta est, sed et ipsa hódie sanctificábitur in vasis. Dedit ergo ei sacérdos sanctificátum panem.

℟. Respéxit Elias. 8*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

ANNO Dómini millésimo trecentésimo quinquagésimo secúndo, vigésima quinta Maji, magnum Amstelredámi exórtum est incéndium, quo dimidia fácile civitas atque interália venerábilis sacraménti sacéllum conflagrávit. Cum-

Digitized by Google

que interim catholicórum sollicitúdo quamvis óperam conservándo venerábili sacraménto naváret, ut seræ per ferrárium fabrum aperiréntur aliúmque in locum sacraméntum transferrétur, res non succéssit, sed vel resiliébant vel dissiliébant instruménta: eo quod omnipoténti placéret Deo magnum adhuc omnibúsque notum miráculum patráre. Civium quippe ædificiis sacellóque exústis, ac incéndio plane jam extincto, inter rúdera dirutásque trabes repérta pyxis, cui sacraméntum includebátur, ab igne pénitus illæsa, quin imo velum byssinum illud, quo pyxis operiebátur, nec ustulátum quidem erat.

℟. Cenántibus illis. 7*

Ex epístola sancti Cypriáni episcopi et mártyris ad Cæcílium.

Lectio v. Lib. 2. Ep. 3. (63.)

IN sacerdóte Melchisedech sacrificii dominici sacraméntum præfigurátum vidémus, secúndum quod scriptúra divina testátur, et dicit: Et Melchisedech, rex Salem, prótulit panem et vinum. Fuit autem sacérdos Dei summi, et benedixit Abraham. Quod autem Melchisedech typum Christi portáret, declárat in psalmis Spíritus sanctus ex persóna Patris ad Fílium dicens: Ante luciferum génui te: Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchisedech. Qui ordo útique hic est de sacrifício illo véniens, et inde descéndens, quod Melchisedech sacérdos Dei summi fuit, quod panem et vinum óbtulit, quod Abraham benedixit.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

NAM quis magis sacérdos Dei summi, quam Dóminus noster Jesus Christus, qui sacrifícium Deo Patri óbtulit, et óbtulit hoc idem, quod Melchisedech óbtulerat, id est panem et vinum, suum scilicet corpus et sánguinem. Et circa Abraham benedíctio illa præcédens ad nostrum pópulum pertinébat. Nam si Abraham Deo crédidit et deputátum est ei ad justítiam, útique quisquis Deo credit et fide vivit, justus invenítur et jam pridem in Abraham fidéli benedictus et justificátus ostenditur, sicut beátus apóstolus Paulus probat dicens: Crédidit Abraham Deo et deputátum est ei ad justítiam. Cognóscitis ergo, quia, qui ex fide sunt, hi sunt fílii Abrahæ. Próvidens autem scriptúra, quia ex fide justificat géntes Deus, prænuntiávit Abra-

Digitized by Google

hæ, quia benedicéntur in illo omnes gentes.

℟. Ego sum panis. 10*

In III. Nocturno.

Lèctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

De Homília sancti Augustini episcopi.

Tract. 26. in Joannem, 11.

NON sicut manducavérunt patres vestri manna et mórtui sunt. Quare manducavérunt et mórtui sunt? Quia, quod vidébant, credébant: quod non vidébant, non intelligébant. Ideo patres vestri, quia similes estis illórum. Nam quantum pértinet, fratres mei, ad mortem istam visíbilem et corporálem, numquid nos non mórimur, qui manducámus panem de cælo descendéntem? Sic sunt mórtui et illi, quemádmodum et nos sumus moritúri, quantum áttinet, ut dixi, ad mortem hujus córporis atque visíbilem.

℟. Qui manducat. 10*

Lectio viii.

QUANTUM autem pértinet ad illam mortem de qua terret Dóminus, qua mórtui sunt patres istórum, manducávit manna Moyses, manducávit manna Aaron, manducávit manna et Phinees, manducavérunt ibi multi qui Dómino placuérunt, et mórtui non sunt. Quare? Quia visíbilem cibum spiritáliter intellexérunt, spiritáliter esuriérunt, spiritáliter gustavérunt, ut spiritáliter satiarèntur. Nam et nos hódie accípimus visíbilem cibum: sed áliud est sacraméntum, áliud virtus sacraménti.

℟. Misit me vivens. 11*

Lectio nona de homilia feriæ.

Feria Tertia
infra Octavam.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In I. Nocturno.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. cap. 25.

DOMINE, Deus meus es tu, exaltábo te, et confitébor nómini tuo, quóniam fecísti mirabília, cogitatiónes antíquas fidéles, amen. Super hoc laudábit te pópulus fortis, civitas géntium robustárum timébit te. Quia factus es fortitúdo paúperi, fortitúdo egéno in tribulatióne sua, spes a túrbine, umbráculum ab æstu. Spíritus enim robustórum quasi turbo

Digitized by Google

impéllens parietem. Et fáciet Dóminus exercituum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pinguium, convívium vindémiæ, pinguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitábit in monte isto fáciem vinculi colligáti super omnes pópulos, et telam quam órditus est super omnes natiónes. Præcipitábit mortem in sempitérnum, et aúferet Dóminus Deus lácrimam ab omni fácie, et oppróbrium pópuli sui aúferet de univérsa terra: quia Dóminus locútus est. Et dicet in illa die: Ecce Deus noster iste, expectávimus eum, et salvábit nos, iste Dóminus, sustinúimus eum, exultábimus et lætábimur in salutári ejus. Quia requiéscet manus Dómini in monte isto.

℟. Immolábit hœdum. 7*

Lectio ii. *cap. 9.*

DOMINUS Deus super eos vidébitur, et exíbit ut fulgur jáculum ejus, et Dóminus Deus in tuba canet, et vadet in túrbine austri. Dóminus exercituum próteget eos: et devorábunt, et subjícient lapidibus fundæ: et bibéntes inebriabúntur quasi a vino, et replebúntur ut phialæ et quasi córnua altáris. Et salvábit eos Dóminus Deus eórum in die illa, ut gregem pópuli sui: quia lápides sancti elevabúntur super terram ejus. Quid enim bonum ejus est, et quid pulcrum ejus, nisi fruméntum electórum et vinum gérminans virgines?

℟. Comedétis carnes. 7*

De Malachia Prophéta.

Lectio iii. *cap. 1.*

OCULI vestri vidébunt: et vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israel. Fílius honórat patrem, et servus dóminum suum. Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? et si dóminus ego sum, ubi est timor meus? dicit Dóminus exercituum, ad vos, o sacerdótes, qui despícitis nomen meum, et dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum, et dicitis: In quo pollúimus te? In eo quod dicitis: Mensa Dómini despécta est. Et nunc deprecámini vultum Dei, ut misereátur vestri (de manu enim vestra factum est hoc), si quómodo suscípiat fácies vestras, dicit Dóminus exercituum. Ab ortu enim solis usque ad occásum magnum est nomen meum in géntibus: et in omni loco sacrificátur et offértur nómini meo oblátio munda: quia magnum

Digitized by Google

est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercituum.

℟. Respéxit Elias. 8*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

MIRACULOSA hæc venerábilis sacraménti in tam gravi noxióque incéndio conservátio per totam mox Hollándiam ac paulátim ultérius percrébuit. Unde non Amstelredaménses tantum, sed et aliárum civitátum tam intra quam extra Hollándiam incolæ ad majórem devotiónem ac erga venerábile sacraméntum reveréntiam incénsi sunt: et novum prótinus, prióre tam fábrica quam interióre cultu eleгántius multo ornatiúsque, eréxere sacéllum. Omnípotens Deus, qui efficácibus suis ac supranaturálibus opéribus se locum istum civitatémque Amstelredamensem diligere demonstrábat, non tantum in hoc sacéllo, verum étiam tam in propínquis quam remótis civitátibus ac regiónibus, ad auxílium ac solátium eórum, qui húmili corde et intènta oratióne ad venerábile sacraméntum confúgerent, mirácula sua et número et mérito multiplicávit.

℟. Cenántibus illis. 8*

Ex libro sancti Ambrósii episcopi de sacraméntis.

Lectio v. Lib. 4. cap. 4.

AUCTOR sacramentórum quis est nisi Dóminus Jesus? De cælo ista sacraménta venérunt. Consílium enim omne de cælo est. Vere autem magnum est et divínum miráculum, quod pópulo pluit Deus manna de cælo, et non laborábat pópulus et manducábat. Tu forte dicis: Meus panis est usitátus. Sed panis iste panis est ante verba sacramentórum: ubi accésserit consecrátio, de pane fit caro Christi. Hoc ígitur adstruámus. Quómodo potest, qui panis est, corpus esse Christi? Consecratióne. Consecrátio ígitur quibus verbis est et cujus sermónibus? Dómini Jesu. Nam réliqua ómnia quæ dicúntur, laudem Deo déferunt: orátio præmíttitur pro pópulo, pro régibus, pro céteris: ubi venítur ut conficiátur venerábile sacraméntum, jam non suis sermónibus sacérdos, sed útitur sermónibus Christi.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

ERGO sermo Christi hoc cónficit sacraméntum. Quis sermo Christi? Nempe is quo facta sunt ómnia. Jussit Dóminus et factum est cælum: jussit Dóminus

Digitized by Google

et facta est terra: jussit Dóminus et facta sunt mária: jussit Dóminus et omnis creatúra generáta est. Vides ergo quam operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini Jesu, ut inciperent esse quæ nòn erant, quanto magis operatórius est, ut quæ erant in áliud commuténtur? Cælum non erat, mare non erat, terra non erat: sed audi dicéntem: Ipse dixit et facta sunt, ipse mandávit et creáta sunt. Ergo tibi ut respóndeam, non erat corpus Christi ante consecratiónem, sed post consecratiónem dico tibi quod jam corpus est Christi. Ipse dixit et factum est, ipse mandávit et creátum est.

℟. Ego sum panis. 10*

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *cap. 6.*

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii episcopi.

Lib. 8. de Trinit.

NON est humáno aut sæculi sensu in Dei rebus loquéndum. Quæ scripta sunt legámus, et quæ legérimus intelligámus, et tunc perféctæ fídei officio fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dicimus, nisi ab eo discimus, stulte atque ímpie dicimus. Ipse enim ait: Caro mea vere est esca, et sanguis meus vere est potus. Qui edit carnem meam et bibit sánguinem meum, in me manet et ego in eo. De veritáte carnis et sánguinis non relictus est ambigéndi locus.

℟. Qui mandúcat. 10*

Lectio viii.

NUNC enim et ipsius Dómini professióne et fide nostra vere caro est et vere sanguis est. Et hæc accépta atque hausta id efficiunt, ut et nos in Christo et Christus in nobis sit. Anne hoc véritas non est? Contingat plane his verum non esse qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc quod nos sumus in Deo est. Quod autem in eo per sacraméntum communicátæ carnis et sánguinis simus, ipse testátur, dicens: Et hic mundus jam me non videt, vos autem me vidébitis: quóniam ego vivo, et vos vivétis: quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.

℟. Misit me vivens. 11*

Digitized by Google

Lectio nona de homilia feriæ.

Ad vesperas omnia ritu duplici, ut in primis vesperis festi, cum commemoratione feriæ.

Feria Quarta.

Octava venerabilis Sacramenti miraculosi.

Duplex.

Omnia ut in festo, exceptis lectionibus secundi nocturni. Quia autem sub hac octava occurrunt festa novem lectionum, possunt lectiones primi et tertii nocturni sumi de die, in quem tale festum inciderit.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

ANNO a dominica incarnatióne millésimo quadringentésimo quadragésimo tértio júvenis quidam Breménsis profœctus est in Africam ad óppidum Septam. Hic a bárbaris captus, ab eísdem crudéliter percússus et vulnerátus ac in tetrum ac profúndum cárcerem detrúsus fuit. In quo cum nulla vidéret per humánam opem subsídia ad sui liberatiónem, ex toto corde se convértit ad Deum, ut a majestáte sua clemens auxílium impetráret. Dum sic Deum orat, occúrrit ei memória venerábilis sacraménti, quod erat Amstelredámi, et cum sólida fidúcia super benignitáte et omnipoténtia Dei spondet, si liberétur, votum ad locum sacrum Amstelredámi: atque illico solvúntur ei vincula, seræ cárceris reserántur, jánuæ aperiúntur, júvenis egréditur cárcerem simul et civitátem feliciter, et próspere venit Amstelredámum, et satisfacit voto suo.

℟. Cenántibus illis. 8*

Lectio v.

ANNO ab incarnatióne Dómini millésimo quadringentésimo septuagésimo nono, cum serenissimus et Augustissimus Maximiliánus, imperátor Románus, Austriæ archidux et Hollándiæ comes, morbo, ad mortem periculóso premerétur, voto se obligávit de visitándo Amstelredámi venerábili sacraménto. Vovit, conváluit, votum præstitit, simúlque ad divíni cultus honórem ecclésiam notabilibus ornamentis et aúreo cálice honorávit. Et cum post novem et viginti annos ab hac história Geldri civitátem Wesópiam obruíssent atque expilássent, inter céteros cives captus fuit a Geldris Martínus Wilhélmi Hollaert, quem crudelíssime et immanissime excarnificárunt. Qui cum se vidéret omni humáno auxílio destitútum,

Digitized by Google

ad Deum confúgit, votóque ad venerábile sacraméntum se obligávit: ac mox ab omnibus vinculis miráculo liber média die e cubículo egréssus per pláteas et satéllites, qui eum cóperant, et eórum uxóres, non visus neque observátus transivit, atque Amstelredámum voti solvéndi causa prospere advénit.

℟. Accépit Jesus. 9*

Lectio vi.

PLURA et stupénda miráculа operátus est Dóminus ex infinita benignitáte sua per venerábile sacraméntum córporis et sánguinis unigéniti Filii sui Dómini nostri, étiam in eis qui ad regiónes éxteras proficiscebántur, ad oriéntem et occidéntem, in Hispánias, Gállias, et Borússiam: in liberatióne ex periculis, in vindicatióne ex bóstium mánibus, in sanatióne cæcórum et claudórum, in angústiis puerpérii, in eductióne ex carcéribus, et állis misériis. Ita ut Deus hic osténderit et annuntiáverit locum reconciliatiónis pro peccatóribus, solátii pro tristibus, liberatiónis pro captívis, auxílii pro desolátis, illuminatiónis pro cæcis, sanatiónis pro infírmis, solidatiónis pro debílibus et claudis, apertiónis pro mutis et surdis, exoneratiónis pro energuménis, et infiníti thesaúri pro ómnibus indigéntibus.

℟. Ego sum panis. 10*

Lectio nona de homilia feriæ, de qua et commemoratio fit in laudibus ac vesperis.

Die 17. Martii.

In Festo

S. Gertrudis, Virginis.

Semiduplex.

Omnia de communi virginum [112], *præter sequentia.*

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Gertrúdis vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur exémplo. Per Dóminum nostrum.

Fit commemoratio feriæ.

Lectiones primi nocturni: De vírginibus, *ut in communi,* [118].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

GERTRUDIS virgo, clarissimis et per totam Európam celebérrimis orta natálibus, patrem hábuit Pipinum magnum, majórem domus Austrásiæ ac primum Brabántiæ ducem, matrem vero Idubérgam cognoménto Ittam, ex Aquitániæ dúcibus et Hibérniæ régibus oriúndam, sorórem sancti Moduáldi Trevirórum episcopi. A qua ab ineúnte ætáte cæléstibus disciplinis in-

Digitized by Google

strúcta coram Dagobérto Francórum rege núptias Austrasiórum ducis recúsans Dómino Jesu Christo suam castitátem pio voto consecrávit. Quamóbrem in orientálem Fránciam fúgiens, locum Kárleburg dictum cum Atalóngo presbytero et Bernárdo diácono, custódibus suis, aliquándiu laténdo incóluit, donec impio proco divina ultióne percússo ad paréntes rédiit. Mórtuo patre adhæsit matri piissimæ, quæ a sancto Amándo Tungrénsium episcopo sacro velámine insignita domum suam in monastérium sanctimoniálium commutáverat: cum qua pietátis officiis deditissima multis quotidie calúmniis injuriisque impetita fuit. Cui nondum consecrátæ cum religiósa mater arrépta fórfice capillos abscidisset, tandem et ipsa inter vírgines suscépto velámine consecráta unánimi sorórum consénsu ad régimen cœnóbii expetita est. ℟. Propter veritátem. [122].

Lectio v.

ERAT juvéncula ætáte, sed doctrina ac virtútum splendóre eminentissima. In eleemósynis ac hospitalitáte matérnæ pietáti cooperátrix, amplissimum patrimónium in ecclesiárum ac sanctimoniálium usum, nec non peregrinórum pauperúmque necessitátes erogábat. Sanctum Foillánum mártyrem, Ultánum aliósque viros apostólicos lætissime suscípiens, animárum lucro cooperabátur. Pretiósos códices et sanctórum reliquias ex urbe Roma acquirere satagébat. Inter quæ piissimæ servitútis officia cum beáta Itta, mater ejus, ex hoc sæculo decessísset, onus regiminis, quod sibi soli incúmbere cernébat, in plures divísit adjutrices: ut eo secúrius intérnæ pietáti vacáre posset. Qua in re tantum profécit, ut omnem pæne scriptúram divínam memóriæ mandáret, obscúra quoque allegoriárum mystéria sancti Spíritus illustratióne luculénter explicáret Porro dum ædificándis locis sacris et sanctórum necessitátibus sublevándis assídue intènta omnem pietátis curam géreret, ascensióne mentis in divínis rebus proficiens miráculis a Deo decorátur. Nam et lux sphæræ ígneæ caput illius frequénter irradiáre visa est; et legátos ac núntios suos in mari periclitántes absens córpore, præsens spíritu ac méritis, eripuit. Corpus quoque Foilláni mártyris divina revelatióne invénit. ℟. Dilexisti justitiam. [122].

Digitized by Google

Lectio vi.

TANDEM Gertrúdis, abstinéntia vigiliísque extenuáta ac cæléstibus disciplínis instructissima, ad supérnam pátriam aspírans, omne onus regiminis cognátæ suæ Wolfetrúdi licet renitènti impósuit: ac réliquum triméstre tempus ardentióre devotióni impéndit. Corpus suum post mortem cilício, quo utebátur, et caput velo nullius prétii tegi vóluit, ac sine pompa sepeliri. Cui de suo éxitu per núntios interrogánti beátus Ultánus, mónachus in Lossénsi cœnóbio, angélicis colloquiis celebérrimus, in hunc modum respóndit: Crástina die, inter missárum solémnia, córpore abscédet, sed non trépidet: in éxitu suo Patrícium episcopum cum sanctis ángelis óbvium habébit. Eádem itaque die et festo sancti Patrícii, anno dominicæ incarnatiónis sexcentésimo quinquagésimo nono, ætátis suæ trigésimo tértio, sanctissimæ eucharistiæ munita viático, beatissimam creatóri ánimam réddidit. Post óbitum Modéstæ abbatissæ Trevirénsi appárens, váriis insuper miráculis cláruit. Quibus commóta sancta Begga, germána ejus soror, post óbitum viri sui sanctióri vitæ se addixit: et sacram cúriam Antedénnæ ad Mosam éxstruens, virgínesque ac víduas cóngregans, Begginárum gloriósa fundátrix ac mater éxtitit.

℟. Afferéntur regi. [123].

In tertio nocturno homilia in evangelium Accessérunt ad Jesum Pharisæi, *de communi secundo loco*, [131].

Lectio nona de homilia feriæ, ejusque in laudibus et vesperis commemoratio.

Die 20. Martii.

In Festo S. Vulframni, Episcopi et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de communi confessoris pontificis [70], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Vulfrámnum ministrum tribuísti: præsta quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cælis. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commem. feriæ.

Lectiones primi nocturni: Fidélis sermo, *de communi*, [73].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

VULFRAMNUS, in território Vastinénsi nóbili génere natus, Vulbérti patris sollicitúdine a prima ætáte sub cathólicis magístris eruditus, sacrárum

Digitized by Google

litterárum sciéntia ac virtútum splendóre cláruit. Qui assúmtus in clerum aúlicum Lothárii ac Theodorici, regum Francórum, insígni pietáte conversatiónem instituit. Deinde in abbátia Fontanellénsi, património ad manus sancti Ansbérti abbátis ac Rothomagénsis episcopi collato, mónachum profêssus, ea religióne excélluit, ut a pópulo Senonénsi in episcopum postularétur. Assúmta cura pastorali splendóre episcopálium virtútum ómnibus prælucébat, abstinéntia, patiéntia, affabilitáte, oratiónis stúdio, ac terrenárum rerum contémtu plebem sibi commíssam ad cæléstia invitans. Annis aliquot in episcopátu exáctis, divino orácuło ad prædicándum evangélium genti Frisonum admónitus, de consílio beáti Ansbérti accéptis e monastério verbi Dei cooperatóribus, applaudénte étiam Childebérto rege ac Pipino príncipe, navim conscéndens, per Séquanam flúvium mare Gállicum intrans, accedéntibus miráculis trajécit in Frisiam, anno salútis septingentésimo

℟. Invéni David. [76].

Lectio v.

INTER ipsa evangélicæ messis primórdia apud Radbódum Frisonum regem populúmque gentilem prædicándo cum sóciis talem obtínuit grátiam, ut libénter auditus plúrimos nóbiles ac plebéjos salutári baptismo regeneráret. Inter quos et ipse Radbódi filius ad Christum convérsus, et impósito patris nómine a Vulfrámno de sacro fonte suscéptus est; ac paulo post defúnctus ad cæléstem pátriam migrávit. Cui non levem cóntulit óperam sancti Gangúlfi cómitis præséntia. Hic enim cum sæculári poténtia óppidum Medémblicum ac loca vicina subjugásset, ibidem extrúcta arce toto anno résidens christiánæ fidei primórdiis cooperátus est. Ecclésiam quoque in pago Oostwoúde ad instántiam ejúsdem episcopi ædificávit, quam ille divino cúltui ac christiánis úsibus consecrávit. Tali igitur opportunitáte Vulfrámnus evangélicam messem egrégie excóluit, idololátricam superstitiónem miráculis, veræ religiónis insígniis, eliminans. Inter quæ hoc memorábile, quod Ovónem púerum aliósque duos fratres, in quos sors cecíderat, ut diis bárbaro more immolaréntur, illum láqueo, hos aquárum flúctibus præfocándos, fusis ad Deum précibus, Ovónem suspénsum, diarúpto láqueo, álios, super mare

Digitized by Google

ámbulans, a morte mirabiliter liberávit; ipsúmque Ovónem mox baptizátum, ad Fontanéllam transmíttens, religióni adscripsit.

℟. Pósui adjutórium. [77].

Lectio vi.

ADMIRANDUM quoque illud est, quod Radbódus rex per legátos sanctum Willibrórdum episcopum ádvocans simulábat, se cum eo apud Vulfrámnum de conversióne ad Christi fidem velle ágere. Quibus sanctus Willibrórdus hoc modo respóndit: Quia prædicatiónem beáti fratris nostri Vulfrámni episcopi dux vester audire contémsit, meis quómodo obsecundábit dictis? Nam hac nocte divina revelatióne admónitus vidi illum caténa religátum ignea, unde certum fore constat, damnatiónem illum jam subiísse ætérnam. Nec prophetia effécta cáruit. Siquidem Radbódus baptizándus, Vulfrámni mónita spernens, cum pedem a sacro fonte retraxísset, inquiens, se malle majórum suórum, Frisiæ principum, in inférno esse sócium, quam cum parvo paúperum Christi número in cælésti regno triumpháre, mox in gentilitáte, priúsquam legáti redirent, infélix intériit. Vulfrámnus vero post evangélicos labóres Fontanéllam revérsus, depósito episcopátu, réliquum vitæ in pietátis exercítiis tránsigens, sanctíssimo fine quiévit ánno salútis septingentésimo vigésimo. Ejus corpus post novem annos incorrúptum et e terra elevátum, tandem anno nongentésimo quadragésimo Gandávum ad monastérium sancti Petri in monte Blandínio, quod Arnúlfus, Flándriæ comes, post Nordmannórum excídium nóviter restaurárat, translátum est.

℟. Iste est, qui ante. [77].

In tertio nocturno homilia in evangelium Homo péregre proficíscens, *de communi*, [79].

Lectio nona de homilia feriæ, de qua fit commemoratio in laudibus et vesperis.

Die 27. Aprilis.

In Festo

S. Egberti, Presbyteri et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de communi confessoris non pontificis [92], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, cujus spíritu beátus Egbértus salútem géntium sitiens vários fídei præcónes in opus evangélicum destinávit: dirige, quæsumus, ejus intercedéntibus méritis, ad te

Digitized by Google

tuorum corda servórum; ut spíritus tui fervóre concépto. et in fide inveniántur stábiles et in ópere efficáces. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

EGBERTUS, in Anglia nóbili familia natus, cum óptimæ spei et magnæ índolis júvenis esset, comitántibus multis áliis ejúsdem géneris et intentiónis sóciis Hibérniam pétiit, ubi in monastério Ratmelgisi sacris litteris et monástica disciplina institútus est. Verum cum pestilèntia, quæ eo témpore grassabátur, multos ex sóciis absumsisset, et ipse eádem infirmitáte tactus est. Qui ex íntimo corde ad Deum convérsus prolongatiónem vitæ pétiit, quátenus negligéntias vitæ prióris castigáre et se in bonis opéribus abundántius exercére posset, addens votum, quod semper peregrínus extra pátriam vivens plus sólito oratióni et jejúnio incúmbere vellet. Quare a Deo exauditus sacerdótii órdinem suscépit: quem condignis móribus adórnans, humilitáte, mansuetúdine, continéntia, aliísque virtútibus, uti étiam instántia docéndi, autoritáte corrigéndi, et pietáte largiéndi de his quæ a divítibus acceperat, ómnibus præluxit.

℟. Honéstum fecit. [93]

Lectio v.

MULTIS autem annis in virtútum exercítio peráctis propósuit plúribus prodésse, et verbum Dei infidélibus Germánis, a quibus Angli originem ducunt, annuntiáre: aut si hoc non succéderet, cogitábat Romam ire ad límina apostolórum et mártyrum visitánda. Verum divina revelatióne secúndo móni tus, et póstea tentáta profectióne redire coáctus, jubétur ad monastèria Columbæ pérgere, et illa in doctrina ac apostolica traditióne confirmáre. Reversus ergo ad locum sólitæ peregrinatiónis, in silèntio Domino vacáre cœpit. Vidénsque se divínitus prohíberi ab evangelizándo géntibus, tentávit viros sanctos in opus apostólicum mittere. Anno igitur salútis sexcentésimo nonagésimo ex directióne ejus duodécim viri apostólici, actióne et eruditióne præpláti, Trajécti ad Rhenum appulérunt: Willibrórdus scilicet, Swidbértus, Acca, Wigbértus, Willibáldus, Wimbóldus, Lebuínus, Ewáldus albus, Ewáldus niger, Werenfridus, Mar-

Digitized by Google

cellínus, presbyteri, et Adelbértus levita.

℟. Amávit eum. [99].

Lectio vi.

INTER quos Willibrérdus et Svidbértus episcopáli dignitáte præfulgéntes Holliándiam, Frisiam et vicina loca cum sóciis excolèntes, divina cooperánte grátia, ad Christi fidem convertérunt. Cum vero mónachi in insula Hu cum subjèctis sibi monastériis nondum canónicum paschæ tempus et tonsúræ ritum cólerent, venit ad eos Deo amábilis sacérdos Egbértus; omnémque eórum agéndi et vivéndi modum ad cathólicam traditiónem reformávit, totóque tredecénnio in eádem insula commorátus est. Cum autem octávo kalèndas Maji anno incarnatiónis Dómini septingentésimo vigésimo nono pascha celebrátur, peráctis missárum solémniis eódem die obdormívit in Dómino. Mira autem erat (ut scribit venerábilis Beda) divinæ bonitátis dispensátio, quod eódem die, quo primum cathólico ritu pascha celebrarétur, ipse de hoc mundo migráverit in cælum. Unde gaudébant fratres de certa et cathólica témporis paschális cognitióne, et de patrocínio pergéntis sui ad Dóminum patris.

℟. Iste homo. [99].

In III. Nocturno.

Lèctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 10.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 17. in Evangelia.

MULTI, cum regiminis jura suscípiunt, ad lacerándos súbditos inardéscunt. Terrórem potestátis éxhibent: et, quibus prodésse debúerant, nocent. Et, quia caritátis víscera non habent, dómini vidéri áppetunt; patres se esse mínime recognóscunt. Humilitátis locum in elatiónis dominatiónem immútant. Et si quando extrínsecus blandiúntur, intrínsecus sæviunt. De quibus álibi véritas dicit: Véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces. Contra quæ ómnia considerándum nobis est, quia sicut agni inter lupos mittimur, ut sensum servántes innocéntiæ morsum malítiæ non habeámus.

℟. Iste est qui ante. [102].

Lectio viii.

QUI enim locum prædicatiónis súscipit, mala inférre non débet, sed toleráre; ut ex ipsa sua man-

Digitized by Google

suetúdine iram sæviéntium mitiget; ut peccatórum vúlnera in áliis, ipse afflictiónibus vulnerátus, sanet. Quem et si quando zelus rectitúdinis éxigit, ut erga subjéctos sæviat, furor ipse de amóre sit, non de crudelitáte: quátenus et jura disciplinæ foris exhibeat, et intus patérna caritáte diligat, quos foris quasi insequéndo castigat. Quod tunc bene rector éxhibet, cum seipsum diligére per privátum amórem nescit; cum nulla, quæ mundi sunt, áppetit; cum terrénæ cupiditátis onéribus nequáquam mentis colla suppónit. Sic ergo exerceátur zelus rectitúdinis contra prava acta proximórum, quátenus in fervóre districtiónis nullo modo relinquátur virtus mansuetúdinis. Et portáre ergo debémus quos corrigimus, et corrigere quos portámus: ne, si ex utróque unum defúerit, vel in fervóre vel in mansuetúdine áctio sacerdotális non sit.

℟. Sint lumbi. [102].

Lectio ix.

HINC namque est, quod in templi ministério in básibus templi sculptório ópere leónes et boves et chérubim expréssa sunt. Chérubim quippe est plenitúdo sciéntiæ. Sed quid est, quod in básibus nec leónes sine bobus, nec boves sine leónibus fiunt? Quid enim áliud designant bases in templo, nisi sacerdótes in ecclésia? Qui dum sollicitúdinem regiminis tólerant, quasi more básium superimpósitum onus portant. In básibus ergo chérubim exprimúntur; quia decet, ut sacerdótum péctora plenitúdine sciéntiæ sint referta. Per leónes autem terror severitátis, per boves vero patiéntia mansuetúdinis figurátur. Itaque in básibus nec leónes sine bobus, nec boves sine leónibus exprimúntur, quia semper in sacerdotáli péctore cum terróre severitátis custodíri debet virtus mansuetúdinis, ut et iram mansuetúdo cóndiat, et eámdem mansuetúdinem, ne dissolúta forte sit, zelus districtiónis accéndat.

Te Deum laudámus.

Die 9. Maji.

In Festo

S. Gangulphi, Martyris.

Duplex majus.

Omnia de communi martyrum tempore paschali [44], *præter sequentia.*

Ad Magnificat, Antiph. Beátus Gangúlphus stetit justus in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, allelúja. Ecce quómodo computátus est

inter filios Dei, et inter sanctos sors illius est, allelúja, allelúja.

Oratio.

DEUS, qui beátum Gangúlphum mártyrem hujus mundi naufrágia invicta fidei virtúte superáre fecísti: concede propítius, ut, qui sub ejus patrocínio sanctum tuum nomen invocant, ætérnæ beatitúdinis partícipes efficiántur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. cap. 4 et 5.

JUSTUS si morte præoccupátus fuerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diúturna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malitia mutáret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet ánimam illius. Fascinátio enim nugacitátis obscurat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malitia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: placíta enim erat Deo ánima illius: propter hoc properávit edúcere illam de médio iniquitátum.

R. Beátus vir. [46].

Lectio ii.

POPULI autem vidéntes, et non intelligéntes nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illius. Condémnat autem justus mórtuus vivos impios, et juventus celériter consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare munierit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis et usque ad supréma desolabúntur.

R. Tristítia vestra. [46].

Lectio iii.

ET erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum timídi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ

Digitized by Google

salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt, quos habúimus aliquándo in derísum et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Pretiósa. [46].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

GANGULPHUS, Varénnis, in ea Burgúndiæ parte quæ nunc Campánia dicitur, illústri génere natus, a paréntibus christiánæ religiónis disciplínis eruditus felices in virtúte progréssus fecit. Cathólicas senténtias et majórum doctrinam sic ánimo insúgébat, ut adhuc puer illústribus sanctitátis ac veræ religiónis exémplis, máxime vero prudéntia ac simplicitáte christiána, ómnibus prælucéret. Inde matrimónio junctus, sub Pípino secúndo duce Brabántiæ ac majóre domus Fránciæ, cujus mandáto ad boreális Hollándiæ partem, quæ tunc Frísia dicebátur, descéndens sancto Vulfrámno epíscopo, Frísiis evangelizánti, ipse eques et Burgúndiæ comes poténtia sæculári cooperátus est, et anno integro Medemblicæ Hollándiæ óppido résidens peténte epíscopo prima ecclésiæ fundaménta jecit in pago Oostwoúde: variísque modis religiónem christiánam promóvit.

℟. Lux perpétua. [46].

Lectio v.

MILITIA defúnctus et in pátriam reversúsus tránsiit per Campániam. Ubi ex occasióne se reficiéndi cum fontem limpidíssimum ibi peramœne saliéntem simplicitáte christiána emisset, arefáctis priori loco venis eúmdem paulo post orans divínitus Varénnas tránsiuit: ubi in hunc diem salubérrime exúndat, et per sancti suffrágia multis affert sanitátátem. Domum revérsus uxórem incestuóse cum clérico vivéntem in spíritu lenitátis corrígere volens, ad fontem prædictum cum ea pergit. Quæ scélera sua pérnegans, cum maríti jussu lapillum e fundo leváre ad testándam suam innocéntiam conarétur, súbito obrigéscens pellem manus et bráchii, quoúsque in aquam missa fúerat, ultóre Deo amísit. Hinc illam salutáribus mónitis próvocans ad pœniténtiam, trádita ad vitæ sustentatiónem dote, dimisit. Ipse vero ad Avalénse territórium cum suis

profectus réliquum vitæ illic operibus misericórdiæ ac virtútum stádiis impéndit.

℟. In servis suis. [47].

Lectio vi.

TANDEM instigánte ad álтera nefárius apóstata a diábolo obséssus accépta opportunitáte Gangúlphum in cubículo solum et lecto quiescéntem aggréditur: strictóque gládio dum ejus cervícem ferire conátur, expergiscénti coxam letáliter vúlnerat: unde post paucos dies, sacro eucharistiæ præmunítus viático, martyrio consummáto, spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Wilhetrúdis et Wildegófa, ámitæ ejus, cum clero et pópulo non sine miraculórum glória in basilicam (quam ipse Varénnis in honórem principis apostolórum extrúxerat et dotáverat) deportántes sepelivérunt. Incestuósos porro stúltiferos divina últio subsecúta notabiliter punívit. Quæ ómnia fama vulgánte ut Pipinus rex diligénter exploráta hábuit, insigni pietáte ac pompa mártyris Christi triúmphum celebrávit. Exúviæ ejus ac arma brachiália, quibus cum pro religióne cathólica militávit, Varénnis in ecclésia cum córpore servántur. Ejus miraculórum glória in hodiérnum diem persevérat. Quæ Florini præsértim in diœcési Leodiénsi, et Harlémi cathedráli civitáte in Holländia fulget: ubi in locis ipsi dicátis plúrimi, et máxime claudi, sanitátem impetrant.

℟. Filiæ Jerúsalem. [47].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *cap. 8.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis et turbis Judæórum: Si quis vult me sequi, déneget semetipsum: et tollat crucem suam et sequátur me. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ presbyteri.

Lib. 2. cap. 36. in Marc. 8.

TUNC nosmetipsos abnegámus, cum vitámus quod per vetustátem fúimus, et ad hoc nitimur quo per novitátem vocámur: Pensémus, quómodo se Paulus abnegáverit, qui dicébat: Vivo ego, jam non ego. Extínctus quippe fœrat sœvus ille persecútor, et vivere cœperat ille prædicátor pius. Vivit vero in me Christus. Ac si apérte dicat: Ego quidem a memetipso extínctus sum, quia carnáliter non vivo: sed tamen essentiáliter mórtuus non sum, quia in Christo spiritáliter vivo.

Digitized by Google

Dicit ergo Véritas: Si quis vult post me sequi, déneget semetipsum. Quia, nisi quis a seipso deficiat, ad eum qui super ipsum est non appropinquat. Nec valet apprehéndere quod ultra ipsum est, si nescierit mactáre quod est.

℟. Ego sum vitis. [48].

Lectio viii.

SED jam, qui se a vitiis ábnegat, exquiréndæ ei virtútes sunt in quibus crescat. Unde prótinus adjúngitur: Et tollat crucem suam, et sequátur me. Duóbus modis crux tóllitur: cum aut per abstinéntiam affligitur corpus, aut per compassiónem próximi affligitur ánimus. Pensémus quáliter utróque modo Paulus crucem suam tulerit, qui dicébat: Castigo corpus meum et in servitútem rédigo. Ecce in afflictióne córporis audívimus crucem carnis: nunc in compassióne próximi audiámus crucem mentis. Ait: Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? Perfectus quippe prædicátor, ut exémplum daret abstinéntiæ, crucem portábat in córpore; et quia in se trahébat damna infirmitátis, crucem portábat in corde.

℟. Cándidi facti. [48].

Lectio ix.

QUI enim me confessus fuerit et verba mea in generatióne ista adúltera et peccatrice, Filius hóminis confitébitur eum, cum vénerit in glória Patris sui cum ángelis suis. Sed ecce apud se nunc hómines dicunt: Nos jam Dóminum et sermónes ejus non erubéscimus, quia apértis [illegible] voce confitémur. Quibus ego respóndeo: quod in hac plebe christiána sunt nonnúlli, qui Christum ideo confiténtur, quia cunctos christiános esse conspíciunt. Est tamen ubi se quisque intérroget, ut in confessióne Christi se véraciter probet. Pacis enim témpore, quia multa a nostris persecutiónibus désunt, est áliud ubi ostendámur a nobis. Verémur sæpe a próximis déspici; dedignámur injúrias verbi tolerare. Si contingat júrgium fortásse cum próximo [illegible] bescimus priores salutáre. Cor quippe [illegible] dum hujus vitæ [illegible] quærit, humiliá[illegible] spuit.

Te Deum laudámus.

In II. Vesperis

In ecclesia própria sancti Gangulphi officium fit de illo, cum commemoratione sancti Bavonis, ut infra.

Ad Magníficat, Antiph. Gangúlphus, Christi mar-

Digitized by Google

tyr inclitus, allelúja, torum immaculátum Deo in suo sánguine dedicávit, allelúja, allelúja.

Extra ecclesiam propriam a capitulo de S. Bavone, cum commemoratione ut infra.

Die 10. Maji.

In Festo

Translationis et Commemorationis S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis Patroni titularis.

Duplex.

Omnia de communi [62], *præter sequentia.*

In I. Vesperis.

Antiphonæ et capitulum de laudibus.

Hymnus.

BAVONEM méritis tollit honóribus
Gandávum, célebri nóbilis urbs viro:
Cujus vita sacris inclita móribus
Ad Christum pópulos vocat.
Bavónem sócio fœdere cónciit,
Quo quondam emicuit vindice, cívitas
Harlémum, médiis tuta periculis,
Nec præsénte cadens malo.
Bavo, christíferis ignibus æstuans,
Tu nobis spéculum fórmaque præmica,
Exémplo célebri dum præis, et sacros
Virtútum stímulos moves.
Te, patróne, piis grédsibus ásseclæ
Ad Christum sequimur: tu tibi dédices
Constánti famulos auxílio fove,
Rebus tutor in ásperis.
Quidquid præcípiti styx vomit álveo,
His te dante procul finibus éxulet;
Virtus advéniat, labis et íncia
Vitæ cándida púritas.
Sit sanctæ Triadi laus pia júgiter,
Quam mundi trépidans incola póplite
Inflexo célebrat, cujus in ómnia
Constat glória sæcula.
Amen.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo, allelúja. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi, allelúja.

Ad Magnificat, Antiph. Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tato portu státuat, allelúja.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætificas: concéde propítius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dómin.

Digitized by Google

Deinde fit commemoratio de S. Gangulpho: Antiphona ut supra; de SS. Gordiano et Epimacho, ut in breviar. 623.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Regem Confessórum Dóminum * Venite adorémus, allelúja.

Hymnus.

O magne rerum cónditor,
Qui, quidquid orbe cláuditur,
Regis poténte déxtera,
Intende votis súpplicum.

Dum prona jam nox péllitur
Primo diéi spículo,
Dispélle noctem, méntibus
Quæ densa nostris incubat.

Tu Bavónis pérpetim
Nos ire per vestígia
Fac, et salútis trámitem
Gradu sequi non dévio.

Fac nos Bavónis æmulos
Carnem domáre lúbricam,
Sensus ligáre tránsfugas,
Mentémque cælo tóllere.

Prurigo ne nos óccupet
Insaniéntis sæculi;
Contaminátis ne illius
Merem gerámus móribus.

Deo Patri sit glória,
Qui nos cruóre Fílii
Sanctóque lotos Spíritu
Bavónis ornet præmio!
Amen.

In I. Nocturno

Ant. Sanctus Bavo, viam evangélicæ perfectiónis ingréssus, cunctis se mundi expedívit péxibus, allelúja.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, allelúja. ℟. Stolam glóriæ índuit eum, allelúja.

Lectiones de Scriptura occurrente. Sed si hodie sit feria secunda vel quarta Rogationum, lectiones erunt Justus si morte, *de communi*, [95].

℟. I. Juxta verbum viri Dei, novi velut Elisæi, suscitátur mórtuus; * Unde fides roborátur resurrectiónis, datur spes vitæ credéntibus, allelúja.

℣. Super corpus reclinátus, orat lácrimans beátus, ut vitam recípiat. Unde.

℟. II. Vénditum dum contemplátur servum Bavo, deprecátur, crimen flagris vindicet. * Sic in Christi caritáte ardet sanctus, ut beáte cuncta pœnis diluat, allelúja.

℣. Ante servum provolútus, pie lácrimis obtútus rigat, pœnas flágitans. Sic.

℟. III. Sanctus Bavo, stádium arctióris perfectiónis ingréssus, omnem carnis insoléntiam districto rigóre frenávit, allelúja. * Quia virtus desidérii spiritális mentem ejus nulli volúptati cédere permísit, allelúja.

℣. Ut hóminem renovárет interiórem, incessánter afflígebat exteriórem. Quia. Glória Patri. Quia.

Digitized by Google

In II. Nocturno.

Ant. Quocúmque divini sátor gérminis præíbat Amándus, illuc Bavo studébat súbsequi, et verbi Dei dulcédine repléri, allelúja.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, allelúja. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium, allelúja.

Lectio iv.

CUM sancti Bavónis confessóris religiósa veneratio pópulo Harleménsi ex commércciis cum pópulo Gandénsi feliciter innotuísset, ejúsdem glorióse apparitio ante áliquot annórum centúrias facta utrúmque pópulum ad communiónem pietátis sub illíus patrocínio indúxit et sociávit. Harleménsibus siquidem summe afflictis et sancti Bavónis tutélæ sese devoventibus eúndem apparuísse, civésque ab imminéntibus periculis liberásse, veneránda majórum traditio pérhibet. Cujus rei sacram perennémque memóriam confírmat solémnis illa basílica, quam clerus populúsque Harleménsis, ope Alberti Bávari, vigésimi tértii Hollándiæ cómitis, eximia structúra maximísque súmtibus toto sæculo et ámplius fabricátam, patróno suo eréxit. Testátur ipsum sacra cleri populíque Harleménsis fraternitas, sub sancti Bavónis invocatióne et patrocínio ab áliquot sæculis in honórem Dei omnipoténtis instituta.

℟. Sub divínis officiis in Deum veheménter inténtus, in angústo specu orábat erectus: * Expánsis mánibus crucifixi formam in se éxprimens, allelúja.

℣. Plis desidériis affectus, constánter dicébat, non esse condignas passiónes ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Expánsis mánibus.

Lectio v.

ABSOLUTA autem basilicæ fábrica, clerus populúsque Harleménsis, patróni sui gloriósam memóriam cum beneficiórum fructu conserváre studéntes, anno dominicæ incarnatiónis millésimo quingentésimo, ab abbáte monastérii sancti Bavónis juxta Gandávum pia instántia insignem partem reliquiárum ejus, scilicet junctúram bráchii, obtinuérunt. Accéssit piórum óperum ac meritórum, divínæ grátiæ, auxilio implendórum, tam ex parte religiosórum ejúsdem monastérii, quam cleri populíque Harleménsis in fraternitátem sancti Bavónis conscripti, mútua ac per-

Digitized by Google

pétua commúnio. Harlemênses insuper in gratiárum actiónem jugémque pietátis memóriam céreum unius libræ in Gandénsi ecclésia sancti Bavónis, Kalêndis Octóbribus sub offertórium summæ missæ per certum ántium quotánnis offeréndum, pio voto promisérunt. Diem quoque festivas, depositiónis Kalêndis Octóbris, item elevatiónis Kalêndis Augústi, nec non translatiónis et commemoratiónis illius sexta Idus Maji occurrêntes, ánnua solemnitáte colêndas pari pietáte vovérunt.

℟. Mortificans membra sua super terram, contra spirituáles nequítias in cæléstibus pugnábat dicens: * Increpet in te Deus, satan, increpet in te Deus, qui elégit in Jerúsalem, allelúja.

℣. Diabólicas tentatiónes et monstruósas præstigias invicta fídei fortitúdine superábat, dicens. Increpet.

Lectio vi.

Actum post eréctam a Paulo quarto Harlémi in ecclésia sancti Bavónis cáthedram episcopálem hæréseon factiónes impiíssimis tumúltibus totum ándique Bélgium infestárent, inter ália loca Harlemênsis, cívitas a mílite Geúsio occupáta, ac póstea étiam cathedrális ecclésia, destructis per íconoclástas altáribus, profanáta fuit. Sacræ autem gloriosíssimi confessóris reliquiæ, diligénter eo témpore custodítæ et ex cathedráli ecclésia reverénter accéptæ, Colóniam Agrippinam devéctæ sunt. Deinde vero sedátis nónnihil tumúltibus Harlémum fidéliter relátæ súmmaque totíus cleri cathedrális exultatióne recéptæ sunt. In cujus beneficii perpétuam memóriam festum translatiónis ac commemoratiónis, ex voto majórum pro accéptis reliquiis primítus indictum, ac témporis injúria collápsum, ab eo témpore deínceps ad impetrándam sancti Bavónis opem celebrári jussum ac pristino cúltui restitútum est.

℟. Glória Dómini super caput justi in forma vivificæ crucis appáruit, ipse autem flagránter exclamávit: * Hæc mea retribútio est; * Crucifixo militávi, crucis glóriam agnósco, allelúja.

℣. Vox désuper ad eum facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quia merces tua copiósa est in cœlis. Hæc mea. Glória Patri. Crucifixo militávi.

Digitized by Google

In III. Nocturno.

Ant. O virum ineffábilem, in quo divína mirácula gloriósæ coruscant, allelúja.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius, allelúja. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus, allelúja.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

In declamatione super illud Evangelii: Ecce nos reliquimus omnia.

SED et quando hæc, et quibus erunt? Vos, inquit, qui secúti estis me, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos. Jam quidem sedet Fílius hóminis in sede majestátis: siquidem ascéndens in cælum sedet a dextris Dei. Sed cum séderit, dictum est; hoc est cum apparúerit sedens, sicut apóstolus ait: Cum enim Christus apparúerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum illo in glória. An magis audébimus dícere et ipsum adhuc stare quodámmodo, utpote cujus necdum sedes consummáta vidétur, nondum pédibus ejus scabéllo suppósito, quod a Patre promíssum est? Non quod illi plenitúdine quidpiam desit, sed quod membra caput expéctet. Aúdeat hoc testári, qui néruit intuéri. Ecce, ait Stéphanus, video cælos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. Céterum in regeneratióne córporum sedébit in sede majestátis, qui pro animárum regeneratióne stetit in ignominióso supplício crucis, irrogátus contuméliis páriter et torméntis, nec modo durissima morte, sed et turpissima condemnátus.

℟. Dum beátum sanctus Bavo tráderet spíritum, levátis in cælum mánibus dixit: * Vale, servórum Dei ecclésia: Christus adest: egrédere in occúrsum ejus, ánima mea, allelúja.

℣. Angélica recreátus præséntia, et totis viribus in Deum inténtus, ait: Vale.

Lectio viii.

HINC est quod minime suis conténtus exémplis salvátor étiam præmia repromíttit. Ut quem forte non provócat invitátio humilitátis et labóris præcedéntis, trahat vel desidérium retributiónis; et si

Digitized by Google

quis voluptuósus est, illum sitiat torréntem voluptátis: si quis glóriæ cúpidus, aspiret ad illam celsitúdinem judiciáriæ potestátis. Sedébitis, ait, et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In sédibus enim quies imperturbáta est; in judicio dignitátis eminéntia commendátur. Quis vero sæculáris honor excogitári potest, qui non prorsus in tantæ sublimitátis comparatióne vilescat? Nec solum hómines, sed et ipsos ángelos judicábunt, qui paréntem ad módicum vapórem præséntis glóriæ dedignántes et exsufflántes impropérium Christi univérsis præferunt titulis dignitátum. Dénique jurávit Dóminus et non pœnitébit eum: Amen dico vobis, sedébitis et vos judicántes. Quid gloriósius? Júdicent nunc et præjúdicent supérbiæ fílii; cum rege suo sédeant, qui sibi látera aquilónis elégit. Exalténtur et elevéntur sicut cedri Líbani: transíbimus, et ecce non erunt.

℟. Diléctus Deo et homínibus sanctus Bavo, cujus memória in benedictióne est, allelúja. * Símilem fecit illum in glória sanctórum. * Et delectábilis est nobis memória illius, allelúja.

℣. Gloriósus Deus in sanctis suis, mirábilis in majestáte, fáciens prodígia. Símilem. Glória Patri. Et delectábilis

Lectio nona de sanctis Gordiano et Epimacho, ex breviario, 624. Nisi hæc dies incidat in feriam secundam aut quartam rogationum; tunc enim nona lectio legitur de homilia feriæ.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Dum viri sanctíssimi Bavónis ex hoc sæculo tránsitus appropinquáret, cæléstis illum spíritus in spécie colúmbæ visitávit, allelúja.

Psalmi de dominica, 19.

Ant. Glória Dómini super eum in forma vivíficæ crucis appáruit, et vox de cælo facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quóniam merces tua copiósa est in cælis, allelúja.

Ant. Inténdens in cælum vidit glóriam Dei, et ait: Hæc mea retributio est: crucifixo militávi; crucis glóriam agnósco, allelúja.

Ant. Oculis ac mánibus in cælum semper inténtus, ardénter cupiébat dissólvi et esse cum Christo, allelúja, allelúja.

Ant. Angélica recreátus præséntia: Vale, ait, servórum Dei ecclésia; Christus adest, egrédere in

Digitized by Google

occúrsum ejus, ánima mea, allelúja.

Capitulum. Philipp. 3.

FRATRES, Quæ mihi fuérunt lucra, hæc propter Christum arbitrátus sum detrimenta: verúmtamen existimo ómnia detriméntum esse propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detriméntum feci.

Hymnus.

ANNUO nobis revoluta cursu
Festa lux, salve. Tibi nunc vocámus
Rite solvéntes veneránda magno
Festa Bavóni.

Ille post tædas thálami jugális
Et datam bello viridem juvéntam
Jam tiro Christi nova bella cælo
Aúspice cœpit.

Sæculo major vitiísque sæcli,
Dona fortúnæ patriósque census
Fenus imménsum liquído datáris
Crédidit astris.

Inde ne mentem mémorem bonórum
Ventus infláret populáris auræ,
Exteras longe generósus exul
Fugit in oras.

Flandra qua Scaldis vada concolóri
Pérluit vitro sociásque Lisæ
Excipit lymphas, viridánte ripa
Cónstitit hospes.

Hic cavæ primum penetrále fagi,
Mox larem cellæ ténuis subívit,
Lapsa quo crebro gémitu piáre
Témpora posset.

Egit hic luces dapis indigéntes,
Noctis insómnes vigilávit horas,
Semper inténtus super astra certo
Téndere cursu.

Laus sit excélso súperum parénti,
Qui suum ditat méritis Bavónem:
Cóncinant sparsæ per utrúmque solem
Cármina gentes. Amen.

℣. Justus germinábit sicut lilium, allelúja. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum, allelúja.

Ad Benedictus, Antiph.

BAVO pater et patróne, tu pro nobis in agóne cum cæléstí concióne apud Deum ádvoca, allelúja.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætíficas:

Digitized by Google

concéde propítius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dóminum nostrum.

Et si occurrat feria secunda aut quarta rogationum, fit commemoratio de illâ, postea commemoratio sanctorum martyrum ut in breviario, 625.

Ad Horas.

Antiphonæ de laudibus.

Capitulum et responsoria brevia de communi, [163].

In II. Vesperis.

Antiphonæ de laudibus. Psalmi de communi. Capitulum, hymnus et versus ut in primis vesperis.

Ad Magníficat, Antiph. **O remédium salútis in via, beáte Bavo, tuis nos peccátis Deo reconcília, esto nobis patrónus in cœli cúria, ubi justi stabunt cum fiducia, allelúja.**

Deinde fit commemoratio sancti Gregorii Nazianzeni, de quo fit die sequenti, ut in breviario, 622.

Digitized by Google

Commemorationes
sive suffragia sanctorum Patronorum.

De SS. Willibrordo et Bonifacio.

Ad Vesperas, Antiphona. **Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta; et dedit illis glóriam sempitérnam; quórum doctrina fulget ecclésia, ut sol et luna.**

℣. **Justi autem in perpétuum vivent.** ℟. **Et apud Dóminum est merces eórum.**

Ad Laudes, Antiphona. **Illi sunt viri misericórdiæ, quorum justítiæ non accepérunt oblivióne: cum sémine eórum pérmanent bona; hæréditas sancta nepótes eórum.**

℣. **Exultábunt sancti in glória.** ℟. **Lætabúntur in cubílibus suis.**

Oratio.

QUÆSUMUS cleméntiam tuam, omnípotens Deus: ut beatórum pontíficum tuórum Willibrórdi et Bonifácii aliorúmque sanctórum, qui nos viam veritátis docuérunt, mérita gloriósa nos prótegant; et tuis impetrent obedíre mandátis.

In cathedrali ecclesia Harlemensi de **S. Bavone** *confessore.*

Ad Vesperas, Antiphona. **Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tuto portu státuat.**

Ad Laudes, Antiphona. **Bavo, pastor et patróne, tu pro nobis in agóne cum cælésti concióne apud Deum ádvoca.**

℣. **Ora pro nobis, sancte Bavo.** ℟. **Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.**

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætíficas: concéde propítius; ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur.

Suffragium de **S. Begga** *in vesperis et laudibus pro Begginarum curiis.*

Ant. **Begga, mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dirige.**

℣. **Ora pro nobis, sancta mater Begga.** ℟. **Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.**

Oratio.

INTERVENIAT, quæsumus Dómine, pro nobis apud tuam cleméntiam sancta Begga mater nostra: ut illius intercessióne tibi digne famulári, et in tuo amóre consúmi mereámur.

Digitized by Google

KALENDARIUM.

Martius.

Die		pag.
1.	S. Svidberti, Episcopi Confessoris. Duplex.	1*
	Feria quarta post festum S. Gregorii Magni, seu post diem 12. Martii. In festo venerabilis sacramenti miraculosi. Duplex cum octava Amstelredami.	6*
	Feria quinta infra octavam. Semiduplex.	11*
	Feria sexta infra octavam. Semiduplex.	14*
	Sabbato infra octavam. Semiduplex.	16*
	Dominica infra octavam venerabilis sacramenti miraculosi Semiduplex.	19*
	Feria tertia infra octavam. Semiduplex.	22*
	Feria quarta. Octava venerabilis sacramenti miraculosi. Duplex.	26*
17.	S. Gertrudis Virginis. Semiduplex.	27*
20.	S. Vulframni, Episcopi Confessoris. Semidupl.	29*

Aprilis.

27.	S. Egberti, Presbyteri Confessoris. Semidupl.	31*

Majus.

9.	S. Gangulphi, Martyris. Duplex majus.	34*
10.	Translationis et Commemorationis S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis patroni titularis.	39*

Commemorationes sive suffragia sanctorum Patronorum. 47*

Digitized by Google

PROPRIUM
OFFICIORUM SANCTORUM
DIŒCESIS HARLEMENSIS.

PARS ÆSTIVA.

Die 9. Maji.

In Festo

S. Gangulphi, Martyris.

Duplex.

Omnia de communi unius martyris [25], *præter sequentia.*

Ad Magnificat, Antiph. Beátus Gangúlphus stetit justus in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, allelúja. Ecce quómodo computátus est inter fílios Dei, et inter sanctos sors illius est.

Oratio.

DEUS, qui beátum Gangúlphum mártyrem hujus mundi naufrágia invícta fídei virtúte superáre fecísti: concede propítius, ut, qui sub ejus patrocínio sanctum tuum nomen invocant, ætérnæ beatitúdinis partícipes efficiántur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *cap. 4 et 5.*

JUSTUS si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intellléctum ejus, aut ne fictio deciperet ánimam illius. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illius: propter hoc properá-

Digitized by Google

vit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Iste sanctus. [28].

Lectio ii.

POPULI autem vidéntes, et non intelligéntes nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illius. Condémnat autem justus mórtuus vivos impios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare munierit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit. [28].

Lectio iii.

ET erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum timídi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horribili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt, quos habúimus aliquándo in derísum et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit. [29].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

GANGULPHUS, Varénnis, in ea Burgúndiæ parte quæ nunc Campánia dicitur, illústri génere natus, a paréntibus christiánæ religiónis disciplínis eruditus felíces in vírtúte progréssus fecit. Cathólicas senténtias et majórum doctrínam sic ánimo insugébat, ut adhuc puer illústribus sanctitátis ac veræ religiónis exémplis, máxime vero prudéntia ac simplicitáte christiána, ómnibus prælucéret. Inde matrimónio junctus, sub Pipino secúndo duce Brabántiæ ac majóre domus Fránciæ, cujus mandáto ad boreális Holländiæ partem, quæ tunc Frísia dicebátur, descéndens sancto Vulfrámno episcopo, Frisiis evangelizánti, ipse eques et

Digitized by Google

Burgúndiæ comes poténtia sæculári cooperátus est, et anno integro Medemblicæ Hollándiæ óppido résidens petênte episcopo prima ecclésiæ fundaménta jecit in pago Oostwoúde: varíisque modis religiónem christiánam promóvit.

℟. Honéstum fecit. [31].

Lectio v.

MILITIA defúnctus et in pátriam reversúrus tránsiit per Campániam. Ubi ex occasióne se reficiéndi cum fontem limpidíssimum ibi peramœne saliéntem simplicitáte christiána emísset, arefáctis prióri loco venis eúmdem paulo post orans divínitus Varénnas tránstulit: ubi in hunc diem salubérrime exúndat, et per sancti suffrágia multis affert sanitátem. Domum revérsus uxórem incestuóse cum clérico vivéntem in spíritu lenitátis corrígere volens, ad fontem prædictum cum ea pergit. Quæ scélera sua pérnegans, cum mariti jussu lapíllum e fundo leváre ad testándam suam innocéntiam conarétur, súbito obrigéscens pellem manus et bráchii, quoúsque in aquam missa fúerat, ultóre Deo amísit. Hinc íllam salutáribus mónitis próvocans ad pœniténtiam, trádita ad vitæ sustentatiónem dote, dimísit. Ipse vero ad Avalénse territórium cum suis profféctus réliquum vitæ illic opéribus misericórdiæ ac virtútum stúdiis impéndit.

℟. Desidérium. [32].

Lectio vi.

TANDEM instigánte adúltera nefárius apóstata a diábolo obséssus accépta opportunitáte Gangúlphum in cubículo solum et lecto quiescéntem aggréditur: strictóque gládio dum ejus cervícem ferire conátur, expergiscénti coxam letáliter vúlnerat: unde post paucos dies, sacro eucharistiæ præmúnitus viático, martyrio consummáto, spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Wildetrúdis et Wildegófa, ámitæ ejus, cum clero et pópulo non sine miraculórum glória in basílicam (quam ipse Varénnis in honórem principis apostolórum extrúxerat et dotáverat) deportántes sepelivérunt. Incestuósos porro adúlteros divína últio subsecúta notabiliter punívit. Quæ ómnia fama vulgánte ut Pipínus rex diligénter exploráta hábuit, insigni pietáte ac pompa mártyris Christi triúmphum celebrávit. Exúviæ ejus ac arma brachiália, quibúscum pro religióne cathólica militávit, Varénnis in

Digitized by Google

ecclésia cum córpore servántur. Ejus miraculórum glória in hodiérnum diem persevérat. Quæ Floríni præsértim in diœcési Leodiénsi, et Harlémi cathedráli civitáte in Hollándia fulget: ubi in locis ipsi dicátis plúrimi, et máxime claudi, sanitátem impetrant.

℟. Stola jucunditátis. [32].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. cap. 8.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis et turbis Judæórum: Si quis vult me sequi, déneget semetipsum: et tollat crucem suam et sequátur me. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ presbyteri.

Lib. 2. cap. 36. in Marc. 8.

TUNC nosmetipsos abnegámus, cum vitámus quod per vetustátem fúimus, et ad hoc nítimur quo per novitátem vocámur. Pensémus, quómodo se Paulus abnegáverit, qui dicébat: Vivo ego, jam non ego. Extinctus quippe fúerat sævus ille persecútor, et vívere cœperat ille prædicátor pius. Vivit vero in me Christus. Ac si apérte dicat: Ego quidem a memetipso extinctus sum, quia carnáliter non vivo: sed tamen essentiáliter mórtuus non sum, quia in Christo spiritáliter vivo. Dicit ergo Véritas: Si quis vult post me sequi, déneget semetipsum. Quia, nisi quis a seipso deficiat, ad eum qui super ipsum est non appropínquat. Nec valet apprehéndere quod ultra ipsum est, si nescierit mactáre quod est.

℟. Coróna aúrea. [34].

Lectio viii.

SED jam, qui se a vítiis ábnegat, exquiréndæ ei vírtutes sunt in quibus crescat. Unde prótinus adjúngitur: Et tollat crucem suam, et sequátur me. Duóbus modis crux tóllitur: cum aut per abstinéntiam affligitur corpus, aut per compassiónem próximi afflígitur ánimus. Pensémus quáliter utróque modo Paulus crucem suam túlerit, qui dicébat: Castigo corpus meum et in servitútem rédigo. Ecce in afflictióne córporis audívimus crucem carnis: nunc in compassióne próximi audiámus crucem mentis. Ait: Quis infírmatur, et ego non infírmor? quis scandalizátur, et ego non uror? Perféctus quippe prædicátor, ut exémplum daret abstinéntiæ, crucem portábat in córpore; et quia in se trahébat damna

Digitized by Google

infirmitátis, crucem portábat in corde.

℟. Hic est vere. [35].

Lectio ix.

QUI enim me conféssus fúerit et verba mea in generatióne ista adúltera et peccatrice, Fílius hóminis confitébitur eum, cum vénerit in glória Patris sui cum ángelis suis. Sed ecce apud se nunc hómines dicunt: Nos jam Dóminum et sermónes ejus non erubéscimus, quia apérta eum voce confitémur. Quibus ego respóndeo: quod in hac plebe christiána sunt nonnúlli, qui Christum ideo confiténtur, quia cunctos christiános esse conspiciunt. Est tamen ubi se quisque intérroget, ut in confessióne Christi se veráciter probet. Pacis enim témpore, quia multa a nostris persecutiónibus desunt, est áliud ubi ostendámur a nobis. Verémur sæpe a próximis dèspici; dedignámur injúrias verbi toleráre. Si contingat júrgium fortásse cum próximo, erubéscimus prióres satisfácere. Cor quippe carnále, dum hujus vitæ glóriam quærit, humilitátem réspuit.

Te Deum laudámus.

Ad Magnificat, Antiph. Gangúlphus, Christi mártyr inclitus, allelúja, torum immaculátum Deo in suo sánguine dedicávit:

Die 10. Maji.

In Festo Translationis et Commemorationis S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis Patroni titularis.

Duplex.

Omnia ut in festo elevationis hujus sancti, die primo Augusti, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

CUM sancti Bavónis confessóris religiósa venerátio pópulo Harleménsi ex commérciis cum pópulo Gandènsi feliciter innotuísset, ejúsdem gloriósa apparítio ante áliquot annórum centúrias facta utrúmque pópulum ad communiónem piétátis sub illius patrocínio indúxit et sociávit. Harleménsibus siquidem summè afflictis et sancti Bavónis tutélæ sese devovéntibus eúmdem apparuísse, cívésque ab imminéntibus períclis liberásse, veneránda majórum traditio pérhibet. Cujus rei sacram perennémque memóriam confírmat solémnis illa basilica, quam clerus populúsque Harleménsis, ope Alberti Bávari, vigésimi tértii Holándiæ cómitis, eximia structúra maximísque súm-

Digitized by Google

tibus toto sæculo et ámplius fabricátam, patróno suo eréxit. Testátur idipsum sacra cleri populíque Harleménsis fratérnitas, sub sancti Bavónis invocatióne et patrocínio ab áliquot sæculis in honórem Dei omnipoténtis institúta.

℟. Sub divínis officiis in Deum veheménter inténtus, in angústo specu orábat erèctus : * Expánsis mánibus crucifixi formam in se éxprimens.

℣. Piis desidériis affèctus, constánter dicébat, non esse condignas passiónes ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Expánsis mánibus.

Lectio v.

ABSOLUTA autem basilicæ fábrica, clerus populúsque Harleménsis, patróni sui gloriósam memóriam cum beneficiórum fructu conservàre studéntes, anno dominicæ incarnatiónis millésimo quingentésimo, ab abbáte monastérii sancti Bavónis juxta Gandávum pia instántia insignem partem reliquiárum ejus, scilicet junctúram bráchii, obtinuérunt. Accéssit piórum óperum ac meritórum, divínæ grátiæ auxílio implendórum, tam ex parte religiosórum ejúsdem monastérii, quam cleri populíque Harleménsis in fraternitátem sancti Bavónis conscripti, mútua ac perpétua commúnio. Harleménses insuper in gratiárum actiónem jugémque pietátis memóriam céreum unius libræ in Gandénsi ecclésia sancti Bavónis, Kaléndis Octóbribus sub offertórium summæ missæ per certum núntium quotánnis offeréndum, pio voto promisérunt. Dies quoque festívas, depositiónis Kaléndis Octóbris, item elevatiónis Kaléndis Augústi, nec non translatiónis et commemoratiónis illius sexta Idus Maji occurrèntes, ánnua solemnitáte coléndas pari pietáte vovérunt.

℟. Mortificans membra sua super terram, contra spirituáles nequítias in cæléstibus pugnábat dicens: * Increpet in te Deus, satan, increpet in te Deus, qui elégit in Jerúsalem.

℣. Diabólicas tentatiónes et monstruósas præstígias invícta fídei fortitúdine superábat, dicens. Increpet.

Lectio vi.

AT cum post erèctam a Paulo quarto Harlémi in ecclésia sancti Bavónis cáthedram episcopálem hæréseon factiónes impiissimis tumúltibus totum úndique Bélgium infestá-

Digitized by Google

rent, inter ália loca Harleménsis civitas a milite Geúsio occupáta, ac póstea étiam cathedrális ecclésia, destrúctis per iconoclástas altáribus, profanáta fuit. Sacræ autem gloriosíssimi confessóris reliquiæ, diligénter eo témpore custodítæ et ex cathedráli ecclésia reverénter accéptæ, Colóniam Agrippínam devéctæ sunt. Deínde vero sedátis nónnihil tumúltibus Harlémum fidéliter relátæ summáque totius cleri cathedrális exultatióne recéptæ sunt. In cujus beneficii perpétuam memóriam festum translatiónis ac commemoratiónis, ex voto majórum pro accéptis reliquiis primitus indictum, ac témporis injúria collápsum, ab eo témpore deínceps ad impetrándam sancti Bavónis opem celebrári jussum ac pristino cúltui restitútum est.

℟. Glória Dómini super caput justi in forma vivificæ crucis appáruit, ipse autem flagránter exclamávit: * Hæc mea retribútio est; * Crucifixo militávi, crucis glóriam agnósco.

℣. Vox désuper ad eum facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quia merces tua copiósa est in cælis. Hæc mea. Glória Patri. Crucifixo militávi.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 19.

In illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

In declamatione super illud Evangelii: Ecce nos reliquimus omnia.

Sed et quando hæc, et quibus erunt? Vos, inquit, qui secúti estis me, cum séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos. Jam quidem sedet Filius hóminis in sede majestátis: siquidem ascéndens in cælum sedet a dextris Dei. Sed cum séderit, dictum est; hoc est cum apparúerit sedens, sicut apóstolus ait: Cum enim Christus apparúerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum illo in glória. An magis audébimus dícere et ipsum adhuc stare quodámmodo, útpote cujus necdum sedes consummáta vidétur, nondum pédibus ejus scabéllo suppósito, quod a Patre promíssum est? Non quod illi plenitúdine quídpiam desit, sed quod membra ca-

Digitized by Google

put expéctet. Aúdeat hoc testári, qui méruit intuéri. Ecce, ait Stéphanus, video cælos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. Céterum in regeneratióne córporum sedébit in sede majestátis, qui pro animárum regeneratióne stetit in ignominióso supplício crucis, irrrogátus contumélliis páriter et torméntis, nec modo duríssima morte, sed et turpíssima condemnátus.

℟. Dum beátum sanctus Bavo tráderet spíritum, levátis in cælum mánibus dixit: * Vale, servórum Dei ecclésia: Christus adest: egrédere in occúrsum ejus, ánima mea.

℣. Angélica recreátus præséntia, et totis viribus in Deum inténtus, ait: Vale.

Lectio viii.

HINC est quod minime suis conténtus exémplis salvátor étiam præmia repromittit. Ut, quem forte non próvocat invitátio humilitátis et labóris præcedéntis, trahat vel desidérium retributiónis; et, si quis voluptuósus est, illum sitiat torréntem voluptátis: si quis glóriæ cúpidus, aspíret ad illam celsitúdinem judiciáriæ potestátis: Sedébitis, ait, et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In sédibus enim quies imperturbáta est; in judício dignitátis eminéntia commendátur. Quis vero sæculáris honor excogitári potest, qui non prorsus in tantæ sublimitátis comparatióne viléscat? Nec solum hómines, sed et ipsos ángelos judicábunt, qui paréntem ad módicum vapórem præséntis glóriæ dedignántes et exsufflántes impropérium Christi univérsis præferunt titulis dignitátum. Dénique jurávit Dóminus et non pœnitébit eum: Amen dico vobis, sedébitis et vos judicántes. Quid gloriósius? Judícent nunc et præjúdicent supérbiæ fílii; cum rege suo sédeant, qui sibi látera aquilónis elégit. Exalténtur et eleventur sicut cedri Libani: transíbimus, et ecce non erunt.

℟. Dilectus Deo et homínibus sanctus Bavo, cujus memória in benedictióne est. * Símilem fecit illum in glória sanctórum. * Et delectábilis est nobis memória illius.

℣. Gloriósus Deus in sanctis suis, mirábilis in majestáte, fáciens prodígia. Símilem. Glória Patri. Et delectábilis

Digitized by Google

Lectio ix.

ILLUD ergo veheméntius árbitror admirándum, quod fidéles magis in máximo, quam in módico, videámini. Non enim difficile est ei dare céntuplum in præsénti, qui datúrus est vitam ætérnam in futúro. Sed quómodo, inquit, possunt hæc fieri? Qua ratióne áccipit céntuplum, qui nihil sibi relinquit ex ómnibus? Mira nóvitas, sed ejus, qui nova facit ómnia. Jugum tollens invenit réquiem; relinquens ómnia céntuplum habet. Nóverat hoc et ille, qui loquebátur in psalmo: Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, qui fingis labórem in præcépto? An non fictus in præcépto labor, onus leve, suáve jugum, crux inúncta.

Te Deum laudámus.

Die 12. Junii.

In Festo
S. Odulphi, Confessoris.

Duplex.

Omnia de communi confessoris non pontificis [79], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui ecclésiam tuam sanctórum illúminas méritis et doctrínis: fac nos intercedénte beáto Odúlpho confessóre tuo fidei lúmine instrúctos et devótam tibi gérere voluntátem, et majestáti tuæ sincéro corde servíre. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio S. Cuneræ virginis et martyris.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulcritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus, Dómine, beáta Cúnera virgo et martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum nostrum.

Postea SS. Basilidis et sociorum martyrum ut in breviario, 430.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

ODULPHUS, in pago Campiniæ Oorschot nóbili Francórum prosápia natus, ab adolescéntia pietáti déditus et viris probis accéptus, soli Deo tantúmmodo famulári ac continuo virtútum exercítio in virum perféctum evádere stúduit. Mentem et cogitatiónes suas semper ad cæléstia erigébat: terrénæ glóriæ

Digitized by Google

pompam effugiébat. Et cum quotidie in virtútibus proficeret, tandem per gradus ecclesiástici órdinis ascéndens, juxta divínam ordinatiónem, ad sacerdotális órdinis pervénit dignitátem. Quo témpore se Ultrajéctum conférre vóluit, sed paréntum précibus victus ecclésiæ Oorschotténsis aliquámdiu pastor fuit.

℟. Honéstum fecit. [86].

Lectio v.

VERUM non multo post, stúdio perfectiónis incénsus, dénuo summæ religiónis locum Trajéctum adire státuit, ut ibídem cum áliis Dei fámulis sub disciplína regulári Christo militáret. Expéndens ítaque istam Dómini sententiam: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus; pauper rebus méritis dives factus est. Præerat tunc témporis ecclésiæ Trajecténsi Fredericus, magnæ sanctitátis episcopus, qui beátum virum condígno honóre suscípiens, et de tam præclári sacerdótis advéntu Deo grátias agens, toti clero eum acceptíssimum réddidit.

℟. Amávit eum. [86].

Lectio vi.

VIR sanctus tamquam lucérna ardens et lucens virtútum splendóre áliis prælúxit. In vigíliis, jejúniis et oratiónibus sédulus, sacræ lectiónis studiósus, eleemósynis largus, paúperum cura célebris, hospitalitáte fervens, distribuéndo res ecclesiásticas prudens fuit. Quamóbrem ab ómnibus tamquam pater cœnóbii habebátur. Cum autem sanctus Fredericus episcopus feróces Frísones ad Ariánam hæresim declinántes nec per se nec per archidiáconos ad fidei unitátem revocáre posset, misit eo sanctum Odúlphum; qui martyrii desidério flagrans, pópulum ibídem ad veritátis viam revocávit, et áliquot annis erudívit. Inde Trajéctum revérsus, módica febri corréptus, plenus annórum ac meritórum in Dómino obdormívit. Post mortem in ecclésia sancti Salvatóris Ultrajécti sepúltus plúrimis cláruit miráculis.

℟. Iste homo. [86].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 12.*

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Digitized by Google

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 39. de verbis Domini.

AUDISTIS quid monúerit nos Dóminus, cautos nos fáciens, et volens esse expeditos et parátos ad expectánda novíssima: ut post novíssima, quæ sunt in hoc sæculo metuénda, succédat rèquies quæ non habet finem. Beáti qui participes facti fuérint. Erunt autem tunc secúri, qui modo non sunt secúri: et iterum tunc timébunt, qui modo timére nolunt. Ad hanc expectatiónem et propter hanc spem christiáni facti sumus. Nonne spes nostra non est de hoc sæculo? Non amémus sæculum. Ab amóre sæculi hujus vocáti sumus, ut áliud sæculum sperémus et diligámus. In hoc abstinére debémus ab ómnibus illicitis concupiscéntiis; hoc est, lumbos accínctos habére debémus: et fervére et lucére in opéribus bonis; hoc est lucérnas ardéntes habére.

℟. Iste est. [89].

Lectio viii.

QUID est, lumbos accínctos habére? Declina a malo. Quid est, lucérnas ardéntes habére. Hoc est: Et fac bonum. Quid est quod adjúnxit et ait: Et vos símiles estóte homínibus expectántibus dóminum suum quando véniat a núptiis; nisi quod in illo psalmo séquitur: Inquire pacem et perséquere eam? Hæc tria, hoc est, abstinéntia a malo, et operátio boni, et spes præmii ætérni, commemoráta sunt in áctibus apostolórum, ubi scriptum est: quia docébat eos Paulus de continéntia, de justitia, et spe vitæ ætérnæ. Ad continéntiam pértinet, sint lumbi vestri accincti: ad justitiam pértinet, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: ad expectatiónem Dómini pértinet, quæ est spes vitæ ætérnæ. Ergo declina a malo: hæc est continéntia, hi sunt lumbi accincti. Et fac bonum: hæc est justitia, hæ sunt lucérnæ ardéntes. Quære pacem et perséquere eam: hæc est expectátio futúri Ergo símiles estóte homínibus expectántibus dóminum suum quando véniat a núptiis.

℟. Sint lumbi. [89].

Pro S. Cunera, virgine et martyre.

Lectio ix.

CUNERA, cum sancta Ursula ejúsque tota societáte Británnica apud Colóniam Agrippinam morti destináta, per Radbódum Rhenénsium régulum periculo eximitur. Apud quem cum in sanctæ virginitátis

Digitized by Google

propósito persistens pie et fidéliter serviret, incúrrit in ódium et invidiam uxóris ejus; ádeo ut absénte marito, adhibita ópera unius ex pedissequis, eam mantili suffocáret et in equili sepeliret. Sed nóluit Deus mortem ancillæ suæ diu latére. Nam et equi nulla vi ad ingrediéndum stábulum ádigi potuérunt, et quinque candélæ per modum crucis collocátæ, sepúlcri virginis indices, stabulário divinitus apparuérunt. Unde eam Radbódus cum mantili, quo fúerat stranguláta, honestióri loco sepeliéndam curávit. Ac demum sanctus Willibrórdus, cum intelligeret ad sepúlcrum ejus crebra omnis géneris mirácula fieri, adhibitis sanctis Adelbérto et Werenfrido una cum áliis de clero et pópulo, sacras virginis reliquias post annos circiter trecéntos et sexaginta integras repértas elevávit et decentióre loco reclúsit, pridie Idus Júnii. Quam diem, sicuti et martyrii ejus, qui incidit in quartum Kaléndas Decémbris, Rhenénsibus célebrem esse decrévit.

Te Deum laudámus.

In laudibus commemoratio S. Cuneræ.

Ant. Simile est regnum cælórum hómini negotiatóri quærénti bonas margaritas; invénta una pretiósa dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus, Dómine, beáta Cúnera virgo et martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Deinde SS. Basilidis et ceterorum martyrum ut in breviario, 432.

Die 21. Junii.

In Festo
S. Engelmundi, Abbatis.
Duplex.

Omnia de communi confessoris non pontificis [79], *præter sequentia.*

Ad vesperas, antiphonæ de laudibus.

Ad Magnificat, Antiph. Beátus Engelmúndus velut angelus Dei ad gentem expectántem auxílium Dómini in ministérium missus est, propter eos qui hereditátem cápiunt salútis, allelúja.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus, Dómine, beáti Engelmúndi abbátis intercessióne custódi: ut, cujus ministério fidem tuam edócti

Digitized by Google

sumus, ejúsdem méritis ætérnæ beatitúdinis prǽmia consequámur. Per Dóminum nostrum.

Lectiones primi nocturni: **Sapiéntiam**, *de communi doctorum*, [73].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

ENGELMUNDUS, natióne Anglus, de stirpe Frisónica, piis natus paréntibus, et a prima ætáte stúdiis applicátus, rara docilitáte christiánæ doctrínæ et virtútum sémina apprehéndit. In flore juventútis paréntum domo relicta ordinem sancti Benedicti ingréssus, humilitátis obséquia gnáviter sectans, in pœniténtiæ exercítiis et monástica disciplina colénda strénuus fuit. Misericórdiæ opéribus sédulo vacans, castitátem ánimi et córporis per sobrietátis et oratiónis stúdia mirífice cóluit, ut membra sua exhibéret arma justítiæ in sanctificatiónem. Ad sacerdótium promótus et a frátribus in abbátem eléctus, prudénti simplicitáte verbo et exémplo suis prælúxit. Mansuetúdinis humilitatisque officia júgiter exércens ómnibus se accéptum réddidit. In hospitalitáte erat benígnus, in docéndo et monéndo assíduus, nec non acer in corripiéndo; ita ut ipso dirigénte perfectiónis régula multum vigéret.

℟. Honéstum fecit. [86].

Lectio v.

TEMPORIBUS sancti Willibrórdi divino instinctu Engelmúndus venit in fines Hollándiæ, ad eam partem quæ Kinnemária dicitur: ubi indómitis ac ferócibus pópulis Jesu Christi evangélium prædicávit. Et cum angélica prædítus eloquéntia fidéliter in animárum messe desudásset, plurimásque ánimas in Christi ecclésiam congregásset, febri corréptus et óbitus sui diem instáre prospíciens, convocáto clero ac pópulo valedícens, salutária dedit mónita. Et sacro munítus viático, plenus diérum et bonórum óperum, beátam creatóri ánimam réddidit, ac honorífice sepúltus quiévit in pago Velséno diœcésis Harleménsis; ubi olim una fuit ex quinque matricibus ecclésiis a sancto Willibrórdo inter Mosam flúvium et Texáliam insulam extrúctis.

℟. Amávit eum. [86].

Lectio vi.

HIC sanctus aquam de terra oratióne sua prodúxit: quæ étiam nunc hausta plúrimis sanitátem adfert fidélibus, et máxime déntium dolóres curat. Eaque, ut vetus habet traditio,

Digitized by Google

in modum rivuli ædes habitatiónis ipsius præterlábi solet: cujus rúdera in campo Velsánæ ecclésiæ vicino adhuc extant et pia devotióne a fidélibus visitántur. Sacrum ejus corpus Baldericus, Ultrajecténsis episcopus, per mysticam revelatiónem invenísse créditur, cum multis aliórum sanctórum corpóribus, quibus diœcésim suam honorífice adornávit. Caput sancti auro involútum ante annos áliquot furto ablátum est: céteræ reliquiæ, a Geúsiis per templi paviméntum dispérsæ, sed a custóde fidéliter collèctæ, in cathedráli civitáte Harleménsi tuto loco conservátæ sunt.

℟. Iste homo. [86].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 5.

In illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilia Sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex homilia 15. in Matth.

Dicendo: Vos estis sal terræ, osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram et peccatórum vi corrúptam: et idcirco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam sunt necessáriæ atque útiles. Cum enim mansuétus áliquis est ac modéstus, cum misércors et justus, non in semetipso tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Vos estis lux mundi. Prius autem sal pósuit, deinde lumen; ut discas, quantum sit verbórum astringéntium ac mordéntium lucrum, quantúmque cómmodum honéstæ rectæque doctrinæ. Non potest civitas abscóndi super montem pósita. Sicut impossíbile, inquit, est super montem pósitam abscóndere civitátem, ita étiam prædicatiónem latére atque reticéri.

℟. Iste est. [89].

Lectio viii.

Et hic quidem própriæ osténdit insigne virtútis; in consequéntibus vero ab illis constántiam et loquéndi libertátem flágitat, dicens: Neque accéndunt lucérnam et ponunt eam sub módio, sed supra candelábrum, ut lúceat ómnibus qui in domo sunt. Sic lúceat lux vestra coram hominibus. Ego quidem, inquit, lumen accéndi: ut vero persevéret ardens, vestri profécto sit stúdii: non propter vos ipsos mo-

Digitized by Google

do, verum étiam propter illos qui eádem luce potiéntur vobisque ducéntibus viam veritátis invénient. Irreprehensíbilem igitur étiam homínibus præstáte vitam; ut nullum in vobis verum colórem accusatiónis invéniant. Si enim habuérimus illa ómnia quæ paulo ante præmissa sunt, nec solúmmodo mansuéti ac misericórdes et húmiles mundóque corde fuérimus atque pacífici, sed si étiam cum maledícimur non referámus injúriam, imo étiam gaudeámus, non minus quam per ipsa signa spectatóres nostros ad veritátem trahémus, veniéntque ad nos omnes libénter, etiámsi fera vel dæmon sit áliquis, aut quidvis áliud.

℟. In médio eccléśiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intellécctus.

℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio ix.

Hæc igitur sciéntes, illud curémus unum diligénter; accuráta scilicet ratióne nostram dispensáre vitam. Sic enim étiam illos, qui nunc in umbra mortis sedent, ad vitam perducémus futúram. Tanta quippe istius lúminis virtus est, ut non solum hic fúlgeat, verum étiam illuc possit dúcere, modo sequántur. Cum enim viderint præséntia nos cuncta contémnere et ad futúra esse prémia præparátos, supra omnino nostrum omnem sermónem ipsis erunt opéribus creditúri. Si vero nosmetipsos præséntibus implicémus atque in illis nos immergámus, quómodo crédere póterunt nos ad perfectiónem altérius mansiónis festináre? Qua vero étiam potérimus satisfactióne purgári, cum non tantum apud nos valúerit Dei reveréntia, quantum apud sapiéntes gentílium humána glória? Siquidem eórum se áliqui et pecúniis exuérunt, et mortem contemsérunt, ut se homínibus ostentárent: propter quod eórum spes inánes fuérunt. Quænam ergo nos rátio liberábit, si tanto nobis præmiórum honóre propósito tantáque apérta nobis philosóphia ne illis quidem símilia fecérimus, sed nos páriter perdidérimus et céteros?

Te Deum laudámus.

Ad Laudes

ET PER HORAS.

Ant. Beátus Engelmúndus velut ángelus Dei ad gentem expectántem auxílium Dómini advénit.

Digitized by Google

Psalmi de dominica, 17.

Ant. Ecce servus meus, suscípiam eum: eléctus meus, complácuit sibi in illo ánima mea.

Ant. Dedi spíritum meum super eum; judícium géntibus próferet, et legem ejus insulæ expectábunt.

Ant. In médiis evangélicæ messis labóribus beátus Engelmúndus invíctum a divínis ministériis spíritum non relaxábat, allel.

Ant. Per ipsum próteget Dóminus pópulum suum, et erit véluti ángelus Dei in conspéctu eórum.

Ad Benedictus, *Antiph.* O virum apostólicum, quem Dóminus spíritu sapiéntiæ replévit! Ipse nobis tanquam imbres emísit elóquia sapiéntiæ suæ, et sciéntiam salutis annuntiávit.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus, Dómine, beáti Engelmúndi abbátis intercessióne custódi: ut, cujus ministério fidem tuam edócti sumus, ejúsdem méritis ætérnæ beatitúdinis præmia consequámur. Per Dóminum nostrum.

In secundis vesperis antiphonæ de laudibus.

Ad Magníficat, *Antiph.* In médiis evangélicæ messis labóribus divíni æstus pércitus dulcédine Christi sacérdos Engelmúndus clamábat: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

Die 25. Junii.

In Festo

S. Adelberti, Levitæ et Confessoris, primi Archidiaconi Ultrajectensis.

Duplex secundæ classis.

Vesperæ dicuntur de Nativitate S. Joannis Baptistæ, 455. Et fit commemoratio de S. Adelberto.

Ant. Levita Adelbértus virtútem Christi júgiter portávit in corde suo, et in spíritu humilitátis vestígia ejus secútus per ministérium verbi Dei multa animárum millia lucrátus est.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Dómine, in ecclésia tua spíritum, cui beátus Adelbértus levita servívit: ut eódem nos repléti studeámus amáre quod amávit, et ópere exércere quod dócuit. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Matutinum, *invitatorium et hymnus de communi confessoris non pontificis*, [80].

In I. Nocturno.

Ant. Quæ mundo sunt lucra, hæc beátus Adelbértus arbitrátus est detrimenta.

Psalmi nocturnorum de eodem communi, [80].

Digitized by Google

Ant. Omnia arbitrátus est ut stércora, ut Christum lucrifáceret.

Ant. Altíssima ejus propter Christum paupértas abundávit in divítias simplicitátis.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *cap. 6.*

MELIOR est sapiéntia quam vires, et vir prudens quam fortis. Clara est et quæ numquam marcéscit sapiéntia, et fácile vidétur ab his qui diligunt eam, et invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupíscunt, ut illis se prior osténdat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit; assidéntem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergo de illa sensus est consummátus: et qui vigiláverit propter illam cito erit secúrus. Quóniam dignos se ipsa circuit quærens, et in viis suis osténdit se illis hiláriter, et in omni providéntia occúrrit illis.

℟. Levita Adelbértus minimus erit in mille, et párvulus in gentem fortíssimam. * Ego Dóminus in témpore súbito fáciam istud.

℣. Mittam eum ad gentes, quæ non audiérunt, et non vidérunt glóriam meam. Ego Dóminus.

Lectio ii. *cap.7.*

OPTAVI, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me spíritus sapiéntiæ. Et præpósui illam regnis et sédibus; et divítias nihil esse duxi in comparatióne illius. Nec comparávi illi lápidem pretiósum: quóniam omne aurum in comparatióne illius aréna est exígua, et tamquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illius. Super salútem et spéciem dilexi illam, et propósui pro luce habére illam: quóniam inextinguíbile est lumen illius.

℟. Beátus Adelbértus, spreta terréni regni possessióne propter Christum, descéndit in messem Dómini, * Ut nos increméntis frugum justítiæ ditáret.

℣. Plácita erat Deo ánima illius, quóniam ómnibus ómnia factus est. Ut nos.

Lectio iii.

VENERUNT autem mihi ómnia bona páriter cum illa, et innumerábilis honéstas per manus illius. Et lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia; et ignorábam, quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne didici, et sine invídia commúnico, et honestátem illius non abs-

Digitized by Google

cóndo. Infinitus enim thesaúrus est homínibus; quo qui usi sunt participes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex sententia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur: quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor.

℟. Majóres divítias æstimávit impropérium Christi præ thesaúris hujus sæculi: * Aspiciébat enim in remuneratiónem.

℣. Diréctus est divínitus in pœniténtiam gentis expectántis auxílium Dómini, et multa animárum míllia lucrátus est. Aspiciébat Glória Patri. Aspiciébat.

In II. Nocturno.

Ant. Spíritus Dómini réddidit beátum Adelbértum idóneum ministrum novi testaménti.

Ant. Gloriabúntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quóniam tu benedixísti, justo Dómine.

Ant. Elégit abjectus esse in domo Dómini, magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Lectio iv.

ADELBERTUS, Edilbérti regis Deirórum in Anglia fílius, arctióris vitæ et disciplínæ cúpidus, sancto Egbérto, in Hibérnia per id tempus notæ sanctitátis viro, se erudiéndum trádidit. Apud quem tantum profécit, ut eum diáconum áliis úndecim presbyteris, ad prædicándam pagánis Frisónibus Christi fidem, duodécimum adjúnxerit. Qui versæ humilitátis doctor et custos éxtitit, verbo et exémplo Christi fidem disséminans. Inter cétera vero loca, quæ excóluit, præcípue in comitátu Hæcmundáno, Harlemensis diœcésis, velut in recéptu quodam apud Eggónem virum liberálem hospitabátur. Quem de suo in pátriam réditu nimium doléntem prophético spíritu consolátus est. Fragménto enim pomi, quod forte manu tenébat, in ignem projécto, ait: Cum pomi hujus grana in virgúlta excréverint, me Dei beneficio tibi restitútum vidébis. Compléta igitur étiam post combústam domum prophetia cum stupóre ómnium rédiens eódem loco messem evangélicam insigniter promóvit. Póstea vero ordinánte sancto Willibrórdo, factus primus Ultrajecténsis ecclésiæ archidiáconus, omni sollicitúdine disciplinam ecclesiásticam administrávit. Totam quoque Kinnemáriam, topárchiam amplis-

Digitized by Google

simam in diœcési Harlemènsi, brevi témpore ad Christi fidem convértit. Cum autem pagum Hallem, quem incóluit, ab idololatría mundásset, dícere solébat: Grátia Deo: jam loca hæc munda sunt. Unde locus novo vocábulo Hæcmúnda appellátus est.

℟. Beátus levita Adelbértus, pro amóre Christi pauper et húmilis, * Factus est comes apostolátus sancti Willibrórdi pontificis, in hanc grátiam quæ nobis ministrátur in Dómini glóriam.

℣. Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: quia unus spíritus et una fides erat in eis. Factus.

Lectio v.

INTER céteros vero Aldgillum, Radbódi gentilis Frisiæ regis secúndum fílium, ad Christi fidem convértit et sacro fonte regenerávit. Cui in uxórem procurávit Gertrúdem, Dagobérti Anglórum regis fíliam; ex qua duos ille fílios procreávit: Gondebóldum, qui patri in regno succéssit et Rancoválle cum Saracénis confligens glorióse óbiit; et Radbódum, cujus puerítiam Adelbértus rogánte patre christiánæ fídei dogmátibus sic efformávit, ut vix viginti annos habens librum de Incarnatióne Christi cum stupóre ómnium conscripserit. Tandem vero Adelbértus, post multórum paganórum conversiónem et ecclesiárum sollicitúdinem, plenus bonórum óperum ac clarus miráculis, beatíssimo fine quiévit séptimo kaléndas júlias, anno salútis septingentésimo quadragésimo; et occúlto quodam loco a Radbódo discípulo sepúltus est. In ejus honórem Theodoricus primus Holländiæ comes Hæcmúndæ constrúcto ex lignis oratório, moniáles illic órdinis sancti Benedicti collocávit, ubi corpus beáti levítæ íntegrum cum involúcro divína revelatióne invéntum, accedéntibus miráculis, repóni curávit. Qui per gláciem hiemáli témpore vectus, cum in aquis de vita periclitarétur, invocáto sancti Adelbérti patrocínio non nisi ad cíngulum mergi pótuit, et mox sospes evásit. Ex sepúlcro quoque statim fons aquæ dulcíssimæ scatúriit, quæ in salútem fidélium continuo redúndat.

℟. Beátus Adelbértus spíritu intelligéntiæ a Deo replétus, tanquam imbres emísit elóquia sapiéntiæ suæ: * Et divína nobis mystéria annuntiávit.

℣. Dóminus diréxit consílium ejus et sapiéntiam; et non recédet a nobis memória illíus. Et divína.

Digitized by Google

Lectio vi.

LIGNEUM porro oratórium illæso sacri córporis involúcro bis conflagrávit. Unde Theodoricus secúndus Holländiæ comes, patérnæ pietátis æmulátor, magnificentissimam ex lápide ædificávit basilicam, ac monastérium restaurávit; in qua abbátiam cum insigni dote fundávit Ubi, translátis moniálibus et per Frisonum incursiónes sæpius loco pulsis, mónachos órdinis sancti Benedicti ad custodiéndas sacras reliquias substituit. Hujus fílius Egbértus, tum subdiáconus, ac póstea Trevirénsis archiepíscopus, cum soróre sua Erlínde, invocáto sancti patrocínio a grávibus morbis sanáti sunt. Volmárus étiam, présbyter Anglus, post visitáta apostolórum in urbe límina, ad fontem sancti Adelbérti tértio óculos ábluens a cæcitáte curátus est. Ipsum porro monastérium ac abbátiam, a Theodorici fíliis aliísque subsequéntibus Holländiæ comitibus opulentíssime dotátam, Theodoricus ejus nóminis quintus, ex peregrinatióne terræ sanctæ rédiens, anno salútis centésimo trigésimo nono supra millésimum, óbtulit beáto Petro et sedi apostólicæ sub ánnuo tribúto quátuor solidórum Frisicæ monétæ. Abbátiam vero Pius papa quartus mensæ episcopáli Harleménsi incorporávit et perpétuo univit.

℟. Evangelizánte beáto Adelbérto cognóvimus spem vocatiónis nostræ et glóriam Dei in sanctis suis: * Ex magnitúdine virtútis ejus in nobis qui crédimus. ℣. Glória Dómini super caput justi, et delectábilis erit memória illius. Ex. Glória Patri. Ex.

In III. Nocturno.

Ant. Evangelizánte beáto Adelbérto cognóvimus salutáre tuum, Dómine.

Ant. Dedisti eum in benedictiónem géntibus, et lætificásti eum in gaúdio cum vultu tuo, Dómine.

Ant. In spíritu humilitátis placens Deo factus est diléctus: et vivens inter peccatóres ad cælum translátus est.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Digitized by Google

Homília sancti Hilárii Episcopi.

Can. 20.

APOSTOLI dictis Dómini hæc reddunt: reliquísse se ómnia, et cum ipso esse. Quibus Dóminus, cum séderit in majestátis suæ sede, sessúros super sedes duódecim, ac tótidem tribus Israel judicatúros, spopóndit, omnibúsque, qui univérsa relíquerint propter nomen ejus, fructum céntupli præmii reservátum; multos autem ex novissimis primos futúros, et ex primis futúros novíssimos Multa sunt, quæ non sinunt nos símplici intelléctu dicta evangélica súscípere.

℟. Beátus Adelbértus, verbo Dei ab idolórum superstitióne ómnia purificans, exultávit in spíritu, et dixit: Grátia Deo; jam loca hæc munda sunt.

℣. Convérsi enim estis a simulácris servire Deo vivénti. Grátia.

Lectio viii.

INterpósitis nonnúllis rebus, quæ ex natúra humáni sensus sibi contrária sunt, ratiónem quærere cæléstis intelligéntiæ admonémur. Apóstoli dicunt, et sequi se Christum, et se ómnia reliquísse. Quómodo ígitur fiunt tristes, et quómodo métuunt, dicéntes salvum esse néminem posse? Namque et ab áliis fieri póterat, si quid fecíssent ipsi. Deínde cum fecíssent, quare metus vel unde suscéptus est? Additur étiam in responsióne Dómini: Hæc apud hómines impossibília, possibília apud Deum. Numquid apud hóminem impossibília erant, quæ et apóstoli fecísse se gloriántur, et fecísse eos Dóminus agnóscit?

℟. Dum corpus beatíssimi levítæ Adelbérti, divínitus revelátum, e terra levarétur, * Fons aquæ dulcíssimæ ex sepúlcro pródiit. * Quæ contínuo in sanitátem fidélium salúbriter exúndat.

℣. Sacra ossa cum psalmis et hymnis in ecclésiam transláta sunt, Deo sanctitátem ejus testánte sequéntibus signis. Fons. Glória Patri. Quæ.

Lectio ix.

OMNIS ítaque hic sermo est spirituális. Quid autem Dei virtúti tam possíbile est, quam ut per fidem salvet, ut per eam regéneret, ut per resurrectiónem ex morte vivíficet? Quibus audítis apóstoli cito credunt, seséque ómnia reliquísse profiténtur. Sed hanc eórum obediéntiam cito Dóminus remunerátur, omnem difficultátem

Digitized by Google

superióris quæstiónis absólvens, cum dicit: Vos, qui secúti estis me, in regeneratióne judicábitis duódecim tribus Israel. Hæc enim illa regenerátio est, quam apóstoli sunt secúti, quam lex indulgére non pótuit: quæ eos super duódecim thronos, in judicándis duódecim tribubus Israel, in duódecim patriarchárum glória copulávit.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Beátus Adelbértus spreto mundo diléxit sapiéntiam et præpósuit illam regnis et sédibus.

Psalmi de dominica, 17.

Ant. Levita Adelbértus, plenus virtúte Christi, descéndit in messem evangélicam, et verbum salútis annuntiávit.

Ant. Cum loca ab idolórum superstitióne mundásset, exultávit in spíritu, et dixit: Grátia Deo: jam loca hæc munda sunt.

Ant. Beátus levita gloriabátur in humilitáte sua: et virtus Christi habitávit in eo.

Ant. Post multíplices militiæ cæléstis agónes ad supérnæ remuneratiónis præmia assúmtus est.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [90].

Ad Benedictus, *Antiph.* Dum reges et príncipes fide Christi imbúeret beátus Adelbértus, plenus divino spíritu dixit: Deum ex tote corde, et próximos propter Deum, dilígite; móribus plácidi estóte; víduas et pupíllos defénsite; et éritis non tantum nóbiles prosápia, sed et opéribus apud Deum adhuc illustrióres.

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Dómine, in ecclésia tua spíritum, cui beátus Adelbértus levita servívit: ut eódem nos repléti studeámus amáre quod amávit, et ópere exércere quod dócuit. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Sine commemoratione octavæ sancti Joannis.

Ad vesperas, *antiphonæ de laudibus, cetera de communi*, [91].

Ad Magnificat, *Antiph.* Dum corpus beáti Adelbérti, divínitus revelátum, e terra levarétur, ex sepúlcro ejus fons aquæ dulcíssimæ scatúrilit, quæ in salútem fidélium continuo exúndat, allelúja.

Deinde fit commemoratio SS. Joannis et Pauli martyrum, ut in breviario, 457, *sed nm octavæ Nativitatis S. Joannis.*

Digitized by Google

Die 5. Julii.

In Festo

S. Bonifacii, Episcopi, secundi Archiepiscopi Ultrajectensis, Apostoli Germaniæ superióris et inferioris, patroni tum episcopatuum hic ómnium tum speciatim Archidiœcesis Ultrajectensis ac Diœcesium Leovardiensis et Groningensis, Sociorumque, Martyrum.

Duplex primæ classis cum octava.

Omnia de communi plurimorum martyrum [41], *præter sequentia.*

Ad vesperas, antiphonæ de laudibus.

Ad Magnificat, Antiph. Beatus Bonifácius, in sortem prædicatiónis divinitus destinátus, magnificæ fidei doctor gloriósus emicuit: multas gentes, multa hóminum millia Christo acquisivit: magnam remuneratiónem cum sanctis apóstolis vir apostólicus in cœlis comparávit.

Oratio.

DEUS, qui diversitátem géntium beáti Bonifácii mártyris tui atque pontíficis et sociórum ejus prædicatióne in confessióne tui nóminis adunásti: da nobis, quæsumus, intercessióne eórum velle et implére quæ præcipis, ut pópulo ad æternitátem vocáto una sit fides méntium et pietas actiónum. Per Dóminum nostrum.

Et non fit ulla commemoratio nisi de dominica occurrente vel concurrente.

Ad Matutinum, invitatórium et hymnus de communi plurimorum martyrum, [42].

In I. Nocturno.

Ant. Beátus Bonifácius adhuc párvulus, quidquid ex sacra hauriébat lectióne, salutáribus accomodábat úsibus.

Psalmi nocturnorum de eodem communi, [42].

Ant. Quo magis a patre carnis ad mundi trahebátur illécebras, eo ardéntius patri spirituum obtemperábat.

Ant. Sub divérsis doctus abbátibus, et ad dignitátem sacerdótii promótus, Sáxonum legatióne fúngitur.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Lectiones Fratres debitóres sumus, *de eodem communi,* [44].

℟. I. Hóminum applaúsus patriámque fúgiens, cum abbátis licéntia Ultrajéctum áppulit, spirituáli fertilitáte vácuum. * Unde ad monastérium revérsus, Romam adíre festinávit.

℣. Gregório apostólicæ sedis præsuli suum zelum apériens, ab eo ad dispen-

Digitized by Google

satiónem verbi Dei comminister assúmitur. Unde.

℟. II In nómine sanctíssimæ Trinitátis, per inconcússam autoritátem beáti Petri apostolórum princípis, modéstiam tuæ religiónis institúimus, atque præcípimus: * Ut ministérium regni Dei per insinuatiónem nóminis Christi erróre deténtis géntibus veritátis suasióne designes.

℣. Per spíritum virtútis et dilectiónis et sobrietátis prædicatiónem utriúsque testaménti méntibus indóctis cónsona ratióne transfúndes. Ut ministérium.

℟. III. Missus a Gregório apostólicæ sedis pontífice beátus Bonifácius * Grátiam cognitiónis cæléstis oráculi in labórem salutíferæ prædicatiónis feliciter exténdit.

℣. Apostólicæ missiónis benedictióne firmátus, et Christi mirabíliter succénsus amóre. Grátiam. Glória Patri. Grátiam.

In II. Nocturno.

Ant. Alpium juga et ignótos Germániæ fines transgréssus beátus Bonifácius, Thuríngiæ príncipes ad fidem salutíferam invitábat.

Ant. In Frísia cum beáto Willibrórdo verbi Dei sémina spargens, complúres ab erróribus révocat, multásque Christo ecclésias cónsecrat.

Ant. Ubique Deum séntiens sui itinéris cómitem, quocúmque perveníret, doctrínæ salutáris sémina jaciébat.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Lectio iv.

BONIFACIUS, in Anglia honésto loco natus, ab infántia in timóre Dei educátus est. Qui quinquénnis de statu vitæ deligéndo cum religiósis viris cónferens, a patre divínitus admónito et corrécto in monastério erudiéndus tráditur. Adoléscens mónachum proféssus, pietáte ac divinárum humanarúmque litterárum sciéntia céteros antecéllens, ab abbáte suo multórum religiosórum doctor constitútus est. Factus présbyter, primo quidem diligentíssimus episcopórum adjútor fuit: deínde zelo animárum æstuans trajécit in Bélgium: pergénsque Dorestádium et Ultrajéctum, ob incómmoda bellórum aliquámdiu sine fructu evangélium prædicávit. Unde ad monastérium revérsus et in abbátem expetítus, recusáto honóre, beátum Gregórium papam secúndum ádiit. A quo cum potestáte apostólica ad Germános remíssus, plúrimis in Longobárdia ac Bojária refor-

Digitized by Google

mátis ecclésiis, audita morte Radbódi Frisonum regis, pagánis Frisónibus veri Dei cultum persuásit. Inde a sancto Willibrórdo archiepíscopo post triennálem evangélii cooperatiónem succéssor designátus, et mandáto apostólico se excúsans, impetráta benedictióne, plúrimos Frisones ac Hassos convértit. Tum a Gregório papa ad urbem evocátus, post insignem fidei professiónem et juraméntum sedi apostólicæ præstitum, mutáto nómine Winfridi in Bonifácium episcopus consecrátus est.

℟. Postquam multa hóminum millia undis salutáribus abluísset, beátus Bonifácius, románo pontifici fidei suæ et labórum ratiónem éxhibens, ab eo consecrátus episcopus, * Ad prædicándum Germániæ pópulis remittitur.

℣. Constitútus a Spíritu sancto régere eccléstam Dei, plenus caritáte apostólica. Ad prædicándum.

Lectio v.

Cum benedictióne apostólica et commendatióne ad Gálliæ ac Germániæ príncipes revérsus, sub præsídio Cároli Martélli Cattis seu Hassis Christum annuntiávit: ac vacillántes Thuringios in fide confírmans, beáto Michaéli archángelo sibi apparénti in Ordruf templum erexit. Tum evocátis ex Anglia in messem Dómini Lullo aliísque viris ecclesiásticis innumerábilem pópulum ad Christi fidem convértit, ac Gregórium papam tértium de imménso animárum lucro, præstita per legátos obediéntia, certiórem fecit. A quo super dúbiis instrúctus, ac pállio donátus, incértæ sedis per Germániam archiepíscopus creátus est. Mox post tértium iter Románum, magnífico Francórum Bojariórum ac Britannórum comitátu institútum, rédiens legátus apostólicus Bojáriam reformávit, et eréctis per eam regiónem quátuor episcopátibus, adjuvánte Carolománno Francórum duce, cui auctor ad monásticam vitam fuit, várias synodos celebrávit. Déinque exauctorátoGervilióne ad príncipum instántiam a Zacharia papa creátus Moguntinus archiepíscopus, agróque Fuldénsi a Carolománno ac Pipino fílio donátus, ibidem monastérium ædificávit. Inde post quartum iter románum ex mandáto apostólico sanctum Burchárdum Herbipoli fixum episcopum constituit: ac Pipínum jubénte Zacharia papa in regem Francórum unxit ac coronávit.

Digitized by Google

℟. In sortem prædicatiónis destinátus doctor magníficus, * Verbo adhortatiónis adoptiónis fílios ex faúcibus diáboli Christo aggregávit.

℣. Credéntium multitúdo augebátur, templa erigebántur atque monastéria, in quibus apostólico vivebátur institúto. Verbo.

Lectio vi.

POST mortem sancti Willibrórdi archiepíscopi, olim designátus ejus succéssor, Ultrajecténsem ecclésiam urgénte Carolománno gubernándam suscépit. Et quia legatiónis apostólicæ offícium eum huc illuc proficiscéntem a personáli residéntia impediébat, sanctum Eobánum episcopum consecrávit, et loco suo ad tempus Ultrajécti collocávit: donec sæpius petíta ac impetráta absolutióne a Moguntinénsi ecclésia Lullum ibi substítuit, et ad Ultrajecténsem ecclésiam secúndus archiepíscopus revérsus aliquantísper resédit. Pro qua várias donatiónes et privilégia a Pipino rege impetrávit. Tum novo zelo relápsis Frisónibus evangélium prædicáre aggréssus, cum multa hóminum míllia baptísmo regeneráta confirmatiónis sacraménto signatúrus esset, a bárbaris ac impiis homínibus juxta Bornam flúvium in vicum Dockómium irruéntibus, cum Eobáno coepíscopo, Adalário presbytero, aliísque sóciis ad martyrii constántiam fórtiter animátis, cruénta cæde peremtus, ad cæléstem glóriam tránsiit, die quinta Júnii, anno Dómini septingentésimo quinquagésimo quinto. Sicárii, inter se contendéntes, divina ultióne mútuis se gládiis confecérunt. Sanctórum córpora clerus Ultrajecténsis reverénter collécta et secum assúmta in ecclésiam Salvatoris a sancto Bonifácio extrúctam honorífice sepelivit. Corpus vero sancti Bonifácii, ut vivens petíerat, Mogúntiam translátum, in Fuldénsi monastério cónditum, cum miraculórum glória ac summa veneratióne quiéscit.

℟. Cum vir Dei fixis juxta flúvium Oráham tentóriis noctu permanéret, lux cælica locum, in quo manébat, ambívit: * Ipsúmque beátus Michael archángelus in Dómino confortávit.

℣. Locum ipsum Hugo sénior patri venerábili óbtulit; qui templum in memóriam archángeli ibidem dedicávit. Ipsúmque. Glória Patri. Ipsúmque.

In III. Nocturno.

Ant. Messem úberem et paucos cernens operários,

Digitized by Google

viros eruditióne et religióne præstántes ex pátria sua èvocat.

Ant. Confortáre in Dómino, et esto robústus; et labóra in ópere ad quod te divina cleméntia destinávit.

Ant. Quantoscúmque discípulos in ista legatióne donáverit mihi Deus, ad obediéntiam apostólicæ sedis inclináre non cesso.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Lectiones de homilia in evangelium: Descéndens Jesus de monte, *de communi, secundo loco,* [55].

℟. VII. Baptizátis ultra centum hóminum millibus, et pállio archiepiscopáli donátus sanctus Bonifácius * Plebem perféctam Dómino parávit, quam ad apostólicæ sedis obediéntiam inclináre non cessábat.

℣. Quia sancti Petri succéssoris missum se legátum testabátur. Plebem.

℟. VIII. Dissolutiónem sui córporis instáre prospiciens beátus póntifex, relápsos Frisones ad Christum redúcere non désistit: et millibus baptizátis, dum eos consignáre parat chrismate, * Ab irruénte plebe occíditur cum sóciis.

℣. Evangeliórum librum velut clipeum persecutóribus opponens, omnes ad martyrium animábat. Ab irruénte. Glória Patri. Ab irruénte.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Tantam grátiam beáto Bonifácio Deus cóntulit, ut brevi témpore cum sancto Eobáno multa hóminum millia baptizáret.

Ant. Appropinquánte die, quo sacraméntum confirmatiónis regenerátis conférre statúerat, juxta Bornam flúvium tentória jubet érigi.

Ant. Quos ad sancti Spíritus grátiam præstolátur pater filios, acti maligno spíritu cum ingénti armórum strépitu lictóres ádvolant.

Ant. Si qua divini amóris grátia, si ulla meárum exhortatiónum memória, ad fratres ait, spei vestræ áncoram in Deo fígite; ad ætérna vocámur præmia: nolite eos, qui corpus occídunt, timére.

Ant. Necdum sanctus verba finíerat, cum turba furens in sanctos irruit, et beátum pontíficem cum sóciis occídit.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [52].

Ad Benedictus, Antiph. Audito tumultuántium ímpetu beátus Bonifácius ad

Digitized by Google

fratres ait: Adest, carissimi, ille dies, in quo ad ætérna vocámur præmia: eja nunc cælèstis grátiæ múnera læti excípite; et nolíte eos, qui corpus occídunt, timére.

Oratio.

DEUS, qui diversitátem géntium beáti Bonifácii mártyris tui atque pontíficis et sociórum ejus prædicatóne in confessióne tui nóminis adunásti: da nobis, quæsumus, intercessióne eórum velle et implére quæ præcípis, ut pópulo ad æternitátem vocáto una sit fides méntium et pietas actiónum. Per Dóminum.

In secundis vesperis antiphonæ de laudibus; psalmi, capitulum, hymnus et versus de communi, [54].

Ad Magnificat, Antiph. Beátus Bonifácius, cérnens ministros suos persecutóribus obníti: Nolíte, inquit, tantam grátiam a vobis abígere. Eia illíus vos declaráte discípulos, qui pro nobis prior passus est. Confortámini in Dómino, confortámini, et oblàta cælèstis grátiæ múnera læti excípite, ac diutúrna invictárum méntium prœlia forti triúmpho conclúdite, ut cum Deo in ætérnum vívere possítis.

Deinde fit commembratio octavæ apostolorum.

Die 7. Julii.

Die tertia infra Octavam **SS. Bonifacii et Socior.**

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In primis vesperis pro commemoratione sancti Willibaldi episcopi et confessoris.

Ant. Sacérdos et póntifex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui vários pastóres et doctóres in ædificatiónem córporis Christi mittere dignátus es: tribue nobis, quæsumus, intercedénte beáto Willibáldo confessóre atque pontífice in fídei soliditáte persistere, et dilectiónis spíritu promovéri. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Basilii Episcopi.

In psalmum 115.

Lectio iv.

REVERA pretiósa est mors sanctórum ejus. Cum vidélicet ánima per vitæ istius curriculum expurgáta, ab omni elúvie et

Digitized by Google

inquinaménto carnis emancipáta, ac libertáti réddita, nullam in se rétinens máculam aut rugam, duris pro pietáte agónibus jam exantlátis probáta, insignita coróna justítiæ, perque hæc ómnia admirábili decóre virtútis interlúcens, Dómino suo atque ómnium júdici se præsentárit, lápide omni pretióso rutilántior, Dei múnere eam adépta claritátem: quonam pacto non censéri debet pretiósa hóminis istius mors in conspéctu Dómini?

℟. Postquam multa. [64].

Lectio v.

EXITUS itaque sanctórum virórum e vitæ istius stádio ne lugeámus. Imo fletu magis prosequénda venit ipsa nativitas et, ex útero in hanc vitam progréssio. Natúræ enim necéssitas fœtidum præscripsit nobis et sanxit carnális generatiónis ingréssum; contra éxitus atque hinc emigrátio pretiósa est et illústris. Neque ínterim ómnium talis est, sed eórum qui vitam hanc suam sancte et juste traduxérunt. Itaque pretiósa est mors, non item pretiósa nativitas. Nam, teste apóstolo, seminátur in ignobilitáte, surgit in glória: seminátur in corruptióne, surgit in incorruptióne.

℟. In sortem. [24].

Lectio vi.

PRO legis Judáicæ ritu, si qui moriebántur, horum morticina habebántur abominátio: contra, mors si cuípiam irrogátur pro Christi nómine, pretiósæ censéntur reliquiæ sanctórum ejus. In prióri lege dicebátur sacerdótibus et nazaræis illud: Non contaminábitur super ullo mórtuo; et: Si quis tetigerit cadáver, immúndus erit; et hoc: Lavábit vestiménta sua. Nunc e divérso, mártyris ossa quisquis attigerit, ob grátiam córpori insidéntem fit quadam tenus sanctificatiónis párticeps. Quare pretiósa est in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

℟. Cum vir Dei. [25].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 6.*

IN illo témpore: Descéndens Jesus de monte stetit in loco campéstri; et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa et Jerúsalem et maritima et Tyri et Sidónis. Et réliqua. De homília Sancti Ambrósii Episcopi.

L. 5. in Lucæ cap. 6.

BEATI, inquit, paúperes. Non omnes beáti paúperes. Paupértas enim média est: possunt et boni et

Digitized by Google

mali esse paúperes. Nisi forsan ille pauper intellígéndus beátus, quem prophéta describit, dicens: Mélior est pauper justus quam dives mendax. Beátus pauper, qui clamávit, et Dóminus exaudivit eum. Páuper a crímine, pauper a vitiis; pauper, in quo mundi princeps nihil invénit. Pauper, illíus æmulus paúperis, qui, cum dives esset, propter nos pauper factus est. Unde plene beátus Matthæus apéruit, dicens: Beáti paúperes spíritu. Pauper enim spíritu non inflátur, non extóllitur mente carnis suæ. Prima ergo ista benedictio est, cum deposúero omne peccátum, et exúero omnem malítiam, et simplicitáte conténtus fúero, inops malórum.

℟. Baptizátis. [27].

Lectio viii.

SUPERES ergo ut mores meos témperem. Quid enim mihi prodest carére sæculáribus, nisi fúero mitis ac mansuétus? Nam qui séquitur viam rectam, útique séquitur illum, qui ait: Discite a me, quia mitis sum et húmilis corde. Mítiga ergo affectum tuum, ut non irascáris; aut certe, irátus ne peccáveris; juxta quod scriptum est: Irascímini et nolíte peccáre. Præclárum est enim, motum temperáre consílio: nec minóris virtútis dúcitur cohibére iracúndiam indignationémque compéscere, quam omnino non irásci; cum plerúmque illud léntius, hoc fórtius æstimétur.

℟. Dissolutiónem. [27].

Lectio ix.

WILLIBALDUS frater fuit sancti Wunebáldi et Walbúrgis; et simul cum fratre missus est a beáto Egbérto in societátem sancti Willibrórdi, ad prædicándum Frisónibus evangélium Dei. Cum ergo Trajéctum appulisset, aliquámdiu ibi in primitiva ecclésia Frisiæ canónicus et prædicátor cum fratre suo resédit. Sed cum in prima synodo decrétum esset, ut prædicatóres nonnúlli in circumjacéntes bárbaras natiónes mitterêntur, sanctus Willibáldus una cum fratre missus est in orientálem Fránciam. Ubi post multos labóres et plurimárum géntium conversiónem tandem óbiit episcopus Aureatiénsis sive Eistettênsis. In vita et post mortem multis cláruit miráculis.

Te Deum laudámus.

In laudibus fit commemoratio S. Willibaldi.

Ant. Euge serve bone, et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gaúdium Dómini tui.

Digitized by Google

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui vários pastóres et doctóres in ædificatiónem córporis Christi mittere dignátus es: tribue nobis, quæsumus, intercedénte beáto Willibáldo confessóre atque pontífice in fídei soliditáte persístere, et dilectiónis spíritu promovéri. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

In secundis vesperis a capitulo de S. Elisabeth cum commemoratione octavæ.

Eadem die 7. Julii.

In Festo

Elevationis et Translationis S. Beggæ, Viduæ, Patronæ Begginarum.

Duplex I. classis cum octava pro Begginarum curiis.

Ad Vesperas.

Antiphonæ de laudibus. Psalmi et capitulum de communi nec virginum nec martyrum, [118].

Hymnus.

LAUDE solémni modulémur omnes
Carmen illústris sub honóre matris,
Et Deo junctæ veneránda Beggæ
Festa colámus.
Quæ tori consors pia casta, prudens,
Post viri cædem decus omne sæcli
Sprevit, et vivens tibi sacra, Christe,
Hóstia fulsit.
Virginum turmas generósa mater
Cólligens, castas humilésque, summo
Cælitum promta Dómino dicátas
Mente sacrávit.
Spes ave nostræ decus et catérvæ,
Jam fruens Christo; méritis cliéntes
Adjuva, votis faveásque semper
Sédula nostris.
Tu gregem custos pia filiárum,
Mater, instaúra; fidéique penna
Súbleva mentes súperum sacrándas,
Mater, amóre.
Sit Deo trino decus atque virtus,
Begga quem cælo rútilans adórat:
Præstet ut sanctæ videant cliéntes
Gaúdia matris. Amen.

℣. Ora pro nobis, sancta mater Begga. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat, Antiph. O fundátrix Begginárum, gregem tuum dirige; in odórem unguentórum Christi fac nos cúrrere.

Digitized by Google

Oratio.

DEUS, qui nos sanctæ Beggæ matris nostræ ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quam venerámur officio, continéntiæ, humilitátis, obediéntiæ et piæ devotiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Et non fit ulla commemoratio, nisi dominicæ.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Laudémus Deum nostrum * in confessióne sanctæ matris Beggæ.

Hymnus.

CHRISTE, sanctárum decus atque splendor
Méntium, laudes tibi concrepámus,
Dum sacro splendet veneránda cultu
Glória Beggæ.
Illius sanctum pietátis ardor
Pectus incéndens, tibi dedicáta
Vírginum sacris cumulósa flammis
Agmina duxit.
Christe, rex regum, fámulas poténti
Grátia firma: calidásque matris
Excita flammas, quibus astra puro
Corde petámus.
Laus, honor, virtus, tibi sit, beáta
Trinitas, Beggam méritis corónans:
Et tuum nobis celebrétur omni
Témpore nomen. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Ardens flamma caritátis, se decóre castitátis sancta Begga induit, cui mundus florens víluit.

Psalmi nocturnórum de communi virginum [102].

Ant. Relínquens aulas régias, septem struxit ecclésias, ut Christo vacans cælica serviret cum lætitia.

Ant. Begga mater piíssima, adspirans ad cæléstia, Christo dicávit plúrima virginitátis ágmina.

℣. Spécie tua et pulcritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lectiones Mulierem fortem, *de communi non virginum*, [119].

℟. I. Juncta toro Begga máter fructu prólium beátur, * Christo pie famulátur, divitans ecclésiam.

℣. Parricidam Gonduinum pie éducat, divinum docta verbum, fertque trinum ex virtúte méritum. Christo.

℟. II. Persecútor dum paréntem impie trucidat,* Mentem pia vídua doléntem munit patiéntia.

℣. Flumen tránsiens secúra, fugit Christo servitúra; et pericula futúra vincit ope cælica. Mentem.

Digitized by Google

℟. III. Jam solúta lege viri, Christi jugo vult muníri: * Romam petit, * Erudíri pietátem cúpiens.

℣. Sacra Christo reddens vota, secum rétulit devóta, quas optábat mente tota, sanctórum reliquias. Romam. Glória Patri. Erudíri pietátem.

In II. Nocturno.

Ant. Pie dispónens ómnia, fert vitæ necessária Begga mater cliéntibus, mentémque dat cæléstibus.

Ant. Maríæ matris vírginis exémplo præit ómnibus, obediéntem, húmilem castámque vitam prædicans.

Ant. Sic fíliárum glóriam intus per Christi grátiam demónstrat, tota cæléstis obtémperans oráculis.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

CUM sancta Begga, Begginárum gloriósa fundátrix, Andeténnæ apud septem ecclésias, quas ad exémplar septem ecclesiárum ac statiónum urbis Romæ divina revelatióne constrúxerat, quiévisset in Dómino, corpus illíus septem ménsibus post óbitum divina revelatióne invéntum et ex terra elevátum est die séptima Júlii, anno salútis humánæ sexcentésimo nonagésimo nono. Cuídam enim ex fámulis suis, qui gravi commísso crímine ad transmarínas partes fúgiens áliquot annis impúne latúerat, sub intempéstæ noctis siléntio appáruit, adstans illi forma elegánti, habitúque eódem ac gestu, quibus eam in terris vivéntem cérnere sólitus erat. Quem expavéntem ad elevándum e terra corpus suum sério instigávit.

℟. Cor ad Christum anhelábat: * Et in loco, quem monstrábat Dóminus, septem fundábat pérvigil ecclésias.

℣. Ad salútem animárum Jesu Christo devotárum piam vitam Begginárum póstmodum instítuit. Et in loco.

Lectio v.

SINGULARIA autem rei geréndæ indícia adjécit, inquiens: Cum in Gállias ad nativa tua loca pervéneris, accédes ad septem ecclésias, non longe a lævo littore Mosæ sitas. Ibique ingréssus ecclésiam beáti Petri apostolórum princípis corpus meum in obscúro loco sepúltum invénies. Ut ergo meam rédeas in grátiam, túmulum meum religióso cultu ac sacro apparátu ad honórem Dei exornábis. Fámulus ítaque de revelatióne

Digitized by Google

gavisus, mari feliciter trajécto pervénit Andánam: visionémque inquilinis expónens ad pietátis obséquium omnes invitávit. Séptima ergo die Julii confluéntibus úndique fidélibus monstrátum divinitus sepúlcrum apéruit, sacrúmque corpus invénit. Quod reverénter a clero ex terra elevátum religiósæ veneratióni solénniter expósitum est.

℟. Ad exémplar Christi matris voluntátem summi Patris, * Fundaméntum pietátis, ásseclas edócuit.

℣. Castitátem mentis flore, et humilitátem more, observándam vult decóre, cum obediéntia. Fundaméntum.

Lectio vi.

DEUS autem sanctitátem fámulæ suæ váriis miráculis testátus est. Nam paucis post annis Anglórum regis fília a nativitáte cæca, quam paréntes divinitus admóniti ad sepúlcrum sanctæ Beggæ religiónis causa cum amplissimis donáriis miserant, tríduum ibídem orans, visum accépit. Item puélla quædam ex Lingonénsi Burgúndiæ civitáte, muta et surda, étiam divinitus admónita, coram sacro córpore orans, auditum et loquélam recépit. Quæ póstea votum, quo ecclésiæ illi perpétuum servitium promiserat, transgrédiens, parálysi ac cæcitáte dénuo afflícta est; sed pœnitens iterum et ad sanctam Beggam rédiens sanitátem recépit, vitámque in continuo ecclésiæ illius servitio pie finivit. Sacras quoque illius relíquias ad ecclésiam sanctæ Mariæ virginis translátas plúrimis sæculis, inter vários bellicos tumúltus, incéndia ac devastatiónes Andetenénsis municipii hostiúmque incúrsus Deus mirabiliter illæsas conservávit. Anno autem Dómini millésimo quingentésimo nonagésimo quinto, mense [illegible] cum ob hostilem incúrsum sacrum corpus plaustro expósitum esset, equi subsisténtes, quantúm vis [illegible] ad Huénsis óppidi [illegible] nulla vi ádigi potuérunt, sed Namúrcum fáciliter [illegible] grediéntes illud invexérunt. Quod a manu Geusiórum mílitum, Huénse castrum áltera nocte expugnántium, Deus miraculóse deféndit. Tandem vero ad basilicam sanctæ Mariæ virginis [illegible] accedéntibus [illegible] ráculis máximo [illegible] concúrsu frequent[illegible] cólitur. Unde ac [illegible] accénsæ Begginá[illegible] riæ fundatricis [illegible] accedénte sa[illegible] stitum zelo [illegible] staurárunt.

℟. Morítura mater pia, * Cælum súspicit in via, quam calcávit cum Maria virgine deípara.

℣. Vocans turmas filiárum, cibum petit animárum, sacraméntum Christi carum, últimum viáticum. Cælum súspicit. Glória Patri. Cælum súspicit.

In III. Nocturno.

Ant. Húmilis ancílla Christi, quem fervénter dilexísti, regnum ejus percepísti: nos cliéntes réspice.

Ant. Castam humilémque méntem, júgiter obedién-tem, Christo pie adhæréntem, mater, nobis impetra.

Ant. Begga, mater gloriósa, paradísi vernans rosa, esto nobis gratiósa apud Christum júdicem.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Lectiones de homilia sancti Gregorii in evangelium Símile est regnum cælórum thesáuro abscóndito in agro, *de communi*, [122].

℟. VII. Meritórum tota plena Christum flagrat mens seréna, quæ beátur vitæ vena, * Tendens ad cæléstia.

℣. Begga mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dírige. Tendens.

℟. VIII. Sancta mater, vivens cælo, nos cliéntes sacro zelo, * Dum arctámur in hoc prelo carnis, præsens ádjuva.

℣. Tuæ vitæ institútum, sacra sémita virtútum, ut sit nobis iter tutum, apud Deum sátage. Dum. Glória Patri. Dum.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Ego quasi vitis fructificávi odórem suavitátis: et flores mei flores honóris et honestátis.

Psalmi de dominica, 17.

Ant. O sancta mater Begga, quam pulcra es, et quam decóra in Begginíli familia.

Ant. Speciósa facta es et suávis, beáta mater Begga, in deliciis filiárum tuárum Christo famulántium.

Ant. O quam pulcra est casta generátio cum claritáte! Immortális est enim memória illius: quóniam apud Deum nota est et apud hómines.

Ant. Transite ad me omnes qui concupiscitis me, et a generatiónibus meis implémini.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [123].

Ad Benedictus, *Antiph.* Regnum mundi et omnem ornátum sæculi contémsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi; quem

Digitized by Google

vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi.

Oratio.

DEUS, qui nos sanctæ Beggæ matris nostræ ánnua solemnitáte lætificas: concéde propítius, ut, quam venerámur officio, continéntiæ, humilitátis, obediéntiæ et piæ devotiónis sequámur exémplo. Per Dóminum nostrum.

Non fit ulla commemoratio extra dominicam.

Ad Horas.

Antiphonæ de laudibus, capitula et responsoria brevia de communi.

In secundis vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Antiph. Ave, mater speciósa, clárior sidéribus; cujus vultum ac decórem concupívit Dóminus. Sancta Begga, Begginárum mater, dives méritis, funde preces redemtóri pro tuis supplícibus.

Die 9. Julii.

In Festo Beatorum Martyrum Gorcomiensium.

Duplex.

Omnia de communi plurimorum martyrum [41], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui beatórum mártyrum tuórum Leonárdi et sociórum ejus gloriósum pro fide tua certámen æternitátis laúrea decorásti: concéde propítius, ut eórum méritis et imitatióne certántes in terris, cum ipsis coronári mereámur in cælis. Per Dóminum.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

SÆCULUM décimum sextum, calviniánæ pravitátis tumúltibus memorábile, insígne christiánæ fortitúdinis in Bélgio tulit exémplum. Anno siquidem millésimo quingentésimo septuagésimo secúndo novémdecim mártyres, vulgo Gorcomiénses, in cruciátibus sustinéndis pro asserénda reáli córporis Christi in eucharístia præséntia ac románi pontíficis visíbilis ecclésiæ cápitis principátu singuláriter enituérunt. Erant ii Nicoláus Píckius Guardiánus, cum áliis octo sacerdótibus et duóbus láicis órdinis fratrum minórum de observántia, tres párochi, unus sacérdos sæculáris, alter canónicus reguláris sancti Augustíni, Dominicánus unus, et bini Præmonstraténses. Quos omnes post arcis Gorcomiénsis deditiónem fœdífragi hærétici carcéribus, contuméliis, durissimísque torméntis pro suo in orthodóxam fi-

Digitized by Google

dem exasperáto génio affecérunt. Ac prima nocte in Guardiánum atrócius debacchántes, fune cinctório de superliminári suspénsum crebrisque attráctibus convúlsum, rupto tandem fune pavimento illisum, mortis explorándæ causa, candélis ardéntibus admótis crematáque tota fácie et ore vi diúcto, linguam et palátum combúrunt, quin étiam insértam náribus flammam in cérebrum submittunt. Atque his aliisque modis indignis mártyres diébus noctibúsque subsequéntibus continuo divexábantur.

℟. Sancti tui [47].

Lectio v.

NAVIGIO dein, extráctis vestibus, bini colligáti Dordracum primo, Brilam póstea vehúntur, innúmeris utrinque petulántis plebis illusiónibus et insulténtis militiæ furóribus contúsi. Dumque subsannatiónes, flagra, et fustes déplerent, stábant senes, quorum áliqui sexagésimum, áliqui septuagésimum annum excésserant, unus nonagésimum prope attígerat, ad pectus usque nudáti, collo strígoso præmácie, tum e plágis lívido atque cruénto, et ad singula vérbera vel pro inimícis preces, vel Deo grátes, vel agónis sui commendatiónes, spectánte et insultánte multitúdine, rependébant. Inde in fœtidíssimum cárcerem conjécti, fame et siti aliisque torméntis tentáti, ut a cathólica fide recéderent, póstmodum blándítiis allécti fuerunt. Sed nec minæ nec lenocinia invictam mártyrum fortitúdinem flexérunt. Quare cápitis sententia multa jam nocte a tyránno lata damnáti, dirissimis cruciátibus affécti, bini colligáti, extra óppidi portas abducúntur.

℟. Vérbera carnific. [48].

Lectio vi.

REPERTUM tugúrium fuit illis últimi certáminis stádium. Alius itaque álium ad constántem martyrii toleréntiam exstimulábat. Quorum ántesignánus guardiánus ad supplícium raptus, fratres suos amplexus et osculátus, abexhortándis sócils verbis apostólico fervóre plenis non déstitit, donec ei adstrictis fáucibus vocis usum láqueus intercepísset. Post eum réliqui subsequénter in trabem agúntur. Non quiévit hic hæréticæ feritátis barbaries. Nam scrutátis íntimis viscéribus perquisitóque abdómine, prétio venáli exponéndo, mártyrum córpora náribus, aúribus, aliisque pártibus mutilárunt, quas in consummátæ crudelitátis exúvias pileis affixas tirámi

Digitized by Google

ludíbrio circumtulérunt. Totáque dies expléndæ adventántium curiositáti fuit data, donec quidam cathólici impetrárunt córpora suffóssæ ibídem humo mandári. Ubi inter médios ecclésiæ hostes multis annis requievérunt, usque dum indústria piórum éruta sacra eórum ossa ad partes catholicórum vicinas deláta sunt, ubi mox miráculis claréscere cœpérunt. Quibus permótus Clemens papa décimus eos beatórum fastis adscrípsit, ac officium de iis nona júlii quotánnis in Hollándia et ab ordínibus religiósis, quos suo martyrio decorárunt, celebrári concéssit.

℟. Tamquam aurum. [48].

In tertio nocturno homilia in evangelium: Cum audiéritis prœlia, *de communi plurimorum martyrum,* [51].

Ad laudes commemoratio octavæ S. Bonifacii: ℣. Lætámini.

In secundis vesperis commemoratio Septem Fratrum martyrum, et octavæ S. Bonifacii: ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætitia.

Die 11. Julii.

De die septima infra Octav. Sancti Bonifacii.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Gregórii Nysséni.

In 40 martyres. Oratio 2.

Lectio iv.

QVALE in cæléstibus accidit miráculis, cum seréna ac pura nocte stellárum decor álius per álium distinguitur et ornátur, unaquáque eárum suum splendórem ad commúnem ornátum cæli simul contribuénte, tale erat sanctórum spectáculum; vére ut alícubi inquit Ezéchiel prophéta: vísio lampadárum inter se coeúntium et quasi convolutárum. Quam pulcrum igitur tunc [illegible]bus erat spectáculum? Pulcrum, inquam, iis, qui pulcra atque præclára contuéri volunt: pulcrum angelis, pulcrum [illegible]dánis virtútibus; acérbum vero dæmónibus, et [illegible]quot dæmonum [illegible] amplectebántur. [illegible], si modo hómines [illegible], qui tanta magnitúdi[illegible]dolis excelluérunt, [illegible] Christi, sancti Spiritus [illegible]migeri, fidei ante[illegible], turres divinæ civ[illegible]

℟. Postquam [illegible].

Lectio v.

QUI omnem [illegible]rum pœnam [illegible]tuméliam, omne[illegible]

ingruéntes, omnem minárum vim, tanquam puerilem quamdam amentiam deridébant; perinde ac si non córpora verbéribus præbérent, sed córporum umbras: qui cum carne carnem devicíssent, et contémtu mortis omnes tyrannórum terróres magnitúdine ánimi superássent, humána conditióne superióres visi sunt. O qui præclare corpóreis trophæis exercitáti, qui peritiam belländi in áciem advérsus diábolum instructam transtulérunt, non gládio manus armántes, neque clípeum ligneum objiciéntes, sed armatúram Dei sumentes, quam prætor et dux ecclésiæ, divínus ille apóstolus, describit, scutum et loricam et gáleam et gládium, ita tendébant advérsus cópias adversariórum.

℟. In sortem. 26*.

Lectio vi.

DUX autem erat horum quidem cæléstis grátia, diáboli autem aciéi is qui mortis impérium tenet; locus eis aciéi nefariórum et sanguinariórum tribúnal erat. Illic congréssi decertábant illi quidem minis pugnam lacessentes, hi vero per patiéntiam propulsántes et resisténtes. Ignis sub hæc intentabátur et gládius et bárathrum et quæcúmque sunt ália nómina suppliciórum. Una vox ad hæc ómnia audiebátur, Christus, quem ore sancti illi confitebántur. Hoc erat adversariórum vulnus: hanc cúspidem adversáriis objiciébant: per hanc vocem in médio corde vulnus adversárius accépit. Hic est lapis, qui per manum Davidis funda emittebátur, qui a gálea adversárii, quo destinátus erat, non aberrávit. Nam Christi confessio boni militis funda existit: cadit inimicus, et caput amittit.

℟. Cum vir Dei. 26*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. cap. 6.

IN illo tempore: Descéndens Jesus de monte stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa et Jerúsalem et maritima et Tyri et Sidónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 2. cap. 6. in Luc. 6.

BEATI, inquit, paúperes. Non útique omnes, sed illi tantúmmodo, qui omne præséntis sæculi, tamétsi altum videátur, pro nihilo culmen ducunt. Qui mérito cæléstis regni perhibéntur múnere digni; quia delectatiónis humánæ probántur cupiditáte nudáti. Qua-

Digitized by Google

lem se rex David paúperiem sustinuisse declárans, ait: Ego vero egénus et pauper sum. Et álibi, non modo terréstria, sed et ipsa pro Dómino supercæléstia parvipéndens dicénsque: Quid enim mihi restat in cælo, et a te quid vólui super terram? mox, ubi spei suæ fixisset áncoram, subdéndo maniféstat: Mihi autem adhærére Deo bonum est, pónere in Dómine Deo spem meam. Alióquin nonnúlli misérrima conditióne paupertátis et hic sæculi gaúdiis ob inópiam rerum, et ibi regno Dei ob nequitiam meritórum, carent.

℟. Baptizátis. 27*.

Lectio viii.

BEATI qui nunc esuritis, quia saturabímini. Quid esurire beáti, quid sitire débeant, Matthæus expónit: vidélicet justitiam. Apertissime nos instituens, nunquam nos satis justos existimáre debére, sed quotidiánum justitiæ semper amáre, imo ardére, profectum. Cujus perfectam saturitátem non in hoc sæculo, sed in futúro posse provenire, supernórum desidério flagrans psalmista osténdit, ubi ait: Ego autem cum justitia apparébo in conspéctu tuo; satiábor dum manifestábitur glória tua. Beáti qui nunc fletis, quia ridébitis. Non temporálium damna commodórum, sed virtútum detrimenta spiritálium qui flent, ætérna beatitúdine consolabúntur. Ubi non nostra solum, sed et próximi jubémur commissa deflére. Quem si ut nos diligimus, consequénter illius et profectu nos gratulári, et defectu necésse est tribulári; nec solum tribulári, verum étiam ad lácrimas usque succéndi.

℟. Dissolutiónem. 27*.

Pro S. Pio lectio nona et ejus commemoratio in laudibus, ut in breviario, 520.

In secundis vesperis omnia ut in primis vesperis de sanctis Bonifacio et Sociis, ritu duplici. Et fit commemoratio de SS. Nabore et Felice, ut in breviario, 521.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubilibus suis.

Eadem die 11. Julii.

De die quarta infra Octav. Sanctæ Beggæ.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

PROSPICIENS agrum mercáta est. Prospíciens, non in præsénti, sed

Digitized by Google

in futúro mercáta est agrum istum. Prospíciens fide, spe; inde et de nóctibus surgit. Si enim, quod non vidémus, sperámus, per patiéntiam expectámus. In ómnibus tribulatiónem pátiens; próspicit enim agrum quem mercátur; inde enim múlier fortis dicitur. Quid sunt noctes illæ præ agro illo? Quod enim ad præsens temporále est et leve tribulatiónis nostræ, cum de nóctibus súrgimus, in incredíbilem modum ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis cor habéntibus ad agrum illum, non respiciéntibus quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Qualis est ager ille? quæ pulcritúdo ejus est? Inardescámus ad eum possidéndum. Putámus non ipse est, de quo dixit Deus: Et spécies agri mecum est?

℟. Cor ad Christum. 33*.

Lectio v.

UNDE mercáta est? Ne forte tu despéres et nihil agas. Ager iste segnem amatórem non amat. Ibi certe, cum ad eum véneris, fórsitan requiésces, nec opus erit ut labóres. Non enim est talis ager ille, qualis iste, ubi Adam in sudóre vultus sui in comédit panem suum. Modo tamen, ut ad illius agri spéciem pervénias, cómpara tibi unde cómparet agrum ibi. Quid? Cólligе prétium. Hoc enim agit hæc múlier. Vide, si tácitum est, cui dictum est, prospíciens agrum mercáta est, tanquam díceres, unde mercáta est: De fructibus mánuum suárum plantávit possessiónem: illam enim possessiónem dixit, quæ futúra est. Hoc insínuat verbo quod ait, Prospíciens.

℟. Ad exémplar. 34*.

Lectio vi. cap. 8.

SUCCINCTA fórtiter lumbos suos firmávit brachia sua. Vere fortis, quam devóte servit, quam paráte! Ne fluitántes sinus carnálium concupiscentiárum impédiant operántem, succíngit lumbos, ut nihil supérfluum calcet, dum in ópere festinat. Ibi enim cástitas mulíeris hujus, zona præcépti constricta, et ad omne opus bonum semper paráta. Unde hoc? Gustávit, quia bonum est operári. Ubi est palátum quo gustátur hoc? Fúgiunt hómines labóres, quasi amárum: timéndo gustáre, nésciunt quid amáre. Bonum opus facit consciéntia bona: et quid dúlcius, fratres, consciéntia bona?

℟. Moritúra mater. 35*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis pará-

Digitized by Google

bolam hanc: Símile est regnum cælórum thesaúro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matthæi cap. 13.

THESAURUS iste, in quo sunt omnes thesaúri sapiéntiæ et sciéntiæ abscónditi, aut Deus Verbum est, qui in carne Christi vidétur abscónditus, aut sanctæ scriptúræ, in quibus repósita est notitia salvatóris. Quem cum quis in eis invénerit, debet ómnia istius mundi emolumenta contémnere, ut illum possit habére quem réperit. Quod autem séquitur: Quem cum invénerit homo, abscóndit, idcírco dicitur, non quod hoc de invídia fáciat, sed quod timóre servántis et noléntis pérdere abscóndat in corde suo, quem prístinis prætulit facultátibus.

℟. Meritórum tota. 35*.

Lectio viii.

ALIIS verbis idipsum, quod supra, dicitur: Bonæ margarítæ, quas quærit institor, lex et prophétæ sunt. Unum autem est pretiosíssimum margarítum sciéntia Salvatóris, et sacraméntum passiónis illius, et resurrectiónis arcánum. Quod cum invénerit homo negotiátor símilis Pauli apóstoli, ómnia legis prophetarúmque mystéria et observatiónes prístinas, in quibus inculpáte vixerat, quasi purgaménta contémnit et quisquílias, ut Christum lucrifáciat. Non quod invéntio novæ margarítæ condemnátio sit véterum margaritárum; sed quod comparatióne ejus omnisália gemma vilior est. Intellexístis hæc ómnia? Dicunt ei: Etiam. Ad apóstolos próprie sermo est: quos non vult audíre tantum ut pópulum, sed intelligere ut magístros futúros. Instrúcti erant apóstoli, scribæ et notárii Salvatóris, qui verba illius et præcépta signábant in tábulis cordis carnálibus, regnórum cæléstium sacraméntis, et pollébant ópibus patrisfamíliæ, ejiciéntes de thesaúro doctrinárum suárum nova et vétera: ut, quidquid in evangélio prædicábant, legis et prophetárum vócibus comprobárent. Unde et sponsa dicit in cántico canticórum: Nova et vétera, fratrúelis meus, servávi tibi.

℟. Sancta mater. 35*.

Lectio nona de S. Pio, et ejus commemoratio in laudibus, ut in breviario, 520.

Die 12. Julii.

Octava S. Bonifacii et Sociorum, Martyrum.

Duplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Digitized by Google

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Fulgéntii Episcopi.

Lectio iv. *Sermo 10.*

DELECTAT vidére campos ségetum, aúreis maturátis cálamis aristárum; delectabilius libet atténdere campos ecclésiæ mártyrum micántes, plantátos de uno cruóre per agni sánguinem innocéntem. Ségetes étenim sunt passiónes mártyrum juxta cursus aquárum rigáti fóntibus lacrimárum. Nam sic modo beátus David, mártyrum purpuráta gérmina, et ante messóres gaudiórum tamquam manceps secánti messória cíthara decantábat: Qui séminant, inquit, in lacrimis, in gaúdio metent Ubi séminant in lácrimis, nisi juxta árborem crucis, ubi est fons próximus salvatóris?

℟. Postquam multa. 25*.

Lectio v.

INDE de látere ejus sánguinis guttæ stillárunt, et plúvia cruóris et aquæ semináta est tolerántia confessórem. De ipso ligno viréntis crucis juxta fontem sánguinis plantáta virginitas flóruit castitátis. Inde plantáta mártyrum tolerántia cœpit séminis sui gérmina colligere purpuráta. Nam unde mártyres tólerant, nisi per dominicam crucem? Unde mártyres, in quorum córdibus lex Dei est, maledictiónes non timent hóminum, nisi quia Christus Dóminus pértulit patiénter impropéria Judæórum? Ista ergo seminátio sánguinis Christi fecit sémina mártyrum pulluláre in campo matris ecclésiæ. Et dicit David: Qui séminant in lácrimis, in gaúdio metent, eúntes ibant et flebant.

℟. In sortem. 26*.

Lectio vi.

SIC perrexérunt; quómodo revertúntur? Non flentes, sed gaudéntes; non adhuc seminántes, sed manípulos suos læta cervice portántes. Ó gérmina, quæ non urit flamma, quia juxta flumen sunt vítreum in Jerúsalem, et perpétuo viréscunt flore immortalitátis vitæ ætérnæ! Nésciunt marcéscere; quia non timuérunt pro justítia flammis ardére: quia agnus dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum, et delébit omnem lácrimam ab óculis eórum, et florébunt sicut lilium in médio angelórum.

℟. Cum vir Dei. 26*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 6.*

IN illo témpore: Descéndens Jesus de monte

Digitized by Google

stetit in loco campéstri; et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa et Jerúsalem et maritima et Tyri et Sidónis. Et réliqua.

Homilia sancti Leónis Papæ.

Ex homilia in festo omnium Sanctorum.

De quibus paupéribus Véritas loquátur, satis apud Matthæum indicat, dum ait: Beáti paúperes spiritu: quia vestrum est regnum Dei: osténdens eis tribuéndum regnum cælórum, quos comméndat humilitas animórum magis quam indigéntia facultátum. Dubitári autem non potest, quod humilitátis istius bonum facilius paúperes assequántur quam divites, dum et illis in tenuitáte amica est mansuetúdo, et istis in divitiis familiáris est elátio. Verúmtamen in plerisque divitibus invenitur hic ánimus, qui abundántia sua non ad tumórem supérbiæ, sed ad ópera benignitátis utátur, idque pro lucris máximis númeret, quod ad rediméndam misériam aliéni labóris impénderit.

℟. Baptizátis. 27*.

Lectio viii.

Omni géneri atque órdini hóminum datur in hac virtúte consórtium; quia possunt esse propósito pares, et impares censu: nec interest, quantum sint in terréna facultáte dissimiles qui in spirituálibus bonis inveniúntur æquáles. Beáta igitur illa paupértas, quæ rerum temporálium amóre non cápitur, nec mundi ópibus augéri áppetit, sed cæléstibus bonis ditéscere concupiscit. Beáti qui fletis, quóniam ridébitis. Luctus hic, dilectissimi, cui ætérna consolátio promittitur, non est cum hujus mundi afflictióne commúnis: nec beátum fáciunt quemquam ista laménta, quæ totius humáni géneris deploratióne fundúntur.

℟. Dissolutiónem. 27*.

Lectio ix.

Alia est rátio sanctórum gemituum, ália beatárum causa lacrimárum. Religiósa tristitia aut aliénum peccátum luget, aut próprium; nec de hoc dolet, quod justitia divina ágitur, sed de eo mæret, quod humána iniquitáte committitur. Ubi magis plangéndus est fáciens maligna, quam pátiens: quia injústum malitia sua demérgit ad pœnam; justum autem tolerántia ducit ad glóriam.

Te Deum laudámus.

In laudibus fit commemoratio SS. Martyrum Naboris et Felicis. ℣. Lætámini in dómino et exultáte justi.

Digitized by Google

℟. Et gloriámini omnes recti corde.

In secundis vesperis omnia ut in die, cum commemoratio S. Anacleti, 524.

Die 14. Julii.

In die Octava S. Beggæ.

Duplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

DUPLICIA pállia fecit viro suo. Jam acclamátis, credo, quod agnóscitis quæ sunt duplicia pállia. Laudes sunt, laudes fidei, laudes confessiónis, laudes prædicatiónis. Quare duplicia? Christum laudas, Deum laudas et hóminem. Dupliciter lauda, simpliciter lauda. Dupliciter, quia homo est et Deus: simpliciter, ut non sis fictus. Confitére Deum, confitére hóminem: lauda Deum in hómine, lauda hóminem in Deo. Téxuit pretiosíssimum illud pállium laudis: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum; et Deus erat Verbum; hoc erat in princípio ad Deum. Téxuit et álind pállium, propter conversatiónem inter hómines quotidiánam: Verbum caro factum est, et habitávit in nobis.

℟. Cor ad Christum. 33*.

Lectio v.

HIC ergo ista laboriósa, vigilans, sollícita, sevére castígans domum suam, surgens de nóctibus, intuens lucérnam ne extinguátur, in tribulatióne fortis, nondum recéptis promíssis pavens, bráchia sua in fusum confírmans, non pigrum panem manducans. Ob labóres istos quasi paupertátis et necessitátis sæculáris, quid erit, quia in diébus novíssimis lætáta est? Quid erit? Audite: propter quam spem árdeat lucérna nostra tota nocte, nunc audite. Surrexérunt fílii ejus, et ditáti sunt. Modo in paupertáte vigilámus, et cum mórimur in paupertáte dormímus: sed surgémus, et ditábimur. Quæ illæ divítiæ sunt angelórum? Unam vestem habent lucis: numquam tèritur, numquam sordidátur. Si fílius es mulíeris hujus, attènde, quando tibi divítiæ promittántur. Surrexérunt fílii ejus, et ditáti sunt, paráti resurrectiónis divítias accípere. Noli has amáre, ut mereáris ad illas venire.

℟. Ad exémplar. 34*.

Lectio vi.

ET vir ejus laudávit eam. Multæ, inquit, fíliæ fe-

Digitized by Google

cérunt poténtiam. Laudes sunt, quibus eam laudat vir ejus. Quæ filiæ, quibus hæc comparátur? Non comparátur. Tu autem superásti. Atténdite ergo vos, jam in fine lectiónis sumus. Multæ filiæ fecérunt poténtias, multæ locútæ sunt linguis, sciérunt ómnia sacraménta, fecérunt virtútes multas, dæmónia exclusérunt, res suas paupéribus distribuérunt, córpora sua ignibus tradidérunt: inflátæ sunt, quia caritátem non habuérunt. Tu autem superásti et superposuísti omnes, non solum flore, sed et fructu grávida abúndans. Date illi de frúctibus mánuum suárum. Quid date? Venite benedicti Patris mei De quibus frúctibus mánuum ejus? Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre. Et quod illi deinde negótium erit finítis labóribus? Et laudétur in portis vir ejus. Ipse erit portus labórum nostrórum, vidére Deum, laudáre Deum. ℟. Moritúra. 35*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 13.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælórum thesaúro abscóndito in agro. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex homília 47 (48) in Matth.

Vides, quómodo vetus testaméntum non éjicit, sed laúdibus effert, et thesaúrum appéllat. Quare qui divinárum scripturárum imperíti sunt, non erunt hi certe patres familiæ, qui, cum nec a seipsis habent, quærere indignum putant, sed negligénter vivéndo inédia depérerunt. Non autem hi sólum, verum étiam hærétici expértes sunt hujus beatificatiónis, quia non possunt émittere nova et vétera. Nam, cum vétera non téneant, nova crédere non possunt; nam ecóntra, qui nova non habent, hi vetéribus pénitus carent.

℟. Meritórum tota. 35*.

Lectio viii.

Hæc enim inter se magno juncta et connéxa vínculo sunt. Audiámus igitur, audiámus quícumque scripturárum lectiónem negligimus, quantum damnum, quantam inópiam patiámur. Et opulénti quidem, qui cupiditáte pecuniárum insániunt, assidue vestes suas, ne tineis corrodántur, excútiunt. Tu vero, cum oblívio ómnibus tineis pejor ac major pestis ánimam tuam dévoret, non assides ad libros, non excúties pestem, non or-

Digitized by Google

nábis ánimam tuam, non adspícies continue imáginem virtútis, nec membra ejus et caput considerábis?

℟. Sancta mater. 35*.

Lectio ix.

HABET enim certe caput et membra omni muliere formósa multo venustióra ac pulcrióra. Quod igitur caput virtútis est? Humilitas certe. Quapróptter ab ipsa incipit Christus dicens: Beáti paúperes spíritu. Hoc caput etsi nec cæsáriem nec crines hábeat, sic tamen pulcrum est, ut Deum ad seipsum áttrahat. Hæc et ália quoque membra magnam vim formositátis effúndunt: nec, si mille commisceas colóres, talem spéciem confícies.

Te Deum laudámus.

Die 15. Julii.

In Festo Divisionis Ss. Apostolorum.

Duplex.

Omnia de communi apostolorum [2], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti: da nobis glóriam eórum sempitérnam et proficiéndo celebráre, et celebrándo proficere. Per Dóminum.

In I. Nocturno.

De Epistola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. cap. 10.

FINIS legis Christus ad justitiam omni credénti. Moyses enim scripsit, quóniam justitiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justitia, sic dicit: Ne dixeris in corde tuo, quis ascéndet in cælum? id est, Christum dedúcere: aut quis descéndet in abyssum? hoc est, Christum a mórtuis révocáre. Sed quid dicit scriptúra? Prope est verbum in ore tuo et in córde tuo: hoc est verbum fídei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Ecce ego mitto. [8].

Lectio ii.

CORDE enim créditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salútem. Dicit enim scriptúra: Omnis qui credit in illum non confundétur. Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt?

Digitized by Google

Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem aúdient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt, nisi mittántur? Sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona.

℟. Tóllite jugum. [9].

Lectio iii.

SED non omnes obédiunt evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Numquid Israel non cognóvit? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem; in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Dum stetéritis. [3].

In secundo nocturno lectiones: Scriptum est: Spíritus Dómini, *de communi apostolorum*, [11].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum prædicáte evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 29. in Evangelia.

POTEST omnis creatúræ nómine omnis nátio géntium designári. Ante enim dictum fúerat: In viam géntium ne abiéritis. Nunc autem dicitur: Prædicáte omni creatúræ. Ut scilicet prius ab Judæa Apostolórum repúlsa prædicátio tunc nobis in adjutórium fieret, cum hanc illa ad damnatiónis suæ testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad prædicándum Véritas mittit, quid állud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Isti sunt, qui. [14].

Lectio viii.

NEQUE enim in univérso mundo tanta fidélium messis exúrgeret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana prædicántium non venissent. Séquitur: Qui crediderit et baptizátus fúerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetipsum dicat: Ego jam crédidi; salvus ero. Verum dícit, si

Digitized by Google

fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim, quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Isti sunt viri. [15].

Lectio ix.

HUNC Joánnes ait: Qui dicit se nosse Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, Quod cum ita sit, fidei nostræ veritátem in vitæ nostræ consideratióne debémus agnóscere. Tunc enim veráciter fidéles sumus, si, quod verbis promíttimus, opéribus complémus. In die quippe baptísmatis ómnibus antíqui hostis opéribus atque ómnibus pompis abrenuntiáre promísimus. Itaque unusquísque vestrum ad consideratiónem suam mentis óculos redúcat: et, si servat post baptísmum quod ante baptísmum spopóndit, certus jam quia fidélis est gaúdeat. Sed ecce, si quod promísit minime servávit, si ad exercénda prava ópera, ad concupiscéndas mundi pompas dilápsus est: videámus, si jam scit plángere quod errávit. Apud misericórdem namque judícem nec ille fallax habétur, qui ad veritátem revértitur, étiam postquam mentítur; quia omnípotens Deus, dum libénter nostram pœniténtiam súscipit, ipse suo judício hoc quod errávimus abscóndit.

℣. Deum laudámus.

Die 18. Julii.

In Festo S. Frederici, Episcopi et Martyris.

Duplex.

Omnia de communi unius martyris [25], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, pro cujus honóre gloriósus póntifex Fredericus gládiis impiórum occúbuit: da nobis, quæsumus, ejus intercessióne contra oblectaménta peccáti mentis ratióne persistére, et nulla hujus mundi advérsa formidáre. Per Dóminum nostrum.

Lectiones primi nocturni: A Milèto, *de communi*, [27].

In II. Nocturno.

Lectio iv.

FREDERICUS, nóbili inter Frisones génere natus, ea fuit a téneris annis vitæ innocéntia et ánimi candóre, ut angélica puritáte præditus vidérétur. Erat enim adhuc puérulus præter córporis pulcritúdinem tot et tantis ánimi dótibus exornátus, ut contémtis rebus lúdicris

Digitized by Google

pæne assídue divínis vacáret, et lecta vel audita in ecclésia máxima alacritáte parént.bus referret. Qua de re mater ejus plúrimum gavísa eum primo religiósis quibúsdam, deínde cælésti visióne mónita sancto Ricfrído, Trajecténsis ecclésiæ præsuli, honestióribus litteris et sanctíssimis disciplínis imbuéndum trádidit. Per cujus institutiónem eo tandem profécit, ut defúncto Ricfrído ómnium judício ad eámdem ecclésiam regéndam postulátus fúerit.

℟. Honéstum fecit. [31].

Lectio v.

AD petitiónem cleri et totius pópuli accedénte suffrágio Ludovici imperatóris, pública ómnium gratulatióne pæne invítus episcopus ordinátus fuit. Quo in múnere præter doméstica virtútum ornaménta ad commissi sibi pópuli salútem efficácius procurándam omnem pastorálem sollicitúdinem et vigilántiam adhíbuit. Wallachriam insulam, incéstis núptiis tunc valde infámem, jugi prædicatióne, et máxime assíduis ad Deum fusis précibus ac lácrimis, ad meliórem frugem convértit. Frisiam quoque, ad Ariánam et Sabelliánam perfídiam declinántem, sancti Odúlphi canónici Trajecténsis ópera adjútus ad prístinæ fídei veritátem redúxit.

℟. Desidérium. [32].

Lectio vi.

TANDEM apud Ludovicum imperatórem gráviter offéndit, sive quod eum sério reprehénderit de Juditha, Bavárise ducis fília, consanguínea sua, in matrimónium assúmta, sive quod eúmdem de quorúmdam Germániæ et Gálliæ episcopórum judício condemnátum pastorális vigóris libertáte ad saniórem mentem revocáre conátus sit. Unde non désitit Juditha primo blandítiis et munéribus, deínde minis, sancti viri labefactáre constántiam. Verum his frustra sæpius tentátis, a duóbus sicáriis post missárum solémnia et hábitam ad pópulum conciónem et suæ cædis prædictiónem confóssus, injúriam sacrilegis condónans et fugam eis suádens, sepúlcrum vivus ingréssus est. Tum prædicens impérii et sedis Ultrajecténsis per Danos et Nordmánnos vastatiónem, inter plorántium et psallántium voces beátum spíritum Deo réddidit, suavíssima odóris fragrántia ex ejus córpore redundánte. Sepúltus est ad sanctum Salvatórem: cujus mérita et sanctitátem Deus per

Digitized by Google

crebérrima mirácula ad sepúlcrum ejus sæpius testátus est.

℟. Stola jucunditátis. [32].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. cap. 10.

In illo témpore: Dixit Jesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 14. in Evangelia.

Audístis, fratres carissimi, ex lectióne evangélica eruditiónem vestram; audístis et periculum nostrum. Ecce enim, qui non ex accidénti dono, sed essentiáliter bonus est, dicit: Ego sum pastor bonus. Atque ejúsdem bonitátis formam, quam nos imitémur, adjúngit: Bonus pastor ánimam suam ponit pro óvibus suis. Fecit quod mónuit; osténdit quod jussit. Bonus pastor pro óvibus ánimam suam pósuit; ut in sacraménto nostro corpus suum et sánguinem vérteret, et oves, quas redémerat, carnis súæ aliménto satiáret. Osténsa nobis est igitur de contémtu mortis via quam sequámur; appósita est forma cui imprimámur. Primum nobis est exterióra nostra misericórditer óvibus ejus impéndere: postrémum, si necésse sit, étiam vitam nostram pro eísdem óvibus ministráre. A primo hoc minimo pervenítur ad postrémum majus. Sed cum incomparabiliter sit mélior ánima, qua vivimus, terréna substántia, quam extérne possidémus, qui non dat pro óvibus substántiam suam, quómodo pro his datúrus est ánimam suam?

℟. Coróna aúrea. [31].

Lectio viii.

Ex homilia 17. in Evangelia.

Sed quid nos (quod tamen sine dolóre dicere non póssumus), quid nos, o pastóres, ágimus, qui et mercédem conséquimur, et tamen operárii nequáquam sumus? Fructus quippe sanctæ ecclésiæ in stipéndio quotidiáno percípimus; sed tamen pro ætérna ecclésia minime in prædicatióne laborámus. Pensémus, cujus damnatiónis sit, sine labóre hic percípere mercédem labóris. Ecce ex oblatióne fidélium vivimus; sed numquid pro animábus fidélium laborámus? Illa in stipéndium nostrum súmimus, quæ pro redimméndis peccátis suis fidéles obtulérunt; nec tamen contra peccáta éadem vel oratiónis stúdio vel prædicatiónis, ut dignum est, insudámus. Vix pro culpa

Digitized by Google

sua quémpiam apérta voce reprehéndimus. Et adhuc, quod est grávius, aliquándo, si persóna in hoc mundo potens sit, ejus forsan erráta laudámus, ne, si adversémur, per iracúndiam súbtrahat quod impendébat. Sed debémus sine cessatióne meminísse, quod de quibúsdam in Oséa scriptum est: Peccáta pópuli mei cómedent. Cur autem peccáta pópuli comédere dicúntur, nisi quia peccáta delinquéntium fovent, ne temporália stipéndia amittant? Sed et nos, qui oblatiónibus fidélium vivimus, quas illi pro peccátis suis obtulérunt, si comédimus et tacémus, eórum procul dúbio peccáta manducámus. Pensémus ergo, cujus sit apud Deum criminis prétium peccatórum manducáre, et nihil contra peccáta prædicándo ágere.

℟. Hic est vere. [35].

Lectio nona de sancta Symphorosa et filiis ejus, et eorum commemoratio in laudibus, ut in breviario, 535.

Die 27. Julii.

In Festo
S. Marcellini, Presbyteri et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de communi confessoris non pontificis [57], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui nos per evangélicam beáti Marcellini confessóris tui prædicatiónem in Christo illumináre dignátus es: præsta, quæsumus, ejus intercessióne, ut hoc in nostro respléndeat ópere, quod per fidem fulget in mente. Per Dóminum nostrum.

In hymno Iste confessor *mutatur tertius versus.*

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

MARCELLINUS, a beáto Egbérto cum sancto Willibrórdo aliísque sóciis ad prædicándum evangélium genti Frisonum destinátus, ex Anglia solvens, primo in castrum Wiltenburch sive Trajéctum ápulit. Ubi cum áliis apostolórum more vivens, et per citeriórem Frisiam Christum constánter prædicans, propter Radbódi regis insániam et bárbaræ gentis feróciam vix áliud primo efficere váluit, quam ut assíduis précibus gentis illius salútem Dómino commendáret, quátenus corda eórum illumináre et a superstitióso dæmonum cultu ad veram Christi religiónem et amórem convértere dignarétur.

℟. Honéstum fecit. [86].

Digitized by Google

Lectio v.

DEINDE Radbódo rege per Pipínum devícto et ex castro Trajecténsi depúlso constántius et felícius verbum Dei disseminátum fuit, præsértim accedénte diplómate régio, quo præcipiebátur, ne quis prædicántibus áliquid molléstiæ inférret: unde magnus ad christiánam religiónem accéssus factus est. Quo témpore ad ruínas ecclésiæ sancti Thomæ apóstoli, primitus a Dagobérto rege ibídem eréctæ, sed póstea a Frisonum gente solo tenus destrúctæ, eréctum fuit oratórium in memóriam sanctæ crucis, fundáto ibídem baptismáli fonte, ut Christi fidéles ob defensiónem castri Trajecténsis secúrum habérent accéssum ad suscipiéndum fidei sacraméntum. Ubi Marcellínus cum áliis aliquándiu morátus est, sédulo insistens curis ac ministériis, quibus veræ fidei propagátio majóribus quotídie amplificabátur augméntis.

℟. Amávit eum. [86].

Lectio vi.

POSTREMO vero sancti sacerdótes, attendéntes messem multam, operários autem paucos, quo plures Christo lucrári possent, bini ternique, adjúnctis sibi aliquándo neóphytis, ómnia vicina loca longe latéque apostolórum more circumeúntes evangélio replevérunt. Marcellínus autem comes sancti Svidbérti episcopi in grandem vicum Dorestádium omni gentílium superstitióne refértum profectus, plúrimos ibídem convértit, Dómino cooperánte et sermónem confirmánte sequéntibus signis. Inde vero per Holländiam, Frisiam, Teysterbándiam, et partes superióris ac inferióris Velláviæ constánter Christum prædicans, multa advérsa a gentílibus tolerávit. Cum autem in concílio primo Trajecténsi conclúsum esset, ut celebrióres fidei præcónes ad éxteras provincias prædicándi evangélii causa se conférrent, Marcellínus versus Transisalániam profectus Oldensáliam, Tuéntiam, Drénthiam, Covórdiam, Davéntriam, et vicina loca pervagátus, omnem fere illum pópulum Christo lucrátus est. Dénique, post sexaginta annos in ópere apostólico consummátos, plenus diérum et bonórum óperum obdormívit in Dómino. Et Davéntriæ sepúltus post óbitum étiam miráculis cláruit.

℟. Iste homo perfécit ómnia. [86].

Digitized by Google

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 12.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbatis.

Ex Serm. 3. in Vigil. Nativit.

FELIX consciéntia, in qua luctámen indesinénter conficitur, donec quod mortále est absorbeátur a vita, donec evacuétur timor qui ex parte est, et succédat lætítia et quod perféctum est: quia non timor sempitérnus, sed lætítia sempitérna erit ei. Jam vero sic ardens et lucens, nondum in domo se esse confidat, ubi sine omni timóre ventórum accénsum lumen sóleat deportári; sed meminerit se esse sub dio, et utráque manu stúdeat operíre quod portat, nec credat áeri, étiam si víderit esse tranquíllum. Repénte enim, et hora qua non putáverit, mutábitur; et si vel ad módicum manus remíserit, lumen extinguétur. Quod si étiam ardor portántis manus adústerit, éligat pótius pati, quam retráhere manus suas: quia in momento, in ictu óculi, póterit exsufflári. Si essémus in domo illa non manufácta, ætérna in cælis, ubi nullus inimícus intrat, nullus amícus exit, nihil esset timéndum.

℟. Iste est qui. [89].

Lectio viii.

NUNC vero tribus malignissimis et validíssimis ventis expósiti sumus, carni, diábolo, et mundo. Qui consciéntiam illumináta nitúntur extínguere, insufflántes in córdibus nostris desidéria mala, motus illícitos, et ita te repénte turbántes, ut vix prænóscere váleas, unde vénias, aut quo vadas. Ex quibus etsi duo sæpius intermittunt, a tértio tamen nemo unquam sufflándi indúcias extórsit. Ideo utrisque mánibus, et cordis et córporis, ánima est tegénda, ne forte, quæ jam illumináta erat, extinguátur; nec cedéndum, nec recedéndum, etiámsi gravis tentatiónum fervor utriúsque hóminis statum veheménter afflíxerit; sed dicéndum cum sancto: Anima mea in mánibus meis semper. Eligámus pótius ardére, quam cédere. Et sicut quod in mánibus tenémus non fácile oblivíscimur, sic nunquam oblivíscámur negótium animárum nostrárum, et illa cura príncipáliter vígeat in córdibus nostris.

℟. Sint lumbi. [89].

Digitized by Google

Lectio nona de S. Pantaleone, et ejus commemoratio in laudibus, ut in breviario, 555. *Si transferatur, erit sequens.*

Lectio ix.

Cum ergo sic lumbi nostri accincti fúerint et lucérnæ ardéntes, custodiéndæ sunt vigiliæ noctis super gregem cogitatiónum et actiónum nostrárum: ut, si in prima vigilia vel secúnda vel tértia Dóminus vénerit, parátos nos invéniat. Prima vigilia est rectitúdo óperis: ut ad hanc quam jurásti régulam omnem vitam exæquáre conéris: nec transgrediáris términos, quos posuérunt patres tui: in ómnibus viæ et vitæ tuæ exercitiis non declinans ad déxteram aut sinístram. Secúnda est púritas intentiónis: ut simplex óculus totum corpus lúcidum fáciat, ut quidquid féceris propter Deum fácias, et ad locum, unde exéunt grátiæ, revertántur, ut iterum fluant. Tértia est custódia unitátis: ut in congregatióne pósitus voluntátes aliórum tuis voluntátibus antepónas, ut non solum sine queréla, sed étiam cum grátia, inter fratres máneas, portans omnes et orans pro ómnibus, ut de te quoque dicátur: Hic est fratrum amátor et pópuli Israel; hic est qui multum orat pro pópulo et univérsa sancta civitáte Jerúsalem.

Te Deum laudámus.

Die 1. Augusti.

In Festo

Elevationis et Translationis S. Bavonis,

Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis Patroni tituaris.

Duplex.

Omnia de communi confessorum non pontificum [79], *præter sequentia.*

Ad vesperas antiphonæ et capitulum de laudibus, psalmi de communi.

Hymnus.

Bavonem méritis tollit honóribus
Gandávum, célebri nóbilis urbs viro:
Cujus vita sacris inclita móribus
Ad Christum pópulos vocat.

Bavónem sócio fœdere cóncinit,
Quo quondam emicuit vindice, civitas
Harlémum, médiis tuta perículis,
Nec præsénte cadens malo.

Bavo, christíferis ignibus æstuans,
Tu nobis spéculum fórmaque prǽmicas,
Exémplo célebri dum prǽis, et sacros
Virtútum stímulos moves.

Digitized by Google

Te, patróne, piis grèssibus ásseclæ
Ad Christum sequimur: tu tibi déditos
Constánti fámulos auxílio fove,
Rebus tutor in ásperis.

Quidquid præcípiti styx vomit álveo,
His te dante procul finibus éxulet;
Virtus advéniat, labis et inscia
Vitæ cándida púritas.

Sit sanctæ Triadi laus pia júgiter,
Quam mundi trépidans incola póplite
Inflexo célebrat, cujus in ómnia
Constat glória sæcula.
Amen.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat, Antiph. Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tuto portu státuat.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætificas: concède propítius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dómin.

Et fit commemoratio de S. Ignatio, et de S. Machabæis, ut in breviario, 563.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Regem Confessórum Dóminum * Venite adorémus.

Hymnus.

O magne rerum cónditor,
Qui, quidquid orbe claúditur,
Regis poténte déxtera,
Inténde votis súpplicum.

Dum prona jam nox pellitur
Primo diéi spículo,
Dispélle noctem, méntibus
Quæ densa nostris incubat.

Tu Bavónis pérpetim
Nos ire per vestígia
Fac, et salútis trámitem
Gradu sequi non dévio.

Fac nos Bavónis æmulos
Carnem domáre lúbricam,
Sensus ligáre tránsfugas,
Mentémque cælo töllere.

Prurigo ne nos occupet
Insaniéntis sæculi;
Contaminátis ne illius
Morem gerámus móribus.

Deo Patri sit glória,
Qui nos cruóre Fílii
Sanctóque lotos Spíritu
Bavónis ornet præmio.
Amen.

In I. Nocturno

Ant. Sanctus Bavo, viam evangélicæ perfectiónis ingréssus, cunctis se mundi expedívit néxibus.

Ant. Fáciens sibi sácculos qui non veteráscunt, temporáles divítias in cæléstes thesaúros felicíter commutávit.

Digitized by Google

Ant. A sancto Amándo pontifice glóriam Christi plénius edóctus, clericáli militiæ adscríptus est, ut soli Christo crucifixo militáret

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Lectiones Beátus vir, *de eodem communi, secundo loco*, [92].

℟. I. Juxta verbum viri Dei, novi velut Elisæi, suscitátur mórtuus; * Unde fides roborátur resurrectiónis, datur spes vitæ credéntibus.

℣. Super corpus reclinátus, orat lácrimans beátus, ut vitam recípiat. Unde.

℟. II. Vénditum dum contemplátur servum Bavo, deprecátur, crimen flagris vindicet. * Sic in Christi caritáte ardet sanctus, ut beáte cuncta pœnis díluat.

℣. Ante servum provolútus, pie lácrimis obtútus rigat, pœnas flágitans. Sic.

℟. III. Sanctus Bavo, stádium arctióris perfectiónis ingréssus, omnem carnis insoléntiam districto rigóre frenávit: * Quia virtus desidérii spirituális mentem ejus nulli voluptáti cédere permísit.

℣. Ut hóminem renováret interiórem, incessánter affligébat exteriórem. Quia. Glória Patri. Quia.

In II. Nocturno.

Ant. Quocúmque divini sator gérminis prælíbat Amándus, illuc Bavo studébat súbsequi, et verbi Dei dulcédine repléri

Ant. Grátiæ cælèstis illéctus néctare et Christi ineffabiliter succénsus amóre, Sanctórum cœnóbia circuívit, ut potíssima quæque ad imitándum edísceret.

Ant. Fúgiens mundum mansit in solitúdine et in delíciis meditabátur ætérnis.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Lectio iv.

Cum beáti Bavónis post felícissimum óbitum eximia sánctitas a Deo declararétur váriis miráculis, ac sanctórum Amándi Tongrénsis, Livini Scotórum, et Eligii Novioménsis ac Tornacénsis episcopórum pia veneratióne inclarésceret, venerábilis abbas Wilfridus, qui tum monastério sancti Bavónis juxta Gandam præerat, ob miraculórum glóriam summa religióne permótus, de elevándo ex terra córpore illius deliberávit. Et re ad sanctum Eligium fidéliter relàta, eúmdem pari devotióne accéndit. Qui festínus ad Gandénsem ecclésiam progréssus anno sa-

Digitized by Google

lútis sexcentésimo sexagésimo, caléndis augusti, corpus ejus solémniter de terra elevávit atque ómnium veneratióni expósuit; quod sub fidélii custódia in monastério fuit religiosissime servátum.

℟. Sub divínis. 6*.

Lectio v.

SUBSEQUENTIBUS vero annis, post Nordmannórum incúrsum, religiósi fugiéntes corpus sancti Bavónis secum Laudúnum in Gállias detulérunt. Qui toto pæne sæculo peregrinántes tandem ad annum Dómini nongentésimum quadragésimum, restauráto per Arnúlphum magnum Flándriæ cómitem monastério, cui sanctus Gerárdus Bromiénsis abbas rogátu cómitis tum præerat, ibidem honorífice reposuérunt. At successu témporis hujus rei obliteráta est memória. Unde exórta in pópulo controvérsia, an corpus sancti Bavónis Laudúno fidéliter relátum, vel post réditum ex monastério furtim sublátum esset, Eremból dus abbas pópuli desidério satisfactúrus, convocátis úndique in testes gravissimis viris, coram omni pópulo tumbam apéruit, et corpus sancti Bavónis íntegrum repértum ac in montem sanctæ crucis delátum ex editióri loco multitúdini fidélium confluéntium públice spectándum exhibuit. Deinde perácta solemnitáte in áliam præstantiórem thecam religiosissima veneratióne est transpósitum, et ad ecclésiam sancti Bavónis ab Eremból do translátum, anno Dómini millésimo décimo.

℟. Mortificans. 6*.

Lectio vi.

SACRI córporis veritátem Deus váriis ac præcláris illustrávit miráculis. Et nominátim tres paralytici sanáti sunt. In portu Burgénsi Flándriæ pago quidam júvenis, Thiedbáldus nómine, toto córpore dissolútus, génibus ac bráchiis repens, sónitu búcinæ córneæ ex collo propendéntis seipsum a canum defendébat insúltibus. Hic curru Gandam ad sacram sancti Bavónis solemnitátem advéctus, spectánte pópulo orans, surréxit sanus; et inde in transmarinas regiónes digréssus, quotánnis voti causa et gratiárum actiónis ergo, sancti Bavónis reliquias quoad vixit visitávit. Meinsvíndis étiam, puélla Antverpiénsis, paralysi gravissime afflicta, ibidem pristinæ sanitáti restitúta est. Folpértus dénique adolescens surdus et mutus, emórtua habens a ré-

Digitized by Google

nibus et deórsum membra, totóque octénnio fulcris semivívum corpus ducens, ad sancti Bavónis sepúlcrum accéssit; factáque oratióne, post várias alteratiónes nomen sancti sæpius invocándo, loquélam, auditum et totius córporis recépit sanitátem. Ab hujus festi solemnitáte cathedráles ecclésiæ Gandénsis et Harleménsis canonicális residéntiæ annum, commúni in sanctum Bavónem religióne, auspicántur.

℟. Glória Dómini. 7*.

In III. Nocturno.

Ant. O virum ineffábilem, in quo divina mirácula glorióse corúscant.

Ant. Prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine, intuebátur concíves ángelos, et ánimam suam Dómino commendábat.

Ant. Bavo pastor et patróne, tu pro nobis in agóne, cum cælésti concióne, apud Deum ádvoca.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

In illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia et secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

In declamatione super illud evangelii: Ecce nos reliquimus omnia.

Pone gravíssimam sárcinam, pone asináriam molam, terrénam molem: pone illa quinque non hóminum plane juga, sed boum, quæ tibi insipiénter emísti. Álióquin sequi sponsum et venire ad núptias spirituáles, quinária hac pressus et oppréssus córporis sensualitáte, non póteris. Sed et si novíssime véneris et pulsáveris, mínime profécto aperiétur tibi, sed respondébitur de intus, quod non sit de bobus et ásinis ceterisque juméntis insipiéntibus cura Deo.

℟. Dum beátum. 8*.

Lectio viii.

Quid ergo miser pro jugo boum distrahis ánimam tuam, qui jugum Christi suscípiens émere póteras regnum Dei, mercári vitam, lucrifácere Christum? Nam sine jugo interim esse non potes, homo nimírum qui natus es ad labórem. Sed grave jugum pósitum est super omnes fílios Adam, útique qui sequúntur eum. Nam super eos qui Christum sequúntur, leve est et suáve. Hinc est quod vociferátur dicens: Convertímini, fílii

Digitized by Google

hóminum. Et iterum: Revértere, revértere, Sunamítis: revértere, revértere, ut intueámur te. Amfractuósa siquidem via est et inambulábilis: faciliúsque pervénies spretis ómnibus quam adéptis.

℟. Diléctus Deo. 8*.

Lectio nona de SS. Machabæis, ut in breviario, 567.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Dum viri sanctíssimi Bavónis ex hoc sæculo tránsitus appropinquáret, cæléstis illum spíritus in spécie colúmbæ visitávit.

Psalmi de dominica, 17.

Ant. Glória Dómini super eum in forma vivificæ crucis appáruit, et vox de cælo facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quóniam merces tua copiósa est in cælis.

Ant. Inténdens in cælum vidit glóriam Dei, et ait: Hæc mea retribútio est: crucifixo militávi: crucis glóriam agnósco.

Ant. Oculis ac mánibus in cælum semper inténtus, ardénter cupiébat dissólvi et esse cum Christo.

Ant. Angélica recreátus præséntia: Vale, ait, servórum Dei ecclésia; Christus adest, egrédere in occúrsum ejus, ánima mea.

Capitulum. Philipp. 3.

FRATRES, Quæ mihi fuérunt lucra, hæc propter Christum arbitrátus sum detriménta: verúmtamen existimo ómnia detriméntum esse propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detriméntum feci.

Hymnus.

ANNUO nobis revolúta cursu
Festa lux, salve. Tibi nunc vacámus
Rite solvéntes veneránda magno
Festa Bavóni.
Ille post tædas thálami jugális
Et datam bello viridem juvéntam
Jam tiro Christi nova bella cælo
Aúspice cœpit.
Sæculo major vitiísque sæcli,
Dona fortúnæ patriósque census
Fenus imménsum líquido datúris
Crédidit astris.
Inde ne mentem mémorem bonórum
Ventus infláret populáris auræ,
Exteras longe generósus exul
Fugit in oras.
Flandra qua Scaldis vada concolóri
Pérluit vitro sociásque Lisæ
Excipit lymphas, viridánte ripa
Cónstitit hospes.

Digitized by Google

Hic cavæ primum penetrále fagi,
Mox larem cellæ tènuis subívit,
Lapsa quo crebro gémitu piáre
Témpora posset.
Egit hic luces dapis indigéntes,
Noctis insómnes vigilávit horas,
Semper inténtus super astra certo
Téndere cursu.
Laus sit excélso súperum parénti,
Qui suum ditat méritis Bavónem:
Cóncinant sparsæ per utrúmque solem
Cármina gentes. Amen.

℣. Justus germinábit sicut lílium. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Ad Benedictus, Antiph.

BAVO pater et patróne, tu pro nobis in agóne cum cælésti concióne apud Deum ádvoca.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætíficas: concéde propítius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dóminum nostrum.

Et fit commemoratio de SS. Machabæis, 568.

Ad horas antiphonæ de laudibus, capitulum et responsoria brevia de communi, [91].

In secundis vesperis omnia in primis.

Ad Magnificat, Antiph. O remédium salútis in via, beáte Bavo, tuis nos précibus Deo reconcília; esto nobis patrónus in cæli cúria, ubi justi stabunt cum fidúcia.

Et fit commemoratio de S. Petro ad Vincula, de S. Paulo Apostolo, et de S. Stephano, ut in breviario, 569.

Die 13. Augusti.

Pro Commemoratione S. Wigberti, Presbyteri et Martyris.

Ad Magnificat, Antiph. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

DEUS, qui ecclésiæ tuæ beátum Wigbértum indefessum fidei præcónem et invíctum mártyrem providére dignátus es: tríbue nobis, quæsumus, ejus intercessióne, et quæ dócuit intelléctu conspícere, et quæ egit imitatióne complére.

Deinde commemoratio SS. Hippolyti et sociorum martyrum, ut in breviario, 618.

Digitized by Google

Lectio ix.

Omissa ea quæ est in breviario de SS. Hippolyto et sociis Martyribus.

WIGBERTUS, coætáneus et sócius sancti Egbérti, contémtu mundi et doctrínæ sciéntia insignis fuit. Primo multis annis in Hibérnia peregrínus anachoréticam vitam egit; póstea navem conscéndens in Frísiam devénit, ac duóbus annis continuis illi genti et regi eórum Radbódo verbum salútis prædicávit. Sed cum nullum tanti labóris fructum apud bárbaros auditóres inveníret, revérsus est ad locum dilectæ peregrinatiónis et solitúdinis suæ. Cum autem póstea sanctus Egbértus beátum Willibrórdum cum úndecim áliis pietáte et eruditióne præcláris apostólicis viris ad Frisónum et Sáxonum conversiónem mitteret, adjúnxit illis sanctum Wigbértum. Qui cum in Fostelándia (quo Radbódus, ab illústri príncipe Pipino pulsus, profúgerat) evangélium prædicáret, et incolas christiános ad destruénda Jovis et Fostæ delúbra constánter hortarétur, a Radbódo impio rege diro torménto jugulátus martyrii palmam, pro qua consequénda continua prece Deum exoráre solébat, consecútus est. Te Deum.

Die 18. Augusti.

In Festo

S. Jeronis, Presbyteri et Mártyris.

Duplex majus.

Omnia de communi unius martyris [25], *præter sequentia.*

In primis vesperis antiphonæ de laudibus. Psalmi de communi.

Ad Magníficat, Antiph. Impii in sanctum maligna cogitavérunt, ut eum morti tráderent: at ille gaudens torménta sustínuit, ut mererétur accípere corónam glóriæ.

Oratio.

ADESTO supplícibus tuis, omnípotens Deus, et præsta, ut, quos beáti Jerónis mártyris ac sacerdótis tui prótegit gloriósa conféssio, nullis unquam permíttas subjacére periculis. Per Dóminum.

Commemoratio diei octavæ S. Laurentii, Octavæ Assumtionis beatæ Mariæ et S. Agapiti, ut in breviario, 636, *sed* V. Justus ut palma, *ex laudibus.*

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

JERON, natióne Scotus, nobilibus ortus paréntibus, ætáte ténera divini amóris scintíllis in péctore

Digitized by Google

concéptis mundum contémnens, pietátis exercítia assídue sectabátur. Cujus sanctos conátus cum paréntes váriis modis impedírent, divínitus admóniti, adolescéntiam ejus honestióribus disciplínis imbuéndam curavérunt. Qui brevi témpore in doctrina ac pietáte insigníter progréssus, in pátriam rédiit: ubi se salúti proximórum assídue impéndens plúrimos ad fidem et meliórem frugem redúxit. Deínde matúra ætáte virtútibus eminentíssimus, Deo vocánte sacerdotáli órdine insígnitus est. ℟. Honéstum. [31].

Lectio v.

MOX propagándæ fídei causa ac martyrii desidério flagrans, exémpla beáti Willibrórdi ac sociórum secútus, descéndit in Frísiam; atque a sancto Hungéro, undécimo Ultrajecténsi episcopo, in vicum Noórdwyck diœcésis Harleménsis ad prædicándum evangélium missus, aliquantisperibídem pópulum in fide christiána instrúxit. Prædicans deínde Frísiis, Hollándis atque Kennemáris Jeron inter céteros a Nordmánnis et Danis Bélgium toto pæne sæculo devastántibus comprehénsus verberibúsque afflictus tenebróso cárceri mancipátus est.

℟. Desidérium. [32].

Lectio vi.

DIE póstero ad tribúnal prodúctus diis sacrificáre jubétur. Quod cum constantíssime recusáret, a præside capitáli pœnæ addictus est. Qui flexis génibus orans cum agónem suum Deo commendásset, ac fidéles salutáribus mónitis in fide confirmásset, lætabúndus sacrum caput amputándum præbens apostolátus glóriam cum martyrii coróna feliciter cumulávit, anno Dómini octingentésimo quinquagésimo sexto. Sacrum corpus a Balderico, décimo quinto episcopo Ultrajecténsi, et Theodorico, secúndo cómite Hollándiæ, per revelatiónem sancti mártyris invéntum ac elevátum, anno Dómini nongentésimo nonagésimo quinto, accedéntibus miráculis, Hæcmúndam in monastérium sancti Adelbérti translátum est. Caput vero, póstea repértum in Noórdwyck, loco martyrii, religióse servátum est. Ejus patrocínium speciáliter in amissis rebus inveniéndis elúcet.

℟. Stola jucunditátis. [32].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 10.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis

Digitized by Google

Nolite arbitrári, quia pacem vénerim mittere in terram. Non veni pacem mittere, sed gládium. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth. c. 10.

SUPRA dixerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure auditis, prædicáte super tecta. Nunc infert, quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divisus est: una quæque domus et infidéles et credéntes hábuit: et propterea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fúerant de oriénte et turrim extrúere festinábant, per quam cæli alta penetrárent, fecisse scribitur Deus, ut divideret linguas eórum, unde et in psalmo David precátur: Dissipa, Dómine, gentes quæ bella volunt. Veni enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iisdem verbis in Michæa prophéta scribitur. Et notándum, ubicúmque de véteri testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo consentiat.

℟. Coróna aúrea. [84].

Lectio viii.

QUI amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmiserat: Non veni mittere pacem, sed gládium, et dividere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum, ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in cántico légimus canticórum: Ordináte in me caritátem. Hic ordo in omni affectu necessárius est. Ama post Deum patrem, matrem, ama fílios. Et qui non áccipit crucem suam et séquitur me, non est me dignus. In álio evangélio légitur: Qui non áccipit crucem suam quotidie. Qui récipit vos, me récipit. Ordo pulcérrimus: ad prædicatiónem mittit; docet pericula non timénda; affectum súbjicit religióni. Aurum supra tulerat: æs de zona excusserat: Dura evangelistárum conditio. Unde ergo sumtus? unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum: Qui récipit, inquiens, vos, me récipit, et qui me récipit, récipit eum qui me misit: ut in suscipiéndis apóstolis unusquisque credéntium Christum se suscepísse arbitrétur.

℟. Hic est vere. [85].

Digitized by Google

Lectio nona de S. Agapito ex breviario, 638.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Beátus Jeron, adolescéntulus juxta viam Dómini, étiam cum sénuit, non recéssit ab ea.

Psalmi de dominica, 17.

Ant. Beátus Jeron ad tyránnum dixit: Minister Christi sum, et contémtor idolórum.

Ant. Beátus Jeron ad tyránnum dixit: Stulta persuádes, dúbia promíttis: ego sacrifico soli Dómino Jesu Christo.

Ant. Majóres divítias æstimávit impropérium Christi thesaúro hujus sæculi; aspiciébat enim in remuneratiónem.

Ant. In patiéntia possedísti ánimam, Jeron sacérdos Christi: sprevísti quæ in mundo sunt, et próprio sánguine inimícum vicísti.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [36].

Ad Benedictus, *Antiph.* Gloriósus sacérdos pro Christi amóre cárcerem non exhórruit; ad imitatiónem cápitis sui probra sustínuit: et supplícia gaudens tolerávit

Oratio.

ADESTO supplicibus tuis, omnípotens Deus, et præsta, ut, quos beáti Jerónis mártyris ac sacerdótis tui prótegit gloriósa conféssio, nullis unquam permíttas subjacére periculis. Per Dóminum.

Commemoratio Assumtionis beatæ Mariæ et sancti Agapiti, 639: *Ant.* Qui odit. ℣. Glória et honóre.

Ad horas antiphonæ de laudibus. Capitulum et responsoria brevia de communi, [36].

In secundis vesperis antiphonæ de laudibus. Cetera de communi, [37].

Ad Magnificat, *Antiph.* Beátus Jeron, dum ad supplícium traherétur, orábat, dicens: Vide, Dómine, agónem meum, et quómodo pugno in stádio. Te solum invoco Deum vivum: fac me ad tuam immarcescibilem glóriam feliciter pervénire.

Commemoratio S. Ludovici episcopi et Octavæ Assumtionis beatæ Mariæ.

Die 25. Augusti.

In Festo S. Gregorii, Episcopi Ultrajectentis et Confessoris.
Semiduplex.

Omnia de communi confessoris pontificis [57], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui ecclésiam beáti Gregórii confessóris tui atque pontíficis gloriósis méritis ac miráculis illustráre dignátus

es: da nobis ejus intercessióne id amáre quod præcípis, id desideráre quod promíttis; ut inter mundánas varietátes ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaúdia. Per Dóminum.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, ex nóbili Francórum stirpe oriúndus, cum ad mensam Adulæ Abbatissæ in monastério supra Mosellam juxta Tréviros sacram lectiónem légeret, et eámdem a sancto Bonifácio ibidem hospitio excépto explicári audivísset, tantum fídei et pietátis ardórem, quantúmvis quindecim annórum puer, concépit, ut relíctis ómnibus eúmdem ad Hassórum et Thuringiæ conversiónem tendéntem continuo secútus fúerit. Atque exinde ómnium ejus labórum, periculórum, et itinerum individuus comes, tantum eo doctóre profécit, ut brevi sacrárum litterárum sciéntia et virtútum ómnium splendóre præ áliis emineret.

℟. Invéni David. [64].

Lectio v.

QUAPROPTER beátus Bonifácius, post áliquot annos in episcopátu Ultrajectènsi exáctos ad gentem Frisonum converténdam et in fide confirmándam transitúrus, Gregórium in eádam sede sibi successórem designávit. Episcopus factus paupertátem, sobrietátem, misericórdiam, et liberalitátem erga páuperes præcípue cóluit. Divítias dulce venénum et præparatiónem ad intéritum appellábat. Vini usum, nisi módice et aqua semper temperátum, non admittébat. Ebrietátem tanquam inférni fóveam discípulis suis fugiéndam prædicábat; et ad omnem vitiórum extirpatiónem et virtútum acquisitiónem eósdem júgiter instruébat.

℟. Pósui adjutórium. [64].

Lectio vi.

PRO pastorali quoque sua sollicitúdine sanctos Marcellínum, Lebuínum et Willibáldum ad converténdas et excoléndas Transisalániæ partes direxit. Mores quoque ac ánimum Ludgéri tunc púeri ita efformávit, ut propter sanctitátem vitæ et litterárum peritiam póstmodum Monasteriénsi episcopátu dignus hábitus fúerit. His aliísque virtútibus mirabiliter excúltus, Deo et homínibus carus, extrema senectúte in paralysim incidit, quam trium annórum spátio patientíssime tulit.

Ac tandem viribus córporis destitútus, inter discípulórum manus vix hærens, prophético spíritu Albrícum, in Itália apud imperatórem agéntem, ante diem óbitus sui adfutúrum et in episcopátu sibi successúrum prædíxit. Postrémo ad ecclésiam sancti Salvatóris delátus, clero valedícens et sacra communióne recreátus, octávo caléndas septémbris sacram Deo ánimam réddidit.

℟. Iste est qui. [64].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 24.

In illo témpore: Dixit Deus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Ex Epístola 80.

Unusquisque debet de die hujus vitæ suæ novíssimo formidáre. In quo enim quemque invénerit suus novíssimus dies, in hoc eum comprehéndet mundi novíssimus dies: quóniam, qualis in die illo quisque móritur, talis in die illo judicábitur. Ad hoc pértinet, quod in evangélio secúndum Marcum ita scriptum est: Vigiláte ergo, quia nescítis, quando dóminus domus véniet, sero an média nocte, an galli cantu, an mane; ne, cum vénerit repénte, invéniat vos dormiéntes. Quod autem vobis dico, ómnibus dico: Vigiláte.

℟. Amávit eum. [67].

Lectio viii.

Quibus autem ómnibus dicit, nisi elèctis et dilèctis suis, ad corpus ejus pertinéntibus, quod est ecclèsia? Non solum ergo illis dixit, quibus tunc audiéntibus loquebátur, sed étiam illis qui fuérunt post illos ante nos, ad nos ipsos, et qui erunt post nos usque ad ejus novíssimum advéntum. Cur itaque ómnibus dicit, quod ad eos solos pertíneat qui tunc erant, nisi quia eo modo ad omnes pértinet, quómodo dixi? Tunc enim unicuique vénict dies ille, cum vénerit ei dies, ut talis hinc éxeat, qualis judicándus est illo die.

℟. Sint lumbi vestri. [67].

Lectio ix.

Ac per hoc vigiláre debet omnis christiánus, ne imparátum eum invéniat Dómini advéntus. Imparátum autem invéniet ille dies, quem imparátum invénerit suæ vitæ hujus últimus dies. Certe enim hoc saltem maniféstum erat apóstolis, non eórum temporibus, cum hic in carne

viverent, Dóminum esse ventúrum: et tamen quis dúbitet, eos præcípue vigilásse, et servásse quod ómnibus dixit, ne imparátos repénte véniens inveníret?

Te Deum laudámus.

In secundis vesperis a capítulo fit de S. Ludovico: cum commemoratione S. Gregórii et S. Zephyríni, 656.

Die 1. Septembris.

In Festo S. Werenfridi, Presbyteri et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de communi confessóris non pontifícis [79], *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui errántes in viam salútis ætérnæ per beátum Werenfridum confessórem tuum redúcere dignátus es: da nobis ejus intercessióne illa respúere quæ christiáno inimica sunt nómini, et te solum Deum pura mente sectári. Per Dóminum.

Commemoratio S. Ægidii Abbatis (Antiphona et versus ex laudibus) et SS. duodecim fratrum martyrum, ut in breviário, 670.

In hymno Iste confessor *mutatur tertius versus.*

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

WERENFRIDUS presbyter, honéstis in Anglia paréntibus natus, a beáto Egbérto dirèctus in Bélgium ad prædicándum géntibus evangélium, cum sancto Willibrórdo Ultrajéctum venit. A quo póstea missus in Holándiam boreálem, loca vicina Medémblicæ arcis ac óppidi, ubi Radbódus Frisonum rex residébat, excóluit; ac ibidem domum sacerdotálem eréxit eo loco in diœcési Harlemènsi, qui nunc a sancti nómine Werenfridi villa, vulgo Werfertshoéve, dicitur, ut obdurátos Frisones contínuis prædicatiónibus Christo lucrifáceret. Sed cum ea res præter votum succéderet, a sancto Willibrórdo revocátus, ad célebre tunc óppidum Dorestádium missus est, ut cum sanctis Svidbérto ac Marcellino abundantiórem animárum messem colligeret. Ubi cum sancto Svidbérto, post miraculósam ejus ex captivitáte liberatiónem, Splintérum, filium dómini de Andegyn, in aquis submérsum, ad vitam revocávit. Quo miráculo magna oppidanórum pars Christi fidem suscépit. Deinde in villa Hágensteyn converténdis infidélibus adjútor, ubi

sanctus Svidbértus cæcum illuminávit, omnes pæne gentiles Christo lucrifécit.

℟. Honéstum fecit. [86].

Lectio v.

POSTEA vero mandánte sancto Willibrórdo in Géldriam proféctus pagum Elstènsem in Batávia insula, quem Cárolus Martéllus eídem pontífici donáverat, incóluit; ac ibídem eccléstam extráxit. Deínde crescénte in eo caritáte fidéles in pago Wéstervoort, prope Arnhémium óppidum, gubernándos suscépit. Quo in loco febre corréptus, vocátis ad se religiósis viris, suum ex hoc sæculo tránsitum prædixit. Ac paulo post, plenus bonórum óperum ac meritórum, ad cæléstem pátriam migrávit. Sacrum ejus corpus cum mirábilem odóris fragrántiam spiráret, totam Batáviæ insulam ac loca vicina ad sancti veneratiónem invitávit.

℟. Amávit eum. [86].

Lectio vi.

CUM vero de loco sepultúræ ejus inter parochiános orta esset contentio, Westervordiánis sacrum pignus retinére conántibus, Elstènsibus vero ad locum habitatiónis, speciáliter a viro Dei sepultúræ præparátum, illud transférre voléntibus, res Deo commissa insigni miráculo ad voluntátem Elstènsium succéssit. Nam sacrum corpus navígio impósitum sine gubernatóre in contrárium flúminis partem delátum fuit. Deínde vero plaustro novo superpósitum a duábus vaccis jugo insuétis sine directóre via recta in pagum Elstènsem magno fidélium gaúdio portátum est. Ubi honorífice tumulátum in collegiáta sui nóminis eccléstia multis miráculis cláruit. Ejus sacra ossa Baldericus, décimus quintus Ultrajectènsis episcopus, solémniter e terra levávit: quæ pro articuláris morbi remédio a fidélibus ibídem devóto cultu visitántur.

℟. Iste homo. [86].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 12.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére pusillus grex: quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Ex sermone 23.

AUDISTIS hódie, quemádmodum Dóminus pastoráli júbilo clangórem tubæ cæléstis adjúnxit; ut

diu inclinátas óvium mentes ad divina tólleret, cœléste prótinus promovéret ad regnum. Acquisivit humilitas, supérbia quod amísit: et grex pusillus ac mitis totas et várias edómuit própria mansuetúdine feritátes. Pusillus grex vicit ac fregit tot génera bestiárum, quot diversitátes subdidit jugo Christi natiónum.

℟. Iste est [89].

Lectio viii.

GREX pusillus ac mitis diu conténtus occídi, din devorári ac passus est; donec gentilis sævitia, sánguine satiáta vel cárnibus, evangélici pabuli suavitátem et divini fontis fluénta degústans, totum contágium sæculi evitáret et pastum, atque in hóminem rediret ex béstia, qui ex hómine fúerat dilápsus in béstiam. Hoc sensísse ante prophétas, hoc apóstolos implésse, hoc pertulísse mártyres constat; attestánte illo qui dicit: Propter te mortificámur tota die, æstimáti sumus ut oves occisiónis. Ut vero iste grex novi ordinis aggrederétur proélium, ubi vicit ille qui fuit occísus, imitátus est unum régem, filium secútus est agnum, qui sicut ovis ad occisiónem ductus est.

℟. Sint lumbi [89].

Lectio nona de S. Ægidio, ut in breviario, 670.

Si festum transferatur, erit sequens.

Lectio ix.

TIBI ergo rex, tibi sacérdos, tibi pastor, tibi sacrifícium, tibi ovis, tibi agnus, tibi totum factum est qui fécerat totum. Et qui sibi numquam, tibi toties immutátur, propter te várias monstrátur in formas, qui manet única suæ majestátis in forma. Et quid plura? Dat se tibi Deus homo, ut ferre potes; quia, ut est, tu non potes sustinére.

Te Deum laudámus.

In laudibus commemoratio S. Ægidii (Antiphona et versus ex primis vesperis) et SS. duodecim fratrum martyrum, ut in brev. 671.

Digitized by Google

Commemorationes
sive suffragia sanctorum Patronorum.

De SS. Willibrordo et Bonifacio.

Ad Vesperas, Antiphona. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta; et dedit illis glóriam sempitérnam; quorum doctrina fulget ecclésia, ut sole luna.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Laudes, Antiphona. Hi sunt viri misericórdiæ, quorum justitiæ non accepérunt oblivionem: cum sémine eórum pérmanent bona; hæréditas sancta nepótes eórum.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubilibus suis.

Oratio.

QUÆSUMUS cleméntiam tuam, omnípotens Deus: ut beatórum pontificum tuórum Willibrórdi et Bonifácii aliorúmque sanctórum, qui nos viam veritátis docuérunt, mérita gloriósa nos prótegant; et tuis impetrent obedire mandátis.

In cathedrali ecclesia Harlemensi de S. Bavone *confessore.*

Ad Vesperas, Antiphona. Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tuto portu státuat.

Ad Laudes, Antiphona. Bavo, pastor et patróne, tu pro nobis in agóne cum cæléstí concióne apud Deum ádvoca.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætíficas: concéde propítius; ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur.

Suffragium de S. Begga *in vesperis et laudibus pro Begginarum curiis.*

Ant. Begga, mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dirige.

℣. Ora pro nobis, sancta mater Begga. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

INTERVENIAT, quæsumus Dómine, pro nobis apud tuam cleméntiam sancta Begga mater nostra: ut illius intercessióne tibi digne famulári, et in tuo amóre consúmi mereámur.

Digitized by Google

KALENDARIUM.

Die	Majus.	pag.
9.	S. Gangulphi, Martyris. Duplex majus.	1*
10.	Translationis et Commemorationis S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis patroni titularis.	5*
	Junius.	
12.	S. Odulphi, Presbyteri et Confessoris. Duplex.	9*
21.	S. Engelmundi, Abbatis. Duplex.	12*
25.	S. Adelberti, Levitæ et Confessoris, primi Archidiaconi Ultrajectensis. Duplex I. cl.	16*
	Julius.	
5.	S. Bonifacii, Episcopi, secundi Archiepiscopi Ultrajectensis, Apostoli Germaniæ superioris et inferioris. Duplex I. cl. cum oct.	23*
7.	Die tertia infra Octavam SS. Bonifacii et Sociorum Martyrum. Semiduplex.	28*
—	Elevatio et Translatio S. Beggæ, Viduæ, Patronæ Begginarum. Duplex primæ classis cum Octava pro Begginarum Curiis.	31*
9.	BB. Martyrum Gorcomiensium. Duplex.	33*
11.	Die septima infra Octavam S. Bonifacii et Sociorum Martyrum. Semiduplex.	38*
—	Die quarta infra Octavam S. Beggæ. Semid.	40*
12.	Octava S. Bonifacii et Socior. Mart. Duplex.	42*
14.	Octava S. Beggæ. Duplex.	45*
15.	Divisionis SS. Apostolorum. Duplex.	47*
18.	S. Frederici, Episcopi et Martyris. Duplex.	49*
27.	S. Marcellini, Presbyteri et Confessoris. Semid.	52*
	Augustus.	
1.	Elevatio et Translatio S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis Patroni titularis. Duplex.	55*
13.	Commemoratio S. Wigberti, Presbyteri et Mart.	61*
18.	S. Jeronis, Presbyteri et Mart. Duplex majus.	62*
25.	S. Gregorii, Episcopi Ultrajectensis et Confessoris. Semiduplex.	66*
	September.	
1.	S. Werenfridi, Presbyteri et Confessoris. Semiduplex.	68*
	Commem. sive suffragia sanctorum Patronorum.	71*

PROPRIUM
OFFICIORUM SANCTORUM
DIŒCESIS HARLEMENSIS.

PARS AUTUMNALIS.

Die 1. Septembris.

In Festo
S. Werenfridi, Presbyteri et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de communi confessoris non pontificis [79], *præter sequentia.*

In hymno Iste confessor *mutatur tertius versus.*

Oratio.

DEUS, qui errántes in viam salútis ætérnæ per beátum Werenfridum confessórem tuum reducere dignátus es: da nobis ejus intercessióne illa respúere quæ christiáno inimica sunt nómini, et te solum Deum pura mente sectári. Per Dóminum.

Commemoratio S. Ægidii Abbatis (Antiph. Euge. *V.* Justum. *ex laudibus) et SS. duodecim fratrum martyrum,* 307.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

WERENFRIDUS présbyter, honéstis in Anglia paréntibus natus, a beáto Egbérto diréctus in Bélgium ad prædicándum géntibus evangélium, cum sancto Willibrórdo Ultrajéctum venit. A quo póstea missus in Hollándiam boreálem, loca vicina Medémblicæ arcis ac óppidi, ubi Radbódus Frisonum rex residébat, excóluit; ac ibídem domum sacerdotálem eréxit eo loco in diœcési Harleménsi, qui nunc a sancti nómine Werenfridi villa, vulgo Werfertshoéve, dicitur, ut obdurátos Frisones continuis prædicatiónibus Christo lucrifáceret. Sed cum ea res præter votum succéderet, a san-

Digitized by Google

cto Willibrórdo revocátus, ad célebre tunc óppidum Dorestádium missus est, ut cum sanctis Svidbérto ac Marcellino abundantiórem animárum messem colligeret. Ubi cum sancto Svidbérto, post miraculósam ejus ex captivitáte liberatiónem, Splintérum, filium dómini de Andegyn, in aquis submérsum, ad vitam revocávit. Quo miráculo magna oppidanórum pars Christi fidem suscépit. Deinde in villa Hágensteyn converténdis infidélibus adjútor, ubi sanctus Svidbértus cæcum illuminávit, omnes pæne gentiles Christo lucrifécit.

℟. Honéstum fecit. [86].

Lectio v.

POSTEA vero mandánte sancto Willibrórdo in Géldriam profectus pagum Elsténsem in Batávia insula, quem Cárolus Martéllus eidem pontifici donáverat, incóluit; ac ibidem ecclésiam extrúxit. Deinde crescénte in eo caritáte fidéles in pago Wéstervoort, prope Arnhémium óppidum, gubernándos suscépit. Quo in loco febre corréptus, vocátis ad se religiósis viris, suum ex hoc sæculo tránsitum prædixit. Ac paulo post, plenus bonórum óperum ac meritórum, ad cæléstem pátriam migrávit. Sacrum ejus corpus cum mirábilem odóris fragrántiam spiráret, totam Batáviæ insulam ac loca vicina ad sancti veneratiónem invitávit.

℟. Amávit eum. [86].

Lectio vi.

CUM vero de loco sepultúræ ejus inter parochiános orta esset conténtio, Westervordiánis sacrum pignus retinére conántibus, Elsténsibus vero ad locum habitatiónis, speciáliter a viro Dei sepultúræ præparátum, illud transférre voléntibus, res Deo commissa insigni miráculo ad voluntátem Elsténsium succéssit. Nam sacrum corpus navigio impósitum sine gubernatóre in contrárium flúminis partem delátum fuit. Deinde vero plaustro novo superpósitum a duábus vaccis jugo insuétis sine directóre via recta in pagum Elsténsem magno fidélium gáudio portátum est. Ubi honorífice tumulátum in collegiáta sui nóminis ecclésia multis miráculis cláruit. Ejus sacra ossa Baldericus, décimus quintus Ultrajecténsis episcopus, solémniter e terra levávit: quæ pro articuláris morbi remédio a fidélibus ibidem devóto cultu visitántur.

℟. Iste homo. [86].

Digitized by Google

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 12.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére pusíllus grex: quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Ex sermone 23.

AUDISTIS hódie, quemádmodum Dóminus pastoráli júbilo clangórem tubæ cæléstis adjúnxit; ut diu inclinátas óvium mentes ad divina tólleret, cæléste prótinus promovéret ad regnum. Acquisivit humilitas, supérbia quod amísit: et grex pusillus ac mitis totas et várias edómuit própria mansuetúdine feritátes. Pusillus grex vicit ac fregit tot génera bestiárum, quot diversitátes súbdidit jugo Christinatiónum.

℟. Iste est. [89].

Lectio viii.

GREX pusillus ac mitis diu conténtus occídi, diu devorári se passus est; donec gentílis sævítia, sánguine satiáta vel cárnibus, evangélici pabuli suavitátem et divini fontis fluénta degústans, totum contágium sæculi evitáret et pastum, atque in hóminem rediret ex béstia, qui ex hómine fúerat, dilápsus in béstiam. Hoc sensísse ante prophétas, hoc apóstolos implésse, hoc pertulísse mártyres constat; attestánte illo qui dicit: Propter te mortificámur tota die, æstimáti sumus ut oves occisiónis. Ut vero iste grex novi órdinis aggrederétur prœlium, ubi vivit ille qui fuit occísus, imitátus est suum regem, illum secútus est agnum, qui sicut ovis ad occisiónem ductus est.

℟. Sint lumbi. [89].

Lectio nona de S. Ægidio, ut in breviaro, 307.

Si festum transferatur, erit sequens.

Lectio ix.

TIBI ergo rex, tibi sacérdos, tibi pastor, tibi sacrifícium, tibi ovis, tibi agnus, tibi totum factum est qui fécerat totum. Et qui sibi numquam, tibi tóties immutátur, propter te várias monstrátur in formas, qui manet única suæ majestátis in forma. Et quid plura? Dat se tibi Deus homo, ut ferre potes; quia, ut est, tu non potes sustinére.

Te Deum laudámus.

In laudibus commemoratio S. Ægidii.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Digitized by Google

Deinde sanctorum duodecim fratrum martyrum, ut in breviario, 307.

Die 1. Octobris.

In Festo
S. Bavonis, Confessoris, Ecclesiæ Cathedralis Harlemensis Patroni titularis.

Duplex primæ classis cum octava.

Ad Vesperas.

Antiphonæ et capitulum de laudibus. Psalmi de communi apostolorum, [2.].

Hymnus.

BAVONEM méritis tollit honóribus
Gandávum, célebri nóbilis urbs viro:
Cujus vita sacris inclita móribus
Ad Christum pópulos vocat.

Bavónem sócio fœdere cóncinit,
Quo quondam emicuit vindice, civitas
Harlémum, médiis tuta periculis,
Nec præsénte cadens malo.

Bavo, christiferis ignibus æstuans,
Tu nobis spéculum fórmaque præmicas,
Exémplo célebri dum præis, et sacros
Virtútum stimulos moves.

Te, patróne, piis gréssibus ásseclæ
Ad Christum séquimur: tu tibi déditos
Constánti fámulos auxilio fove,
Rebus tutor in ásperis.

Quidquid præcipiti styx vomit álveo,
His te dante procul finibus éxulet;
Virtus advéniat, labis et inscia
Vitæ cándida púritas.

Sit sanctæ Triadi laus pia júgiter,
Quam mundi trépidans incola póplite
Infléxo célebrat, cujus in ómnia
Constat glória sæcula.
Amen.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat, Antiph. Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos éruat, et tuto portu státuat.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætificas: concéde propitius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dómin.

Et non fit ulla commemoratio nisi dominicæ.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Regem Confessórum Dóminum * Venite adorémus.

Digitized by Google

Hymnus.

O magne rerum cónditor,
Qui, quidquid orbe cláuditur,
Regis poténte déxtera,
Intende votis súpplicum.
Dum próna jam nox péllitur
Primo diéi spículo,
Dispélle noctem, méntibus
Quæ densa nostris incubat.
Tu Bavónis pérpetim
Nos ire per vestígia
Fac, et salútis trámitem
Gradu sequi non dévio.
Fac nos Bavónis æmulos
Carnem domáre lúbricam,
Sensus ligáre tránsfugas,
Mentémque cælo tóllere.
Prærigo ne nos óccupet
Insaniéntis sæculi;
Contaminátis ne illius
Morem gerámus móribus.
Deo Patri sit glória,
Qui nos cruóre Fílii
Sanctóque lotos Spíritu
Bavónis ornet præmio.
Amen.

In I. Nocturno

Ant. Sanctus Bavo, viam evangélicæ perfectiónis ingréssus, cunctis se mundi expedívit néxibus.

Psalmi nocturnorum de communi confessoris pontificis, [80].

Ant. Fáciens sibi sácculos qui non veteráscunt, temporáles divítias in cæléstes thesaúros feliciter commutávit.

Ant. A sancto Amándo pontifice glóriam Christi plénius edóctus, clericáli militiæ adscríptus est, ut soli Christo crucifixo militáret

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Lectiones Beátus vir, *de eodem communi*, [92].

℟. I. Juxta verbum viri Dei, novi velut Elisæi, suscitátur mórtuus; * Unde fides roborátur resurrectiónis, dátur spes vitæ credéntibus.

℣. Super corpus reclinátus, orat lácrimans beátus, ut vitam recípiat. Unde.

℟. II. Véndibus dum contemplátur servum Bavo, deprecátur, crimen flagris vindícet. * Sic in Christi caritáte árdet sanctus, ut beáte cuncta pœnis díluat.

℣. Ante servum provolútus, pie lácrimis obtútus rigat, pœnas flágitans. Sic.

℟. III. Sanctus Bavo, stádium arctióris perfectiónis ingréssus, omnem carnis insoléntiam districto rigóre frenávit: * Quia virtus desidérii spirituális mentem ejus nulli voluptáti cédere permísit.

℣. Ut hóminem renováret interiórem, incessánter affligébat exteriórem. Quia. Glória Patri. Quia.

In II. Nocturno.

Ant. Quocúmque divini sator gérminis præíbat Amándus, illuc Bavo stu-

Digitized by Google

débat súbsequi, et verbi Dei dulcédine repléri.

Ant. Grátiæ cæléstis illéctus néctare et Christi ineffabiliter succénsus amóre, Sanctórum cœnóbia circuívit, ut potíssima quæque ad imitándum ediscéret.

Ant. Fúgiens mundum mansit in solitúdine et in deliciis meditabátur ætérnis.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Lectio iv.

ALLOYNUS, cognoménto Bavo, ex régia Austrasiórum princípum stirpe procreátus, patre Agilúlfo, Hasbániæ cómite (qui Carolománni, patris Pipini a Landa, Brabántiæ ducis, patruélis erat), matre vero Adeltrúde, ab infántia religióse sub pia paréntum disciplína educátus est. Júvenis matrimónio junctus illústri filiæ Adiliónis cómitis, ex ea filiam Agletrúdem, insigni sanctimónia commendátam, procreávit. Póstea vero Francórum Austrasiæque regum (quibus cognatióne jungebátur) in mútuas cædes proruéntium bellis diu agitátus, cum post Brunechildis reginæ tristem éxitum summa rerum ad Clothárium regem devolúta fuísset, sanctióris vitæ propósitum amplexus est. Contémtis igitur ópibus ac honóribus sæculi, a sancto Amándo, Tungrórum episcopo, Christi glóriam plénius edóctus, deínceps certa ánimi deliberatióne soli Christo crucifixo militáre státuit. In quo propósito cum nóbili ac pia uxóre sanctáque fília Agletrúde aliquándiu vixit, ómnium virtútum stúdio incúmbens; donec uxóre mórtua, afflánte Spíritu sancto, quæ matúro ánimo deliberávit, religióse ac perfécte adimplévit.

℟. Sub divínis officiis in Deum veheménter inténtus, in angústo spécu orábat erectus: * Expánsis mánibus crucifixi formam in se éxprimens.

℣. Plis desidériis affectus, constánter dicébat, non esse condignas passiónes ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Expánsis mánibus.

Lectio v.

PECUNIAM itaque et thesáuros suos in paúperes distribuens, terras omnes ac prædia, quæ in Brabantinórum agro alibique plúrima possidébat, in pios usus cóntulit. Præclárum quoque monastérium pro clero sæculári in loco Ganda (quod ab eo póstea denominátum est) ad Scaldis ac Lysæ confluéntes, eódem sancto Amándo promotóre, in honórem beáti Petri apostolórum princípis magnífice extrúxit

Digitized by Google

egregiéque dotávit. Rebus suis pie prudentérque dispósitis, matúro sancti Amándi consílio ab eódem clericáli militiæ adscríbitur; in qua sanctíssimis exercítiis, piissimórum virórum exémpla secútus, de virtúte in virtútem progrédiens, ad solitáriæ vitæ delícias toto ánimo anhelábat. Cóncavam igitur fagum in erémo vicina pro habitáculo elégit. Ubi sacco et cilício indútus, cibis silvéstribus conténtus, in oratiónibus ac divínis meditatiónibus suávem aliquámdiu vitam duxit, donec mónachis clero Gandénsi substitútis, divulgátam de se famam populíque concúrsum declináre cúpiens, ad locum conversiónis suæ rédiit.

℟. Mortificans membra sua super terram, contra spirituáles nequítias in cæléstibus pugnábat dicens: * Increpet in te Deus, satan, increpet in te Deus, qui elégit in Jerúsalem.

℣. Diabólicas tentatiónes et monstruósas præstigias invícta fídei fortitúdine superábat, dicens. Increpet.

Lectio vi.

In cœnóbium revérsus, ac exíguæ cellæ sibi constrúctæ a sancto Amándo reclúsus, perfectissimæ mortificatióni incúmbens, in specu quadam, quæ stantem hóminem ægre cápere posset, oratiónibus ac meditatiónibus Deo militans, seipsum exercébat. Proximórum interim ad eum concurréntium salúti in componéndis discórdiis ac quotidiána ecclesiárum sollicitúdine assídue invígilans, biénnium et ámplius in summa vitæ austeritáte ac sanctitáte transégit. Donec plenus bonórum óperum ac meritórum a Deo evocátus, vitam hanc temporálem cum ætérna felíciter commutávit kaléndis octóbris, anno Dómini sexcentésimo trigésimo primo. Cujus imitatióne sanctæ Gertrúdis et Begga, Pipíni Brabántiæ ducis fíliæ, ejúsque consanguíneæ, sanctióri vitæ se addixérunt. Multi prætérea príncipes viri ac fœminæ ipsius exémplum secúti religióne ac sanctitáte claruérunt.

℟. Glória Dómini super caput justi in forma vivificæ crucis appáruit, ipse autem flagránter exclamávit: * Hæc mea retributio est; * Crucifixo militávi, crucis glóriam agnósco.

℣. Vox désuper ad eum facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quia merces tua copiósa est in cælis. Hæc mea. Glória Patri. Crucifixo militávi.

Digitized by Google

In III. Nocturno.

Ant. O virum ineffábilem, in quo divina miracula glorióse corúscant.

Ant. Prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine, intuebátur concíves ángelos, et ánimam suam Dómino commendábat.

Ant. Bavo pastor et patróne, tu pro nobis in agóne, cum cælésti concióne, apud Deum ádvoca.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

In illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilia sancti Bernárdi Abbátis.

In declamatione super illud Evangelii: Ecce nos reliquimus omnia.

Arbitror verba lectiónis ea esse, de quibus ad immortálem sponsum de fínibus terræ clamat ecclésia: Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras. Hæc namque sunt verba, quæ contémtum mundi in univérso mundo et voluntáriam homínibus persuasére paupertátem. Hæc sunt quæ mónachis claustra replent, desérta anachorétis. Hæc, inquam, sunt verba, quæ Ægyptum spóliant et óptima quæque ejus vasa diripiunt. Hic sermo divínus et éfficax, convértens ánimas felici æmulatióne sanctitátis, et veritátis promissióne fidéli.

℟. Dum beátum sanctus Bavo tráderet spíritum, levátis in cælum mánibus dixit: * Vale, servórum Dei ecclésia: Christus adest: egrédere in occúrsum ejus, ánima mea.

℣. Angélica recreátus præséntia, et totis viribus in Deum inténtus, ait: Vale.

Lectio viii.

Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia. Bene, óptime, et non ad insipiéntiam tibi. Nam et mundus transit et concupiscéntia ejus; et relinquere hæc magis éxpedit quam relinqui. Ecce, inquit, reliquimus ómnia, et secúti sumus te; nimirum quia exultávit ut gigas ad curréndam viam, nec currénti sequi póterat onerátus. Sed nec inútilis commutátio pro eo, qui ómnia reliquísset. Nam et simul cum eo donántur ómnia, et ubi apprehénderis eum, erit ipse unus ómnia in ómnibus, qui pro ipso ómnia reliquérunt.

Digitized by Google

℟. Exultémus in hac sacra beáti Bavónis solemnitáte. * Quia factus est gloriósus cæli senátor. * Ubi pro nobis erit perpétuus intervéntor.

℣. Hódie collocátus est in glória et thronum méruit inter eos qui cum Christo hunc mundum sunt judicatúri. Quia factus. Glória Patri. Ubi.

Lectio ix.

OMNIA sane dixerim, non tantum possessiónes, sed étiam cupiditátes, et eas máxime; plus enim concupiscéntia mundi nocet quam substántia. Et hæc fugiendárum divitiárum causa præcípua est, quod aut vix aut nunquam váleant sine amóre possidéri. Limósa siquidem et glutinósa nimis non modo extérior, verum étiam intérior nostra substántia vidétur: et fácile cor humánum ómnibus, quæ frequéntat, adhæret. Age ergo, qui relinquere ómnia dispónis, te quoque inter relinquénda numeráre meménto. Imo vero máxime et principáliter ábnega temetipsum, si desideras sequi eum, qui propter te exinanívit semetipsum.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Dum viri sanctíssimi Bavónis ex hoc sæculo tránsitus appropinquáret, cæléstis illum spíritus in spécie colúmbæ visitávit.

Psalmi de dominica, 18.

Ant. Glória Dómini super eum in forma vivificæ crucis appáruit, et vox de cælo facta est: Gaude et exúlta, Bavo, quóniam merces tua copiósa est in cælis.

Ant. Intèndens in cælum vidit glóriam Dei, et ait: Hæc mea retribútio est: crucifixo militávi: crucis glóriam agnósco.

Ant. Oculis ac mánibus in cælum semper intèntus, ardénter cupiébat dissólvi et esse cum Christo.

Ant. Angélica recreátus, præséntia: Vale, ait, servórum Dei ecclésia; Christus adest, egrédere in occúrsum ejus, ánima mea.

Capitulum. Philipp. 3.

FRATRES, Quæ mihi fuérunt lucra, hæc propter Christum arbitrátus sum detrimenta: verúmtamen existimo ómnia detriméntum esse propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detriméntum feci.

Hymnus.

ANNUO nobis revolúta cursu
Festa lux, salve. Tibi nunc vacámus

Digitized by Google

Rite solvéntes veneránda magno
Festa Bavóni.
Ille post tædas thálami jugális
Et datam bello viridem juvéntam
Jam tiro Christi nova bella cælo
Aúspice cœpit.
Sæculo major vitiisque sæcli,
Dona fortúnæ patriósque census
Fenus imménsum líquido datúris
Crédidit astris.
Inde ne mentem mémorem bonórum
Ventus infláret populáris auræ,
Exteras longe generósus exul
Fugit in oras.
Flandra qua Scaldis vada concolóri
Pérluit vitro sociásque Lysæ
Excipit lymphas, viridánte ripa
Cónstitit hospes.
Hic cavæ primum penetrále fagi,
Mox larem cellæ ténuis subívit,
Lapsa quo crebro gémitu piáre
Témpora posset.
Egit hic luces dapis indigéntes,
Noctis insómnes vigilávit horas,
Semper inténtus super astra certo
Téndere cursu.
Laus sit excélso súperum parénti,
Qui suum ditat méritis Bavónem:
Cóncinant sparsæ per utrúmque solem
Cármina gentes. Amen.

℣. Justus germinábit sicut lílium. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Ad Benedictus, Antiph.

BAVO pater et patróne, tu pro nobis in agóne cum cælésti concióne apud Deum ádvoca.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætificas: concéde propítius, ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Horas.

Antiphonæ de laudibus. Capitulum et responsoria brevia de communi confessoris non pontificis, [91].

In secundis vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Antiph. **O remédium salútis in via, beáte Bavo, tuis nos précibus Deo reconcília; esto nobis patrónus in cæli cúria, ubi justi stabunt cum fidúcia.**

Digitized by Google

Die 2. Octobris.

Die secunda infra Octavam Sancti Bavonis.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

BEATI Bavónis gloriósa conféssio, máximis clara virtútibus, insigni a Deo miraculórum glória piáque ecclésiæ veneratióne illustrátur. Cum enim solitáriæ vitæ ardens desidério a Floribérto abbáte ac frátribus in monastério locum cellæ sibi construéndæ obtinuísset, operárius quidam, Attimus nómine, plaustrum lignis lapidibúsque advehéndis ducens, latrántibus forte in se cánibus aliquántulum in ópere rémoram passus, veheménter ánimo commótus sanctóque maledícens, e plaustro propéllitur, subitóque jumentórum ac plaustri irruénte super se mole oppréssus infeliciter móritur. Cujus infaústa morte audita sanctus Bavo pie commotus, ad Deum se convértens oratióni institit: Et instar Elisæi prophétæ super cadáver defúncti se expándens, trium horárum spátio divinam opem implórans eúmdem resuscitávit. Opportúno hoc miráculo Deus et servi sui sanctitátem testificátus est, et nascéntis ibidem ecclésiæ fidem de resurrectióne mortuórum credénda confirmávit.

℟. Sub divínis officiis. 6*

Lectio v.

SED et humilitas christiána majóres in eo perfectiónis fecit progréssus. Cum enim servum suum ob infidelitátem quondam a se vénditum óbvium sibi factum cérneret, compúnctus veheménter eo quod christiánum sánguinem adeóque Christum Dóminum quodámmodo in servo vendidísset, ad ejus génua provolútus véniam delicti petens insigni eidem eloquéntia persuásit, ut adhibitis flagris ejúsmodi factum in se vindicáret. Congruum hoc arbitrabátur remédium, quo vel minimam delicti rubiginem fornáce tribulatiónis perfécte excóqueret. Sanctum hoc mortificatiónis propósitum in cellam delátus constantissime servans, adimplébat in carne sua quæ déerant passiónum Christi, pro córpore ejus, quod est ecclésia. Pédibus siquidem in nervo (quem cippum vocant) arctissime reclúsis, totos quátuor menses in hoc pœniténtiæ génere desúdans, cum quo-

Digitized by Google

tidie morerétur, pœnam tamen pro deliciis reputávit.

℟. Mortificans membra. 7*

Lectio vi.

BIENNIO ante tránsitum suum majóri in Deum flagrans amóre, emaciátus pœniténtiis ac mortificatiónibus exhaústus, cum crebérrime postulásset, tandem a sancto Amándo et Floribérto abbáte adhíbitis hymnis et précibus solémniter angustissimæ cellæ includitur. Hanc, sepúlcro magis quam habitáculo símilem, secúræ quiétis portum suúmque in terris paradísum reputábat. Vivébat inibi, Deo seípsum quotidie sacrificans; et in specu, quæ stantem hóminem ægre capiébat, expánsis bráchiis inter horas canónicas consistens, crucifixi regis sui similitúdinem, piis desidériis orans ac méditans, in se exprimébat. Cibus ejus panis infermentátus; potus aqua, tantúmque ad mensúram sumta. Vigílias ad defectiónem, somnum vix ad refectiónem continuábat. Dormitúrus humi cubábat, dicens non debére christiánum in deliciis jacére. Inter orándum genu flexus, ponderósum mánibus bráchiisque tenébat lápidem; júgiter ásserens, non esse condígnas passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis.

℟. Glória Dómini. 7*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Dé Homília sancti Bernárdi Abbátis.

PONE gravíssimam sárcinam, pone asináriam molam, terrénam molem: pone illa quinque non hóminum plane juga, sed boum, quæ tibi insipiénter emísti. Alióquin sequi sponsum et venire ad núptias spirituáles, quinária hac pressus et oppréssus córporis sensualitáte, non póteris. Sed et si novíssime véneris et pulsáveris, minime profécto aperiétur tibi, sed respondébitur de intus, quod non sit de bobus et ásinis ceterísque juméntis insipiéntibus cura Deo.

℟. Dum beátum. 8*.

Lectio viii.

QUID ergo miser pro jugo boum distrahis ánimam tuam, qui jugum Christi suscípiens émere póteras regnum Dei, mercári

Digitized by Google

vitam, lucrifácere Christum? Nam sine jugo interim esse non potes, homo nimirum qui natus es ad labórem. Sed grave jugum pósitum est super omnes filios Adam, útique qui sequúntur eum. Nam super eos, qui Christum sequúntur, leve est et suáve. Hinc est quod vociferátur, dicens: Convertimini filii hóminum. Et iterum: Revértere, revértere, Sunamitis; revértere, revértere, ut intueámur te. Amfractuósa siquidem via est et inambulábilis; faciliúsque pervénies sprétis ómnibus, quam adéptis.

℟. Exultémus. 9*.

Lectio ix.

ECCE nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Dignum plane apostólica fide et devotióne verbum. Jam reliquisti ómnia, jam Dóminum, Petre, secútus es; et nunc demum, quid sis acceptúrus, intérrogas? Vere Simon, vere obédiens in auditióne auris, sine pacti conventióne. Ad unius enim jussiónis vocem Petrus et Andréas relictis ómnibus secúti sunt redemtórem. Quod si hómini carnáli stultitia forte vidétur, aúdiat: Quod stultum est Dei, sapiéntius est hominibus: et: Quóniam plácuit Deo per stultitiam prædicatiónis salváre credéntes.

Te Deum laudámus.

In secundis vesperis commemoratio de SS. Ewaldis presbyteris et martyrisbus, ut habetur infra post octavam S. Bavonis, 3. Octobris.

Die 3 Octobris.

Die tertia infra Octavam Sancti Bavonis.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

SANCTUS Bavo, cum in spirituáli palæstra assidue militans exhibuisset se Deo hóstiam vivéntem ac beneplacéntem, horribilibus dæmonum infestatiónibus impétitur. Pugnans itaque contra spirituáles nequitias in cæléstibus, diabólicas machinatiónes et infernáles præstigias, variórum animálium monstruósis figúris crebérrime exhibitas, instar ángeli superábat, dicens: Increpet in te Deus, satan, increpet in te qui elégit Jerúsalem. Anhelántem interim ánimam ejus Deus cæléstibus refociliábat apparitiónibus. Paucis siquidem ante óbitum ejus diébus, sancto vehementissi-

Digitized by Google

me in Deum rapto, sive ángelus, sive spíritus sanctus in spécie colúmbæ super eum descéndens appáruit, totámque suavíssimi odóris fragrántia cellam replévit, et columbínam ejus simplicitátem et purissimæ vitæ odórem Deo gratissimum declarávit. Quin et mílitem suum Jesus Christus luce meridiána clárius paulo post coram pópulo designávit, cum glória Dómini super eum in forma vivificæ crucis appáruit, et vox ejúsmodi clare audíta est: Gaude et exúlta, Bavo, quia merces tua copiósa est in cælis. Cui sanctus exclámans respondébat: Hæc mea retribútio est: crucifíxo militávi, cujus glóriam agnósco.

℟. Sub divínis officiis. 6*.

Lectio v.

INSTANTE remuneratiónis témpore incidit in morbum, quem ex divina revelatióne ante prædixerat. Lánguens igitur inter crebra suspíria mentem continua oratióne erigébat. Adstántes hilari ánimo ad pietátem sanctissimis adhortabátur sermónibus, eorúmque mentes divínis flammis incendébat. Ingravescénte vero morbo Domínum virum religiosissimum, Turnholténsis ecclésiæ presbyterum, quo familiáriter uti consuéverat, in extrémis desiderábat sibi præséntem. Qui per fámulum angélico dedúctum reductúmque ministério per vastam solitúdinem itérque prolíxum accersítus ádfuit, et sacrosánctæ eucharistiæ viático servum Dei morítúrum præmúniens humándi córporis curam suscépit. Sanctus quoque Amándus, magnus ille Flandrórum apóstolus, qui auctor ei fúerat suæ primæ ad Deum conversiónis, ante óbitum in extrémis advéniens eúmdem jam deficiéntem quibuscúmque pietátis officiis adjúvit.

℟. Mortificans membra. 7*

Lectio vi.

INSTANTE ergo morte servus Dei, óculis ac mánibus totóque córpore in cælum erécto, concíves suos ángelos sibi occúrrere intuens, eorúmque beáta recreátus præséntia: Vale, ait, servórum Dei ecclésia: Christus adest, egrédere in occúrsum ejus, ánima mea. Quibus in verbis beátum creatóri suo réddidit spíritum; magnóque ómnium luctu de morte patris sui doléntium in cæléstem pátriam migrávit. Sacrum corpus ejus, sacerdótum húmeris ad basilicam sancti Petri apostolórum príncipis delá-

Digitized by Google

tum, tota nocte servándum repónitur, et insigni miráculo a Deo illustrátur. Duo siquidem energúmeni, in ecclésiam addúcti, mox ut féretrum sancti córporis attigérunt, a dæmonum obsessióne liberántur. Sequénti vero die explétis funerálibus, sacrum pignus cum psalmis, hymnis, céreis ac lampádibus ex basílica sancti Petri defértur ad monastérium; ibidémque in cella ac loco agónis sui cum cæremóniis ecclesiásticis a sancto Amándo pontífice et beáto Floribérto abbáte religióse sepelítur.

℟. Glória Dómini. 7*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: **Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis:** et réliqua.

De Homília sancti Bernárdi Abbátis.

PETRUS cogitátum suum jactans in Dómino et omnem sollicitúdinem suam in eum projíciens, certus quod illi foret cura de eo, reliquit ómnia, secútus est Dóminum, ne intérrogans quídem de præmio, donec ex perículo divítum, quod Salvátor prosequebátur, súmeret occasiónem percontándi: quid ergo erit nobis? Ait illi Jesus: Amen dico vobis. Verbum confirmatiónis præmittitur: magnum nóveris esse quod séquitur: Amen dico vobis, quod vos, qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos. Felix regenerátio, quando enim renáscar ad sessiónem miser homo, natus ad labórem! O séssio! Quis mihi tribuat, ut dignis exprímam verbis, quod de sessióne hac cordis affectióne concípio! Imo quis mihi tribuat sessiónis hujus imperturbáta frui réquie, quam desídero, quam cúpio, quam requiro.

℟. Dum beátum. 8*.

Lectio viii.

ECCE enim dixi nil in me sedet, sed cuncta in motu sunt, ómnia nutant, flúctuant univérsa. In regeneratióne, inquit, sedébitis et vos. Seminátur enim corpus animále, resúrget corpus spirituále in glória. Sedébit igitur corpus, immortalitátis et impassibilitátis gémina quadam felicitáte dotátum, liberum ab omni necessitáte, ab omni corruptióne secúrum, aliénum et im-

Digitized by Google

múne ab omni concupiscéntia, plenum glória, configurátum dénique claritáti córporis Christi. Sedébit et ánima; sicut nil métuens, sic nec cúpiens ultra, nimírum plena beatitúdine et secúra plenitúdine fruens: nullos jam cogitatiónum fluctus, nullos affectiónum sèntiens conflictus, nullos motus, sed ætérnæ illi incommutabilitáti prorsus immérsa, et sic adhærens Deo, ut unus jam spíritus facta sit cum illo.

℟. Exultémus. 9*.

Pro SS. martyribus Ewaldis lectio nona et commemoratio de iisdem in laudibus, ut habetur infra post octavam S. Bavonis, die 3. Oct.

Die 5. Octobris.

Die quinta infra Octavam Sancti Bavonis.

Semiduplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

BEATI Bavónis eximia sánctitas post mortem ejus religiósa sanctórum pontificum veneratióne celebrátur. Nam post sanctum Amándum in Flándria appéllens sanctus Levinus, Scotórum archiepíscopus, martyrii (quod póstea complévit) desidério succénsus, sanctitátis fama et miraculórum ejus glória permótus, ubi Gandam advénit, summa ad beáti Bavónis eccléstam dévotióne accéssit, totisque triginta diébus ad ejus sepúlcrum missárum solémnia celebrávit. Sic seipsum suósque sancto commèndans ad opus evangélii ductóre spíritu sancto feliciter est progréssus. Qui póstea, viri sanctíssimi suavíssima numquam satiátus memória, dum converténdis circumcírca infidélibus óperam daret, insigne epitáphium versu elegíaco in honórem sancti Bavónis conscripsit atque ad sanctum Floribértum destinávit. Post triginta annos étiam beátus Eligius, Novioménsium ac Tornacénsium episcopus, insignis et ipse Flandrórum apóstolus, sacras gloriosíssimi confessóris reliquias religióse visitávit. Cumque innúmera indies ad sacrum corpus ederéntur mirácula, solémnior religio sacrórum pignorum ubique pérmeans habéri cœpit. Quibus de causis motus sanctus Eligius ad instántiam Wilfridi abbátis éadem solémniter ex terra elevávit.

℟. Sub divínis officiis. 6*.

Digitized by Google

Lectio v.

SUBSEQUENTIBUS vero annis Nordmánni Flándriam devastántes, religiósis in fugam actis, ecclésiam ac monastérium sancti Bavónis concremárunt. Qui cum abbáte unanimiter egréssi sacrum corpus Audomarópolin secum transtulérunt. Cumque vehemèntior persecútio vicina ibidem loca inváderet, circa annum Dómini octingentésimum quinquagésimum tértium, Tasrádus abbas cum frátribus Laudúnum Gálliæ óppidum adeúntes, aliásque civitátes ac provincias hinc inde peragrántes, contínuos fere centum annos cum sacro córpore peregrináti sunt. In quibus calamitátibus únicas sacri thesaúri divítias ómnibus ópibus præponéntes, sub securíssimo sancti Bavónis patrocínio, conservàta monásticæ règulæ disciplina, fratres sanctíssimam religiónem suam propagárunt. Donec instaurátis tandem per Arnúlphum Flándriæ cómitem hortátu Transmári Novioménsium ac Tornacénsium episcopi monastério et ecclésia sancti Bavónis, anno Dómini nongentésimo quadragésimo, cum summa pópuli exultatióne sacrum corpus ibidem honorífice reposuérunt. ℟. Mortificans. 7*

Lectio vi.

POST sexaginta annos abólita nonnihil præteritórum memória, rumor sparsus in pópulo percrébuit, sacras beáti Bavónis reliquias, vel Laudúno non relátas vel furto surréptas, illic loci non habéri. Quámobrem Erembóldus abbas accítis úndique gravíssimis viris tumbam sancti coram pópulo apéruit, sacrósque cineres et ossa in áliam præstantiórem thecam religiosíssima veneratióne transpósuit, caléndis augústi anno Dómini millésimo décimo. Quo témpore Mensuíndis, puélla Antverpiénsis, parálysi afflicta, pristinæ sanitáti restitúta est. Sed et anno Dómini millésimo quinquagésimo octávo a Balduíno Novioménsium episcopo et Folbérto seu Floribérto abbáte elevátum dénuo corpus sancti Bavónis in pretiosiórem thecam transpónitur sexto idus majas. Quo témpore Bruno quidam, religióne præstans opibúsque præpotens, speciáliter sancto confessóri devótus, novem et dimidiam auri marcas ad instruéndam tumbam óbtulit, aliáque permúlta pretiosíssima donária summa liberalitáte sancti Bavónis cúltui dedicávit.

℟. Glória Dómini. 7*.

Digitized by Google

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homília sancti Bernárdi Abbátis.

SED et quando hæc aut quibus erunt? Vos, inquit, qui secúti estis me, cum séderit fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos. Jam quidem sedet fílius hóminis in sede majestátis: siquidem ascéndens in cælum sedet a dextris Dei. Sed cum séderit, dictum est: hoc est, cum apparúerit sedens, sicut apóstolus ait: Cum enim Christus apparúerit, vita nostra, tunc et vos apparébitis cum illo in glória. An magis audébimus dícere, et ipsum adhuc stare quodámmodo, útpote cujus necdum sedes consummáta vidétur, necdum pédibus ejus scabéllo suppósito, quod a patre promíssum est? Non quod illi plenitúdini quippiam desit, sed quod membra caput exspéctet. Aúdeat hoc testári qui méruit intuéri. Ecce, ait Stéphanus, video cælos apértos at fílium hóminis stantem e dextris virtútis Dei. Céterum in regeneratióne córporum sedébit in sede majestátis, qui pro animárum regeneratióne stetit in ignominióso supplício crucis, irrogátus contuméliis páriter et torméntis, nec modo durissima morte, sed et turpíssima, condemnátus.

℣. Dum beátum. 8*.

Lectio viii.

HINC est quod minime suis conténtus exémplis Salvátor étiam præmia repromíttit. Ut, quem forte non próvocat invitátio humilitátis et labóris præcedéntis, trahat vel desidérium retributiónis: et, si quis voluptuósus est, illum sitiat torréntem voluptátis: si glóriæ cúpidus, aspíret ad íllam celsitúdinem judiciáriæ potestátis: Sedébitis, ait, et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In sédibus enim quies imperturbáta est; in judício dignitátis eminéntia commendátur. Quis vero sæculáris honor excogitári potest, qui non prorsus in tantæ sublimitátis comparatióne viléscat? Nec solum hómines, sed et ipsos angelos judicábunt, qui paréntem ad módicum vapórem præséntis glóriæ dedignántes et exuffiántes impropérium Christi univérsis præferunt títulis dignitátum. Dénique jurá-

Digitized by Google

vit Dóminus, et non pœnitébit eum: Amen dico vobis, sedébitis et vos judicántes. Quid gloriósius? Júdicent nunc et præjúdicent supérbiæ fílii; cum rege suo sédeant, qui sibi látera aquilónis elégit. Exalténtur et elevéntur sicut cedri Líbani; transibimus, et ecce non erunt.

℟. Exultémus. 9*.

Pro SS. Placido et sociis martyribus lectio nona, et commemoratio in laudibus, 418.

Die 8. Octobris.

Octava S. Bavonis.

Duplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

BEATI Bavónis gloriósa solémnitas, miraculórum multitúdine a Deo comprobáta, insignium basilicárum ædificiis per Bélgium passim eréctis úndique amplificáta est. Inter quas Gandénsis, útpote conversiónis, sanctissimæ vitæ, ac mortis ejus locus celebérrimus, primas semper ténuit. Quæ post nongéntos circiter annos ex statu monachíli per Paulum tértium instánte Cárolo quinto, Romanórum imperatóre, cui pátria Gandávum erat, in collegiátam canonicórum sæculárium ecclésiam et ad primævam suam institutiónem redúcta est: atque septénnio et ámplius post ob castrum in loco monastérii véteris a Cárolo imperatóre extrúctum ad parochiálem sancti Joánnis Báptistæ ecclésiam, titulo invocatiónis ejus in titulum sancti Bavónis mutáto, fuit translata Harlémi quoque in Holländia ante multas annórum centúrias cultus sancti Bavónis miraculóse propagátus est. Cum enim cives Harleménses summa angústia pressi se ejus patrocínio devovíssent, illústri apparitióne et tutéla sua civitátem ab imminéntibus periculis liberásse tráditur. Unde póstea sacrórum beneficiórum memóriam devóta ac religiósa animórum gratitúdine recolèntes clerus et pópulus, eúmdem in patrónum ac tutelárem suscepérunt. Erectáque solémni basilica státuam ejus cum armatúra ac paludaménto, principum hábitu, déxtera manu gládium eréctum, sinistra vero falcónem tenéntem (eo modo quo apparuísse créditur) delineántes, passim posuérunt.

℟. Sub divínis officiis. 6*.

Digitized by Google

Lectio v.

Ex amplitúdine miráculi ac religiósi cultus sancto Bavóni ab Harleménsibus consecráti Albértus Baváriæ dux et vigésimus tértius Hollándiæ comes pie commótus, illústrem basilicam, eximia ac sumtuósa architectúra a civibus jam diu inchoátam, sua liberalitáte ac stúdio insigniter promóvit. Impetrávit enim a Bonifácio nono, Sixto quarto ac Innocéntio octávo, successive románis pontificibus, plenárias sanctæ Maríæ Angelórum de portiúncula nuncupátas indulgéntias: quibus Christi fidéles pœniténtes ac communicántes et sancti Bavónis basilicam visitántes ad liberálem eleemósynam pro fábrica complénda invitávit. Quæ, toto et ámplius sæculo fabrefácta, tandem anno Dómini millésimo quadringentésimo septuagésimo secúndo perfécta est. Clerus quoque Gandénsis, se Harleménsibus sub sancti Bavónis patrocínio confœderans, insignem partem sacri córporis ejus, scilicet junctúram bráchii, cum mútua bonórum óperum communicatióne invicem perpétuo imperiénda aliísque nonnúllis conditiónibus, ecclésiæ Harleménsi donávit. Quas reliquias clerus Harleménsis gratánter accéptas ac deinde argénteæ thecæ anno Dómini millésimo quingentésimo reverénter inclúsas máxima religióne custodivit. Sacrum quoque translatiónis festum ánnua solemnitáte deínceps celebrándum ab Ultrajecténsi episcopo obtinuit ac religióse observávit.

℟. Mortificans. 7*.

Lectio vi.

Cum autem circa annum Dómini millésimum quingentésimum quinquagésimum hæresis calviniána ex Gálliis in Bélgium delápsa cathólicæ fidei ac religiónis intéritum minarétur, Paulus quartus románus póntifex, postulánte Philippo secúndo, Hispaniárum rege ac Belgicárum ditiónum post patrem Cárolum quintum Imperatórem hæreditário príncipe, ad conservándum cathólicæ fidei ac religiónis statum tres archiepiscopátus et quindecim episcopátus in Bélgio instituit. Et inter céteras civitátes et ecclésias Gandénsem et Harleménsem utrámque sancti Bavónis in cathedrales erexit. Ex eo témpore sancti Bavónis cultus inter utrúmque clerum religióse observátus tantam animórum uniónem péperit, ut communicátis officiis, nec non renováta véteri utriúsque collégii fraternitáte,

Digitized by Google

canónici cathedrálium ecclesiárum Gandénsis et Harleménsis se invicem fratres appellárint. Sacræ vero reliquiæ in ecclésia Harleménsi servátæ, tandem a milite Geúsio occupáta civitáte et per calvinistas profanáta cathedráli ecclésia, Colóniam Aggrippinam devécta, deinde sedátis tumúltibus Harlémum relátæ summa totius cleri cathedrális exultatióne recéptæ sunt.

℟. Glória Dómini. 7*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Simon Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homília S. Bernárdi Abbátis.

ILLUD ergo veheméntius árbitror admirándum, quod fidéles magis in máximo, quam in módico videámini. Non enim difficile est ei dare céntuplum in præsénti, qui datúrus est vitam ætérnam in futúro. Sed quómodo, inquit, possunt hæc fieri? Qua ratióne áccipit céntuplum, qui nihil sibi relinquit ex ómnibus? Mira nóvitas, sed ejus, qui nova facit ómnia: jugum tollens invenit réquiem; relinquens ómnia céntuplum habet. Nóverat hoc et ille, qui loquebátur in psalmo: Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, qui fingis labórem in præcépto? An non fictus in præcépto labor onus leve, suáve jugum, crux inúncta?

℟. Dum beátum. 8*.

Lectio viii.

EXISTIMAS, o homo, quia personárum accéptio sit apud Deum, et non omnes ómnia relinquéntes tam copióse consolétur? Noli esse incrédulus; acquiésce vel veritáti, de cujus testimónio nulli licet dubitáre fidéli. Et omnis, inquit, qui reliquerit patrem aut matrem, aut domum aut agrum, propter nomen meum, céntuplum accípiet. Néminem Christus éxcipit. Miseri igitur qui dicunt, præter nos; qui exclúdunt semetipsos et excípiunt a beneficio generáli. Nimírum indignos se júdicant multo magis vitæ ætérnæ, qui nec ipsum quidem céntuplum sperant. Sed quia Deus verax est qui promíttit, homo útique mendax est qui diffidit. Et omnis qui reliquerit patrem aut matrem, aut domum aut agrum, propter nomen meum, céntuplum accípiet et vitam ætérnam possidébit. Fácile ego póteram contradictiónem sentire

Digitized by Google

linguárum, si id lóquerer ex meípso Nunc autem ipse id lóquitur, cujus verba étiam cælo et terra transeúntibus non transíbunt

℟. Exultémus. 9*.

Lectio ix.

AT forte adhuc sæculáris ad hæc quispiam dicet: Osténde mihi céntuplum quod promíttis, et libens univérsa relínquo. Ut quid osténdam? Fides enim non habet méritum, cui humána rátio præbet experiméntum. An pótius hómini ostendénti, quam Veritáti créderes promitténti? Probáre libet an hæc ita se hábeant, gustáre quid hoc abscónditum manna sápiat, experíri quid hoc céntuplum, quale gaúdium in spíritu sancto? Cras profécto respondébit ei justítia sua, qui id studióse quæsíerit: conféstim ut gustáverit, vidébit quam suávis est Dóminus: quóniam bonus non modo ténenti, sed et quærénti se ánimæ speránti in se. Alióquin venite et argúite me, dicit Dóminus, si non omnis, qui relíquerit patrem aut matrem aut domum aut agrum propter nomen meum, céntuplum accéperit nunc in hoc témpore. Parum est: et vitamætérnam possidébit.

Te Deum laudámus.

Die 3. Octobris.

In Festo

SS. duorum Ewaldorum fratrum, Presbyterorum et Martyrum.

Oratio.

DEUS, in cujus conspéctu mors sanctórum pretiósa est: præsta, quæsumus, ut beatórum mártyrum tuórum et sacerdótum Ewaldórum, quorum in terra venerámur triúmphum, in cælo quoque mereámur habére consórtium. Per Dóminum nostrum.

Lectio ii.

DUO Ewáldi fratres, niger et albus, divérsa capillórum spécie sic dicti, inter primos duódecim apostólicos viros cum sancto Willibrórdo ad conversiónem Frísonum ex Anglia Ultrajéctum venérunt; ubi étiam áliquot annis cum sancto Svidbérto aliísque sóciis prædicántes Christum géntibus annuntiavérunt. Deínde ascendéntes in antíquam Saxóniam, sive Westpháliam, divertérunt apud quemdam villícum, petiérúntque ab eo, ut se ad sátrapam eórum locórum, negótia quædam cum illo communicatúros, transmitteret: quos villícus áliquot diébus apud se detínuit.

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit

Digitized by Google

violári certámine: qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cæléstia.

℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio iii.

INTEREA cum semper hymnis, psalmis, et oratiónibus vacárent, et quotidie sacrifícium Deo offérrent, habéntes secum sacra váscula et tábulam vice altáris dedicátam, apud bárbaros ut fídei christiánæ cultóres innotuérunt. Quare suspécti hábiti, quod sátrapam ab avito deórum cultu ad inauditam ibi christiánam fidem convértere cogitárent, totámque provinciam relícta vétere sua in novam religiónis spéciem traductúri essent, gravissimum eórum ódium incurrérunt Hinc raptus utérque statim morti destinátur. Et albus quidem gládio velóciter, niger vero longo suppliciórum cruciátu et horrénda membrórum ómnium discerptióne occísus est. Quos interémtos bárbari in Rhenum præterfluéntem projecérunt. Eórum córpora, cum cæléstibus fulgérent miráculis, et noctu lux multa appárens ubi essent et cujus essent mériti declaráret, a Pipino duce cum multa glória Colóniæ cóndita sunt.

Te Deum laudámus.

Die 12. Octobris.

In Festo

S. Wilfridi, Episcopi et Confessoris.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti Wilfridi confessóris tui atque pontifícis solemnitáte deférimus: et, qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum nostrum.

Lectio ii.

WILFRIDUS Eboracénsis in Anglia episcopus fuit. Cui cum Ermenbérga regina ob multas divítias, quas possidébat, invidéret, Cantuariénsem episcopum contra eum concitávit: a quo gravátus nimium ad sedem apostólicam appelláre cógitur. Unde relicto episcopátu Romam ivit, coram papa causam dictúrus. Ubi vero navem conscéndit, circa annum Dómini sexcentésimum septuagésimum octávum tempestáte actus in Frísiam conjicitur.

Lectio iii.

FUIT autem a rege Frisiæ, tunc témporis

Digitized by Google

Adelgiso, et a pópulo honorifice susceptus. Quare vir sanctus occasióne hac divínitus oblàta prudènter usus, annuntiávit illis evangélium Dei, et multa eórum millia verbo veritátis instruens a peccatórum sórdibus fonte salvatóris ábluit. Atque ita opus evangélicum, quod póstea sanctus Willibrórdus complévit, ipse primus ibidem feliciter incépit, totam hiemem cum nova plebe Dei transigens. Pro cujus expulsióne aut nece cum quidam apud regem aurum pollicéntes ágerent, ipse lectis litteris eas in ignem projécit, dicens: Sic árdeat qui pactum cum amico ínitum pro auri cupiditáte dissólvit. Deinde Romam profectus, coram papa Agathóne et concilio causam dicens, absolútus et ad suam sedem remissus est. Inde tamen secúndo pulsus, et iterum restitútus, tandem beáto fine quiévit.

Te Deum laudámus.

Die 21. Octobris.

In Festo

SS. Ursulæ et Sociarum, Virginum ac Martyrum.

Duplex.

Omnia de communi virginum et martyrum [99], *præter sequentia.*

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine Deus noster, sanctárum vírginum et mártyrum tuárum Ursulæ et sociárum ejus palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum nostrum.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

URSULA, Dionéti Britonum regis christiána fide imbúti fília, ab infántia religiónis ac pietátis stúdio excélluit; quibus ætátis progréssu castitátis quoque ac pudicítiæ exímium cultum adjúnxit. Cumque deínceps a Conáno inter Britónum quoque reges nóbili ad núptias propter géneris splendórem et pulcritúdinem requirerétur, divina revelatióne de futúris instrúcta in eas consénsit. Ante núptias tamen cum úndecim millíbus vírginum magnáque comitántium multitúdine ex Británnia in oppósitam continéntem trajíciens, cum univérsa clásse Colónise Agrippinæ áppulit. Obsidébant eam eo ipso témpore bárbari atque ad extréma pæne adégerant; cum visis virgi-

Digitized by Google

nibus in eárum amóres inardéscere eásque in turpes abúsus sollicitáre cœpérunt.

℟. Propter veritátem. [108].

Lectio v.

URSULA statúti apud se et suas vírgines propósiti memor ac tenax, cum vidéret divínitus promissæ atque diu desideratæ corónæ adésse diem, omnes pie exhortáta, ut pótius pro Christi amóre et castitátis fide vitam cum sánguine profúnderent, quam turpi barbarórum voluntáti ac libidíni consentírent, felíci oratióne eas fórtiter ad martyrium animávit. Bárbari vero, nihil apud eas aut prece aut vi ad crímen prævaléntes, turpi amóre in impium furórem verso, omnes Christo ejúsque castis obséquiis fídas sagíttis, énsibus, frámeis várie confíxas ad civitátis Colonién-sis mœnia trucidárunt.

℟. Dilexisti justítiam. [109].

Lectio vi.

EMICUIT statim divínis testimóniis, quam grata ea esset Deo tot sponsárum et mártyrum hóstia, cum injécto bárbaris terróre illos arcte obséssam civitátem turpi fuga deserere cómpulit. Ad horum fugam Agrippinátes civitáte sua egréssi, sacra mártyrum córpora cum débito honóre ex certáminis et victóriæ loco in divérsas ecclésias intulérunt. Ac mox, tum pro testimónio impetrátæ per eas liberatiónis, tum pro religióso in mártyres affectu, célebrem eis basílicam, quæ sanctæ Ursulæ título appellátur, erexérunt. Ex hac Agrippinénsi civitáte deínceps ad divérsas Bélgii, imo totius orbis províncias, uti et ad extrémas Indiæ oras sanctárum vírginum reliquiæ pia liberalitáte communicátæ, occasiónem dedérunt, ut eárum quoque cultus et honor per cathólicam ecclésiam toto orbe propagarétur.

℟. Afferéntur regi. [109].

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cælórum decem vírginibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 79.

FATUAS quasdam appellávit vírgines, ut nihil amémtius esse osténdat quam pecúniam in hac vita colligere, et nudos nos

Digitized by Google

proficisci ubi máxime benignitáte et misericórdia nobis opus est. Prætérea, sperántes se ibi óleum repertúras, intempestive quæsiérunt. Quamquam autem nihil humánius illis virginibus fúerit, (quæ hac re præcípue fulsérunt quod non totum petébant: Date enim nobis de óleo vestro, inquiunt, et necessitátem ostendébant: Extinguúntur enim lámpades nostræ;) repúlsæ tamen sunt: nec humánitas eárum a quibus petebátur, nec petitiónis facilitas, nec peténtium necéssitas, ut impetrárent, effécit. Quid igitur hinc docémur? Quia vidélicet nullus nos, si ópera perdidérimus, defendere ibi póterit; non quia nolit, sed quia non potest. Quod et Abraham ille denotávit, dicens: Magnus inter nos et vos hiátus existit, ádeo ut nec voléntes pertransire, trajicere possent.

℟. Hæc est virgo. [112].

Lectio viii.

ITE autem ad vendéntes, et émite vobis. Qui porro vendunt? Qui paupérie premúntur. Ubi ergo isti reperiúntur? In hac sólummodo vita. Hic ergo, non ibi, quærèndi sunt. Vides, quam magnas ab inópibus merces negotiémur? Si hos tollas, magnam nostræ salútis spem evertisti. Hic igitur óleum colligéndum est; ut ibi, cum tempus fúerit, parátum nobis adsit. Non enim illud tempus, sed hoc congregatiónis est. Noli igitur in deliciis, luxu, inaníque glória frustra consúmere quæ habes; cum multo tibi óleo ibi opus futúrum sit. His auditis illæ recessérunt, sed nihil utilitátis inde consecútæ sunt; quia non hic, sed ibi venditóres ólei quærébant. Nec diviti prófuit ádeo misericórdem ibi fuisse, ut et de abséntibus frátribus sollícitus esset, qui, dum víveret, jacéntem in porta paúperem præteríbat.

℟. Média nocte. [112].

Die 7. Novembris.

In Festo

S. Willibrordi, Episcopi et Confessoris, primi Archiepiscopi Ultrajectensis, Apostoli Belgii et vicinarum partium, patroni tum generatim Episcopatuum horum omnium, tum speciatim Archidiœcesis Ultrajectensis ac Diœcesium Harlemensis, Daventriensis et Middelburgensis.

Duplex primæ classis cum octava.

Ad Vesperas.

Ant. Sicut luna plena, in médio infidelitátis nébulæ, beátus Willibrórdus cæléstis grátiæ fax illúxit.

Digitized by Google

Psalmi ex primis vesperis de communi apostolorum, [2].

Ant. Annos natus trigínta tres, caritáte actus apostólica, ad conversiónem géntium accíngitur.

Ant. Cum úndecim méntis unius sóciis Ultrajécti ádpulit: a duce Pipíno benígne excéptus, a sancto Sérgio papa archiepíscopus consecrátus est.

Ant. Genti Frisonum a Deo destinátus apóstolus, omnes illíus regiónis pópulos Christo aggregávit, allelúja.

Ant. Post multiplices militiæ cæléstis agónes ad supérnæ remuneratiónis præmia, quæ tota mente spectábat, assúmitur.

Capitulum et hymnus de communi confessoris pontificis, [57].

℣. Ora pro nobis, sancte Willibrórde. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Magnificat, *Antiph.* O doctor et póntifex et virtútum ópifex! o lampas caritátis! qui erránti ac sitiénti pópulo viam fontémque monstrásti: adésto pater méritis; oves pastor dírige; et fide illibátos fac Christo præsentári.

Oratio.

DEUS, qui beátum Willibrórdum pontificem ad prædicándum géntibus glóriam tuam destináre dignátus es, ut perféctam filiórum Dei adoptiónem reciperent: da nobis, quæsumus, ejus intercessióne perseveránter in tua voluntáte famulátum; ut in diébus nostris mérito et número pópulus tibi sérviens augeátur. Per Dóminum nostrum.

Et non fit ulla commemoratio extra diem dominicam.

Ad Matutinum.

Invitatorium et hymnus de communi, [58].

In I. Nocturno.

Ant. Necdum natus sanctus Willibrórdus divínæ electiónis præságia promériit.

Psalmi nocturnorum de eodem communi, [59].

Ant. In salútem génitus plurimórum, sacris lítteris erudiéndus tráditur.

Ant. Sapiéntia crescens cum ætáte, dum studet soli placére Deo, accéptus est et homínibus.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Lectiones Laudémus viros gloriósos, *de eodem communi, secundo loco*, [70].

℟. I. Sanctus Willibrórdus adhuc puer a religiósis parèntibus monastério sacris lítteris imbuéndus

Digitized by Google

tráditur; * Ubi nihil audíret nisi sancta, nihil vidéret nisi honésta.

℣. In sortem Dómini vocátus, mónachum profésus est. Ubi nihil.

℟. II. Arctióris vitæ et sanctæ prædicatiónis æstuans desidério, cum licéntia abbátis Hibérniam pétiit: * In virum perfectum formándus.

℣. Ubi inter eximios sacræ religiónis ac doctrinæ magistros multórum doctor populórum eruditus est. In virum.

℟. III. Annos natus triginta tres, dum flamma fidei crésceret in péctore, * Cum úndecim mentis unius sóciis iter apostólicum in Fránciam dirigit: * Ut infidelitáte excæcátos pópulos luce evangélica illustráret.

℣. De proximórum salúte continuo sollícitus, caritáte impúlsus apostólica. Cum Glória. Ut.

In II. Nocturno.

Ant. Studiosissime loca singula percúrrens, suáve jugum Dómini fidéliter evangelizávit.

Ant. Pipini Francórum princípis et pópuli fidélis précibus ánnuens, a sancto Sérgio papa consecrátur episcopus Frisonum.

Ant. Divina visióne præmónitus summus póntifex auctum benedictióne remíttit in Frísiam.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Lectio iv.

BEATUS Willibrórdus in Northúmbria, regni Angliæ provincia, natus est. Pater ejus Wilgisus, ex Saxónibus ortus, póstea mónachus factus, sanctitáte ac miráculis cláruit. Mater pietáte insignis, cum de nocte per visum nova luna ei osténsa esset, quæ usque ad plenilúnium crescens repentino casu in os ejus delápsa ómnia interióre luce repléret, de divina nascitúri filii ad converténdas gentes electióne cælitus edócta est. Ablactátus autem monastérii Ripénsis frátribus erudiéndus tráditur; ubi pietáte et sacris disciplinis institútus mónachus et cléricus factus est. Vigésimum annum attingens arctióris vitæ desidério cum abbátis licéntia Hibérniam petit; ubi sub venerabilibus Dei sacerdótibus Egbérto et Wigbérto per duódecim annos sacris litteris óperam dedit. Annos vero natus triginta tres présbyter factus, et animárum zelo æstuans, a sancto Egbérto abbáte dirèctus, cum úndecim ejúsdem instítúti sóciis Ultrajécti áppulit;

Digitized by Google

ubi fidem cathólicam plantáre aggréssus est. Sed a Radbódo Frisonum rege et súbditis ejus pagánis rémoram passus, ad ducem Pipínum Herstállum ábiit in Fránciam, a quo benígne suscéptus ob singulares ánimi dotes, pro obtinénda benedictióne apostólica Romam ad Sérgium primum papam directus est.

℟. Angélica revelatióne admónitus póntifex beátum Willibrórdum suscépit cum gaúdio, et archiepiscopáli dignitáte decorátum * Ad opus evangélii cum apostólica benedictióne remísit.

℣. Fidei, religiónis, et sapiéntiæ plenitúdinem in eo agnóscens póntifex. Ad opus.

Lectio v.

PONTIFEX divino mónitus oráculo eum honorifice excipiens, impósito Clémentis nómine archiepiscopum Ultrajecténsem consecrávit; et sacris reliquiis donátum cum apostólica benedictióne remísit in Fránciam. Ubi a Pipíno duce cum summa veneratióne suscéptus, inter conservos suos viros apostólicos dignitáte primus hábitus est. Et post disseminátam in finibus Fránciæ fidem, spreta barbáricæ gentis crudelitáte, Radbódo Frisiæ et Ongéndo Dániæ régibus christiáno nómini infestissimis intrépide prædicávit. Cujus constántiam admiráti reges eum cum honóre ad Pipínum ducem remisérunt. Tum vir apostólicus óperi evangélico instans plúrimos ad Christum convértit, qui fidei fervóre excitáti patrimónia sua offerébant. Unde mox ædificátis ecclésiis, ad evangélii prædicatiónem et sacramentórum administratiónem sacerdótes per singula loca constituit. Post mortem vero Pipíni ducis filius ejus Cárolus Martéllus contra bárbaros strénue pugnávit, per quem devicto inter céteros hostes Radbódo rege sanctus Willibrórdus Ultrajécti sedem archiepiscopálem firmávit. Ubi collécta synodo, præsséntibus sanctis Svidbérto coepiscopo, Wiróne Deirórum, ac Plechélmo Casæ cándidæ in Anglia episcopis, constituit, ut celebrióres conciónatóres, et qui erant in clero præstantióres, ad vicina loca delegaréntur. Unde beátum Winfridum, qui póstea Bonifácius dictus in episcopátu succéssor ejus fuit, in Germániam destinávit. Ipse vero cum sóciis constánter evangelizans, innumerábilem pópulum cum miraculórum

Digitized by Google

glória ad Christi fidem convértit.

℟. Genti Frisonum a Deo destinátus apóstolus cunctas inde vetústi erróris ténebras éxpulit: * Omnes illius regiónis pópulos evangélica luce perfúdit.

℣. Dómino cooperánte et sermónem confirmánte sequéntibus signis. Omnes.

Lectio vi.

CAROLUS Martéllus sanctitáte ac labóribus beáti Willibrórdi archiepiscopi commótus, eídem post Pipínum patrem ad peccáta sua abluénda Ultrajecténsem civitátem cum ómnibus appendíciibus liberáliter donávit. Quam donatiónem multi póstea imperatóres confirmárunt et auxérunt. Sub hujus ducis patrocínio plúrimas Bélgicas provincias evangélica luce perfúdit. Tandem longa venerábilis ætáte, octuagenárius, post multíplices militiæ cæléstis agónes, anno Christi septingentésimo trigésimo sexto, die séptima novembris, ad supérnæ remuneratiónis præmia assúmitur. Corpus ejus Epternáci diœcésis Trevirénsis, in monastério quod in honórem sancti Benedicti fundáverat, sepúltum est; ubi usque in hodiérnum diem miráculis claret. Holländi, Zelándi, Frísii, Transisaláni et notábilis Brabántiæ ac Flándriæ pars, cum tota diœcési Ultrajecténsi, eum ut apóstolum colunt: episcopátus étiam Harleménsis a primæva sua institutióne eum in patrónum assúmsit.

℟. Crescébat in dies singulos fidélium número per prædicatiónem viri Dei: * Qui fídei fervóre pleni patrimónia sua illi offerébant.

℣. Constrúctis inde ecclésiis præficiens presbyteros, non cessábat confluéntes ad se turbas suavíssima adhortatióne docére. Qui. Glória. Qui.

In III. Nocturno.

Ant. Beátus Willibrórdus, cum idólum confríngeret, a custóde simulácri cæsus, lædi non pótuit.

Ant. Divino præsídio et dilectióne vallátus, non cessábat laboráre pro Dómino.

Ant. Longa venerábilis ætáte, post multíplices militiæ cæléstis agónes, ad Dóminum anhelábat.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Lectiones de homilia sancti Gregorii: Léctio sancti evangélii, *ut in communi confessoris pontifícis*, [66].

℟. VII. Cernens suos commilitiónes sitis ardórem gráviter ferre, pósitis humi

Digitized by Google

génibus rogábat Dóminum: * Ut, qui ingráto quondam pópulo aquam produxit de petra, diléctis suis fámulis fontem produceret de terra arenósa.

℣. Ad preces sacerdótis Dei fons sapóris dulcissimi pródiit ex sábulo. Ut qui.

℟. VIII. Longa venerábilis ætáte, post multiplices militiæ cæléstis agónes, beátus Willibrórdus, * Ad supérnæ remuneratiónis præmia, quo tota mente suspirábat, assúmitur.

℣. Cujus beáta ánima a sanctórum spirituum agminibus in cæléste regnum introdúci méruit. Ad supérnæ. Glória. Ad supérnæ.

Ad Laudes

ET PER HORAS.

Ant. Lætétur eccléstia beáti Willibrórdi gloriósis illustráta méritis.

Psalmi de dominica, 18.

Ant. Beátus Willibrórdus, a Deo destinátus géntium apóstolus, bárbaros jugo Christi súbdidit, et in gente Frisónica dilatávit términos evangélii.

Ant. Beatus póntifex ubique cæléstis munitióne vallátus, cunctas vetústi erróris ténebras ábstulit; omnémque pópulum divino lúmine illustrávit.

Ant. Ob conversiónem géntium omnis spiritus benedicat Dóminum.

Ant. Felix ánima tanti præsulis, quæ collectis dives animárum manipulis, cum principe pastórum glorióse corúscat, allelúia.

Capitulum et hymnus de communi, [69].

℣. Ora pro nobis, sancte Willibrórde. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Benedictus, *Antiph.* Quam fulgent beáti Willibrórdi gloriósa mérita, qui gentem bárbaram ad suáve jugum Dómini continua labórum instántia indúxit. O sanctissima ánima, quæ collectis animárum millibus gloriósa hódie in pace quiévit, quam angelórum exércitus cum exultatióne evéxit in cælum, allelúja.

Oratio.

DEUS, qui beátum Willibrórdum pontificem ad prædicándum géntibus glóriam tuam destináre dignátus es, ut perféctam filiórum Dei adoptiónem reciperent: da nobis, quæsumus, ejus intercessióne perseverántem in tua voluntáte famulátum; ut in diébus nostris mérito et número pópulus tibi sérviens augeátur. Per Dóminum nostrum.

Ad Horas.

Antiphonæ de laudibus. Capitula et responsoria brevia de communi confessoris pontificis, [69].

Digitized by Google

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis. Loco ultimi psalmi dicitur psalmus Meménto, Dómine, David. [69].

Ad Magnificat, Antiph. Sancte pater Willibrórde, gregem tuum dirige: réspice de cælo fluctuántes in hoc mari túrbido; tuísque précibus ac méritis gloriósis libera nos de naufrágio.

Deinde fit commemoratio de octava omnium Sanctorum, ut in primis vesperis hujus festi, 448.

Die 12. Novembris.

In Festo
S. Lebuini, Presbyteri et Confessoris.

Duplex.

Omnia de communi [79], *præter sequéntia.*

Ad Vesperas.

Antiphonæ de laudibus.

Ad Magnificat, Antiph. Quasi ignis effúlgens in médio géntium, beátus Lebuinus concílium Sáxonum ingréssus est; et príncipes eórum ad Christi fidem salutíferam invítans, divínis coruscatiónibus mentes illustrávit.

Oratio ex laudibus.

In I. Nocturno.

Ant. Beátus Lebuinus a juventúte sua dilexit sapiéntiam: et amátor factus est formæ illius.

Psalmi ex communi, [80].

Ant. Apprehéndens disciplínam Dómini, sacerdotáli órdine decorátus est, et in messem evangélicam cum beáto Marcellíno descéndit.

Ant. Ego crucis signo, non clípeo protéctus aut gálea, gentílium cœtum penetrábo secúrus.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. cap. 39.

SAPIENTIAM ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsídis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bona enim et mala in hóminibus tentábit.

℟. Beátus Lebuinus ab ineúnte ætáte viam prudéntiæ ingréssus * Máximam divínæ grátiæ prærogativam proméruit.

℣. Amávit sapiéntiam et exquisívit eam a juventúte sua; amátor factus formæ illius. Máximam.

Digitized by Google

Lectio ii.

COR suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delictis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: et ipse tamquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino: et ipse diriget consílium ejus et disciplínam, et in absconditis suis consiliábitur.

℟. In sortem Dómini adscríptus ecclesiásticis se consecrávit officiis: * Et in simplicitáte cordis sui hæreditátem Dómini proféssus est.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei: tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Et in simplicitáte.

Lectio iii.

IPSE palam fáciet disciplínam doctrinæ suæ et in lege testaménti Dómini gloriábitur Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit ecclésia.

℟. Plantátus in domo Dómini beátus Lebuinus sacerdotális órdinis sacraménto insignítus est: * Et per impositiónem mánuum presbytérii copiósam grátiam recépit.

℣. Dedit illi Dóminus spíritum virtútis et dilectiónis, ad prædicándum géntibus evangélium suum. Et per impositiónem. Glória Patri. Et per impositiónem.

In II. Nocturno.

Ant. Legatióne fúngimur; tamquam Deo exhortánte per nos, obsecrámus pro Christo: reconciliámini Deo.

Ant. Dura cervice gentiles impetum fecérunt in eum. At ille tránsiens illæsus per médium illórum ibat.

Ant. Ecce legátus summi Dei venit ad nos, mandáta vitæ ac salútis ætérnæ déferens.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Lectio iv.

LEBUINUS, in Anglia honéstis paréntibus natus, ab infántia non mediocre sanctitátis spécimen dedit; et futúram ánimi benignitátem nóminis ómine prænotávit. Deo enim et hominibus carus, ingénio

Digitized by Google

dócilis, ánimo mitis, pauper spíritu, méritis dives, religiosórum quorúmdam hortátu hábitum monásticum indúit. In quo Deo et ecclésiæ ita militávit, ut céteros morum castitáte et sciéntia præcéderet et majóribus officiosíssime paréret. In annis pubertátis lasciviéntem carnem rigóre disciplínæ edómuit. Memor quoque in divínis litteris scriptum esse: Qui amat periculum, períbit in illo, a viduárum virginúmque visitatiónibus et familiaritáte multum abhórruit.

℟. In messem evangélii vocátus a Deo beátus Lebuínus sanctum Gregórium episcopum ádiit, a quo cum beáto Marcellíno in Transisalániam dirèctus * Verbum Dei cum ingénti fructu disseminávit.

℣. Extrúxit ibi duo oratória, in quibus vigiliárum ac missárum vota pro pópuli salúte offerébat. Verbum Dei.

Lectio v.

POSTQUAM vir Dei sibi et doctrínæ jam diu institísset, desidério salútis proximórum mirabíliter accénsus, exémplo sancti Willibrórdi pontifícis ad eósdem labóres se accínxit. Eo témpore beátus Gregórius cáthedram episcopálem Ultrajécti regébat, dignus tantis anteces-sóribus succéssor. Cui cum beátus Lebuínus consília sua exposuísset, ille gavísus in Dómino cum cum benedictióne ad locum Isalæ flúvio vicínum sibi ad hoc divínitus designátum misit, áddito illi sócio beáto Marcellíno. Ubi magnos fructus et animárum manípulos collégit, extrúcto ibídem dúplici oratório: in quorum majóre vir Dei quotídie vigiliárum et missárum vota pro salúte pópuli Dómino offerébat.

℟. Beátus Lebuínus, spíritu sancto ducénte, Sáxonum concílium ingréssus, dixit: * Præterire néqueo, quod ipse rex, deus ac dóminus meus, Jesus Christus, mihi agéndum præcépit.

℣. Martyrii desidério flagrans, ait: Dóminus mihi adjútor: non timébo quid fáciat mihi homo. Præterire néqueo.

Lectio vi.

CUM vero parátus sibi gentílium insídias divíno mónitu declinásset, tanto alácrior paulo post ad labóres evangélicos revérsus et martyrii desidério flagrans, concílium príncipum hábitu sacerdotáli, crucem cum evangélii códice gestans, fórtiter ingréssus refutáta idololatría ad veram unius Dei fidem eos cohortátus est.

Digitized by Google

Cum autem illi præacútis súdibus eum impéterent, Deo protegénte illæsus ovásit. Inde ad erudiéndam plebem convérsus, plúrimos in ovile Dómini aggregávit. Dénique a Dómino ad ætérna præmia vocátus, pridie Idus Novémbris in portu Daventriénsi defúnctus, ibidem sepúltus est. Gentiles autem sancti viri corpus triduo quærêntes, ut illud contumélia afficerent, nequáquam reperire potuérunt. Cujus sepultúræ locus fuit occúltus, donec urgénte sancto Albrico beátus Ludgérus illuc proféctus et a sancto Lebuino per visum mónitus illum invénit et extrúcta désuper basilica honorávit. Quæ primo a Bernúlpho, episcopo Ultrajecténsi, ex bonis ecclésiæ sancti Salvatóris collégio canonicórum honoráta, deinde a Paulo quarto pontifice máximo in cathedrálem ecclésiam erécta est.

℟. Hábitu sacerdotáli ornátus ac crucis vexillum mánibus gestans, assúmsit evangélium Dei; * Et convéntum príncipum cum zelo ingréssus * Jesu Christi fidem ac glóriam libera voce prædicávit.

℣. Intuebántur vultum ejus quasi vultum ángeli, et non póterant resistere sapiéntiæ et spiritui qui loquebátur. Et convéntum. Glória Patri. Jesu Christi.

In III. Nocturno.

Ant. Si legátos hóminum ad nos missos cum honóre suscépimus, hunc Dei legátum cum honóre suscipiámus.

Ant. Poténtiam suam ostêndit Deus, cum legátum suum de mánibus nostris tam mirabiliter eripuit.

Ant. Beátus Lebuinus superáto gentilium furóre sedem Dómino parávit in corde pópuli credéntis.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *cap. 12.*

In illo témpore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Elibro de Continentia, cap. 7.

Universaliter continéntia nobis opus est, ut declinémus a malo: ut autem faciámus bonum, ad áliam vidétur virtútem, hoc est justitiam, pertinére. Hoc nos ádmonet sacer psalmus, ubi légimus: Declina a malo, et fac bonum. Quo autem fine ista faciámus, mox áddidit, dicens:

Digitized by Google

Quære pacem et séquere eam. Pax enim perfécta tunc erit nobis, quando natúra nostra creatóri suo inseparabiliter cohærénte nihil nobis repugnábit ex nobis. Hoc et ipse Salvátor vóluit, quantum mihi vidétur, intélligi, ubi ait: Sint lumbi vestri præcincti et lucérnæ ardéntes. Quid est lumbos accingere? Libídinem coercére; quod est continéntiæ: lucérnas vero ardéntes habére, est bonis opéribus lucére atque fervére; quod est justítiæ. Neque tácuit, quo fine ista faciámus, addéndo atque dicéndo: Et vos símiles hóminibus expectántibus dóminum suum, quando véniat a núptiis.

℟. In médio gentílium beátus Lebuínus quasi tuba exaltávit vocem suam, et elevávit signum Dómini Jesu Christi, dicens: * Simulácra vestra hóminum figménta sunt, quæ nulli possunt auxiliári: unus est vobis Deus coléndus, qui fecit cælum et terram.

℣. Si pœniténtiam agéntes baptizáti fuéritis, a peccátis liberábit vos Deus, et ætérnæ beatitúdinis hærédes efficiet. Simulácra.

Lectio viii.

CUM enim vénerit Dóminus, nos remunerábit, quod continúimus nos ab his quæ appetivit cupiditas, et ea quæ imperávit cáritas fécimus; ut in ejus perfécta et sempitérna pace sine ulla mali contentióne et cum summa boni delectióne regnémus. Verum in hac bona hóminis et bene a bono cóndita institutáque natúra nunc bellum est; quóniam salus nondum est. Languor sanétur, pax est. Languórem istum culpa méruit, natúra non hábuit: quam culpam, per lavácrum regeneratiónis Dei grátia fidélibus jam remísit; sed sub ejúsdem médici mánibus adhuc natúra cum suo languóre confligit. In tali autem pugna sánitas erit tota victória: nec temporária sánitas, sed ætérna; ubi non solum finiátur hic languor, verum étiam defectus nullus oriátur.

℟. Ecce legátus summi Dei venit ad nos, mandáta vitæ ac salútis ætérnæ déferens. * Vidéte, ne repellántes eum præmuntiátam vobis núminis iram experiámini.

℣. Omnipotens est enim ille, qui eum de mánibus nostris tam mirabiliter liberávit. Vidéte. Glória Patri. Vidéte.

Lectio ix.

PROPTER quod allóquitur justus ánimam suam et dicit: Bénedic, ánima mea, Dóminum, et noli

Digitized by Google

oblivísci omnes retributiónes ejus: qui propítius fit ómnibus iniquitátibus tuis, qui sanat omnes languóres tuos. Propítius fit iniquitátibus dando indulgéntiam; sanat languóres dando continéntiam. Illud factum est in baptísmate confiténtibus; hoc fit in agóne certántibus, in quo a nobis noster per ejus adjutórium vincéndus est morbus. Etiam nunc illud fit, quando exaudímur, dicéntes: Ne nos inferas in tentatiónem. Unusquísque enim tentátur, sicut ait apóstolus Jacóbus, a concupiscéntia sua abstráctus et illéctus. Contra quod vítium medicinále póscitur adjutórium ab illo, qui potest omnes hujúsmodi sanáre languóres.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes
ET PER HORAS.

Ant. Beátus Lebuínus, Christi legátus, ad infidélem pópulum quasi tuba exaltávit vocem suam, et elevávit signum Dómini.

Psalmi de dominica, 18.

Ant. Sacérdos Christi, evangeliórum librum et crucis vexíllum gestans mánibus, concílium princípum ingréssus est, dicens: Convertímini a simulácris et reconciliámini Deo.

Ant. Si pœniténtiam agéntes baptizáti fuéritis, Deus vos ætérnæ beatitúdinis hærédes efficiet.

Ant. Gentiles præacútis súdibus impetum fecérunt in eum: sed Deo protegénte evásit illæsus, allelúja.

Ant. Surréxit Lebuínus e médio géntilium, Christum annúntians: et verba ejus quasi fácula ardébant.

Capitulum, hymnus et versus de communi, [90].

Ad Benedictus, *Antiph.* Beátus Lebuínus sacerdotáli hábitu decórus concílium princípum fórtiter ingréssus est, dicens: Simulácra vestra hóminum figménta sunt; convertímini ad serviéndum Deo vivénti.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui nobis per beátum Lebuínum confessórem glóriam tuam manifestáre dignátus es: ejus, quæsumus, intercessióne custódi in nobis ópera misericórdiæ tuæ, ut stábili fide et caritáte perfécta in confessióne tui nóminis perseverémus. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio octavæ S. Willibrordi.

Ad Horas.

Antiphonæ de laudibus. Capitulum et responsoria brevia de communi, [91].

Digitized by Google

In II. Vesperis.

Antiphonæ de laudibus. Capitulum et hymnus ex communi, [79]. ℣. Justum deduxit. [91].

Ad Magnificat, Antiph. Martyrii desidério æstuans beátus Lebuínus inter média inimicórum prorumpébat ágmina, et gloriabátur in cruce Dómini nostri Jesu Christi, dicens: In hoc salus, vita et resurréctio nostra est; per quem salváti et liberáti sumus.

Deinde fit commemoratio S. Didaci, 493. *Et octavæ S. Willibrordi: Ant.* Sancte pater Willibrórde, gregem tuum dirige; réspice de cælo fluctuántem in hoc mari túrbido, tuisque précibus ac méritis gloriósis líbera nos de naufrágio.

℣. Ora pro nobis.

Oratio. Deus, qui beátum Willibrórdum. 27*

Die 14. Novembris.

In die Octava Sancti Willibrordi.

Duplex.

Omnia ut in festo, præter sequentia.

Lectiones primi nocturni de scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

BEATI patris nostri Willibrórdi labóres evangélicos Deus váriis miráculis illustrávit. Cum enim Waláchriam, Zelándiæ insúlam, ad prædicándum verbum Dei fuísset ingréssus, et in pago West-Capel idólum Hérculis, gentilibus religiósum, divino zelo confringeret, ab idóli custóde injúriam ultúro áceriter gládio caput percússus, ísdem non pótuit. Custos vero eódem die a malo dæmone obséssus póstea misere intériit. Símiliter et álius quídam in sanctum blasphémus repentina morte córruit. Vastum nemus innúmeris idólis dicátum, exórto ad ejus preces ventórum et inundatiónum marisímpetu, pénitus evértit. Vini módicum, tam in vase, quam in váriis lagénis, sæpius multiplicávit; et ex eódem bibéntes sanitáti restituit. Sitiénti quoque pópulo in Waláchria fontem aquæ dulcis de terra arenósa produxit. Aquæ étiam a se benedictæ aspersióne, post oblátum pro infirmis Missæ sacrifícium, pestiléntiam fugávit; et diábolum loco insidiántem abégit. Ita Deum, quem sibi scopum præfixerat, contínuo auxílio ac protectióne semper hábuit adjutórem.

℟. Angélica. 29*.

Lectio v.

PROPHETÆ étiam dono excélluit. Cum enim

Digitized by Google

Pipínum, Cároli Martélli fílium, patrem Cároli magni, baptizáret, infántem illum sublímem valde ac gloriósum et præcedéntibus ómnibus Francórum dúcibus majórem fore prædixit. Tandem vero sanctus Willibrórdus, omni dignitáte præclárus, statúra decens, vultû honorábilis, fácie venústus, corde lætus, consilio sápiens, ore jucúndus, móribus compósitus, in omni ópere Dei strénuus, patiéntia invíctus, caritáte flagrantíssimus, et in evangélica messe ditíssimus, cum beátam creatóri reddidísset ánimam, in cælo appáruit gloriósus, et in terra miráculis cláruit. Quidam enim ex ejus discípulis oratióni inténtus vidit ánimam sanctíssimi patris, cum magna lúminis claritáte et cónsona canéntium laude, ab angélicis exercítibus ad cælórum regna portári. Multi quoque ex frátribus super lectum, in quo obíerat, admirábile quoddam lumen vidérunt, et suavíssimi odóris fragrántiam expérti sunt. Corpus ejus cum psalmis et hymnis et omni honóre in sarcóphago marmóreo cónditum est; qui cum minor tegéndo córpori invenirétur, divína virtúte súbito extênsus fuit.

℟. Genti Frisonum. 30*.

Lectio vi.

Ad sepúlcrum ejus múlier septénni parálysi gravíssime cruciáta devóte orans mirabíliter sanáta est. Adoléscens étiam contínuo membrórum tremóre ac nervórum dissolutióne multóties ánimæ deliquia pátiens ad sancti viri corpus addúctus súbito conváluit. Diáconus quidam crucem áuream, quam sanctus ad pectus deférre solébat, furátus, et de crímine accusátus, aliquóties péjerans, orántibus frátribus per mérita viri Dei ante mortem crímen apéruit, crucem ábditam osténdit, et súbito divína ultióne punítus exspirávit. Per unctiónem ólei, quod supra corpus sancti lucére solébat, plúrimi infírmi curáti sunt. Pœniténtes quoque circulis férreis more tum consuéto circúmdati ad ecclésiam ejus veniéntes, ruptis vínculis in signum accéptæ peccatórum remissiónis, súbito se solútos sentiéntes lætáti sunt. In cujus rei fídem circuli ídem in ecclésia pendéntes religióse servántur. Nos autem, fratres, beati patris nostri memóriam devóte recolêntes, et éxitum conversatiónis ejus sédulo intuéntes, imitémur fidem, sectémur pietátem, vestígia sequámur; ut ad eámdem beatitúdinis metam

Digitized by Google

ipso duce feliciter perveniámus.

℟. Crescébat in dies. 30*.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. cap. 27.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo quidam péregre proficíscens vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

De homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 9 in evangelia, 7.

Sciendum vero est, quod nullus ab hac talénti acceptióne secúrus est Nullus namque est, qui veráciter dicat: taléntum minime accépi; non est unde ratiónem réddere cogar. Talénti enim nómine cuilibet, étiam páuperi, hoc ipsum reputábitur, quod vel minimum accépit. Alius namque accépit intelligéntiam: prædicatiónis minstérium debet ex talénto. Alius terrénam substántiam accépit; erogatiónem talénti debet ex rebus. Alius nec intelligéntiam internórum, nec rerum afflUéntiam accépit, sed tamen didicit artem qua páscitur; ipsa ars ei in talénti acceptióne reputábitur. Alius nihil horum assecútus est, sed tamen fortásse locum familiaritátis apud divitem méruit; taléntum profécto familiaritátis accépit. Si ergo nihil pro indigéntibus lóquitur, pro talénti retentióne damnátur.

℟. Cernens suos. 30*.

Lectio viii.

Habens igitur intellectum, cúret ne táceat. Habens rerum affluéntiam, vigilet, ne a misericórdiæ largitáte torpéscat. Habens artem qua régitur, magnópere stúdeat, ut usum et utilitátem illius cum próximo partiátur. Habens alloquéndi locum apud divitem, damnatiónem pro reténto talénto tímeat, si, cum váleat, non apud eum pro paupéribus intercédat. Tantum quippe ab unoquóque nostrum ventúrus judex éxiget, quantum dedit. Ut ergo de talénti sui ratiónibus redeúnte Dómino quisque sit secúrus, cum timóre quotidie penset, quod accépit.

℟. Longa venerábilis. 31*.

Lectio ix.

Ecce namque jam judex juxta est, ut ille, qui péregre proféctus est, rédeat. Quasi péregre quippe ábiit, qui de hac terra, in qua natus est, longe discéssit. Sed profécto revértitur, ut de talénti ratiónes ponat: quia, si a bona actióne torpéscimus, de

Digitized by Google

ipsis donis, quæ cóntulit, nos districtius judicábit. Considerémus igitur quæ accépimus, atque in eórum erogatióne vigilémus. Nulla nos a spirituáli ópere terréna cura impédiat; ne, si in terra talèntum abscónditur, talènti dóminus ad iracúndiam provocétur. Piger enim servus, cum jam judex culpas exáminat, talèntum de terra levat. Quia sunt plerique, qui se tunc a terrénis desidériis vel opéribus súbtrahunt, quando jam per animadversiónem júdicis ad ætérnum supplícium trahúntur. Ante ergo de ponénda talènti nostri ratióne vigilémus, ut, cum jam judex ad feriéndum imminet, lucrum nos, quod fécimus, excúset.

Te Deum laudámus.

In laudibus et secundis vesperis commemoratio octavæ S. Lebuini.

Commemorationes
sive suffragia sanctorum Patronorum.

De SS. Willibrordo et Bonifacio.

Ad Vesperas, Antiphona. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta; et dedit illis glóriam sempitérnam; quorum doctrina fulget eccléSia, ut sole luna.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Laudes, Antiphona. Hi sunt viri misericórdiæ, quorum justítiæ non accepérunt oblivióném: cum sémine eórum pérmanent bona; hæréditas sancta nepótes eórum.

℣. Exultábunt sancti in glória: ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio.

QUÆSUMUS cleméntiam tuam, omnipotens Deus: ut beatórum pontificum tuórum Willibrórdi et Bonifácii aliorúmque sanctórum, qui nos viam veritátis docuérunt, mérita gloriósa nos prótegant; et tuis ímpetrent obedíre mandátis.

In cathedrali ecclesia Harlemensi de **S. Bavone** *Conf.*

Ad Vesperas, Antiphona. Bavo pater et patróne, prece blanda Jesum mone, ut nos servos érust, et tuto portu státuat.

Ad Laudes, Antiphona. Bavo, pastor et patróne, tu pro nobis in agóne cum cæléSti concióne apud Deum ádvoca.

℣. Ora pro nobis, sancte Bavo. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bavónis confessóris tui, patróni nostri, méritis et intercessióne lætificas: concéde propítius; ut, qui tua per eum beneficia póscimus, dono tuæ grátiæ consequámur.

Suffragium de **S. Begga** *in vesperis et laudibus pro Begginarum curiis.*

Ant. Begga, mater pietátis, spéculum humilitátis, ad profectum sanctitátis gregem tuum dirige.

℣. Ora pro nobis, sancta mater Begga. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

INTERVENIAT, quæsumus Dómine, pro nobis apud tuam cleméntiam sancta Begga mater nostra: ut illius intercessióne tibi digne famulári, et in tuo amóre consúmi mereámur.

KALENDARIUM.

Die		*pag.*
	September.	
1.	S. Werenfridi, Confessoris. Semiduplex.	1*
	October.	
1.	S. Bavonis, Confessoris, Cathedralis Ecclesiæ Harlemensis Patroni titularis. Duplex primæ classis cum octava.	4*
2.	Die secunda infra octavam S. Bavonis. Semid.	11*
3.	Die tertia infra octavam S. Bavonis. Semidupl.	13*
5.	Die quinta infra octavam S. Bavonis. Semid.	16*
8.	In octava S. Bavonis. Duplex.	19*
3.	SS. duorum Ewaldorum Fratrum, Presbyterorum et Martyrum.	22*
12.	S. Wilfridi, Episcopi et Confessoris.	23*
21.	SS. Ursulæ et Sociarum Virginum et Martyrum. Duplex.	24*
	November.	
7.	S. Willibrordi, Episcopi Confessoris, primi Archiepiscopi Ultrajectensis. Duplex primæ classis cum octava.	26*
12.	S. Lebuini, Presbyteri et Confessoris. Duplex.	32*
14.	In octava S. Willibrordi. Duplex.	38*
	Commemorationes sive suffragia SS. Patronorum.	41*

Digitized by Google

Missae Propriae Sanctorum Archidioecesis Coloniensis,

a S. Rituum Congregatione approbatae, Auctoritate Illmi ac Rmi Archiepiscopi Coloniensis denuo impressae.

Digitized by Google

Typis Societatis S. Joannis Evangel. — Tornaci [Belg.]

Digitized by Google

Joannes

SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ SUB TITULO S. LAURENTII IN VIMINALI

Presbyter Cardinalis de Geissel,

MISERATIONE DIVINA ET S. SEDIS APOSTOLICÆ GRATIA ARCHIEPISCOPUS COLONIENSIS, EJUSDEM SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ LEGATUS NATUS ETC., ETC.

Admodum reverendo ac dilecto Clero Nostro salutem in Domino.

ECCLESIA nostra Coloniensis, etsi Romanæ fidelis filia merito semper appellata, propria tamen in divinis rebus peragendis antiquitus servabat nonnulla festa, ritus, cæremonias, quibus tamquam præcipuis quibusdam antiquitatis et sanctitatis notis, salva unitate, singulariter erat decorata. Decurrentibus autem sæculis, cum in sacris libris ex privato cujuslibet arbitrio multa immutarentur, illud evenit, ut singulæ Archidiœceseos Nostræ Ecclesiæ in offerendo incruento Sacrificio, Horisque canonicis persolvendis, non solum a Romano ritu magis magisque discederent, sed etiam inter se ipsas valde discreparent.

Quibus licentiis acriter reprehensis, Prædecessor Noster Hermannus V. in Provinciali Concilio a. 1536. celebrato (parte II. cap. 11.) Breviarium et Missale Coloniense reformari jussit, eum in modum, "ut amputatis tantum superfluis, et quæ superstitiosius invecta videri possint, ea tantum, quæ dignitati Ecclesiæ et priscis institutis consentanea fuerint, relinquantur."

Huic vero fas non fuit, opus desideratum ad finem perducere. Itaque Successor Adolphus III. p. m. in Synodo a. 1548. convocata decretum edidit: "Ut si quæ in sacræ Missæ officium vel Horas canonicas inutilia, aut quæ parum ad pietatem conferrent, hac ætate irrepsissent, ea repurgarentur atque ad veterum et probatissimorum codicum fidem restituerentur."

Cui decreto ut satisfieret, primus Salentinus a. 1577., dein le Ferdinandus a. 1626., Archiepiscopi Prædecessores Nostri p. m., Breviarium et Missale Coloniense omni studio et labore reformatum et ad usum Romanum magis accommodatum in lucem ediderunt. Restituentes siquidem Breviarium et Missale Coloniense, quantum id temporum ingeniorumque conditio ferebat, ad pristinam normam et sanctorum Patrum regulas, etiam illud consecuti sunt, ut ad Romanum ritum propius accederent. Quod quidem unice in votis habebant. "Non rara,"

Digitized by Google

inquit idem Ferdinandus, " Nos cura sollicitat, ut hæc Nostra Archiepiscopalis Ecclesia in Missa et communibus Officii divini cæremoniis et horariis precibus illi Ecclesiæ, quæ est Mater et Magistra ceterarum omnium, conformetur; cum non possit non esse valde selectum, eximium et singulare, quod illa recipit, quæ a Spiritu Sancto certius et fidelius gubernatur, et omnium nationum studiis et industria excolitur et juvatur." (In Præfatione Proprii ab Archiepiscopo Ferdinando editi.) Maximilianus Henricus vero item Prædecessor Noster p. m. in Statutis Synodalibus a. 1662. evulgatis (parte I. tit. III.§ 10.) de hac re ita loquitur : " Nos cum eamdem hanc Ecclesiæ catholicæ concordiam exoptemus, ac multum arbitremur ad Christifidelium pietatem promovendam profuturum, si uno et eodem orandi psallendique externo et publico ritu Deus semper laudetur et invocetur, supra memoratis Decessoris Nostri Ferdinandi Archiepiscopi decretis ac statutis inhærentes, vel eo impensius adhortamur omnes ac singulos Civitatis et Diœcesis Nostræ Ecclesiasticos, Sæculares et utriusque sexus Regulares, tam Nostræ jurisdictioni subjectos, quam ab ea quoquomodo exemptos, qui ad Horas canonicas decantandas seu legendas obligantur, ut deinceps non diversa, sed unum idemque Breviarium et Missale Romanum, ex Decreto sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, Pii V. jussu editum, deinde Clementis VIII., postremo Urbani VIII. auctoritate recognitum recipiant."

Pio horum Antistitum desiderio dum nonnulli tam Sæculares, quam Regulares obsecundantes paulatim Romanum Officium assumpsissent, dolenter accidit, ut SS. Patronorum Coloniensis Nostræ Ecclesiæ, quibus præcipua veneratio debetur, officia et cultus ab ipsis prorsus negligerentur. Idcirco idem Prædecessor Noster Ferdinandus p. m. divinæ gloriæ et Sanctorum cultus promovendi studio, aliorumque Germaniæ Episcoporum pio exemplo permotus, ne pietas erga Tutelares Civitatis et Diœcesis Nostræ Patronos apud eos, qui Romano utuntur Breviario ac Missali, exstingueretur : Manuale quoddam, usui Romano accommodatum, typis vulgandum curavit, quo sola propria SS. Patronorum Civitatis et Diœcesis Coloniensis Officia et Missæ continerentur. (Statut. Synod. Max. Henr. parte I. Tit. III.)

Similiter prædictus Maximilianus Henricus Prædecessor Noster p. m. postquam omnes paterne adhortatus est, ut Romanum Breviarium et Missale recipiant, iisdem injunxit, ut præter Rubricas et regulas in illo præscriptas, etiam eas, quæ in propriis prædictis sanctorum Patronorum Coloniensium Officiis et Missis continerentur, diligenter observarent. (Ibidem.)

Nos vero Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, atque eamdem in rebus sacris peragendis unitatem et concordiam promovere cupientes, postquam intelleximus exemplaria Proprii Breviarii ac Missalis hucusque edita, nec sufficere numero Ecclesiarum Sacerdotumque, qui in Archidiœcesi Nostra

Digitized by Google

ritum sequuntur Romanum, nec etiam omnia complecti, quæ in Coloniensi ritu inveniuntur propria, quæque Romano convenienter possunt aptari : in usum harum Ecclesiarum ac Sacerdotum novum componendum esse censuimus Romani Missalis et Breviarii Supplementum, sive Proprium Coloniense, in quo non solum Officia et Missæ Sanctorum in Nostra Archidiœcesi singulariter excultorum, ad probatorum auctorum fidem correctæ, ponerentur, sed etiam plures cæremoniæ ritusque particulares ac imprimis cantus ab antiquissimis temporibus in offerendo Sacrificio observatus, suavis quidem ac devotus et tam Clero quam populo apprime carus. Ad singulas autem Præfationes unam tantum cantus Coloniensis formam scilicet solemnem in hoc Supplementum assumpsimus, omisso cantu dominicali ac feriali, ut in cantandis Præfationibus cantus Romanus tamquam regula ac norma servetur, cui tantum pro solemnioribus festis cantus solemnis Coloniensis, magis modulatus artificiosusque, tamquam decoris et splendoris cultus divini augmentum accedat.

Opus a viris per Nos ad id deputatis compositum, atque a Nobis approbatum, Sacrorum Rituum Congregationi examinandum transmisimus, quæ, cunctis accurate perpensis, illud vidit approbatione dignum, Nobisque remisit cum litteris sequentis tenoris :

" De resumenda in Archidiœcesi Coloniensi Liturgia Romana imprimis sollicitus Emus et Rmus Dominus Cardinalis Joannes de Geissel, Archiepiscopus Coloniensis, Clero et Fidelibus sibi commissis acceptissimum fore perspexit, si in Kalendario Diœcesano pristinam honorificam sedem pergerent retinere Cœlites illi, quos a vetustis sæculis Fideles ipsi solemni cultu, ceu singulares ad Deum Patronos celebrare consueverunt. Piis ejusmodi votis permotus idem Rmus Dominus Cardinalis, nedum Kalendarium perpetuum ad usum Diœcesis suæ reformare et ita concinnare studuit, ut singula Diœcesana Festa in eo affigeret, verum etiam ex probatis fontibus desumere adlaboravit Officia propria et Missas a Clero suo in hujusmodi Festis persolvendas."

" Ne vero in negotio gravissimo, quod probe norat juxta Ecclesiasticas Leges supremo Sedis Apostolicæ judicio reservari, quidquam auctoritate propria decernere videretur : pro ea, qua præstat erga ipsam Sanctam Sedem filiali reverentia et obsequio, Exemplar manuscriptum tum confecti a se Kalendarii, tum Proprii Officiorum et Missarum Sanctissimi Domini Nostri Pii Papæ IX. sanctioni proposuit, humillimis additis precibus, ut singula approbare dignaretur."

" Examen hujus exemplaris Sanctitas Sua Sacrorum Rituum Congregationi committere dignata est, quæ omnibus mature, accurateque perpensis, tum Kalendarium perpetuum, tum Proprium Officiorum atque Missarum probari posse censuit, attamen sub modo et forma in ipso Exemplari cura Sacræ Congregationis adnotatis."

Digitized by Google

"Quam porro Sacræ Congregationis sententiam, referente subscripto Secretario, quum Sanctissimus idem Dominus in omnibus ratam habuerit et confirmarit : clementer indulsit, ut idem Kalendarium et Proprium Officiorum atque Missarum sub modo et forma prædictis ab universo Clero Archidiœcesis Coloniensis tam in Horis canonicis persolvendis quam in Missis celebrandis perpetuo servetur, injuncto onere, ut postquam idem Proprium juxta in eo adnotatas correctiones et observationes fuerit typis commissum, duplex authenticum Exemplar ab Emo Archiepiscopo Colonien. ad Sacrorum Rituum Congregationem illico transmittatur. Contrariis non obstantibus quibuscumque."

Die 27. Novembris 1856.

C. Epísc. Albán. Card. Patrizi,
S. R. C. PRÆF.

H. CAPALTI, S. R. C. SECRET.

Quibus peractis, opus summa Sanctæ Apostolicæ Sedis auctoritate approbatum atque omni ex parte absolutum, admodum reverendo et dilecto Clero Nostro tradimus, iisque qui Romano ritui se jam addixerunt vel in futurum se addicent, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, ut, sepositis veteribus hujus Proprii Officiorum ac Missarum Exemplaribus, deinceps in recitandis Horis canonicis ac Missis celebrandis novum hoc Proprium una cum Breviario et Missali Romano teneant et sequantur.

Dum igitur cum universali Ecclesia eadem forma ac ritu unanimi voce Deum coletis, Festa celebrabitis, Sanctos invocabitis, simul tamen speciali cultu prosequimini tot Martyres, qui in nostra Archidiœcesi pro fide Christi gloriose occubuerunt, tot beatos Præsules, qui eam sapientissime gubernarunt, tot Sanctos, qui eam vel omnium virtutum splendore ornarunt, vel ditarunt corporum suorum venerandis Reliquiis. Quorum certamina, labores virtutesque quotidie præ oculis habentes, atque intercessionem apud Dominum implorantes, et vos, ut speramus, tantorum Majorum digni eritis imitatores, et Deus largiori manu divinam super nos effundet gratiam, per quam Clerus Populusque hujus Nostræ Archidiœcesis crescat in fide, caritate, omnique virtutum genere in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, cui sit honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Datum Coloniæ in festo S. Materni, Protoepisc. Coloniensis, die 13. Septembris 1857.

✠ Joannes Card. de Geissel,
ARCHIEP. COLONIENSIS.

Digitized by Google

Kalendarium.

Januarius.

1. CIRCUMCISIO DOMINI. *dupl. ii. cl.*
2. Oct. S. Stephani. *dupl. Comm.* Oct. S. Joannis et SS. Innocentium.
3. Octava S. Joannis Apost. *dupl. Comm.* Oct. SS. Innocentium.
4. Octava SS. Innocentium. *dupl.*
5. Vigilia Epiphaniæ. *semid. Comm.* S. Telesphori Papæ et Mart.
6. **Epiphania Domini** *dupl. i. cl.* cum Octava.
7. De Octava Epiphaniæ.
8. De Octava.
9. De Octava.
10. De Octava.
11. De Octava. *Commem.* S. Hygini Papæ et Martyris.
12. De Octava.
13. Octava Epiphaniæ. *dupl.*
* Dom. II. post Epiph. FESTUM SS. NOMINIS JESU. *dupl. ii. cl.*
14. S. Hilarii Episcopi, Confess. et Ecclesiæ Doct. *dupl. Commem.* S. Felicis Presbyteri et Martyris.
15. S. Pauli primi Eremitæ. *dupl. Comm.* S. Mauri Abb.
16. S. Marcelli Papæ et Martyris. *semidupl.*
17. S. Antonii Abbatis. *dupl.*
18. **Cathedra S. Petri Romæ.** *dupl. maj. Comm.* S. Pauli Apostoli et S. Priscæ Virginis et Martyris.
19. S. Canuti Regis, Martyris. *semidupl. ad libit. Commem.* SS. Marii, Marthæ, Audifacis et Abachum Martyrum.
20. SS. Fabiani et Sebastiani Martyrum. *dupl.*
21. S. Agnetis Virg. et Mart. *dupl. Comm.* S. Patrocli Mart.
22. SS. Vincentii et Anastasii Martyrum. *semidupl.*
23. **Desponsatio B. M. V.** *dupl. majus. Commem.* S. Joseph et S. Emerentianæ Virginis et Martyris.
24. S. Timothei Episcopi et Martyris. *dupl.*
25. **Conversio S. Pauli.** *dupl. majus. Comm.* S. Petri Apost. et S. Popponis Abbatis.
26. S. Polycarpi Ep. et Mart. *dupl. Comm.* S. Projecti Ep. et Mart.
27. S. Joannis Chrysostomi Ep., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
28. S. Agnetis secundo.
29. S. Francisci Salesii Ep., Conf. et Eccl. Doct. *dupl. Comm.* S. Aquilini Mart. et S. Valerii Ep. et Conf.
30. S. Martinæ Virg. et Mart. *semid. Comm.* S. Aldegundis Virg.
31. S. Petri Nolasci Confessoris. *dupl.*

Digitized by Google

Februarius.

1. S. Ignatii Ep. et Mart. *dupl. Comm.* S. Brigidæ Virg.
2. PURIFICATIO B. M. V. *dupl. ii. class.*
3. S. Blasii Episcopi et Martyris.
4. S. Andreæ Corsini Episcopi et Confessoris. *dupl.*
5. S. Agathæ Virginis et Martyris. *dupl.*
6. S. Titi Ep. et Conf. *dupl. Comm.* S. Dorotheæ Virg. et Mart. et SS. Amandi et Vedasti Episcoporum et Confessorum.
7. S. Romualdi Abbatis. *dupl.*
8. S. Joannis de Matha Confessoris. *dupl.*
9. S. Cyrilli Episc. Alexandrini, Conf. et Eccl. Doct. *dupl. Commem.* S. Apolloniæ Virginis et Martyris.
10. S. Scholasticæ Virginis. *dupl.*
11. SS. Viginti sex Martyrum Japonensium. *dupl.* (d. f. e 5. Febr.)
12. S. Raymundi de Pennafort Conf. *semid.* (dies fixa e 23. Jan.) *Commem.* S. Benedicti Anianensis, Abbatis.
13. SS. Septem Fundatorum Ord. Servor. B. M. V. *dupl.* (dies fixa ex 11. huj.)
14. S. Valentini Presbyteri et Martyris.
15. SS. Faustini et Jovitæ Martyrum.
16. S. Julianæ Virginis et Martyris.
17. Translatio S. Benigni Presbyteri et Martyris.
18. S. Simeonis Episcopi et Martyris.
19.
20. S. Eucherii Episcopi et Confessoris.
21.
22. **Cathedra S. Petri Antiochiæ.** *dupl. majus. Commem.* S. Pauli Ap.
23. S. Petri Damiani Ep., Conf. et Eccl. Doct. *dupl. Comm.* Vigil.
24. S. MATHIÆ APOSTOLI. *dupl. ii. class.*
25.
26.
27.
28.

* Feria vi. post Cineres. **Festum Orationis D. N. J. C. in monte Oliveti.** *dupl. majus.*

* Feria vi. post Dominicam i. Quadragesimæ. **Commemoratio Passionis D. N. J. C.** *dupl. majus.*

* Feria vi. post Dominicam ii. Quadragesimæ. **Festum Sacratissimæ Spineæ Coronæ.** *dupl. majus.*

In Anno bissextili Februarius est dierum 29, *et Festum S. Mathiæ celebratur* 25. *Februarii, et bis dicitur* sexto Kalendas, *id est die* 24. *et die* 25., *et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem : ut si in Januario littera Dominicalis fuit* A, *mutetur in præcedentem, quæ est* g, *etc. et littera* f *bis servit :* 24 *et* 25.

Digitized by Google

Martius.

1. S. Suitberti Episcopi et Confessoris. *dupl.*
2.
3. S. Cunigundis Imperatricis, Virginis.
4. S. Casimiri Conf. *semid. Comm.* S. Lucii Papæ et Mart.
5.
6.
7. S. Thomæ de Aquino Conf. et Eccl. Doct. *dupl. Commem.* SS. Perpetuæ et Felicitatis Martyrum.
8. S. Joannis de Deo Confessoris. *dupl.*
9. S. Franciscæ Viduæ. *dupl.*
10. SS. Quadraginta Martyrum. *semidupl.*
11.
12. S. Gregorii Papæ, Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
13.
14. S. Mathildis Reginæ, Viduæ.
15.
16. **S. Heriberti Archiepiscopi et Confessoris ac primi Electoris Coloniensis.** *dupl. majus.*
17. S. Patritii Episcopi et Confessoris. *dupl.*
18. S. Cyrilli Episc. Hierosolymitani, Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
19. **S. Joseph Conf., Patroni secundarii Archidioec.** *dupl. i. cl.*
20. S. Gertrudis Virg. *semid.* (dies fixa e 17. huj.)
21. S. Benedicti Abbatis. *dupl. maj.*
22.
23.
24. **S. Gabrielis Archangeli.** *dupl. maj.* (d. f. e 18. Mart.)
25. ANNUNTIATIO B. M. V. *dupl. ii. class.*
Si Festum hoc occurrat post Sabbatum ante Dominicam Palmarum, transfertur pro choro et foro in Feriam ii. post Dominicam in Albis, et quodcumque Festum tunc incidens transfertur.
26. S. Ludgeri Episcopi et Confessoris. *dupl. maj.*
27.
28.
29.
30.
31.

* Feria vi. post Dom. iii. Quadrag. : **Festum Sacratissimæ Sindonis D. N. J. C.** *dupl. majus.*

* Feria vi. post Dom. iv. Quadrag. : **Festum Quinque Plagarum D. N. J. C.** *dupl. majus.*

* Feria vi. post Dominicam Passionis : **Festum Septem Dolorum B. M. V.** *dupl. majus.*

Aprilis.

1.
2. S. Francisci de Paula Confessoris. *dupl.*
3. S. Mariæ Ægyptiæ. *dupl.* (dies fixa ex hesterna.)

Digitized by Google

4. S. Isidori Episc., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
5. S. Vincentii Ferrerii Confessoris. *dupl.*
6. B. Julianæ Cornelionensis, Virg. *dupl.*
7. B. Hermanni Josephi Confessoris. *dupl.*
8.
9.
10.
11. S. Leonis I. Papæ, Confessoris et Eccl. Doct. *dupl.*
12.
13. S. Hermenegildi Martyris. *semidupl.*
14. S. Justini Mart. *dupl. Comm.* SS. Tiburtii, Valeriani et Maximi Martyrum.
15.
16.
17. S. Aniceti Papæ et Martyris.
18.
19. S. Leonis IX. Papæ et Confessoris. *semidupl.*
20.
21. S. Anselmi Episc., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
22. SS. Soteris et Caji Pontificum et Martyrum. *semidupl.*
23. S. Georgii Martyris. *dupl.*
24. S. Fidelis a Sigmaringa Martyris. *dupl.*
25. S. MARCI EVANGELISTÆ. *dupl. ii. class.*
26. SS. Cleti et Marcellini Pont. et Martyrum. *semidupl.*
27. B. Petri Canisii Conf. *dupl*
28. S. Pauli a Cruce Conf. *dupl. Commem.* S. Vitalis Mart.
29. S. Petri Martyris. *dupl.*
30. Translatio S. Quirini Martyris. *dupl.*

* Feria vi. post Dominicam in Albis : FESTUM LANCEÆ ET CLAVORUM D. N. J. C. *dupl. ii. class.*

* Feria iv. post Dominicam iii. post Pascha : PATROCINIUM S. JOSEPH CONFESSORIS. *dupl. ii. class.*

Maius.

1. SS. PHILIPPI ET JACOBI APOSTOLORUM. *dupl. ii. cl. Comm.* S. Walburgis Virginis.
2. S. Athanasii Episc., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
3. INVENTIO S. CRUCIS. *dupl. ii. cl. Comm.* SS. Alexandri, Eventii et Theoduli Martyrum atque S. Juvenalis Episc. et Conf.
4. S. Monicæ Viduæ. *dupl.*
5. S. Pii V. Papæ et Confessoris. *dupl.*
6. **S. Joannis ante portam Latinam.** *dupl. majus.*
7. S. Stanislai Episcopi et Martyris. *dupl.*
8. **Apparitio S. Michaelis Archangeli.** *dupl. majus.*
9. S. Gregorii Nazianzeni Ep., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
10. S. Antonini Episcopi et Confessoris. *dupl. Commem.* SS. Gordiani et Epimachi Martyrum.
11. S. Catharinæ Senensis Virg. *dupl.* (dies fixa e 30. Apr.)

Digitized by Google

12. SS. Nerei, Achillei et Domitillæ Virginis atque Pancratii Martyrum. *semidupl.*
13. S. Servatii Episcopi et Confessoris. *dupl.*
14. S. Gerardi Episc. et Conf. *semidupl.* (d. f. e 27., olim 23. Apr.) *Commem.* S. Bonifacii Martyris.
15.
16. S. Joannis Nepomuceni Martyris. *dupl.*
17. S. Paschalis Baylon Confessoris. *dupl.*
18. S. Venantii Martyris. *dupl.*
19. S. Petri Cœlestini Papæ et Conf. *dupl. Comm.* S. Pudentianæ Virg.
20. S. Bernardini Senensis Confessoris. *semidupl.*
21. S. Ubaldi Ep. et Conf. *semid.* (dies fixa e 16. Maji.)
22.
23.
24. **Festum B. M. V. titulo Auxilium Christianorum.** *dupl. maj.*
25. S. Gregorii VII. Papæ et Confessoris, *duplex. Commem.* S. Urbani Papæ et Martyris.
26. S. Philippi Nerii Conf. *dupl. Comm.* S. Eleutherii Papæ et Mart.
27. S. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Virginis. *semiduplex. Commem.* S. Joannis Papæ et Martyris.
28. S. Augustini (Cantuar.) Episc. et Conf. *duplex. Commem.* S Germani et Episcopi Confessoris.
29. S. Maximini Episcopi et Confessoris.
30. S. Felicis Papæ et Martyris.
31. S. Angelæ Mericiæ Virg. *dupl. Comm.* S. Petronillæ Virg.

Junius.

1.
2. SS. Marcellini, Petri atque Erasmi Martyrum.
3.
4. S. Francisci Caracciolo Confessoris. *dupl.*
5. S. Bonifacii Episcopi et Martyris. *dupl.*
6. S. Norberti Episcopi et Confessoris. *dupl.*
7.
8. S. Medardi Episcopi et Confessoris.
9. SS. Primi et Feliciani Martyrum.
10. S. Maurini Abbatis et Martyris. *semidupl.*
11. **S. Barnabæ Apostoli.** *dupl. majus.*
12. S. Joannis a S. Facundo Confessoris. *duplex. Commem.* SS. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii Martyrum.
13. S. Antonii de Padua Confessoris. *dupl.*
14. S. Basilii Magni Episc., Conf. et Eccl. Doct. *dupl.*
15. S. Margaritæ Reginæ Scotiæ, Vid. *semid.* (dies fixa e 10. Jun.) *Comm.* SS. Viti, Modesti atque Crescentiæ Martyrum.
16. S. Bennonis Episcopi et Confessoris. *dupl.*
17.

Digitized by Google

18. SS. Marci et Marcelliani Martyrum.
19. S. Julianæ de Falconeriis Virg. *dupl. Commem.* SS. Gervasii et Protasii Mart.
20. S. Silverii Papæ et Martyris.
21. S. Aloysii Gonzagæ Conf. *dupl. Comm.* S. Albani Mart.
22. S. Albini Mart. *semid. Comm.* S. Paulini Ep. et Conf.
23. Vigilia.
24. **Nativitas S. Joannis Baptistæ.** *dupl. i. cl.* cum Octava.
25. S. Guilielmi Abbatis. *dupl. Commem.* Octavæ.
26. SS. Joannis et Pauli Martyrum. *dupl. Comm.* Octavæ.
27. De Octava Nativitatis S. Joannis.
28. S. Leonis II. Papæ et Conf. *semid. Comm.* Octavæ et Vigiliæ.
29. **SS. Petri et Pauli Apostolorum.** *dupl. i. class.* cum Oct. *Commem.* Omnium SS. Apostolorum.
30. Commemoratio S. Pauli Apostoli. *dupl. maj. Commem.* S. Petri Apost. et Octavæ S. Joannis.
* Feria vi. post Octavam SS. Corporis Christi : **Festum SS. Cordis D. N. J. C.** *dupl. i. cl.*

Julius.

* Dominica i. Julii : FESTUM PRETIOSISSIMI SANGUINIS D. N. J. C. *dupl. ii. class.*
1. Octava Nativitatis S. Joannis Baptistæ. *dupl. Commem.* Octavæ Apostolorum.
2. VISITATIO B. M. V. *dupl. ii. cl.* cum Octava. *Commem.* SS. Processi et Martiniani Martyrum.
3. De Octava SS. Apostolorum. *Comm.* Oct. Visitationis.
4. S. Udalrici Episcopi et Confessoris. *dupl. Comm.* Octavæ SS. Apostolorum et Visitationis.
5. SS. Cyrilli et Methodii Pontificum et Conf. *dupl. Comm.* Octavæ Apostolorum et Visitationis.
6. Octava SS. Apostolorum Petri et Pauli. *dupl. Commem.* Octavæ Visitationis.
7. De Octava Visitat. *Commem.* S. Willibaldi Ep. et Conf.
8. S. Elisabeth Reginæ Portugalliæ, Viduæ. *semid. Comm.* Octavæ Visitationis et SS. Chiliani et sociorum Martyrum.
9. Octava Visitationis. *duplex. Comm.* SS. MM. Gorcomiensium.
10. SS. Septem Fratrum et SS. Rufinæ ac Secundæ Mart. *semid.*
11. S. Agilolphi Episcopi et Mart. *duplex. Commem.* S. Pii Papæ et Martyris.
12. S. Joannis Gualberti Abbatis. *duplex.*
13. S. Anacleti Papæ et Martyris. *semidupl.*
14. S. Bonaventuræ Episc., Conf. et Eccles. Doct. *dupl.*
15. S. Henrici Imperatoris Confessoris. *dupl.*
16. **B. M. V. de Monte Carmelo.** *dupl. majus.*

Digitized by Google

17. S. Alexii Confessoris. *semidupl.*
18. S. Arnoldi Confessoris. *dupl. Commem.* SS. Symphorosæ cum septem filiis Martyribus atque S. Arnulphi Episcopi et Confessoris.
19. S. Vincentii a Paulo Confessoris. *duplex.*
20. S. Hieronymi Æmiliani Confessoris. *dupl.*
21. SS. Naboris et Felicis Martyrum. *semidupl.* (dies fixa e 12. Julii.) *Commem.* S. Praxedis Virginis.
22. S. Mariæ Magdalenæ. *dupl.*
23. TRANSLATIO SS. TRIUM REGUM. *dupl. ii. cl.* (*intra Civitat. Colon.* cum Octava.) *Commem.* S. Liborii Ep. et Conf. *in Missis priv. tantum.*
24. S. Apollinaris Episc. et Mart. *dupl.* (dies fixa ex hest.) *Commem.* Vigiliae et S. Christinæ Virg. et Mart.
25. S. JACOBI APOST. *dupl. ii. cl. Comm.* S. Christophori Mart.
26. S. ANNÆ MATRIS B. M. V. *dupl. ii. cl.*
27. S. Pantaleonis Martyris, *semid. Commem.* SS. Septem Dormientium Martyrum.
28. SS. Nazarii et Celsi Martyrum, Victoris Papæ et Martyris ac Innocentii Papæ et Conf. *semidupl.*
29. S. Marthæ Virg. *semid. Comm.* SS. Felicis Papæ, Simplicii, Faustini et Beatricis Martyrum et S. Lupi Ep. et Conf.
30. *In Civitate Coloniensi :* Octava Translationis SS. trium Regum. *dupl. Comm.* SS. Abdon et Sennen Mart.
In Diœcesi vero : S. Margaritæ Virg. et Mart. *semidupl.* (dies fixa e 20 Julii.) *Comm.* SS. Abdon et Sennen Mart.
31. S. Ignatii Conf. *dupl. Commem.* S. Germani Ep. et Conf.

Augustus.

1. **S. Petri ad Vincula,** *dupl: maj. Comm.* S. Pauli Apost. et SS. Machabæorum Martyrum.
2. S. Alphonsi Mariæ de Liguori Episc., Conf. et Eccl. Doct. *duplex. Commem.* S. Stephani Papæ et Martyris.
3. Inventio S. Stephani Protomartyris. *semidupl.*
4. S. Dominici Confessoris. *dupl. maj.*
5. **Dedicatio B. M. V. ad Nives,** *duplex majus. Commem.* S. Afræ Martyris.
6. **Transfiguratio Domini.** *dupl. maj. Commem.* SS. Xysti Papæ, Felicissimi et Agapiti Martyrum.
7. S. Cajetani Conf. *dupl. Comm.* S. Donati Ep. et Mart.
8. SS. Cyriaci, Largi et Smaragdi Mart. *semidupl. Commem.* S. Famiani Conf.
9. *In Civitate Coloniensi :* S. Margaritæ Virg. et Mart. *semidupl.* (dies fixa e 20 Julii.) *Comm.* Vigiliæ et S. Romani Martyris.
In Diœcesi vero : S. Camilli de Lellis Conf. *dupl.* (dies fixa ex 18 Jul.) *Comm.* Vig. et S. Romani Martyris.
10. S. LAURENTII MARTYRIS. *dupl. ii. cl.* cum Octava.

Digitized by Google

11. **Divisio SS. Apostolorum.** *dupl. maj. Commem.* Octavæ et SS. Tiburtii et Susannæ Martyrum.
12. S. Claræ Virg. *dupl. Comm.* Octavæ et S. Euplii Mart.
13. SS. Hippolyti et sociorum Martyrum. *semid. Commem.* Octavæ et S. Cassiani Martyris.
14. De Octava. *Commem.* Vigiliæ et S. Eusebii Conf. (*In Civit. Coloniensi*) : S. Camilli de Lellis Conf. *duplex.* (dies fixa ex 18 Jul.) *Commem.* Oct. S. Laurent., Vig. et S. Eusebii Conf.
15. **Assumptio B. M. V.** *dupl. i. cl.* cum Octava.
Si hoc Festum non venerit in Dominica, juxta Breve Leonis Papæ xii. d. d xi. Dec. 1828. *transferendum est in Dominicam infra Octavam, ita ut eo ipsa die Officium et Missa, tanquam Festum illud suo loco motum non fuerit, celebrentur, facta in Officio et Missa Commemoratione Dominicæ, Festum S. Joachim hoc casu celebratur die xv. Augusti.*
* Dominica infra Oct. Assumpt. s. JOACHIM CONF. *dupl. ii. cl.*
16. S. Hyacinthi Conf. *dupl. Commem.* Octavæ Assumptionis et Octavæ S. Laurentii atque S. Rochi Conf.
17. Octava S. Laurentii. *dupl. Comm.* Octavæ Assumptionis.
18. S. Helenæ Imperatricis, Viduæ. *dupl. Commem.* Octavæ et S. Agapiti Martyris.
19. De Octava.
20. S. Bernardi Abbatis et Eccl. Doct. *dupl. Comm.* Octavæ.
21. S. Joannæ Franciscæ Viduæ. *dupl. Commem.* Octavæ.
22. Octava Assumptionis. *duplex. Commem.* SS. Timothei, Hippolyti et Symphoriani Martyrum.
23. S. Philippi Benitii Confessoris. *dupl.*
24. S. BARTHOLOMÆI APOSTOLI. *dupl. ii. class.*
25. S. Ludovici Regis, Conf. *semid. Comm.* S. Genesii Mart.
26. S. Zephyrini Papæ et Martyris. *Commem.* SS. Irenæi et Abundii Martyrum.
27. S. Josephi Calasanctii Confessoris. *dupl.*
28. S. Augustini Episcopi, Confess. et Eccles. Doct. *duplex. Commem.* S. Hermetis Martyris.
29. **Decollatio S. Joannis Baptistæ.** *dupl. majus. Commem.* S. Sabinæ Martyris.
30. S. Rosæ Virg. Limanæ. *dupl. Comm.* SS. Felicis et Adaucti MM.
31. S. Raymundi Nonnati Confessoris. *duplex. Commem.* S. Paulini Episcopi et Martyris.

September.

* Dominica i. Septembris : FESTUM SS. ANGELORUM CUSTODUM. *dupl. ii. class.* cum Octava. (e 2 Octobris.)
1. S. Ægidii Abbatis. *Comm.* SS. duodecim Fratrum MM.
2. S. Stephani Regis, Confessoris. *semidupl.*
3. S. Remacli Episcopi et Confessoris.

Digitized by Google

4.
5. S. Laurentii Justiniani Episc. et Conf. *semidupl.*
6.
7. S. Reginæ Virginis et Martyris.
8. NATIVITAS B. M. V. *dupl. ii. class.* cum Octava. *Comm.* S. Adriani Martyris.

Si hoc Festum non venerit in Dominica, juxta Breve Leonis Papæ xii. d. d. xi. Dec. 1828. *transferendum est in Dominicam infra Octavam, ita ut ea ipsa die Officium et Missa, tamquam Festum illud suo loco motum non fuerit, celebrentur, facta in Officio et Missa Commemoratione Dominicæ. Et tunc Festum Nominis B. M. V. celebratur in Dominica sequente, nulla Commemoratione facta de die Octava Nativitatis ejusdem B. M. V.*

* Dom. infra Oct. : **Festum SS. Nominis B. M. V.** *dupl. majus.*

9. De Octava *Commem.* S. Gorgonii Martyris.
10. S. Nicolai de Tolentino Conf. *dupl. Commem.* Octavæ.
11. De Octava. *Commem.* SS. Proti et Hyacinthi Mart.
12. De Octava.
13. S. MATERNI PROTOEPISCOPI COLONIENSIS ET CONF. *dupl. ii. cl.*
14. **Exaltatio S. Crucis.** *dupl. majus. Commem.* Octavæ.
15. Octava Nativitatis B. M. V. *dupl. Commem.* S. Nicomedis Martyris.

* Dominica iii. Septembris : **Festum Septem Dolorum B. M. V.** *dupl. majus.*

16. SS. Cornelii et Cypriani Pontificum et Martyrum. *semid. Commem.* SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani Martyrum.
17. S. Lamberti Episcopi et Martyris. *dupl.*
18. S. Josephi a Cupertino Confessoris. *dupl.*
19. SS. Januarii Episcopi et sociorum Martyrum. *dupl.*
20. SS. Eustachii et soc. Martyrum. *dupl. Comm* Vigiliæ.
21. S. MATTHÆI APOSTOLI ET EVANGELISTÆ. *dupl. ii. class*

* Dominica post Festum S. Matthæi. **Dedicatio Eccles ae Metropolitanæ.** *dupl. i. cl.* (*In Civitate Coloniensi* cum Octava.)

22. S. Thomæ a Villanova Episcopi et Confessoris. *dupl.*
23. S. Lini Papæ et Mart *semid. Comm.* S. Theclæ Virg. et Mart.
24. **B. Mariæ V. de Mercede.** *dupl. majus.*
25. Impressio Stigmatum S. Francisci Conf. *dupl.* (d. f. e 17. Septembris.)
26. SS. Mauritii et soc. Mart. *semid.* (d. f. e 22. Septembris.) *Comm.* SS. Cypriani et Justinæ Mart.
27. SS. Cosmæ et Damiani Martyrum, *semidupl.*
28. S. Wenceslai Ducis et Martyris. *semidupl.*
29. DEDICATIO S. MICHAELIS ARCHANGELI. *dupl. ii. class.*
30. S. Hieronymi Presbyteri, Confessoris et Eccl. Doctoris. *dupl. Commem.* S. Leopardi Martyris.

Digitized by Google

October.

* Dom. i. Octobris : **Festum SS. Rosarii B. M. V.** *duplex ii. classis.*
1. S. Remigii Ep. et Conf. *semidupl. Comm.* **S. Bavonis Conf.**
2.
3. SS. Ewaldorum Martyrum. *semidupl.*
4. S. Francisci Confessoris. *dupl. maj.*
5. SS. Placidi et sociorum Martyrum.
6. S. Brunonis Confessoris. *dupl. Commem.* SS. Thyrsi et sociorum Martyrum et S. Fidis Virginis.
7. S. Marci Papæ et Conf. *Comm.* SS. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apuleji Martyrum.
8. S. Birgittæ Viduæ. *dupl.*
* Dominica ii. Octobris. **Festum Maternitatis B. Mariæ V.** *duplex majus.*
9. SS. Dionysii, Rustici et Eleutherii Martyrum. *semid.*
10. SS. GEREONIS, VICTORIS, CASSII, FLORENTII ET SOC. MARTYRUM. *dupl. ii. cl.*
11. B. Brunonis Archiepiscopi Colon. et Conf. *dupl.*
12. S. Francisci Borgiæ Conf. *semidupl.* (d. f. e 10. Oct.)
13. S. Eduardi Regis Confessoris. *semidupl.*
14. S. Callisti Papæ et Martyris. *dupl.*
15. S. Teresiæ Virginis. *dupl.*
* Dom. iii. Octobris : **Festum Puritatis B. M. V.** *dupl. maj.*
16. S. Eliphii Martyris, *semidupl. Comm.* S. Galli Abbatis.
17. S. Hedwigis Viduæ. *semidupl.*
18. S. LUCÆ EVANGELISTÆ. *dupl. ii. class.*
19. S. Petri de Alcantara Confessoris. *dupl.*
20. S. Joannis Cantii Confessoris. *dupl.*
21. **SS. Ursulæ et sociarum Virg. et Mart.** *dupl. maj.* (*In Civit. Colon. i. cl.* cum Octava et transfertur ad Dominicam.) *Comm.* S. Hilarionis Abb.
22. SS. Maurorum Mart. *semid.* (d. f. e 15. Oct.) *Comm.* S. Cordulæ Virginis et Martyris.
23. S. SEVERINI EPISCOPI COLON. ET CONF. dupl. ii. cl.
24. S. Evergisli Episcopi Colon. et Mart. *dupl.*
25. **S. Raphaelis Archangeli.** *dupl. majus.* (d. f. ex hesterna) *Commem.* SS. Crispini et Crispiniani Martyrum.
26. SS. Chrysanthi et Dariæ Mart. *semid.* (d. f. ex hest.) *Commem.* S. Evaristi Papæ et Martyris.
27. Vigilia. (*In civit. Colon. tantum* : De Octava SS. Ursulæ et sociarum Martyrum. *semid. Commem.* Vigil.)
28. SS. SIMONIS ET JUDÆ APOSTOLORUM. *dupl. ii. classis.* (*In Civitat. Colon. tantum : Commem.* diei Octavæ SS. Ursulæ et sociarum Martyrum.)
29.

Digitized by Google

30. (*In Civit. Colon.* quando Festum SS. Ursulæ et sociarum transfertur, die 29 et 30. Octobris fit de Octava.)
31. S. Wolfgangi Episc. et Conf. *duplex. Commem.* Vigiliæ et S. Quintini Martyris.

November.

1. **Omnium Sanctorum.** *dupl. i. cl.* cum Octava.
* Dominica post Festum Omnium Sanctorum : **Patrocinium B. M. V.** *dupl. majus.*
2. Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum. *duplex.* et de Octava omnium Sanctorum, *semidupl.*
3. S. Huberti Episc. et Conf. *dupl. Comm.* Octavæ.
4. S. Caroli Episcopi et Confessoris. *dupl. Comm.* Octavæ et SS. Vitalis et Agricolæ Martyrum.
5. De Octava.
6. De Octava. *Commem.* S. Leonardi Abbatis.
7. S. ENGELBERTI ARCHIEPISCOPI COLON. ET MART. *duplex ii. classis. Commem.* S. Willibrordi Episcopi et Conf. (in MM. priv. tant.)
8. Octava Omnium Sanctorum. *dupl. Commem.* SS. quatuor Coronatorum Martyrum.
9. Dedicatio Basilicæ Salvatoris. *dupl. Comm.* S. Theodori Mart.
10. S. Andreæ Avellini Conf. *dupl. Commem.* SS. Tryphonis, Respicii et Nymphæ Mart.
11. S. Martini Ep. et Conf. *dupl. Comm.* S. Mennæ Mart.
* Dominica post Festum S. Martini : **Dedicatio omnium Ecclesiarum Archidioec.** (*excepta Ecclesia Metropol.*) *dupl. i. class.* cum Octava.
12. S. CUNIBERTI ARCHIEPISC. COLON. ET CONF. *dupl. ii. classis.*
13. S. Didaci Confessoris. *semid. Comm.* S. Brictii Episc. et Conf.
14. S. Josaphat Episc. et Mart. *dupl.*
15. B. Alberti Magni Episc. et Conf. *dupl.*
16. S. Gertrudis Virginis. *dupl.* (d. f. ex hest.)
17. S. Gregorii Thaumaturgi Episc. et Conf. *semidupl.*
18. Dedicatio Basilicarum SS. Petri et Pauli. *dupl.*
19. S. Elisabeth Viduæ. *dupl. Comm.* S. Pontiani Papæ et Mart.
20. S. Felicis de Valois Confessoris. *dupl.*
21. **Præsentatio B. M. V.** *dupl. majus.*
22. S. Cæciliæ Virginis et Martyris. *duplex.*
23. S. Clementis Papæ et Martyris. *dupl. Commem.* S. Felicitatis Martyris.
24. S Joannis a Cruce Confessoris. *dupl. Commem.* S. Chrysogoni Martyris.
25. S. Catharinæ Virginis et Martyris. *duplex.*
26. S. Leonardi a Portu Mauritio Conf. *duplex. Comm.* S. Petri Alexandrini Episc. et Mart

Digitized by Google

27. Elevatio SS. Thebæorum Martyrum. *semiduplex.* (d. f. e 24. Nov.)
28. S. Martini Papæ Mart. *semid.* (dies fixa e 12. huj.)
29. Vigilia. *Commem.* S. Saturnini Martyris.
30. S. ANDREÆ APOSTOLI. dupl. ii. class.

December.

1.
2. S. Bibianæ Virginis et Martyris. *semidupl.*
3. S. Francisci Xaverii Confessoris. *dupl.*
4. S. ANNONIS ARCHIEPISC. COLON. ET CONF. *dupl. ii. class.*
5. S. Barbaræ Virg. et Mart. *dupl. Comm.* S. Sabbæ Abbat.
6. S. Nicolai Episc. et Confessoris. *dupl.*
7. S. Ambrosii Ep., Conf. et Eccl. Doct. *duplex. Commem.* Vigiliæ.
8. **Immaculata Conceptio B. M. V.** Patrocinium primarium Archidiœcesis. *dupl. i. cl.* cum Octava.
9. S. Petri Chrysologi Episcopi, Confess. et Eccl. Doct. *dupl.* (d. f. e 4. Dec.) *Commem.* Octavæ.
10. **Translatio almæ domus Lauretanæ.** *dupl. majus. Commem.* S. Melchiadis Papæ et Martyris.
11. S. Damasi Papæ et Conf. *semidupl. Commem.* Octavæ.
12. De Octava.
13. S. Luciæ Virg. et Mart. *dupl. Commem.* Octavæ.
14. De Octava.
15. Octava Immaculatæ Conceptionis B. M. V. *dupl.*
16. S. Eusebii Episcopi et Martyris. *semidupl.*
17.
18. **Exspectatio Partus B. M. V.** *dupl. maj.*
19.
20. Vigilia.
21. S. THOMÆ APOSTOLI. *dupl. ii. class.*
22.
23. S. Gregorii Spoletani Presb. et Martyris. *semiduplex.*
24. Vigilia.
25. **Nativitas D. N. J. C.** *dupl. i. cl.* cum Octava.
26. S. STEPHANI PROTOMARTYRIS. *dupl. ii. class. Commem.* Octavæ Nativitatis et Omnium SS. Martyrum.
27. S. JOANNIS APOSTOLI ET EVANG. *dupl. ii. cl.* cum Octava. *Commem.* Octavarum Nativitatis et S. Stephani.
28. SS. INNOCENTIUM. *dupl. ii. cl.* cum Octava. *Commem.* Octavarum Nativitatis, S. Stephani et S. Joannis.
29. S. Thomæ Cantuariensis Episcopi et Martyris. *semidupl. Commem.* Octavarum.
30. De Dominica infra Octavam Nativitatis vel de Octava. *semidupl. Commem.* Octavarum.
31. S. Silvestri Papæ et Conf. *dupl. Commem.* Octavarum et S. Columbæ Virginis et Martyris.

Digitized by Google

Pars prima Supplementi Missalis ad Proprium de tempore.

I. — Benedictio vini in die S. Joannis Evangelistae.

In fine Missæ post Evangelium S. Joannis, scilicet In princípio, *dicitur :*

Psalmus 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit : in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus : ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : et calix meus inébrians quam præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me ómnibus diébus vitæ meæ :

Et ut inhábitem in domo Dómini, in longitúdinem diérum.

Glória Patri.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

Digitized by Google

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos.

℟. Deus meus, sperántes in te.

℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto.

℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Nihil proficiat inimícus in eis.

℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére eis.

℣. Et si mortíferum quid bíberint.

℟. Non eis nocébit.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

Oratio. Orémus.

DOMINE sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus : qui Fílium tuum tibi coætérnum et consubstantiálem de cœlis descéndere, et de sacratíssima Vírgine María in hoc témpore plenitúdinis incarnári temporáliter voluísti, ut ovem pérditam et errántem quæreret, et in húmeris própriis ad ovíle reportáret; nec non ut eum, qui in latrónes íncidit, a vúlnerum suórum dolóre, infúndens ipsi vinum et óleum, curáret; béne-✠dic et sanctí✠fica hoc vinum : quod de vite in potum hóminum produxísti, et præsta : ut quisquis in hac sacra solemnitáte de eo súmpserit vel bíberit, salútem ánimæ et córporis consequátur : et si in peregrinatióne fúerit, ab eódem, tua grátia mediánte, confortétur; ut via ejus in omni prosperitáte dirigátur. Per eúmdem Dóminum.

Alia Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui te vitem veram, et sanctos Apóstolos tuos pálmites appellári, et de ómnibus te diligéntibus vineam eléctam plantáre voluísti : béne ✠ dic hoc vinum, et virtútem ei tuæ benedictiónis infúnde : ut quicúmque ex eo súmpserit vel bíberit, intercedénte dilécto discípulo tuo Joánne Apóstolo et Evangelísta, síngulis morbis et venénis pestíferis effugátis, sanitátem inde córporis et ánimæ consequátur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Alia Oratio.

DEUS, qui humáno géneri panem in cibum, et vinum in potum procreásti, ut panis corpus confórtet, et vinum cor hóminis lætíficet; quique beáto Joánni prædilécto discípulo tuo tantam grátiam contulísti, ut non solum haustum venéni

Digitized by Google

illæsus eváderet, sed étiam in tua virtúte venéno prostrátos a morte resuscitáret : præsta ómnibus hoc vinum bibéntibus, ut spirituálem lætítiam et vitam cónsequi mereántur ætérnam. Per Dóminum.

II. — Domínica in Palmis.*

In reversione Processionis Presbyter flexis genibus ante Crucem ter incipit Antiphonam : Ave Rex noster. *Et interim Choro toties cantante* : Fili David, Redémptor mundi, *prosternit se per modum crucis.*

Antiphona. Ave Rex noster, Fili David, Redémptor mundi : quem Prophétæ prædicavérunt salvatórem dómui Israël esse ventúrum : te enim ad salutárem víctimam Pater misit in mundum : quem exspectábant omnes Sancti ab orígine mundi : et nunc Hosánna Fílio David : benedíctus, qui venit in nómine Dómini : Hosánna in excélsis.

Hic projiciantur rami.

Alia Antiphona.

QUERI Hebræórum, portántes ramos olivárum, obviavérunt Dómino, clamántes, et dicéntes : Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona.

QUERI Hebræórum vestiménta prosternébant in via, et clamábant, dicéntes : Hosánna Fílio David : benedíctus, qui venit in nómine Dómini.

Presbyter cum socio reportaturus Crucem ad Ecclesiam, flexis genibus elevando eam incipit, Choro prosequente.

O Crux ave spes única, hoc passiónis témpore, auge piis justítiam, reísque dona véniam.

Deinde proceditur ad Ecclesiam, et cantatur ℟. Ingrediénte Dómino.

---

* *Cum SS. Dom. Noster Pius Papa ix. vehementer optaverit, ut in Processione, quæ fieri debet Dominica in Palmis, hoc speciali ritu dimisso, ad amussim serventur Missalis Romani præscriptiones, et nihilominus, si ex suppressione gravis in fideli populo offensio timeatur, arbitrio Rmi Coloniensis Archiepiscopi reliquerit, eumdem ritum conservare : hinc in iis tantum Ecclesiis licet hanc stationem retinere, quibus Rmus Archiepiscopus speciali indulto id concesserit.*

Digitized by Google

III. — Dominica in Palmis.

✠ Eli, Eli, lamma sabacthâni? *C.* Hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me?

IV. — Feria iii. Majoris hebdomadae.

✠ Eloi, Eloi, lamma sabacthâni? *C.* Quod est interpretátum : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me?

V. — Feria vi. in Parasceve.

Post Vesperas Celebrans indutus pluviali nigro, accipit Crucem adoratam de altari, et præcedentibus thuriferario cum thuribulo, et ceroferariis cum luminibus accensis, et Clero, incedit Sacerdos medius inter Diaconum et Subdiaconum, portans vel solus, vel adjuvantibus ministris sacris et aliis, Crucem usque ad locum pro sepulcro aut adoratione Crucis decenter præparatum, Choro interim submissa voce cantante.

℟. Ecce quómodo móritur justus, et nemo pércipit corde : viri justi tolluntur, et nemo consíderat : a fácie iniquitátis sublátus est justus : * Et erit in pace memória ejus.

℣. In pace factus est locus ejus, et in Sion habitátio ejus. * Et erit.

℣. Sicut ovis ad occisiónem ductus est, et dum male tractarétur, non apéruit os suum : Tráditus est ad mortem, ut vivificáret pópulum suum.

℣. In pace, *hic repetitur.*

℟. Sepúlto Dómino signátum est monuméntum. Volvéntes lápidem ad óstium monuménti, * Posuérunt mílites, qui custodírent illud.

℣. Ne forte véniant discípuli ejus, et furéntur eum, et dicant plebi : Surréxit a mórtuis. * Posuérunt.

Ad dictum locum genuflexis omnibus, Celebrans deponit reverenter Crucem, eamque aptat super cussinis in tapeto violaceo positis et mappa serica aut alia honesta tectis. Deinde imposito cum benedictione thure in thuribulo, genuflexus ter incensat Crucem ac tum canitur.

℣. In pace factus est locus ejus.

℟. Et habitátio ejus in Sion.

Digitized by Google

Oratio.

RESPICE, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi noméntium, et Crucis subíre torméntum.

Sine conclusione. Post hæc, reverentia genuflexionis Cruci facta, discéditur : denudatur autem iterum Altare.

VI. — Nocte sancta Paschae.

ANTE auroram, Sacerdos indutus pluviali albo, præcedente thuriferario cum thuribulo, ac duobus ceroferariis cum candelis accensis, item Clero cum cereis accensis, processionaliter venit ad sepulcrum Domini, pro asportanda Cruce; coram qua genibus flexis summa cum animi submissione ac devotione recitant Psalmum Miserére mei Deus, *cum* Glória Patri.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, *sub silentio.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. In resurrectióne tua, Christe, allelúia.

℟. Cœlum et terra lætántur, allelúia.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Orémus.

DEUS, qui hanc sacratíssimam noctem glória Domínicæ resurrectiónis illústras : consérva in nobis adoptiónis spíritum, quem dedísti ; ut córpore et mente renováti, puram tibi exhibeámus servitútem. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Postea stans imponit incensum cum benedictione, et thurificat imaginem Crucifixi triplici ductu; illamque ambabus manibus solus, vel adjuvantibus ministris accipit, et portat elevatam, præcedentibus thuriferario cum thuribulo fumigante, Acolythis cum candelabris ardentibus, et Clero cum luminibus, circumeundo, si moris sit, ter Ecclesiam interius, et cantando Antiphonam : Cum Rex glóriæ, etc. *Demum reportata Cruce ad Altare majus, eique in medio imposita canitur :*

℣. Surréxit Dóminus de sepúlcro, allelúia.

Digitized by Google

℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Oratio. Orémus.

DEUS, qui nos resurrectiónis Domínicæ ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius, ut per temporália festa, quæ ágimus, pervenire ad gáudia ætérna mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Postea subjungi potest Antiphona Regína cœli, etc. *et inchoatur Matutinum ante auroram, solemniter hodie celebrandum.*

Digitized by Google

Pars secunda

Supplementi Missalis ad Proprium de Sanctis.

Die iv. Decembris.

S. Annonis

Archiep. Colon. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi, p.* xxiv, *præter sequentia.*

Oratio.

ARGIRE, quæsumus omnípotens Deus, fragilitáti nostræ subsídium, et suffrágiis beáti Annónis, Confessóris tui atque Pontíficis, súbditum tibi gubérna pópulum : ut qui Ecclésiæ tuæ éxstitit prædicátor et rector, idem apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Commem. Feriæ.

Epistola. Mementóte, *p.* xxviii.

Secreta.

OSTIAS tibi, Dómine, pro commemoratióne sancti Annónis Confessóris tui atque Pontíficis offérimus, supplíciter deprecántes : ut sicut illi præbuísti sacræ fídei claritátem, sic nobis indulgéntiam largiáris et pacem. Per Dóminum.

Postcommunio.

EUS, fidélium remunerátor animárum : præsta; ut hæc sancta, quæ súmpsimus, beáto Annóne Confessóre tuo atque Pontífice intercedénte, nobis prófficiant ad medélam. Per Dóminum.

Die v. Decembris.

S. Barbaræ

Virg. et Mart.

Missa. Loquébar, *de Communi Virginis et Martyris. Et fit Commemoratio Feriæ et S. Sabbæ Abbatis ut in Missali.*

Ubi S. Barbara speciali cultu honoratur, die iv. Decembris fit Officium et Missa de S. Barbara et die V. Officium et Missa de S. Annone.

Digitized by Google

Die viii. Decembris.

Immaculatæ Conceptionis B. M. V.

(*Patrocinium primarium Archidiæc.*)

Missa. Gaudens gaudébo, *ut in Missali, eadem die.*

Die ix. Decembris.

S. Petri Chrysologi

Episcopi, Conf. et Eccl. Doctoris.

Missa ut in Missali, die IV. Decemb.

Die x. Decembris.

Translationis Almæ Domus Lauretanæ.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die.

Die xviii. Decembris.

Exspectationis Partus B. M. V.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die.

Die xxiii. Decembris.

S. Gregorii Spoletani

Presbyteri et Martyris.

Missa. Lætábitur, *de Communi, p.* vii. *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS, qui in Sanctis tuis semper mirábilis prædicáris : concéde quæsumus; ut qui beáti Gregórii Mártyris tui mérita venerámur, ipsíus auxílio perpétuis gáudiis perfruámur. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Feriæ.

Evangelium. Si quis vult, *e Missa.* Sacerdótes Dei, *p.* v. ℣

Secreta.

HODIERNUM Dómine sacrifícium lætántes offérimus: quo beáti Gregórii Mártyris tui cœléstem victóriam recensántes, et tua magnália prædicámus, et nos ejus acquisísse gaudémus gloriósa suffrágia. Per Dóminum.

Postcommunio.

QUÆSUMUS omnípotens Deus : ut qui cœléstia alimenta percépimus, intercedénte beáto Gregório Mártyre tuo, per hæc contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Die xxvi. Decembris.

S. Stephani

Protomartyris.

Pro Commemoratione omnium SS. Martyrum, ultimo loco dicenda.

Digitized by Google

Oratio. Deus, qui glorificáris, *ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die, ultimo loco.*

Die xxxi. Decembris.
S. Silvestri
Papæ et Conf.

Commemoratio Octavarum et S. Columbæ Virginis et Martyris. Oratio. Ingéntiam, *ex Missa* Me exspectavérunt, *de Communi Virginis et Martyris.*

Die xxi. Januarii.
S. Agnetis
Virg. et Mart.

Commemoratio S. Patrocli Mart. Oratio. Præsta, *ex Missa* In virtúte, *de Communi unius Mart. non Pont.*

Die xxiii. Januarii.
Desponsationis B. M. V.
Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, cum Comm. S. Josephi ac S. Emerentianæ Virg. et Mart. ut ibidem.

Die xxv. Januarii.
Conversionis S. Pauli.
Commemoratio S. Popponis Abbatis. Oratio. Intercéssio, *ex Missa* Os justi, *de Communi Abbatum.*

Die xxvi. Januarii.
S. Polycarpi
Episc. et Mart.

Commemoratio S. Projecti Episcopi et Martyris. Oratio.

SANCTI Projécti Mártyris tui atque Pontíficis nos, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa comméndet : ut quod nostris áctibus non merémur, ejus précibus consequámur. Per Dóminum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus Dómine, propítius oratiónem nostram cum oblatiónibus hostiárum : et beáti Projécti Mártyris tui atque Pontíficis deprecatióne, pietáti tuæ pérfice benígnus acceptas. Per Dóminum.

Postcommunio.

ROTIVA, Dómine, pro beáti Projécti Mártyris tui atque Pontíficis passióne dona percépimus : quæsumus ; ut ejus précibus, et præséntis nobis vitæ páriter et ætérnæ tríbuas conférri præsídium. Per Dóminum.

Die xxix. Januarii.
S. Francisci Salesii
Episcopi Conf. et Eccles. Doct.

Commemoratio S. Aquilini Martyris. Oratio.

Digitized by Google

Præsta, *ex Missa* Lætábitur, *de Comm. unius Martyris non Pontif.; et S. Valerii Episcopi et Confessoris. Oratio.* Exáudi, *ex Missa* Sacerdótes tui, *de Communi Confess. Pontif.*

Die xxx. Januarii.

S. Martinæ
Virg. et Mart.

Commemoratio S. Aldegundis Virginis. Oratio. Exáudi nos, *ex Missa* Dilexísti, *de Comm. Virg. tantum.*

Die i. Februarii.

S. Ignatii
Episc. et Martyris.

Commemoratio S. Brigidæ Virg.

Oratio.

SEATÆ Brígidæ Vírginis, quæsumus Dómine, sancta fides nobis prosit et méritum : ut cujus natalítiis lætámur, patrocínio consolémur. Per Dóminum.

Secreta.

LIBAMINA nostra, Dómine Deus, ut in odórem suavitátis coram te ascéndant, sancta Brígida Virgo suis apud te interventiónibus prosequátur. Per Dóminum.

Postcommunio.

SENTIAMUS, Dómine, sanctæ Brígidæ Vírginis intervéntu, suscépti múneris salutáre subsídium : ut et purgémur a vítiis, et a tua nunquam laude cessémus. Per Dóminum.

Die vi. Februarii.

S. Titi
Episcopi et Confessoris.

Post Commem. S. Dorotheae fit Commemoratio SS. Amandi et Vedasti Episcoporum et Confessorum.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beatórum Amándi et Vedásti Confessórum tuórum atque Pontíficum solemnitáte deférimus : et qui tibi digne meruérunt famulári, eórum intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Secreta.

SANCTORUM Amándi et Vedásti Confessórum tuórum atque Pontíficum, quæsumus Dómine, ánnua solémnitas pietáti tuæ nos reddat accéptos : ut per hæc piæ placatiónis offícia, et illos beáta retribútio comitétur, et nobis grátiæ

Digitized by Google

tuæ dona conciliet. Per Dóminum.

Postcommunio.

QUEUS, fidélium remunerátor animárum : præsta; ut beatórum Amándi et Vedásti Confessórum tuórum atque Pontíficum, quorum veneránda celebrámus festivitátem, précibus indulgéntiam consequámur. Per Dóminum.

Die xi. Februarii.

SS. Viginti sex Martyrum Japonensium.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, die v. Februarii.

Die xii. Februarii.

S. Raymundi de Pennafort

Confess.

Missa ut in Missali die XXIII. Januarii.

Commem. B. Benedicti Anianensis, Abbatis.

Orationes ex Missa. Os justi, *de Communi Abbatum, præter sequentem.*

Oratio.

QUEUS, qui nos beáti Benedícti Abbátis doctrína et exémplo erudíri voluísti : concéde propítius; ut quod te donánte promísimus, ejúsdem patrocínio fidéliter adimplére valeámus. Per Dóminum.

Die xiii. Februarii.

SS. Septem Fundatorum

Ord. Serv. B. M. V.

Missa ut in Missali die XI. Februar.

Die xiv. Februarii.

S. Julianæ

Virg. et Martyris.

Missa. Me exspectavérunt, *de Communi Virginis et Martyris, præter Orationes sequentes.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas : da nobis in festivitáte sanctæ Juliánæ Vírginis et Mártyris tuæ cóngrua devotióne gaudére; ut et poténtiam tuam in ejus passióne laudémus, et provísum nobis percipiámus auxílium. Per Dóminum.

Secreta.

IN sanctæ Juliánæ Vírginis et Mártyris tuæ passióne pretiósa te Dómine supplíciter exorámus : ut sicut ejus tibi grata sunt mérita, sic nostræ servitútis accé-

Digitized by Google

pta tibi reddántur offícia. Per Dóminum.

Postcommunio.

CŒLESTIA, Dómine, mensæ tuæ mystéria, quæ súmpsimus, sanctæ Juliánæ Vírginis et Mártyris tuæ interventiónibus, et præséntem nobis misericórdiam cónferant et ætérnam. Per Dóminum.

Die xvii. Februarii.

Translationis S. Benigni

Presbyteri et Martyris.

Missa. Lætábitur, *de Communi unius Martyris non Pontificis.*

Die xx. Februarii.

S. Eucherii

Episcopi et Confessoris.

Missa. Sacerdótes tui, *de Communi Conf. Pontif.*

Feria vi.

POST CINERES.

Orationis D. N. J. C.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, Feria III. post Dominicam Septuagesimæ. Et fit Commemoratio Feriæ, et legitur ejusdem Evang. in fine.

Feria vi.

POST DOMIN. I. QUADRAG.

In Commemoratione

Passionis D. N. J. C.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis Feria III. post Dominicam Sexagesimæ. Et fit Commem. Feriæ, et legitur ejusdem Evang. in fine.

Feria vi.

POST DOMIN. II. QUADRAG.

SS. Spineae Coronae D. N. J. C.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, Feria VI. post Cineres. Et fit Commemoratio Feriæ, et legitur ejusdem Evang. in fine.

Die i. Martii.

S. Suitberti

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont.*

Die iii. Martii.

S. Cunigundis

Imperatricis, Virginis.

Missa. Dilexísti, *de Communi Virginis, præter Orationes sequentes.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui a glória tua nullum éxcipis sexum, nullámque conditiónem exclú-

Digitized by Google

dis : te supplíciter exorámus; ut sicut sanctæ Cunigúndi Vírgini tuæ post terréni culmen impérii cœléstis regni sólium contulísti, ita méritis ejus et précibus, nobis quoque fámulis tuis ætérnæ felicitátis præmia largiáris. Per Dóminum.

Secreta.

SACRIFICIUM laudis tibi Dómine offérimus, tuam cleméntiam implorántes : ut per hujus sacraménti virtútem, intercedénte beáta Cunigúnde Vírgine tua, nos a peccátis expédias, et a perículis tueáris. Per Dóminum.

Postcommunio.

SACRAMENTUM redemptiónis humánae, quod in honóre beátæ Cunigúndis obtúlimus, tibi nos Dómine reddat accéptos, et post mortális vitæ cursum, sempitérnæ glóriæ partícipes. Per Dóminum.

Die xiv. Martii.
S. Mathildis
Reginæ, Viduæ.

Missa. Cognóvi, *de Communi nec Virginis nec Martyris.*

Die xvi. Martii.
S. Heriberti
Archiepiscopi Coloniensis et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont. præter sequentia.*

Oratio.

LARGIRE, quæsumus omnípotens Deus, fragilitáti nostræ subsídium, et suffrágiis beáti Heribérti Confessóris tui atque Pontíficis, súbditum tibi gubérna pópulum : ut qui Ecclésiæ tuæ éxstitit prædicátor et rector, idem apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Epistola. Mementóte, *p.* xxviii.

Secreta.

BEATUS Póntifex Heribértus, quæsumus Dómine, hæc tibi múnera reddat accépta, éaque nobis ad salútem provenire depóscat. Per Dóminum nostrum.

Postcommunio.

VIVIFICIS refécti mystériis, quæsumus Dómine : ut, beáto Heribérto Confessóre tuo atque Pontífice exoránte, perpétuæ salvatiónis virtútem in nobis perfíciant. Per Dóminum.

Digitized by Google

Die xix. Martii.

S. Josephi

Conf., Sponsi B. M. V. Patroni secundarii Archidiœcesis.

Missa ut in Missali, eadem die.

Die xx. Martii.

S. Gertrudis

Virginis.

Missa. Dilexísti, *de Communi Virginum præter sequentia.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, mundárum cogitatiónum largítor et custos : adésto piis Ecclésiæ tuæ précibus et præsta, ut intercedénte beáta Gertrúde Vírgine tua, puritátem mentis et córporis consequámur. Per Dóminum.

Evangelium. Símile est regnum cœlórum, *e Missa* Vultum, *p.* xlv.

Secreta.

CANC nostræ servitútis hóstiam, ut digne et salúbriter offerámus : corda nostra, quæsumus Dómine, sanctæ Vírginis Gertrúdis interventióne, caritátis tuæ flammis adúre. Per Dóminum.

Postcommunio.

GRÆSTENT nobis, quæsumus Dómine, hæc sancta mystéria caritátis subsídium et pacis : ut interveniénte beáta Vírgine tua Gertrúde, a peccátis absolúti, toto corde tibi mereámur júgiter inhærére. Per Dóminum.

Die xxiv. Martii.

S. Gabrielis

Archangeli.

Missa. Benedícite, *inter Festa pro aliquibus locis, die XVIII. Martii.*

Die xxv. Martii.

Annuntiationis B. M. V.

Si Festum hoc occurrat post Sabb. ante Domin. Palmarum, transfertur pro choro et foro in Feriam II. post Dominicam in Albis, et quodcumque festum tunc incidens transfertur.

Die xxvi. Martii.

S. Ludgeri

Episcopi et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi Confessoris Pontif.*

Feria vi.

POST DOM. III. QUADRAG.

Sacratissimæ Sindonis D. N. J. C.

Missa ut inter Festa pro aliquibus locis, Feria VI.

Digitized by Google

post Dom. II. Quadrag. Et fit Commem. Feriæ, et legitur ejusdem Evangelium in fine.

Feria vi.

POST DOM. IV. QUADRAG.

Sacrarum Quinque Plagarum D.N.J.C.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, Feria VI. post Domin. III. Quadrag. Et fit Commem. Feriæ, et legitur ejusdem Evangelium in fine.

Die iii. Aprilis.

S. Mariæ Ægyptiæ.

Introitus.

AUDEAMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre sanctæ Maríæ Ægyptiæ : de cujus solemnitáte gaudent Angeli, et colláudant Fílium Dei. *Ps.* 44. Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea regi. ℣. Glória Patri.

Oratio.

ARGIRE nobis misericors Deus : ut beáta María, quæ te super ómnia diligéndo suórum accépit véniam delictórum pœniténtiæ salutáris donum nobis obtíneat. Per Dóminum.

Léctio **Epistolæ** beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum. I. *Tim.* I.

IDELIS sermo, et omni acceptióne dignus : quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ídeo misericórdiam consecútus sum : ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum, qui creditúri sunt illi, in vitam ætérnam. Regi autem sæculórum immortáli, invisíbili, soli Deo honor, et glória in sæcula sæculórum. Amen.

Graduale. Ps. 44. Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam : quia concupívit rex spéciem tuam. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Allelúia, allelúia. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua intende, próspere procéde, et regna. Allelúia.

Post Septuagesimam, omissis Allelúia, *et Versu sequenti, dicitur*

Tractus. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. *Ps.* 44. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : pro-

Digitized by Google

ptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Tempore Paschali, omissis Graduali, et Tractu, dicitur

Allelúia, allelúia. ℣. *Ibid.* Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Allelúia. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. Allelúia.

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Lucam. *Luc.* 15.

IN illo témpore : Erant appropinquántes ad Jesum publicáni, et peccatóres ut audírent illum. Et murmurábant Pharisæi et Scribæ, dicéntes : Quia hic peccatóres récipit et mandúcat cum illis. Et ait ad illos parábolam istam, dicens : Quis ex vobis homo, qui habet centum oves : et si perdíderit unam ex illis, nonne dimíttit nonagínta novem in desérto, et vadit ad illam, quæ períerat, donec invéniat eam? Et cum invénerit eam, impónit in húmeros suos gaudens : et véniens domum cónvocat amícos et vicínos, dicens illis : Congratulámini mihi quia invéni ovem meam, quæ períerat. Dico vobis, quod ita gáudium erit in cœlo super uno peccatóre pœniténtiam agénte, quam super nonagínta novem justis, qui non índigent pœniténtia. Aut quæ múlier habens drachmas decem, si perdíderit drachmam unam, nonne accéndit lucérnam, et evérrit domum, et quærit diligénter, donec invéniat? Et cum invénerit, cónvocat amícas, et vicínas, dicens : Congratulámini mihi, quia invéni drachmam, quam perdíderam? Ita dico vobis, gáudium erit coram Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agénte.

Offertorium. Ps. 44. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Secreta.

HÆC hóstia, quæsumus Dómine, quæ majestáti tuæ per nos indígnos reverénter offértur, intercedénte beáta María, medicinális pœniténtiæ fructum in nobis poténter operétur. Per Dóminum.

Communio. Luc. 12. Dico vobis, gáudium est Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agénte.

Digitized by Google

Postcommunio.

GRÆSTA nobis, quæsumus Dómine Deus noster : ut sacri córporis tui et pretiósi sánguinis perceptióne mundáti, virtútum splendóre decorémur; et intercedénte beáta María, devótis tibi semper córdibus famulémur. Qui vivis et regnas.

Die vi. Aprilis.

B. Julianæ Cornelionensis, *Virg.*

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, die V. Aprilis.

Die vii. Aprilis.

B. Hermanni Josephi *Confessoris.*

Missa. Os justi, *de Communi Conf. non Pont. præter Oratiónem et Evangelium.*

Oratio.

DEUS, qui beátum Hermánnum Josephum Confessórem tuum in benedictiónibus dulcédinis a puerítia prævenísti : præsta quæsumus; ut innocéntis et sanctæ vitæ ejus vestígiis insisténtes, ad cœléstem pátriam, in qua gloriósus exsúltat, secúri perveniámus. Per Dóminum.

Evangelium. Confíteor tibi Pater, *p.* xxiii.

Die ix. Aprilis.

S. Leonis IX.

Papæ et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pontif.*

Die xiii. Aprilis.

S. Georgii *Martyris.*

Missa ut in Missali.

Die xviii. Aprilis.

S. Petri Canisii *Confessoris.*

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die.

Die xxx. Aprilis.

Translationis S. Quirini *Martyris.*

Missa. Protexísti, *de Communi unius Martyris tempore Paschali, præter Orationes sequentes.*

Oratio.

DEUS, qui beátum Quirínum Mártyrem tuum virtúte constántiæ in passióne roborásti : concéde nobis fámulis tuis; ut ejus méritis et précibus, ómnium hóstium superátis insídiis, ad societátem supernórum cívium perveniámus. Per Dóminum.

Digitized by Google

Secreta.

SUSCIPE, miséricors Deus, oblatiónes, quas in beáti Quiríni Mártyris tui solemnitáte deférimus: et per ejus gloriósa suffrágia fac nos hujus mundi blandiménta vitáre, et ad gáudia ætérna perdúci. Per Dóminum.

Postcommunio.

REATI Mártyris tui Quiríni, quæsumus Dómine, intercéssio ubíque nos ádjuvet : et per hæc sancta, quæ súmpsimus, a peccatórum vínculis absolútos ad tua capiénda promíssa nos præparet. Per Dóminum.

Feria vi.

POST DOMIN. IN ALBIS.

Lanceae et Clavorum D. N. J. C.

Missa. Fodérunt, *ut inter Festa pro aliquibus locis Feria VI. post Dom. I. Quadrag.* clxix. *ritu Paschali.*

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui pro salúte mundi passus es de corde tuo aquam et sánguinem per lánceam mílitis emanáre : concéde propítius; ut sacratíssimi córporis tui perfóssio peccatórum nostrórum sit plena remíssio. Qui vivis et regnas.

Feria vii.

POST DOMINICAM III. POST PASCHA.

Patrocinii S. Joseph

Confessoris, Sponsi B. Mariæ V.

Missa, ut in Missali eadem Dominica III., post Festa Aprilis.

Et dicitur Credo.

Die i. Maii.

In Festo SS. Apostolorum **Philippi** *et* **Jacobi.**

Pro Commem. S. Walburgis Virg.

Oratio.

DEUS, qui inter innúmera grátiæ tuæ dona, étiam in sexu frágili tua operáris magnália : concéde propítius; ut beátæ Walbúrgis Vírginis tuæ apud misericórdiam tuam patrocínia sentiámus, cujus et castitátis illustrámur exémplis, et miraculórum glória jucundámur. Per Dóminum.

Secreta.

SACRIFICIUM oblátum, quæsumus Dómine, intercéssio beátæ Vírginis tuæ Walbúrgis, majestáti tuæ reddat accéptum : pro cujus veneránda depositióne tibi devóto defértur obséquio. Per Dóminum.

Digitized by Google

Postcommunio.

PERCEPTI sacraménti, Dómine, grátiam, intercedénte beáta Walbúrge Vírgine tua, cónsequi mereámur : ut cujus venerándo glóriam prædicámus, ejus in ómnibus necessitátibus nostris auxílium sentiámus. Per Dóminum.

Die xi. Maii.

S. Catharinæ Senensis *Virginis.*

Missa ut in Missali die XXX. Aprilis.

Die xiii. Maii.

S. Servatii

Episcopi et Confessoris.

Missa. Sacerdótes tui, *de Communi Conf. Pontif. præter Orationes sequentes.*

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo sanctum dedísti Servátium prædicatórem : concéde quæsumus; ut tanti Pontíficis intercessióne ab ómnibus ubíque liberémur advérsis, et tranquílla prosperitáte in tua laude lætémur. Per Dóminum.

Secreta.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, múnera majestáti tuæ obláta, per intercessiónem beáti Servátii Confessóris tui atque Pontíficis, ad perpétuam fac nobis profícere salútem. Per Dóminum.

Postcommunio.

SACRAMENTIS salútis ætérnæ reféctos, concéde quæsumus omnípotens Deus : ut beáti Servátii Confessóris tui atque Pontíficis orátio ubíque nos ádjuvet, in cujus veneratióne hæc tuæ obtúlimus majestáti. Per Dóminum.

Die xiv. Maii.

S. Gerardi

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pontif.*

Die xvi. Maii.

S. Joannis Nepomuceni *Martyris.*

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die, primo loco.

Die xxi. Maii.

S. Ubaldi

Episcopi et Confessoris.

Missa ut in Missali, die XVI. Maii.

Digitized by Google

Die xxiv. Maii.

B. Mariæ V.
titulo
Auxilium Christianorum.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die.

Die xxviii. Maii.

S. Augustini
(*Cantuar.*) *Episc. et Conf. Commem. S. Germani Episc. et Conf. ex Missa.* Sacerdótes tui, *de Communi Conf. Pont.*

Die xxix. Maii.

S. Maximini
Episc. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont. præter Orationem sequentem.*

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beáti Maximíni Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte lætíficas : præsta quæsumus; ut pro nostris excésibus pius exsístat intercéssor, qui pro honóre tui nóminis devótus éxstitit prædicátor. Per Dóminum.

Die viii. Junii.

S. Medardi
Episc. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont., præter Orationem sequentem.*

Oratio.

DEUS, qui nos hódie beáti Medárdi Confessóris tui atque Pontíficis facis celebritáte gaudére : tríbue quæsumus, nos ejus semper et piis defensiónibus muníri, et oratiónibus adjuvári. Per Dóminum.

Die x. Junii.

S. Maurini
Martyris.

Missa. Lætábitur, *de Communi unius Martyris non Pontíficis.*

Die xv. Junii.

S. Margaritæ
Reg. Scotiæ, Vid.

Missa ut in Missali die X. Junii.

Commem. SS. Viti, etc. MM. ut in Missali hac die.

Die xvi. Junii.

S. Bennonis
Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont., præter Orationes sequentes.*

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Bennónis Confessóris tui atque Pontíficis confessióne gloriósa circúmdas et prótegis : da nobis et ejus imitatióne

Digitized by Google

proficere, et intercessióne gaudére. Per Dóminum.

Secreta.

SANCTUS tuus, quæsumus Dómine, Benno Conféssor et Póntifex nos ubíque lætíficet : et oblatiónes, quas in ejus solemnitáte deférimus, tibi reddat accéptas. Per Dóminum.

Postcommunio.

SUMUS Dómine, salutáribus repléti mystériis : ut sancti tui Bennónis Confessóris et Pontíficis, cujus solémnia celebrámus, étiam intercessióne adjuvémur. Per Dóminum.

Die xxi. Junii.

S. Aloysii Gonzagæ

Confessoris.

Commem. S. Albani Mart.

Oratio.

UAM nobis indulgéntiam, quæsumus Dómine, sanctus Albánus Martyr impléret, et benefícia desideráta depóscat. Per Dóminum.

Secreta.

SUPER has, Dómine, nostræ devotiónis hóstias propítius réspice : et peccatórum nostrórum víncula méritis beáti Albáni Mártyris tui cleménter absólve. Per Dóminum.

Postcommunio.

TERNÆ vitæ cibo potúque recreátos, concéde nos, Dómine Deus, intercessióne sancti Albáni Mártyris tui ab ómnibus absólvi peccátis, et a cunctis adversitátibus liberári. Per Dóminum.

Die xxii. Junii.

S. Albini

Martyris.

Missa. Lætábitur, *de Communi unius Martyris.*

Die xxix. Junii.

SS. Apostolorum Petri *et* Pauli.

Commemoratio Omnium SS. Apostolorum, ultimo loco dicenda.

Orationes ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die, ultimo loco.

Die ii. Julii.

Visitationis B. M. V.

cum Octava.

Missa, ut in Missali eadem die.

Die iv. Julii.

S. Udalrici

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Confessoris Pontif., exceptis Orationibus.*

Digitized by Google

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beáti Udalríci Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut ejus suffragántibus méritis ab imminéntibus perículis liberémur, et ætérnis gáudiis perfruámur. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Octavarum SS. Petri et Pauli et Visitationis B. M. V., ut in Missali.

Secreta.

HÆC múnera, quæsumus Dómine, cleménter súscipe : et intercedénte beáto Udalríco Confessóre tuo atque Pontífice, salutária nobis esse concéde. Per Dóminum.

Postcommunio.

CŒLESTIUM sacramentórum partícipes effécti, quæsumus Dómine Deus noster : ut interveniénte beáto Udalríco Confessóre tuo atque Pontífice, et peccatórum nostrórum indulgéntiam, et vitam cónsequi mereámur ætérnam. Per Dóminum.

Die vii. Julii.
Infra Octavam Visitationis.

Commemoratio S. Willibaldi Episcopi et Confessoris. Oratio. Exáudi, *ex Missa* Sacerdótes tui, *de Communi Confess. Pontif.*

Die viii. Julii.
S. Elisabeth
Reginæ.

Post Commem. Octavæ Visitationis fit Commem. SS. Chiliani et sociorum Martyrum.

Oratio.

DEUS, qui sanctos Mártyres tuos Chiliánum et sócios ejus virtúte constántiæ in passióne roborásti : concéde propítius; ut sicut illi devícto persecutóre a te coronári meruérunt, ita nos eórum interventióne, tua semper protectióne defénsi, ad ætérnæ beatitúdinis gáudia perveníre mereámur. Per Dóminum.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Chiliáni et sociórum ejus natalítia recoléntes, sacrifícium, supplíciter implorántes : ut iísdem intercedéntibus, ad augméntum salútis ætérnæ illud nobis proveníre concédas. Per Dóminum nostrum.

Postcommunio.

CŒLESTI participatióne recreáti, te, Dómine, súpplices exorámus : ut sicut beató-

Digitized by Google

rum Mártyrum tuórum Chiliáni et sociórum ejus festa celebráre gaudémus, ita eórum suffragántibus méritis, nobis salutáre fiat sacraméntum. Per Dóminum.

Die ix. Julii.
In Oct. Visitationis.

Missa ut in Festo.

Et fit Commem. SS. Martyrum Gorcomiensium. Oratio. Deus, qui nos ánnua, *ex Missa* Salus autem, *de Communi plurim. Martyrum.*

Die xi. Julii.
S. Agilolphi
Episcopi et Martyris.

Missa. Sacerdótes Dei, *de Communi unius Martyris Pontificis.*

Et fit Commem. S. Pii Papæ et Martyris, ut in Missali.

Die xviii. Julii.
S. Arnoldi
Confessoris.

Post Commem. SS. Symphorosæ etc. Martyrum additur Commem. S. Arnulphi Episc. et Conf. Oratio. Da quæsumus, *ex Missa* Státuit, *de Communi Confessoris Pontificis.*

Die xvi. Julii.
SS. Naboris *et* Felicis
Martyrum.

Missa. Salus autem, *cum Orationibus propriis, in Missali die XII. Julii assignatis.*

Et fit Commem. S. Praxedis Virg. ut in Missali.

Die xviii. Julii.
Translationis SS. Trium Regum.

(*Intra Civitatem Coloniensem cum Octava. In Ecclesia Metropolitana tantum dicitur* Credo.)

Missa ut in Epiphania Dñi præter sequentia.

Oratio.

DEUS, illuminátor ómnium géntium, da pópulis tuis, perpétua pace gaudére : et illud lumen spléndidum infúnde córdibus nostris, quod trium Magórum méntibus aspirásti. Per Dóminum.

In Missis privatis tantum fit Commem. S. Liborii Episc. et Conf. ut in Missali hac die.

Secreta.

SUSCIPE, clementíssime Deus, has oblatiónes, quas in beatórum Magórum tuórum commemoratióne tibi Dómino Deo vivo et vero offé-

Digitized by Google

rimus : et per illórum gloriósa suffrágia fac nos hujus mundi blandiménta vitáre, et ad gáudia ætérna pervenire. Per Dóminum.

Præfatio et Communicantes communia.

Postcommunio.

SANCTORUM Magórum tuórum, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos ubique prótegat et ádjuvet : et per hæc sancta, quæ súmpsimus, a peccatórum vínculis absolútos, ad tua capiénda promíssa nos præparet. Per Dóminum.

Die xxiv. Julii.

S. Apollinaris

Episc. et Mart.

Missa. Sacerdótes Dei, *ut in Missali, die XXIII. Julii, omissis Commemorationibus ibidem notatis.*

Die xxvii. Julii.

S. Pantaleonis

Martyris.

Missa. Lætábitur, *de Communi unius Mart.*

Et fit Commem. SS. Septem Dormientium Martyrum. Oratio. Deus, qui nos concédis, *ex Missa* Sapiéntiam, *de Communi plurim. Martyrum.*

Die xxix. Julii.

S. Marthæ

Virginis.

Post Commem. SS. Felicis etc. Martyrum additur Commemoratio S. Lupi Episc. et Conf. ex Missa Sacerdótes tui, *de Comm. Conf. Pont.*

Die xxx. Julii.

In Civitate Coloniensi :

Octav. Translationis SS. Trium Regum.

Missa ut in die XXIII. Julii, p. 23.

Et fit Commemoratio SS. Abdon et Sennen Martyrum, ut in Missali.

¶ *In Diœcesi vero :*

S. Margaritæ

Virginis et Martyris.

Missa. Me exspectavérunt, *de Communi Virg. et Mart.*

Et fit Commem. SS. Abdon et Sennen Martyrum.

Die xxxi. Julii.

S. Ignatii

Confessoris.

Commemoratio S. Germani Episc. et Conf. Oratio. Da quæsumus, *ex Missa* Státuit, *de Communi Conf. Pontificis.*

Digitized by Google

Die vi. Augusti.

Dedicationis B. M. ad Nives.

Commem. S. Afræ Mart.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, sanctæ Afræ Mártyris tuæ tibi commendet: quæ et confessióne tibi placére, et corónam vitæ méruit percípere. Per Dóminum.

Secreta.

HÆC hóstia, quæsumus Dómine, placatiónis et laudis, intercedénte beáta Afra Mártyre tua, nos propitiatióne dignos semper efficiat. Per Dóminum.

Postcommunio.

SIC nos, quæsumus Dómine, grátia tua semper exérceat, ut et divínis instáuret corda nostra mystériis, et sanctæ Afræ Mártyris tuæ commemoratióne lætíficet. Per Dóminum.

Die viii. Augusti.

SS. Cyriaci, etc. *Martyrum.*

Commemoratio S. Faniani Conf.

Oratio. Adésto, *ex Missa* Justus ut palma, *de Comm. Conf. non Pont.*

Die ix. Augusti.

In Civitate Coloniensi:

S. Margaritæ *Virg. et Mart.*

Missa. Me exspectavérunt, *de Communi Virg. et Mart. Et fit Commem. Vigiliæ et S. Romani Martyris ut in Missali.*

¶ *In Diœcesi vero:*

S. Camilli de Lellis *Confessoris.*

Missa ut in Missali, die XVIII. Julii. Commemor. Vigiliæ et S. Romani Martyris.

Die xi. Augusti.

Divisionis Apostolorum.

Introitus. *Ps.* 138.

DIHI autem nimis honoráti sunt amíci tui Deus: nimis confortátus est principátus eórum. *Ps. ib.* Dómine probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam et resurrectiónem meam. ℣. Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis venire tribuísti:

Digitized by Google

da nobis eórum glóriam sempitérnam et proficiéndo celebráre, et celebrándo profícere. Per Dóminum.

Et fit Commem. Octav. S. Laurentii Mart. et SS. Tiburtii et Susannæ Martyrum, ut in Missali.

Léctio **Actuum** Apostolórum. *Act.* 5. *f.*

IN diébus illis : Surgens quidam in concílio Pharisæus, nómine Gamáliel, legis doctor honorábilis univérsæ plebi, jussit foras ad breve hómines fíeri : dixítque ad illos : Viri Israëlítæ discédite ab homínibus istis, et sínite illos : quóniam si est ex homínibus consílium hoc aut opus, dissolvétur : si vero ex Deo est, non poteritis dissólvere illud, ne fórte et Deo repugnáre videámini. Consensérunt autem illi. Et convocántes Apóstolos, cæsis denuntiavérunt ne omníno loquerèntur in nómine Jesu : et dimisérunt eos. Et illi quidem ibant gaudéntes a conspéctu concílii : quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. Omni autem die non cessábant in templo, et circa domos docéntes, et evangelizántes Christum Jesum.

Graduale. Ps. 138. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus : nimis confortátus est principátus eórum. ℣. Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur.

Allelúia, allelúia. ℣. *Joann.* 15. Non vos me elegístis, sed ego elégi vos, et pósui vos, ut eátis et fructum afferátis, et fructus vester máneat. Allelúia.

✠Sequéntia **sancti Evangélii** secúndum Marcum. *Marc.* 16. *c.*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Qui credíderit et baptizátus fúerit, salvus erit : qui vero non credíderit, condemnábitur. Signa autem eos, qui credíderint, hæc sequéntur : In nómine meo dæmónia ejicient : linguis loquéntur novis : serpéntes tollent : et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit : super ægros manus impónent, et bene habébunt. Et Dóminus quidem Jesus postquam locútus est eis, assúmptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei. Illi autem profécti prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, et sermónem confirmánte, sequéntibus signis. Credo.

Digitized by Google

Offertorium. Ps. 18. In omnem terram exívit sonus eórum : et in fines orbis terræ verba eórum.

Secreta.

DOMINE Jesu Christe, tuárum pastor óvium, súscipe placátus hoc nostræ devotiónis offícium, quod tuæ offérimus majestáti sub eórum recordatióne, de quorum solémni hodiérna die gaudémus divisióne. Qui vivis et regnas.

Præfatio de Apostolis.

Communio. Joann. 15. Ego vos elégi de mundo, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine, súmpsimus nostræ redemptiónis oblatiónem : præsta quæsumus, ut nobis provéniat non ad judícium, sed ad salvatiónem : et hoc júgiter nobis eórum obtíneat intercéssio, quorum hódie festíva affúlsit celebérrima divísio. Per Dóminum.

Die xii. Augusti.

S. Claræ *Virginis.*

Commemor. S. Euplii Mart. Oratio. Præsta, *ex Missa* Lætábitur, *de Communi unius Mart. non Pontificis.*

Die xiii. Augusti.

SS. Hippolyti *et* sociorum *Martyrum.*

Missa. Salus autem, *de Communi plurim. Mart., exceptis Orationibus.*

Oratio.

DA nobis, quæsumus omnípotens Deus : ut beatórum Mártyrum tuórum Hippólyti et sociórum ejus veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Et fit Commem. Octavæ S. Laurentii, ut in Missali, et S. Cassiani Mart.

Oratio.

PRÆSTA quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti Cassiáni Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Secreta.

RESPICE, Dómine, múnera pópuli tui Sanctórum festivitáte votíva : et tuæ testificátio veritátis nobis proficiat ad salútem. Per Dóminum.

Pro S. Cassiano.

Secreta.

ACCEPTA sit in conspéctu tuo, Dómine, nostra devótio, et ejus nobis fiat supplica-

Digitized by Google

tióne salutáris, pro cujus solemnitáte defértur. Per Dóminum.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuórum, Dómine, commúnio sumpta nos salvet : et in tuæ veritátis luce confírmet. Qui vivis.

Pro S. Cassiano.

Postcommunio.

REFECTI participatióne múneris sacri, quæsumus Dómine Deus noster : ut cujus exséquimur cultum, intercedénte beáto Cassiáno Mártyre tuo, sentiámus efféctum. Per Dóminum.

Die xiv. Augusti.

In Civitate Coloniensi,

S. Camilli de Lellis

Confessoris.

Missa, ut in Missali die XVIII. Julii. Commemor. Oct. S. Laurent., Vigil. Assumpt. B. M. V. (si hoc festum cras celebratur) et S. Eusebii Confess.

Die xv. Augusti.

Assumptionis B. M. V.

Si hoc Festum non venerit in Dominica, juxta Breve Leonis Papæ XII. d. d. XI. Dec. 1828. *transferendum est in Dominicam infra Octavam, ita ut ea ipsa die Officium et Missa, tamquam Festum illud suo loco motum non fuerit, celebrentur, facta in Officio et Missa Commemoratione Dominicæ. Festum S. Joachim hoc casu celebratur die XV. Augusti.*

Die xvi. Augusti.

S. Hyacinthi

Confessoris.

Post Commemorationem Octavæ fit Commemoratio S. Rochi Confess.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi : et beáti Rochi suffragántibus méritis, ab omni fac ánimæ et córporis contagióne secúrum. Per Dóminum.

Secreta.

PRÆSTA nobis, quæsumus omnípotens Deus : ut nostræ humilitátis oblátio, et pro tuórum tibi grata sit honóre Sanctórum, et nos córpore páriter et mente purificet. Per Dóminum.

Postcommunio.

QUÆSUMUS omnípotens Deus, ut qui cœléstia aliménta percépimus, intercedénte beáto Rocho Confessóre

Digitized by Google

tuo, per hæc contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Die xviii. Augusti.

S. Helenæ

Imperatricis, Viduæ.

Ut inter Festa pro aliquibus locis eadem die præter Orationes.

Oratio.

DEUS, qui Sanctos et Eléctos tuos pro suis quosque méritis honoráre dispónis : præsta quæsumus ; ut sanctæ Hélenæ Regínæ, cujus religiónem et stúdium in sanctæ Crucis manifestatióne venerámur, apud tuam misericórdiam méritis et précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Secreta.

DUNERA pópuli tui, Dómine, placábilis déxtera tua suscípiat : et sanctæ Hélenæ suffragántibus méritis, devotióni nostræ proficiant et salúti. Per Dóminum.

Postcommunio.

REFECTI córporis sacri pretiosíque sánguinis libámine, quæsumus omnípotens Deus : ut intercessióne beátæ Hélenæ, cujus votívo gratulámur offício, cunctis malórum nostrórum sórdibus exuámur. Per Dóminum.

Die xix. Augusti.

S. Ludovici

Regis et Conf.

Commemor. S. Genesii Martyris.

Oratio.

GRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti Genésii Mártyris tui gloriósa mérita venerámur, ejus apud te précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Secreta.

SUPER has, Dómine, nostræ devotiónis hóstias réspice : et peccatórum nostrórum víncula méritis beáti Genésii Mártyris tui cleménter absólve. Per Dóminum.

Postcommunio.

TERNÆ vitæ cibo potúque recreátos, concéde nos, Dómine Deus, intercessióne sancti Genésii Mártyris tui ab ómnibus absólvi peccátis, et a cunctis adversitátibus liberári. Per Dóminum.

Die xxi. Augusti.

S. Zephyrini

Papae et Martyris.

Commem. SS. Irenæi et Abundii Martyrum.

Oratio.

MAJESTATI tuæ nos, quæsumus Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Irenæi

Digitized by Google

et Abúndii supplicátio beáta concíliet : ut qui incessánter áctibus nostris offéndimus, istórum précibus expiémur. Per Dóminum.

Secreta.

RATUM sit tibi, Dómine, sacrifícium, quod offérimus, ob honórem Mártyrum tuórum Irenæi et Abúndii : et præsta piíssime Pater; ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, eórum, qui tibi placuérunt, méritis adjuvémur. Per Dóminum.

Postcommunio.

ÆTIFICENT nos, quæsumus Dómine, sacraménta, quæ súmpsimus : et intercedéntibus sanctis Mártyribus tuis Irenæo et Abúndio, in ætérna beatitúdine cum Christo gaudére fáciant : Qui tecum vivit et regnat.

Die xxxi. Augusti.

S. Raymundi Nonnati *Confessoris.*

Commem. S. Paulini Episc. et Mart.

Oratio.

A, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti Paulíni Mártyris tui atque Pontíficis solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Secreta.

OSTIAS tibi, Dómine, beáti Paulíni Mártyris tui atque Pontíficis dicátas méritis, benígnus assúme : et ad perpétuum nobis tríbue provenire subsídium. Per Dóminum.

Postcommunio.

EFECTI participatióne múneris sacri, quæsumus Dómine Deus noster : ut cujus exséquimur cultum, intercedénte beáto Paulíno Mártyre tuo atque Pontífice, sentiámus efféctum. Per Dóminum.

Dominica i. Septembr.

Sanctorum Angelorum Custodum

cum Octava.

Missa, ut in Missali die II. Octobris.

Die iii. Septembris.

S. Remacli

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont.*

Die vii. Septembris.

S. Reginæ

Virginis et Mart.

Missa. Loquébar, *de Communi Virg. et Mart. præter Orationem.*

Digitized by Google

Oratio.

CONCEDE nobis, omnípotens Deus : ut sanctæ Reginæ Vírginis et Mártyris tuæ et méritis exsultémus, et extollámur suffrágiis. Per Dóminum.

Die viii. Septembris. Nativitatis B. M. V.

Si hoc Festum non venerit in Dominica, juxta Breve Leonis Papæ XII. d. d. XI. Decemb. 1828. *transferendum est in Dominicam infra Octavam, ita ut ea ipsa die Officium et Missa, tamquam Festum illud suo loco motum non fuerit, celebrentur, facta in Officio et Missa Commemoratione Dominicæ. Et tunc Festum Nominis B. M. V. celebratur in Dominica sequente, nulla Commemoratione facta de die Octava Nativit. ejusdem B. M. V.*

Die xiii. Septembris. S. Materni

Protoepisc. Coloniensis et Confessoris.

Missa, ut in Festo S. Annonis, die IV. Dec. hujus Proprii, p. 7, præter Orationes sequentes.

Oratio.

DEUS, qui diversárum natiónum pópulis præcláros veræ fídei constituísti doctóres : præsta quæsumus; ut omnes, qui ad beáti Matérni Confessóris tui atque Pontíficis festa convéniunt, præséntis prosperitátem vitæ, et futúram ætérnæ beatitúdinis glóriam consequántur. Per Dóminum.

Secreta.

SANCTI Matérni Confessóris tui atque Pontíficis, quæsumus Dómine, ánnua solémnitas pietáti tuæ nos reddat accéptos : ut per hæc piæ placatiónis offícia, et illum beáta retribútio comitétur, et nobis grátiæ tuæ dona concíliet. Per Dóminum nostrum.

Postcommunio.

DEUS fidélium remunerátor animárum : præsta, ut hæc sancta quæ súmpsimus, beáto Matérno Confessóre tuo atque Pontífice intercedénte, nobis proficiant ad medélam. Per Dóminum.

Die xvii. Septembris. S. Lamberti

Episcopi et Martyris.

Missa. Státuit, *de Communi unius Mart. Pont.*

Dominica

POST FESTUM S. MATTHÆI.

Dedicationis Ecclesiæ Metropolitanæ.

(*Intra Civitat. Colon. cum Octava.*)

Missa. Terríbilis, *ut in Missali.*

Digitized by Google

Die xxvi. Septembris.

SS. Mauritii *et* sociorum *Martyrum.*

Missa, ut in Missali die XXII. Septembris, cum Commem. SS. Cypriani et Justinæ Martyrum, ut in Missali die XXVI. Sept.

Die xxx. Septembris.

S. Hieronymi

Presbyteri, Conf. et Eccl. Doctoris.

Commem. S. Leopardi Martyris. Oratio. Præsta, *ex Missa.* Lætábitur, *de Communi unius Mart. non Pont.*

Die i. Octobris.

S. Remigii

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont.*

Et fit Commem. S. Bavonis Confessoris. Oratio. Deus, qui nos beáti, *ex Missa* Os justi, *de Comm. Conf. non Pont.*

Die iii. Octobris.

SS. Ewaldorum

Martyrum.

Introitus. Ps. 33. EULTÆ tribulatiónes justórum: et de his ómnibus liberávit eos Dóminus. Dóminus custódit ómnia ossa eórum: unum ex his non conterétur. *Ps. ib.* Benedícam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo. ℣. Glória Patri.

Oratio.

SANCTORUM Mártyrum tuórum Ewaldórum nos, Dómine, fóveat pretiósa conféssio: et pia júgiter intercéssio tueátur. Per Dóminum nostrum.

Epistola. Hi viri misericórdiæ sunt, *ut in Festo SS. Joannis et Pauli die XXVI. Junii, p.* 605.

Graduale. Ps. 33. Timéte Dóminum omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum. ℣. Inquiréntes autem Dóminum non defícient omni bono.

Allelúia, allelúia. ℣. *Ps.* 31. Lætámini in Dómino et exsultáte justi: et gloriámini omnes recti corde. Allelúia.

Evangelium. Ecce ego mitto vos, *ut in Commem. S. Pauli, p.* 613.

Offertorium. Ps. 67. Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israël, ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ, benedíctus Deus.

Secreta.

BENEDICTIO tua, Dómine, larga descéndat: quæ et múnera nostra, deprecán-

Digitized by Google

tibus sanctis Martyribus tuis, tibi reddat accépta, et nobis sacraméntum redemptiónis efficiat. Per Dóminum.

Communio. Joann. 15. Ego vos elégi de mundo, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

Postcommunio.

CŒLESTIBUS refécti sacraméntis et gáudiis, súpplices te Dómine deprecámur : ut quorum gloriámur triúmphis, protegámur auxíliis. Per Dóminum.

Die vi. Octobris.

S. Brunonis *Confessoris.*

Commem. SS. Thyrsi et sociorum Martyrum. Oratio. Deus, qui nos concédis, *ex Missa* Sapiéntiam, *de Comm. plurimorum Martyrum, et S. Fidis Virginis et Mart. Oratio.* Deus, qui inter cétera, *ex Missa* Loquébar, *de Communi Virg. et Mart.*

Dominica ii. Octobris.

Maternitatis B. M. V.

Missa ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem Dominica.

Die x. Octobris.

SS. Gereonis, Victoris, Cassii, Florentii *et* sociorum *Martyrum.*

Introitus. Ps. 33.

DULTÆ tribulatiónes justórum : et de his ómnibus liberávit eos Dóminus. Dóminus custódit ómnia ossa eórum : unum ex his non conterétur. *Ps. ib.* Benedícam Dóminum in omni témpore : semper laus ejus in ore meo. ℣. Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui hodiérnam diem venerábilem nobis in sanctórum Mártyrum tuórum Gereónis, Victóris, Cássii, Floréntii atque sociórum solemnitáte fecísti : concéde quæsumus; ut sicut eos per triúmphum martyrii ad supérna cœlórum transtulísti gáudia, ita et nobis præmia largiáris ætérna. Per Dóminum.

Epistola. Respóndit unus de senióribus, *ut in Communi plurim. Martyrum, p.* xxii.

Graduale. Ps. 33. Timéte Dóminum omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum. ℣. Inquiréntes autem Dó-

Digitized by Google

minum, non defícient omni bono.

Allelúia, allelúia. ℣. *Ps.* 117. Vox exsultatiónis et salútis in tabernáculis justórum. Allelúia.

Evangelium Videns Jesus turbas, *ut in Communi plurim. Martyrum, p.* xxiii.

Offertorium. Ps. 67. Mirábilis Deus in sanctis suis: Deus Israël, ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: benedíctus Deus.

Secreta.

HÆC múnera, quæsumus Dómine, tuæ majestáti oblata sanctífica: ut per intercessiónem sanctórum Mártyrum tuórum Gereónis, Victóris, Cássii, Florentii atque sociórum, nos a peccatórum nostrórum máculis expúrgent. Per Dóminum.

Communio. Joann. 15. Ego vos elégi de mundo, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

Postcommunio.

CŒLESTIUM donórum libámine satiáti, quæsumus Dómine: ut sanctórum Mártyrum tuórum Gereónis, Victóris, Cássii, Florentii atque sociórum deprecatiónibus, ad redemptiónis ætérnæ proficiámus augméntum. Per Dóminum.

Die xi. Octobris.

B. Brunonis

Archiepisc. Colon. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi, p.* xxiv. *præter sequentia.*

Oratio.

DEUS tuórum splendor Sanctórum, qui hunc diem beáti Brunónis Confessóris tui atque Pontíficis natalítio consecrásti: da Ecclésiæ tuæ; ut cujus solemnitáte lætátur, ejus méritis protegátur et précibus. Per Dóminum.

Epistola. Mementóte, *p.* xxviii.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Dómine, pro commemoratióne sancti Brunónis Confessóris tui atque Pontíficis offérimus, supplíciter deprecántes: ut sicut illi præbuísti sacræ fídei claritátem, sic nobis indulgéntiam largiáris et pacem. Per Dóminum.

Postcommunio.

DEUS, fidélium remunerátor animárum: Præsta; ut hæc sancta, quæ súmpsimus, beáto Brunóne Confessóre tuo atque Pontífice intercedénte, nobis proficiant ad medélam. Per Dóminum.

Digitized by Google

Dominica iii. Octobris.
Puritatis B. M. V.

Missa ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem Dominica.

Die xii. Octobris.
S. Francisci Borgiæ
Confessoris.

Missa ut in Missali die X. Octobris.

Die xvi. Octobris.
S. Eliphii
Martyris.

Missa. Lætábitur. *de Communi unius Martyris non Pontificis.*

Et fit Commem. S. Galli Abbatis. Oratio. Intercéssio, *ex Missa* Os justi, *de Communi Abbatum.*

Die xxi. Octobris.
SS. Ursulæ et sociarum
Virginum et Martyrum.

(*Intra Civitat. Colon. cum Octava.*)

Introitus.

AUDEAMUS omnes in Dómino : diem festum celebrántes, sub honóre sanctárum Vírginum : de quarum passióne gaudent Angeli, et colláudant Fílium Dei. *Ps.* 32. Exsultáte justi in Dómino : rectos decet collaudátio. ℣. Glória Patri.

Oratio.

EUS, qui digne sacrátis tibi Virgínibus mirándi agónis robur indidísti, quo per martyrii palmam ad supérnæ contemplatiónis pertíngerent glóriam : da quæsumus, eárum intercessiónibus nos adjuvári, quas hodiérna die transcénso mortis stádio in cœléstibus fecísti triumpháre. Per Dóminum.

Extra Civitatem Coloniensem fit Commemoratio S. Hilarionis, ut in Missali hac die.

Epistola. De vírgínibus, *ut in Missa* Vultum tuum, *p.* xliv.

Graduale. Ps. 33. Timéte Dóminum omnes Sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum. ℣. Inquiréntes autem Dóminum, non defícient omni bono.

Allelúia, allelúia. ℣. *Ps.* 44. Adducéntur regi vírgines post eam : próximæ ejus afferéntur tibi in lætítia. Allelúia.

Evangelium. Símile erit regnum cœlórum, *ut in Missa* Dilexísti, *de Virginibus, p.* xliii.

Offertorium. Ps. 44. Afferéntur regi vírgines post eam : próximæ ejus affe-

Digitized by Google

réntur tibi in lætítia et exsultatióne : adducéntur in templum regi Dómino.

Secreta.

VOTIVA, Dómine, mystici libáminis dona, prò sanctárum Vírginum tuárum veneratióne majestáti tuæ obláta, nostra expúrgent facínora : et purificátos, tantis mystériis exsequéndis nos reddant accéptos. Per Dóminum.

Communio. Matth. 25. Quinque prudéntes vírgines accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus : média autem nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam Christo Dómino.

Postcommunio.

CŒLESTIS alimóniæ refécti sacraménto, quæsumus Dómine : ut intercedéntibus sanctis Virgínibus tuis, quæ pro illárum celebrámus glória, ad nostræ salútis proficiant increménta. Per Dóminum.

Die xxij. Octobris.

SS. Maurorum

Martyrum.

Missa. Sapiéntiam, *de Communi plurim. Martyrum, cum Orationibus sequentibus.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui per gloriósi bella certáminis ad immortáles triúmphos sanctos Mártyres tuos extulísti : da córdibus nostris dignam pro eórum commemoratióne lætítiam; ut quorum hic córpora pio amóre complécimur, eórum précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Et fit Commem. S. Cordulæ Virg. et Mart. Oratio. Deus, qui inter cétera, *ex Missa* Loquébar, *de Communi Virg. et Mart.*

Secreta.

GRATA tibi sint, quæsumus Dómine, nostræ fragilitátis sacrifícia : quibus et tuam majestátem placáre nítimur, et Sanctórum tuórum mérita pio venerámur affécu. Per Dóminum.

Postcommunio.

CŒLESTIBUS refécti sacraméntis et gáudiis, súpplices te, Dómine, deprecámur : ut quorum gloriámur triúmphis, protegámur auxíliis. Per Dóminum.

Die xxiij. Octobris.

S. Severini

Episc. Colonien. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi præter Orationes et*

Digitized by Google

Epistolam Mementóte, *p.* xxviii.

Oratio.

DEUS, qui venerándam hujus diéi solemnitátem in honóre sancti Severíni Confessóris tui atque Pontíficis consecrásti : adésto famíliæ tuæ précibus, et dona ; ut cujus festa célebrat, méritis et auxílio sublevétur. Per Dóminum.

Secreta.

DUNERA, quæsumus Dómine, tuæ majestáti propósita, beáti Severíni Confessóris tui atque Pontíficis intervéntu benígnus assúme. Per Dóminum.

Postcommunio.

SUMPTA, Dómine, cœléstis remédii sacraménta, ad perpétuam nobis proveníre grátiam, beátus Severínus Conféssor tuus et Póntifex obtíneat. Per Dóminum nostrum.

Die xxiv. Octobris.

S. Evergisli

Episcopi et Martyris.

Missa. Sacerdótes Dei, *de Communi, p.* iv. *præter Evangelium.* Nihil est opértum, *ut in Missa* Lætábitur, *p.* viii.

Die xxv. Octobris.

S. Raphaelis

Archangeli.

Missa, ut inter Festa pro aliquibus locis, die XXIV. Octobris.

Et fit Commem. SS. Crispini et Crispiniani Mart. Oratio. Deus, qui nos ánnua, *ex Missa* Salus autem, *de Communi plurim. Mart.*

Die xxvi. Octobris.

SS. Chrysanthi *et* Dariæ *Martyrum.*

Missa. Intret, *ut in Missali die XXV. Octobris.*

Et fit Commem. S. Evaristi, ut in Missali.

Die xxvi. Octobris.

S. Wolfgangi

Episcopi et Confessoris.

Missa. Sacerdótes tui, *de Communi Confessoris Pontificis, præter Orationem sequentem.*

Oratio.

DEUS, qui nobis ætérnæ salútis beátum Wolfgángum Epíscopum minístrum tribuísti : præsta quæsumus; ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. Vigiliæ Omnium Sanctorum et S. Quintini Mart.

Digitized by Google

Oratio.

REATI Quintíni Mártyris tui, Dómine, nos tuére præsídiis: ut cujus festivitátem ánnua devotióne recólimus, ejus intercessiónibus a cunctis adversitátibus eruámur. Per Dóminum.

Secreta.

HOSTIAS, Dómine, quas tibi offérimus, propítius súscipe: et intercedénte beáto Quintíno Mártyre tuo, víncula peccatórum nostrórum absólve. Per Dóminum.

Postcommunio.

SACRO múnere satiáti, quæsumus omnípotens Deus: ut intercedénte beáto Quintíno Mártyre tuo, omnes nos Sanctórum tuórum júbeas gaudére consórtio. Per Dóminum.

Dominica

POST FESTUM OMN. SANCT.

Patrocinii B. M. V.

Missa. Salve sancta parens, *ut in Missis votivis B. M. V. a Pentecoste usque ad Adventum, cum Commem. Dominicæ occurrentis et Octavæ Omnium Sanctorum.*

Et dicitur Credo, *et Præfatio de B. Maria.* Et te in Festivitáte.

Et in fine Missæ legitur Evangelium Dominicæ.

Die iii. Novembris.

S. Huberti

Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Conf. Pont., præter Orationes sequentes.*

Oratio.

DEUS, qui perénnem glóriam sancti Hubérti Confessóris tui atque Pontíficis ánimæ contulísti: tríbue quæsumus, ejus nos apud te ita patrocíniis adjuvári, ut cum eo vitam possideámus ætérnam. Per Dóminum.

Et fit Commem. Octavæ Omnium Sanctorum.

Secreta.

HÆC hóstia, quæsumus Dómine, quam in sancti Hubérti Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte tibi offérimus, ejus suffragántibus méritis et víncula peccatórum nostrórum absólvat, et ætérnæ beatitúdinis partícipes effíciat. Per Dóminum.

Postcommunio.

REATI Confessóris tui atque Pontíficis Hubérti interventióne suffúlti, súpplices te Dómine deprecámur: ut quod ore contígimus, pura mente capiámus. Per Dóminum.

Digitized by Google

Die vi. Novembris.

Infra Octavam

Omn. Sanctorum.

Commem. S. Leonardi Abbat., Oratio. Adésto, *ex Missa* Justus ut palma, *de Communi Conf. non Pont.*

Die vii. Novembris.

S. Engelberti

Archiepisc. Colon. et Mart.

Missa ut in Festo S. Thomæ Episc. et Mart. p. 33. *præter Orationes. Et non dicitur* Credo.

Introitus.

AUDEAMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre beáti Engelbérti Mártyris : de cujus passióne gaudent Angeli, et collaúdant Fílium Dei. *Ps.* 32. Exsultáte justi in Dómino : rectos decet collaudátio. ℣. Glória Patri.

Oratio.

EUS, pro cujus Eccléśia glorióśus Póntifex Engelbértus gládiis impiórum occúbuit : præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Willibrordi Episc. et Confessoris. (*in Missis privat. tantum.*)

Oratio.

EUS, qui nos beáti Willibrórdi Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut cujus solémnia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Secreta.

UNERA tibi, Dómine, dicáta sanctífica : et, intercedénte beáto Engelbérto Mártyre tuo atque Pontífice, per éadem nos placátus intende. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Willibrordi. Secreta.

ÆC, quæsumus Dómine, nostræ devotiónis oblátio, beáto Confessóre tuo atque Pontífice Willibrórdo intercedénte, et tuæ pláceat majestáti, et nostræ proficiat salúti. Per Dóminum.

Postcommunio.

ÆC nos commúnio, Dómine, purget a crímine : et intercedénte beáto Engelbérto Mártyre tuo atque Pontífice, cœléstis remédii fáciat esse consórtes. Per Dñum.

ProComm.S. Willibrordi. Postcommunio.

YSTERIIS divínis refécti, quæsumus Dómine : ut beáti Willibrórdi Confessóris tui

Digitized by Google

atque Pontíficis intercessióne protegámur, pro cujus solemnitáte hæc tuæ obtúlimus majestáti. Per Dóminum.

Dominica
POST FESTUM S. MARTINI EPISCOPI.

Dedicationis Omnium Ecclesiarum
Archidiœcesis, excepta Eccl. Metropol.

Missa. Terríbilis, *ut in Missali.*

Die xii. Novembris.
S. Cuniberti
Archiepisc. Colon. et Conf.

Missa. Státuit, *de Communi præter Orationes et Epistolam* Mementóte, *p.* xxviii.

Oratio.

A quæsumus, omnípotens Deus : ut beáti Cunibérti Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Secreta.

MNIPOTENS sempitérne Deus, múnera tuæ majestáti obláta, per intercessiónem sancti Cunibérti Confessóris tui atque Pontíficis, ad perpétuam fac nobis proffcere salútem. Per Dóminum.

Postcommunio.

UA nos, Dómine, sancta suméntes, intercedénte beáto Cunibérto Confessóre tuo atque Pontífice, ab ómnibus protegámur advérsis. Per Dóminum.

Die xiii. Novembris.
S. Didaci
Confessoris.

Commemor. S. Brictii Episc. et Conf. ex Missa Sacerdótes tui, *de Communi Confessoris Pontificis.*

Die xv. Novembris.
B. Alberti Magni
Episcopi et Confessoris.

Missa. Státuit, *de Communi Confessoris Pontif.*

Die xvi. Novembris.
S. Gertrudis
Virginis.

Missa ut in Missali die XV. Novembris.

Die xxvi. Novembris.
S. Leonardi a Portu Mauritio
Confessoris.

Missa ut inter Festa pro aliquibus locis, eadem die. Comm. S. Petri Alexandrini Ep. Mart. ut in Missali.

Digitized by Google

Die xxvii. Novembris.

Elevationis SS. Thebæorum Martyrum.

Missa, ut in Festo SS Mauritii et sociorum Martyrum, in Missali die XXII. Septembris, præter Orationes sequentes.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui per gloriósi bella certáminis ad immortáles triúmphos Mártyres tuos extulísti : da córdibus nostris dignam pro eórum commemoratióne lætítiam; ut, quorum hic córpora pio amóre compléctimur, eórum précibus adjuvémur. Per Dóminum nostrum.

Secreta.

GRATA tibi sint, quæsumus Dómine, nostræ fragilitátis sacrifícia : quibus et tuam majestátem placáre nítimur, et Sanctórum tuórum mérita pio venerámur affféctu. Per Dóminum.

Postcommunio.

CŒLESTIBUS refécti sacraméntis et gáudiis, súpplices te, Dómine, deprecámur : ut quorum gloriámur triúmphis, protegámur auxíliis. Per Dóminum.

Imprimi permittitur.
Coloniæ, die 10. m. Septembris 1890.
KLEINHEIDT,
Vicarius in Spirit. Generalis.

Concordat cum originali; ideo imprimi potest.
Tornaci, die 19 Septembris 1890.
G. F. J. BOUVRY, Vic. Gen.

Digitized by Google

Index ad Proprium Colaniense.

Afræ Martyris	5 Aug.	25
Agilolphi Ep. et Mart.	11 Jul.	23
Albani Mart.	21 Jun.	21
Alberti Magni Ep. et Conf.	15 Nov.	40
Albini Mart.	22 Jun.	21
Aldegundis Virg.	30 Jan.	10
Amandi et Vedasti Epp. et Conf.	6 Febr.	10
Angelorum Custodum	Dom. I. Sept.	30
Annonis Archiep. Col. et Conf.	4 Dec.	7
Annuntiatio B. M. V.	25 Mart.	14
Apollinaris Ep. et Mart.	24 Jul.	24
Apostolorum omnium Commemoratio.	29 Jun.	21
Apostolorum Divisio.	11 Aug.	25
Aquilini Mart. Commemoratio	29 Jan.	9
Arnoldi Conf.	18 Jul.	23
Arnulphi Ep. et Conf.	18 Jul.	23
Assumptionis B. M. V.	15 Aug.	28
Auxilium Christianorum	24 Maii.	20
Barbaræ Virg. et Mart.	5 Dec.	7
Bavonis Conf.	1 Oct.	32
Benedicti Anianensis Abb.	12 Febr.	11
Benigni Presb. et Mart. Translatio	17 Febr.	12
Bennonis Ep. et Conf.	16 Jun.	20
Briccii Ep. et Conf.	13 Nov.	40
Brigidæ Virg.	1 Febr.	10
Brunonis Conf.	6 Oct.	33
Brunonis Archiep. Colon. et Conf.	11 Oct.	34
Camilli de Lellis		
in Civit. Colon.	14 Aug.	28
in Diœcesi	9 Aug.	25
Cassiani Martyris.	13 Aug.	27
Catharinæ Senensis Virg.	11 Maii.	19
Chiliani et sociorum Mart.	8 Jul.	22
Chrysanthi et Dariæ Martyrum.	26 Oct.	37
Columbæ Virg. et Mart.	31 Dec.	9
Commemoratio omnium Apostolorum.	29 Jun.	21
Commemoratio omnium SS. Martyrum	26 Dec.	8
Cordulæ Virg. et Mart.	22 Oct.	36
Coronæ Spineæ D. N. J. C.	Fer. VI. post Dom. II. Quadrag.	12
Crispini et Crispiniani Martyrum.	25 Oct.	37
Cuniberti Archiep. Colon. et Conf.	12 Nov.	40
Cunigundis Imperatricis Virginis.	3 Mart.	12
Desponsationis B. M. V.	23 Jan.	9
Divisionis Apostolorum	11 Aug.	25

Digitized by Google

Dedicationis Ecclesiæ Metropolitanæ.
. . . . . Dom. post Festum S. Matthæi. 31
Dedicationis omnium Ecclesiarum Archidiœc.
. . . . . Dom. post Festum S. Martini. 40

ENGELBERTI Archiep. Colon. et Conf. . . 7 Nov. 39
Elevationis SS. Thebæorum Martyrum . . 27 Nov. 41
Eliphii Mart. . . . . 16 Oct. 35
Eucherii Ep. et Conf. . . . . 20 Febr. 12
Euplii Mart. . . . . 12 Aug. 27
Evergisli Ep. et Mart. . . . . 24 Oct. 37
Ewaldorum Martyrum . . . . . 3 Oct. 32
Expectationis Partus B. M. V. . . . 18 Dec. 8

FAMIANI Conf. . . . . 8 Aug. 25
Felicis et Naboris Martyrum . . . . 21 Jul. 23
Fidis Virg. et Mart. . . . . 6 Oct. 33
Francisci Borgiæ Conf. . . . . 12 Oct. 35

GABRIELIS Archangeli. . . . . 24 Mart. 14
Galli Abbatis. . . . . 16 Oct. 35
Genesii Martyris . . . . . 25 Aug. 29
Georgii Martyris. . . . . 23 April. 17
Gerardi Episc. et Conf. . . . . 14 Maii. 19
Gereonis et sociorum Mart. . . . . 10 Oct. 33
Germani Episc. et Conf. . . . . 28 Maii. 20
Germani Episc. et Mart. . . . . 31 Jul. 24
Gertrudis Virginis. . . . . 20 Mart. 14
Gertrudis Virginis. . . . . 16 Nov. 40
Gregorii Spoletani, Presb. et Mart. . . . 23 Dec. 8
Gorcomiensium Martyrum . . . . . 9 Jul. 23

HELENÆ Imperatricis, Vid. . . . . 18 Aug. 29
Heriberti Archiep. Colon. et Conf. . . . 16 Mart. 13
Hippolyti et sociorum Martyrum . . . 13 Aug. 27
Hermanni Josephi Conf. . . . . 7 April. 17
Huberti Episc. et Conf. . . . . 3 Nov. 38

IRENÆI et ABUNDII Martyrum. . . . . 26 Aug. 29

JAPONENSIUM Martyrum. . . . . 11 Febr. 11
Joannis Nepomuceni Mart. . . . . 16 Maii. 19
Josephi Sponsi B. M. V. Patrocinium
. . . . . Feria IV. post Dom. III. post Pascha. 14
Julianæ Virg. et Mart. . . . . 16 Febr. 11
Julianæ Cornelionensis, Virg. . . . . 6 April. 17

LAMBERTI Episc. et Mart. . . . . 17 Sept. 31
Lanceæ et Clavorum.
. . . . . Feria VI. post Domin. in Albis. 18
Leonardi Abbatis . . . . . 6 Nov. 39
Leonardi a Portu Mauritio Conf. . . . 26 Nov. 40
Leonis IX. Papæ et Conf. . . . . 19 April. 17

Digitized by Google

Leopardi Martyris . . . . . 30 Sept. 32
Ludgeri Episc. et Conf. . . . . 26 Mart. 14
Lupi Episc. et Conf. . . . . 29 Jul. 24

MARGARITÆ Virg. et Mart.
in Civit. Colon. . . . . 9 Aug. 25
in Diœcesi. . . . . 30 Jul. 24
Margaritæ Reginæ Scotiæ, Vid. . . . . 15 Jun. 20
Mariæ B. V. Annuntiatio. . . . . 25 Mart. 14
Assumptio. . . . . 15 Aug. 28
Auxilium Christianorum. . . . . 24 Maii. 20
Conceptio Immaculata . . . . . 8 Dec. 8
Desponsatio . . . . . 23 Jan. 9
Exspectatio Partus. . . . . 18 Dec. 8
Maternitas . . . . Dom. II. Oct. 33
Nativitas . . . . . 8 Sept. 31
Patrocinium . Dom. post Fest. Omnium Sanct. 38
Puritas. . . . . Dom. III. Octob. 35
Translatio Almæ Domus. . . . . 10 Dec. 8
Visitatio. . . . . 2 Jul. 21
Mariæ Ægyptiæ . . . . . 3 April. 15
Martyrum Japonensium . . . . . 11 Febr. 11
Martyrum Gorcomiensium . . . . . 9 Jul. 23
Martyrum omnium Commemoratio . . . . 26 Dec. 8
Materni Protoepiscopi Colon. et Conf. . . . 13 Sept. 31
Mathildis Reginæ, Viduæ . . . . . 14 Mart. 13
Maurini Mart. . . . . 10 Jun. 20
Mauritii et soc. Mart. . . . . 26 Sept. 32
Maurorum Martyrum. . . . . 22 Oct. 36
Maximini Episc. et Conf. . . . . 29 Maii. 20
Medardi Episc. et Conf. . . . . 8 Jun. 20

NABORIS et Felicis Martyrum . . . . . 21 Jul. 23
Nativitatis B. M. V. . . . . 8 Sept. 31

OMNIUM Apostolorum Commemoratio . . 29 Jun. 21
Omnium SS. Martyrum Commem. . . . . 26 Dec. 8
Orationis D. N. J. C. . . Fer. VI. post Cineres. 12

PANTALEONIS Martyris. . . . . 27 Jul. 24
Passionis D. N. J. C. . Fer. VI. post Dom. I. Quadr. 12
Patrocinii S. Joseph.
. . . . Feria IV. post Dom. III. post Pascha. 18
Patrocinii B. M. V. . Dom. post Fest. Omn. Sanct. 38
Patrocli Martyris. . . . . 21 Jan. 9
Paulini Ep. et Mart. . . . . 31 Aug. 30
Petri Canisii Conf. . . . . 27 April. 17
Petri Chrysologi. . . . . 9 Dec. 8
Plagarum Quinque D. N. J. C. . . . .
. . . . . Feria VI. post Dom. III. Quadrag. 15
Popponis Abbatis. . . . . 25 Jan. 9
Projecti Episc. et Mart. . . . . 26 Jan. 9

Digitized by Google

QUINQUE Plagarum D. N. J. C.
. . . . . Feria VI. post Dom. IV. Quadrag. 15
Quintini Martyris. . . . . 31 Oct. 38
Quirini Martyris Translatio . . . . 30 April. 17

RAPHAELIS Archangeli . . . . . 25 Oct. 37
Raymundi de Pennafort Conf. . . . 12 Febr. 11
Reginæ Virg. et Mart. . . . . 7 Sept. 30
Remacli Episc. et Conf. . . . . 3 Sept. 30
Remigii Episc. et Conf. . . . . 1 Oct. 32
Rochi Conf. . . . . 16 Aug. 28

SEPTEM DORMIENTIUM . . . . . 27 Jul. 24
Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V. . 13 Febr. 11
Servatii Episc. et Conf. . . . . 13 Maii. 19
Severini Episc. Colon. et Conf. . . . 23 Oct. 36
Sindonis sacratissimæ D. N. J. C. . . .
. . . . . Feria VI. post Dom. III. Quadrag. 14
Spineæ Coronæ D. N. J. C.
. . . . . Feria VI. post Dom. II. Quadrag. 12
Suitberti Episc. et Conf. . . . . 1 Mart. 12

THEBÆORUM Martyrum Elevatio . . . 27 Nov. 41
Thyrsi et soc. Martyrum . . . . . 6 Oct. 33
Translatio Trium Regum . . . . . 23 Jul. 23
Almæ Domus Lauretanæ. . . . 10 Dec. 8
Benigni Mart. . . . . 17 Febr. 12
Quirini Martyris. . . . . 30 April. 17

UBALDI Episc. et Conf. . . . . 21 Maii. 19
Udalrici Episc. et Conf. . . . . 4 Jul. 21
Ursulæ et sociarum Virg. et Mart. . . . 21 Oct. 35

VALERII Episc. et Conf. . . . . 29 Jan. 10
Visitatio B. M. V. . . . . 2 Jul. 21
Vulnerum Quinque D. N. J. C.
. . . . Feria VI. post Dom. IV. Quadrag. 15

WALBURGIS Virg. . . . . 1 Maii. 18
Willibaldi Episc. et Conf. . . . . 7 Jul. 22
Willibrordi Episc. et Conf. . . . . 7 Nov. 39
Wolfgangi Episc. et Conf. . . . . 31 Oct. 37

Digitized by Google

Typis Societatis S. Joannis Evangel. — Tornaci [Belg.]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Missae Colonienses (Tornaci, 1890) .... fol. 257

Officia Harlemensia (Ratisb. s.a) 167

" Sancti-Flori (Tornaci, 1891) 1

Suffragia SS. seminarii Tornacensis (Torn. 1890) ... 166.

Supplementum ad Officia Eremit. S. Augustini (Mechl. 1889-90). 157

" " " Hispalensia (Mechl. 1889) ... 162

Digitized by Google

Digitized by Google